

WARTA KABUNGAHAN

TERJEMAHAN SINODAL

Diindeks ing

Injil miturut Matius, diwiwiti: [1](#) [2](#) [3](#) [4](#) [5](#) [6](#) [7](#) [8](#) [9](#) [10A](#) [10B](#) [11](#) [12](#) [13](#)
[14](#) [15](#) [16](#) [17](#) [18](#) [19](#) [20A](#) [20B](#) [21](#) [22](#) [23](#) [24](#) [25](#) [26](#) [27](#) [28](#) [29](#) [30](#) [31](#)
[32](#) [33](#) [34A](#) [34B](#) [35](#) [36](#) [37](#) [38A](#) [38B](#) [39](#) [40](#) [41](#) [42](#) [43](#) [44](#) [45](#) [46A](#)
[46B](#) [47](#) [48](#) [49](#) [50](#) [51](#) [52A](#) [52B](#) [53](#) [54](#) [55](#) [56](#) [57](#) [58](#) [59](#) [60](#) [61](#) [62](#)
[63](#) [64](#) [65](#) [66](#) [67A](#) [67B](#) [68](#) [69](#) [70](#) [71](#) [72](#) [73](#) [74](#) [75](#) [76](#) [77](#) [78](#) [79](#) [80](#)
[81](#) [82](#) [83A](#) [83B](#) [84A](#) [84B](#) [85](#) [86](#) [87](#) [88](#) [89](#) [90A](#) [90B](#) [91](#) [92](#) [93](#) [94](#)
[95](#) [96](#) [97](#) [98](#) [99](#) [100](#) [101](#) [102](#) [103](#) [104](#) [105](#) [106](#) [107](#) [108](#) [109](#) [110A](#)
[110B](#) [111](#) [112](#) [113](#) [114](#) [115](#) [116](#)

Injil miturut Markus, wiwitané: [1](#) [2A](#) [2B](#) [3](#) [4](#) [5](#) [6](#) [7](#) [8](#) [9](#) [10](#) [11](#) [12](#) [13](#)
[14](#) [15](#) [16](#) [17](#) [18](#) [19](#) [20](#) [21](#) [22](#) [23](#) [24](#) [25](#) [26](#) [27](#) [28](#) [29](#) [30](#) [31](#) [32](#)
[33](#) [34](#) [35](#) [36](#) [37](#) [38](#) [39](#) [40](#) [41](#) [42](#) [43](#) [44](#) [45](#) [46](#) [47](#) [48](#) [49](#) [50](#) [51](#)
[52](#) [53](#) [54](#) [55](#) [56](#) [57](#) [58](#) [59](#) [60](#) [61](#) [62](#) [63](#) [64](#) [65](#) [66](#) [67A](#) [67B](#) [68](#)
[69A](#) [69B](#) [70](#) [71](#)

Injil miturut Lukas, wiwitané: [1](#) [2](#) [3A](#) [3B](#) [4](#) [5](#) [6](#) [7](#) [8A](#) [8B](#) [9](#) [10](#) [11](#) [12](#)
[13](#) [14](#) [15](#) [16](#) [17](#) [18](#) [19](#) [20](#) [21](#) [22](#) [23](#) [24](#) [25](#) [26](#) [27](#) [28](#) [29](#) [30](#) [31](#)
[32](#) [33](#) [34](#) [35](#) [36](#) [37](#) [38](#) [39](#) [40](#) [41](#) [42](#) [43](#) [44](#) [45](#) [46](#) [47](#) [48A](#) [48B](#) [49](#)
[50A](#) [50B](#) [51A](#) [51B](#) [52](#) [53](#) [54](#) [55](#) [56](#) [57](#) [58](#) [59](#) [60](#) [61](#) [62](#) [63](#) [64](#) [65](#)
[66](#) [67](#) [68](#) [69](#) [70](#) [71](#) [72](#) [73](#) [74](#) [75](#) [76](#) [77](#) [78](#) [79](#) [80](#) [81](#) [82](#) [83](#) [84](#)
[85](#) [86](#) [87](#) [88](#) [89](#) [90](#) [91](#) [92](#) [93](#) [94](#) [95](#) [96](#) [97](#) [98](#) [99](#) [100](#) [101](#) [102](#)
[103](#) [104](#) [105](#) [106](#) [107](#) [108A](#) [108B](#) [109](#) [110](#) [111](#) [112](#) [113](#) [114](#)

Injil Yohanes, wiwitan: [1](#) [2](#) [3](#) [4](#) [5](#) [6](#) [7](#) [8](#) [9](#) [10](#) [11](#) [12](#) [13](#) [14A](#) [14B](#) [15](#)
[16](#) [17](#) [18](#) [19](#) [20](#) [21](#) [22](#) [23](#) [24](#) [25](#) [26](#) [27](#) [28](#) [29](#) [30](#) [31](#) [32](#) [33](#) [34](#) [35A](#)
[35B](#) [36](#) [37A](#) [37B](#) [38](#) [39](#) [40](#) [41A](#) [41B](#) [42A](#) [42B](#) [43](#) [44](#) [45](#) [46](#) [47](#) [48A](#)
[48B](#) [49](#) [50](#) [51](#) [52](#) [53](#) [54](#) [55](#) [56](#) [57](#) [58](#) [59A](#) [59B](#) [60](#) [61A](#) [61B](#) [62](#) [63](#)
[64](#) [65A](#) [65B](#) [65C](#) [66](#) [67](#)

Lampiran

Urutan bacaan Injil:

Kanggo kabeh minggu	164
Sajrone Prapaskah Agung	175
Wacan Injil Minggu esuk	177

Koleksi Saperangan Wulan:

[September](#) [October](#) [November](#) [December](#) [January](#) [February](#)
[Maret](#) [April](#) [Mei](#) [Juni](#) [Juli](#) [Agustus](#)

Injil:

Bebarengan kanggo kabèh wali.....	196
Kanggo macem-macem kahanan	198

INJIL MITURUT MATÉUS

Injil miturut Matius, wiwitan 1

Keturunané Yesus Kristus, putrané Dawud, putrané Abraham. Abraham nglairaké Ishak; Ishak nglairaké Yakub; Yakub nglairaké Yuda lan sedulur-seduluré; Yuda nglairaké Fares lan Zerah liwat Tamar; Fares nglairaké Esrom; Esrom nglairaké Aram; Aram nglairaké Aminadab; Aminadab nglairaké Naasson; Naasson nglairaké Salmon; Salmon nglairaké Boaz saka Rahab; Boaz nglairaké Obed saka Rut; Obed nglairaké Isai; Isai nglairaké Raja Dawud; Raja Dawud nglairaké Salomo saka garwané Uriah; Salomo nglairaké Rehabeam; Rehabeam nglairaké Abiyah; Abiyah nglairaké Asa; Asa nglairaké Yosafat; Yosafat nglairaké Yoram; Yoram nglairaké Uziah; Uziah nglairaké Yotam; Yotam nglairaké Ahas; Ahas nglairaké Hizekiah; Hizekiah nglairaké Manase; Manaseh nglairaké Amon; Amon nglairaké Yosiah; Yosiah nglairaké Yoyakim; Yoyakim nglairaké Yekonia lan sedulur, sadurunge pangasingan menyang Babilonia. Sawise pangasingan menyang Babilonia, Yekonia nglairaké Salatiel; Salatiel nglairaké Zerubabel; Zerubabel nglairaké Abiyud; Abiyud nglairaké Eliakim; Eliakim nglairaké Azor; Azor nglairaké Zadok; Zadok nglairaké Akim; Akim nglairaké Eliud; Eliud nglairaké Eleazar; Eleazar nglairaké Matat; Matat nglairaké Yakub; Yakub nglairaké Yusuf, bojoné Maria, sing lairé Yésus, kang diarani Kristus. Mangkono ana patbelas turunan saka Abraham nganti Dawud; patbelas turunan saka Dawud nganti Pangasingan Babilonia; lan patbelas turunan saka Pangasingan Babilonia nganti Kristus. Lairé Yesus Kristus kelakon kaya mangkéné: sawisé ibuné Maria wis tunangan karo Yusuf, sadurungé padha omah bebarengan, kabuktèn yèn dhèwèké ngandhut saka Roh Suci. Saiki bojone Yusuf, amarga wong sing bener lan ora kepengin ngremehake dheweke ing ngarepe wong akeh, niat arep ngusir dheweke kanthi rahasia. Nanging nalika dheweke isih mikir bab iki, malaikaté Gusti Allah katon marang dheweke ing sawijining ngimpi lan kandha, 'Yusuf, putrané Dawud, aja wedi nampa Maria dadi bojomu, amarga anak sing ana ing kandhunge saka Roh Suci; panjenenganipun badhé nglairaké Putra, lan panjenengan badhé maringi asma Panjenengané Yésus, awit Panjenengané badhé nylametaké umaté saking dosa-dosa.' Kabèh punika kelampahan supados kacumpon pangandikane Gusti lumantar nabi, ingkang ngendika: "Pirsani, sawijining dara badhé ngandhut lan nglairaké Putra, lan wong-wong badhé maringi asma Panjenengané Immanuel", ingkang artosipun "Gusti Allah wonten kaliyan kita". Nalika Yusuf tangi saka turune, piyambakipun nindakake miturut dhawuhe malaikaté Gusti Allah lan nggawa garwané mlebu omahé; nanging piyambakipun ora nindakake sesambungan garwa nganti garwané nglairaké putrané sing sepisanan, lan piyambakipun maringi asma Yesus.

Matius 1:1-25

Minggu sadurunge Natal Kristus, para Bapa Suci.

Injil miturut Matius, Bab 2

Lairé Yesus Kristus kelakon kaya mangkéné: sawisé ibuné Maria wis tunangan karo Yusuf, sadurungé padha omah bareng, kabuktèn yèn dhèwèké ngandhut saka Roh Suci. Saiki Yusuf, bojone, amarga wong sing bener lan ora kepengin ngremehake dheweke ing ngarepe wong akeh, niat pegatan kanthi tenang. Nanging nalika dheweke isih mikir bab iki, malaikaté Gusti Allah katon marang dheweke ing ngimpi lan kandha, 'Yusuf, putrané Dawud, aja wedi nampa Maria dadi bojomu, amarga anak sing dikandhut ing dheweke iku saka Roh Suci; dhèwèké bakal nglairaké Putra, lan kowé kudu maringi asma Panjenengané Yésus, awit Panjenengané bakal nylametaké umaté saka dosa-dosané.' Kabèh iki kelakon kanggo nepaki apa sing wis diomongaké Gusti lumantar nabi, sing kandha: 'Wah, prawan bakal ngandhut lan nglairaké Putra, lan wong-wong bakal maringi asma Panjenengané Immanuel,' sing tegesé 'Gusti karo kita'. Nalika Yusuf tangi saka turune, dhèwèké nindakake miturut dhawuh malaikaté Gusti Allah lan nampa bojoné mlebu omahé; nanging dhèwèké

ora nindakake sesambungan ranjang nganti bojoné nglairaké putrané sing sepisanan, lan dhèwèké maringi jeneng Yesus.

Matius 1:18–25
Ing Wengi Natal, ing jam kapisan.
Dina Natal, nalika Matins.

Injil miturut Matius, Bab 3

Nalika Yesus lair ing Betlehem ing Yudea ing jamané Raja Herodes, para ahli kawicaksanan saka Wétan teka ing Yerusalem lan padha takon, 'Ing ngendi Sang Raja bangsa Yahudi sing wis lair? Amarga kita weruh lintangé ing Wétan lan teka kanggo nyembah Panjenengané.' Nalika krungu kabar iki, Raja Herodes kaget, lan kabèh wong ing Yerusalem uga kaget. Mula dhèwèké nglumpukaké kabèh imam kepala lan ahli-ahli kitab bangsa Israèl, banjur takon, 'Ing endi Sang Kristus bakal lair?' Padha mangsuli, 'Ing Betlehem ing Yudea; awit mangkene kang katulis lumantar nabi: "Lan kowe, Betlehem, ing tanah Yehuda, ora pisan dadi sing paling cilik ing antara pamarentahan Yehuda; awit saka kowe bakal metu Sang Panguwasa sing bakal ngembanani umatku Israel.'" Banjur Herodes, sawisé ngundang para ahli nujum kanthi rahasia, takon marang wong-wong mau bab wektu lintang kuwi muncul; lan sawisé ngutus wong-wong mau menyang Betlehem, dhèwèké kandha: 'Mèlu lan golèkna bocah kuwi kanthi tliti; lan yèn wis ketemu, kabari aku, supaya aku uga bisa teka lan nyembah marang Panjenengané.' Sawisé krungu sang raja, padha mangkat. Lan wong-wong mau weruh lintang sing wis padha dideleng ing wetan, banjur mèlu mimpin nganti tekan panggonané Sang Bocah lan mandheg ing ndhuwuré. Nalika padha weruh lintang iku, atiné padha bungah banget; banjur nalika mlebu ing omah, padha weruh Sang Bocah karo Maria, Ibuné, banjur padha sujud lan nyembah marang Panjenengané; lan mbukak bandha-bandhané, padha maringi peparing marang Panjenengané: emas, kemenyan, lan mur. Lan sawisé diwenahi tandha ing ngimpi supaya aja bali marang Herodes, padha mangkat menyang negarané dhéwé liwat dalan liya.

Matius 2:1–12
Ing Wengi Natal, ing jam enem.
Dina Natal, nalika Liturgi.

Injil miturut Matius, bab 4

Sawisé para Magi lunga, waspadha, malaikaté Gusti Allah muncul marang Yusuf ing ngimpi lan kandha: 'Bangun, jupuk Bocah lan Ibuné, banjur mlayu menyang Mesir, lan manggon ing kana nganti tak kabari, merga Herodes arep nggoleki Bocah mau kanggo mateni Panjenengané.' Dheweke tangi, njupuk Bocah lan Ibuné ing wayah wengi, banjur lunga menyang Mesir, lan manggon ing kana nganti seda Herodes, supaya apa sing wis diomongake Gusti lumantar nabi kanyata, sing kandha: 'Saka Mesir Aku nelpon Putraku.' Banjur Herodes, nalika mangertèni yèn dhèwèké wis dibohongi para ahli kawruh, dadi nesu banget, lan dhèwèké mènèhi prentah matèni kabèh bayi ing Betlehem lan sakupengé, umuré loro taun mudhun, manut wektu sing wis dhèwèké titeni saka para ahli kawruh. Banjur kacumpon apa sing diandharake nabi Yeremia, kang kandha: 'Ana swara ing Rama, tangisan lan ratapan lan sedhik gedhe; Rachael nangis kanggo anak-anake lan ora gelem dihibur, amarga padha ora ana maneh.' Sawisé Herodes seda, ana malaikaté Gusti sing rawuh marang Yusuf ing ngimpi nalika dhèwèké ana ing Mesir lan kandha: 'Munggaha, jupuk Bocah lan Ibuné, banjur lunga menyang tanah Israèl, awit wong-wong sing ngupaya nyawa Bocah iku wis mati.' Dhèwèké banjur tangi, njupuk Bocah lan Ibuné, lan teka ing tanah Israèl. Nanging nalika dhèwèké krungu yèn Arkélaos mrentah ing Yudea nggantèkaké bapakné Hèrodès, dhèwèké wedi menyang kana; nanging sawisé diwènèhi tandha ing ngimpi, dhèwèké lunga menyang tlatah Galiléa, lan sawisé tekan kono, dhèwèké manggon ing sawijining kutha sing diarani Nazaret, supaya kabèh sing wis diomongaké para nabi bisa kelakon, yèn dhèwèké bakal diarani wong Nazaret.

Matius 2:13–23
Wengi sadurunge Kelahiran Kristus, ing jam sanga.
26 Desember, marang Sang Ibu Allah sing Paling Suci.
29 Desember, Para Wali Sing Suci.
Minggu sawisé Kelahiran Kristus.

Injil miturut Matius, Bab 5

Ing wektu kuwi, Yohanes Pembaptis teka lan nginjili ing ara-ara gersang Yudea, kandha, 'Nobatna, amarga Karajan Swarga wis cedhak.' Amarga dhèwèké iku sing diomongaké déning nabi Yesaya: 'Swara wong sing muni ing ara-ara gersang: "Siapna dalané Gusti; lurusna dalané."' Yohanes piyambak nganggo sandhangan saka rambut unta lan sabuk kulit ing pinggangé, lan panganané belalang lan madu alas. Banjur Yerusalem, kabèh Yudéa lan saindenging wewengkon sacedhaké Kali Yordan padha metu menyang kono lan padha dibaptis déning Yohanes ing Kali Yordan, kanthi ngakoni dosa-dosané. Nanging nalika Yohanes weruh akèh wong Farisi lan Saduki teka arep dibaptis, dhèwèké kandha marang wong-wong mau: 'Kowe keturunan ula! Sapa sing ngelingake kowe supaya mlayu saka murka sing bakal teka? Tumbuhna woh-wohan sing pantes kanggo tobat, lan aja nganti kowe ngomong marang awakmu dhéwé, 'Kita nduwé Abraham minangka bapak kita', amarga aku kandha marang kowe, Gusti Allah bisa nguripaké anak-anak kanggo Abraham saka watu-watu iki. Saiki uga kapak wis diselehake ing oyot wit-witan: saben wit sing ora ngasilake woh sing becik bakal ditebang lan dibuwang menyang geni. Aku ngabaptis kowe nganggo banyu kanggo pangapuran, nanging sing bakal teka sawise aku luwih kuwasa tinimbang aku; aku ora pantes nggawa sandalane; Panjenengané bakal ngabaptis kowe nganggo Roh Suci lan geni.

Matius 3:1–11

Setu sadurunge Epifani.

Ing wayah sadurunge Epifani, ing jam kapisan.

Injil miturut Matius, bab 6

Ing wektu kuwi, Yesus rawuh saka Galilea menyang Yordania supaya dibaptis dening Yohanes. Nanging Yohanes nyoba nyegah Panjenengané, kandha, 'Aku kudu dibaptis dening Panjenengan, malah Panjenengan sing rawuh marang aku?' Nanging Yesus mangsuli, 'Coba diidinana saiki, awit mangkono pantes tumrap kita kanggo nepaki kabèh kaadilan.' Banjur Yohanes ngidini Panjenengané dibaptis. Lan sawisé Yésus dibaptis, Panjenengané munggah saka banyu; lan wongé ndelok langit kabuka tumrap Panjenengané, lan Roh Allah mudhun kaya manuk dara lan mandhapi ing Panjenengané. Lan wong krungu swara saka swarga kandha, 'Iki Putraku kang tak tresnani, kang marem atiku.'

Matius 3:13–17

Ing wayah sadurunge Epifani, ing Jam Sanga.

Rayane Epifani, nalika Liturgi.

Injil miturut Matius, bab 7

Ing wektu kuwi, Yesus digawa Roh menyang ara-ara samun kanggo dicobani déning setan; lan sawisé puasa patang puluh dina lan patang puluh bengi, Panjenengané krasa luwe. Banjur sing nggodha teka marang Panjenengané lan kandha, 'Yen Panjenengan iku Putrané Gusti Allah, dhawuhna supaya watu-watu iki dadi roti.' Nanging Panjenengané mangsuli, 'Kang ditulis: "Manungsa ora urip mung saka roti, nanging saka saben tembung sing metu saka tutuké Gusti Allah."' Banjur setan nggawa Panjenengané menyang kutha suci lan ngadegaké Panjenengané ing pucuking candhi, lan kandha marang Panjenengané, 'Yen Panjenengan Putraning Allah, mbuwang awak Panjenengan mudhun; awit ana tulisan: "Panjenengané bakal maringi dhawuh marang malaékat-malaékaté babagan Panjenengan, lan padha bakal nyangga Panjenengan ing tangané, supaya sikil Panjenengan ora nabrak watu.'" Yesus ngandika marang dheweke, 'Uga katulis: "Aja nguji Gusti Allahmu."' Banjur setan nggawa maneh Panjenengané menyang gunung sing paling dhuwur lan nuduhaké kabèh kraton ing donya karo kamulyané, lan kandha marang Panjenengané, 'Aku bakal maringi kabèh iki marang kowe, yèn kowe sujud lan nyembah aku.' Banjur Yesus ngandika marang dheweke, 'Pisah saka aku, Setan! Amarga ana tulisan: "Sembahna Gusti Allahmu lan ngabdi mung marang Panjenengané."' Banjur Setan ninggalake Panjenengané, lan wong-wong malaikat teka lan ngladèni Panjenengané.

Matius 4:1–11

Setu sawisé Epifani.

Injil miturut Matius, pasal 8

Ing wektu kuwi, nalika Yesus krungu yèn Yohanes wis ditangkep, Panjenengané mundur menyang Galilea; lan sawisé ninggalaké Nazaret, Panjenengané rawuh lan manggon ing Kapernaum ing pinggir segara, ing wewengkon Zebulun lan Naftali, supaya kabèh sing diomongaké lumantar nabi Yesaya kelakon, kang kandha: 'Tanah Zebulun lan tanah Naftali, ing pinggir segara, ing seberang Yordania, Galilea bangsa-bangsa liya—umat manungsa sing manggon ing pepeteng wis weruh pepadhang gedhe, lan marang wong-wong sing manggon ing tlatah lan bayangane pati, pepadhang wis sumunar.' Wiwit wektu kuwi, Yesus miwiti mberitakaké, 'Nglakoni tobat, awit Karajan Swarga wis cedhak.'

Matius 4:12–17
Minggu sawisé Epifani.

Injil miturut Matius, Bab 9

Nalika semana, nalika Yesus lumaku ing sacedhake Segara Galilea, Panjenengané ndeleng loro sedulur—Simon, sing dijenengi Petrus, lan Andreas, seduluré—sing lagi mbuwang jaringé menyang segara, amarga padha nelayan; lan Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Mèlu Aku, lan Aku bakal ndadèkaké kowé dadi pangudharé manungsa.' Lan langsung padha ninggalaké jarengé lan mèlu Panjenengané. Mèlu saka kono, Panjenengané weruh loro sedulur liyané, Yakobus putrané Zebedé lan Yohanes seduluré, ana ing prau karo bapaké, Zebedé, lagi ndandani jarengé, lan Panjenengané nelpon wong-wong mau. Lan padha langsung ninggalaké prau lan bapaké banjur mèlu Panjenengané. Lan Gusti Yesus ngubengi sakabèh Galilea, mulang ing sinagoga-sinagoga lan nginjili Kabar Kabungahan bab Kratoné Allah, lan marasaké kabèh rupa lara lan kabèh rupa lara ringkih ing antarané wong-wong.

Matius 4:18–23
Minggu Kapindho sawisé Pentakosta.

Injil miturut Matius, maca 10A

Ing wektu kuwi, akèh wong padha ngetutaké Yesus saka Galilea, Dekapolis, Yerusalem, Yudea, lan saka sebrang Kali Yordan. Nalika Panjenengané weruh wong akèh mau, Panjenengané munggah menyang gunung; lan sawisé Panjenengané lenggah, para muridé padha teka marang Panjenengané. Lan Panjenengané mbukak tutuké lan mulang marang wong-wong mau, kandha: 'Berkah kanggo wong sing miskin ing roh, awit Karajan Swarga iku kagungané. Berkah iku tumrap wong-wong sing sedhih, amarga bakal diparingi panglipur. Berkah iku tumrap wong-wong sing alus atiné, amarga bakal nduwèni bumi. Berkah iku tumrap wong-wong sing luwe lan ngelak kamulyan, amarga bakal wareg. Berkah iku tumrap wong-wong sing welas asih, amarga bakal nampa welas asih. Berkah iku tumrap wong-wong sing resik atiné, amarga bakal ndeleng Gusti Allah. Berkah kanggo para panyebar katentreman, amarga padha bakal disebut anaké Gusti Allah. Berkah kanggo wong-wong sing dianiaya amarga kabeneran, amarga kagungané Kratoné Swarga. Berkah kowe nalika padha ngina lan nganiaya kowe lan ngucapaké kabèh jinis ala marang kowe kanthi palsu amarga Aku. Padha bungah lan seneng, amarga ganjaranmu gedhé ana ing swarga.

Matius 4:25–5:12A
Kanggo Para Bapa Romo.

Injil miturut Matius, wiwit 10B

Ing wektu kuwi, akèh wong padha ngetutaké Gusti Yesus saka Galilea, Dekapolis, Yerusalem, Yudea, lan saka sebrang Kali Yordan. Nalika Panjenengané weruh wong akèh kuwi, Panjenengané munggah ing gunung; lan sawisé Panjenengané lenggah, para muridé padha teka marang Panjenengané. Banjur Panjenengané mbukak tutuké lan mulang wong-wong mau, pangandikané: 'Berkah kanggo wong miskin ing roh, amarga kagungané Karajan Swarga. Berkah kanggo wong sing nelongso, amarga bakal diparingi panglipur. Berkah kanggo wong sing alus atiné, amarga bakal nduwèni bumi. Berkah kanggo wong sing luwe lan ngelak marang kabeneran, amarga bakal wareg. Berkah kanggo wong sing welas asih, amarga bakal nampa welas asih. Berkah kanggo wong sing

resik atiné, amarga bakal ndeleng Gusti Allah. Berkah kanggo wong sing nyebar katentreman, amarga bakal diarani anaké Gusti Allah. Berkah kanggo wong sing dianiaya amarga kabeneran, amarga kagungané Karajaning Swarga. Berkah kowe nalika padha ngina, nganiaya, lan ngucapaké kabèh ala marang kowe kanthi goroh amarga aku. Padha bungah lan seneng, awit ganjaranmu ing swarga iku gedhe: amarga kaya mangkono uga wong-wong mau wis nganiaya para nabi sing ana sadurungmu. Kowe iku uyahé bumi. Nanging yèn uyah iku ilang rasa asiné, kepriyé carané supaya asin manèh? Iku ora ana gunané manèh, kajaba mung dibuwang lan dilapaké ing sikilé manungsa.

Matius 4:25–5:13
Selasa minggu kapisan.

Injil miturut Matius, wiwit 11

Gusti ngandika marang para muridé: 'Kowé kabèh iku pepadhang ing donya. Kutha sing dunungé ana ing pucuking gunung ora bisa didhelikaké. Uga ora ana wong sing nyalaké lampu banjur nyelehaké ing sangisoring wadha, nanging ing panglinter, lan padhange sumunar kanggo kabèh wong ing omah. Mangkono uga, padha sumunarna ing ngarepé wong liya, supaya padha weruh pakaryanmu sing becik lan mulyaké Rama-mu sing ana ing swarga.' Aja padha ngira yèn Aku teka kanggo mbusak Torèt utawa para Nabi; Aku ora teka kanggo mbusak, nanging kanggo nepaki. Amarga saestu Aku ngandika marang kowe, nganti langit lan bumi sirna, ora ana siji huruf cilik utawa goresan saka huruf sing bakal ilang saka Torèt nganti kabèh rampung. Mula, sapa waé sing nglanggar salah siji saka préntah-préntah paling cilik iki lan mulang wong liya supaya nindakake kaya ngono bakal diarani paling cilik ing Kratoné Swarga; nanging sapa waé sing nindakake lan mulang wong liya bakal diarani gedhé ing Kratoné Swarga.

Matius 5:14–19
Kanggo Para Bapa Suci.

Injil miturut Matius, Bab 12

Gusti ngandika marang para muridé: 'Yen kabeneranmu ora ngluwihi kabenerané para ahli kitab lan wong Farisi, kowé ora bakal mlebu Karajan Swarga. Kowé wis krungu manawa marang wong kuna wis kacarita: "Aja maéhan"; sapa waé sing maéhan bakal kena paukuman. Nanging aku kandha marang kowe, sapa waé sing nesu marang seduluré tanpa sebab bakal kena paukuman; lan sapa waé sing kandha marang seduluré, 'Raca', bakal kena paukuman ing Majelis Agung (); lan sapa waé sing kandha, 'Kowe bodho', bakal kena geni Gehenna. Mula, yèn kowe nggawa kurbanmu menyang mezbah lan kowe kelingan yèn sedulurmu nduwé perkara marang kowe, tinggalna kurbanmu ing ngarep mezbah, banjur lakonana dhisik rukun karo sedulurmu; sawisé kuwi bali lan pasang kurbanmu. Rampungna pasulayan karo mungsuhmu kanthi cepet nalika isih ana ing dalan, supaya mungsuhmu ora nyerahake kowe marang hakim, lan hakim nyerahake kowe marang petugas, lan kowe dibuwang menyang panjara; saestu aku ngandika marang kowe, kowe ora bakal metu saka kana nganti kowe mbayar nganti koin pungkasan.

Matius 5:20–26
Rebo Minggu 1.

Injil miturut Matius, bab 13

Gusti Allah ngandika: 'Kowe wis krungu yen marang wong-wong kuna diandharake, "Aja ngalakoni zinah." Nanging aku kandha marang kowe, sapa waé sing ndelok wong wadon kanthi niat mesum, wis nindakake zinah karo dhèwèké ing atiné. Yèn mripat tengenmu nggawé kowe dosa, cabuti lan buwang; awit luwih becik salah siji anggotamu mati tinimbang kabèh awakmu dibuwang menyang Gehenna. Lan yèn tangan tengenmu nggawé kowe dosa, putungna lan buwangna; awit luwih becik salah siji anggotamu musna tinimbang kabèh awakmu dibuwang menyang neraka. Uga wis kacarita, 'Sapa waé sing mecahaké garwané kudu maringi surat cerai.' Nanging aku kandha marang kowe: sapa waé sing mecahake garwané, kajaba amarga sebab zinah, iku ndadékaké dhèwèké tumindak zinah; lan sapa waé sing nikah karo wong wadon sing wis cerai, iku zinah.

Matius 5:27–32
Kemis minggu kapisan.

Injil miturut Matius, diwiwiti saka ayat 14

Gusti Allah ngandika: 'Kowe wis krungu manawa marang wong-wong biyen wis diomongake: "Aja nglanggar sumpahmu, nanging penuhi sumpahmu marang Gusti." Nanging aku kandha marang kowe: aja sumpah apa-apa—aja sumpah lumantar swarga, amarga iku pangastane Gusti Allah; aja sumpah lumantar bumi, amarga iku tumpuan sikile Gusti; aja sumpah lumantar Yerusalem, amarga iku kutha Sang Raja Agung; uga ora nganggo sirahmu, amarga kowe ora bisa nggawé siji rambute dadi putih utawa ireng. Nanging supaya 'Ya'mu pancèn 'Ya', lan 'Ora'mu pancèn 'Ora'; apa waé saliyané iku asalé saka sing jahat. Kowe wis krungu sing kandha, 'Mripat kanggo mripat lan untu kanggo untu.' Nanging aku kandha marang kowe, aja nolak wong sing nindakake ala. Yen ana wong nyerang kowe ing pipi tengen, pasrahna pipi kiwa uga; lan yen ana wong arep nuntut kowe lan njupuk jubahmu, pasrahna jubah njaba uga; lan yen ana wong meksa kowe mlaku siji mil, mlaku karo dheweke rong mil.

Matius 5:33–41
Jumat ing minggu kapisan.

Injil miturut Matius, Bab 15

Gusti Allah ngandika: 'Wenehana marang sapa waé sing nyuwun marang kowe, lan aja nolak sapa waé sing kepéngin nyilih marang kowe. Kowe wis krungu yèn wis diomongaké: "Tresnaa marang tangga teparo lan sengitna marang mungsuhmu." Nanging Aku kandha marang kowe: tresnaa marang mungsuhmu, berkahna wong sing ngutuk kowe, lakoni kabecikan marang wong sing sengit marang kowe, lan ndedongaa kanggo wong sing nindhes lan nganiaya kowe, supaya kowe dadi putraning Rama ing swarga; awit Panjenengané maringi srengéngé munggah kanggo wong sing ala lan wong sing becik, lan ngirim udan marang wong sing bener lan wong sing ora bener. Amarga yèn kowé tresna marang sing tresna marang kowé, apa ganjarané? Apa ora para panagih pajak uga nindakake kuwi? Lan yèn kowé mung nyapa sedulurmu waé, apa sing luwih kowé lakoni? Apa ora wong-wong kafir uga nindakake kuwi? Mula saka iku, sampurnaa, kaya Bapakmu ing swarga sing sampurna.

Matius 5:42–48
Setu kapisan sawisé Pentakosta.

Injil miturut Matius, pasal 16

Gusti ngandika: 'Ati-ati, aja nganti kowe nindakake kabecikanmu ing ngarepé wong liya, supaya padha weruh kowe; yèn ora, kowe ora bakal éntuk ganjaran saka Rama-mu ing swarga. Mula, yèn kowe maringi marang wong mlarat, aja muni trompet ing ngarepmu, kaya sing ditindakake wong munafik ing sinagoga lan ing dalan, supaya padha dipuji wong liya. Satemene Aku kandha marang kowe, wong-wong mau wis nampa ganjarané. Nanging nalika kowe maringi marang wong mlarat, aja nganti tangan kiwa kowe ngerti apa sing ditindakake tangan tengenmu, supaya pambriyanmu bisa rahasia; lan Bapamu, sing ndeleng apa sing ditindakake ing rahasia, bakal maringi ganjaran marang kowe kanthi terang-terangan. Lan nalika kowe ndedonga, aja kaya wong munafik, sing seneng ngadeg lan ndedonga ing sinagoga lan ing pojok-pojok dalan supaya dideleng wong liya. Satemene aku kandha marang kowe, wong-wong kuwi wis nampa ganjarané. Nanging nalika kowe ndedonga, mlebuwa ing kamarmu, tutup lawange, lan ndedongawa marang Bapamu sing ana ing panggonan rahasia; lan Bapamu, sing weruh apa sing ditindakake ing rahasia, bakal maringi ganjaran marang kowe kanthi terang-terangan. Lan nalika kowe ndedonga, aja mbaleni-mbaleni tembung sing ora ana artine kaya wong-wong sing ora pracaya, amarga padha mikir yèn kanthi akèh omongan bakal dirungokaké; aja kaya wong-wong mau, awit Rama kowe wis ngerti apa kang kowe butuhake sadurunge kowe nyuwun marang Panjenengané. Mula, ndedonga kaya mangkéné: Rama kita ing swarga, kasucèkna asma Panjenengan; kraton Panjenengan mugi rawuh; kersa Panjenengan mugi kelakon ing bumi kados ing swarga; paringa dhahar kita ing dina iki; lan apuraen kita utang kita, kados kita sampun ngapura utangipun tiyang ingkang nyilih dhumateng kita; lan aja nganti kita kapimpin mlebu ing panggodha, nanging nyelametna kita saking ingkang jahat. Amargi kagungan Panjenengan kraton, kakuwatan, lan kamulyan salami-laminipun. Amin.

Injil miturut Matius, wacan 17

Gusti Allah ngandika: 'Yen kowe ngapura kaluputané wong, Rama-ira ing swarga uga bakal ngapura kowe; nanging yen kowe ora ngapura kaluputané wong, Rama-ira uga ora bakal ngapura kaluputané kowe.' Uga, nalika kowe puasa, aja nganti kowe katon muram kaya wong munafik, amarga padha nggawe rai muram supaya katon marang wong yèn padha puasa. Satemene Aku ngandika marang kowe, wong-wong mau wis nampa ganjarané. Nanging nalika kowe puasa, olesna sirahmu lan rasuhna pasuryanmu, supaya kowe ora katon kaya wong-wong munafik sing ngelakoni puasa, amarga padha nggawe pasuryané muram supaya wong-wong padha weruh yèn padha puasa. Nanging kowe, nalika puasa, pasangna lenga ing sirahmu lan rasuhna pasuryanmu, supaya kowe ora katon kaya wong sing puasa marang manungsa, nanging marang Rama-mu sing ana ing panggonan sing sepi; lan Rama-mu, sing ndeleng apa sing kok tindakake ing panggonan sing sepi, bakal maringi ganjaran marang kowe kanthi terang-terangan. Aja padha nyimpen bandha ing bumi, ing ngendi ana ngengat lan karat sing ngrusak, lan ing ngendi maling bisa mlebu lan nyolong; nanging padha nyimpen bandha ing swarga, ing ngendi ora ana ngengat lan karat sing ngrusak, lan ing ngendi maling ora bisa mlebu utawa nyolong; amarga ing ngendi bandhamu ana, ing kono atimu bakal ana uga.

Matius 6:14-21
Minggu Syropustnaya.**Injil miturut Matius, Bab 18**

Gusti Allah ngandika: 'Mripat iku lentera badan. Yen mripatmu resik, kabeh badanmu kebak padhang; nanging yen mripatmu ala, kabeh badanmu kebak pepeteng. Mula yen padhang ing jeronmu iku pepeteng, sepira gedhene pepeteng iku!' Ora ana wong sing bisa ngabdi marang loro tuan: amarga dheweke bakal sengit marang siji lan tresna marang sijine, utawa dheweke bakal setya marang siji lan ngremehake sijine. Kowe ora bisa ngabdi marang Gusti Allah lan marang Mamon. Mula saka iku aku kandha marang kowe: aja kuwatir bab nyawamu apa sing bakal kowe pangan utawa ngombe, utawa bab awakmu apa sing bakal kowe sandhangan. Apa urip iku ora luwih mulya tinimbang panganan, lan awak luwih mulya tinimbang sandhangan? Delengen manuk-manuk ing langit: padha ora nandur, ora ngundhuh, ora nglumpukake ing lumbung; nanging Rama sampeyan ing swarga ngopeni lan maringi pangan. Apa sampeyan ora luwih ajiné tinimbang manuk-manuk mau? Lan sapa saka sampeyan sing kanthi kuwatir bisa nambah dhuwuré siji hasta? Lan kenapa sampeyan kuwatir bab sandhangan? Delengen kembang lili ing padang, carane tuwuh: ora nyambut gawe lan ora nggawé benang; nanging aku kandha marang kowe, malah Salomo ing kabèh kamulyané ora nganggo busana kaya salah sijiné. Yen Gusti Allah nganggo tetanduran ing padang kaya ngono, sing dina iki isih ana uripé lan sesuk dibuwang menyang pawon geni, apa manèh ora bakal luwih ngopeni kowe, kowe sing imané sithik! Mula aja padha kuwatir, nganti kandha, 'Apa sing bakal dipangan?' utawa 'Apa sing bakal diombe?' utawa 'Apa sing bakal dianggo?' Amarga kabèh kuwi digoleki wong-wong sing ora pracaya, lan Rama sampeyan ing swarga wis ngerti yèn sampeyan butuh kabèh kuwi. Nanging golèkna dhisik Karajaning Allah lan kabenerané, lan kabèh kuwi bakal diparingaké marang sampeyan uga.

Matius 6:22-33
Minggu 3.**Injil miturut Matius, Bab 19**

Gusti ngandika: 'Aja padha kuwatir lan aja padha kandha, "Apa sing bakal kita pangan?" utawa "Apa sing bakal kita ngombe?" utawa "Apa sing bakal kita sandhangan?" amarga wong-wong sing ora pracaya padha ngupaya kabèh kuwi, lan Rama sampeyan ing swarga wis ngerti yèn sampeyan butuh kabèh kuwi. Upayakna dhisik Karajaning Allah lan kabenerané, lan kabèh kuwi bakal diparingaké marang sampeyan.' Mula aja kuwatir bab sesuk, awit sesuk bakal ngurus dhéwé; saben dina wis cukup karo kasusahé dhéwé. Ana wong ing antaramu sing, yen putrane njaluk roti, bakal maringi watu? Utawa yen njaluk iwak, bakal maringi ula? Mula, sanadyan kowe padha ala, kowe

ngerti carane maringi kado apik marang anakmu, luwih-luwih Rama ing swarga bakal maringi barang apik marang sing padha njaluk marang Panjenengané!

Matius 6:31–34; 7:9–11
Senèn minggu kapindho.

Injil miturut Matius, wiwitan 20A

Gusti Allah ngandika: 'Aja ngadili, supaya kowe ora diadili; amarga kanthi paugeran kang kowe gunakake, kowe bakal diadili; lan ukuran kang kowe wenehake bakal dadi ukuran kang kowe tampi. Napa kowe ndeleng sela ing mripat sedulurmu, nanging ora weruh balok ing mripatmu dhéwé? Utawa piye kowe bisa ngomong marang sedulurmu, 'Ayo tak copot balung cilik saka mripatmu', padahal ana balung gedhé ing mripatmu dhéwé? Heh, kowe munafik! Sepisanan copot balung gedhé saka mripatmu dhéwé, banjur kowe bakal weruh cetha kanggo mbusak balung cilik saka mripat sedulurmu. Aja maringi sing suci marang asu, lan aja mbuwang mutermu ing ngarepé babi, supaya ora ditindhes nganggo sikilé lan mbalèk banjur nyabik-nyabik kowe. Njaluk, lan kowe bakal diparingi; golèk, lan kowe bakal nemokaké; ketok, lan bakal dibukak kanggo kowe; awit saben wong sing njaluk nampa, lan sing golèk nemokaké, lan marang sing ketok, bakal dibukak.

Matius 7:1–8
Setu minggu kapindho.

Injil miturut Matius, wiwitan 20B

Gusti Allah ngandika: 'Nyuwun, lan kowe bakal diparingi; nggoleki, lan kowe bakal nemokake; ngetok, lan lawang bakal dibukak kanggo kowe; amarga saben wong sing nyuwun nampa, lan sing nggoleki nemokake, lan kanggo sing ngetok, lawang bakal dibukak.' Ana wong ing antaramu sing nalika putrané nyuwun roti, banjur diwènèhi watu? Utawa yèn nyuwun iwak, banjur diwènèhi ula? Mula yèn kowé, sanadyan ala, ngerti carané maringi kado apik marang anakmu, luwih-luwih Bapakmu ing swarga bakal maringi kabecikan marang sing nyuwun marang Panjenengané.

Matius 7:7–11
Kanggo saben panyuwunan.

Injil miturut Matius, Bab 21

Gusti Allah ngandika: 'Ing kabèh bab, tumindakna marang wong liya kaya kowe kepéngin wong tumindak marang kowe, awit ing kéné ana Torèt lan Para Nabi. Mlebu liwat gapura sing sempit, awit amba gapura lan jembar dalan sing nuntun marang karusakan, lan akèh sing mlebu liwat kono; nanging sempit gapura lan sempit dalan sing nuntun marang urip, lan sithik sing nemokaké.' Ati-ati karo nabi palsu sing teka marang kowe nganggo sandhangan wedhus, nanging sajatine iku srigala galak. Kowe bakal ngenali saka wohé. Apa ana wong nglumpukaké anggur saka semak duri, utawa ara saka duri? Mula saben wit sing apik bakal ngasilaké woh sing apik, nanging wit sing ala bakal ngasilaké woh sing ala. Wit sing apik ora bisa ngasilake woh sing ala, lan wit sing ala uga ora bisa ngasilake woh sing apik. Saben wit sing ora ngasilake woh sing apik bakal ditebang lan dibuwang menyang geni. Mula, saka wohé kowe bakal ngenali wong-wong mau. Ora saben wong sing kandha marang Aku, 'Gusti! Tuhan!' bakal mlebu ing Karajan Swarga, nanging mung sing nindakake kersaning Rama kaw kaw ing swarga.

Matius 7:12–21
Kanggo Para Bapa Pendeta.

Injil miturut Matius, Bab 22

Gusti ngandika: "Ati-ati marang nabi palsu, sing teka marang kowe nganggo sandhangan wedhus, nanging sajatine iku srigala galak. Kowe bakal ngenali saka wohé. Apa ana wong nglumpukaké anggur saka semak duri, utawa ara saka duri? Mangkono uga, saben wit sing apik bakal ngasilaké woh sing apik, nanging wit sing ala bakal ngasilaké woh sing ala. Wit sing apik ora bisa ngasilake woh sing ala, lan wit sing ala uga ora bisa ngasilake woh sing apik. Saben wit sing ora ngasilake woh sing apik bakal ditebang lan dibuwang menyang geni. Mula, saka wohé kowe bakal ngenali. Ora

saben wong sing kandha marang Aku, 'Gusti! Gusti!' bakal mlebu ing Karajan Swarga, nanging mung sing nindakake kersaning Rama-ku ing swarga.

Matius 7:15–21
Selasa minggu kapindho.

Injil miturut Matius, wiwitan 23

Gusti Allah ngendika: 'Ora saben wong sing kandha marang Aku, "Gusti! Gusti!", bakal mlebu Karajan Swarga, nanging mung wong-wong sing nindakake kersaning Rama-Ku ing swarga. Akeh wong bakal kandha marang Aku ing dina iku: "Gusti! Gusti! Apa kita ora wis ngandhani ramalan ing asmamu? Lan ing asmamu kita ora wis ngusir setan? Lan ing asmamu kita ora wis nindakake akèh mujijat?' Banjur aku bakal ngandhani marang wong-wong mau: 'Aku ora tau kenal kowe; adoh saka aku, kowe sing nindakake kaluputan.'

Matius 7:21–23
Rebo Minggu kaping 2.

Injil miturut Matius, diwiwiti saka ayat 24

Gusti Allah ngendika: 'Sapa waé sing ngrungokaké tembung-tembungku iki lan nglakoni iku kaya wong wicaksana sing mbangun omahé ing watu karang; banjur udan tiba, kali munggah, lan angin kenceng nyerang omah kuwi, nanging ora ambruk, amarga wis dibangun ing watu karang.' Nanging sapa waé sing ngrungokaké tembung-tembungku iki nanging ora nglakoni, iku kaya wong bodho sing mbangun omahé ing wedhi; lan udan tiba, banjir teka, lan angin kenceng nyerang omah kuwi; banjur omah kuwi ambruk, lan ambruké gedhé banget. Lan sawisé Yesus ngrampungaké tembung-tembung iki, wong-wong padha gumun marang piwulangé, awit Panjenengané mulang kanthi kawibawaan, ora kaya ahli-ahli kitab lan wong Farisi. Nalika Panjenengané mudhun saka gunung, akèh wong padha mèlu. Lan ana wong kusta teka marang Panjenengané, banjur sujud ing ngarsané lan kandha, 'Gusti, yèn Panjenengan kersa, Panjenengan bisa marasaké aku.' Yesus ngulurake tangané, nyentuh wong kuwi lan kandha, 'Aku kersa; resikna.' Lan sakwise kuwi, kusta wong kuwi langsung mari. Banjur Yesus kandha marang wong kuwi, 'Ati-ati, aja kandha marang sapa-sapa, nanging lunga, tunjukna awakmu marang imam lan pasrahaké kurban sing diprentahaké Musa, dadi pratandha kanggo wong-wong kuwi.'

Matius 7:24–8:4
Setu minggu katelu.

Injil miturut Matius, Bab 25

Ing wektu kuwi, nalika Yesus rawuh ing Kapernaum, ana seratusan prajurit sing nyedhaki Panjenengané lan nyuwun, kandha, 'Gusti, abdi kawula ing griya lumpuh lan sangsara sanget.' Yesus kandha marang dhèwèké, 'Aku bakal teka marasaké.' Nanging seratusan prajurit kuwi mangsuli, 'Gusti, Aku ora pantes Panjenengan rawuh ing sangisore atap omahku, nanging panggerto bae, lan abdi kawula bakal mari; amarga aku uga wong kang ana ing sangisore panguwasa, lan aku duwe prajurit ing sangisore panguwasaku, aku kandha marang siji, 'Maju,' lan dhèwèké maju; lan marang sijiné, 'Maju,' lan dhèwèké maju; lan marang abdi kawula, 'Tumindakna iki,' lan dhèwèké nindakake.' Nalika Yesus mireng iku, Panjenengané kagum lan ngandika marang wong-wong sing mèlu Panjenengané, 'Satemene Aku kandha marang kowe, Aku durung tau nemokake iman kaya ngono sanajan ing Israel. Aku kandha marang kowe, akèh wong bakal teka saka wetan lan kulon lan padha lungguh bebarengan karo Abraham, Ishak, lan Yakub ing Kraton Swarga; nanging para putra kraton bakal dibuwang menyang pepeteng ing njaba; ing kono bakal ana tangis lan nggrentheng untu.' Banjur Yesus ngandika marang serdadu kepala kuwi, 'Menehi dhawuh; kowe bakal nampa miturut pracayamu.' Lan abdi-e waras pas wektu kuwi.

Matius 8:5–13
Minggu kaping 4.

Injil miturut Matius, bab 26

Nalika semana, nalika Yesus rawuh ing omahé Petrus, Panjenengané ndeleng ibu mertuaké ngglethak ing amben lagi demam; Panjenengané nyentuh tangané, lan demamé sirna; lan dhèwèké tangi lan ngladèni wong-wong mau. Nalika awan wis surup, akèh wong sing kesèmpèk déning setan digawa marang Gusti Yesus, lan Gusti Yesus ngusir roh-roh mau mung kanthi sabda lan marasaké kabèh sing lara, supaya kabèh mau kelakon kaya sing diomongaké déning nabi Yesaya, sing kandha: 'Panjenengané nggawa kabèh lara kita lan nanggung kabèh panyakit kita.' Nalika Yesus weruh wong akeh padha ngubengi Panjenengané, Panjenengané dhawuh marang para muridé supaya mangkat menyang seberang. Banjur ana sawijining ahli kitab nyedhak lan kandha, 'Rabi, aku bakal mèlu Panjenengan menyang endi waé.' Yesus kandha marang wong mau, 'Serep-serep duwe liang lan manuk-manuk ing langit duwe sarang, nanging Putraning Manungsa ora duwe panggonan kanggo nyandhak sirah.' Ana salah siji muridé sing kandha marang Panjenengané, 'Gusti, kula nyuwun idin rumiyin pados damel kubur bapa kula.' Nanging Gusti kandha marang wong mau, 'Mèlua aku, lan wong mati baé sing kubur wong matié dhéwé.' Lan nalika Panjenengané wis munggah prau, murid-muridé banjur mèlu.

Matius 8:14–23
Setu Minggu kaping 4.

Injil miturut Matius, wiwitan 27

Ing wektu kuwi, nalika Panjenengané munggah ing prau, para muridé mèlu. Lan wasana ana prahara gedhé ing segara, nganti prau kuwi kababawa ombak; nanging Panjenengané lagi turu. Banjur para muridé padha nyedhak, mbangun Panjenengané, lan kandha, 'Gusti, nylametaké kula! Kula arep mati!' Lan Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Ngapa kowe padha wedi, heh wong-wong sing imané sithik?' Banjur Panjenengané tangi, ngélarani angin lan segara, lan banjur ana tentrem gedhé. Nanging wong-wong padha gumun lan kandha, 'Sapa iki, nganti angin lan segara padha manut marang Panjenengané?'

Matius 8:23–27
Kemis Minggu kaping 2.
26 Oktober, ing Liturgi.

Injil miturut Matius, diwiwiti saka ayat 28

Nalika Panjenengané rawuh ing sisih liya, ing tlatah Gerasa, Panjenengané kepethuk karo loro wong sing kesurupan setan sing metu saka kuburan; wong-wong mau galak banget nganti ora ana siji waé sing wani liwat ing kana. Lan padha njerit, 'Apa sing kowe karepake karo kita, Yesus, Putrané Gusti Allah? Apa kowe teka mrana sadurungé wayahe kanggo nyiksa kita?' Ing sawijining panggonan sing ora adoh, ana kumpulan babi sing akèh lagi padha ngembala. Para setan nyuwun marang Gusti, 'Yen Panjenengan badhé ngusir kami, kersaa ngutus kami menyang kumpulan babi kuwi.' Gusti ngendika, 'Maju.' Mula padha metu lan mlebu ing kumpulan babi. Kabèh kumpulan babi mau banjur mlayu mudhun saka tebing sing curam menyang segara lan padha mati klelep ing banyu. Para panggembala babi mau mlayu, banjur sawisé tekan kutha, padha nyritakaké marang kabèh wong apa sing wis kelakon lan apa sing wis nganti kelakon marang wong-wong sing kesurupan setan. Lan wong kutha kabèh padha metu arep nyambut marang Gusti Yesus; lan nalika padha weruh Panjenengané, padha nyuwun supaya Panjenengané lunga saka wilayahé. Banjur Panjenengané munggah ing prau, nyebrang bali, lan rawuh ing kutha asalé.

Matius 8:28–9:1
Minggu kaping 5.

Injil miturut Matius, Bab 29

Ing wektu kuwi, Yesus munggah ing prau, nyebrang bali, lan rawuh ing kutha Panjenengané. Lan wong-wong nggawa marang Panjenengané sawijining wong lumpuh sing nggawa amben. Lan nalika Yesus weruh iman wong-wong mau, Panjenengané kandha marang wong lumpuh kuwi, 'Wani atimu, anakku; dosamu wis diapura.' Nalika kuwi sawatara ahli kitab padha kandha ing sajroning atiné, 'Dhèwèké ngina Gusti.' Nanging Yésus, ngerti pikirane wong-wong mau, banjur kandha, 'Ngapa

kowé padha nyimpen pikiran ala ing atimu? Endi sing luwih gampang: kandha, "Wis, dosamu wis diapura", utawa kandha, "Bangun lan mlaku"? Nanging supaya kowe padha ngerti yèn Putrané Manungsa nduwé wewenang ing bumi kanggo ngapura dosa"—banjur Panjenengané kandha marang wong lumpuh mau: "Munggah, angkat ambenmu, lan mulihna." Lan wong iku munggah, ngangkat ambéné, banjur mulih. Nalika wong akèh weruh kuwi, padha gumun lan padha muji Gusti Allah, sing wis maringi wewenang kaya ngono marang manungsa.

Matius 9:1–8
Minggu kaping 6.

Injil miturut Matius, diwiwiti saka ayat 30

Nalika semana, nalika Yesus lumampah, Panjenengané ndeleng sawijining priya lungguh ing kantor pajeg, jenengé Matius, lan kandha marang dhèwèké, 'Mèlu Aku.' Lan dhèwèké banjur tangi lan mèlu Panjenengané. Lan nalika Yesus lagi lungguh dhahar ing omah, akèh tukang pungut pajeg lan wong-wong dosa padha teka lan lungguh dhahar bareng Panjenengané lan murid-muridé. Nalika para Farisi ndeleng kahanan iki, padha kandha marang para muridé, 'Napa Guru panjenengan nedha lan ngombe bebarengan karo para panagih pajeg lan wong-wong dosen?' Nanging nalika Yesus krungu kuwi, Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Ora wong sing waras sing butuh dhokter, nanging wong sing lara. Mula padha mangkat lan sinau tegesé ayat iki: "Aku kersa welas asih, dudu kurban."' Amarga aku teka ora kanggo nelpon wong sing bener, nanging wong sing dosa supaya padha tobat.

Matius 9:9–13
Setu Minggu kaping 5.
16 November, kanggo Rasul lan Penginjil Matius.

Injil miturut Matius, diwiwiti saka ayat 31

Nalika semana, para murid Yohanes teka marang Gusti Yesus lan padha takon, 'Ngapa aku lan para Farisi asring puasa, nanging murid-murid Panjenengan ora puasa?' Gusti Yesus mangsuli, 'Apa tamu manten bisa sedhih nalika panganten lanang isih ana karo dheweke? Nanging bakal teka dina-dina nalika panganten lanang wis dijupuk saka dheweke, lan wektu kuwi padha bakal puasa.' Uga ora ana sing nyulam tambalan kain anyar ing sandhangan lawas, amarga tambalan anyar kuwi bakal koyak saka sing lawas, lan bolongané malah luwih parah. Uga ora ana wong sing ngisi anggur anyar ing kantung anggur lawas; yen ora, kantunge bakal pecah, anggure mili, lan kantunge dadi rusak; nanging anggur anyar diisi ing kantung anyar, lan loro-lorone padha lestari.

Matius 9:14–17
Jumat ing Minggu kaping 2.

Injil miturut Matius, wiwitan 32

Ing wektu kuwi ana sawijining pangarep teka marang Gusti Yesus lan sujud ing ngarsane, kandha, 'Anakku wadon lagi arep mati; nanging rawuh lan pasangana tangan Panjenengan ing dhèwèké, dhèwèké bakal urip.' Gusti Yesus banjur tangi lan mèlu, murid-muridé uga mèlu. Lan ana sawijining wanita sing wis rolas taun nandhang getihen teka saka mburine Gusti lan nyentuh ujung busana Panjenengané, awit dhèwèké kandha ing manahé, 'Yèn aku mung nyentuh busana Panjenengané, aku bakal mari.' Gusti Yesus muter lan ndelok dhèwèké, banjur kandha, 'Tenang atimu, anakku; pracayamu wis nylametaké kowe.' Wiwit wektu kuwi, wong wadon iku mari. Nalika Yesus rawuh ing omahé panguwasa lan weruh para pemain suling lan wong akèh padha rame, Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Mlayu kowe kabèh, merga bocah wadon iki ora mati nanging turu.' Lan padha ngguyu marang Panjenengané. Nanging sawisé wong akèh padha diusir, Panjenengané mlebu, nyekel tangane bocah wadon mau, lan bocah wadon iku tangi. Lan kabar iki sumebar ing saindenging tlatah kuwi.

Matius 9:18–26
Setu minggu kaping 6.

Injil miturut Matius, wiwitan 33

Ing wektu kuwi, ana loro wong wuta sing ngetutake Gusti Yesus, karo muni banter, 'Gusti Yesus, Putrané Daud, gèntèni kami!' Nalika Panjenengané wis mlebu ing omah, wong-wong wuta mau padha nyedhak marang Panjenengané. Gusti Yesus banjur ngandika marang wong-wong mau, 'Apa kowé pracaya yèn Aku bisa nindakake iki?' Wong-wong mau padha mangsuli, 'Inggih, Gusti!' Banjur Panjenengané nyentuh mripaté lan kandha, 'Kanthi imanmu, kabèh iki kabèh kelakon.' Lan kabukak mripaté; banjur Yesus kanthi tegas ngélingaké, 'Aja nganti ana sing ngerti bab iki.' Nanging wong-wong mau lunga lan nyebarake kabar bab Panjenengané ing saindenging tlatah kuwi. Nalika padha lunga, ana wong digawa marang Panjenengané sing bisu lan kesurupan setan. Lan sawisé setan kuwi diusir, wong bisu kuwi wiwit bisa ngomong. Lan wong-wong padha gumun lan kandha, 'Ora ana sing kaya ngene iki tau katon ing Israel.' Nanging wong Farisi kandha, 'Dheweke ngusir setan kanthi kuwasa pangarepé setan.' Lan Yesus ngubengi kabèh kutha lan désa, mulang ing sinagoga-sinagoga, ngumumaké kabar kabungahan bab Kratoné Allah, lan marasaké kabèh rupa lara lan kabèh sangsara ing antarané wong-wong.

Matius 9:27–35
Minggu kaping 7.

Injil miturut Matius, wiwitan 34A

Ing wektu kuwi, nalika ndeleng wong akèh, Gusti Yesus ngrasakaké welas asih marang wong-wong mau, amarga padha kesel lan sumebar kaya wedhus tanpa panggembala. Banjur Panjenengané kandha marang para muridé: 'Panèn akèh, nanging buruh sithik; mulané ndedonga marang Gusti Panèn supaya ngutus buruh menyang panèné.' Lan Gusti Yesus nelpon rolas muridé marang Panjenengané, banjur maringi wewenang marang roh-roh najis supaya bisa ngusir lan marasaké saben penyakit lan saben kelemahan. Iki jeneng-jeneng rolas rasul mau: kapisan Simon, sing dijenengi Petrus, lan Andreas sedulure; Yakobus putrané Zebedeus lan Yohanes sedulure; Filipus lan Bartolomeus, Tomas lan Matius panagih pajeg, Yakobus putrané Alfeus lan Lebeus, sing uga disebut Tadeus, Simon sang Kanani, lan Yudas Iskariot, sing ngianati Panjenengané. Gusti Yesus ngutus rolas murid mau lan maringi pitutur, kandha: 'Aja lunga menyang bangsa-bangsa liya, lan aja mlebu kutha-kutha Samaria; nanging luwih becik lunga marang wedhus sing kesasar saka omahé Israel; lan nalika kowe lunga, warta yèn Karajaning Swarga wis cedhak; marasaké wong lara, ngresiki wong kusta, mbangkitaké wong mati, ngusir setan; kowe nampa tanpa mbayar, wènèhaké tanpa mbayar.'

Matius 9:36–10:8
Senèn minggu katelu.

Injil miturut Matius, wiwitan 34B

Ing wektu kuwi, Yesus nyaur rolas muridé lan maringi panguwasa marang roh-roh najis, supaya padha bisa ngusir lan marasaké saben penyakit lan saben kelemahan. Yesus ngutus rolas murid mau lan maringi pitutur, kandha: 'Aja lunga menyang bangsa-bangsa liya, lan aja mlebu kutha-kutha Samaria; nanging luwih becik lunga marang wedhus sing kesasar saka omahé Israel; lan nalika kowe lunga, warta yèn Karajaning Swarga wis cedhak; warasake wong lara, resikake wong kusta, uripake wong mati, usirake setan; kowe nampa tanpa mbayar, wenehana tanpa mbayar.'

Matius 10:1, 5–8
Kanggo Para Sing Ora Nampa Upah.

Injil miturut Matius, bab 35

Gusti ngandika marang para muridé: 'Aja nggawa emas, utawa pérak, utawa tambaga ing sabukmu; uga aja nggawa kantong lelungan, utawa loro klambi, utawa sandal, utawa tongkat; awit sing nyambut gawe pantes nampa panganané.' Ing kutha utawa désa apa waé sing kok mlebu, goleki sapa sing pantes ing kana, lan manggon ing kana nganti kowe lunga; lan nalika mlebu omah, salami omah kuwi, kandha, 'Tentrem rahayu tumeka ing omah iki'; lan yèn omahé pantes, tentremmu bakal manggon ing kana; nanging yèn ora pantes, tentremmu bakal bali marang kowe. Lan yen ana wong sing ora nampa kowe utawa ora nggatekake tembungmu, nalika kowe lunga saka omah utawa kutha

kuwi, guncangna bledug saka sikilmu; saestu aku ngandika marang kowe, bakal luwih gampang tumrap tanah Sodom lan Gomora ing dina pangadilan tinimbang kutha kuwi.

Matius 10:9–15
Selasa minggu kaping telu.

Injil miturut Matius, diwiwiti saka ayat 36

Gusti Allah ngendika marang para muridé: 'Delengen, Aku ngutus kowe metu kaya wedhus ing antarané srigala; mulané kudu pinter kaya ula lan polos kaya merpati. Ati-ati karo manungsa; amarga wong-wong bakal nyerahake kowe marang pangadilan lan nggebugi kowe ing sinagogane, lan bakal nggawa kowe ngadhepi panguwasa lan raja-raja amarga Aku, kanggo dadi seksi ing ngarepe wong-wong mau lan bangsa-bangsa liya. Nanging nalika padha nyerahake kowe, aja kuwatir babagan carane utawa apa sing arep kok omongake; awit ing wektu iku bakal diparingi marang kowe apa sing arep kowe ucapake; awit dudu kowe sing bakal ngomong, nanging Roh Bapa-mu sing ngomong lumantar kowe. Sedulur bakal ngiyanti sedulure nganti pati, lan bapak bakal ngiyanti anaké; lan anak-anak bakal mbrontak marang wong tuwané lan matèni wong tuwané; lan kowe bakal dibenci kabèh amarga jenengku; nanging sapa sing tahan nganti pungkasan bakal slamet.

Matius 10:16–22
Rebo Minggu Katelu.
Kanggo Para Martir.

Injil miturut Matius, wiwitan 37

Gusti ngandika marang para muridé: 'Nalika kowé dianiaya ing sawijining kutha, mlayua menyang kutha liya. Amarga saestu Aku ngandika marang kowé, kowé durung ngliwati kabèh kutha Israèl sadurungé Putrané Manungsa rawuh.' Murid ora luwih luhur tinimbang gurune, lan abdi ora luwih luhur tinimbang tuwane: cukup kanggo murid kaya gurune, lan kanggo abdi kaya tuwane. Yen wong padha nyebut tuan omahé Beelzebul, mesthi luwih parah maneh marang wong-wong ing omahé. Mula aja wedi marang wong-wong mau, amarga ora ana sing didhelikaké sing ora bakal kabukak, lan ora ana sing rahasia sing ora bakal dingertèni. Apa sing tak kandhakake marang kowe ing pepeteng, kandhakna ing padhang; lan apa sing kowe rungokake bisik-bisik, proklamasi saka pucuking omah. Lan aja wedi marang wong sing mateni badan nanging ora bisa mateni jiwa; nanging wedi marang Sing bisa ngrusak jiwa lan badan ing Gehenna. Apa ora loro manuk cilik didol regane siji penny? Nanging ora ana siji manuk sing tiba ing lemah tanpa kersané Rama sampeyan; malah rambut sirah sampeyan wis kabèh diitung; mula aja wedi: sampeyan luwih ajiné tinimbang akèh manuk cilik.

Matius 10:23–31
Kemis Minggu Katelu.

Injil miturut Matius, wiwitan 38A

Gusti ngendika marang para muridé: 'Sapa waé sing ngakoni Aku ing ngarepé manungsa, Aku uga bakal ngakoni ing ngarepé Rama-Ku ing swarga; nanging sapa waé sing mbantah Aku ing ngarepé manungsa, Aku uga bakal mbantah ing ngarepé Rama-Ku ing swarga.' Sapa waé sing luwih tresna marang bapak utawa ibu tinimbang Aku, ora pantes dadi muridku; lan sapa waé sing luwih tresna marang anak lanang utawa anak wadon tinimbang Aku, uga ora pantes dadi muridku; lan sapa waé sing ora nggawa salibé lan ora ngetutaké Aku, uga ora pantes dadi muridku. Banjur Petrus kandha marang Panjenengané, 'Delengen, kita wis ninggalaké kabèh lan mèlu Panjenengan; mula apa sing bakal ana kanggo kita?' Yésus mangsuli, 'Satemene Aku ngandika marang kowe, kowe sing wis ngetutké Aku, bakal ana ing jaman sing bakal teka, nalika Putrané Manungsa mapan ing pangastané kamulyané, kowe uga bakal mapan ing rolas pangastané kanggo ngadili rolas suku Israèl. Lan sapa waé sing wis ninggalaké omah, utawa sedulur lanang, utawa sedulur wadon, utawa bapak, utawa ibu, utawa garwa, utawa anak-anak, utawa lapangan, amarga Aku, bakal nampa satus kaping lan bakal nampa urip langgeng. Nanging akèh sing saiki dadi sing sepisanan bakal dadi sing pungkasan, lan sing saiki dadi sing pungkasan bakal dadi sing sepisanan.

Matius 10:32–33, 37–38; 19:27–30
Minggu 1 sawisé Pentakosta, Kabèh Para Wali.

Injil miturut Matius, diwiwiti saka 38B

Gusti Allah ngandika marang para muridé: 'Sapa waé sing ngakoni Aku ing ngarsané wong liya, Aku uga bakal ngakoni ing ngarsané Rama-Ku ing swarga; nanging sapa waé sing mbantah Aku ing ngarsané wong liya, Aku uga bakal mbantah ing ngarsané Rama-Ku ing swarga. Aja padha mikir yèn Aku teka kanggo nggawa tentrem ing bumi; Aku ora teka nggawa tentrem, nanging pedhang; amarga Aku teka nglawanaké anak lanang marang bapaké, anak wadon marang ibuné, lan menantu wadon marang ibu mertua. Mungsuhé manungsa iku saka omahé dhéwé. Lan sawisé Yésus ngrampungaké mulang rolas muridé, Panjenengané lunga saka kono kanggo mulang lan mberitakaké kabungahan ing kutha-kutha.

Matius 10:32–36; 11:1
Jumat ing minggu katelu.
1 Agustus, Para Martir Makabea.

Injil miturut Matius, bab 39

Gusti Allah ngendika: 'Sapa waé sing luwih nresnani bapak utawa ibuné tinimbang Aku, ora pantes tumrap Aku; lan sapa waé sing luwih nresnani anak lanang utawa anak wadoné tinimbang Aku, ora pantes tumrap Aku; lan sapa waé sing ora nggawa salibé lan ora ngetutaké Aku, ora pantes tumrap Aku.' Sapa waé sing nylametaké nyawané bakal kelangan, nanging sapa waé sing kelangan nyawané kanggo aku bakal nylametaké nyawané. Sapa waé sing nampani kowé, nampani aku, lan sapa waé sing nampani aku, nampani sing ngutus aku; sapa waé sing nampani nabi kanthi jeneng nabi bakal nampa ganjaran nabi; lan sapa waé sing nampani wong sing bener kanthi jeneng wong sing bener bakal nampa ganjaran wong sing bener. Lan sapa waé sing maringi malah secangkir banyu adhem marang salah siji saka wong-wong cilik iki ing asmané murid, saestu Aku ngandika, dhèwèké ora bakal kelangan ganjarané. Lan nalika Yesus wis rampung mulang rolas muridé, Panjenengané lunga saka kono kanggo mulang lan mberitakan kabar kabungahan ing kutha-kutha.

Matius 10:37–11:1
Setu minggu kapitu.
Setu sadurunge Peninggian.

Injil miturut Matius, diwiwiti saka ayat 40

Ing wektu kuwi, Yohanes, sawisé krungu ing pakunjaran bab pakaryané Kristus, ngutus loro muridé marang Panjenengané: 'Apa Panjenengané sing arep rawuh, utawa apa kita kudu ngentèni wong liya?' Lan Gusti Yesus mangsuli marang wong-wong mau, 'Mulangna marang Yohanes apa sing kok rungokake lan kok deleng: wong wuta padha weruh, wong lumpuh padha mlaku; wong kusta padha resik; wong budeg padha krungu; wong mati padha urip maneh, lan kabar kabungahan diwartakake marang wong mlarat; lan begja sapa sing ora kesandhung amarga Aku.' Sawisé wong-wong mau lunga, Yésus miwiti ngandika marang wong akèh bab Yohanes: 'Kowe padha lunga menyang ara-ara samun kanggo ndelok apa? Tandhuk sing digoyang-goyang déning angin? Banjur kowe lunga kanggo ndelok apa? Wong sing nganggo sandhangan mewah? Wong sing nganggo sandhangan mewah kuwi ana ing kraton. Banjur kowe lunga kanggo ndelok apa? Nabi? Ya, Aku kandha marang kowe, lan luwih saka nabi. Amarga dhèwèké iku sing kaserat: 'Lirungna, Aku ngutus malaikat-Ku ing ngarepmu, sing bakal nyiapaké dalanmu ing ngarepmu.' Satemené Aku kandha marang kowe: saka kabèh wong sing lair saka wanita, ora ana siji-sijia sing luwih gedhé tinimbang Yohanes Pembaptis; nanging sing paling cilik ing Kraton Swarga luwih gedhé tinimbang dhèwèké. Wiwit jaman Yohanes Pembaptis nganti saiki, Kratoning Swarga direbut kanthi kekerasan, lan wong-wong sing ngupaya kuwi padha nyekel; amarga kabèh nabi lan Kitab Torèt wis ngandhani bab iki nganti Yohanes. Lan yèn kowé gelem nampa, dhèwèké iku Elia sing bakal teka. Sapa waé sing nduwé kuping, muga-muga krungu!

Matius 11:2–15
Senèn Minggu kaping 4.
Panemuan Sirahé Yohanes Pembaptis, ing Liturgi.

Injil miturut Matius, diwiwiti saka ayat 41

Pangandikane Gusti: 'Kanggo apa aku bisa mbandhingake generasi iki? Iki kaya bocah-bocah sing lungguh ing dalan, sing padha ngomong marang kancane: "Kita wis main suling kanggo kowe, nanging kowe ora nari; kita wis nyanyi lagu duka kanggo kowe, nanging kowe ora nangis." Amarga Yohanes teka, ora mangan lan ora ngombe, lan wong-wong padha kandha, "Dheweke kesetanan." Putraning Manungsa rawuh, mangan lan ngombe; banjur padha kandha, 'Iki wong sing seneng mangan lan ngombe anggur, kanca para panagih pajeg lan wong-wong dosa.' Nanging kawicaksanan kabenerake dening anak-anake. Banjur Panjenengané miwiti nyalahake kutha-kutha ing ngendi kuwasa Panjenengané wis paling cetha katon, amarga padha ora tobat.

Matius 11:16–20
Selasa Minggu kaping 4.

Injil miturut Matius, wiwitan 42

Ing wektu kuwi Yesus miwiti ngéluhaké kutha-kutha sing kawasanané paling cetha katon, amarga padha ora tobat: "Celaka kowe, Korasin! Celaka kowe, Betsaida! Amarga yèn mujijat sing ditindakake ing kowe ditindakake ing Tirus lan Sidon, mesthiné wong-wong mau wis suwé tobat nganggo kain goni lan abu; nanging Aku kandha marang kowe: Tirus lan Sidon bakal diproses kanthi luwih entheng ing dina pangadilan tinimbang kowe. Lan kowe, Kapernaum, sing wis diunggahaké tekan swarga, bakal diuncalaké menyang neraka; amarga yèn mujijat sing ditindakake ing kowe ditindakake ing Sodom, mesthiné Sodom isih bakal ana nganti dina iki; nanging aku kandha marang kowe, yèn tanah Sodom bakal diproses kanthi luwih entheng ing dina pangadilan tinimbang kowe. Ing wektu kuwi, nerusake pangandikane, Yesus ngendika: 'Aku muji kowe, Bapa, Gusti langit lan bumi, amarga kowe wis nyumputake bab-bab iki saka wong-wong pinter lan wicaksana, lan mbukakake marang bocah-bocah cilik; ya, Bapa, amarga mangkono kersamu.'

Matius 11:20–26
Rebo Minggu kaping 4.

Injil miturut Matius, wiwitan 43

Gusti ngandika marang para muridé: 'Kabèh wis diserahaké marang Aku déning Bapakku, lan ora ana sing ngerti Putra kejaba Bapak; uga ora ana sing ngerti Bapak kejaba Putra, lan marang wong-wong sing dipilih Putra kanggo mbukakaké Panjenengané. Melu marani Aku, kowe kabèh sing nglakoni pagaweyan abot lan kebak beban, lan Aku bakal maringi kowe katentreman; jupuklah sanggaku lan sinaua saka Aku, awit Aku alus lan andhap asor ing manah, lan kowe bakal nemu katentreman kanggo atimu; awit sanggaku iku gampang, lan bebanku entheng.

Matius 11:27–30
Kemis Minggu kaping 4.
Kanggo Para Bapa Suci.

Injil miturut Matius, wiwitan 44

Ing wektu kuwi, Yesus lagi mlaku liwat paseban sing wis ditanduri nalika dina Sabat; lan para muridé luwe banjur padha nyopot pucuk pari lan dipangan. Nalika para Farisi weruh kuwi, padha kandha marang Panjenengané, 'Delengen, para muridé Panjenengan nindakake apa sing ora pantes ditindakake ing dina Sabat.' Nanging Panjenengané kandha marang wong-wong mau: 'Apa kowe ora maca apa sing ditindakake Dawud nalika dhèwèké lan wong-wong sing mèlu padha luwe? Kepiye dhèwèké mlebu ing omahé Gusti Allah lan mangan roti Hadirat, sing ora kena dipangan déning dhèwèké utawa wong-wong sing mèlu, kajaba para imam waé?' Lan apa kowe ora maca ing Kitab Toret, yen ing dina Sabat para imam ing candhi padha nglanggar Sabat, nanging padha ora salah? Nanging aku kandha marang kowe, ing kene ana Sing luwih agung tinimbang candhi; yen kowe ngerti apa tegesé: 'Aku kepéngin sih, dudu kurban', mesthiné kowe ora bakal ngukum sing ora salah; awit Putrané Manungsa iku Gusti uga tumrap Sabat.

Matius 12:1–8
Jumat minggu kaping papat.

Injil miturut Matius, wiwitan 45

Ing wektu kuwi, Yesus mlebu ing sawijining sinagoga Yahudi. Lan ana sawijining wong ing kono sing tangane layu. Lan wong-wong padha takon marang Yesus, kanggo nyalahké Panjenengané: 'Apa sah nambani ing dina Sabat?' Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Sapa ing antaramu sing nduwé siji wedhus, yèn tiba ing bolongan ing dina Sabat, ora bakal nyekel lan munggahaké wedhus kuwi? Manungsa luwih ajiné tinimbang wedhus! Mula, pantes nindakake kabecikan ing dina Sabat.' Banjur dhèwèké kandha marang wong kuwi, 'Ayo jembarake tanganmu.' Lan wong kuwi jembarake, lan tangane mari manèh, padha kaya tangan siji liyané.

Matius 12:9b-13
Senèn minggu kaping lima.

Injil miturut Matius, Bab 46A

Ing wektu kuwi, para Farisi padha nganakake rapat nglawan Yesus, ngrancang matèni Panjenengané. Nanging nalika Yesus krungu bab iki, Panjenengané mundur saka kono. Lan akèh wong padha ngetutaké Panjenengané, lan Panjenengané marasaké kabèh lan nglarang supaya ora nyritakaké bab Panjenengané. Banjur padha nggawa wong lanang sing kesurupan setan, wuta lan bisu; lan Panjenengané marasaké wong mau, supaya wuta lan bisu mau bisa ngomong lan ndeleng. Lan kabèh wong padha gumun lan kandha, 'Apa iki dudu Kristus, Putrané Daud?' Nanging nalika wong Farisi krungu iki, padha kandha, 'Dheweke mbuwang setan mung nganggo kuwasa Beelzebul, pangérané setan.' Nanging Yesus, ngerti pikirané, kandha marang wong-wong mau, 'Saben kraton sing padha belah-belah bakal rusak; lan saben kutha utawa omah sing padha belah-belah ora bakal lestari. Lan yèn Sètan ngusir Sètan, dadi padha belah; kepriyé karajané bisa lestari? Lan yèn aku ngusir setan nganggo kuwasa Beelzebul, déné anak-anakmu nganggo kuwasa sapa ngusir setan? Mula saka iku, padha bakal dadi hakim tumrap kowe. Nanging yen aku ngusir setan kanthi Rohé Gusti Allah, mesthi Kratoné Gusti Allah wis teka ing antaramu. Utawa, kepriye wong bisa mlebu omahé wong kuwat lan ngrebut bandha-bandhané, yen ora diiket dhisik wong kuwat kuwi? Banjur dhèwèké bakal ngrebut omahé. Sapa waé sing ora ana ing sisihku, iku mungsuhku; lan sapa waé sing ora nglumpuk bareng aku, iku nyebar.

Matius 12:14-16, 22-30
Selasa minggu kaping lima.

Injil miturut Matius, wiwitan 46B

Ing wektu iku, akèh wong padha ngetutaké Gusti Yesus, lan Panjenengané marasaké kabèh wong mau lan nglarang supaya ora nyritakaké bab Panjenengané, supaya kabèh mau kelakon kaya sing diomongaké déning nabi Yesaya, sing kandha: 'Lirné, iki Abdi-Ku sing tak pilih, sing tak tresnani, sing marem atiné. Aku bakal maringi Rohku marang dheweke, lan dheweke bakal ngumumake kaadilan marang bangsa-bangsa; dheweke ora bakal rebutan utawa muni banter, lan ora ana sing bakal krungu swarane ing dalan-dalan; dheweke ora bakal mecahake buluh sing wis remuk, lan ora bakal memadamake obor sing meh mati, nganti dheweke nggawa kaadilan menyang kamenangan; lan ing asmane dheweke bangsa-bangsa bakal ngarep-arep.

Matius 12:15-21
Setu sawisé Natal Kristus.

Injil miturut Matius, pasal 47

Pangandikane Gusti: 'Sapa waé sing ora ana ing sisihku, iku mungsuhku; lan sapa waé sing ora nglumpukaké bebarengan karo aku, malah nyebar.' Mulane Aku ngandika marang kowe: saben dosa lan caci maki bakal diapura tumrap manungsa, nanging caci maki marang Roh ora bakal diapura tumrap manungsa; sapa wae sing ngucapake tembung marang Putraning Manungsa bakal diapura; nanging sapa wae sing ngucapake tembung marang Roh Suci, ora bakal diapura, ing jaman iki utawa ing jaman sing bakal teka. Aja nganggep wit iku apik lan wohé apik, utawa nganggep wit iku ala lan wohé ala; amarga wit iku dikenal saka wohé. Kowe keturunan ula! Kepiye kowe bisa ngomong sing apik nalika kowe ala? Amarga saka kakehané atiné, tutuké ngomong. Wong sing becik ngetokake

kabecikan saka simpanan ati sing becik, lan wong sing ala ngetokake kaburukan saka simpanan ati sing ala. Aku kandha marang kowe, ing Dina Pengadilan saben wong kudu mènèhi tanggung jawab kanggo saben tembung sia-sia sing wis diucapake; amarga saka tembungmu kowe bakal dianggep bener, lan saka tembungmu kowe bakal diukum.

Matius 12:30–37
Setu minggu kaping woluh.

Injil miturut Matius, wacan 48

Ing wektu iku, sawatara ahli kitab lan wong Farisi padha teka marang Gusti Yesus, kandha, 'Gusti, kula kepéngin ndeleng pratandha saking Panjenengan.' Nanging Panjenengané mangsuli, 'Generasi sing jahat lan zinah padha ngupaya pratandha; nanging ora ana pratandha sing bakal diparingaké kajaba pratandha nabi Yunus; awit kaya Yunus ana ing wetengé iwak gedhé telung dina telung bengi, mangkono uga Putraning Manungsa bakal ana ing jeroning bumi telung dina telung bengi. Wong-wong Niniwe bakal munggah ing dina paukuman bebarengan karo generasi iki lan bakal ngukum, awit padha tobat amarga pangandikane Yunus; lan delengen, ana ing kéné siji sing luwih agung tinimbang Yunus. Ratu ing sisih kidul bakal tangi ing dina paukuman bebarengan karo generasi iki lan ngukum generasi iki, amarga dhèwèké teka saka pucuking bumi kanggo ngrungokaké kabijaksanaané Salomon; lan delengen, ana siji ing kéné sing luwih agung tinimbang Salomon. Nalika roh najis metu saka sawijining wong, roh kuwi ngumbara ing panggonan kang garing, golèk panggonan kanggo ngaso, nanging ora ketemu; banjur kandha, 'Aku bakal bali menyang omahku sing tak tinggalaké.' Lan nalika bali, iku nemokake omahé kosong, wis dibersihaké lan diatur rapi; banjur iku lunga lan nggawa pitu roh liya sing luwih jahat tinimbang awake dhéwé, lan padha mlebu lan manggon ing kono; lan kahanané wong iku pungkasané luwih parah tinimbang sing sepisanan. Mangkono uga bakal kelakon marang generasi sing jahat iki.

Matius 12:38–45
Rebo minggu kaping lima.

Injil miturut Matius, wiwitan 49

Nalika Yesus isih ngandika marang wong akèh, ibuné lan sedulur-seduluré padha ngadeg ing njaba omah, kepéngin ngandika karo Panjenengané. Lan ana wong siji kandha marang Panjenengané, 'Ibumu lan sedulur-sedulurmu padha ngadeg ing njaba, kepéngin ngandika karo Panjenengan.' Panjenengané mangsuli marang wong sing matur marang Panjenengané, 'Sapa ibuku? Lan sapa sedulurku?' Banjur Panjenengané nunjukaké marang para muridé karo tangané lan ngendika, 'Iki ibuku lan sedulurku; awit sapa waé sing nindakaké kersaning Rama-ku ing swarga, iku sedulur lanangku, sedulur wadonku, lan ibuku.' Ing dina iku, Yesus metu saka omah lan lenggah ing pinggir segara. Akèh wong padha nglumpuk ing sacedhaké, mula Panjenengané munggah ing prau lan lenggah, déné kabèh wong padha ngadeg ing pinggir. Lan Panjenengané mulang akèh bab marang wong-wong mau nganggo parabel.

Matius 12:46–13:3A
Kemis minggu kaping lima.

Injil miturut Matius, wiwitan 50

Gusti nyritakaké parabel iki: 'Ana wong nanem sing metu kanggo nanem; nalika nanem, ana wiji sing tiba ing pinggir dalan, banjur manuk teka lan mangan; ana wiji sing tiba ing lemah watu, sing ora akèh lemahé, banjur tuwuh cepet amarga lemahé cethek. Nanging nalika srengéngé munggah, tanduran mau layu lan amarga ora duwe oyot, dadi garing; ana uga sing tiba ing antarané duri, duri mau tuwuh lan nyekel tanduran mau nganti mati; nanging ana uga sing tiba ing lemah subur lan ngasilaké woh: ana sing atusan kaping, ana sing satus kaping enem puluh, lan ana sing satus kaping telung puluh. Sapa waé sing duwe kuping kanggo ngrungokaké, rungokna!'

Matius 13:3b–9
Jumat ing Minggu kaping lima.

Injil miturut Matius, wiwitan 51

Ing wektu kuwi para murid nyedhaki Gusti Yesus lan takon, 'Ngapa Panjenengan ngandika marang wong-wong mau nganggo pasemon?' Panjenengané mangsuli, 'Amarga marang kowe wis diparingi kawruh babagan misteri Kraton Swarga, nanging marang wong-wong kuwi ora diparingi; awit sapa sing wis duwé, bakal diparingi luwih akèh lan bakal duwé kelimpahan; nanging sapa sing ora duwé, malah apa sing diduwèni bakal dicabut saka dhèwèké; mulané Aku ngandika marang wong-wong kuwi nganggo parabel, amarga padha ndelok nanging ora weruh, lan padha ngrungokaké nanging ora krungu lan ora mangertèni; lan ramalan Yesaya kasembadan marang wong-wong mau, kang kandha: "Kowe bakal krungu nganggo kupingmu nanging ora mangertos; kowe bakal ndeleng nganggo mripatmu nanging ora weruh; amarga manahé wong-wong iki wis kebak, kupingé angel krungu, lan padha nutup mripaté, supaya aja nganti weruh nganggo mripaté, krungu nganggo kupingé, lan mangertos nganggo manahé, banjur padha mbalèk, lan Aku bisa marasaké." Nanging begja mripatmu, amarga bisa ndeleng, lan kupingmu, amarga bisa krungu; amarga saestu aku kandha marang kowe, akèh nabi lan wong sing bener kepéngin ndeleng apa sing kowe deleng, nanging ora weruh, lan kepéngin krungu apa sing kowe krungu, nanging ora krungu. Mula rungokna tegesing parabel wong nyebar wiji: saben ana wong krungu sabda bab Kraton nanging ora mangertos, banjur sing jahat teka lan nyopot wiji sing wis disebar ing atine—iku sing diarani wiji sing disebar ing pinggir dalan. Bab wiji sing ditandur ing lemah watu, iku ateges wong sing krungu sabda lan langsung nampa kanthi kabungahan; nanging ora nduwé oyot ing batiné lan ora ajeg: nalika ana kasangsaran utawa panganiayaan amarga sabda, dhèwèké langsung kesasar. Lan wiji sing ditandur ing antarané duri makili wong sing krungu sabda, nanging kuwatir donya lan godha bandha mbekuk sabda mau, saéngga ora ngasilaké woh. Nanging wiji sing ditandur ing lemah subur makili wong sing ngrungokake sabda lan mangertèni; wong iki ngasilaké woh, ana sing ngasilaké satus kaping, ana sing ngasilaké enem puluh, lan ana sing ngasilaké telung puluh.

Matius 13:10–23
Senèn minggu kaping enem.

Injil miturut Matius, diwiwiti 52A

Gusti nyritakaké parabel iki: 'Pamaréntahan Swarga iku kaya wong sing nyebar wiji apik ing lampahé; nanging nalika wong-wong padha turu, mungsuhé teka lan nyebar suket jahat ing antarané gandum, banjur lunga; nalika tanduran mau tuwuh lan ngasilaké woh, suket jahat mau uga katon.' Banjur para abdi dalemé tuan omah teka lan kandha marang dhèwèké, 'Kiyai, apa panjenengan ora nanam wiji sing apik ing lampah panjenengan? Dadi saka ngendi thukulé suket-suwéké iki?' Wangsulané, 'Mungsuh sing nindakake iki.' Para abdi dalemé tuan omah padha takon, 'Apa panjenengan kersa kami lunga nyabuti suket-suwéké mau?' Nanging dhèwèké mangsuli, 'Ora—kanggo nyegah kowe nalika mbedhol suket ala, mbesut gandumé bareng karo suket kuwi. Ayo padha thukul bebarengan nganti wayah panèn. Ing wayah panèn aku bakal kandha marang para panèn: sepisanan kumpulna suket ala lan ikat dadi bundel kanggo kobongaké, nanging kumpulna gandumé menyang lumbungku.'

Matius 13:24–30
Selasa minggu kaping enem.

Injil miturut Matius, bacaan 52B

Gusti nyritakaké parabel iki: 'Pamaréntahaning Swarga iku kaya wong sing nanem wiji apik ing lampahé; nanging nalika wong-wong padha turu, mungsuhé teka lan nanem suket jahat ing antarané gandum, banjur lunga; nalika tanduran mau wiwit thukul lan ngasilaké woh, suket jahat mau uga katon. Banjur para abdi dalemé juragan teka lan kandha marang dhèwèké, 'Kiyai, apa panjenengan ora nanam wiji sing apik ing lampah panjenengan? Mula saka ngendi thukulé suket godhong iki?' Dhèwèké mangsuli, 'Mungsuh sing nindakake iki.' Para abdi dalemé takon, 'Apa panjenengan kersa yèn kita lunga nyabuti suket godhong kuwi?' Nanging dhèwèké mangsuli, 'Ora—kanggo nyegah kowe nalika mbedhol glagah malah mbedhol pari bebarengan karo glagah. Ayo padha thukul bebarengan nganti mangsa panèn; lan nalika mangsa panèn bakal tak kandha marang para panèn:

sepisanan kumpulna glagah lan ikat dadi bundel kanggo kobongaké, nanging kumpulna pari menyang lumbungku.' Banjur para muridé padha teka marang Panjenengané lan kandha, 'Tulung terangna marang kami parabel bab suket lara ing pawuhan.' Panjenengané mangsuli, 'Sing nanem biji sing apik iku Anak Manungsa; pawuhan iku donya; biji sing apik iku anak-anaké Karajané, lan suket lara iku anak-anaké sing jahat; mungsuh sing nanem iku setan; panèn iku pungkasaning jaman, lan para panèn iku malaikat. Kaya déné suket ala iku diklumpukaké lan kobongaké ing geni, mangkono uga bakal kelakon ing pungkasaning jaman iki: Putraning Manungsa bakal ngutus malaikat-malaikaté, lan malaikat-malaikat mau bakal nglumpukaké saka kratoné kabèh sing nyebabaké wong liya kesandhung lan sing nindakaké kaluputan, lan mbuwang wong-wong mau menyang pawon geni; Ana tangisan lan nggrentheng untu; banjur wong sing bener bakal sumunar kaya srengenge ing Kratoné Rama. Sapa waé sing duwé kuping kanggo ngrungokaké, rungokna!

Matius 13:24-30, 36b-43
Kanggo para malaikat, ing Matins.

Injil miturut Matius, bab 53

Gusti nyritakaké parabel iki: 'Pamaréntahaning swarga iku kaya wijining lobak, sing dijupuk wong lan ditandur ing lampahé; sanadyan iku wiji sing paling cilik saka kabèh wiji, nanging sawisé thukul, iku dadi tanduran sing paling gedhé saka kabèh sayuran lan dadi wit, nganti manuk-manuk ing langit teka lan nggawe sarangé ing cabangé.' Panjenengané nyritakaké parabel liya: 'Pamaréntahaning swarga iku kaya ragi sing dijupuk wong wadon lan dicampuraké ing telung ukuran glepung nganti kabèh glepung mau ngembang.' Yesus ngandika kabèh mau marang wong-wong nganggo parabel; pancèn, Panjenengané ora ngandika marang wong-wong kajaba nganggo parabel, supaya kanyatané tembung sing diucapaké déning nabi, sing kandha: 'Aku bakal mbukak cangkemu nganggo parabel; Aku bakal ngucapaké bab-bab sing didhelikaké wiwit donya diadegaké.' Banjur Yesus, sawisé ngusir wong akèh, mlebu ing omah.

Matius 13:31-36A
Rebo minggu kaping enem.
Ing Wengi Sadurunge Lairé Kristus, nalika Wespers,
dirayakake kapisah saka Liturgi (ing dina Setu lan Minggu).

Injil miturut Matius, diwiwiti saka ayat 54

Ing wektu kuwi, sawisé Yesus ngusir wong akèh, Panjenengané mlebu ing omah. Para muridé padha teka marang Panjenengané lan kandha, 'Terangna marang kami parabel suket ala ing sawah.' Panjenengané mangsuli, 'Sing nanem wiji sing apik iku Putraning Manungsa; polané donya; wiji sing apik iku anak-anaké Karajan, lan lalawé iku anak-anaké sing jahat; mungsuh sing nanem iku setan; panèn iku pungkasaning jaman, lan sing nglumpukaké iku malaikat. Mula saka iku, kaya tanduran ala diklumpukake lan kobongake ing geni, mangkono uga bakal kelakon ing pungkasaning jaman iki: Putraning Manungsa bakal ngutus malaikat-malaikate, lan malaikat-malaikat mau bakal nglumpukake saka Kratoné kabèh sing nggodha lan wong-wong sing nindakake tumindak ora adil, lan mbuwang mau menyang pawon geni; ana tangis lan nggrentheng untu; banjur wong sing bener bakal sumunar kaya srengenge ing Kratoné Rama. Sapa waé sing duwé kuping kanggo ngrungokaké, rungokna!

Matius 13:36-43
Kemis Minggu kaping 6.

Injil miturut Matius, wiwitan 55

Gusti nyritakaké parabel iki: 'Pamaréntahaning swarga iku kaya harta kang kasembunyi ing sawijining paténgan, kang ditemokaké wong lan disimpen; lan amarga kabungahané, dhèwèké adol kabèh kagungané lan tuku paténgan kuwi.' Manèh, Kratoning Swarga iku kaya pedagang sing nggoleki mutiara apik, sing nalika nemokake siji mutiara sing larang regane, banjur adol kabèh kagungané lan tuku mutiara iku. Manèh, Kratoning Swarga iku kaya jaring sing ditarik ing segara, sing nglumpukaké iwak saka saben jinis; lan nalika wis kebak, padha narik menyang pinggir pantai, padha lungguh, banjur milih sing apik menyang keranjang, nanging mbuwang sing ala. Mangkono

uga ing pungkasaning jaman: para malaikat bakal teka lan misahake wong sing ala saka antarané wong sing bener, banjur mbuwang wong-wong mau menyang pawon geni; ing kono bakal ana tangis lan nggrentheng untu. Banjur Yesus takon marang wong-wong mau, 'Apa kowe kabèh wis mangertos kabèh iki?' Wong-wong mau mangsuli, 'Inggih, Gusti!' Dheweke kandha marang wong-wong mau, 'Mulane saben ahli kitab sing wis dilatih kanggo Kraton Swarga iku kaya juragan omah sing ngetokake saka simpanane barang anyar lan barang lawas.' Sawise Yesus rampung nyritakake parabel-parabel iki, Panjenengané lunga saka panggonan kuwi. Lan nalika Panjenengané teka ing kutha asalé, Panjenengané mulang wong-wong mau ing sinagoga.

Matius 13:44–54A
Jumat ing minggu kaping enem.
3 Oktober, St Dionysius Areopagita.

Injil miturut Matius, diwiwiti saka ayat 56

Ing wektu kuwi, sawisé rawuh ing tanahé dhéwé, Yesus mulang wong-wong ing sinagoga, nganti padha gumun lan kandha: 'Saka ngendi dhèwèké éntuk kawicaksanan lan kakuwatan kaya ngono? Apa dhèwèké dudu anaké tukang kayu? Apa ibuné ora aran Maria, lan sedulur lanangé ora aran Yakobus, Yoses, Simon, lan Yudas? Lan apa ora kabèh sedulur wadoné ana ing antarané kita? Dadi saka ngendi kabèh iki asalé?' Lan padha kesinggung marang Panjenengané. Nanging Gusti Yesus ngandika marang wong-wong mau, "Pangandikane ora diurmati ing kutha asalé lan ing omahé dhéwé." Lan Panjenengané ora nindakake akèh mujijat ing kono amarga padha ora percaya.

Matius 13:54–58
Senèn Minggu kaping 7.
23 Oktober, marang Rasul Yakobus, seduluré Gusti.

Injil miturut Matius, wiwitan 57

Ing wektu kuwi, Herodes sang tetraark krungu kabar bab Gusti Yesus lan kandha marang para abdi dalemé, 'Iki Yohanes Pembaptis; dhèwèké wis tangi saka pati, mulané mujijat-mujijat iki kelakon lumantar dhèwèké.' Amarga Herodes wis nangkap Yohanes, ngiket lan nyekel dhèwèké ing panjara merga Herodias, bojone seduluré Filipus, amarga Yohanes wis kandha marang dhèwèké, 'Ora pantes kowé nduwé dhèwèké.' Lan dhèwèké kepéngin matèni dhèwèké, nanging dhèwèké wedi marang wong-wong, amarga padha nganggep dhèwèké nabi. Nalika pesta ulang tauné Herodes, putriné Herodias nari ing ngarepé para tamu lan nyenengaké Herodes, mula dhèwèké janji karo sumpah bakal maringi apa waé sing dijaluk. Nanging, diprovokasi ibuné, dhèwèké kandha, 'Maringana aku sirahé Yohanes Pembaptis ing piring.' Raja kaget, nanging amarga sumpahé lan para tamu sing padha lungguh bareng, dhèwèké mréntah supaya panyuwunané dikabulaké, banjur ngutus wong motong sirah Yohanes ing panjara. Sirahé digawa ing piring lan diwènèhaké marang bocah wadon kuwi, lan dhèwèké nggawa marang ibuné. Para muridé, nanging, teka njupuk awaké lan ngubur; banjur padha lunga lan ngandhani Yésus. Nalika Yésus krungu kabar iki, piyambakipun mundur saka kono nganggo prau menyang panggonan sepi piyambakan; nanging wong-wong, sawisé krungu kabar, padha mèlu mlaku saka kutha-kutha.

Matius 14:1–13
Selasa minggu kapitu.
29 Agustus, Pangpenggalan Yohanes Pembaptis, ing Matins.

Injil miturut Matius, wiwitan 58

Ing wektu iku, Yesus ndeleng wong akeh banget lan nresnani wong-wong mau, banjur marasaké wong-wong sing lara. Nalika wayah sonten, para muridé nyedhak marang Panjenengané lan kandha, 'Panggonan iki sepi, lan wayahé wis larut; surungna wong-wong mau supaya padha lunga menyang désa-désa lan tuku panganan kanggo dhéwé-dhéwé.' Nanging Yesus kandha marang wong-wong mau, 'Ora perlu padha lunga; kowe sing wenehi dhèwèké panganan.' Para murid mangsuli, 'Ing kéné kita mung nduwé limang roti lan loro iwak.' Gusti Yesus kandha, 'Bawani marang aku.' Banjur Panjenengané mréntahaké wong akèh supaya padha lungguh ing suket; lan sawisé njupuk limang roti lan loro iwak mau, Panjenengané ndelok munggah marang langit, matur nuwun, mecah roti-roti mau lan maringi marang para murid, lan para murid maringi marang wong akèh. Lan kabèh padha mangan

nganti wareg; lan padha nglumpukaké potongan sing isih ana—rolas kranjang kebak; lan sing mangan ana watara limang ewu priya, durung kalebu wanita lan bocah-bocah. Lan langsung Yesus maréntah para muridé supaya munggah prau lan mangkat dhisik menyang sebrang, déné Panjenengané nglèrèkaké wong akèh.

Matius 14:14–22
Minggu kaping 8.

Injil miturut Matius, Bab 59

Ing wektu kuwi, Gusti Yesus ngandhani para muridé supaya padha munggah prau lan mangkat luwih dhisik menyang sebrang, déné Panjenengané ngusir wong akèh. Sawisé ngusir wong akèh, Panjenengané munggah gunung piyambak kanggo ndedonga; lan nalika sonten Panjenengané tetep ana ing kono piyambak. Ing antarané wektu kuwi, prau mau wis ana ing tengahing segara, digoyang ombak, amarga angin nglawan. Ing jaga kaping papat bengi, Gusti Yesus metu marang wong-wong mau, mlaku ing banyu segara. Nalika para muridé ndeleng Panjenengané mlaku ing banyu segara, padha kaget lan padha kandha, 'Iki arwah!' lan padha njerit amarga wedi. Nanging Gusti Yesus langsung ngandika marang wong-wong mau, 'Tenang atimu; Aku iki; aja wedi.' Petrus mangsuli marang Panjenengané, 'Gusti, yèn pancèn Panjenengan, dhawuhna aku supaya bisa mlaku ing banyu marang Panjenengan.' Panjenengané kandha, 'Mèlu.' Mula Petrus metu saka prau lan mlaku ing banyu arep marani Gusti Yesus; nanging nalika ndeleng angin kenceng, dhèwèké wedi, lan nalika wiwit klelep, dhèwèké muni banter, 'Gusti, nylametaké aku!' Yesus langsung ngulurake tangané, nyekel dhèwèké, lan kandha marang dhèwèké, 'Wong sing sithik pracaya, kok nganti ragu?' Nalika padha munggah ing prau, angin mandheg. Wong-wong ing prau padha nyedhak marang Panjenengané, sujud ing ngarsané, lan kandha, 'Satemene, Panjenengan iku Putraning Allah.' Sawisé nyebrang, padha tekan ing tanah Genezaret.

Matius 14:22–34
Minggu kaping 9.

Injil miturut Matius, wacan 60

Ing wektu kuwi, nalika wong-wong ing wilayah Genesaret padha ngenali Gusti Yesus, padha ngirim kabar ing saindenging tlatah mau lan nggawa kabèh wong sing lara, lan nyuwun supaya padha bisa mung nyentuh keliman busanané; lan kabèh sing nyentuh mau padha waras. Banjur para ahli kitab lan wong Farisi saka Yerusalem teka marang Yesus lan kandha, 'Ngapa muridé Panjenengan padha nglanggar adat para sepuh? Amarga padha ora ngumbah tangan nalika mangan roti.' Panjenengané mangsuli marang wong-wong mau, 'Ngapa kowe uga padha nglanggar préntahé Gusti Allah amarga adatmu? Amarga Gusti Allah paring dhawuh: 'Ngajeni bapakmu lan ibumu'; lan, 'Sapa waé sing ngina bapak utawa ibu, mesthi pati.' Nanging kowé kandha, 'Yen ana wong kandha marang bapak utawa ibuné, "Apa waé sing kowé tanpa saka aku iku kurban kanggo Gusti Allah," dhèwèké ora perlu ngajeni bapak utawa ibuné.' Mangkono kowé wis nglirwakaké dhawuhé Gusti Allah merga tradhisimu. Hei kowe wong munafik! Nabi Yesaya pancen bener nalika mratelakake bab kowe, kandha: 'Bangsa iki nyedhaki marang Aku nganggo cangkemé lan ngajeni Aku nganggo lambéné, nanging atiné adoh saka Aku; kanthi sia-sia padha ngajeni Aku, mulang paugeran manungsa minangka piwulang.' Lan Panjenengané nelpon wong akèh marang piyambaké lan ngandika marang wong-wong mau, 'Rungokna lan pahamilah: dudu apa sing mlebu ing tutuk sing ngotori manungsa, nanging apa sing metu saka tutuk—iku sing ngotori manungsa.'

Matius 14:35–15:11
Rebo minggu kapitu.

Injil miturut Matius, wiwitan 61

Ing wektu kuwi, para murid Yesus padha nyedhak marang Panjenengané lan kandha, 'Apa Panjenengan ngerti yèn para Farisi padha nesu nalika padha krungu iki?' Panjenengané mangsuli, 'Sabab tanduran sing ora ditandur Rama kawihku ing swarga bakal dicabut. Biyènna; padha wong wuta sing mimpin wong wuta. Lan yèn wong wuta mimpin wong wuta, loro-loroné bakal tiba ing bolongan.' Banjur Petrus kandha marang Panjenengané, 'Terangna parabel iki marang kita.' Yesus

kandha, 'Apa kowe durung mangertos? Apa kowe durung nyadari manawa apa waé sing mlebu ing tutuk lumantar weteng banjur dibuwang? Nanging apa sing metu saka cangkem—awit iku metu saka ati—iku sing ngotori manungsa; awit saka ati metu pikiran ala, matèni, zinah, cabul, nyolong, maringi kesaksian palsu, ngumpat—iku sing ngotori manungsa; nanging mangan nganggo tangan sing durung dicuci ora ngotori manungsa. Lan sawisé piyambakipun ninggal panggonan iku, Gusti Yesus mundur menyang tlatah Tirus lan Sidon.

Matius 15:12–21
Kemis minggu kapitu.

Injil miturut Matius, bacaan 62

Ing wektu kuwi, Yesus mundur menyang wilayah Tirus lan Sidon. Lan wong wadon Kanaan saka wilayah kuwi metu lan muni marang Panjenengané, 'Gusti, Putrané Daud, welas asih marang aku; anakku wadon kesiksa banget déning setan.' Nanging Panjenengané ora mangsuli siji tembung marang wong wadon iku. Banjur para muridé teka marang Panjenengané lan ngajak, 'Kongkon lunga, merga dhèwèké terus-terusan njerit mèlu kita.' Panjenengané mangsuli, 'Aku mung dikirim kanggo wedhus sing kesasar saka omahé Israel.' Nanging dhèwèké teka lan sujud ing ngarepé, kandha, 'Gusti, tulung aku.' Panjenengané mangsuli, 'Ora pantes njupuk rotié bocah-bocah banjur diparingaké marang asu.' Dhèwèké kandha, 'Leres, Gusti; nanging asu-asu kuwi uga mangan remah-remah sing tiba saka méjané tuwané.' Banjur Yesus kandha marang dhèwèké, 'Wah, ibu, imanmu kuwat tenan; kados pangarep-arepmu, kedadéyané.' Lan anaké wadon langsung mari nalika kuwi.

Matius 15:21–28
Minggu kaping 17.

Injil miturut Matius, bab 63

Ing wektu kuwi, Yesus rawuh ing Segara Galilea lan sawise munggah gunung, Panjenenganipun lenggah ing kono. Lan akèh wong padha teka marang Panjenengané, nggawa wong lumpuh, wong wuta, wong bisu, wong cacad lan akèh liyané, banjur padha nyelehaké ing sikilé Yesus; lan Panjenengané marasaké kabèh. Mula wong-wong padha gumun nalika ndelok wong bisu bisa ngomong, wong cacad dadi waras, wong lumpuh bisa mlaku lan wong wuta bisa ndeleng; lan padha memuji Allahé Israèl.

Matius 15:29–31
Jumat minggu kapitu.

Injil miturut Matius, bab 64

Ing wektu iku, Yesus nyaur para muridé marang Panjenengané lan ngandika, 'Aku welas asih marang wong-wong iki, awit wis telung dina padha ana karo aku lan ora nduwé apa-apa kanggo dipangan; nanging aku ora kersa nglilani padha lunga nalika luwe, supaya ora ambruk ing dalan.' Para muridé matur marang Panjenengané, 'Saka ngendi kita bisa entuk roti sing cukup ing ara-ara samun iki kanggo maringi mangan wong akèh kaya ngéné?' Yesus takon marang wong-wong mau, 'Sak pira roti sing kowe duwé?' Wangsulane, 'Pitu, lan sawetara iwak cilik.' Banjur Panjenengané mréntahaké wong akèh supaya padha lungguh ing lemah. Sawisé njupuk pitung roti lan iwak mau, Panjenengané ngucapaké panuwun, banjur mecah-mecah roti mau lan maringi marang para muridé, lan para muridé banjur mbageaké marang wong akèh. Lan padha mangan kabèh nganti wareg; lan padha nglumpukaké potongan sing isih ana—pitu kranjang kebak—lan ana papat ewu priya sing wis mangan, durung kalebu wadon lan bocah-bocah. Lan sawisé dhèwèké ngirimaké wong akèh mau, dhèwèké munggah prau lan lunga menyang wewengkon Magdala.

Matius 15:32–39
Setu minggu kaping sanga.

Injil miturut Matius, wiwitan 65

Nalika semana para Farisi lan Saduki teka marang Gusti Yesus lan kanggo nguji Panjenengané padha nyuwun supaya Panjenengané maringi pratandha saka swarga. Panjenengané mangsuli, 'Ing sonten kowe padha kandha, "Bakal cerah, awit langit abang"; lan ing esuk, "Dina iki bakal ana

prahara, awit langit abang kencana." 'Hei kowe wong munafik! Kowe bisa mriksa cuaca saka langit, nanging kowe ora bisa mriksa pratandha jaman. Generasi sing jahat lan zinah padha golek pratandha, nanging ora ana pratandha sing bakal diwenehake kajaba pratandha nabi Yunus.' Sawise ngomong kaya ngono, Panjenengané lunga. Sawise padha nyebrang menyang sisih liya, para muridé padha lali nggawa roti. Gusti Yesus ngandika marang wong-wong mau, 'Ati-ati; jaga awakmu saka raginé wong Farisi lan wong Saduki.'

Matius 16:1–6
Senèn minggu kaping wolu.

Injil miturut Matius, wiwitan 66

Gusti ngandika marang para muridé: 'Ati-ati, waspada marang raginé wong Farisi lan wong Saduké.' Nanging padha rembugan ing antarané dhéwé-dhéwé, kandha, 'Iki merga kita ora nggawa roti.' Ndeleng kahanan kuwi, Gusti kandha marang wong-wong mau: 'Ngapa kowe padha rembugan ing antarané dhéwé-dhéwé, kowe sing sethithik pracaya, merga kowe ora nggawa roti?' Apa kowe isih durung mangertos, lan apa kowe ora kelingan limang roti kanggo limang ewu wong, lan pinten kranjang sing kowe kumpulake? Uga pitung roti kanggo papat ewu wong, lan pinten kranjang sing kowe kumpulake? Kepiye kowe ora nyadari yen aku ora ngomong babagan roti nalika aku kandha, 'Ati-ati marang raginé wong Farisi lan wong Saduki'? Banjur padha mangertèni yèn Panjenengané ora ngelingaké supaya padha ngati-ati marang ragi ing roti, nanging marang piwulangé para Farisi lan Saduki.

Matius 16:6–12
Selasa minggu kaping wolu.

Injil miturut Matius, bacaan 67A

Ing wektu kuwi, Yesus rawuh ing wewengkon Kaisarea Filipi lan takon marang para muridé, 'Miturut wong-wong, Aku, Putrané Manungsa, iki sapa?' Wangsulane, 'Ana sing kandha Yohanes Pembaptis; ana uga sing kandha Elia; lan ana uga sing kandha Yeremia utawa salah siji para nabi.' Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Nanging kowe kabèh kandha yèn aku iki sapa?' Simon Petrus mangsuli, 'Panjenengan iku Kristus, Putrané Allah kang urip.' Banjur Yésus mangsuli marang dhèwèké, 'Begja kowe, Simon anaké Yona, awit iki ora kawahyukaké marang kowe déning daging lan getih, nanging déning Rama kawih ing swarga; lan Aku kandha marang kowe: kowe iku Petrus, lan ing watu iki Aku bakal mbangun gréja-Ku, lan lawang-lawangé neraka ora bakal ngungguli; lan Aku bakal maringi kowe kunci Karajaning Swarga: apa sing koweiket ing bumi bakal kaiket ing swarga, lan apa sing kowelepas ing bumi bakal kalepas ing swarga.'

Matius 16:13–19
29 Juni, marang Para Rasul Petrus lan Paulus, ing Liturgi.

Injil miturut Matius, wiwitan 67B

Ing wektu kuwi, Yesus rawuh ing wewengkon Kaisarea Filipus lan takon marang para muridé, 'Miturut wong-wong, Aku, Anak Manungsa, iki sapa?' Wangsulane, 'Ana sing kandha Yohanes Pembaptis; ana uga sing kandha Elia; lan ana uga sing kandha Yeremia utawa salah siji para nabi.' Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Nanging kowe kabèh kandha yèn aku iki sapa?' Simon Petrus mangsuli, 'Panjenengan iku Kristus, Putrané Allah kang urip.' Banjur Gusti Yesus mangsuli marang Simon, "Begja kowe, Simon putrané Yona, awit bab iki ora kawahyukaké marang kowe déning daging lan getih, nanging déning Rama kawahyukaké saka swarga; lan Aku kandha marang kowe, yèn kowe iku Petrus, lan ing watu iki Aku bakal mbangun gréja-Ku, lan lawang-lawangé neraka ora bakal ngungguli."

Matius 16:13–18
Kanggo konsèkrasi gréja.

Injil miturut Matius, bab 68

Ing wektu kuwi, Yesus nglarang para muridé supaya ora ngandhani sapa waé yèn Panjenengané iku Kristus. Wiwit wektu kuwi, Yesus miwiti nerangaké marang para muridé yèn Panjenengané kudu

lunga menyang Yerusalem lan nandhang sangsara akèh ing tangané para tuwa, imam-imam kepala, lan ahli-ahli kitab, lan dipatèni, lan ing dina katelu tangi manèh. Lan Petrus, ngajak Panjenengané menyang sacedhaké, miwiti ngélingaké Panjenengané: 'Mugi Panjenengan welas dhumateng dhiri, Gusti! Mugi punika boten nate kelampahan dhumateng Panjenengan!' Nanging Panjenengané mbalèk lan ngandika marang Petrus, 'Mundur saka aku, Setan! Kowé dadi alangan tumrap aku; awit kowé ora mikir bab babagan Gusti, nanging bab babagan manungsa.' Banjur Yesus ngandika marang para muridé, 'Yen ana sing kepéngin mèlu aku, dhèwèké kudu mbantah dhiri, nggawa salibé, lan mèlu aku.'

Matius 16:20-24
Rebo minggu kaping wolu.

Injil miturut Matius, wiwitan 69

Gusti ngandika marang para muridé: 'Yen ana sing kepéngin mèlu Aku, kudu mbantah dhiri, nggawa salibé, lan mèlu Aku; awit sapa waé sing kepéngin nylametaké nyawané bakal kelangan, nanging sapa waé sing kelangan nyawané demi Aku bakal nemokaké. Apa gunané manungsa yèn dhèwèké éntuk kabèh donya, nanging kelangan nyawané? Utawa pira rega sing bisa dibayar manungsa kanggo mbebasake nyawane? Amarga Putraning Manungsa bakal rawuh ing kamulyaning Rama karo para malaikaté, lan banjur bakal maringi ganjaran marang saben wong manut pakaryané. Satemene Aku kandha marang kowe kabèh, ana sawatara wong sing ngadeg kéné sing ora bakal ngrasakake pati sadurunge padha weruh Putraning Manungsa rawuh ing kratoné.'

Matius 16:24-28
Kemis minggu kaping wolu.

Injil miturut Matius, wiwitan 70

Nalika semana, Yesus ngajak Petrus, Yakobus, lan Yohanes, adhine, banjur nggawa wong telu mau menyang gunung sing dhuwur piyambak, lan ing kana Panjenengané malih ing ngarepé: pasuryané sumunar kaya srengéngé, lan sandhangane dadi padhang kaya pepadhang. Lan weruhna, Musa lan Elia katon marang wong-wong mau, lagi ngomong-ngomong karo Panjenengané. Nalika kuwi Petrus kandha marang Gusti Yesus, 'Gusti, saé tenan kita ana ing kéné; yèn Panjenengan kersa, kula badhé damel telung pondhok ing kéné: satunggal kanggé Panjenengan, satunggal kanggé Musa, lan satunggal kanggé Elia.' Nalika dhèwèké isih ngandika, tiba-tiba ana méga padhang nutupi wong-wong mau; lan ana swara saka ing méga kuwi kandha, 'Iki Putra Kinasihku, kang marèngi atiku; rungokna dhèwèké.' Nalika para murid krungu kuwi, padha sujud lan banget wedi. Nanging Gusti Yesus rawuh lan nyentuh wong-wong mau, pangandikane, 'Munggaha; aja padha wedi.' Nalika padha ndeleng munggah, padha ora weruh sapa-sapa kajaba Gusti Yesus piyambak. Lan nalika padha mudhun saka gunung, Gusti Yesus ngandhani marang wong-wong mau, 'Aja kandha marang sapa-sapa bab panglihatan iki nganti Putraning Manungsa wis wungu saka pati.'

Matius 17:1-9
Pangowahan Rupa Gusti, sajrone Liturgi.

Injil miturut Matius, diwiwiti saka ayat 71

Ing wektu kuwi para muridé Yesus padha takon marang Panjenengané, 'Ngapa para ahli kitab kandha yèn Elia kudu teka dhisik?' Yesus mangsuli, 'Bener manawa Elia kudu teka dhisik lan nyetel kabèh; nanging aku kandha marang kowe manawa Elia wis teka, lan padha ora ngenali, nanging padha nindakake manut karsa; mangkono uga Putraning Manungsa bakal nandhang sangsara ing tangané.' Banjur para muridé mangertèni manawa Panjenengané ngomong bab Yohanes Pembaptis. Nalika padha tekan ing kumpulan wong, ana sawijining priya nyedhak marang Gusti Yesus, banjur sujud ing ngarsane lan kandha: 'Gusti, mugi paring welas asih marang anakku; dhèwèké kesurupan setan nalika purnama anyar lan sangsara banget, amarga asring dhèwèké mbuwang awaké dhéwé menyang geni lan asring uga menyang banyu. Aku wis nggawa dhèwèké marang para muridé Panjenengan, nanging padha ora bisa marasaké.' Yesus mangsuli, 'Wah, kowe wong-wong sing ora precaya lan sing sesat! Nganti pira aku kudu ana bareng kowe? Nganti pira aku kudu sabar karo kowe? Gawa bocah iki

marang aku.' Banjur Yesus ngusir setan mau, lan setan iku metu saka bocah iku; lan bocah iku mari pas wektu kuwi.

Matius 17:10–18
Jumat ing minggu kaping wolu.

Injil miturut Matius, bacaan 72

Ing wektu iku ana sawijining wong teka marang Gusti Yesus lan sujud ing ngarsane, kandha: 'Gusti, mugi Paduka welas asih marang anak kawulo; piyambakipun kesetanan nalika purnama lan sangsara sanget, awit asring piyambakipun nemplok ing geni lan asring ugi ing toya; kawulo sampun nggawa piyambakipun dhateng para murid Paduka, nanging boten saged nyembuhaken piyambakipun.' Yesus mangsuli, 'Wah, kowe wong sing ora precaya lan sing sesat! Nganti pira suwene Aku kudu ana bareng kowe? Nganti pira suwene Aku kudu sabar marang kowe? Gawa bocah iki marang Aku.' Banjur Yesus ngomel marang setan, lan setan kuwi metu saka bocah mau; lan bocah iku mari sakwise kuwi. Banjur para murid, nalika padha piyambakan karo Yesus, padha takon, 'Ngapa kita ora bisa ngusir setan kuwi?' Yesus mangsuli, 'Amarga kurang pracaya kowe; satemene aku kandha, yen kowe pracaya kaya wiji sawi, kowe bakal bisa kandha marang gunung iki, "Mlaku saka kene menyang kana," lan gunung iku bakal mlaku; lan ora ana sing mokal tumrap kowe; nanging jinis iki mung bisa diusir nganggo pandonga lan puasa.' Nalika padha ana ing Galilea, Yesus kandha marang para muridé, 'Putrané Manungsa bakal diserahkané marang manungsa, lan bakal dipatèni, lan ing dina katelu Panjenengané bakal tangi manèh.'

Matius 17:14–23A
Minggu kaping 10.

Injil miturut Matius, wiwitan 73

Nalika semana, para panagih pajeg padha nyedhaki Petrus lan kandha, 'Gurumu ora mbayar pajeg rong drachma ta?' Dheweke mangsuli, 'Mbayar.' Lan nalika dhèwèké mlebu omah, Yesus langsung ngandika marang dhèwèké, 'Piyé panemumu, Simon? Saka sapa para raja ing donya iki nglumpukaké bea utawa pajeg—saka anaké dhéwé utawa saka wong liya?' Petrus mangsuli, 'Saka wong liya.' Gusti Yesus kandha marang Petrus, 'Yen mangkono, para putra bebas; nanging supaya kita ora ndadekake wong-wong mau kasandhung, tindakna menyang segara, lebokna kail, lan tangkepna iwak sing pisanan munggah; lan nalika kowe mbukak cangkemé, kowe bakal nemu stater siji; jupuk iku lan wenehana marang wong-wong mau kanggo Aku lan kanggo kowe.' Wektu kuwi para murid padha teka marang Gusti Yesus lan takon, 'Sapa sing paling agung ing Karajaning Swarga?' Yesus nelpon bocah mau marang Panjenengané, nempataké bocah mau ing tengah-tengahé, lan ngendika, 'Satemene Aku kandha marang kowé kabèh, yèn kowé ora mbalèk lan dadi kaya bocah-bocah, kowé ora bakal mlebu Karajané Swarga; mulané, sapa waé sing ngendhokaké dhiri kaya bocah iki iku sing paling agung ing Karajané Swarga.'

Matius 17:24–18:4
Setu minggu kaping 10.

Injil miturut Matius, wiwitan 74

Ing wektu kuwi para murid padha teka marang Gusti Yesus lan takon, 'Sapa sing paling agung ing Karajaning Swarga?' Gusti Yesus nyaur bocah cilik, banjur nempatake bocah mau ing tengah-tengahé, lan kandha, 'Satemene Aku kandha marang kowe, yèn kowe ora mbalèk lan dadi kaya bocah cilik, kowe ora bakal mlebu ing Karajaning Swarga; mulané, sapa waé sing ngendhekaké awaké dhéwé kaya bocah iki iku sing paling agung ing Kratoné Swarga; lan sapa waé sing nampani siji bocah kaya ngéné ing asmaku, iku nampani aku; nanging sapa waé sing ndadèkaké salah siji saka bocah-bocah cilik iki sing pracaya marang aku kliru, luwih becik yèn ana watu gilingan digantung ing gulu lan dhèwèké kalem ing jeroné segara. Celaka donya amarga ana alangan! Amarga pancen ora bisa ora ana alangan; nanging celaka wong sing dadi sabab alangan kuwi! Yen tanganmu utawa sikilmu nggawe kowe kliru, potong lan buwang adoh: luwih becik mlebu ing uripmu cacad tinimbang duwe loro tangan lan loro sikil banjur dibuwang menyang geni langgeng; lan yen mripatmu ndadekake kowe dosa, cabuti lan buwang: luwih becik mlebu ing uripmu mung nganggo siji mripat

tinimbang duwe loro mripat banjur dibuwang menyang Gehenna geni. Aja nganti sampeyan ngremehake salah siji saka wong-wong cilik iki; amarga aku kandha marang sampeyan, malaikat-malaikaté ing swarga tansah ndeleng pasuryané Rama-ku ing swarga. Amarga Putrané Manungsa rawuh kanggo nggoleki lan nylametake sing kesasar.

Matius 18:1–11
Senèn minggu kaping sanga.

Injil miturut Matius, bacaan 75

Pangéran ngandika: 'Ati-ati, aja nganti ngremehake siji waé saka wong-wong cilik iki; awit aku kandha marang kowe, malaikat-malaikaté ing swarga tansah ndelok pasuryané Rama-ku ing swarga. Amarga Putrané Manungsa rawuh kanggo nggoleki lan nylametaké sing kesasar.' Kepiye panjenengan mikir? Yen ana wong duwe satus wedhus lan siji ing antarane padha nyasar, apa dheweke ora bakal ninggalake sangang puluh sanga ing pagunungan lan lunga nggoleki sing nyasar? Lan yen dheweke nemokake wedhus sing nyasar kuwi, saestu aku kandha marang kowe, dheweke luwih bungah amarga wedhus sing siji kuwi tinimbang sangang puluh sanga sing ora nyasar. Mangkono uga, dudu kersaning Rama sampeyan ing swarga supaya ana siji wae saka wong cilik iki sing binasa. Yen sedulurmu dosa marang kowe, tindakna lan ngadhepi dheweke sacara pribadi; yen dheweke ngrungokake kowe, kowe wis mbalekake sedulurmu; nanging yen dheweke ora ngrungokake, gawa siji utawa loro wong liya bebarengan karo kowe, supaya saben prakara bisa ditegesake kanthi paseksi saka loro utawa telu wong; nanging yèn dhèwèké ora gelem ngrungokaké wong-wong mau, kabari marang gréja; lan yèn dhèwèké uga ora gelem ngrungokaké gréja, anggep dhèwèké kaya wong non-Yahudi lan panagih pajeg. Satemené aku kandha marang kowé, apa waé sing kokiket ing bumi bakal dikiket uga ing swarga, lan apa waé sing koklepasaké ing bumi bakal dilepasaké uga ing swarga. Satemene uga Aku kandha marang kowe, yen ana loro saka kowe sarujuk ing bumi kanggo njaluk apa wae, apa wae sing kok jaluk bakal diparingi marang kowe dening Bapakku ing swarga; amarga ing ngendi ana loro utawa telu padha kumpul ing jenengku, ing kono Aku ana ing antarané wong-wong mau.

Matius 18:10–20
Senèn Roh Suci.
Minggu kapisan saka Puasa Agung, kanthi Liturgi Kurban Pra-Kudus.

Injil miturut Matius, diwiwiti saka ayat 76

Gusti ngandika marang para muridé: 'Satemene Aku kandha marang kowe, apa waé sing kokiket ing bumi bakal dikiket uga ing swarga, lan apa waé sing koklepasaké ing bumi bakal dilepasaké uga ing swarga. Satemene uga Aku kandha marang kowe, yen ana loro saka kowe sarujuk ing bumi kanggo njaluk apa wae, apa wae sing padha jaluk bakal diparingi dening Rama-Ku ing swarga; amarga ing ngendi ana loro utawa telu padha kumpul ing jeneng-Ku, ing kono Aku ana ing antarané. Banjur Petrus maju marang Panjenengané lan kandha, 'Gusti! Sepira kerepé aku kudu ngapura marang sedulurku sing dosa marang aku? Nganti pitung kaping? Gusti Yesus ngandika marang Petrus, 'Aku ora kandha marang kowe, nganti pitung kaping, nanging nganti pitung puluh kaping pitu.' Sawisé Yesus rampung ngandika, Panjenengané ninggalaké Galilea lan rawuh ing tlatah Yudea, ing sisih liya Kali Yordan. Akèh wong padha ngetutaké Panjenengané, lan Panjenengané marasaké wong-wong mau ing kono. Banjur ana sawatara bocah digawa marang Panjenengané supaya Panjenengané bisa nempataké tangané marang bocah-bocah mau lan ndedonga; nanging para murid ngélarang. Gusti Yesus ngendika, 'Bocah-bocah, ayo padha teka marang aku; aja ngalangi, awit marang wong kaya ngono iku kagungané kraton swarga.' Lan sawisé nempataké tangané marang bocah-bocah mau, dhèwèké banjur lunga saka kono.

Mat 18:18–22; 19:1–2, 13–15
Selasa minggu kaping 9.

Injil miturut Matius, wiwitan 77

Gusti nyritakaké parabel iki: 'Pamaréntahan Swarga iku kaya sawijining raja sing péngin ngrampungaké itungan karo para abdi dalemé; nalika dhèwèké miwiti ngrampungaké itungan, ana

wong sing diajokaké ing ngarsané sing nduwé utang sepuluh ewu talenta; nanging amarga dhèwèké ora nduwé apa-apa kanggo mbayar, tuwané mréntah supaya dhèwèké, bojoné, anak-anaké lan kabèh kagungané didol kanggo mbayar utangé; banjur abdi kuwi sujud lan nyuwun marang tuwané, kandha: 'Tuan, sabar dhisik, lan aku bakal mbayar kabèh.' Sing duwé utang iku banjur nyuwun marang kancané, nganti kancané mau nyuwun tulung lan kandha, 'Sabar dhisik, aku bakal mbayar kowe kabèh.' Nanging dhèwèké ora gelem; malah dhèwèké mèlu nglebokaké kancané mau ing panjara nganti dhèwèké mbayar utangé. Banjur kanca-kancané sujud ing sikilé, nyuwun lan kandha, 'Sabar dhisik marang aku, lan aku bakal mbayar kowe kabèh.' Nanging dhèwèké ora gelem, malah lunga lan nyekel dhèwèké banjur dipenjara nganti mbayar utangé. Para abdi dalem liyane, nalika weruh apa sing kelakon, padha kaget banget lan banjur marani tuwane, nyritakake kabeh sing wis kelakon. Banjur tuwane nggelem dheweke lan kandha: 'Heh abdi dalem sing jahat! Aku wis ngapura kabeh utangmu merga kowe nyuwun marang aku; apa kowe ora uga kudu welas asih marang abdi dalemmu, kaya aku wis welas asih marang kowe?' Lan ing nesune, tuwane nyerahake dheweke marang para penyiksa nganti dheweke mbayar kabeh utange. Mangkono uga Bapakku ing swarga bakal nindakake marang kowe, kajaba kowe kabeh padha ngapura kaluputan sedulurmu saka jeroning ati.

Matius 18:23–35
Minggu kaping 11.

Injil miturut Matius, bab 78

Wektu kuwi para Farisi teka marang Gusti Yesus lan kanggo nguji Panjenengané padha takon, 'Apa sah yèn wong lanang mecahaké rabi amarga alesan apa waé?' Panjenengané mangsuli, 'Apa kowé ora maca yèn Sang Panyipta, wiwit wiwitan, wis nggawe wong lanang lan wong wadon? Lan Panjenengané ngendika: 'Mulané sawijining priya bakal ninggalaké bapak lan ibuné lan nyawiji karo garwané, lan kaloroné bakal dadi siji daging, saéngga ora manèh loro, nanging siji daging. Mulané apa sing wis digandhèngaké déning Gusti Allah, aja ana sing misahaké.' Padha mangsuli marang Panjenengané: 'Nanging kenapa Musa maringi dhawuh supaya ana surat cerai lan supaya dhèwèké dikirim lunga?' Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Amarga atimu atos, Musa ngidini kowe-kowe mecahake garimu; nanging wiwitane ora kaya ngono. Aku kandha marang kowe-kowe: sapa waé sing mecahake gariné, kajaba amarga zinah, banjur nikah karo wong liya, iku nindakake zinah; lan sapa waé sing nikah karo wong wadon sing wis cerai, iku uga nindakake zinah.' Para muridé kandha marang Panjenengané, 'Yen kuwi kawajibané wong lanang marang garwané, luwih becik ora omah-omah.' Panjenengané mangsuli, 'Ora kabèh wong bisa nampa piwulang iki, nanging mung wong-wong sing diparingi; awit ana wong sing lair saka kandungan ibuné wis dadi banci, ana sing digawe banci déning manungsa, lan ana sing nggawe awaké dhéwé dadi banci amarga Karajané Swarga. Sapa waé sing bisa nampa, kécana nampa.'

Matius 19:3–12
Setu minggu kaping 11.

Injil miturut Matius, wiwitan 79

Ing wektu kuwi ana sawijining wong lanang nyedhak marang Yesus lan kandha, 'Guru sing apik, apa kabecikan sing kudu tak lakoni supaya nduwé urip langgeng?' Panjenengané mangsuli, 'Ngapa kowe nyebut Aku apik? Ora ana siji-sijia sing apik kajaba Allah piyambak. Yen kowe péngin mlebu ing urip langgeng, tansah netepi préntah-préntah.' Pangeran Yesus mangsuli, 'Kowe ora kena matèni; kowe ora kena zinah; kowe ora kena nyolong; kowe ora kena maringi kesaksian palsu; ngajeni bapakmu lan ibumu; lan, "Tresna marang tangganmu kaya marang awakmu dhéwé." Enom kuwi kandha, 'Kabeh kuwi wis tak patuhi wiwit isih enom; apa sing isih kurang?' Yesus kandha marang dheweke, 'Yen kowe kersa sampurna, mangkat, adol kagunganmu lan wenchana marang wong mlarat, lan kowe bakal duwe simpanan ing swarga; banjur teka, mèlu aku.' Krungu kuwi, enom kuwi lunga kanthi sedhik, amarga dheweke sugih banget. Banjur Yesus ngandika marang para muridé, 'Satemene Aku kandha marang kowe kabèh, angel banget kanggo wong sugih mlebu ing Karajaning Swarga; lan Aku kandha manèh, luwih gampang unta lumebu ing bolongan jarum tinimbang wong sugih mlebu ing Karajaning Gusti Allah.' Nalika para muridé krungu kuwi, padha gumun banget lan kandha,

'Sapa ta sing bisa slamet?' Nanging Yesus ndelok wong-wong mau lan ngendika, 'Kanggo manungsa iki mokal, nanging kanggo Gusti Allah kabèh bisa.'

Matius 19:16–26
Minggu kaping 12.

Injil miturut Matius, bab 80

Gusti nyiritakaké parabel iki: 'Pamaréntahan Swarga iku kaya wong sing duwé kebon anggur sing esuk-esuk metu golek buruh kanggo keboné; sawisé sarujuk mbayar siji dinar saben dina, dhèwèké ngutus buruh-buruh mau menyang keboné; Nalika metu watara jam telu, dhèwèké weruh wong-wong liya padha nganggur ana ing pasar, banjur dhèwèké kandha marang wong-wong mau, 'Kowe kabèh mlebu uga ing kebon anggurku, lan aku bakal mbayar kowe miturut sing pantes.' Mula padha mangkat. Metu maneh watara jam enem lan sanga, dhèwèké nindakake kahanané kaya ngono. Pungkasané, metu watara jam sewelas, dhèwèké nemu wong-wong liya sing nganggur, banjur kandha marang wong-wong mau, 'Ngapa kowé kabèh ngadeg kéné nganggur sedina muput?' Wong-wong mau mangsuli, 'Ora ana sing nyewa kita.' Dhèwèké kandha, 'Kowé kabèh mlebu uga ing kebon anggurku, lan kowé bakal nampa upah sing pantes.' Nalika wayah sore, pamilik kebon anggur kandha marang pangurusé, 'Tawani para buruh lan bayar upahé, diwiwiti saka sing pungkasan lan rampung karo sing sepisanan.' Lan sing teka watara jam sewelas padha nampa saben siji denarius. Wong-wong sing teka luwih dhisik padha nyangka bakal nampa luwih akeh, nanging padha nampa saben siji denarius; lan nalika padha nampa, padha mbulet marang tuan omah, kandha, 'Wong-wong pungkasan iki mung kerja sakjam, lan kowe wis nambani padha kaya kita sing wis nahan beban dina lan panas.' Nanging dhèwèké mangsuli marang salah sijiné, 'Kanca! Aku ora nindakake salah marang kowe; apa kowe ora sarujuk karo aku kanggo upah siji denarius? Jupuk sing dadi hakmu lan lunga; aku kepengin menehi marang sing pungkasan iki padha kaya sing wis tak wenehake marang kowe; apa aku ora bebas nindakake apa sing tak karepake karo kagunganku? Utawa apa kowe iri amarga aku loman?' Mangkono sing pungkasan bakal dadi sing sepisanan, lan sing sepisanan bakal dadi sing pungkasan; amarga akèh sing diundang, nanging sithik sing kapilih.

Matius 20:1–16
Rebo minggu kaping sanga.
9 Maret, 40 Martir saka Sebaste.

Injil miturut Matius, bab 81

Ing wektu kuwi, nalika Panjenengané arep munggah menyang Yerusalem, Gusti Yesus nglumpukaké rolas muridé sacedhaké lan ngendika marang wong-wong mau: 'Lirung, kita arep munggah menyang Yerusalem, lan Putraning Manungsa bakal diserahake marang imam-imam kepala lan ahli-ahli kitab, lan padha bakal ngukum Pangeran pati; lan bakal diserahake marang bangsa-bangsa liya supaya diolok-olok, dipukul, lan disalib; lan ing dina katelu Panjenengané bakal tangi manèh.' Banjur ibu para putrané Zebedé teka marang Gusti Yesus karo putrané, sujud lan nyuwun marang Panjenengané. Gusti Yesus ngendika marang ibu mau, 'Apa sing kok karepaké?' Ibu mau mangsuli, 'Dhawuhna dhawuh supaya loro putraku iki padha lungguh, siji ing tengen Panjenengan lan sijiné ing kiwa Panjenengan, ing Karajané Panjenengan.' Gusti Yesus mangsuli, 'Kowe ora ngerti apa sing kok jaluk. 'Kowe bisa ngombe cawan sing bakal tak ngombe, utawa dibaptis nganggo baptisan sing bakal tak alami?' Padha mangsuli, 'Bisa.' Gusti Yesus banjur ngandika, 'Kowe pancen bakal ngombe cawanku lan dibaptis nganggo baptisan sing bakal tak alami; nanging lungguh ing sisih tengen utawa kiwa Aku dudu hakku kanggo maringi, nanging wis disiyapake kanggo wong-wong sing wis ditemtokake Rama.' Nalika sepuluh murid liyane krungu iki, padha nesu marang loro sedulur mau. Nanging Gusti Yesus nyaur wong-wong mau marang Panjenengané lan ngandika, 'Kowe padha ngerti yèn panguwasa bangsa-bangsa mréntahaké wong-wong mau, lan sing gedhé-gedhé nglakoni panguwasa; nanging ora bakal kaya ngono ing antaramu: nanging sapa waé sing kepengin dadi agung ing antaramu kudu dadi abdi; lan sapa waé sing kepengin dadi sing sepisanan ing antaramu kudu dadi budhakmu; awit Putrané Manungsa ora teka kanggo diladèni, nanging kanggo ngladèni lan maringi uripé minangka tebusan kanggo akèh wong.'

Injil miturut Matius, wiwitan 82

Ing wektu kuwi, nalika Yesus arep ninggal Yerikho, ana kumpulan wong akèh sing mèlu Panjenengané. Lan wong loro wuta sing lungguh ing pinggir dalan krungu yèn Yesus liwat, banjur padha muni banter, 'Gusti, Putrané Daud, welasana kami!' Wong-wong padha nyoba menengake wong-wong mau, nanging padha malah luwih banter njerit: 'Gusti, Putrané Daud, welas asihana marang kami!' Yesus mandheg, nelpon wong-wong mau lan takon, 'Apa sing kowe karepake Aku lakoni kanggo kowe?' Padha mangsuli, 'Gusti, kita kepéngin mripat kita dibukak.' Kanthi kebak welas asih, Yesus nyentuh mripaté; lan sakwise kuwi mripaté langsung kabuka, banjur padha mèlu Panjenengané.

Matius 20:29–34
Setu minggu kaping 12.**Injil miturut Matius, bacaan 83A**

Ing wektu kuwi, nalika Yesus nyedhak Yerusalem lan rawuh ing Betfage, ing Gunung Zaitun, Panjenengané ngutus loro muridé, kandha marang wong-wong mau, 'Mlakuwa menyang désa sing ana ing ngarepmu, lan kowé bakal langsung nemu keledai sing diiket, karo anaké; lepasna ikatane lan gawa marang Aku; lan yen ana sing ngomong apa-apa marang kowe, wangsulana yen padha dibutuhake dening Gusti; lan dhèwèké bakal langsung ngirimké.' Kabeh iki kelakon supaya apa sing diomongaké déning nabi kanyatan, sing kandha: 'Kandhaa marang putri Siyon: "Delengen, rajamu rawuh marang kowe, alus atiné, numpak keledai lan anaké keledai."' Para muridé lunga lan nindakake kaya sing diprentahaké Gusti Yesus: padha nggawa keledai lan anaké, nempataké busana ing punggungé, lan Panjenengané munggah ing punggungé. Wong akèh padha nyebar busanaé ing dalan, déné liyané padha motong ranting wit banjur nyebar ing dalan; lan wong-wong sing mèlu ing ngarepé lan sing mèlu mburiné padha muni: 'Hosana marang Putrané Dawud! Begja sing teka ing asmané Gusti! Hosana ing panggonan paling dhuwur!' Lan nalika Panjenengané mlebu ing Yerusalem, kabèh kutha dadi rame lan padha takon, 'Sapa iki?' Wong-wong padha mangsuli, 'Iki Gusti Yesus, Nabi saka Nazaret ing Galilea.' Nanging nalika para imam kepala lan ahli-ahli kitab weruh mujijat-mujijat sing wis ditindakake Panjenengané, lan bocah-bocah sing padha muni ing candhi, 'Hosana marang Putrané Daud!', padha nesu lan kandha marang Panjenengané, 'Apa kowé krungu apa sing padha diomongaké?' Yesus mangsuli marang wong-wong mau, 'Apa kowe durung nate maca: "Saka lambéné bocah-bocah lan bayi-bayi sing isih nyusoni kowe wis nyiapaké pujian"?' Sawisé kuwi, Panjenengané ninggalaké kutha mau lan lunga menyang Betania, ing kono Panjenengané nginep bengi.

Matius 21:1–11; 15–17
Minggu Vai, ing Matins.**Injil miturut Matius, maca 83B**

Ing wektu kuwi, Yesus mlebu ing candhi Allah lan ngusir kabèh wong sing padha tuku lan adol ing kono; Panjenengané mbalikaké meja-meja tukang tukar dhuwit lan bangku-bangku wong sing adol manuk dara, lan kandha marang wong-wong mau: 'Ana tulisan: "Omahku bakal diarani omah pandonga"; nanging kowé kabèh wis nggawe dadi sarèngan maling.' Lan wong buta lan wong lumpuh padha teka marang Panjenengané ing candhi, lan Panjenengané marasaké wong-wong mau. Banjur, sawisé ninggalaké wong-wong mau, Panjenengané metu saka kutha menyang Betania lan nginep ing kana. Esuké, nalika Panjenengané mulih menyang kutha, Panjenengané krasa luwe; lan nalika ndeleng wit ara ing pinggir dalan, Panjenengané nyedhak nanging ora nemu woh apa-apa kajaba godhong, banjur kandha marang wit kuwi, 'Muga-muga kowe ora tau metokake woh maneh.' Lan wit ara kuwi langsung layu. Nalika para murid ndeleng kuwi, padha gumun lan kandha, 'Kepiye kok wit ara kuwi bisa layu sakcepete?'

Matius 21:12–14; 17–20
Jumat ing minggu kaping sanga.

Injil miturut Matius, bacaan 84A

Nalika semana, nalika Yesus mulih menyang kutha, Panjenengané krasa luwe; lan Panjenengané weruh wit ara ing pinggir dalan, banjur nyedhak nanging ora nemu apa-apa kajaba godhong, lan kandha marang wit kuwi, 'Muga-muga kowe ora tau ngetokake woh maneh.' Lan wit ara kuwi langsung layu. Nalika para murid ndeleng iku, padha gumun lan kandha, 'Kepiye bisa wit ara iki layu sak cepet kuwi?' Yésus mangsuli, 'Satemene Aku kandha marang kowe, yèn kowe nduwé pracaya lan ora ragu, ora mung kowe bakal nindakake apa sing wis ditindakake marang wit ara, nanging yèn kowe kandha marang gunung iki, "Munggaha lan dibuwang menyang segara," kuwi bakal kelakon; lan apa wae sing kowe panyadoni kanthi pracaya, kowe bakal nampa.'

Matius 21:18–22
Senèn minggu kaping 10.

Injil miturut Matius, bacaan 84B

Nalika semana, nalika Yesus bali menyang kutha, Panjenengané krasa luwe; lan nalika ndeleng wit ara ing pinggir dalan, Panjenengané nyedhak marang wit kuwi nanging ora nemu woh apa-apa kajaba godhong, banjur kandha, 'Muga-muga kowe ora tau ngetokake woh maneh.' Lan wit ara kuwi langsung layu. Nalika para murid ndeleng iku, padha gumun lan kandha, 'Kepiye bisa wit ara iki layu sak cepet kuwi?' Yesus mangsuli, 'Satemene Aku kandha marang kowe, yen kowe duwe iman lan ora ragu, kowe ora mung bakal bisa nindakake apa sing wis ditindakake marang wit ara iku, nanging uga yen kowe kandha marang gunung iki, "Munggaha lan dibuwang menyang segara," iku bakal kelakon; lan apa wae sing kowe panyengi ing pandonga kanthi iman, kowe bakal nampa.' Lan nalika Panjenengané rawuh ing candhi lan mulang, para imam kepala lan para tuwa bangsa padha nyedhak marang Panjenengané lan kandha, 'Kanthi wewenang apa Panjenengan nindakake bab-bab iki? Lan sapa sing maringi wewenang marang Panjenengan?' Gusti Yesus mangsuli marang wong-wong mau, 'Aku uga bakal takon marang kowe siji pitakon; yèn kowe bisa mangsuli Aku, banjur Aku bakal kandha marang kowe kanthi wewenang apa Aku nindakake bab-bab iki; 'Pemandiané Yohanes asalé saka ngendi: saka swarga, utawa saka manungsa?' Padha rembugan ing antarané dhéwé-dhéwé: 'Yen kita kandha, "Saka swarga", Panjenengané bakal ngomong marang kita, "Ngapa kowé ora pracaya marang dhèwèké?" Nanging yen kita kandha, "Saka manungsa"—kita wedi marang wong akèh, awit kabèh nganggep Yohanes kuwi nabi.' Mula padha mangsuli marang Yésus, 'Kita ora ngerti.' Dheweke kandha marang wong-wong mau, 'Aku uga ora bakal ngandhani kowe-kowe nganggo panguwasa apa Aku nindakake iki. Kowe-kowe mikir apa?' Ana sawijining wong nduwé loro anak lanang; dhèwèké marani anak sing sepisanan lan kandha, 'Nak, mlebu gawé ing kebon anggurku dina iki.' Nanging anaké mangsuli, 'Ora gelem'; nanging sawisé kuwi, sawisé tobat, dhèwèké mangkat. Lan nalika dhèwèké marani anak sing sijiné, dhèwèké kandha kéné-kéné uga. Anak siji mangsuli, 'Inggih, Pak,' nanging ora mangkat. Sapa saka loro mau sing nindakake kersané bapaké? Wong-wong mau mangsuli, 'Sing kapisan.' Gusti Yesus kandha marang wong-wong mau, 'Satemene Aku kandha marang kowe kabeh, para panagih pajeg lan para pelacur luwih dhisik mlebu ing Kerajaan Allah tinimbang kowe kabeh; awit Yohanes teka marang kowe kabeh ing dalan kabeneran, lan kowe kabeh ora pracaya marang dheweke, nanging para panagih pajeg lan para pelacur pracaya marang dheweke; lan sanajan kowe kabeh weruh kabeh iku, kowe kabeh ora banjur tobat lan pracaya marang dheweke.' Rungokna parabel liya: ana sawijining juragan tanah sing nanem kebon anggur, dipasangi pager, digali panggonan peres anggur, dibangun menara jaga, banjur diserahake marang para buruh kebon anggur, banjur lunga. Nalika wayahe panèn wis cedhak, dhèwèké ngutus abdi-abdiné marang para tukang kebon anggur kanggo nglumpukaké wohé; nanging para tukang kebon anggur nyekel abdi-abdiné, nggebuhi siji, matèni siji, lan mbuwang watu marang siji. Banjur dhèwèké ngutus abdi-abdi liya manèh, luwih akèh tinimbang sadurungé; lan padha diperlakokaké kaya ngono uga. Pungkasané, dhèwèké ngutus anaké marang wong-wong mau, kandhané, 'Anakku mesthi bakal diajèni.' Nanging nalika para penyewa ndeleng anaké, padha kandha siji lan sijiné, 'Iki ahli warisé; ayo padha matèni dhèwèké lan njupuk pusakane.' Banjur padha nyekel dhèwèké, nyeret metu saka kebon anggur mau lan matèni dhèwèké. 'Mula, nalika pamilik kebon anggur iku teka, apa sing bakal ditindakake marang para tukang kebon anggur kuwi?' Wangsulane, 'Wong-wong jahat kuwi bakal dipatèni kanthi cara

sing nggegirisi lan kebon anggur kuwi bakal diserahake marang para tukang kebon anggur liyane, sing bakal maringi wohé ing wektu sing pas.' Yesus ngandika marang wong-wong mau, 'Apa kowe durung nate maca ing Kitab Suci: "Batu sing ditolak déning tukang bangunan wis dadi watu pojok; iki pakaryané Gusti, lan iku nggumunake ing paningal kita"? Mula saka iku Aku kandha marang kowe, yèn Karajaning Allah bakal dijupuk saka kowe lan diparingaké marang bangsa sing bakal ngasilaké wohé.'

Matius 21:18–43
Senèn Agung, ing Matins.

Injil miturut Matius, wiwitan 85

Ing wektu kuwi, nalika Yesus rawuh ing candhi lan mulang, imam-imam kepala lan para tuwa bangsa padha nyedhaki Panjenengané lan kandha, 'Kanthi wewenang apa Panjenengan nindakake bab-bab iki? Lan sapa sing maringi Kowe wewenang iki?' Gusti Yesus mangsuli, 'Aku uga bakal takon marang kowe siji pitakon; yen kowe bisa mangsuli, banjur Aku bakal kandha marang kowe kanthi wewenang apa Aku nindakake iki: saka ngendi baptisané Yohanes—saka swarga apa saka manungsa?' Nanging padha rembugan ing antarané: 'Yen kita mangsuli, "Saka swarga", dhèwèké bakal kandha marang kita, "Ngapa kowé ora pracaya marang dhèwèké?" Nanging yen kita mangsuli, "Saka manungsa"—kita wedi marang wong akèh, amarga kabèh padha nganggep Yohanes iku nabi.' Mula padha mangsuli marang Yésus, 'Kita ora ngerti.' Dhèwèké kandha marang wong-wong mau, 'Aku uga ora bakal kandha marang kowé saka panguwasa apa aku nindakake kabèh iki.'

Matius 21:23–27
Selasa minggu kaping 10.

Injil miturut Matius, wiwitan 86

Gusti nyritakaké parabel iki: 'Ana sawijining wong nduwé loro anak lanang; dhèwèké marani anak sing sepisanan lan kandha, "Nak, mlebu gawéan ing kebon anggurku dina iki." Nanging anak mau mangsuli, "Aku ora gelem"; nanging sawisé kuwi, sawisé tobat, dhèwèké mangkat. Banjur dhèwèké marani sing siji lan kandha kéné: 'Nak, mlebu lan nyambut gawé ing kebon anggurku dina iki.' Anaké mangsuli, 'Kula badhé,' nanging sakwisé ora gelem. Banjur dhèwèké mlebu lan nyambut gawé. Gusti Yesus banjur kandha marang wong-wong mau: 'Satemene tak kandhani, para tukang kutip pajeg lan para pelacur luwih dhisik mlebu ing Kratoné Gusti Allah tinimbang kowé kabèh, awit Yohanes teka marang kowé kabèh ing dalan kabeneran, nanging kowé kabèh ora pracaya marang dhèwèké, déné para tukang kutip pajeg lan para pelacur pracaya. Yesus ngandika marang wong-wong mau, "Satemene Aku kandha marang kowe kabeh, para panagih pajeg lan para pelacur luwih dhisik mlebu ing Kerajaan Allah tinimbang kowe kabeh; awit Yohanes teka marang kowe kabeh ing dalan kabeneran, lan kowe kabeh ora pracaya marang dheweke, nanging para panagih pajeg lan para pelacur pracaya marang dheweke; lan sanajan kowe kabeh weruh kuwi, kowe kabeh ora banjur tobat lan pracaya marang dheweke."

Matius 21:28–32
Rebo minggu kaping 10.

Injil miturut Matius, diwiwiti saka ayat 87

Gusti nyritakaké parabel iki: 'Ana sawijining juragan tanah sing nandur kebon anggur, ngubengi nganggo pager, nggali pangreksan anggur ing kono, mbangun menara jaga, banjur diserahaké marang para tukang kebon anggur, lan piyambakipun lunga. Nalika wayahe panèn wis cedhak, piyambakipun ngutus para abdi marang para tukang kebon anggur mau kanggo njupuk wohé; nanging para tukang kebon anggur nyekel abdi-abdiné; siji dipukul, sijiné dipatèni, lan sijiné dilempari watu. Banjur dhèwèké ngutus abdi-abdi liya, luwih akèh tinimbang sing kapisan; lan padha diperlakokaké kaya ngono uga. Pungkasané, dhèwèké ngutus anaké marang wong-wong mau, kandha, 'Wong-wong mau bakal ngajèni anakku.' Nanging nalika para tukang garap anggur weruh putrané, padha kandha marang siji lan sijiné, 'Iki ahli warisé; ayo padha matèni dhèwèké lan njupuk pusakane.' Mula padha nyekel dhèwèké, nyeret metu saka kebon anggur lan matèni dhèwèké. Saiki, nalika sing duwé kebon anggur teka, apa sing bakal ditindakake marang para tukang garap kuwi? Wong-wong mau mangsuli,

'Dheweke bakal maringi paukuman sing nggegirisi marang wong-wong sing jahat kuwi lan nyerahake kebon anggur mau marang para tukang kebon liyane, sing bakal maringi wohé ing mangsa sing wis ditemtokake.' Yesus kandha marang wong-wong mau, 'Apa kowe durung nate maca ing Kitab Suci: "Batu sing ditolak déning para tukang bangunan wis dadi watu pojok; iki pakaryané Gusti, lan iku nggumunake ing paningal kita"?'

Matius 21:33–42
Minggu kaping 13.

27 Desember lan 2 Agustus, kanggo Stefanus Martir Sepisan.

Injil miturut Matius, Bab 88

Pangéran ngandika marang wong-wong Yahudi sing rawuh marang Panjenengané: 'Kerajaané Allah bakal dijupuk saka kowé lan diparingaké marang bangsa sing bakal ngasilaké wohé; lan sapa waé sing tiba ing watu iki bakal remuk, lan sapa waé sing digoleki watu iki bakal kepepet.' Lan nalika para imam kepala lan wong-wong Farisi krungu parabel-parabele, padha mangertèni yèn Panjenengané ngomongaké babagan wong-wong mau, lan padha nyoba nangkep Panjenengané, nanging padha wedi marang rakyat, amarga padha nganggep Panjenengané minangka nabi.

Matius 21:43–46
Kemis ing minggu kaping 10.

Injil miturut Matius, wiwitan 89

Gusti nyritakaké parabel iki: 'Pamaréntahan Swarga iku kaya sawijining raja sing nyiyapaké pésta manten kanggo anaké lan ngutus abdi-abdiné kanggo ngajak wong-wong sing wis diundang menyang pésta manten; nanging padha ora gelem teka. Manèh Panjenengané ngutus abdi-abdi liyané, pangandikane, 'Wenehana marang sing wis diundang: "Delengen, aku wis nyawisaké dhaharan bengi—anak sapi lan kéwan sing wis digemukan lan disembelih—lan kabèh wis siap; teka ing pésta manten.'" Nanging padha ora nggatekake lan padha lunga, ana sing menyang lampahé, ana sing menyang dagangé; ana sing nyekel abdi dalemé, dianiaya lan dipatèni. Nalika sang raja krungu bab iki, piyambakipun nesu sanget; piyambakipun ngutus pasukané lan mateni para pembunuh mau, sarta ngobong kuthaé. Banjur piyambakipun ngandika marang abdi dalemé, 'Jamuan manten wis siap, nanging wong-wong sing diundang mau ora pantes; mula para abdi dalem metu menyang dalan-dalan lan ngajak sapa waé sing ditemoni menyang pesta manten.' Mula para abdi dalem metu menyang dalan-dalan lan nglumpukaké kabèh wong sing ditemoni, sing ala lan sing becik; lan balé pesta manten kebak tamu. Nalika sang raja mlebu ndelok para tamu, dhèwèké weruh ana wong sing ora nganggo sandhangan manten, banjur kandha marang dhèwèké, 'Kanca! 'Kowe mlebu kéné kepiyé tanpa sandhangan manten?' Nanging dhèwèké meneng bae. Banjur raja kandha marang para abdi dalemé, 'Iket tangan lan sikilé, banjur buwang dhèwèké menyang pepeteng njaba; ing kono bakal ana tangis lan kricing untu; awit akèh sing diundang, nanging sithik sing kapilih.'

Matius 22:1–14
Minggu kaping 14.

Injil miturut Matius, bacaan 90A

Ing wektu kuwi para Farisi lunga lan nganakake pasamuhan kanggo mikirake carane bisa nyeret Panjenengané ing tembung-tembungé. Lan padha ngutus murid-muridé marang Panjenengané, bebarengan karo para Herodian, kandha: 'Gusti, kita ngerti yèn Panjenengané adil, lan yèn Panjenengané mulang dalané Gusti kanthi sejati, lan yèn Panjenengané ora peduli marang nyenengake sapa waé, amarga Panjenengané ora pilih kasih marang sapa waé; mangkono kandhaa marang kita: panjenengan kados pundi? Boleh mbayar pajak marang Kaisar, utawa boten?' Nanging Yesus, mangertos kelicikané, ngendika, 'Ngapa panjenengan nguji aku, hai wong munafik? Tunjukna marang aku dhuwit sing digunakaké kanggo mbayar pajak.' Padha nggawa marang Panjenengané sawijining denarius. Panjenengané banjur ngendika marang wong-wong mau, 'Gambaran lan tulisan sapa iki?' Padha mangsuli, 'Gambare Kaisar.' Banjur Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Mula, wenehana marang Kaisar apa sing kagungan Kaisar, lan marang Gusti apa sing kagungan Gusti.' Nalika padha krungu kuwi, padha gumun, banjur padha ninggal Panjenengané lan lunga.

Injil miturut Matius, wiwitan 90B

Ing wektu kuwi para Farisi padha lunga lan ngrancang cara supaya bisa nyekel Panjenengané nganggo tembung-tembungé. Lan padha ngutus murid-muridé marang Panjenengané, bebarengan karo para Herodian, kandha: 'Gusti, kita padha ngerti yèn Panjenengané bener, lan yèn Panjenengané mulang dalané Gusti kanthi sejati, lan yèn Panjenengané ora peduli marang nyenengaké sapa waé, amarga Panjenengané ora pilih kasih marang sapa waé; mula kandhaa marang kita: miturut panjenengan, kados pundi? Boleh mbayar pajak marang Kaisar, utawa boten?' Nanging Yesus, mangertosi kelicikané, ngendika, 'Ngapa kowe nguji aku, kowe wong munafik? Tunjukna marang aku dhuwit sing digunakaké kanggo mbayar pajak.' Padha nggawa marang Panjenengané sawijining denarius. Lan Panjenengané ngendika marang wong-wong mau, 'Gambaran lan tulisan sapa iki?' Wong-wong mau mangsuli, 'Gambare Kaisar.' Banjur Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Mula wenehana marang Kaisar apa sing kagungané Kaisar, lan marang Gusti apa sing kagungané Gusti.' Nalika padha krungu kuwi, padha gumun, banjur padha ninggal Panjenengané lan lunga. Ing dina iku para Saduki, sing kandha yèn ora ana tangi saka pati, padha teka marang Panjenengané lan takon, 'Rabi! Musa kandha: 'Yen ana wong mati tanpa anak, adhine kudu njupuk bojone lan nglairake turunan kanggo adhine.' Kita nduwé pitu sedulur lanang; sing sepisanan nikah, nanging mati tanpa anak lan ninggal bojone marang adhine; sing kapindho lan katelu uga nindakake kaya ngono, nganti tekan sing kapitu; lan sawisé kabèh mau, bojone uga mati. Ing kebangkitan, mula, bojone sing pira saka pitung wong kuwi? Amarga kabèh padha wis nikah karo dhèwèké.' Gusti Yesus mangsuli marang wong-wong mau, 'Kowe padha salah, amarga kowe ora ngerti Kitab Suci utawa kakuwatané Gusti Allah; amarga ing kebangkitan manungsa ora padha omah-omah utawa diparingi omah-omah, nanging padha kaya malaikaté Gusti Allah ing swarga. Lan bab tangié wong mati, apa kowé durung maca apa sing diomongaké Gusti marang kowé: 'Aku iki Gusti Allahé Abraham, Gusti Allahé Ishak, lan Gusti Allahé Yakub'? Gusti Allah iku dudu Allahé wong mati, nanging Allahé wong urip. Lan nalika wong-wong krungu kuwi, padha gumun marang piwulangé. Nanging wong-wong Farisi, sawisé padha krungu yèn dhèwèké wis menengaké wong-wong Saduki, padha kumpul bebarengan. Lan salah sijiné, sawijining ahli hukum, takon marang Panjenengané kanggo nguji, kandha, 'Gusti, ing Undhang-undhang endi prentah paling ageng?' Gusti Yesus mangsuli, 'Kowe kudu tresna marang Gusti Allahmu kanthi kabèh atimu, kabèh nyawamu, lan kabèh pikiranmu: iki prentah sing sepisanan lan paling ageng; lan sing kapindho padha karo iku: 'Tresnaa marang sesamamu kaya marang awakmu dhéwé.' Ing loro prentah iki gumantung kabèh Torèt lan Kitab Para Nabi.' Nalika para Farisi padha kumpul, Yesus takon marang wong-wong mau, 'Kowe padha mikir apa bab Kristus? Putrané sapa dhèwèké?' Wong-wong mau mangsuli, 'Putrané Dawud.' Dheweke kandha marang wong-wong mau, 'Mangkono, kepiye David, kanthi pituduh Roh Suci, nyebut Panjenengané "Gusti", nalika dhèwèké kandha: "Gusti Allah kandha marang Gustiku: 'Lungguhna ing sisih tengenku nganti Aku nggawe mungsuhmu dadi tumpuan sikilmu'?' Mula, yèn David nyebut Panjenengané "Gusti", kepiye Panjenengané bisa dadi putrané?' Lan ora ana siji waé sing bisa mangsuli Panjenengané sanajan sepatah tembung; lan wiwit dina iku ora ana siji waé sing wani takon apa-apa marang Panjenengané manèh. Banjur Yesus miwiti ngandika marang wong-wong lan marang para muridé, pangandikane: 'Para ahli kitab lan wong Farisi padha lungguh ing kursi Musa; mulané, apa waé sing dhawuhaké marang kowé supaya ngetutaké, tuturna lan lakokna; nanging aja nindakake kaya sing padha lakoni, amarga padha kandha siji bab nanging nindakake liyane: padha ngiket beban abot sing angel diemban lan nyelehake ing pundhak wong liya, nanging dheweke dhewe ora gelem nggeser beban kuwi sanajan mung nganggo driji; nanging kabèh tumindaké ditindakaké mung supaya dideleng wong liya: padha nggedhekaké filakteriné lan ngandhapaké sulaman sandhangané; uga padha seneng panggonan kehormatan ing pesta lan kursi ngarep ing sinagoga, uga pangalembana ing pasar, lan diarani 'Rabi, Rabi' déning wong liya. Nanging aja nyebut awakmu 'Guru', awit kowe kabeh mung nduwé siji Guru—Kristus—lan kowe kabeh padha sedulur; uga aja nyebut sapa waé ing bumi 'Bapak', awit kowe kabeh mung nduwé siji Bapak, yaiku kang ana ing swarga; uga aja nyebut awakmu 'Pamimpin', awit kowe kabeh mung nduwé siji Pamimpin—Kristus. Sing paling gedhé ing antaramu

dadi abdi; awit sapa waé sing ngluhuraké dhiri bakal direndhahaké, lan sapa waé sing nundhukaké dhiri bakal diunggahaké. Celaka kowe, para ahli kitab lan wong Farisi, kowe wong munafik, awit kowe nutup Karajaning Swarga tumrap manungsa; kowe dhéwé ora mlebu, lan uga ora ngidini wong sing kepéngin mlebu mlebu. Celaka kowe, para ahli kitab lan wong Farisi, kowe wong munafik, amarga kowe ngrebut omahé para janda lan pura-pura ndedonga suwé banget; amarga kuwi kowe bakal nampa paukuman sing luwih abot. Celaka kowe, para ahli kitab lan wong Farisi, kowe wong munafik, amarga kowe ngliwati segara lan daratan kanggo nggolek siji wong dadi murid; lan nalika wong kuwi wis dadi murid, kowe ndadekake dhèwèké dadi anak Gehenna, kaping pindho luwih jahat tinimbang kowe. Celaka kowe, para pamimpin wuta, sing kandha: 'Yen ana wong sumpah kanthi mezbah, iku ora ana paedane; nanging yen ana wong sumpah kanthi emas ing mezbah, dhèwèké kawajiban.' Heh wong bodho lan wuta! Endi sing luwih agung: emasé, utawa mezbah sing maringi kasucian marang emasé? Mangkono uga, yen ana wong nyumpah nganggo mezbah, iku ora ana paedane; nanging yen ana wong nyumpah nganggo kurban sing ana ing mezbah, dheweke kaiket. Heh kowe wong bodho lan wong wuta! Endi sing luwih agung: kurbané, utawa mezbah sing maringi kasucèn marang kurbané? Mula, sapa sing sumpah nganggo mezbah, iku sumpah nganggo mezbah mau lan kabèh sing ana ing ndhuwuré; lan sapa sing sumpah nganggo candhi, iku sumpah nganggo candhi mau lan Sang Sing manggon ing kono; lan sapa sing sumpah nganggo swarga, iku sumpah nganggo pangastané Gusti Allah lan Sang Sing lungguh ing kono. Celaka kowe, para ahli kitab lan wong Farisi, kowe wong munafik, amarga kowe padha mènèhi persembahan sapérangané saka rempah mint, adas manis, lan jintan, nanging kowe wis ngliwakaké prakara-prakara sing luwih wigati ing Hukum: kaadilan, welas asih, lan iman; kuwi kuduné kowe lakoni tanpa ngliwakaké sing liyané. Kowe pandhuan buta, sing nyaring lalat nanging ngidlak unta! Celaka kowe, para ahli kitab lan wong Farisi, kowe wong munafik! Kowe padha kaya kuburan sing dicet putih, katon éndah saka njaba nanging kebak balung wong mati lan kabèh jinis kotoran; mangkono uga kowe, saka njaba katon bener nanging saka njero kebak keserakahan lan kejahatan. Kowe wong Farisi wuta! Resikna dhisik njeroé cangkir lan pinggan, supaya njabaé uga dadi resik. Celaka kowe, para ahli kitab lan wong Farisi, kowe wong munafik, amarga kowe kaya makam sing dicet putih, sing katon éndah saka njaba nanging ing jeroné kebak balung wong mati lan kabèh jinis kotoran; mangkono uga kowe, saka njaba katon bener ing paningalé wong akèh, nanging ing jeroné kowe kebak kamunafikan lan kaluputan marang hukum. Celaka kowe, para ahli kitab lan wong Farisi, kowe wong munafik! Kowe padha mbangun makam para nabi lan ngias monumen wong-wong sing bener, banjur kowe padha kandha, 'Yen kita urip ing jaman para leluhur kita, mesthi kita ora bakal dadi sekutu kanggo ngucurake getih para nabi.' Kanthi mangkono kowe padha nyekseni marang awakmu dhéwé yèn kowe iku anak-anaké wong-wong sing matèni para nabi; mulané, padha terusna lan nggenepi ukurané para leluhurmu. Hei kowe ula, keturunan ula tedung! Kepiyé kowe bakal bisa uwal saka paukuman neraka? Mulané, waspadha, aku bakal ngutusaké marang kowe para nabi, wong-wong wicaksana lan para ahli kitab; saka wong-wong mau ana sing bakal kowe patèni lan salibaké, lan ana uga sing bakal kowe cambuk ing sinagoga-sinagoga lan kowe kejar-kejaraké saka kutha siji menyang kutha liyané; supaya kabèh getih sing bener sing ditumpahkan ing bumi bakal tiba marang kowé, wiwit getihé Habel sing bener nganti getihé Zakharia putrané Barakhia, sing kowé patèni ing antarané candhi lan mezbah. Satemené aku kandha marang kowé, kabèh iki bakal tiba marang generasi iki. Yerusalem, Yerusalem, kowé sing matèni nabi-nabi lan nggebuki wong-wong sing dikirim marang kowé! Pira kaping Aku kepéngin nglumpukaké anak-anakmu bebarengan, kaya manuk dhandhang nglumpukaké anak-anaké ing sangisoring swiwiné, nanging kowé ora kersa! Delengen, omahmu ditinggalaké kosong. Amarga Aku kandha marang kowé, kowé ora bakal ndeleng Aku wiwit saiki nganti kowé kandha, 'Berkah sing teka ing asmané Gusti!'

Matius 22:15–23:39
Selasa Suci, ing Matins.

Injil miturut Matius, bacaan 91

Ing wektu kuwi para Saduki, sing kandha manawa ora ana tangi saka pati, padha teka marang Gusti Yesus lan takon marang Panjenengané: 'Gusti, Musa ngandika: "Yen ana wong mati tanpa anak,

adhine kudu nikah karo bojone lan nglairaké turunan kanggo adhine." Kita nduwé pitu sedulur lanang; sing kapisan nikah banjur mati, ninggalake bojone marang adhine amarga dheweke ora duwe anak; sing kapindho lan sing katelu uga nindakake kaya ngono, nganti tekan sing kapitu; banjur bojone dheweke mati. Dadi, ing kebangkitan, bojone sapa dheweke? Amarga ketujuh-tujuh mau wis tau nduweni dheweke." Yesus mangsuli marang wong-wong mau, 'Kowe padha keliru, amarga kowe ora ngerti Kitab Suci utawa kakuwatané Gusti Allah; awit ing pati urip manèh manungsa ora padha omah-omah utawa diparingaké omah-omah, nanging padha kaya malaikaté Gusti Allah ing swarga.' Lan bab tangié wong mati, apa kowé durung maca apa sing diomongaké Gusti marang kowé: 'Aku iki Gusti Allahé Abraham, Gusti Allahé Ishak, lan Gusti Allahé Yakub'? Gusti Allah iku dudu Allahé wong mati, nanging Allahé wong urip. Lan nalika wong-wong krungu kuwi, padha gumun marang piwulangé.

Matius 22:23–33
Jumat ing minggu kaping 10.

Injil miturut Matius, wiwitan 92

Ing wektu kuwi, ana sawijining ahli hukum sing takon marang Yesus kanggo nguji Panjenengané, kandha, 'Guru, préntah apa sing paling ageng ing Kitab Torèt?' Yesus ngandika marang dhèwèké, 'Kowe kudu tresna marang Gusti Allahmu kanthi sak atimu, sak nyawamu, lan sak pikiranmu: iki préntah sing kapisan lan paling ageng; lan sing kapindho padha karo iku: 'Tresnaa marang sesamamu kaya marang awakmu dhéwé.' Ing loro prentah iki gumantung kabèh Torèt lan Kitab Para Nabi.' Nalika wong-wong Farisi padha kumpul, Yesus takon marang wong-wong mau, 'Kowe padha mikir apa bab Sang Kristus? Putrané sapa dhèwèké?' Wangsulane, 'Putrané Dawud.' Dheweke kandha marang wong-wong mau, 'Mangkono, kepiye David, kanthi pituduh Roh Suci, nyebut Panjenengané "Gusti", nalika dhèwèké kandha: "Gusti Allah ngandika marang Gustiku: 'Lungguhna ing sisih tengenku nganti Aku nggawe mungsuh-mungsuhmu dadi tumpuan sikilmu'?"' 'Dadi, yen Daud nyebut Panjenengané "Gusti", kepriye Panjenengané bisa dadi putrané?' Lan ora ana siji waé sing bisa mangsuli; lan wiwit dina kuwi, ora ana siji waé sing wani takon apa-apa marang Panjenengané manèh.

Matius 22:35–46
Minggu kaping 15.

Injil miturut Matius, wiwitan 93

Ing wektu kuwi, Yesus miwiti ngandika marang wong-wong lan para muridé, kandha: 'Para ahli kitab lan wong Farisi padha lungguh ing kursi Musa; mulané, apa waé sing dhèwèké dhawuhaké supaya kowé ngetutaké, tuturna lan lakokna; nanging aja niru tuladhané, awit padha kandha siji nanging nindakake liya: padha ngiket beban abot sing angel digawa lan diwènèhaké marang pundhaké wong liya, nanging dhèwèké dhéwé ora gelem nggesèk beban kuwi sanajan mung nganggo driji; nanging kabèh pakaryané ditindakake mung supaya dideleng wong liya: padha nggedhekaké filakteriné lan nguluraké sulamané sandhangané; uga padha seneng panggonan kehormatan ing pesta lan kursi ngarep ing sinagoga, uga pangalembana ing pasar, lan diarani 'Rabi, Rabi' déning wong liya. Aja nyebut awakmu 'Guru', amarga kowe kabeh mung nduwé siji Guru—Kristus—lan kowe kabeh padha sedulur; uga aja nyebut sapa waé ing bumi 'Bapak', amarga kowe kabeh mung nduwé siji Bapak sing ana ing swarga; uga aja nyebut awakmu 'Pamimpin', amarga kowe kabeh mung nduwé siji Pamimpin—Kristus. Sing paling gedhé ing antaramu kudu dadi abdi; awit sapa waé sing ngluhuraké dhiri bakal direndhahaké, lan sapa waé sing ngendhahaké dhiri bakal diunggahaké.

Matius 23:1–12
Setu minggu kaping 14.

Injil miturut Matius, wiwitan 94

Gusti ngendika marang wong-wong Yahudi sing teka marang Panjenengané: 'Malih kasihan kowe, para ahli kitab lan wong Farisi, kowe wong munafik, awit kowe ngunci Pamaréntahan Swarga ing ngarepé manungsa; kowe dhéwé ora mlebu, lan ora ngidini wong sing kepéngin mlebu mlebu.' Celaka kowe, para ahli kitab lan wong Farisi, kowe wong munafik, amarga kowe padha mangan omahé para janda lan pura-pura ndedonga suwe; amarga kuwi kowe bakal nampa paukuman sing

luwih abot. Celaka kowe, para ahli kitab lan wong Farisi, kowe wong munafik, amarga kowe padha ngliwati segara lan daratan kanggo nggolek siji wong dadi murid; lan nalika wong kuwi wis dadi murid, kowe malah ndadekake dhèwèké dadi anak Gehenna, kaping pindho luwih jahat tinimbang kowe. Celaka kowe, para pamimpin wuta, sing kandha: 'Yen ana wong sumpah nganggo mezbah, iku ora ana paedane; nanging yen sumpah nganggo emas ing mezbah, dheweke kaiket.' Heh, wong bodho lan wuta! Endi sing luwih agung: emas, utawa mezbah sing ngudatake emas? Mangkono uga, yen ana wong sing sumpah ing mezbah, iku ora ana paedane; nanging yen ana wong sing sumpah ing kurban sing ana ing mezbah, dheweke kaiket. He wong bodho lan wong wuta! Endi sing luwih agung: kurbané, utawa mezbah sing maringi kasucèn marang kurbané? Mula, sapa sing sumpah nganggo mezbah, iku sumpah nganggo mezbah mau lan kabèh sing ana ing ndhuwuré; lan sapa sing sumpah nganggo candhi, iku sumpah nganggo candhi mau lan Sang Sing manggon ing kono; lan sapa sing sumpah nganggo swarga, iku sumpah nganggo pangastané Gusti Allah lan Sang Sing lungguh ing kono.

Matius 23:13–22
Senèn minggu kaping 11.

Injil miturut Matius, wiwitan 95

Pangeran ngandika marang wong Yahudi sing padha teka marang Panjenengané: 'Celaka kowe, para ahli kitab lan wong Farisi, kowe wong munafik, sing nyethèni sepersepuluh saka mèntèh, adas manis lan jintan, nanging wis nglirwakaké prakara-prakara sing luwih wigati ing Torèt: kaadilan, kawelasan lan iman; iki kuduné kowe lakoni tanpa nglirwakaké sing liyané. Para pamimpin wuta, kowe nyaring lalat nanging nelen unta! Celaka kowe, para ahli kitab lan wong Farisi, kowe wong munafik, amarga kowe ngresiki njaba cangkir lan piring, nanging ing njero kebak keserakahan lan kajahatan. Heh, wong Farisi wuta! Resikna dhisik njero cangkir lan piring, supaya njaba uga resik. Celaka kowe, para ahli kitab lan wong Farisi, kowe wong munafik, amarga kowe kaya kuburan sing dicet putih, sing katon éndah saka njaba nanging ing jeroné kebak balung-balungé wong mati lan kabèh jinis kotoran; mangkono uga kowe katon bener ing ngarepé wong akèh saka njaba, nanging ing jeroné kowe kebak kemunafikan lan kaluputan marang hukum.

Matius 23:23–28
Selasa minggu kaping 11.

Injil miturut Matius, wiwitan 96

Pangeran ngandika marang wong-wong Yahudi sing padha teka marang Panjenengané: 'Malihasil kowe, para ahli kitab lan wong Farisi, kowe wong munafik, sing mbangun kuburan para nabi lan ngias monumen wong-wong sing bener, lan kandha, "Yen kita urip ing jaman para leluhur kita, kita ora bakal dadi mitra ing getihené para nabi"; kanthi mangkono kowe padha nyeksèni marang awakmu dhéwé yèn kowe iku anak-anaké wong-wong sing matèni nabi-nabi; ayo terus, lan isi ukurané bapak-bapakmu. Kowe ula, keturunan ula tedung! Kepiyé kowe bisa lolos saka paukuman Gehenna? Mulane, waspadha, Aku bakal ngutus marang kowe para nabi, wong-wong wicaksana lan guru; sawatara saka wong-wong mau bakal kowe pateni lan kowe salibake, lan liyane bakal kowe cambuk ing sinagoga-sinagoga lan kowe penganiaya saka kutha menyang kutha; supaya kabèh getih wong sing bener sing ditumpahkan ing bumi bakal tiba marang kowé, wiwit getihé Habel sing bener nganti getihé Zakharia anak Berekhia, sing kowé patèni ing antarané candhi lan mezbah. Satemené aku kandha marang kowé, kabèh iki bakal tiba marang generasi iki. Yerusalem, Yerusalem, kowé sing matèni para nabi lan nglontar wong-wong sing dikirim marang kowé! Pira kaping Aku kepengin nglumpukaké anak-anakmu, kaya manuk dhedhe nglumpukaké anak-anaké ing sangisoring swiwiné, nanging kowé ora gelem! Delengen, omahmu ditinggalaké kosong. Amarga Aku kandha marang kowé, kowé ora bakal ndeleng Aku wiwit saiki nganti kowé kandha, 'Berkah sing rawuh ing asmané Gusti!'

Matius 23:29–39
Rebo minggu kaping 11.

Injil miturut Matius, bacaan 97

Ing wektu kuwi, para muridé Gusti Yesus teka arep nuduhaké marang Panjenengané bangunan-bangunan candhi. Gusti Yesus ngandika marang wong-wong mau, 'Kowe kabèh weruh kabèh iki? Satemené Aku kandha marang kowe, ora ana siji watu sing bakal ditinggal ing ndhuwuré watu liyané; kabèh bakal dirubuhaké.' Nalika Panjenengané lenggah ana ing Gunung Zaitun, para muridé teka marang Panjenengané piyambakan lan padha takon, 'Dumèkna, kapan kabèh iki bakal kelakon? Lan apa pratandha rawuhmu lan pungkasaning jaman iki? Gusti Yesus mangsuli, "Ati-ati, aja nganti ana sing mbingungake kowe; awit akèh wong bakal teka nganggo jenengku, kandha, 'Aku iki Kristus,' lan bakal mbingungake akèh wong. Kowe uga bakal krungu kabar prang lan kabar prang. Aja padha kaget, awit kabèh iki kudu kelakon, nanging durung pungkasané: awit bangsa bakal mungsuh bangsa, lan kraton bakal mungsuh kraton; bakal ana paceklik, wabah, lan gempa bumi ing pirang-pirang panggonan; nanging kabèh iku mung wiwitan sangsara. Banjur kowe bakal diserahake supaya disiksa lan dipatèni; lan kowe bakal dibenci kabèh bangsa amarga jenengku; banjur akèh wong bakal kesasar, padha ngianati siji lan sijiné lan padha mbenci siji lan sijiné; lan akèh nabi palsu bakal muncul lan ngapusi akèh wong; lan amarga tumindak ala saya tambah, katresnan akèh wong bakal dadi adhem; nanging sing tahan nganti pungkasan bakal slamet.

Matius 24:1-13
Setu minggu kaping 15.

Injil miturut Matius, diwiwiti saka ayat 98

Ing wektu kuwi, nalika Yesus lenggah ing Gunung Zaitun, para muridé padha nyedhak piyambak lan takon, 'Dumèkna, kapan kabèh iki bakal kelakon? Lan apa pratandha rawuh Panjenengan lan pungkasaning jaman?' Yesus mangsuli, 'Ati-ati, aja nganti ana sing mbingungaké kowé, awit akèh sing bakal teka nganggo jenengku, kandha, 'Aku iki Kristus,' lan bakal nuntun akèh wong menyang kesesatan. Kowe uga bakal krungu kabar prang lan kabar angin prang. Aja nganti kowe kaget, amarga kabèh iki kudu kelakon, nanging durung pungkasané: awit bangsa bakal mungsuh bangsa, lan kraton mungsuh kraton; bakal ana paceklik, wabah penyakit, lan gempa bumi ing pirang-pirang panggonan; nanging kabèh iki mung wiwitan sangsara. Banjur kowe bakal diserahake supaya disiksa lan dipatèni; lan kowe bakal dibenci kabèh bangsa amarga jenengku; banjur akèh wong bakal kesasar, padha ngianati siji lan sijiné lan padha mbenci siji lan sijiné; lan akèh nabi palsu bakal muncul lan ngapusi akèh wong; lan amarga tumindak ala saya tambah, katresnan akèh wong bakal dadi adhem; nanging sing tahan nganti pungkasan bakal slamet. Lan Injil bab Kraton iki bakal diwartakake ing saindenging donya minangka paseksi tumrap kabèh bangsa; banjur pungkasané bakal teka. Mula, nalika kowe weruh kabejatan panguwasan sing wis kasebut lumantar nabi Daniel, ngadeg ing panggonan suci – sing maca kudu mangerténi – wektu kuwi sing ana ing Yudéa padha mlayu menyang pagunungan; lan aja ana sing ana ing loténg mudhun njupuk apa-apa saka omahé; lan aja ana sing ana ing sawah bali njupuk sandhangane. Celaka wong-wong sing meteng lan sing nyusoni ing wektu kuwi! Ndongaa supaya pangungsianmu ora kelakon ing mangsa adhem utawa ing dina Sabat; amarga wektu kuwi bakal ana sangsara gedhe, kang durung tau ana wiwit donya iki diwiwiti, lan ora bakal ana maneh. Lan yèn dina-dina kuwi ora dipendhekake, ora ana siji manungsa bakal sing slamet; nanging amarga para pilihan, dina-dina kuwi bakal dipendhekake. Mula, yen ana wong kandha marang kowe, 'Delengen, Panjenengané ana ing ara-ara samun,' aja metu; utawa, 'Delengen, Panjenengané ana ing kamar-kamar rahasia,' aja pracaya. Amarga bakal muncul Kristus-Kristus palsu lan nabi-nabi palsu sing bakal nindakake pratandha-pratandha gedhe lan kaajaiban, nganti bisa mbingungaké, yen bisa, malah wong-wong pilihan. Delengen, aku wis ngandhani kowe sadurungé. Mula, yen ana sing kandha marang kowe, 'Delengen, Panjenengané ana ing ara-ara samun,' aja metu; 'Delengen, Panjenengané ana ing kamar njero,' aja pracaya. Amarga kaya kilat sing metu saka wetan lan sumunar nganti kulon, mangkono uga bakal rawuhe Putraning Manungsa. Amarga ing ngendi ana mayit, ing kono para manuk alap-alap padha kumpul. Lan ujug-ujug, sawisé kasangsaran dina-dina kuwi, srengéngé bakal dadi peteng, lan rembulan ora bakal maringi padhange, lan lintang-lintang bakal tiba saka langit, lan kuwasa-kuwasa ing langit bakal guncang; banjur pratandha Putraning Manungsa bakal katon ana ing langit; lan banjur kabèh suku ing bumi bakal nangis, lan padha bakal ndeleng Putraning Manungsa

rawuh ing mega-mega ing langit kanthi kuwasa lan kamulyan gedhé; lan Panjenengané bakal ngutus malaikat-malaikaté karo swara terompet banter, lan malaikat-malaikat mau bakal nglumpukaké wong-wong pilihané saka papat angin, saka pucuk langit siji tekan pucuk langit liyané. Golekna wit ara minangka tuladha: nalika cabangé dadi alus lan godhongé wiwit metu, kowé ngerti yèn mangsa panas wis cedhak; mangkono uga, nalika kowé weruh kabèh pratandha iki, ngertia yèn kuwi wis cedhak, ana ing lawangé. Satemené aku kandha marang kowé: generasi iki ora bakal sirna nganti kabèh iki kelakon; langit lan bumi bakal sirna, nanging tembungku ora bakal sirna.

Matius 24:3–35
Senèn Suci, nalika Liturgi.

Injil miturut Matius, bab 99

Gusti Allah ngendika marang para muridé: 'Sapa sing sabar nganti pungkasan bakal slamet. Lan Injil Karajan iki bakal diwartakaké ing saindenging donya minangka paseksi tumrap kabèh bangsa; banjur pungkasané bakal teka.' Mula, nalika kowe weruh kabijakan pambinasaaan sing wis kasebut lumantar nabi Daniel, ngadeg ing panggonan suci – sing maca kudu mangerténi – wektu kuwi sing ana ing Yudea padha mlayu menyang pagunungan; lan aja ana sing ana ing loteng mudhun njupuk apa-apa saka omahé; lan aja ana sing ana ing sawah bali njupuk sandhangané. Celaka wong-wong sing meteng lan sing nyusoni ing wektu kuwi! Ndongaa supaya pangungsenmu ora kelakon ing mangsa adhem utawa ing dina Sabat; amarga wektu kuwi bakal ana sangsara gedhe, kang durung nate ana wiwit donya iki diadegake nganti saiki, lan ora bakal ana maneh. Lan yèn dina-dina kuwi ora dipendhekake, ora ana siji manungsa bakal sing slamet; nanging amarga para pilihan, dina-dina kuwi bakal dipendhekake. Ing wektu kuwi, yen ana sing kandha marang kowe, 'Delengen, Panjenengané ana ing ara-ara samun,' aja metu; utawa, 'Delengen, Panjenengané ana ing kamar-kamar rahasia,' aja pracaya. Amarga bakal muncul Kristus-Kristus palsu lan nabi-nabi palsu sing bakal nindakake pratandha-pratandha gedhe lan kaajaiban, nganti bisa mbingungkaké, yen bisa, malah wong-wong pilihan. Delengen, aku wis ngandhani kowe sadurungé. Mula, yen ana sing kandha marang kowe, 'Delengen, Panjenengané ana ing ara-ara samun,' aja metu; 'Delengen, Panjenengané ana ing kamar njero,' aja pracaya. Amarga kaya kilat sing metu saka wetan lan katon nganti kulon, mangkono uga bakal rawuhe Putraning Manungsa. Amarga ing ngendi ana bangké, ing kono para manuk alap-alap padha nglumpuk.

Matius 24:13–28
Kemis ing minggu kaping 11.

Injil miturut Matius, wiwitan 100

Gusti ngendika marang para muridé: 'Kaya kilat sing metu saka wetan lan katon nganti ing kulon, mangkono uga rawuhé Putrané Manungsa; awit ing ngendi ana mayit, ing kono para manuk alap-alap padha nglumpuk. Lan dumadakan, sawisé kasangsaran dina-dina kuwi, srengéngé bakal peteng, lan rembulan ora bakal maringi padhange, lan lintang-lintang bakal tiba saka langit, lan kuwasa-kuwasa ing swarga bakal kaguncang; banjur pratandha Putraning Manungsa bakal katon ana ing langit; lan banjur kabèh suku ing bumi bakal nangis, lan padha bakal ndeleng Putraning Manungsa rawuh ing mega-mega ing swarga kanthi kuwasa lan kamulyan gedhé; lan Panjenengané bakal ngutus malaikat-malaikaté karo swara terompet banter, lan padha bakal nglumpukaké wong-wong pilihané saka papat angin, saka pucuk langit siji tekan pucuk langit liyané. Golekna wit ara minangka tuladha: nalika cabangé dadi alus lan godhongé wiwit metu, kowé ngerti yèn mangsa panas wis cedhak; mangkono uga, nalika kowé weruh kabèh iki, ngertia yèn wis cedhak, ana ing lawang. Mulane, padha waspadaa, awit kowe ora ngerti ing jam pira Gustimu bakal rawuh. Nanging iki kang kudu kowe ngerti: yèn tuan omah ngerti ing jam pira maling bakal teka, mesthi dhèwèké bakal waspada lan ora bakal nglilani omahé dibobol. Mulane, padha siyapna, awit ing jam kang ora kowe sangka-sangka, Putraning Manungsa bakal rawuh. Sapa ta abdi sing setya lan wicaksana sing diparingi kapercayan déning tuwané kanggo ngatur para abdi liyané lan maringi panganané ing wektu sing pas? Begja abdi sing nalika tuwané teka ditemokaké lagi nindakake kuwi; saestu aku kandha marang kowe, tuwané bakal maringi kapercayan marang kabèh kagungané. Nanging yèn abdi kuwi, sing jahat, kandha marang atiné, 'Majikanku suwé teka,' banjur miwiti nggebugi abdi-abdi liyané lan mangan-mangan lan

ngombé karo wong mabuk, majikane abdi kuwi bakal teka ing dina nalika dhèwèké ora nyana lan ing jam sing ora dhèwèké kira-kira, lan bakal ngiris-iris dhèwèké lan maringi panggonan bebarengan karo wong-wong munafik; bakal ana tangisan lan nggrentheng untu.

Matius 24:27–33; 42–51
Jumat, Minggu kaping 11.

Injil miturut Matius, wiwitan 101

Gusti Allah ngandika marang para muridé: 'Satemene Aku kandha marang kowé kabèh, generasi iki ora bakal sirna nganti kabèh iki kelakon; langit lan bumi bakal sirna, nanging tembung-tembungku ora bakal sirna. Bab dina lan jamé, ora ana siji waé sing ngerti—malah para malaékat ing swarga ora, kajaba Bapakku; nanging kaya ing jamané Nuh, mangkono uga bakal kelakon nalika rawuhé Putrané Manungsa: awit ing jaman sadurungé banjir gedhé padha mangan lan ngombe, padha omah-omah lan diwènèhi omah-omah, nganti dina Nuh mlebu ing prau, lan padha ora ngerti apa-apa nganti banjir teka lan mbasuk kabèh – mangkono uga bakal kelakon nalika rawuhé Putrané Manungsa; nalika kuwi ana loro wong lanang ing sawah: siji bakal dijupuk lan siji ditinggal; loro wong wadon lagi nggiling gandum: siji bakal dijupuk lan siji ditinggal. Mulane, padha waspadaa, awit kowe ora ngerti ing jam pira Gustimu bakal rawuh. Nanging iki kang kudu kowe ngerti: yèn tuan omah ngerti ing jam pira maling bakal teka, mesthi dhèwèké bakal waspada lan ora bakal ngidini omahé dibobol. Mulane, padha siyapna, awit ing jam kang ora kowe sangka-sangka, Putrané Manungsa bakal rawuh.

Matius 24:34–44
Setu minggu kaping 16.

Injil miturut Matius, wiwitan 102

Pangéran ngandika marang para muridé: 'Bab dina lan jamé, ora ana siji waé sing ngerti, malah malaékat-malaékat ing swarga ora ngerti, kajaba Bapaké; nanging kaya ing jamané Nuh, mangkono uga bakal kelakon nalika rawuhé Putrané Manungsa: awit ing jaman sadurungé banjir padha mangan lan ngombe, padha omah-omah lan dinikahké, nganti tekan dina nalika Nuh mlebu ing prau, lan padha ora ngerti apa-apa nganti banjir teka lan mbasuk kabèh – mangkono uga bakal kelakon nalika rawuhé Putrané Manungsa; nalika kuwi ana loro wong lanang ing sawah: siji bakal dijupuk lan sijiné ditinggal; loro wong wadon lagi nggiling gandum: siji bakal dijupuk lan sijiné ditinggal. Mulane, padha waspadha, awit kowe ora ngerti ing jam pira Gustimu bakal rawuh. Nanging iki padha ngertia: yèn tuan omah ngerti ing jam pira maling bakal teka, mesthi dhèwèké bakal waspadha lan ora bakal nglilani omahé dibobol. Mulané kowe uga kudu siyap-siyap, awit ing jam sing ora kowe sangka-sangka, Putrané Manungsa bakal rawuh. Sapa ta abdi sing setya lan wicaksana sing diparingi kapercayan déning tuwané kanggo ngatur para abdi liyané lan maringi panganané ing wektu sing pas? Begja abdi sing nalika tuwané teka ditemokaké lagi nindakake kuwi; saestu aku kandha marang kowe, tuwané bakal maringi kapercayan marang kabèh kagungané. Nanging yèn abdi kuwi, sing jahat, kandha ing atiné, 'Tuané aku suwé teka,' banjur wiwit nggebuki abdi-abdi liyané lan mangan lan ngombé karo wong-wong mabuk, tuwané abdi kuwi bakal teka ing dina nalika dhèwèké ora nyana lan ing jam sing ora dhèwèké kira-kira, lan bakal ngiris-iris dhèwèké lan maringi panggonan karo wong-wong munafik; bakal ana tangisan lan nggrentheng untu. Banjur Kraton Swarga bakal kaya sepuluh dara sing njupuk lentera-lentera, banjur padha metu arep nyambut panganten lanang. Lima saka wong-wong mau wicaksana lan lima liyane bodho. Wong-wong bodho kuwi njupuk lentera-lentera, nanging ora nggawa lenga. Nanging wong-wong wicaksana nggawa lenga ing kendi-kendi bebarengan karo lentera-lentera. Lan amarga panganten lanangé telat, kabèh padha ngantuk lan turu. Nanging ing tengah wengi ana swara: 'Panganten lanangé wis teka; padha metu nyambut.' Banjur kabèh dara iku tangi lan nyetel lentera. Dara sing bodho kandha marang sing wicaksana: 'Wenehana kita sawetoro lenga, awit lentera kita mati.' Nanging para wong wicaksana mangsuli, 'Supaya aja nganti kurang kanggo kita lan kowe, luwih becik kowe padha menyang wong sing adol lan tuku kanggo awakmu dhéwé.' Nalika padha lunga tuku, manten lanangé teka, lan sing wis siap mlebu bareng karo dhèwèké menyang jamuan manten, lawangé ditutup; sawisé kuwi para dara liyané teka lan kandha, 'Gusti! Gusti, bukak lawang kanggo kita.' Nanging dhèwèké mangsuli, 'Satemene aku kandha marang kowé, aku ora kenal kowé.' Mula saka iku, padha waspadaa, awit kowe kabèh ora

ngerti dina utawa jamé Putrané Manungsa bakal rawuh. Amarga Panjenengané bakal tumindak kaya wong sing nalika arep lelungan menyang nagara manca, nelpon para abdi dalemé lan maringi kapercayan marang bandha-bandhané: marang siji diparingi limang talenta, marang sijiné loro, lan marang sijiné siji, saben-saben manut kamampuané; banjur Panjenengané langsung mangkat. Sing nampa lima talenta banjur lunga, nggarap dhuwit kuwi lan entuk tambahan lima talenta; mangkono uga sing nampa loro talenta entuk tambahan loro talenta; nanging sing nampa siji talenta banjur lunga lan ngubur ing lemah, ndhelikake dhuwité tuwané. Sawisé suwe, tuwané para abdi kuwi bali lan nuntut pertanggungjawaban. Lan maju, sing nampa lima talenta nggawa limang talenta maneh lan kandha, 'Tuan, panjenengan paring kula lima talenta; iki kula entuk limang talenta maneh.' Tuané kandha marang dhèwèké, 'Apik tenan, abdi sing becik lan setya! Kowé wis setya ing bab cilik; aku bakal masrahaké kowé ing bab gedhé; mlebu ing kabungahané tuanmu.' Sing nampa loro talenta uga maju lan kandha, 'Tuan, panjenengan paring kula loro talenta; nyawang, kula sampun ngasilake untung loro talenta.' Tuané kandha marang dhèwèké, 'Apik tenan, abdi sing becik lan setya! Kowé wis setya ing bab cilik; aku bakal masrahaké kowe ing bab ageng. Mlebu lan mèlu kabungahané tuanmu.' Banjur sing nampa siji talenta maju lan kandha, 'Tuan, aku ngerti yèn panjenengan iku wong sing galak, ngundhuh ing panggonan sing ora tau ditanduri lan nglumpukaké ing panggonan sing ora tau nyebar wiji; mula amarga wedi, aku lunga lan ndhelikaké talentamu ing lemah; iki kagungan panjenengan.' Nanging tuwane mangsuli, 'Kowe iki abdi sing jahat lan males! Kowe wis ngerti yen aku ngundhuh ing panggonan sing durung tak tanduri lan nglumpukake ing panggonan sing durung tak sebar wiji; mulane kowe kudune nyimpen dhuwitku ing pedagang dhuwit, lan nalika aku bali, mesthine aku bakal nampa dhuwitku kanthi bathi; mulané, copotna talenta saka panjenengané lan paringna marang sing nduwé sepuluh talenta; awit marang sing nduwé, bakal ditambah manèh, nganti nduwé kakehan; nanging saka sing ora nduwé, malah sing diduwèni bakal dicopot; lan buwangna abdi sing ora ana gunané mau menyang pepeteng ing njaba: ing kono bakal ana tangisan lan klengek-klenkèk untu. Sawisé ngomong mangkono, Panjenengané muni banter: 'Sapa wae sing nduwé kuping kanggo krungu, muga-muga padha krungu!' Nalika Putraning Manungsa rawuh ing kamulyanipun, lan kabèh malaikat suci bareng-bareng karo Panjenenganipun, Panjenenganipun badhé lênggah ing pangastané kamulyanipun; lan kabèh bangsa badhé kapundhut ing ngarsanipun; lan Panjenenganipun badhé misahaké wong-wong mau siji lan sijiné, kados gembala misahaké wedhus lan kambing; lan Panjenenganipun badhé nyelehaké wedhus ing sisih tengenipun, lan kambing ing sisih kiwa. Banjur Sang Prabu bakal ngandika marang wong-wong ing sisih tengené: 'Maju, kowe sing pinaringan berkah déning RamaKu; tampanana pusakamu, yaiku Karajan sing wis disiyapake kanggo kowe wiwit donya digawé: awit Aku luwe, lan kowe maringi Aku dhaharan; Aku ngelak, lan kowe maringi Aku ngombe; Aku dadi wong liya, lan kowe nampani Aku; Aku telanjang, lan kowe ngagemake Aku sandhangan; Aku lara, lan kowe marani Aku; Aku ana ing penjara, lan kowe teka marani Aku. Banjur wong-wong sing bener bakal mangsuli Panjenengané, kandha: 'Gusti, kapan kita weruh Panjenengan luwe lan maringi dhaharan, utawa ngelak lan maringi omben-omben? Kapan kita weruh Panjenengan dadi wong liya lan nampani, utawa telanjang lan maringi sandhangan? Kapan kita weruh Panjenengan lara utawa ana ing penjara lan sowan maringi pangayoman?' Lan Sang Prabu bakal mangsuli marang wong-wong mau: 'Satemene Aku kandha marang kowe, apa wae sing wis kowe tindakake kanggo salah sijine saka sedulurku sing paling cilik iki, kowe wis nindakake kanggo Aku.' Banjur Panjenengané bakal ngomong marang wong-wong ing sisih kiwa: 'Mlaku adoh saka Aku, kowe sing kena kutukan, menyang geni langgeng sing wis disiapake kanggo setan lan malaikat-malaikate; amarga Aku luwe lan kowe ora maringi Aku panganan; Aku kangen ngombe, lan kowe ora maringi Aku ngombe; Aku dadi wong liya, lan kowe ora nampani Aku; Aku telanjang, lan kowe ora ngagem Aku; Aku lara lan ana ing penjara, lan kowe ora ngunjungi Aku.' Banjur padha mangsuli marang Panjenengané: 'Gusti! piyé wektu kita weruh Panjenengan luwe, utawa ngelak, utawa dadi wong manca, utawa telanjang, utawa lara, utawa ana ing penjara, banjur kita ora ngladeni Panjenengan?' Banjur Gusti bakal mangsuli marang wong-wong mau: 'Satemene Aku kandha marang kowe, amarga kowe ora nindakake iki marang siji wae sing paling cilik saka wong-wong iki, kowe uga ora nindakake marang Aku.' Lan wong-wong mau bakal lunga menyang paukuman langgeng, nanging wong sing bener bakal mlebu urip langgeng. Nalika Yesus wis ngrampungake kabèh tembung mau,

Panjenengané kandha marang para muridé: 'Kowé kabèh wis ngerti yèn rong dina manèh bakal teka Paskah, lan Putrané Manungsa bakal diserahaké supaya disalib.'

Matius 24:36–26:2
Selasa Suci, nalika Liturgi.

Injil miturut Matius, bab 103

Gusti ngendika marang para muridé: 'Tetep waspada, awit kowé ora ngerti ing jam pira Gustimu bakal rawuh. Nanging kowé kudu ngerti iki: yèn tuwané omah ngerti ing jam pira maling arep teka, mesthiné dhèwèké bakal tetep waspada lan ora bakal ngidini omahé dibobol. Mula, padha siyap-siyap, amarga ing sawijining jam kang kowe ora nyana, Putraning Manungsa bakal rawuh. Sapa ta abdi kang setya lan wicaksana, kang dipun pasrahi dening tuwane kanggo ngatur para abdi liyane lan maringi pangan ing wektu sing pas? Begja abdi sing nalika tuwane rawuh ditemokake lagi nindakake kuwi; saestu aku kandha marang kowe, tuwane bakal masrahi kabeh kagungane marang abdi kuwi.

Matius 24:42–47
30 September, Gregorius, Penerang Armenia.

Injil miturut Matius, Bab 104

Gusti nyritakaké parabel iki: 'Pamaréntahaning swarga bakal kaya sepuluh dara sing njupuk lentéra lan metu nyangoni panganten lanang. Lima saka wong-wong mau wicaksana lan lima liyané bodho. Wong-wong bodho mau njupuk lentéra nanging ora nggawa lenga. Nanging wong-wong wicaksana nggawa lenga ing kendi-kendi bebarengan karo lentéra. Lan amarga panganten lanangé telat, kabèh padha ngantuk lan turu. Nanging ing tengah wengi ana swara: 'Panganten lanangé wis teka; metu nyambut dhèwèké.' Banjur kabèh dara iku tangi lan nyetel lentéra-lentéra. Sing bodho kandha marang sing wicaksana: 'Wènèhana kita sawetoro lenga, merga lentéra kita arep mati.' Nanging para wicaksana mangsuli, 'Supaya ora kekurangan kanggo kita lan kowe, luwih becik kowe menyang wong sing adol minyak lan tuku kanggo awakmu dhéwé.' Nalika padha lunga tuku, manten lanang teka, lan sing wis siap mlebu bebarengan karo dheweke menyang pesta manten, lawangé ditutup; sawisé kuwi para dara liyané teka lan kandha, 'Gusti! Gusti! Mbukakna lawang kanggo kita.' Nanging Panjenengané mangsuli, 'Satemene Aku kandha marang kowe, Aku ora kenal kowe.' Mula saka iku, padha waspadaa, awit kowe ora ngerti dina utawa jamé Putrané Manungsa bakal rawuh.

Matius 25:1–13
Setu minggu kaping 17.
Kanggo Para Martir.

Injil miturut Matius, bacaan 105

Gusti nyritakaké parabel iki: 'Ana sawijining wong, arep lunga menyang nagara manca, nelpon para abdi dalem lan maringi kapercayan marang wong-wong mau marang bandha-bandhane: marang siji diparingi lima talenta, marang sijiné loro, lan marang sijiné siji, saben-saben manut kamampuane; banjur piyambakipun langsung mangkat. Sing nampa lima talenta banjur lunga, nggarap dhuwit iku lan nambah lima talenta maneh; mangkono uga sing nampa loro talenta nambah loro talenta maneh; nanging sing nampa siji talenta banjur lunga lan ngubur ing lemah, ndhelikake dhuwit tuwane. Sawisé suwe, tuwané para abdi mau bali lan nuntut pertanggungjawaban. Lan maju, sing nampa lima talenta nggawa lima talenta maneh lan kandha, 'Tuan, panjenengan maringi kula lima talenta; menika kula sampun nambah malih lima talenta.' Tuanipun ngendika, 'Bagus tenan, abdi sing becik lan setya! Kowe wis setya ing bab cilik; aku bakal masrahaké kowe ing bab ageng; mlebu ing kabungahaning tuanmu.' Sing nampa loro talenta uga maju lan kandha, 'Tuan, panjenengan paring kula loro talenta; nyawang, kula sampun ngasilake untung loro talenta.' Tuané kandha marang dhèwèké, 'Apik tenan, abdi sing becik lan setya! Kowé wis setya ing bab cilik; aku bakal masrahaké kowé ing bab ageng. Mlebu lan ngrasakake kabungahané tuanmu.' Banjur sing nampa siji talenta maju lan kandha, 'Tuan, aku ngerti yèn panjenengan iku wong sing galak, ngundhuh ing panggonan sing ora panjenengan tanduri lan nglumpukaké ing panggonan sing ora panjenengan sebar wiji; mula amarga wedi, aku lunga lan ndhelikaké talent panjenengan ing lemah; iki kagungan panjenengan.' Nanging tuwane mangsuli, 'Kowe iki abdi sing jahat lan males! Kowe wis ngerti yen aku ngundhuh ing panggonan

sing ora tak tanduri lan nglumpukake ing panggonan sing ora tak sebar wiji; mula kudune kowe nyimpen dhuwitku ing bank, supaya nalika aku bali aku oleh dhuwitku kanthi bathi; mulané, copotna talenta saka panjenengané lan paringna marang sing nduwé sepuluh talenta; awit marang sing nduwé, bakal ditambah manèh, nganti nduwé kakehan; nanging saka sing ora nduwé, malah sing diduwèni bakal dicopot; lan buwangna abdi sing ora ana gunané mau menyang pepeteng ing njaba: ing kono bakal ana tangis lan kricing untu. Sawisé ngomong kaya ngono, dhèwèké muni banter: 'Sapa waé sing nduwé kuping kanggo krungu, krungna!'

Matius 25:14-30
Minggu kaping 16.

Injil miturut Matius, diwiwiti saka ayat 106

Pangéran ngandika: 'Yen Putraning Manungsa rawuh ing kamulyané, lan kabèh malaikat sing suci mèlu rawuh, banjur Panjenengané bakal lungguh ing pangastané kamulyané, lan kabèh bangsa bakal padha nglumpuk ing ngarsané; banjur Panjenengané bakal misah-misahaké, kaya gembala misahaké wedhus lan kambing; lan Panjenengané bakal nyelehaké wedhus ing sisih tengené, lan kambing ing sisih kiwa. Banjur Sang Prabu bakal ngandika marang sing ana ing sisih tengené: 'Maju, kowe sing piningan berkah saka RamaKu, warisanana Karajan sing wis diiapaké kanggo kowe wiwit pambuka donya: awit Aku luwe, lan kowe maringi Aku dhaharan; Aku ngelak, lan kowe maringi Aku ngombe; Aku dadi wong asing, lan kowe nampani Aku; Aku telanjang, lan kowe ngagemi Aku; Aku lara, lan kowe marani Aku; Aku ana ing penjara, lan kowe teka marani Aku. Banjur wong-wong sing bener bakal mangsuli Panjenengané, kandha: 'Gusti, kapan kita weruh Panjenengan luwe lan maringi dhaharan, utawa ngelak lan maringi omben-omben? Kapan kita weruh Panjenengan dadi wong liya lan nampani, utawa telanjang lan maringi sandhangan? Kapan kita weruh Panjenengan lara utawa ana ing penjara lan sowan maringi pangayoman?' Lan Sang Prabu bakal mangsuli marang wong-wong mau: 'Satemene Aku ngandika marang kowe, sabab kowe wis nindakake iki marang siji sing paling cilik saka sedulurku iki, kowe wis nindakake marang Aku.' Banjur Panjenengané bakal ngandika marang wong-wong ing sisih kiwa: 'Mlaku adoh saka Aku, kowe sing terkutuk, menyang geni langgeng sing wis diiapake kanggo setan lan malaikat-malaikate; sabab Aku luwe, nanging kowe ora maringi Aku pangan; Aku ngelak, lan kowe ora maringi Aku ngombe; Aku dadi wong liya, lan kowe ora nampani Aku; Aku dadi wong telanjang, lan kowe ora ngagem Aku; Aku lara lan ana ing penjara, lan kowe ora ngunjungi Aku.' Banjur padha mangsuli marang Panjenengané: 'Gusti! nalika pundi kita nyumengi Panjenengan keluwen, utawi kakehan ngiwe, utawi dados tamu, utawi boten ngangge busana, utawi lara, utawi wonten ing penjara, lan kita boten ngladosi Panjenengan?' Banjur Panjenengané bakal mangsuli marang wong-wong mau: 'Satemene Aku kandha marang kowe, amarga kowe ora nindakake iki marang salah siji sing paling cilik saka wong-wong iki, kowe uga ora nindakake marang Aku.' Lan wong-wong mau bakal lunga menyang paukuman langgeng, nanging wong sing bener bakal mlebu urip langgeng.

Matius 25:31-46
Minggu Pungkasan Sadurunge Puasa.

Injil miturut Matius, bacaan 107

Gusti Allah ngandika marang para muridé: 'Kowe padha ngerti yèn rong dina manèh bakal teka Paskah, lan Putrané Manungsa bakal diserahkan supaya disalib.' Banjur para imam kepala, para ahli kitab, lan para tuwa bangsa padha kumpul ing pekarangan imam agung sing jenenge Kayafas, banjur padha rembugan arep nangkep Yesus kanthi licik lan mateni Panjenengané; nanging padha kandha, 'Ora nalika pasamuwan, supaya ora ana geger ing antarané wong akèh.' Nalika Yesus ana ing Betania, ing omahé Simon sing kena kusta, ana sawijining wanita sing teka marang Panjenengané karo botol pucuk marmer kang isi minyak wangi sing larang regané, banjur nyawuraké minyak mau ing sirahé nalika Panjenengané lagi lungguh. Nalika para muridé ndeleng kuwi, padha nesu lan kandha, 'Ngapa mbuwang-mbuwang kaya ngéné? Mazkhar iki bisa didol regane larang lan dhuwité diwènèhaké marang wong mlarat.' Nanging Yésus, ngerti kuwi, kandha marang wong-wong mau, 'Ngapa kowe ngganggu wong wadon iki? Dhèwèké wis nindakake pakaryan becik kanggo Aku: kowe mesthi nduwé wong mlarat, nanging Aku ora mesthi ana karo kowe; kanthi ngucuraké mazkhar iki ing badan

Aku, dhèwèké wis nyiapaké Aku kanggo dikubur; Satemene Aku ngandika marang kowe kabeh, ing endi wae Injil iki diwartakake ing saindenging donya, apa sing wis ditindakake iki uga bakal dicritakake minangka pangeling-eling kanggo dheweke.' Banjur salah siji saka rolas murid, sing dijenengi Yudas Iskariot, marani para imam kepala lan kandha, 'Pira sing bakal kowe wenehake marang aku yen aku nyerahake Panjenengané marang kowe?' Padha maringi dhuwit perak telung puluh keping; lan wiwit semana dhèwèké nggolèk kasempatan kanggo ngianati Panjenengané. Ing dina kapisan Paskah Roti Tanpa Ragi, para murid padha marani Yésus lan takon, 'Ing endi Panjenengan kersa kami nyiyapaké Paskah?' Panjenengané ngendika, 'Mlaku mlebu ing kutha menyang omahé wong siji lan kandhaa marang dhèwèké, "Guru kandha: Wektu Kula wis cedhak; Aku bakal ngrayakaké Paskah ing omahmu karo para muridé.'" Para muridé nindakake kaya sing diprentahaké Gusti Yesus lan nyiapaké Paskah. Nalika wayah bengi teka, Panjenengané lungguh dhahar ing meja karo rolas muridé. Yesus, sing ngerti yèn Rama wis maringi kabèh ing tangané, lan yèn Panjenengané teka saka Gusti Allah lan bakal bali marang Gusti Allah, tangi saka dhahar bengi, nyopot sandhangan njaba, banjur njupuk andhuk lan ngiket ing pinggangé. Banjur Panjenengané ngisi banyu ing baskom lan miwiti ngumbah sikil para murid lan ngelap nganggo andhuk sing diiket ing pinggangé. Panjenengané rawuh marang Simon Petrus, lan Petrus kandha marang Panjenengané, 'Gusti! Panjenengan arep ngumbah sikil abdi?' Gusti Yesus mangsuli, 'Apa sing tak tindakaké saiki kowe durung mangertèni, nanging mengko kowe bakal mangertèni.' Petrus kandha marang Panjenengané, 'Panjenengan boten badhé ngumbah sikil abdi.' Gusti Yesus mangsuli, 'Yen Aku ora ngumbah kowe, kowe ora duwé bagéan karo Aku.' Simon Petrus kandha marang Panjenengané, 'Gusti, ora mung sikil abdi, nanging uga tangan lan sirah abdi.' Gusti Yesus mangsuli, 'Sapa sing wis adus mung perlu ngumbah sikilé, awit wis resik kabèh; lan kowé kabèh wis resik, nanging ora kabèh.' Amarga Panjenengané wis ngerti sapa sing bakal ngianati Panjenengané; mulané Panjenengané kandha, 'Kowé kabèh ora kabèh resik.' Sawisé Panjenengané wis ngumbah sikilé para murid lan nganggo busana Panjenengané manèh, Panjenengané lungguh manèh lan kandha marang wong-wong mau, 'Kowe padha ngerti apa sing wis tak lakoni kanggo kowe? Kowe padha nyebut Aku "Guru" lan "Gusti", lan kowe bener, amarga pancèn Aku kaya ngono. Mula yèn Aku, Gusti lan Gurumu, wis ngumbah sikilmu, kowe uga kudu padha ngumbah sikilé siji lan sijiné.' Amarga Aku wis maringi tuladha marang kowe, supaya kowe padha nindakake kaya sing wis tak lakoni marang kowe. Satemene, satemene, Aku ngandika marang kowe: abdi ora luwih luhur tinimbang tuwane, lan utusan ora luwih luhur tinimbang sing ngutus. Yen kowe padha ngerti bab-bab iki, begja kowe yen kowe padha nindakake. Lan nalika padha mangan, Panjenengané kandha: 'Satemene, Aku ngandika marang kowe, ana salah siji saka kowe sing bakal ngianati Aku.' Padha banget sedhih lan wiwit kandha marang Panjenengané siji-siji, 'Mesthi dudu aku, Gusti?' Panjenengané mangsuli, 'Sing nyelupaké tangane karo aku ing piring iki—dhèwèké sing bakal ngianati aku. Nanging Putrané Manungsa bakal lunga kaya sing wis katulis bab Panjenengané; nanging cilaka tumrap wong sing ngianati Putrané Manungsa! Luwih becik yèn wong kuwi ora tau lair.' Nalika kuwi Yudas, kang bakal ngianati Panjenengané, kandha, 'Apa aku, Rabbi?' Gusti Yesus mangsuli, 'Kowe wis kandha.' Nalika padha mangan, Gusti Yesus njupuk roti, matur nuwun, mecah-mecah, banjur maringi marang para murid, kandha, 'Tampa lan panganana; iki Tubuhku.' Lan Panjenengané njupuk cawan, lan sawisé ngucapake panuwun, Panjenengané maringi marang wong-wong mau, kandha, 'Njupuk lan ngombe kabèh, awit iki getihku saka Prajanji Anyar, kang ditumpahaké kanggo akèh wong supaya dosané diapura. Aku kandha marang kowé kabèh, wiwit saiki aku ora bakal ngombe woh anggur iki nganti dina nalika aku ngombe anggur anyar karo kowé kabèh ing kratoné Rama.' Sawisé padha nyanyi kidung, padha metu menyang Bukit Zaitun. Banjur Gusti Yesus ngandika marang wong-wong mau, 'Kowe kabèh bakal padha kesasar merga Aku ing wayah wengi iki, awit ana tulisan: "Aku bakal nyerang pangon, banjur wedhus-wedhusé bakal padha buyar"; nanging sawisé Aku tangi saka pati, Aku bakal luwih dhisik menyang Galilea.' Petrus mangsuli marang Panjenengané, 'Sanadyan kabèh wong liya padha kesasar merga Panjenengané, aku ora bakal.' Gusti Yesus kandha marang Petrus, 'Satemene aku kandha marang kowe, ing bengi iki, sadurunge manuk jantan muni, kowe bakal mbantah aku telung kaping.' Petrus matur marang Panjenengané, 'Sanadyan aku kudu mati bareng Panjenengan, aku ora bakal nampik Panjenengan.' Kabeh murid uga padha kandha kaya ngono. Banjur Yesus lunga karo wong-

wong mau menyang sawijining panggonan sing diarani Getsemane, lan dhèwèké kandha marang para murid, 'Lungguh kéné kowe kabèh, déné aku arep menyang kana kanggo ndedonga.' Lan nalika Panjenengané nggawa Petrus lan loro putrané Zebedéus, Panjenengané wiwit sanget sedhih lan kuwatir. Banjur Yesus ngandika marang wong-wong mau, 'Nyangku sanget sedhih; padha tetep kéné lan jaga bareng Aku.' Lan sawisé mlaku sethithik, Panjenengané sujud lan ndedonga, kandha, 'Bapakku! yen bisa, supaya cangkir iki luput saka Aku; nanging dudu kersaku, nanging kersamu.' Banjur ana malaikat saka swarga kang muncul marang Panjenengané lan nguwatké Panjenengané. Lan nalika Panjenengané nandhang sangsara banget, Panjenengané ndedonga luwih khusyuk, lan kringeté dadi kaya tetes getih kang tiba ing lemah. Sawisé rampung ndedonga, Panjenengané mbalèk marang para muridé lan nemokaké yèn padha turu; banjur Panjenengané kandha marang Petrus: 'Apa kowé ora bisa jaga bareng Aku sanajan sak jam? Jaga lan ndedonga, supaya kowé ora tiba ing panggodha: roh kersa, nanging daging kuwi ringkih.' Kaping pindho, sawisé lunga manèh, Panjenengané ndedonga, kandha: 'Bapakku! Yèn piala iki ora bisa kliwat saka aku tanpa aku ngombe, kersaa kados pangrèk Panjenengan.' Lan nalika Panjenengané wangsul, Panjenengané nemokaké wong-wong mau turu manèh, amarga mripaté abot. Sawisé ninggalaké wong-wong mau, Panjenengané lunga manèh lan ndedonga kaping telu, kandha tembung sing padha. Banjur Panjenengané rawuh marang para muridé lan ngandhani, 'Kowe kabèh isih turu lan ngaso? Wektuné wis teka, lan Putrané Manungsa diserahaké menyang tangan wong-wong dosa; tangi, ayo padha lunga: wong sing ngianati Aku wis cedhak.' Lan nalika Panjenengané isih ngandika, wong, wong sing kalebu salah siji saka rolas murid mau, teka karo akèh wong sing nggawa pedhang lan pentungan, sing dikirim déning imam-imam kepala lan para tuwa bangsa. Sing ngianati Panjenengané maringi pratandha marang wong-wong mau, kandha, 'Wong sing tak ciumi iku Panjenengané; tangkep Panjenengané.' Banjur dhèwèké langsung maju, nyandhak Gusti Yesus, lan nangkep Panjenengané. Lan ana salah siji saka wong-wong sing ana karo Gusti Yesus nyabut pedhangé, nyabet imam agung, lan ngiris kupingé. Nanging Gusti Yesus ngandika marang dheweke, 'Kanca, kowe arep apa?' Banjur padha maju, nyekel Gusti Yesus lan nahan Panjenengané. Lan wong siji saka wong-wong sing ana karo Gusti Yesus nyabut pedhangé, nyabet abdi imam agung nganti kupingé pegat. Banjur Yesus ngandika marang wong mau, 'Balèkna pedhangmu menyang warangé, awit saben wong sing nyekel pedhang bakal mati déning pedhang; apa kowe kira Aku ora bisa saiki ndedonga marang RamaKu, lan Panjenengané bakal maringi Aku luwih saka rolas legiun malaékat? Nanging kepiye carané Kitab Suci bakal kawujud, yèn kabèh iki kudu kelakon kaya ngéné?' Ing wektu kuwi Yesus ngandika marang wong-wong, 'Kowe kabeh padha teka nganggo pedhang lan pentungan kaya arep nyekel maling; saben dina Aku lungguh ing candhi mulang kowe kabeh, lan kowe kabeh ora nyekel Aku. Nanging kabeh iki kelakon supaya ramalan para nabi kabeh kanyatan.' Banjur kabeh muridé padha ninggalake Panjenengané lan mlayu. Wong-wong sing nyekel Yesus nggawa Panjenengané menyang imam agung Kayafas, ing ngendi para ahli kitab lan para tuwa wis padha kumpul. Nanging Petrus mèlu saka adoh, tekan pekarangan imam agung; banjur mlebu lan lungguh bareng para abdi dalem kanggo ndeleng kepiye pungkasané. Para imam kepala, para tuwa, lan kabèh anggota Sanhedrin padha ngupaya kasaksian palsu marang Yesus supaya Panjenengané bisa dipatèni, nanging ora ana sing ditemokaké; sanadyan akèh saksi palsu sing maju, ora ana sing ditemokaké. Nanging pungkasané ana loro saksi palsu sing maju lan kandha, 'Dhèwèké kandha, "Aku bisa ngrusak gréja Allah lan mbangun manèh sajrone telung dina.'" Banjur imam agung ngadeg lan kandha marang Panjenengané, 'Kok kowe ora mangsuli babar pisan? Apa sing padha kaseksenaké marang kowe?' Gusti Yesus meneng bae. Imam agung kandha marang Panjenengané, 'Aku ngukum kowe kanthi jenengé Gusti Allah sing urip: kandhaa marang kita, apa kowe iku Sang Kristus, Putrané Allah?' Yesus ngandika marang wong mau, 'Kowe wis kandha; nanging satemene, Aku kandha marang kowe, wiwit saiki kowe bakal weruh Manungsa Putra lungguh ing tengené Kawicaksanan lan rawuh ing mega-mega ing langit.' Banjur imam agung ngoyak sandhangane lan kandha, 'Dheweke wis ngina! Ngapa isih perlu saksi liya? Kowe wis padha krungu ngina-ina-ne! Kapiye putusanmu?' Wong-wong mau mangsuli, 'Dheweke pantes mati.' Banjur padha ngidini pasuryane lan nggebuk kupinge; liyane nggebuk pipine lan kandha, 'Dhuh Kristus, nabiake marang kita: sapa sing nggebuk kowe?' Nanging Petrus lungguh ing njaba, ing serambi. Ana sawijining abdi wadon nyedhaki marang dheweke lan

kandha, 'Kowe uga ana bareng karo Yesus saka Galilea.' Nanging dheweke mbantah ing ngarepe wong-wong kabeh, 'Aku ora ngerti apa sing kok omongake.' Nalika dhèwèké metu liwat gapura, ana sawijining wong wadon liya sing ndelok dhèwèké lan kandha marang wong-wong sing ana ing kono, 'Wong iki uga ana bareng karo Yesus saka Nazaret.' Lan dhèwèké mbantah manèh, sarta sumpah yèn dhèwèké ora kenal wong kuwi. Sawisé sawatara wektu, wong-wong sing ngadeg ing kono nyedhak marang Petrus lan kandha, 'Mesthiné kowé uga salah sijiné saka wong-wong mau, awit logatmu mratélakaké.' Banjur dhèwèké wiwit sumpah-sumpah lan ngumpat, kandha yèn dhèwèké ora kenal marang wong kuwi. Lan ujug-ujug ana pitik jantan muni. Banjur Petrus kelingan marang tembungé Gusti Yesus marang dhèwèké: 'Sadurungé pitik jantan muni, kowé bakal mbantah Aku telung kaping.' Lan metu, dhèwèké nangis kenceng. Esuk-esuk, kabèh imam kepala lan para tuwa bangsa ngadani pasamuhan babagan Yesus, arep matèni Panjenengané; lan sawisé diiket, Panjenengané digawa lan diserahaké marang Pontius Pilatus, gubernur.

Matéus 26:2–20; Yohanes 13:3–17; Matéus 26:21–39; Lukas 22:43–45; Matéus 26:40–27:2
Kemis Agung, ing Liturgi.

Injil miturut Matius, diwiwiti saka ayat 108

Nalika semana, nalika Yesus ana ing Betania, ing omahé Simon sing kusta, ana sawijining wanita teka marang Panjenengané nggawa botol pucuk marmer kang isi minyak wangi sing larang regané, banjur nyawuraké ing sirahé nalika Panjenengané lagi lungguh. Nalika para muridé ndelok kuwi, padha nesu lan kandha, 'Ngapa mbuwang-mbuwang kaya ngono? Amarga minyak iki bisa didol regane larang lan dhuwité diwènèhaké marang wong mlarat.' Nanging Yésus, mangertèni kuwi, kandha marang wong-wong mau, 'Ngapa kowe ngganggu wong wadon iki? Dhèwèké wis nindakake pakaryan sing becik kanggo Aku: kowe mesthi nduwé wong mlarat, nanging Aku ora mesthi ana karo kowe; kanthi ngucurake minyak wangi iki ing badan kula, dheweke wis nyiapake kula kanggo dikubur; saestu, aku kandha marang kowe, ing endi wae Injil iki diwartakake ing saindenging donya, apa sing wis ditindakake dheweke bakal dicritakake minangka pangeling-eling kanggo dheweke. Banjur salah siji saka rolas murid, sing jenenge Yudas Iskariot, marani para imam kepala lan kandha, 'Pira sing bakal kowe wenehake marang aku yen aku nyerahake dheweke marang kowe?' Para imam mau nawakake telung puluh perak marang dheweke; lan wiwit wektu kuwi dheweke nggoleki kesempatan kanggo nyerahake dheweke.

Matius 26:6–16
Rebo Suci, ing Liturgi.

Injil miturut Matius, diwiwiti saka ayat 109

Ing wektu kuwi, para prajurit sing wis nangkep Yesus nggawa Panjenengané menyang imam agung Kayafas, ing ngendi para ahli kitab lan para tuwa wis padha kumpul. Nanging Petrus ngetutaké Panjenengané saka adoh, tekan ing pekarangan imam agung; banjur mlebu, dhèwèké lungguh bareng para abdi dalem kanggo ndeleng kepiyé pungkasané. Imam-imam kepala, para tuwa, lan kabèh anggota Sanhedrin padha ngupaya kasaksian palsu marang Yésus supaya bisa matèni Panjenengané, nanging ora ana sing ditemokaké; sanadyan akèh saksi palsu sing maju, ora ana sing ditemokaké. Nanging pungkasané ana loro saksi palsu sing maju lan kandha, 'Dhèwèké kandha, "Aku bisa ngrusak gréja Allah lan mbangun manèh sajrone telung dina.'" Banjur imam agung ngadeg lan kandha marang Panjenengané, 'Ngapa Panjenengané ora mangsuli apa-apa? Apa sing padha kaseksenaké marang Panjenengané?' Gusti Yesus meneng bae. Imam agung kandha marang Panjenengané, 'Aku ngukum Panjenengané kanthi jenengé Allah sing urip: kandhaa marang kita, apa Panjenengané Kristus, Putrané Allah?' Yesus ngandika marang wong mau, 'Kowe wis kandha; nanging satemene tak kandhani, wiwit saiki kowe bakal weruh Putraning Manungsa lungguh ing sisih tengening Kakuwatan lan rawuh ing mega-mega ing langit.' Banjur imam agung ngoyak sandhangane lan kandha, 'Dheweke wis ngina Gusti! Apa isih perlu saksi manèh? Kowe wis padha krungu ngina-Ngina-e! Kepiye putusanmu?' Wong-wong mau mangsuli, 'Dheweke pantes mati.' Banjur padha ngidoni pasuryané lan nggebuk kupingé; ana uga sing nggebuk pipiné lan kandha, 'Dhuh Kristus, nabiake marang kita: sapa sing nggebuk kowe?' Nanging Petrus lungguh ing njaba, ing serambi. Ana sawijining abdi wadon nyedhaki marang dheweke lan kandha, 'Kowe uga ana bareng karo Yesus, wong Galilea.' Nanging

dheweke mbantah ing ngarepe kabeh wong, 'Aku ora ngerti apa sing kok omongake.' Nalika dhèwèké metu liwat gapura, ana sawijining wong wadon liya sing ndelok dhèwèké lan kandha marang wong-wong sing ana ing kono, 'Wong iki uga ana bareng karo Yesus saka Nazaret.' Lan dhèwèké manèh mbantah, sarta sumpah yèn dhèwèké ora kenal wong kuwi. Sawisé sawatara wektu, wong-wong sing ngadeg ing kono nyedhak marang Petrus lan kandha, 'Mesthiné kowé uga salah sijiné saka wong-wong kuwi, awit logatmu mratélakaké.' Banjur dhèwèké wiwit sumpah-sumpah lan ngutuk, kandha yèn dhèwèké ora kenal marang wong kuwi. Lan ujug-ujug muni kluruk manuk jantan. Banjur Petrus kelingan marang tembungé Gusti Yesus marang dhèwèké: 'Sadurungé manuk jantan kluruk, kowé bakal mbantah Aku telung kaping.' Lan metu, dhèwèké nangis kecut.

Matius 26:57–75
Jumat Agung, Injil Katelu ing Matins.

Injil miturut Matius, wiwitan 110A

Esuk-esuk, kabèh imam kepala lan para tuwa bangsa padha ngadani pasamuhan kanggo mbahas Yésus, supaya Panjenengané dipatèni; sawisé diiket, Panjenengané digawa lan diserahkané marang Pontius Pilatus, gubernur. Banjur Yudas, sing wis ngianati Panjenengané, nalika weruh yèn Panjenengané wis dihukum, nyesel lan mbalèkaké telung puluh potong pérak marang para imam kepala lan para sepuh, kandha, 'Aku wis dosa ngianati getih sing ora salah.' Nanging padha mangsuli, 'Apa urusan kita karo kowé? Kowé sing tanggung jawab dhéwé.' Banjur, sawisé mbuwang potongan pérak mau ing candhi, dhèwèké metu, banjur lunga lan ngantung dhéwé. Para imam kepala, sawisé njupuk dhuwit pérak kuwi, kandha, 'Ora pantes dilebokaké ing peti dhuwit candhi, awit kuwi rega getih.' Sawisé padha rembugan, padha nggunakake dhuwit kuwi kanggo tuku lapangan tukang gerabah minangka kuburan kanggo wong manca; mulané lapangan kuwi dijenengi 'Lapangan Getih' nganti saiki. Mangkono kedadéyan peparing sing diucapaké déning nabi Yeremia, sing kandha: 'Lan padha njupuk telung puluh potong pérak, regané Sang Sing Dianggep, sing dianggep regané déning anak-anak Israèl, lan padha maringi iku kanggo lapangan tukang gerabah, miturut dhawuhé Gusti marang aku.' Banjur Yésus ngadeg ing ngarsané panguwasa. Lan gubernur takon marang Panjenengané, 'Apa Kowé Raja wong Yahudi?' Gusti Yesus mangsuli, 'Kowé ngomong kaya ngono.' Lan nalika imam-imam kepala lan para tuwa-tuwa padha nyalahké Panjenengané, Panjenengané ora mangsuli apa-apa. Banjur Pilatus kandha marang Panjenengané, 'Apa Kowé ora krungu pinten-pinten prekara sing padha nyatakaké marang Kowé?' Lan Panjenengané ora mangsuli apa-apa marang Pilatus, nganti gubernur kaget banget. Ing Paskah, gubernur biasané ngeculaké siji narapidana marang wong akèh, sing dipilih déning wong-wong. Ing wektu kuwi ana narapidana kondhang ala sing dijenengi Barabbas; mula nalika padha kumpul, Pilatus kandha marang wong-wong, 'Sapa sing kowe péngin tak bebasaké: Barabbas utawa Yesus sing diarani Kristus?' Amarga dhèwèké ngerti yèn wong-wong wis nyerahaké Panjenengané merga iri. Nalika piyambakipun lungguh ing kursi hakim, garwanipun ngutus warta dhumateng piyambakipun, kinen: 'Aja nduwéni sangkutan karo wong sing bener iku, awit aku wis nandhang sangsara banget amarga piyambakipun ing ngimpi.' Nanging para imam agung lan para sepuh nggerakaké wong akèh supaya njaluk Barabbas lan supaya Yesus dipatèni. Banjur gubernur takon marang wong-wong mau, 'Sapa sing kowe karep aku bebasake, loro iku?' Wong-wong mau mangsuli, 'Barabbas.' Pilatus kandha marang wong-wong mau, 'Dadi, apa sing arep tak lakoni karo Yesus sing diarani Kristus?' Kabèh padha njerit, 'Salibna!' Gubernur kandha, 'Apa ala sing wis ditindakake?' Nanging wong-wong mau malah tambah banter njerit, 'Salibna!' Pilatus, nalika weruh manawa ora ana gunané, malah rusuh saya gedhé, banjur njupuk banyu lan ngumbah tangané ing ngarepé wong akèh, sarta kandha, 'Aku ora nduwé kaluputan babagan getihé wong sing bener iki; kowé kabèh sing tanggung jawab.' Kabèh wong akèh mau mangsuli, 'Getihé mugé ana ing awaké dhéwé lan anak-anak kita.' Banjur dhèwèké ngeculaké Barabbas marang wong-wong mau, nanging sawisé ngebasahi Yesus, dhèwèké nyerahaké Panjenengané supaya disalib. Banjur para prajurit gubernur nggawa Yesus menyang prajuritan, padha nglumpukaké kabèh pasukané ngubengi Panjenengané, banjur nyopot sandhangané lan nganggoaké jubah abang marang Panjenengané; sawisé nganyam mahkota saka duri, padha masang ing sirahé lan nyelehaké buluh ing tangané tengen; lan, sujud ing ngarsané, padha ngolok-olok dhèwèké, kandha, 'Hidup, Raja wong

Yahudi!' lan padha ngudhari ludah marang dhèwèké lan, njupuk pring kuwi, padha nyabet sirahé. Lan sawisé padha ngolok-olok dhèwèké, padha nyopot busana wungu kuwi saka dhèwèké, banjur nganggo manèh sandhangané dhéwé, lan nuntun dhèwèké supaya disalib. Nalika padha metu, padha ketemu wong saka Kirene jenenge Simon; banjur padha meksa dheweke nggawa salibé. Lan nalika padha tekan panggonan sing diarani Golgota, tegesé 'Panggonan Balung Sirah', padha maringi anggur sing wis dicampur empedu supaya Panjenengané ngombe; nanging sawisé nyicipi, Panjenengané ora kersa ngombe. Wong-wong sing wis nyalibake Panjenengané padha mbagi sandhangané kanthi undian; banjur padha lungguh, jaga Panjenengané ing kono; lan padha nancepake tulisan ing ndhuwuré sirahé sing nerangake tuduhan marang Panjenengané: 'Iki Yésus, Raja wong Yahudi.' Banjur ana loro maling sing disalib bareng Panjenengané, siji ing tengené lan sijiné ing kiwané. Wong-wong sing liwat padha ngina, nggeleng sirah lan kandha, 'Kowe sing ngrusak candhi lan mbangun maneh sajrone telung dina, nylametna awakmu dhewe! Yen kowe Putraning Allah, mudurna saka salib.' Mangkono uga, para imam kepala bebarengan karo para ahli kitab, para tuwa-tuwa lan para Farisi ngolok-olok Panjenengané, kandha, 'Panjenengané wis nylametaké wong liya, nanging ora bisa nylametaké awaké dhéwé; yèn Panjenengané iku Raja Israèl, muga Panjenengané mudhun saka kayu salib saiki, lan kita bakal pracaya marang Panjenengané; Panjenengané wis ngandelaké Gusti Allah; muga Gusti Allah nylametaké Panjenengané saiki, yèn Panjenengané iku miturut kersané.' Amarga Panjenengané kandha, 'Aku iki Putraning Allah.' Malah para penjahat sing disalib bareng karo Panjenengané uga ngina Panjenengané. Wiwit jam enem peteng nutupi saindenging tanah nganti jam sanga; lan watara jam sanga Gusti Yesus muni banter, 'Eli, Eli! lama sabachthani?' tegesé, 'Gusti Allahku, Gusti Allahku! Napa Panjenengané karsa ninggalaké aku?' Sawetara wong sing ana ing kono, nalika padha krungu kuwi, padha kandha, 'Dhèwèké nelpon Elia.' Lan langsung ana salah sijiné mlayu njupuk busa, kebak cuka, lan sawisé dipasang ing suluh, diwènèhaké marang Panjenengané supaya ngombe; nanging liyané kandha, 'Tunggu dhisik, ayo padha delok apa Elia bakal teka nylametaké Panjenengané.' Nanging Yesus, sawisé muni manèh kanthi swara banter, nyerahaké nyawane. Lan weruhna, tirai ing candhi koyak dadi loro saka ndhuwur tekan ngisor; lan bumi nggempa; lan watu-watu retak; lan kuburan kabuka; lan akèh awaké para suci sing wis turu dibangkitaké, lan sawisé Panjenengané wungun saka pati, padha metu saka kuburan, banjur mlebu ing kutha suci lan katon marang akèh wong. Nanging seratusan lan wong-wong sing jaga Yesus bareng dheweke, nalika weruh gempa lan kabeh sing kelakon, padha wedi banget lan kandha, 'Tenan, Panjenengané Putraning Allah.' Ana uga akèh wanita ing kana, padha nyawang saka adoh, sing wis ngetutaké Yesus saka Galilea lan wis ngladèni Panjenengané; ing antarané ana Maria Magdalena, Maria ibu Yakobus lan Yoses, lan ibu para putrané Zebedéus.

Matius 27:1-56
Jum'at Agung, ing jam kapisan.

Injil miturut Matius, wiwitan 110B

Ing wektu kuwi, kabèh imam kepala lan para tuwa bangsa padha ngadani pasamuhan babagan Yésus, arep matèni Panjenengané; lan sawisé diiket, Panjenengané digawa lan diserahkan marang Pontius Pilatus, gubernur. Banjur Yudas, sing wis ngianati Panjenengané, nalika weruh yèn Panjenengané wis dihukum, nyesel lan mbalèkaké telung puluh potong pérak mau marang para imam kepala lan para sepuh, kalawan kandha, 'Aku wis dosa amarga ngianati getih sing ora salah.' Nanging wong-wong mau mangsuli, 'Apa urusan kita karo kowé? Kowé sing tanggung jawab dhéwé.' Banjur, sawisé mbuwang potongan pérak mau mlebu candhi, dhèwèké metu, banjur lunga lan ngantung dhéwé. Para imam kepala, sawisé njupuk dhuwit perak kuwi, kandha, 'Ora pantes dilebokake ing peti dhuwit Bait Suci, amarga iku rega getih.' Sawisé rembugan bebarengan, padha nggunakake dhuwit kuwi kanggo tuku lapangan tukang gerabah minangka kuburan kanggo wong manca; mulané lapangan kuwi diarani 'Lapangan Getih' nganti saiki. Mangkono kedadéyan sing wis diandharaké déning nabi Yeremia, sing kandha: 'Lan padha njupuk telung puluh potong pérak, regané Sang Sing Dianggep, sing dianggep déning anak-anak Israèl, lan padha maringi iku kanggo lapangan tukang gerabah, miturut dhawuhé Gusti marang aku.' Banjur Yésus ngadeg ing ngarsané panguwasa. Lan gubernur padha takon marang Panjenengané, 'Apa Panjenengané Raja wong Yahudi?' Gusti Yesus

mangsuli, 'Panjenengané ngendika kaya ngono.' Lan nalika para imam kepala lan para tuwa padha nyalahké Panjenengané, Panjenengané ora mangsuli. Banjur Pilatus kandha marang Panjenengané, 'Apa Panjenengané ora krungu sepira akèh wong sing nyekseni marang Panjenengané?' Lan Panjenengané ora mangsuli apa-apa marang Pilatus, nganti gubernur kuwi gumun banget. Ing Paskah, gubernur biasané mbebasaké siji narapidana marang wong akèh, sing dipilih déning wong-wong. Ing wektu kuwi ana narapidana misuwur ala sing jenengé Barabbas; mula nalika padha kumpul, Pilatus kandha marang wong-wong, 'Sapa sing kowé péngin tak bebasaké: Barabbas utawa Yesus sing diarani Kristus?' Amarga dhèwèké ngerti yèn wong-wong wis nyerahaké Panjenengané merga iri. Nalika piyambakipun lungguh ing kursi hakim, garwanipun ngutus warta dhumateng piyambakipun, kinen: 'Aja ngurusi tiyang bener punika, awit kula sampun sanget sangsara amargi piyambakipun ing ngalam mimpi.' Nanging para imam agung lan para sepuh nggerakake tiyang kathah supados nyuwun Barabbas lan nyuwun supados Yesus dipun paekake. Banjur gubernur takon marang wong-wong mau, 'Sapa sing kowe karep aku bebasake, loro iku?' Wong-wong mau mangsuli, 'Barabbas.' Pilatus kandha marang wong-wong mau, 'Dadi, apa sing arep tak lakoni karo Yesus sing diarani Kristus?' Kabeh padha muni, 'Kayu salibna!' Gubernur kandha, 'Apa ala sing wis ditindakake?' Nanging wong-wong mau malah padha muni luwih banter, 'Kayu salibna!' Pilatus, nalika weruh manawa ora ana gunané, malah keributan saya gedhé, banjur njupuk banyu lan ngumbah tangané ing ngarepé wong akèh, sarta kandha, 'Aku ora nduwé kaluputan bab getihé wong sing bener iki; kowé kabèh sing tanggung jawab.' Kabèh wong akèh mau mangsuli, 'Getihé mugi ana ing awaké dhéwé lan anak-anak kita.' Banjur Pilatus ngeculaké Barabbas marang wong-wong mau, nanging sawisé ngebasé Yésus, piyambaké nyerahké Yésus supaya disalib. Banjur para prajurit gubernur nggawa Yesus menyang prajuritan, padha nglumpukake kabèh pasukané ngubengi Panjenengané, banjur nyopot sandhangane lan nganggoake jubah abang marang Panjenengané; sawisé nganyam mahkota saka duri, padha masang ing sirahé lan nyelehake buluh ing tangané tengen; lan, sujud ing ngarsané, padha ngolok-olok dhèwèké, kandha, 'Hidup, Raja wong Yahudi!' lan padha ngidini dhèwèké lan, sawisé njupuk tetulisan mau, padha nyabet sirahé. Lan sawisé padha ngolok-olok dhèwèké, padha nyopot busana wungu mau saka dhèwèké, banjur nganggo manèh sandhangané dhéwé, lan nuntun dhèwèké supaya disalib. Nalika padha metu, padha ketemu wong saka Kirene aran Simon; banjur padha meksa dhèwèké nggawa salibé. Lan nalika padha tekan panggonan sing diarani Golgota, tegesé 'Panggonan Kalpa', padha maringi dhèwèké anggur sing wis dicampur empedu supaya dhèwèké ngombe; nanging sawisé nyicipi, dhèwèké ora gelem ngombe. Wong-wong sing wis nyalibake Panjenengané padha mbagi sandhangane kanthi undian; banjur padha lungguh, jaga Panjenengané ing kono; lan padha masang tulisan ing ndhuwuré sirah Panjenengané sing nyatakake tuduhan marang Panjenengané: 'Iki Yésus, Raja wong Yahudi.' Banjur ana loro maling sing disalib bareng Panjenengané, siji ing tengené lan sijiné ing kiwané. Wong-wong sing liwat padha ngina, nggeleng sirah lan kandha, 'Kowe sing ngrusak candhi lan mbangun maneh sajrone telung dina, nylametna awakmu dhewe! Yen kowe Putranging Allah, mudurna saka salib.' Mangkono uga, para imam kepala, bebarengan karo para ahli kitab, para tuwa-tuwa, lan para Farisi, padha ngolok-olok Panjenengané, kandha: 'Panjenengané wis nylametaké wong liya, nanging ora bisa nylametaké awaké dhéwé; yèn Panjenengané iku Raja Israèl, muga-muga Panjenengané mudhun saka kayu salib saiki, lan kita bakal pracaya marang Panjenengané; Panjenengané wis percaya marang Gusti Allah; muga-muga Gusti Allah nylametaké Panjenengané saiki, yèn Panjenengané iku miturut kersané.' Amarga Panjenengané wis kandha: 'Aku iki Putranging Allah.' Salah siji penjahat sing disalib ngina Panjenengané, kandha, 'Yen Kowe iku Kristus, nylametaké awakmu dhéwé lan awakku.' Nanging sijiné nyalahké dhèwèké, kandha, 'Apa kowe ora wedi marang Gusti Allah, awit kowe uga kena paukuman sing padha? 'Kita paukuman iki pantes, amarga kita nampa apa sing pantes miturut pakaryan kita, nanging Panjenengané ora nindakake apa-apa sing salah.' Banjur dhèwèké kandha marang Yésus, 'Gusti, élinga marang aku yèn Panjenenganan rawuh ing Karajané!' Yésus banjur kandha marang dhèwèké, 'Satemene Aku ngandika marang kowé, dina iki kowé bakal ana ing swarga karo Aku.' Wiwit jam enem peteng nutupi saindenging tanah nganti jam sanga; lan watara jam sanga, Yesus nimbali kanthi swara banter, 'Eli, Eli! lama sabachthani?' tegesé, 'Gusti Allahku, Gusti Allahku! Napa Panjenengan ninggalaké aku?' Sawetara wong sing ana ing kono, krungu kuwi, kandha: 'Dheweke nelukake Elijah.' Sakwise kuwi

ana salah sijine sing langsung mlayu, njupuk busa, kebakake karo anggur murup, dipasang ing ujung suket, banjur diwenchake marang Panjenengané supaya ngombe; nanging liyane kandha, 'Tunggu, ayo padha deleng apa Elijah bakal teka nylametake Panjenengané.' Nanging Yesus muni maneh kanthi swara banter lan banjur nyerahake nyawane. Lan weruhna, tirai ing candhi koyak dadi loro saka ndhuwur tekan ngisor; lan bumi nggempa; lan watu-watu retak; lan kuburan kabuka; lan akèh awaké para suci sing wis turu dibangkitaké, lan sawisé Panjenengané wungun saka pati, padha metu saka kuburan, mlebu ing kutha suci lan katon marang akèh wong. Nanging serdadu kepala lan wong-wong sing jaga Yésus bareng karo dhèwèké, nalika padha weruh gempa bumi lan kabèh sing kelakon, padha banget wedi lan kandha, 'Tenan, Panjenengané Putrané Allah.' Nanging awit dina iku dina Jum'at, wong-wong Yahudi supaya mayit-mayit ora ketinggalan ana ing kayu salib nalika dina Sabat—awit dina Sabat iku dina raya—padha nyuwun marang Pilatus supaya sikilé dipecah lan mayité diturunaké. Mula prajurit-prajurit teka lan padha mecah sikil wong sing kapisan lan sikil wong liyané sing disalib bareng Panjenengané. Nanging nalika padha tekan marang Yesus lan weruh yèn Panjenengané wis seda, padha ora mecah sikilé; nanging salah siji prajurit nancepake ujung tombak ing sisihé, lan sakwise kuwi langsung metu getih lan banyu. Sing weruh kuwi wis maringi kasaksian, lan kasaksiané iku bener; dhèwèké ngerti yèn dhèwèké kandha kabeneran, supaya kowé pracaya. Amarga iki kelakon supaya Kitab Suci katekan: 'Ora ana balungé sing bakal patah.' Lan maneh, Kitab Suci kandha ing panggonan liya: 'Wong-wong bakal ndeleng Panjenengané sing wis ditusuk.' Ana uga akèh wong wadon ing kana, padha nyawang saka adoh, sing wis mèlu Yesus saka Galilea, ngladèni Panjenengané; ing antarané ana Maria Magdalena, Maria ibué Yakobus lan Yoses, lan ibué para putrané Zebedéus. Nalika wayah sonten, ana wong sugih saka Arimathea, kang aran Yusuf, sing uga dadi muridé Yesus, teka marang Pilatus lan nyuwun badané Yesus. Banjur Pilatus mènèhi dhawuh supaya mayit iku diserahaké; lan sawisé njupuk mayit mau, Yusuf ngubengi nganggo kain linen sing resik lan nyelehaké ing kuburané dhéwé sing anyar, sing wis digali saka watu; lan sawisé ngglundhungaké watu gedhé ing lawang kuburan, dhèwèké lunga. Maria Magdalena lan Maria siji manèh ana ing kono, padha lungguh ngadhepi kuburan.

Matéus 27:1–43; Lukas 23:39–43; Matéus 27:45–54; Yohanes 19:31–37; Matéus 27:55–61
Jum'at Agung, ing Wespers.

Injil miturut Matius, bacaan 111

Ing wektu kuwi, Yudas sing wis ngianati Gusti Yesus, nalika weruh yèn Panjenengané wis dihukum, nyesel lan mbalèkaké telung puluh pérangan pérak marang para imam kepala lan para tuwa, kandha, 'Aku wis dosa ngianati getih sing ora salah.' Nanging padha mangsuli, 'Apa urusan kita karo kowé? Tanggung jawab dhéwé!' Lan, mbuwang potongan-potongan perak mau ing candhi, dhèwèké metu, banjur lunga lan ngantungaké awaké dhéwé. Para imam kepala, sawisé njupuk potongan-potongan perak mau, kandha, 'Ora pantes dilebokaké ing peti kasucian, amarga iku regané getih.' Mula, sawisé rembugan bebarengan, padha nggunakake dhuwit mau kanggo tuku lapangan tukang gerabah, dadi kuburan kanggo wong manca; mulané petak tanah kuwi dijenengi 'Tanah Getih' nganti saiki. Banjur apa sing diomongaké déning nabi Yeremia kawujud, sing kandha: 'Lan padha njupuk telung puluh potong pérak, regané Sang Sing Dianggep Regané, sing dianggep regané déning anak-anak Israel, lan padha maringi iku kanggo petak tukang gerabah, kaya sing dakkandhakake marang aku déning Gusti.' Banjur Yesus ngadeg ing ngarepé gubernur. Lan gubernur takon marang Panjenengané, 'Apa Panjenengané Raja wong Yahudi?' Gusti Yesus mangsuli, 'Panjenengané ngomong kaya ngono.' Lan nalika imam-imam kepala lan para tuwa-tuwa padha nyalahké Panjenengané, Panjenengané ora mangsuli. Banjur Pilatus kandha marang Panjenengané, 'Apa Panjenengané ora krungu pinten-pinten perkara sing padha nyatakaké marang Panjenengané?' Lan Panjenengané ora mangsuli apa-apa marang Pilatus, nganti gubernur kaget banget. Ing Paskah, gubernur biasané ngeculaké siji narapidana marang wong akèh, sing dipilih déning wong akèh. Ana narapidana misuwur ing wektu kuwi, jenengé Barabbas; mula nalika padha kumpul, Pilatus kandha marang wong-wong mau, 'Sapa sing kowé péngin tak bebasaké: Barabbas utawa Yesus sing diarani Kristus?' Amarga dhèwèké ngerti yèn wong-wong mau wis nyerahké Dhèwèké amarga iri. Nalika piyambakipun lungguh ing kursi hakim, garwanipun ngutus warta dhumateng piyambakipun, kinen:

'Aja nduwéni sangkutan karo wong sing bener iku, awit aku sangsara banget ing ngimpi merga piyambakipun.' Nanging para imam kepala lan para tuwa-tuwa nggeremaké wong akèh supaya njaluk Barabbas lan supaya Yesus dipatèni. Banjur panguwasa takon marang wong-wong mau, 'Sapa saka loro iku sing kowe péngin tak bebasaké?' Wong-wong mau mangsuli, 'Barabbas.' Panguwasa kandha, 'Dadi, apa sing arep tak lakoni karo Yesus sing diarani Kristus?' Kabèh padha muni, 'Salibna!' Gubernur kandha, 'Apa ala sing wis ditindakake Panjenengané?' Nanging wong-wong malah padha njerit luwih banter, 'Panjenengané kudu disalib!' Pilatus, nalika weruh yèn ora ana gunané lan malah keributan saya gedhé, njupuk banyu lan ngumbah tangané ing ngarepé wong akèh, lan kandha, 'Aku ora nduwé salah bab getihé wong sing bener iki; kowé kabèh sing tanggung jawab.' Lan kabèh wong mau mangsuli, 'Getihé mèlu anak-anak kita.' Banjur piyambaké ngeculaké Barabbas marang wong-wong mau, nanging sawisé ngebasuké Yésus, piyambaké nyerahaké Yésus supaya disalib. Banjur prajurit-prajurit panguwasa nyandhak Yésus mlebu ing praetorium, padha nglumpukaké kabèh pasukan ngubengi Yésus, banjur padha nyopot sandhangané lan nganggoaké kain werna abang marang Yésus; lan sawisé nganyam mahkota saka duri, padha masang ing sirahé lan nyekel anggana ing tangané tengen; banjur padha sujud ing ngarepé lan ngolok-olok, kandha, 'Hidup, Raja wong Yahudi!' lan padha ngidoni Panjenengané, banjur njupuk anggana mau lan nggebuk sirahé. Lan sawisé padha ngina Panjenengané, padha nyopot busana wungu mau, banjur nganggo manèh sandhangané dhéwé, lan nggawa Panjenengané menyang panggonan pangubaran. Nalika padha metu, padha ketemu wong saka Kirene jenengé Simon; banjur padha meksa dhèwèké nggawa salibé Panjenengané.

Matius 27:3-32

Jum'at Agung, Injil kaping lima ing Matins.

Injil miturut Matius, wiwitan 112

Nalika semana prajurit-prajurit panguwasa nyawisake Yesus ing prajuritan, padha nglumpukake kabèh pasukan ngubengi Panjenengané, banjur nyopot sandhangané lan nganggoake jubah werna abang marang Panjenengané; lan sawisé nganyam mahkota saka duri, padha masang ing sirahé lan nyelehake buluh ing tangané tengen; lan, sujud ing ngarsané, padha ngolok-olok Dhèwèké, kandha, 'Hidup, Raja wong Yahudi!' lan padha ngudhari ludah marang Dhèwèké lan, njupuk pring kuwi, padha nyabet sirahé. Lan sawisé padha ngolok-olok Dhèwèké, padha nyopot busana wungu kuwi saka Dhèwèké, banjur nganggo manèh sandhangané dhéwé, lan nuntun Dhèwèké supaya disalib. Nalika padha metu, padha ketemu wong saka Kirene aran Simon; banjur padha meksa dhèwèké nggawa salibé.

Matius 27:27-32

Pangurmatan Salib Suci.

10 Juli, Jubahé Gusti, ing Matins.

Injil miturut Matius, bacaan 113

Wektu kuwi, para prajurit wis tekan panggonan sing diarani Golgota, sing tegesé 'Panggonan Tengkorak', banjur padha maringi Yesus anggur sing dicampur empedu kanggo ngombe; nanging sawisé dicicipi, Panjenengané ora kersa ngombe. Para prajurit sing nyalibake Panjenengané padha mbagi sandhangané kanthi undi-undi; banjur padha lungguh, jaga Panjenengané ing kono; lan padha nancepake tulisan ing ndhuwuré sirahé sing nerangake kaluputé: 'Iki Yésus, Raja wong Yahudi.' Banjur ana loro maling sing disalib bareng Panjenengané: siji ing tengené lan sijiné ing kiwané. Wong-wong sing liwat padha ngina, nggeleng sirah lan kandha, 'Kowe sing ngrusak candhi lan mbangun maneh sajrone telung dina, nylametna awakmu dhewe! Yen kowe Putraning Allah, mudurna saka salib.' Mangkono uga, para imam kepala bebarengan karo para ahli kitab, para tuwa-tuwa lan para Farisi, padha ngolok-olok Panjenengané, kandha, 'Panjenengané wis nylametaké wong liya, nanging Panjenengané ora bisa nylametaké dhiri Panjenengané dhéwé; yèn Panjenengané iku Raja Israèl, muga Panjenengané mudhun saka kayu salib saiki, lan kita bakal pracaya marang Panjenengané; Panjenengané wis percaya marang Gusti Allah; muga Gusti Allah nylametaké Panjenengané saiki, yèn Panjenengané kersa marang Panjenengané.' Amarga Panjenengané wis kandha, 'Aku iki Putraning Allah.' Malah para penjahat sing disalib bareng karo Panjenengané uga

ngina Panjenengané. Wiwit jam enem peteng nutupi saindenging tanah nganti jam sanga; lan watara jam sanga Gusti Yesus muni banter, 'Eli, Eli! lama sabachthani?' tegesé, 'Gusti Allahku, Gusti Allahku! Napa Panjenengané karsa ninggalaké aku?' Sawetara wong sing ana ing kono, nalika padha krungu kuwi, padha kandha, 'Dhèwèké nelson Elia.' Lan langsung ana salah sijiné mlayu njupuk busa, kebak cuka, banjur dipasang ing suluh, diwènèhaké marang Panjenengané supaya ngombe; nanging liyané kandha, 'Entèni dhisik, ayo padha delok apa Elia bakal teka nylametaké Panjenengané.' Nanging Yesus, sawisé muni manèh kanthi swara banter, nyerahaké nyawané. Lan weruhna, tirai ing candhi koyak dadi loro saka ndhuwur tekan ngisor; lan bumi nggempa; lan watu-watu retak; lan kuburan kabuka; lan akèh awaké para suci sing wis turu dibangkitaké, lan sawisé Panjenengané wungun saka pati, padha metu saka kuburan, banjur mlebu ing kutha suci lan katon marang akèh wong. Nanging seratusan lan wong-wong sing jaga Yesus, nalika weruh gempa lan kabèh sing kelakon, padha banget wedi lan kandha, 'Sejatine Panjenengané Putrané Allah.'

Matius 27:33–54
Jum'at Agung, Injil kaping pitu ing Matins.

Injil miturut Matius, wiwitan 114

Ing dina sawisé Jemuwah, para imam kepala lan wong-wong Farisi padha nglumpuk ing ngarepé Pilatus lan kandha: 'Pak, kita kelingan yèn nalika dhèwèké isih urip, wong sing ngapusi kuwi kandha, "Sawisé telung dina aku bakal tangi manèh"; mulané, dhawuhna supaya makam iku dijaga nganti dina katelu, supaya murid-muridé ora teka bengi lan nyolong piyambaké, lan kandha marang wong akèh, 'Dhèwèké wis tangi saka pati'; lan tipuan pungkasan bakal luwih parah tinimbang sing sepisanan.' Pilatus kandha marang wong-wong mau, 'Kowé padha nduwé prajurit; mangkat lan jaga kaya sing kowé ngerti.' Wong-wong mau mangkat lan masang penjaga ing makam, lan nyegel watu mau.

Matius 27:62–66
Jum'at Agung, Injil kaping 12 ing Matins.
Setu Suci, ing Matins.

Injil miturut Matius, diwiwiti saka ayat 115

Sawisé Sabat, nalika esuk banget ing dina kapisan minggu, Maria Magdalena lan Maria liyané teka ndeleng kuburan. Lan wasana ana gempa bumi gedhe; awit malaikaté Gusti Allah mudhun saka swarga, banjur nyedhak, nggelindingaké watu tutup lawang kuburan, lan lungguh ing ndhuwur; rupané sumunar kaya kilat, lan sandhangané putih kaya salju; para prajurit jaga padha wedi banget, nganti gemeter lan dadi kaya mati; Nanging malaikat mau kandha marang para wanita, 'Aja padha wedi, awit aku ngerti kowe padha golèk Yesus sing disalib; Panjenengané ora ana ing kéné—Panjenengané wis wungun, kaya sing wis diandharaké. Mènawa lan delengen panggonan ing ngendi Gusti nate tilem, banjur enggal mangkat lan kabari para muridé yèn Panjenengané wis wungun saka pati lan saiki lumaku ing ngarepmu menyang Galilea; ing kana kowe bakal ndeleng Panjenengané.' 'Lah, aku wis maringi kabar marang kowe.' Banjur padha buru-buru metu saka kuburan, mlayu kanthi wedi lan kabungahan gedhe kanggo ngandhani para muridé. Nalika padha arep ngandhani para muridé, Gusti Yesus ketemu karo wong-wong mau lan kandha, 'Sugeng!' Lan padha nyedhak lan nyekel sikilé Gusti lan nyembah marang Panjenengané. Banjur Gusti Yesus ngandika marang wong-wong mau, 'Aja padha wedi; mangkat lan kandhaa marang para sedulurku supaya padha menyang Galilea, lan ing kana bakal padha weruh Aku.' Nalika padha ana ing dalan, sawetara prajurit mlebu kutha lan nglapor marang para imam kepala kabèh sing wis kelakon. Wong-wong mau, sawisé padha kumpul karo para tuwa lan nganakake pasamuhan, maringi dhuwit sing cukup marang para prajurit lan kandha, 'Kowe kabèh kandhaa yèn para muridé teka ing wayah wengi lan nyolong Gusti nalika kita padha turu; lan yèn kabar iki tekan marang gubernur, kita bakal mbujuk dhèwèké, lan kita bakal njaga kowe supaya ora kena masalah.' Para prajurit mau njupuk dhuwit iku lan nindakake miturut pituduh mau; lan crita iki isih sumebar ing antarané wong Yahudi nganti saiki. Nanging sewelas murid mau lunga menyang Galilea, menyang gunung sing wis diparingi dhawuh déning Gusti Yesus, lan nalika padha weruh Panjenengané, padha nyembah, sanadyan ana sawetara sing ragu-ragu. Banjur Yesus nyedhak lan ngandika marang wong-wong mau: 'Kabeh panguwasa ing swarga lan ing bumi wis

diparingake marang aku. Mula padha lunga lan gawé muridé kabèh bangsa, baptisna wong-wong mau ing asmané Rama, Putra, lan Roh Suci, lan ajarna supaya padha netepi kabèh sing wis tak paringaké marang kowe; lan weruhna, aku ana bareng kowe tansah nganti pungkasaning jaman.' Amin.

Matius 28:1–20
Saptu Suci, nalika Liturgi.

Injil miturut Matius, diwiwiti saka ayat 116

Nalika semana, sewelas murid mau lunga menyang Galilea, menyang gunung sing wis diparingi dhawuh dening Gusti Yesus. Lan nalika padha weruh Panjenengané, padha sujud lan sembah, sanadyan ana sawatara sing ragu-ragu. Banjur Gusti Yesus nyedhak marang wong-wong mau lan ngandika, 'Kabèh panguwasa ing swarga lan ing bumi wis diparingaké marang aku.' Mula saka iku, mangkatlah lan gawé murid saka kabèh bangsa, baptisna wong-wong mau ing asmané Rama, Putra, lan Roh Suci, lan wulangna supaya padha netepi kabèh sing wis tak paringaké marang kowé; lan wongé, aku ana bebarengan karo kowé tansah nganti pungkasaning jaman. Amin.

Matius 28:16–20
Injil Minggu 1.
Nalika perayaan sakramen Baptisan.

Bali menyang dhaftar isi.

INJIL MITURUT MARKUS

Injil miturut Markus, wiwitan 1

Wiwitan Injil Yesus Kristus, Putraning Allah, kaya kang katulis ing para nabi: 'Lirungna, Aku ngutus malaikat-Ku ing ngarepmu, kang bakal nyiapake dalanmu ing ngarepmu.' Sora wong sing muni ing ara-ara samun: 'Nyawisna dalané Gusti; lurusna dalan-dalané.' Yohanes muncul, mbaptis ing ara-ara samun lan mberitakan baptisan pangapuran dosa. Lan kabèh tiyang ing tanah Yudea lan tiyang-tiyang Yerusalem padha lunga marang dhèwèké, lan kabèh padha dibaptis déning dhèwèké ing Kali Yordan, kanthi ngakoni dosa-dosané. Yohanes nganggo busana saka rambut unta lan sabuk kulit ing pinggangé, lan dhèwèké mangan belalang lan madu alas. Lan dhèwèké mènèhi pangandika, "Ana sawijining wong sing luwih kuwasa tinimbang aku bakal teka sawisé aku, sing tuku sandalé aku ora pantes nundhuk lan mbukak; aku wis mbaptis kowe nganggo banyu, nanging dhèwèké bakal mbaptis kowe nganggo Roh Suci."

Markus 1:1–8

Minggu sadurunge Epifani.

Wengi sadurunge Epifani, ing jam katelu.

Injil miturut Markus, wiwitan 2A

Ing wektu kuwi, Yesus rawuh saka Nazaret ing Galilea lan dibaptis dening Yohanes ing Kali Yordan. Lan nalika Panjenengané munggah saka banyu, Yohanes langsung weruh langit kabuka lan Roh mudhun marang Panjenengané kaya manuk dhadhap. Lan ana swara saka swarga: 'Kowe iki Putra kang tak tresnani; kowe ndadekake Aku seneng banget.' Sakwise kuwi, Roh nggawa Panjenengané menyang ara-ara samun. Lan Panjenengané ana ing kono patang puluh dina, digodha déning Setan, lan Panjenengané urip bebarengan karo kéwan galak; lan para malaikat ngladèni Panjenengané. Sawisé Yohanes ditangkap, Gusti Yesus rawuh ing Galilea, ngumumaké kabar kabungahan saka Kratoné Allah lan kandha, 'Wayahé wis kapenuhi, lan Kratoné Allah wis cedhak: padha tobat lan pracaya marang kabar kabungahan.'

Markus 1:9–15

Ing sonten sadurunge Epifani, ing jam enem.

Senèn Minggu kaping 12.

Injil miturut Markus, wiwitan 2B

Ing wektu kuwi, Yesus rawuh saka Nazaret ing Galilea lan dibaptis dening Yohanes ing Kali Yordan. Lan nalika Panjenengané munggah saka banyu, Yohanes langsung weruh langit kabuka lan Roh mudhun marang Panjenengané kaya manuk dara. Lan ana swara saka swarga: 'Kowe putra sing tak tresnani; kowe sing marakake aku seneng.'

Markus 1:9–11

Epifani, ing Matins.

Berkat Agunging Banyu.

Injil miturut Markus, bab 3

Ing wektu kuwi, nalika Yesus lagi mlaku ing sacedhake Segara Galilea, Panjenengané ndeleng Simon lan adhine Andreas padha mbuwang jaringé menyang segara, amarga padha nelayan. Lan Yesus kandha marang wong-wong mau, 'Mèlu Aku, lan Aku bakal ndadèkaké kowé dadi juru pancing manungsa.' Lan langsung waé wong-wong mau ninggalaké jaringé lan mèlu Panjenengané. Lan sawisé mlaku sethithik saka kono, Panjenengané weruh Yakobus anaké Zebedé lan Yohanes adhiné, uga ana ing prau lagi ndandani jaringé; lan langsung waé Panjenengané nelokké wong-wong mau. Lan wong-wong mau, ninggalaké bapakné Zebedeus ing prau karo para buruh, banjur padha mèlu. Padha teka ing Kapernaum; lan langsung ing dina Sabat Panjenengané mlebu sinagoga lan miwiti

mulang. Lan wong-wong mau gumun marang piwulangé, awit Panjenengané mulang kanthi kawibawaan, ora kaya para ahli kitab.

Markus 1:16–22
Selasa minggu kaping 12.

Injil miturut Markus, Bab 4

Ing wektu kuwi, ana sawijining wong ing sinagoga sing kesurupan roh najis, muni banter, 'Mundur kowe! Apa urusanmu karo kita, ya Yesus saka Nazaret? 'Kowe teka arep ngrusak kita! Aku ngerti sapa Kowe—Sing Suci saka Gusti Allah.' Nanging Gusti Yesus nglarang roh iku, kandha, 'Meneng lan metu saka wong iki.' Banjur roh najis iku nggeunjleki wong mau lan muni banter, banjur metu saka wong mau. Lan kabèh padha ngeri banget, nganti padha takon siji lan sijiné, 'Apa iki? Piwulang anyar apa iki, nganti dhèwèké maréntahaké roh-roh najis kanthi panguwasa, lan padha manut?' Lan ora suwé kabar bab dhèwèké sumebar ing saindenging tlatah Galilea.

Markus 1:23–28
Rebo minggu kaping 12.

Injil miturut Markus, Bab 5

Ing wektu iku, Yesus rawuh ing omahé Simon lan Andreas, karo Yakobus lan Yohanes. Mangkono ibu mertua Simon lagi nandhang demam lan ambruk ing amben; banjur padha langsung nyritakaké marang Gusti Yesus. Gusti Yesus nyedhak marang ibu mertua mau, nyekel tangane lan mbantu supaya bisa tangi; demame langsung ilang, lan dhèwèké wiwit ngladèni para murid. Nalika wayah sonten srengéngé arep surup, wong-wong padha nggawa marang Gusti Yesus kabèh sing lara lan sing kesetanan. Lan kabèh warga kutha padha nglumpuk ing lawang. Panjenengané marasaké akèh wong sing nandhang macem-macem lara; Panjenengané ngusir akèh setan, lan ora ngidini setan-setan mau ngomong yèn padha ngerti yèn Panjenengané iku Kristus. Ing esuk banget, Panjenengané tangi, banjur metu lan menyang panggonan sepi, lan ing kono Panjenengané ndedonga.

Markus 1:29–35
Kemis ing minggu kaping 12.

Injil miturut Markus, Bab 6

Ing wektu kuwi, Yesus mundur menyang panggonan sepi lan ndedonga ing kono. Simon lan kanca-kancane padha ngetutake Panjenengané lan nalika nemoni Panjenengané padha kandha, 'Kabeh wong padha nggoleki Panjenengan.' Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Ayo padha lunga menyang désa-désa lan kutha-kutha sacedhaké, supaya aku bisa mréntahaké ing kana uga, awit kuwi sababé aku teka.' Lan Panjenengané nginjili ing sinagoga-sinagoga ing saindenging Galilea lan ngusir setan. Ana wong kusta teka marang Panjenengané, nyuwun kanthi sujud ing ngarsané, kandha, 'Yen Panjenengan kersa, Panjenengan bisa maringi aku resik.' Yesus, krasa welas marang wong mau, ngulur tangané, nyentuh wong mau lan kandha, 'Aku kersa; dadi resik kowe.' Sawisé Panjenengané ngendika mangkono, kusta kuwi langsung ilang saka awaké lan dhèwèké wis resik. Banjur, Panjenengané ndelok dhèwèké kanthi teges, langsung ngusir dhèwèké lan ngandika, 'Aja nganti kowe kandha marang sapa-sapa, nanging lunga, paringana awakmu marang imam lan sembahna kanggo kesucianmu miturut paugeran sing diwènèhaké Musa, dadi pratandha tumrap wong-wong kuwi.'

Markus 1:35–44
Setu kapindho ing Prapaskita Agung.

Injil miturut Markus, pasal 7

Ing wektu kuwi Yesus rawuh ing Kapernaum; lan kabar sumebar yèn Panjenengané ana ing omah. Sakbanjure akèh wong padha kumpul, nganti ora ana papan malah ing lawang; lan Panjenengané terus ngandika marang wong-wong mau. Ana wong-wong sing nggawa wong lumpuh marani Panjenengané, digendong déning papat wong; lan amarga ora bisa nyedhak marang Panjenengané merga akèh wong, padha mbukak atap omah panggonané Panjenengané, lan sawisé mbukak bolongan, diturunaké ambené wong lumpuh sing lagi nggleleng ing amben kuwi. Yesus,

nalika weruh imané wong-wong mau, kandha marang wong lumpuh, 'Nakku, dosamu wis diapura.' Ana sawatara ahli kitab padha lungguh ing kono, lan padha mikir ing atiné, 'Ngapa Panjenengané ngucapaké tembung-tembung kafir kaya ngéné? Sapa sing bisa ngapura dosa kajaba Gusti Allah piyambak?' Yesus, langsung mangertèni ing roh-Nya apa sing dipikiraké wong-wong mau, kandha marang wong-wong mau, 'Ngapa kowé padha mikir bab kaya ngono ing atimu? Endi sing luwih gampang: kandha marang wong lumpuh, "Dosamu wis diapura", utawa kandha, "Mungguh, angkat ambenmu lan mlaku"? Nanging supaya kowe padha ngerti yèn Putrané Manungsa nduwé wewenang ing bumi kanggo ngapura dosa"—Panjenengané kandha marang wong lumpuh: "Aku kandha marang kowe, tangi, angkat ambenmu lan mulih." Dhèwèké langsung tangi, ngangkat ambéné lan metu ing ngarepé kabèh wong, nganti kabèh padha gumun lan padha ngluhuraké Gusti Allah, kandha, "Kita durung tau weruh bab kaya ngéné iki."

Markus 2:1–12
Minggu kapindho Prapaskah Agung.

Injil miturut Markus, bab 8

Ing wektu kuwi, nalika Yesus lumaku liwat, Panjenengané ndeleng Lewi anak Alfeus lenggah ing kantor pajeg, banjur kandha marang dhèwèké, 'Mèlu Aku.' Lan dhèwèké banjur tangi lan mèlu Panjenengané. Lan nalika Yesus dhahar ing omahé, para murid Panjenengané lan akèh tukang kutip pajeg lan wong-wong dosa padha dhahar bareng karo Panjenengané; awit akèh wong sing mèlu Panjenengané. Nalika para ahli kitab lan wong Farisi ndeleng yèn Panjenengané dhahar bebarengan karo para panagih pajeg lan wong-wong dosané, padha kandha marang para muridé, 'Ngapa Panjenengané dhahar lan ngombé bebarengan karo para panagih pajeg lan wong-wong dosané?' Krungu kuwi, Yesus kandha marang wong-wong mau, 'Dudu wong sing waras sing butuh dhokter, nanging wong sing lara; Aku teka dudu kanggo nelokké wong sing bener, nanging wong-wong dosané supaya padha tobat.'

Markus 2:14–17
Setu katelu ing Prapaskita Agung.

Injil miturut Markus, pasal 9

Ing wektu kuwi, para murid Yohanes lan wong-wong Farisi lagi puasa. Padha teka marang Gusti Yesus lan takon, 'Ngapa para murid Yohanes lan wong-wong Farisi padha puasa, nanging para murid Panjenengan ora puasa?' Gusti Yesus mangsuli, 'Apa para tamu ing pesta manten bisa puasa nalika panganten lanang isih ana karo dheweke? Sajeroning manten lanang isih ana karo wong-wong mau, padha ora bisa puasa; nanging bakal teka dina-dina nalika manten lanang wis dijupuk saka wong-wong mau, banjur ing dina-dina kuwi padha bakal puasa. Ora ana sing nyulam tambalan kain anyar ing sandhangan lawas; yèn ora, tambalan anyar kuwi bakal koyak saka sandhangan lawas, lan koyakané malah bakal luwih parah. Ora ana sing ngisi anggur anyar ing kantung anggur lawas; amarga anggur anyar bakal ngremuk kantungé, angguré mili, lan kantungé rusak; nanging anggur anyar kudu diisi ing kantung anyar.'

Markus 2:18–22
Jumat ing minggu kaping 12.

Injil miturut Markus, bab 10

Nalika semana, ana sawijining dina Yesus lumaku liwat ing sawah sing wis ditanduri nalika dina Sabat, lan para muridé wiwit nyopot tangkai pari nalika padha lumaku. Para Farisi kandha marang Panjenengané, 'Delengen, apa sing padha ditindakake ing dina Sabat, sing ora sah ditindakake?' Panjenengané mangsuli, 'Apa kowe ora tau maca apa sing ditindakake Dawud nalika dhèwèké lan wong-wong sing mèlu padha keluwen? Kepingi dheweke mlebu ing omahé Gusti Allah, ing jamané imam Agung Abiathar, lan mangan roti Hadirat, sing ora ana sing diparingi idin mangan kajaba para imam, lan maringi sawetara marang wong-wong sing ana bareng karo dheweke?' Lan Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Sabat iku digawe kanggo manungsa, dudu manungsa kanggo Sabat; mulané Anak Manungsa iku Gusti uga saka Sabat.' Lan Panjenengané mèlu manèh menyang sinagoga; ana wong ing kono sing tangane layu. Lan wong-wong padha merhatiin Panjenengané,

kepéngin weruh apa Panjenengané bakal marasaké wong kuwi ing dina Sabat, supaya padha bisa nyalahké Panjenengané. Nanging Panjenengané kandha marang wong sing tangane layu kuwi, 'Maju menyang tengah.' Lan Panjenengané kandha marang wong-wong, 'Apa ing dina Sabat iku bener nindakké kabecikan utawa nindakké ala; nylametaké nyawa utawa mateni?' Nanging padha meneng bae. Lan sawisé ndelok wong-wong mau kanthi nesu, sedhik amarga atiné atos, Panjenengané kandha marang wong kuwi, 'Uluraké tanganmu.' Wong kuwi nguluraké tangané, lan tangané mari, dadi waras kaya tangané sing siji.

Markus 2:23–3:5
Setu kapisan ing Prapanca Agung.

Injil miturut Markus, Bab 11

Ing wektu kuwi, para Farisi lan wong Herodian padha rembugan nglawan Gusti Yesus, golek dalan kanggo mateni Panjenengané. Nanging Gusti Yesus mundur karo para muridé menyang segara; lan akèh wong padha mèlu saka Galilea, Yudea, Yerusalem, Edom lan saka sebrang Kali Yordan. Lan wong-wong sing manggon ing wewengkon Tirus lan Sidon, sawisé krungu bab apa sing ditindakake Panjenengané, padha teka marang Panjenengané kanthi akèh. Panjenengané ngandhani para muridé supaya nyiapaké prau kanggo Panjenengané amarga akèhé wong, supaya Panjenengané ora kesandhung. Amarga Panjenengané wis marasaké akèh wong, mula wong-wong sing lara kulit padha nyurung-nyurung arep nyentuh Panjenengané. Lan saben roh najis weruh Panjenengané, padha sujud ing ngarsané lan padha njerit, 'Panjenengan iku Putraning Allah.' Nanging Panjenengané kanthi tegas nglarang supaya ora nyritakaké marang wong bab Panjenengané.

Markus 3:6–12
Senèn minggu kaping 13.

Injil miturut Markus, diwiwiti saka ayat 12

Ing wektu iku, Yesus munggah menyang gunung lan nelpon wong-wong sing dipilihé dhéwé; banjur padha teka marang Panjenengané. Lan Panjenengané netepaké rolas wong saka wong-wong mau supaya padha ana ing sacedhaké Panjenengané, lan supaya Panjenengané bisa ngutus wong-wong mau kanggo mberitakan kabar kabungahan, lan supaya padha duwé wewenang marasaké lara lan ngusir setan; Panjenengané nunjuk Simon, dijenengi Petrus, Yakobus anaké Zebedeus, lan Yohanes saduluré Yakobus, dijenengi Boanerges, tegesé 'putraning gumregah', Andreas, Filipus, Bartolomeus, Matius, Tomas, Yakobus putrané Alfeus, Tadeus, Simon sing diarani Kanani, lan Yudas Iskariot, sing ngianati Panjenengané.

Markus 3:13–19
Selasa minggu kaping 13.
30 Juni, Rolas Rasul.

Injil miturut Markus, wiwitan bab 13

Ing wektu kuwi, Yesus mlebu ing omah; lan maneh wong akèh padha kumpul, nganti padha ora bisa mangan. Nalika wong-wong sing cedhak karo Panjenengané krungu kabar kuwi, padha teka arep nggawa Panjenengané lunga, amarga padha kandha yèn Panjenengané wis edan. Lan para ahli kitab sing teka saka Yerusalem padha kandha yèn Panjenengané kagungan Beelzebul lan yèn Panjenengané ngusir setan nganggo kuwasa pangéran setan. Lan Panjenengané nyaur wong-wong mau marang piyambak lan ngandika marang wong-wong mau kanthi parabel: 'Kepiye carané Setan bisa ngusir Setan? Yen sawijining kraton padha belah karo dhéwé, kraton kuwi ora bakal lestari; lan yen sawijining omah padha belah karo dhéwé, omah kuwi uga ora bakal lestari; lan yen Setan mbrontak marang dhéwé lan padha belah, dhèwèké ora bakal lestari, nanging pungkasané wis teka.' Ora ana siji wae sing bisa mlebu omahé wong kuwat lan ngrebut bandha-bandhané kajaba dhèwèké luwih dhisik ngiket wong kuwat kuwi; banjur dhèwèké bisa ngrebut omahé.

Markus 3:20–27
Rebo minggu kaping 13.

Injil miturut Markus, wiwitan bab 14

Gusti ngandika: 'Satemene Aku kandha marang kowe, kabeh dosa lan caci maki bakal diapura tumrap para putra manungsa, apa wae sing diucapake; nanging sapa wae sing ngucapake caci maki marang Roh Suci ora bakal diapura, nanging kena paukuman langgeng.' Panjenengané ngendika iki amarga wong-wong padha kandha, 'Ana roh najis ing sajroning Panjenengané.' Banjur ibuné lan sedulur-seduluré teka, banjur ngadeg ing njaba omah, banjur ngutus wong marang Panjenengané supaya nelokaké Panjenengané. Ana akèh wong padha lungguh ngubengi Panjenengané. Banjur padha kandha marang Panjenengané, 'Delengen, ibumu lan sedulur-sedulurmu lanadhine padha ana ing njaba omah, padha nggoleki Panjenengan.' Lan Panjenengané mangsuli marang wong-wong mau, 'Sapa ibuku, lan sapa sedulurku?' Lan sawisé Panjenengané ndelok wong-wong sing padha lungguh ing sakubengé, Panjenengané ngendika, 'Wong-wong iki ibuku lan sedulurku; awit sapa waé sing nindakake kersaning Gusti Allah, iku sedulurku lanang, sedulurku wadon, lan ibuku.'

Markus 3:28–35
Kemis ing minggu kaping 13.

Injil miturut Markus, diwiwiti saka ayat 15

Ing wektu kuwi, Yesus miwiti mulang ing pinggir segara; lan akèh wong padha nglumpuk ngubengi Panjenengané nganti Panjenengané mlebu ing prau lan lungguh ing segara, déné kabèh wong padha ngadeg ing pinggir. Panjenengané mulang akèh bab marang wong-wong mau nganggo parabel, lan ing pangajarané Panjenengané kandha marang wong-wong mau: 'Rungokna: Ana wong nanem sing metu kanggo nanem; nalika nanem, ana wiji sing tiba ing pinggir dalan, banjur manuk teka lan mangan wiji mau. Ana uga sing tiba ing lemah watu, sing ora akèh lemahé, banjur tuwuh kanthi cepet amarga lemahé cethek; nanging nalika srengéngé munggah, tanduran mau layu, lan amarga ora nduwé oyot, dadi garing. Ana uga sing tiba ing antarané duri; duri mau tuwuh lan nyekel wiji mau, saéngga ora ngasilaké panèn. Ana uga sing tiba ing lemah subur, tuwuh lan ngrembaka, banjur ngasilaké woh—ana sing telung puluh kaping, ana sing nem puluh kaping, ana uga sing satus kaping. Banjur dhèwèké kandha marang wong-wong mau, 'Sapa waé sing nduwé kuping kanggo ngrungokaké, rungokna!'

Markus 4:1–9
Jumat ing minggu kaping 13.

Injil miturut Markus, diwiwiti saka ayat 16

Ing wektu kuwi, para murid padha teka marang Gusti Yesus kanthi rahasia lan padha takon marang Panjenengané bab parabel mau. Lan Panjenengané kandha marang wong-wong mau: 'Kowe kabèh wis diparingi kawruh babagan misteri Kratoné Gusti Allah, nanging marang wong-wong ing njaba kabèh mau diparingi ingumpaman; supaya padha ndelok nanging ora weruh; padha ngrungokaké nanging ora mangertèni, supaya padha ora mbalèk lan dosané ora diapura.' Lan Panjenengané kandha manèh marang wong-wong mau: 'Apa kowe kabèh ora mangertèni umpama iki? Kepiye kowe bakal mangertos kabèh parabel? Sing nanem iku nanem sabda. Wiji sing kecemplung ing pinggir dalan iku tumrap wong-wong sing atiné wis ditanami sabda, nanging nalika padha krungu, Sétan langsung teka lan nyopot sabda sing wis ditanami ing atiné. Kaya mangkono uga, wiji sing ditandur ing lemah watu makili wong-wong sing nalika krungu sabda langsung nampa kanthi kabungahan, nanging ora nduwé oyot ing batine lan gampang ganti pikiran; banjur nalika ana kasangsaran utawa panganiayaan amarga sabda, padha langsung kesasar. Wiji sing ditandur ing antarané duri kuwi nglambangaké wong-wong sing ngrungokaké sabda, nanging kuwatir babagan urip ing donya, godha bandha, lan hawa napsu liyané mlebu ing atiné, banjur nyekel sabda kuwi nganti ora bisa ngasilaké woh. Lan wiji sing ditandur ing lemah subur iku nuduhaké wong-wong sing ngrungokaké sabda lan nampa, banjur ngasilaké woh, ana sing telung puluh kaping, ana sing enem puluh kaping, lan ana uga sing satus kaping. Banjur dhèwèké kandha marang wong-wong mau: 'Apa lampu digawa mlebu kanggo dilebokaké ing sangisore mangkok utawa ing sangisore ambèn? Apa ora luwih becik dilebokaké ing panggonan lampu?' Ora ana sing didhelikake sing ora bakal kabuka,

lan ora ana sing rahasia sing ora bakal padhang. Yen ana sing duwe kuping kanggo ngrungokake, rungokna!

Markus 4:10–23
Senèn minggu kaping 14.

Injil miturut Markus, wiwitan 17

Gusti ngandika marang para muridé: 'Ati-ati apa sing kok rungokaké: ukuran sing kok gunakaké bakal dadi ukuran sing kok tampi, lan bakal ditambahaké manèh marang kowé sing ngrungokaké. Amarga sapa sing nduwé, bakal diwènèhi luwih akèh; nanging sapa sing ora nduwé, malah sing diduwèni bakal dicabut.' Lan Panjenengané ngendika: 'Pamaréntahané Allah iku kaya wong sing nyebar wiji ing lemah; dhèwèké turu lan tangi bengi lan awan; lan carané wiji mau kecambah lan thukul, dhèwèké ora ngerti, awit lemah iku dhéwé ngasilaké, dhisik pucuk, banjur sulung, banjur wiji sing kebak ing sulung. Yen panèn wis mateng, dhèwèké langsung nyabit arit, amarga wis wayahe panèn. Lan dhèwèké kandha: 'Kanggo apa kita bakal mbandhingaké Karajané Gusti Allah? Utawa nganggo parabel apa kita bakal nerangaké? Iku kaya wijining lobak, sing nalika ditandur ing lemah iku paling cilik saka kabèh wiji ing bumi; nanging sawisé ditandur, wiji kuwi kecambah lan dadi paling gedhé saka kabèh tanduran, lan ngetokaké cabang-cabang gedhé, nganti manuk-manuk ing langit bisa ngungsi ing sangisoring tedhungané. Lan nganggo akèh parabel kaya ngono, dhèwèké nginjili marang wong-wong mau, miturut sepira bisa mangertèni. Dheweke ora ngandika marang wong-wong mau kajaba nganggo parabel, nanging kabèh mau diterangaké marang para muridé sacara pribadi.

Markus 4:24–34
Selasa minggu kaping 14.

Injil miturut Markus, wiwitan 18

Gusti ngandika marang para muridé, 'Ayo padha nyebrang menyang sebrang.' Banjur para muridé ngusir wong akèh, banjur padha numpak prau karo Gusti kaya déné panjenengané ana ing prau; ana prau-prau liya sing mèlu. Banjur mumbul prahara gedhé; ombak banter nyeruduk prau, nganti prau kuwi wiwit kebak banyu. Nanging Panjenengané lagi turu ing buritan prau ing sandaran. Para murid ngélingaké Panjenengané lan kandha, 'Rabi! Apa Panjenengan ora peduli yèn kita arep mati?' Panjenengané banjur tangi, ngélarang angin lan kandha marang segara, 'Tenang! Sepi!' Banjur angin mandheg lan segara dadi sepi banget. Lan Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Ngapa kowe padha wedi? Apa kowe durung pracaya?' Banjur padha ketekanan ajrih gedhé lan padha kandha siji lan sijiné, 'Sapa ta iki, nganti angin lan segara padha manut marang Panjenengané?'

Markus 4:35–41
Rebo minggu kaping 14.

Injil miturut Markus, wiwitan 19

Ing wektu kuwi, Yesus tekan ing sisih liya segara, ing tanah Gadara. Lan nalika Panjenengané metu saka prau, Panjenengané langsung ketemu karo wong sing metu saka kuburan, sing kesurupan roh najis; wong iku manggon ing kuburan, lan ora ana siji waé sing bisa ngiket dhèwèké, sanajan nganggo ranté, amarga dhèwèké wis kerep diiket nganggo belenggu lan ranté, nanging dhèwèké tansah mecah ranté lan nggebug belenggu, lan ora ana siji waé sing bisa nguwasani dhèwèké; tansah, awan lan bengi, ana ing pagunungan lan ing antaraning kuburan, dhèwèké muni-muni lan nggebuk awaké dhéwé marang watu; nanging nalika dhèwèké weruh Yésus saka adoh, dhèwèké mlayu nyedhak lan sujud ing ngarsané, lan, muni banter, kandha: 'Apa sangkut-pauté Panjenengan karo aku, Yésus, Putrané Gusti Allah Kang Maha Luhur? Aku nyuwun marang Panjenengan ing asmané Gusti, aja nyiksa aku!' Amarga Yesus kandha marang dhèwèké, 'Metu kowé, roh najis, saka wong iki.' Lan Panjenengané takon marang dhèwèké, 'Jenengmu sapa?' Lan dhèwèké mangsuli, 'Jenengku Legion, amarga aku akèh.' Lan padha nyuwun kanthi ngotot marang Gusti supaya aja ngusir roh-roh najis iku metu saka wewengkon kuwi. Ing wektu kuwi ana kethèk akèh sing lagi padha ngremuk ing pinggir pagunungan. Lan kabèh setan padha nyuwun marang Gusti, kandha, 'Tulung paringi idin marang kula mlebu ing kethèk-kethèk mau.' Yesus langsung maringi idin marang wong-wong mau. Lan roh-roh

najis kuwi metu, banjur mlebu ing babi-babi mau; lan kamanan babi mau mlayu mudhun saka lereng sing curam menyang segara—jumlahé watara rong ewu—lan padha klelep ing segara. Wong-wong sing ngopeni babi mau mlayu lan nyritakaké kabar mau ing kutha lan ing désa-désa. Lan wong-wong padha metu kanggo ndeleng apa sing wis kelakon. Wong-wong mau padha teka marang Gusti Yesus lan weruh wong sing biyen kesurupan—wong sing wis diduwèni legiun setan—lungguh ing kono, wis nganggo sandhangan lan waras pikirane; lan wong-wong mau padha wedi. Wong-wong sing nyekseni kedadéan mau padha nyritakaké marang wong-wong mau carané kedadéan marang wong sing kesurupan mau lan bab babi-babi mau. Lan wong-wong mau padha nyuwun marang Gusti supaya lunga saka wilayahé. Lan nalika Panjenengané munggah ing prau, wong sing biyèn kesurupan iku nyuwun supaya diparingi idin tetep karo Panjenengané. Nanging Gusti Yesus ora maringi idin, nanging ngandika, 'Mulangna menyang omahmu marang bangsamu lan critakna apa sing wis ditindakake Gusti marang kowe lan kepiyé Panjenengané welas asih marang kowe.' Mula wong iku lunga lan wiwit mratelakaké ing saindenging Dekapolis apa sing wis ditindakake Gusti Yesus marang dhèwèké; lan kabèh wong gumun.

Markus 5:1–20
Kemis ing minggu kaping 14.

Injil miturut Markus, diwiwiti saka ayat 20

Ing wektu kuwi, ana salah siji pangarep sinagoga, jenenge Yairus, teka marang Gusti Yesus; lan nalika ndeleng Panjenengané, dhèwèké nyembah ing sikilé lan nyuwun kanthi ngélik, kandha, 'Anakku wadon meh mati; rawuh lan nempataké tangan Panjenengan marang dhèwèké, supaya dhèwèké mari lan urip.' Yesus banjur mangkat bareng karo dheweke. Wong akèh padha mèlu lan nyurung-nyurung. Banjur ana wong-wong saka omahé panggedhé sinagoga teka lan kandha, 'Anakmu wis seda; ngapa isih gawe repot Gurune?' Nanging nalika Yesus krungu tembung-tembung kuwi, Panjenengané langsung ngandhani panggedhé sinagoga, 'Aja wedi; mung pracaya.' Lan Panjenengané ora ngidini sapa waé mèlu kajaba Petrus, Yakobus, lan Yohanes, adhine Yakobus. Panjenengané rawuh ing omahé panggedhé sinagoga lan ndeleng kahanan rame, karo wong-wong padha nangis lan meratani banter. Lan sawisé mlebu, Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Ngapa kowe kabèh rame lan nangis? Bocah wadon iki ora mati, nanging lagi turu.' Lan padha ngguyu marang Panjenengané. Nanging Panjenengané, sawisé ngusir kabèh wong metu, nggawa bapak lan ibuné bocah wadon mau lan wong-wong sing mèlu Panjenengané, banjur mlebu ing panggonan bocah wadon mau ngglethak. Lan sawisé nyekel tangan bocah wadon mau, Panjenengané kandha marang dhèwèké, 'Talitha cumi,' tegesé, 'Ani, aku kandha marang kowé, tangi.' Lan bocah wadon iku langsung tangi lan mlaku, amarga umuré watara rolas taun. Wong-wong sing nyekseni kedadéan iki padha gumun banget. Lan Panjenengané ngélingaké kanthi tegas supaya ora ana sing ngerti bab iki, lan dhèwèké kandha marang wong-wong mau supaya padha maringi bocah wadon iku panganan. Saka kono Panjenengané mangkat lan rawuh ing kutha asalé; para muridé mèlu.

Markus 5:22–24; 35b–6:1
Jumat ing minggu kaping 14.

Injil miturut Markus, wiwitan 21

Ing wektu kuwi ana akèh wong padha ngetutaké Gusti Yesus, lan padha nyurung-nyurung Panjenengané. Ana sawijining wong wadon sing wis rolas taun lara getih saka rahimé, wis ngalami sangsara akèh ing tangané akèh dhokter; kabèh duwité wis entèk, nanging ora nemu panyembuhan, malah tambah parah. – sawisé krungu bab Yesus, dhèwèké maju saka tengah kerumunan, nyentuh pucuké jubahé, merga dhèwèké kandha ing atiné, 'Yèn aku mung nyentuh jubahé, aku bakal mari.' Lan sakwisé kuwi getihé langsung mandheg, lan dhèwèké ngrasa ing awaké yèn dhèwèké wis mari saka lara kuwi. Ing wektu kuwi, Yesus, nyadari ana kakuwatan sing metu saka Panjenengané, muter ing antarané wong akèh lan kandha, 'Sapa sing nyentuh sandhanganku?' Para muridé kandha marang Panjenengané, 'Panjenengan weruh yèn wong akèh padha nyurung Panjenengan, nanging kok takon, "Sapa sing nyentuh Aku?"' Nanging Panjenengané tetep ndelok sakupengé kanggo weruh sapa sing nindakake kuwi. Wadon iku, kebak wedi lan gemeter, nalika ngerti apa sing wis kelakon marang dheweke, maju, sujud ing sikilé Panjenengané, lan nyritakaké kabèh kabeneran marang

Panjenengané. Panjenengané kandha marang dheweke, "Anakku, imanmu wis nylametaké kowe; lunga kanthi tentrem lan mari saka lara atimu."

Markus 5:24–34
Senèn minggu kaping 15.
Kanggo Para Martir.

Injil miturut Markus, bab 22

Ing wektu kuwi, Yesus rawuh ing kutha asalé; para muridé mèlu Panjenengané. Nalika dina Sabat teka, Panjenengané miwiti mulang ing sinagoga; akèh wong sing krungu gumun, kandha, 'Saka ngendi Panjenengané éntuk kabèh iki? Kawicaksanan apa sing diparingaké marang Panjenengané, lan kepriye Panjenengané bisa nindakake mujijat kaya ngono nganggo tangané?' Apa Panjenengané dudu tukang kayu, putrané Maria, adhine Yakobus, Yoses, Yudas, lan Simon? Apa sedulur-seduluré wadon ora ana ing kéné karo kita?' Lan wong-wong mau padha kesinggung amarga Panjenengané. Nanging Gusti Yesus ngandika marang wong-wong mau, 'Pangéling ora dihormati kajaba ing kutha asalé, ing antarané seduluré, lan ing omahé dhéwé.' Lan Panjenengané ora bisa nindakake mujijat apa-apa ing kana, kajaba Panjenengané nempatake tangané marang sawatara wong lara lan marasaké. Lan Panjenengané gumun marang ketidak Percayané; banjur Panjenengané ngubengi désa-désa ing sacedhaké, mulang. Lan sawisé nelson Rolas Murid, Panjenengané miwiti ngutus wong-wong mau loro-loro, lan maringi wewenang marang roh-roh najis.

Markus 6:1–7
Selasa minggu kaping 15.

Injil miturut Markus, wiwitan 23

Ing wektu kuwi, Yesus nelson Rong welas lan miwiti ngutus wong-wong mau loro-loro, lan maringi wewenang marang roh-roh najis. Lan Panjenengané maringi dhawuh supaya padha ora nggawa apa-apa kanggo lelungan kajaba tongkat—ora nggawa kantong, ora nggawa roti, ora nggawa dhuwit ing sabuk—nanging mung nganggo sandal prasaja lan ora nggawa loro jubah. Lan Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Nèng endi waé kowe mlebu ing sawijining omah, manggon ing kono nganti kowe lunga saka panggonan kuwi.' Lan yen ana wong sing ora nampani kowe utawa ora ngrungokake kowe, nalika kowe lunga saka panggonan kuwi, guncangna bledug saka sikilmu minangka pratandha marang wong-wong mau. Satemene aku kandha marang kowe, bakal luwih gampang tumrap Sodom lan Gomora ing dina paukuman tinimbang kutha kuwi. Padha lunga lan mratelakake pangapuran; padha ngusir akèh setan, lan ngolesi akèh wong lara nganggo lenga banjur marasake.

Markus 6:7–13
Rebo minggu kaping 15.

Injil miturut Markus, bab 24

Ing wektu kuwi, Raja Herodes, nalika krungu bab Gusti Yesus (awit asmané wis misuwur), kandha, 'Iki Yohanes Pembaptis sing wis tangi saka pati, mulané mujijat-mujijat iki kelakon lumantar panjenengané.' Ana uga sing kandha, 'Iki Elia,' déné liyané kandha, 'Iki sawijining nabi, utawa salah siji saka para nabi.' Nanging nalika Herodes krungu bab iki, dhèwèké kandha, 'Iki Yohanes sing tak potong sirahé; dhèwèké wis tangi saka pati.' Amarga Herodes iki wis ngutus wong-wong nyekel Yohanes lan ngurung dhèwèké ing panjara merga Herodias, bojoné adhine Filipus, amarga dhèwèké wis nikah karo dhèwèké. Amarga Yohanes tansah kandha marang Herodes, 'Kowe ora pantes nduwèni bojoné adhimmu.' Nanging Herodias nesu banget marang dhèwèké lan péngin matèni dhèwèké, nanging ora bisa. Amarga Herodes wedi marang Yohanes, awit ngerti yèn dhèwèké iku wong sing bener lan suci, lan dhèwèké nglindhungi dhèwèké; dhèwèké nindakake akèh bab miturut ajakané Yohanes lan seneng ngrungokaké dhèwèké. Ana dina sing pas nalika Herodes, ing perayaan dina lairé, nganakake jamuan kanggo para bangsawané, para panglima sewu, lan para tuwa-tuwa ing Galilea; putriné Herodias mlebu, nari, lan nyenengaké Herodes lan wong-wong sing lungguh ing meja karo dhèwèké; Raja kandha marang bocah wadon mau, 'Panjalukna apa bae kang kok karepake, lan bakal tak wenehake'; lan raja ngucap sumpah marang dheweke, 'Apa bae kang kok jaluk marang aku,

bakal tak wenehake, sanajan separo kratonku.' Dheweke banjur metu lan takon marang ibune, 'Apa sing kudu tak jaluk?' Ibune mangsuli, 'Sirahé Yohanes Pembaptis.' Lan dheweke langsung kesusu menyang raja lan kandha, "Aku kepengin kowe maringi sirah Yahya Pembaptis ing piring saiki uga." Raja kuciwa, nanging amarga sumpahé lan wong-wong sing lungguh bareng ing meja, dhèwèké ora gelem nolak. Lan langsung, raja ngutus prajurit lan mréntah supaya sirahé digawa. Pangeran banjur lunga lan mateni Yohanes ing penjara, banjur nggawa sirahé ing piring, diwènèhaké marang parawan, lan parawan mau diwènèhaké marang ibuné. Para muridé, sawisé krungu bab iki, padha teka njupuk awaké, banjur ngubur ing kuburan. Para rasul padha nglumpuk ngubengi Gusti Yesus lan nyritakaké kabèh marang Panjenengané, apa sing wis padha dilakoni lan apa sing wis padha diwulangaké.

Markus 6:14–30

29 Agustus, Pangpenggalan Yohanes Pembaptis, nalika Liturgi.

Injil miturut Markus, bab 25

Ing wektu kuwi para Rasul padha nglumpuk ing sacedhaké Gusti Yesus lan nyritakaké kabèh marang Panjenengané—apa sing wis padha dilakoni lan apa sing wis padha diwulangaké. Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Ayo padha lunga piyambak menyang panggonan sepi lan padha ngaso sakedhik, awit akèh wong padha teka-tèki lan padha ora nduwé wektu kanggo mangan.' Mula padha lunga piyambak nganggo prau menyang panggonan sepi. Wong-wong weruh padha mangkat, akèh sing padha ngenali; mula wong-wong mlaku-mlaku saka kabèh kutha padha mlayu, maringi kabar, lan padha nglumpuk ing sacedhaké Panjenengané. Yesus munggah ing daratan lan ndeleng akèh wong; Panjenengané ngrasakaké welas asih marang wong-wong mau, amarga padha kaya wedhus tanpa panggembala, lan Panjenengané miwiti mulang akèh bab marang wong-wong mau. Lan sawisé suwe, murid-muridé teka marang Panjenengané lan kandha, 'Iki panggonan sepi, lan wis wayah – kersa kengkenana padha lunga menyang désa-désa lan désa cilik ing sacedhaké kéné supaya padha tuku roti, awit padha ora nduwé apa-apa sing dipangan.' Panjenengané mangsuli, 'Kowe sing wenehi padha mangan.' Para murid padha matur marang Panjenengané, 'Kula badhé mundhut roti regané rong atus dénéri supados saged dipun dhahar?' Nanging Panjenengané pitakon, 'Sapinten cacah roti ingkang kowe duwé? Ménèk kowe priksa.' Sasampunipun padha priksa, padha matur, 'Gelima roti lan kalih iwak.' Panjenengané banjur dhawuh supados sadaya tiyang lenggah miturut kelompok ing inggil suket ijo. Lan padha lenggah miturut barisan, saben atusan lan limang dasa. Panjenengané njupuk limang roti lan loro iwak, banjur ndeleng munggah menyang langit, ngaturaken panuwun, mecah roti-roti mau lan maringi marang para muridé supaya diwènèhaké marang wong-wong; lan Panjenengané mbageake loro iwak mau marang kabèh. Lan kabèh padha mangan lan wareg. Lan padha nglumpukaké potongan-potongan roti lan sésa-sésa iwak—kawolu kranjang kebak. Wektu kuwi ana watara limang ewu priya sing wis mangan roti mau. Lan langsung Panjenengané ngajak para muridé supaya munggah prau lan lunga dhisik menyang sisih liya, menyang Betsaida, déné Panjenengané ngusir wong akèh.

Markus 6:30–45

Kemis ing minggu kaping 15.

Injil miturut Markus, wiwitan 26

Nalika semana, Gusti Yesus ngandhani para muridé supaya padha numpak prau lan mangkat dhisik menyang sabrang, menyang Betsaida, déné Panjenengané ngusir wong akèh. Sawisé ngusir wong akèh mau, Panjenengané munggah menyang gunung kanggo ndedonga. Ing wayah sore prau wis ana ing tengahing segara, déné Panjenengané piyambak ana ing daratan. Panjenengané ndeleng murid-muridé padha susah dayung, amarga angin nglawan; banjur watara jam papat bengi Panjenengané rawuh marang wong-wong mau, mlaku ing segara, lan arep liwat. Nalika padha weruh Panjenengané mlaku ing segara, padha kaget mikir yèn iku arwah, banjur padha njerit. Amarga kabèh padha weruh Panjenengané lan padha wedi banget. Nanging langsung Panjenengané ngandika marang wong-wong mau, "Tenang atimu, Aku iki; aja wedi!" Lan Panjenengané munggah ing prau bebarengan karo wong-wong mau, banjur angin mandheg. Lan wong-wong mau padha gumun banget lan bingung, awit durung mangertèni mujijat roti mau, merga atiné wis atos. Sawisé nyebrang, padha tekan tlatah Gennesaret lan labuh ing pinggir.

Injil miturut Markus, wiwitan 27

Nalika kuwi, sawisé Yesus metu saka prau, wong-wong langsung ngenali Panjenengané; padha mlayu ing saindenging wewengkon lan miwiti nggawa wong lara ing amben-ambené menyang endi waé sing krungu Panjenengané ana. Lan ing endi wae Panjenengané lunga—apa menyang désa, kutha, utawa désa cilik—wong-wong padha nglumpukaké wong lara ing panggonan terbuka lan nyuwun supaya padha bisa nyentuh sanajan pucuk busana Panjenengané; lan sapa waé sing nyentuh Panjenengané padha mari. Para Farisi lan sawatara ahli kitab sing teka saka Yerusalem padha nglumpuk ngubengi Gusti Yesus; lan nalika padha weruh sawatara muridé padha mangan roti nganggo tangan 'kothor'—tegesé durung dicuci—padha nyalahké. Amarga para Farisi lan kabèh wong Yahudi ora mangan kajaba wis ngumbah tangané kanthi tлити, manut adat para sepuh; lan uga ora mangan sawise teka saka pasar tanpa ngumbah dhisik. Ana uga akèh adat liya sing dituruti: ngumbah cangkir, kendi, panci, lan bangku. Banjur para Farisi lan para ahli kitab padha takon marang Panjenengané, 'Ngapa para muridé Panjenengan ora manut adat para sepuh, nanging mangan roti nganggo tangan sing durung diumbah?' Panjenengané mangsuli marang wong-wong mau, 'Yesaya wis bener ngandhani bab kowe wong munafik, kaya sing katulis: "Bangsa iki ngajeni Aku mung nganggo cangkemé, nanging atiné adoh saka Aku; padha nyembah Aku sia-sia, amarga piwulangé iku paugeran manungsa." Amarga kowe wis nglirwakaké dhawuhé Gusti, malah nyekel tradisi manungsa.'

Markus 6:54–7:8A
Senèn minggu kaping 16.

Injil miturut Markus, diwiwiti saka ayat 28

Nalika semana, para Farisi lan ahli-ahli kitab takon marang Yesus, 'Ngapa para muridé ora manut adat para tuwa, nanging padha mangan roti tanpa ngumbah tangan dhisik?' Panjenengané mangsuli marang wong-wong mau, 'Yesaya wis bener ngandhani bab kowe wong munafik, kaya sing katulis: "Bangsa iki ngurmati Aku nganggo lambéné, nanging atiné adoh saka Aku; kanthi sia-sia padha nyembah Aku, mulang piwulangé manungsa minangka ajaran.'" Kowe padha nglirwakake paugerané Gusti Allah, malah nyekel tradisi manungsa—kayata ngumbah cangkir lan mangkuk—lan akèh manèh prakara kaya ngono. Banjur dhèwèké kandha marang wong-wong mau, 'Apa pantes kowe padha nglirwakake paugerané Gusti Allah mung kanggo nglestarekaké tradisi kowe? Amarga Musa wis kandha, "Ngajèni bapakmu lan ibumu"; lan: 'Sapa waé sing ngina bapak utawa ibu mesthi paukuman pati.' Nanging kowé padha kandha, 'Sapa waé sing kandha marang bapak utawa ibuné, "Corban"—tegesé, kurban kanggo Gusti Allah saka apa waé sing kuduné kowé gunakaké kanggo aku"—kanthi kuwi kowé maringi idin supaya padha ora nindakaké apa-apa kanggo bapak utawa ibuné, kanthi nglirwakaké sabda Gusti Allah amarga tradhisi sing kowé tetepaké; lan kowé nindakaké akèh bab kaya ngono. Lan, nglumpukaké kabèh wong marang dhèwèké, dhèwèké kandha marang wong-wong mau: 'Rungokna aku, kabèh kowé, lan mangertèni: ora ana apa-apa sing mlebu ing manungsa saka njaba sing bisa ngotori dhèwèké; nanging apa sing metu saka dhèwèké, iku sing ngotori manungsa. Sapa waé sing nduwé kuping kanggo ngrungokaké, rungokna!'

Markus 7:5–16
Selasa minggu kaping 16.

Injil miturut Markus, wiwitan 29

Ing wektu kuwi, Gusti Yesus nyaur kabèh wong akèh marang Panjenengané lan ngandika: 'Rungokna Aku, kowe kabèh, lan mangertèni: ora ana apa-apa sing mlebu marang manungsa saka njaba sing bisa ngotori manungsa; nanging apa sing metu saka manungsa, iku sing ngotori manungsa. Sapa waé sing duwé kuping kanggo ngrungokaké, muga-muga padha ngrungokaké!' Lan nalika Panjenengané wis ninggalaké wong akèh lan mlebu ing omah, para muridé padha takon marang Panjenengané bab parabel iku. Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Kowe kabèh uga lelet pangerten? Apa kowe ora ngerti yèn ora ana apa-apa sing mlebu marang manungsa saka njaba sing

bisa ndadèkaké manungsa iku najis? Amarga iku ora mlebu ing atiné nanging menyang wetengé, lan banjur metu—mangkono kabèh jinis panganan dadi resik.' Panjenengané banjur ngendika: 'Apa sing metu saka manungsa iku sing ngotori dhèwèké.' Amarga saka njero, saka manahé manungsa, metu pikiran-pikiran ala: zinah, cabul, matèni, nyolong, serakah, nesu, tipu daya, cabul, mripat iri, ngumpat, sombong, lan bodho—kabèh kabecikan iki metu saka njero lan ngotori manungsa. Lan sawisé ninggal panggonan kuwi, dhèwèké lunga menyang tlatah Tirus lan Sidon.

Markus 7:14–24A
Rebo minggu kaping 16.

Injil miturut Markus, wiwitan 30

Ing wektu kuwi, Yesus rawuh ing tlatah Tirus lan Sidon; lan sawisé mlebu ing sawijining omah, Panjenengané ora péngin ana sing ngerti; nanging Panjenengané ora bisa ndhelik. Amarga ana sawijining wanita sing putrine katempuhan roh najis wis krungu bab Gusti Yesus, banjur teka lan nyembah ing ngajengé; wanita iku wong manca, keturunan Siria-Fenisia; lan dhèwèké nyuwun supaya Gusti Yesus ngusir setan saka putrine. Nanging Gusti Yesus ngandika marang dheweke, 'Ayo bocah-bocah dipangan dhisik, awit ora pantes njupuk roti bocah-bocah lan mbuwang marang asu.' Dheweke mangsuli, 'Inggih, Gusti; nanging sanajan asu ing sangisore meja padha mangan remah-remah bocah.' Lan Panjenengané kandha marang dhèwèké, 'Merga saka tembung iki, mangkat; setan wis metu saka anakmu.' Lan nalika dhèwèké mulih, dhèwèké weruh yèn setan wis metu lan anaké lagi nggleleng ing amben.

Markus 7:24–30
Kemis ing minggu kaping 16.

Injil miturut Markus, Bab 31

Ing wektu kuwi, sawisé ninggalaké wilayah Tirus lan Sidon, Yesus mbalèk menyang Segara Galilea, lumantar wilayah Dekapolis. Ana wong sing tuli lan angel ngomong digawa marang Panjenengané, lan wong-wong nyuwun supaya Panjenengané nyandhak tangané marang wong iku. Yesus nglantarake wong iku saka kerumunan, nyelupake driji Panjenengané ing kupinge lan sawisé ngeludhuh, nyentuh ilatné; banjur, ndeleng munggah marang swarga, Panjenengané nglegak lan ngendika marang wong iku, 'Ephphatha', tegesé 'Mbukakna'. Mangkono, langsung kupinge kabuka lan iketan ing ilatne longgar, banjur dhèwèké bisa ngomong cetha. Gusti Yesus ngandhani supaya padha aja ngandhani sapa-sapa. Nanging saya dipenget, kabar iku saya sumebar. Lan wong-wong padha gumun banget, kandha, 'Dhèwèké nindakake kabèh kanthi becik—nggawe wong budeg bisa krungu lan wong bisu bisa ngomong.'

Markus 7:31–37
Setu kaping papat ing Prapaskita Agung.

Injil miturut Markus, diwiwiti saka ayat 32

Ing wektu kuwi, nalika akèh wong padha kumpul lan padha ora nduwé panganan, Gusti Yesus nyaur para muridé lan kandha, 'Aku welas asih marang wong-wong iki, awit wis telung dina padha ana karo Aku lan ora nduwé panganan. Yèn tak balèkaké mulih tanpa mangan, bakal lelem ing dalan, awit ana sing teka saka adoh.' Para murid mangsuli, 'Ing panggonan sepi iki, saka ngendi ana sing bisa entuk roti cukup kanggo maringi mangan wong-wong mau?' Panjenengané takon, 'Kowe padha duwe roti pira?' Padha mangsuli, 'Pitu.' Banjur Panjenengané maréntahaké wong akèh supaya padha lungguh ing lemah; lan sawisé njupuk pitung roti mau lan matur nuwun, Panjenengané mecah-mecah roti mau lan maringi marang para muridé supaya diwènèhaké; lan para muridé banjur maringi marang wong akèh. Wong-wong mau uga nduwé sawetara iwak cilik; sawisé mberkahi, Panjenengané maréntah supaya iwak mau uga diwènèhaké. Padha mangan nganti wareg; lan padha nglumpukaké potongan sing isih kèri—pitu kranjang kebak. Jumlah wong sing mangan watara patang ewu. Banjur Panjenengané nglilani wong-wong mau lunga. Sakwisé kuwi, Panjenengané munggah prau karo para muridé lan tekan ing wewengkon Dalmanuta.

Markus 8:1–10
Jumat ing minggu kaping 16.

Injil miturut Markus, bab 33

Ing wektu kuwi, para Farisi metu lan miwiti mbantah karo Gusti Yesus, padha nuntut pratandha saka swarga marang Panjenengané, kanggo nguji Panjenengané. Lan Panjenengané, kanthi ngendus jero, ngendika, 'Ngapa generasi iki nggoleki pratandha? Satemene Aku ngandika marang kowe, ora ana pratandha sing bakal diwènèhaké marang generasi iki.' Lan sawisé ninggalaké wong-wong mau, Panjenengané munggah manèh ing prau lan mangkat menyang sebrang. Para muridé padha lali nggawa roti, kajaba siji waé, ora ana apa-apa karo dhèwèké ing prau. Lan Panjenengané ngélingaké marang wong-wong mau, kandha, 'Ati-ati, waspada marang ragié wong Farisi lan ragié Herodes.' Lan nalika padha rembugan bab iku ing antarané wong-wong mau, padha kandha, 'Iki ateges kita ora duwe roti.' Gusti Yesus, sawisé ngerti bab iku, kandha marang wong-wong mau, 'Ngapa kowe padha rembugan bab kowe ora duwe roti? Apa kowe isih durung paham utawa isih ora mangertèni? Apa atimu isih kebak kekerasan? Sanadyan duwe mripat, apa kowe ora weruh? Sanadyan duwe kuping, apa kowe ora krungu? Lan apa kowe ora kelingan? 'Nalika Aku mecah limang roti kanggo limang ewu wong, pinten kranjang kebak potongan sing kok kumpulake?' Wangsulane, 'Sewelas.' 'Lan nalika Aku mecah pitu roti kanggo papat ewu wong, pinten kranjang kebak potongan sing isih kowe kumpulake?' Wangsulane, 'Pitu.' Banjur dhèwèké kandha marang wong-wong mau, 'Kepriye kok kowe isih ora mangertèni?'

Markus 8:11-21
Senèn ing minggu kaping 30.

Injil miturut Markus, bab 34

Ing wektu kuwi, Yesus rawuh ing Betsaida; banjur wong-wong nggawa wong wuta marang Panjenengané lan nyuwun supaya Panjenengané nyentuh wong iku. Sawisé nyekel tangan wong wuta kuwi, Panjenengané nggawa metu saka désa; banjur Panjenengané ngidoni mripaté, nempataké tangané ing sirahé lan takon, 'Apa kowé bisa ndeleng apa-apa?' Dheweke ndeleng lan kandha, 'Aku weruh wong padha mlaku-mlaku, nanging katon kaya wit.' Banjur Yesus manèh nyandhak tangane wong iku lan ngusap mripaté, lan dhèwèké ndeleng. Lan dhèwèké mari lan bisa ndeleng kabèh kanthi cetha. Yesus ngutus dhèwèké mulih, kandha, 'Aja mlebu ing désa, lan aja ngandhani sapa-sapa ing kana.'

Markus 8:22-26
Selasa minggu kaping 30.

Injil miturut Markus, Bab 35

Nalika semana, Yesus rawuh bebarengan karo para muridé menyang désa-désa ing Kaisarea Filipi. Ing dalan, Panjenengané takon marang para muridé, 'Miturut wong akèh, sapa Aku iki?' Wangsulane, 'Yohanes Pembaptis'; liyané, 'Élias'; lan ana manèh sing kandha, 'salah siji saka para nabi'. Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Nanging kowe kabèh kandha yèn aku iki sapa?' Petrus mangsuli, 'Panjenengané Kristus.' Banjur Panjenengané nglarang supaya ora ngandhani sapa-sapa bab Panjenengané. Sawisé kuwi Panjenengané wiwit mulang marang wong-wong mau yèn Putrané Manungsa kudu nandhang sangsara akèh, ditolak déning para tuwa, imam-imam kepala, lan ahli-ahli kitab, dipatèni, lan bakal tangi manèh ing dina katelu.

Markus 8:27-31
Setu kaping lima ing Prapaskita Agung.

Injil miturut Markus, diwiwiti saka ayat 36

Ing wektu kuwi, Yesus kanthi tegas nglarang para muridé supaya ora ngandhani sapa waé bab Panjenengané. Lan Panjenengané wiwit mulang marang wong-wong mau yèn Putrané Manungsa kudu nandhang sangsara akèh, ditolak déning para tuwa, imam-imam kepala, lan ahli-ahli kitab, dipatèni, lan bakal tangi manèh ing dina katelu. Lan Panjenengané ngandika bab iki kanthi teges. Nanging Petrus, nglumpukake Panjenengané menyang sacedhaké, miwiti ngélingi Panjenengané. Nanging Panjenengané, muter lan ndelok para muridé, ngélingi Petrus, kandha, 'Mundur saka aku, Setan! Amarga kowe ora mikir babagan apa sing saka Gusti Allah, nanging babagan apa sing saka

manungsa.' Lan, nglumpukaké wong akèh bebarengan karo murid-muridé, Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Sapa waé sing kepéngin mèlu Aku, kudu mbantah dhiri, nggawa salibé, lan mèlu Aku.'

Markus 8:30–34
Rebo minggu kaping 30.

Injil miturut Markus, wiwitan 37

Gusti ngandika: 'Sapa waé sing kepéngin mèlu Aku, kudu mbantah dhiri, nggawa salibé, lan mèlu Aku. Amarga sapa waé sing kepéngin nylametaké nyawané, bakal kelangan nyawa; nanging sapa waé sing kelangan nyawané demi Aku lan demi Injil, bakal nylametaké nyawané. Amarga apa gunané manungsa yèn dhèwèké éntuk donya kabèh nanging kelangan nyawané? Utawa apa paedane manungsa mbayar rega kanggo mbebasake nyawane? Amarga sapa wae isin marang Aku lan marang tembung-tembungku ing generasi sing zinah lan dosa iki, Putraning Manungsa uga bakal isin marang wong iku nalika Panjenengané rawuh ing kamulyané Rama bebarengan karo malaikat-malaikat sing suci. Lan Panjenengané kandha marang wong-wong mau, "Satemene Aku ngandhani kowe kabèh, ana sawatara wong sing ngadeg kéné sing ora bakal ngrasakaké pati sadurungé padha weruh Kratoné Allah teka kanthi kuwasa."

Markus 8:34–9:1
Minggu katelu saka Puasa Agung.
Minggu sawisé Pangluhuré Salib Suci.

Injil miturut Markus, diwiwiti saka ayat 38

Ing wektu kuwi, Yesus ngajak Petrus, Yakobus, lan Yohanes, banjur nuntun wong telu mau munggah gunung sing dhuwur mung kanggo dheweke, lan Panjenengané malih wujud ing ngarepé. Sandhangané dadi padhang sumunar, putih kaya salju, luwih putih tinimbang sing bisa digawé déning tukang pemutih ing donya. Lan Elijah lan Musa katon marang wong-wong mau, lan padha rembugan karo Yesus. Banjur Petrus kandha marang Yesus, 'Rabi, becik tenan kita ana ing kene; ayo padha gawe telung pondhok: siji kanggo Panjenengan, siji kanggo Musa, lan siji kanggo Elijah.' Amarga dheweke ora ngerti apa sing arep diomongake, amarga padha kebak rasa ngeri. Banjur ana méga sing nutupi wong-wong mau, lan ana swara saka ing méga kuwi kandha, 'Iki Putraku sing tak tresnani; rungokna dhèwèké.' Tiba-tiba, nalika padha ndeleng maneh, ora ana wong liya karo dheweke kejaba mung Yesus piyambak. Nalika padha mudhun saka gunung, Panjenengané maringi dhawuh marang wong-wong mau supaya ora ngandhani sapa waé apa sing wis padha deleng nganti Putraning Manungsa wis tangi saka pati.

Markus 9:2–9
Transfigurasi Gusti, ing Matins.

Injil miturut Markus, diwiwiti saka ayat 39

Ing wektu iku, para murid nyimpen tembung-tembungé Gusti Yesus ing atiné, padha takon siji lan sijiné apa tegesé 'bangun saka pati'. Lan padha takon marang Panjenengané, 'Ngapa para ahli kitab kandha yèn Elia kudu teka luwih dhisik?' Panjenengané mangsuli, 'Bener yèn Elia bakal teka luwih dhisik lan nyetel kabèh; lan Putrané Manungsa, kaya sing katulis bab Panjenengané, kudu nandhang sangsara abot lan dihinakaké.' Nanging aku kandha marang kowe, Elia wis teka, lan wong-wong mau nindakake apa wae sing dikarepake marang dheweke, kaya sing wis katulis babagan dheweke.' Nalika Panjenengané rawuh marang para muridé, Panjenengané weruh ana kumpulan wong akèh ngubengi wong-wong mau lan para ahli kitab padha mbantah karo wong-wong mau. Sakwise kumpulan wong mau weruh Panjenengané, kabèh padha gumun, banjur padha mlayu nyedhak lan nyapa Panjenengané. Panjenengané takon marang para ahli kitab, 'Apa sing kok padha mbantah karo wong-wong mau?'

Markus 9:10–16
Kemis ing minggu kaping 30.

Injil miturut Markus, wiwitan 40

Nalika semana, ana sawijining wong teka marang Gusti Yesus, sujud ing ngarsane lan kandha: 'Rabi, aku wis nggawa anakku marang Panjenengan; dhèwèké kesurupan roh sing ndadèkaké dhèwèké bisu. Ing endi waé roh iku nyerang dhèwèké, roh iku nimpuk dhèwèké ing lemah, lan dhèwèké nggelumpruk ludah saka cangkemé, nggrentèkaké untu lan dadi kaku.' Aku wis nyuwun marang murid-muridmu supaya padha ngusir roh iku, nanging padha ora bisa.' Yesus mangsuli, 'Wah, kowe wong sing ora precaya! Nganti pira suwene Aku kudu ana bareng kowe? Nganti pira suwene Aku kudu sabar marang kowe? Bawani marang Aku.' Banjur wong-wong mau nggawa dheweke marang Gusti Yesus. Sakwise wong sing kesurupan iku weruh Gusti Yesus, roh jahat kuwi langsung nyerang dheweke; dheweke tiba ing lemah lan ngglundhung, nganti bule ing cangkemé. Yesus takon marang bapaké, 'Wis suwé pira kedadéyan iki marang dhèwèké?' Wangsulane, 'Wiwit isih cilik; lan akèh kaping roh iku wis mbuwang dhèwèké menyang geni lan banyu kanggo mateni dhèwèké; nanging yèn Panjenengan bisa nindakaké apa-apa, welasana kula lan tulungana kula.' Yesus kandha marang dhèwèké, 'Yèn kowé nduwé iman sanadyan sethithik, kabèh bab bisa kelakon kanggo sing pracaya.' Sakwise kuwi bapak bocah iku langsung nangis lan kandha, 'Aku pracaya, Gusti! Tulung marang ora pracayaku.' Yesus, nalika weruh wong akeh padha kumpul, ngelakake roh najis, kandha, 'Roh sing ndadekake dheweke bisu lan budeg! Aku paring dhawuh, metu saka dheweke lan aja mlebu maneh.' Lan kanthi jeritan lan geger sing kenceng, roh iku metu; lan bocah iku dadi kaya mati, nganti akèh wong kandha yèn dhèwèké wis mati. Nanging Yésus, nyekel tangane, ngangkat dhèwèké; lan dhèwèké tangi. Lan nalika Yésus wis mlebu ing omah, para muridé takon marang dhèwèké piyambak, 'Ngapa kita ora bisa ngusir roh iku?' Lan Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Jenis iki ora bisa metu kajaba kanthi pandonga lan ngpuasa.' Sawisé ninggal panggonan kuwi, padha liwat ing Galilea; lan Panjenengané ora kersa ana sing ngerti. Amarga Panjenengané mulang para muridé lan ngandhani yèn Putrané Manungsa bakal diserahaké ing tangan manungsa, lan bakal dipatèni, lan sawisé dipatèni, Panjenengané bakal tangi manèh ing dina katelu.

Markus 9:17-31

Minggu kaping 4 saka Puasa Agung.

Injil miturut Markus, wiwitan 41

Ing wektu kuwi, Yesus lan para muridé rawuh ing Kapernaum; lan nalika Panjenengané ana ing omah, Panjenengané takon marang wong-wong mau, 'Kowe padha rembugan apa ing dalan?' Wong-wong mau meneng bae, awit ing dalan mau padha rembugan sapa sing paling gedhé. Banjur Panjenengané lenggah, nelokaké Rolas Murid mau marang Panjenengané, lan kandha marang wong-wong mau, 'Sapa waé sing kepéngin dadi sing sepisanan, kudu dadi sing paling mburi saka kabèh lan abdi kabèh.' Lan Panjenane njupuk bocah cilik, dipapanake ing tengah-tengahé wong-wong mau, lan sawisé ngrangkep bocah mau, Panjenane kandha marang wong-wong mau, 'Sapa waé sing nampa bocah kaya ngéné iki ing jenengku, iku nampa aku; lan sapa waé sing nampa aku, ora nampa aku, nanging nampa Sang sing ngutus aku.' Nalika kuwi Yohanes kandha, 'Rabi, kita weruh ana wong sing ngusir setan nganggo jeneng Panjenengan, nanging dhèwèké ora mèlu kita; lan kita nyoba nyegah dhèwèké amarga dhèwèké ora mèlu kita.' Yesus ngandika, 'Aja ngalang-alangi wong iku, awit ora ana wong sing nindakake mujijat ing jenengku banjur enggal ngomong ala marang aku. Awit sapa wae sing ora mungsuh kowe, iku mèlu kowe. Lan sapa wae sing maringi kowe ngombe saka cangkir banyu ing jenengku, amarga kowe kagungan Kristus, saestu aku kandha marang kowe, ora bakal kelangan ganjarané.'

Markus 9:33-41

Jumat ing minggu kaping 30.

20 Desember lan 29 Januari, Ignatius sing nggawa Gusti Allah.

Injil miturut Markus, bab 42

Pangéran ngandika: 'Sapa waé sing ndadèkaké salah siji saka wong cilik iki sing pracaya marang Aku, luwih becik yèn watu gilingan digantung ing gulu lan dhèwèké dibuwang ing segara. Lan yèn tanganmu nggawé kowe dosa, potong tanganmu: luwih becik kowe mlebu urip cacad tinimbang, karo

loro tangan, dibuwang menyang Gehenna, menyang geni kang ora mati, ing ngendi cacingé ora mati lan geni ora mati. Lan yen sikilmu nggawe kowe dosa, puterana: luwih becik mlebu urip lumpuh tinimbang dibuwang menyang Gehenna karo loro sikil, menyang geni kang ora bisa dipadamake, ing ngendi cacingé ora mati lan geni ora padam. Lan yèn mripatmu ndadèkaké kowe dosa, cabut waé: luwih becik mlebu Karajaning Allah nganggo siji mripat tinimbang dibuwang menyang Gehenna geni karo loro mripat, ing ngendi cacingé ora mati lan geni ora mati. Amarga kabèh wis diwènèhi rasa geni, lan saben kurban diwènèhi uyah. Garam iku apik; nanging yèn garam iku ilang rasa asiné, kepriyé kowé bisa mbalèkaké rasa asiné? Padha nduwéna garam ing antaramu, lan padha rukun siji lan sijiné. Sawisé ninggal panggonan kuwi, dhèwèké lunga menyang wilayah wong Yahudi ing sabrang Kali Yordan. Wong akèh padha kumpul manèh ngubengi dhèwèké, lan kaya biasané, dhèwèké mulang manèh marang wong-wong mau.

Markus 9:42–10:1
Senèn minggu kaping 31.

Injil miturut Markus, wiwit 43

Ing wektu kuwi, para Farisi teka marang Yesus lan padha takon marang Panjenengané, kanggo nguji Panjenengané: 'Apa sah miturut hukum yèn ana priya mecahaké bojoné?' Panjenengané mangsuli marang wong-wong mau, 'Apa sing diprentahaké Musa marang kowé?' Wong-wong mau mangsuli, 'Musa maringi idin marang priya kanggo nulis surat cerai lan ngusir bojoné.' Yesus mangsuli marang wong-wong mau, 'Amarga atimu kang atos, mulane Musa nulis prentah iki kanggo kowe. Nanging wiwit ing wiwitaning pepadhang, Gusti Allah nggawe manungsa lanang lan wadon. Mulane, sawijining priya bakal ninggalake bapak lan ibune lan nyawiji karo garwane, lan loro-lorone bakal dadi siji daging; saengga ora loro maneh, nanging siji daging. Mulané, apa sing wis digandhengkaké déning Gusti Allah, aja ana sing misahaké.' Mengko, ing omah, para muridé takon manèh marang dhèwèké bab iki. Dhèwèké kandha marang wong-wong mau, 'Sapa waé sing mecah cerai karo garwané lan nikah karo wong liya, iku nindakké zinah marang garwané; lan yèn sawijining garwa mecah cerai karo bojone lan nikah karo wong liya, dhèwèké uga nindakké zinah.'

Markus 10:2–12
Selasa minggu kaping 31.

Injil miturut Markus, wiwit 44

Gusti Allah ngendika: 'Sapa waé sing mecah cerai karo garwané banjur nikah karo wong liya, iku nindakake zinah marang garwané; lan yèn garwané mecah cerai karo bojone banjur nikah karo wong liya, iku uga nindakake zinah.' Wong-wong padha nggawa bocah-bocah marang Panjenengané supaya Panjenengané maringi tangané marang bocah-bocah mau, nanging para murid ora ngidini supaya padha nyedhak. Nalika Yesus mirsani kahanan iki, Panjenengané nesu lan ngendika marang wong-wong mau, 'Biyenana bocah-bocah teka marang Aku lan aja ngalangi, awit marang wong kaya ngono kagungané Karajané Allah. Satemené Aku kandha marang kowé kabèh, sapa waé sing ora nampa Karajané Allah kaya bocah cilik, ora bakal mlebu.' Banjur Panjenengané nampani bocah-bocah mau ing pangkuwané, nyandhak tangané marang wong-wong mau lan mberkahi.

Markus 10:11–16
Rebo minggu kaping 31.

Injil miturut Markus, bab 45

Ing wektu kuwi, nalika Yesus arep miwiti lelampahané, ana wong lanang mlayu nyedhak marang Panjenengané, banjur sujud ing ngarepé lan takon, 'Guru sing apik, apa sing kudu tak lakoni supaya oleh gesang langgeng?' Yesus mangsuli, 'Ngapa kowe nyebut Aku apik? Ora ana siji waé sing apik kajaba Gusti Allah piyambak. Kowe ngerti paugeran: 'Aja zinah; aja matèni; aja nyolong; aja maringi seksi palsu; aja nipu; ngajèna bapakmu lan ibumu.' Panjenengané mangsuli, 'Guru, kabèh mau wis tak patuhi wiwit isih enom.' Yesus mandeng marang wong iku lan tresna marang dheweke, banjur kandha, 'Siji bab sing isih kurang: jak, adol kabèh kagunganmu lan wènèhna marang wong mlarat, lan kowe bakal nduwé bandha ing swarga; banjur jak mèlu aku, nggawa salibmu.' Nanging wong iku sedhih amarga tembung mau lan lunga kanthi murung, merga dheweke nduwé bandha akèh. Lan

ndeleng sakupenge, Yesus kandha marang para muridé, 'Sepira angelé wong sugih mlebu ing Karajaning Allah!' Para muridé padha gumun banget lan padha kandha, 'Yen mangkono, sapa sing bisa kaslametake?' Yesus ndeleng marang wong-wong mau lan kandha, 'Anak-anakku, sepira angelé wong sing ngandelaké bandha mlebu ing Karajaning Allah! Luwih gampang unta mlebu ing bolongan jarum tinimbang wong sugih mlebu ing Karajaning Allah.' Padha gumun banget lan padha kandha marang siji lan sijine, 'Sapa ta sing bisa slamet?' Yesus ndelok wong-wong mau lan ngendika, 'Iki mokal kanggo manungsa, nanging ora kanggo Gusti Allah; amarga kabeh bisa kelakon dening Gusti Allah.'

Markus 10:17-27
Kemis ing minggu kaping 31.

Injil miturut Markus, Bab 46

Gusti ngendika: 'Angel tenan kanggo wong sing duwe bandha mlebu Karajaning Gusti Allah!' Para murid padha gumun banget lan padha kandha siji lan sijine, 'Yen mangkono, sapa sing bisa slamet?' Gusti Yesus ndelok wong-wong mau lan ngendika, 'Kanggo manungsa iki ora mungkin, nanging ora kanggo Gusti Allah; amarga kabeh bab bisa kelakon dening Gusti Allah.' Luwih gampang unta lumebu ing pangkal jarum tinimbang wong sugih lumebu ing Kratoning Gusti Allah.' Padha gumun banget lan padha kandha marang siji lan sijiné, 'Sapa ta sing bisa slamet?' Gusti Yesus ndelok marang wong-wong mau lan ngandika, 'Iki mokal tumrap manungsa, nanging ora tumrap Gusti Allah; awit kabèh bisa kelakon déning Gusti Allah.' Banjur Petrus miwiti kandha marang Panjenengané, 'Delengen, kita wis ninggalaké kabèh lan mèlu Panjenengan.' Gusti Yesus mangsuli, 'Satemene Aku kandha marang kowe, ora ana siji waé sing wis ninggalaké omah utawa sedulur lanang utawa sedulur wadon utawa bapak utawa ibu utawa bojo utawa anak utawa lapangan amarga Aku lan amarga Injil sing ora bakal nampa satus kaping saiki, ing wektu iki, ing tengah panganiayaan, atusan kaping luwih akèh omah, lan sedulur lanang, lan sedulur wadon, lan bapak, lan ibu, lan anak-anak, lan tanah, lan ing jaman sing bakal teka, urip langgeng. Nanging akèh sing dhisik bakal dadi pungkasan, lan sing pungkasan bakal dadi dhisik. Nalika padha munggah menyang Yerusalem, Yesus lumaku ing ngarepé, lan padha kaget banget; lan sing mèlu Panjenengané padha kebak rasa wedi.

Markus 10:23B-32A
Jumat ing minggu kaping 31.

Injil miturut Markus, bab 47

Ing wektu kuwi, Yesus nyaur rolas muridé lan miwiti nyritakaké marang wong-wong mau apa sing bakal kelakon marang Panjenengané: 'Lah, kita saiki munggah menyang Yerusalem, lan Putraning Manungsa bakal diserahake marang imam-imam kepala lan ahli-ahli kitab; padha bakal ngukum Panjênêngane pati lan nyerahake marang bangsa-bangsa liya; padha bakal ngina, nggebugi, ngidini, lan matèni Panjênêngane; lan ing dina katelu Panjênêngane bakal tangi manèh.' Banjur anak-anak Zebedeus, Yakobus lan Yohanes, maju marang Panjenengané lan kandha, 'Guru, kita péngin Panjenengan nindakaké apa waé sing kita panyuwun.' Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Apa sing kowe péngin Aku tindakaké kanggo kowe?' Wong-wong mau mangsuli, 'Parengna salah siji saka kita lungguh ing sisih tengen Panjenengan lan sijiné ing sisih kiwa Panjenengan ing kamulyan Panjenengan.' Nanging Gusti Yesus ngandika marang wong-wong mau, 'Kowe ora ngerti apa sing kok jaluk. Apa kowe bisa ngombe cawan sing tak ombèni, utawa dibaptis nganggo baptisan sing tak alami?' Wangsulane, 'Kula saged.' Yesus ngandika marang wong-wong mau, 'Kowe kabèh pancèn bakal ngombe saka cangkir sing tak ombèni, lan bakal dibaptis nganggo baptisan sing tak alami; nanging lungguh ing sisih tengen utawa kiwa Aku ora kagungan hak mènèhi, nanging iku kanggo wong-wong sing wis disiyapake.' Nalika sepuluh murid liyané krungu kuwi, padha nesu marang Yakobus lan Yohanes. Nanging Gusti Yesus nyaur wong-wong mau marang Panjenengané lan ngandika, 'Kowe padha ngerti yèn para panguwasa bangsa-bangsa nguwasani wong-wong mau, lan para pejabaté sing dhuwur nglakoni panguwasa marang wong-wong mau. Nanging ora bakal kaya ngono ing antaramu; nanging sapa waé sing kepéngin dadi agung ing antaramu kudu dadi abdi panjenengan kabèh; lan sapa waé sing kepéngin dadi sing sepisanan ing antaramu kudu dadi abdi

kabèh. Amarga Putraning Manungsa ora teka kanggo diladeni, nanging kanggo ngladèni, lan kanggo maringi uripé minangka tebusan kanggo akèh wong.

Markus 10:32b–45
Minggu kaping lima saka Puasa Agung.

Injil miturut Markus, bab 48

Ing wektu kuwi, nalika Yesus arep ninggal Yerikho karo para muridé lan akèh wong, Bartimaeus, anaké Timaheus, wong buta, lagi lungguh ing pinggir dalan nyuwun-nyuwun. Nalika dhèwèké krungu yèn kuwi Yesus saka Nazaret, dhèwèké wiwit muni banter, 'Yesus, Putrané Daud, welas asih marang aku!' Akeh wong nyoba menengake dheweke; nanging dheweke malah luwih banter njerit: 'Putraning Daud, welas asih marang aku!' Yesus mandheg lan marentah supaya dheweke diundang marang Panjenengané. Wong-wong padha nelokaké wong wuta mau lan kandha, 'Aja wedi; tangi, Panjenengané nelokaké kowe.' Dheweke mbuwang jubah njaba, banjur tangi lan teka marang Yesus. Yesus takon marang dheweke, 'Apa sing kowe karepake Aku lakoni kanggo kowe?' Wong buta kuwi mangsuli, 'Rabi, aku kepengin bisa ndeleng.' Yesus kandha marang dheweke, 'Mlaku; imanmu wis nylametake kowe.' Sakwise kuwi, dheweke langsung bisa ndeleng, banjur mèlu Yesus ing dalan.

Markus 10:46–52
Senèn minggu kaping 17 lan kaping 32.

Injil miturut Markus, bab 49

Nalika kuwi, nalika Yesus lan para muridé nyedhak Yerusalem, cedhak Betfage lan Betania, ing Gunung Zaitun, Yesus ngutus loro muridé lan kandha marang wong-wong mau: 'Mlaku menyang désa sing ana ing ngarepmu; nalika mlebu kono, kowé bakal langsung nemu cècèr enom sing diiket, sing durung ana sing nate lungguh ing punggungé; lepas tali lan gawa menyang kene. Lan yen ana sing takon, 'Kowe ngapa?' – wangsulana, 'Gusti perlu kene'; banjur bakal langsung ngirim kene.' Padha lunga lan nemokake anak keledai sing diiket ing gapura pinggir dalan, banjur padha nglepas iketane. Lan sawatara wong sing padha ngadeg ing kono padha takon marang wong-wong mau, 'Kowe padha ngapa? Napa kowe padha mbukak ikatan jaran cilik iku?' Wong-wong mau mangsuli kaya sing diprentahake Gusti Yesus, banjur padha ngeculake jaran cilik iku. Wong-wong mau nggawa jaran cilik mau marang Gusti Yesus lan nyelehake busana-busana mau ing punggungé; banjur Gusti Yesus munggah ing jaran mau. Akeh wong padha nyebar busana ing dalan, dene liyane motong ranting wit banjur nyebar ing dalan. Wong-wong sing mèlu ing ngarep lan sing mèlu mburine padha muni banter: 'Hosana! Begja sing teka ing asmané Gusti! Begja kratoné bapak kita Daud sing bakal teka ing asmané Gusti! Hosana ing panggonan paling dhuwur!' Lan Yesus mlebu Yerusalem lan Bait Suci; sawise ndeleng kabeh, amarga wis sore, Panjenengané lunga menyang Betania karo rolas murid.

Markus 11:1–11
Senèn ing Minggu Persiapan Daging.

Injil miturut Markus, bab 50

Ing wektu kuwi Yesus mlebu Yerusalem lan menyang candhi; sawise ndeleng kabeh, amarga wis sore, Panjenengané metu menyang Betania karo rolas murid. Esuké, nalika padha lunga saka Betania, Panjenengané krasa luwe; lan nalika ndeleng saka adoh wit ara kang godhongé ijo royo-royo, Panjenengané nyedhak kanggo mriksa apa ana wohé; nanging nalika tekan kono, Panjenengané ora nemu woh apa-apa kajaba godhong, amarga durung mangsa woh ara. Banjur Yesus kandha marang wit iku, 'Muga-muga ora ana siji waé sing mangan wohmu manèh!' Para muridé krungu kuwi. Padha teka ing Yerusalem. Yesus, mlebu ing candhi, miwiti ngusir wong-wong sing padha tuku lan adol ing candhi; lan Panjenengané mbalikaké meja-meja tukang tukar dhuwit lan bangku-bangku wong sing adol manuk dara; lan Panjenengané ora ngidini sapa waé nggawa barang apa waé liwat ing candhi. Lan Panjenengané mulang marang wong-wong mau, pangandikane: "Apa ora katulis: 'Omahku bakal diarani omah pandonga kanggo kabèh bangsa'? Nanging kowe wis nggawe omah iki dadi sarangé maling." Para ahli kitab lan imam kepala krungu kuwi lan padha golèk cara kanggo mateni Panjenengané, awit padha wedi marang Panjenengané, merga kabèh wong gumun marang piwulangé. Nalika wayah sonten, Panjenengané lunga saka kutha. Esuk-esuk, nalika padha liwat, padha weruh

wit ara iku wis garing nganti oyodé. Lan Petrus, kelingan, kandha marang Panjenengané, 'Rabi, delengen! Wit ara sing Panjenengan laknat iku wis garing.' Yesus mangsuli, 'Gadhah iman marang Gusti Allah. Satemenipun kula ngendika, menawi ana tiyang ingkang ngendika dhumateng gunung menika, "Gunung menika, munggha lan kapuntun ing saganten," lan ing manahipun boten ragu-ragu, nanging pitados menawi punapa ingkang dipun kandhakake badhe kelakon, mesthi badhe kelakon tumrap tiyang punika.'

Markus 11:11-23
Selasa minggu kaping 17 lan kaping 32.

Injil miturut Markus, diwiwiti saka ayat 51

Gusti ngendika marang para muridé: 'Percayanana marang Gusti Allah, amarga satemene Aku kandha marang kowe, yèn ana wong sing kandha marang gunung iki, "Munggha lan dibuwang ing segara", lan ora ragu ing atiné, nanging pracaya yèn apa sing diomongké bakal kelakon, kabèh sing diomongké bakal kelakon kanggo dhèwèké.' Mulané Aku kandha marang kowé: apa waé sing kok jaluk ing pandonga, pracayaa yèn kowé bakal nampa, lan iku bakal dadi duwé kowé. Lan nalika kowé ngadeg ndedonga, apura, yèn kowé nduwé apa-apa marang sapa waé, supaya Bapakmu ing swarga uga ngapura kaluputanmu. Nanging yèn kowé ora ngapura, Bapakmu ing swarga uga ora bakal ngapura kaluputanmu.

Markus 11:23-26
Rebo minggu kaping 17 lan kaping 32.

Injil miturut Markus, pasal 52

Ing wektu kuwi, Yesus rawuh ing Yerusalem. Lan nalika Panjenengané lumampah ana ing candhi, para imam kepala, para ahli kitab, lan para tuwa padha nyedhak marang Panjenengané lan kandha, 'Kanthi wewenang apa Panjenengan nindakake bab-bab iki? Lan sapa sing maringi wewenang marang Panjenengan kanggo nindakake iki?' Yésus mangsuli, 'Aku uga bakal takon kowé siji pitakon; wangsulana Aku, banjur Aku bakal kandha marang kowé kanthi panguwasa apa Aku nindakake iki. Apa baptisané Yohanes saka swarga utawa saka manungsa? Wangsulana Aku.' Padha rembugan ing antarané dhéwé-dhéwé: 'Yen kita kandha, "Saka swarga," Panjenengané bakal kandha, "Ngapa kowé ora pracaya marang dhèwèké?"' Nanging yen kita kandha, 'Saka manungsa' – padha wedi marang wong akeh, amarga kabèh wong pracaya manawa Yohanes pancen nabi. Mula padha mangsuli marang Gusti Yesus, 'Kita ora ngerti.' Banjur Gusti Yesus mangsuli marang wong-wong mau, 'Aku uga ora bakal ngandhani kowe kabèh kanthi wewenang apa Aku nindakake iki.'

Markus 11:27-33
Kemis minggu kaping 17 lan kaping 32.

Injil miturut Markus, bab 53

Gusti nyritakaké parabel iki: 'Ana sawijining wong nandur kebon anggur, ngubengi pager, nggali pangperes anggur, lan mbangun menara jaga; banjur disewakaké marang para tukang kebon anggur lan lunga.' Ing wektu sing pas, dhèwèké ngutus sawijining abdi marang para penyewa kebon anggur kanggo njupuk sawatara woh saka kebon anggur mau. Nanging wong-wong mau nyekel abdi mau, nggebuki, lan ngusir tanpa nggawa apa-apa. Manèh Panjenengané ngutus abdi liyané marang wong-wong mau; nanging wong-wong mau padha nyerang sirahé nganggo watu lan ngusir dhèwèké kanthi isin. Banjur Panjenengané ngutus manèh siji abdi liyané; nanging wong-wong mau padha matèni dhèwèké. Lan akèh abdi liyané padha dipukul utawa dipatèni. Amarga isih duwé anak lanang siji manèh sing ditresnani banget, Panjenengané ngutus anak mau marang wong-wong mau pungkasan, kandha, 'Wong-wong mau mesthi bakal ngajèni anakku.' Nanging para pangreksa kebon anggur padha kandha marang siji lan sijiné, 'Iki ahli warisé; ayo padha matèni dhèwèké, supaya warisané dadi duwèké kita.' Banjur padha nyekel dhèwèké, matèni dhèwèké lan mbuwangé metu saka kebon anggur. Dadi, apa sing bakal ditindakake déning sing duwé kebon anggur? – Dhèwèké bakal teka, matèni para pangreksa kebon anggur mau, lan maringi kebon anggur mau marang wong liya. Apa kowe durung maca iki ing Kitab Suci: 'Batu sing ditolak para tukang bangunan wis dadi watu pojok; iki pakaryané Gusti, lan iku nggumunake ing paningal kita'? Lan padha nyoba nyekel dhèwèké,

nanging padha wedi marang wong akèh, amarga padha nyadari yèn dhèwèké wis nyiritakaké parabel iki marang wong-wong mau; banjur padha ninggal dhèwèké lan lunga.

Markus 12:1–12
Jumat ing minggu kaping 17 lan kaping 32.

Injil miturut Markus, wiwitan 54

Nalika semana, para imam kepala lan para tuwa bangsa Yahudi ngutus sawatara wong Farisi lan wong Herodian marang Gusti Yesus kanggo nyekel Panjenengané nganggo tembungé. Nalika padha teka, padha kandha marang Panjenengané: 'Rabi, kita mangertos yèn Panjenengané bener lan ora peduli marang sapa waé, awit Panjenengané ora pilih kasih, nanging pancèn mulang dalané Gusti Allah. Apa sah mbayar pajeg marang Kaisar, utawa ora? Apa kita kudu mbayar, utawa ora?' Nanging Panjenengané, mangertèni yèn padha munafik, banjur kandha marang wong-wong mau, 'Ngapa kowe padha nguji aku? Ajakna siji denarius marang aku supaya aku bisa ndeleng.' Wong-wong mau banjur nggawa. Banjur Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Gambare lan tulisané sapa iki?' Wong-wong mau mangsuli, 'Gambare Kaisar.' Gusti Yesus mangsuli, 'Wènèhana marang Kaisar apa sing kagungan Kaisar, lan marang Gusti apa sing kagungan Gusti.' Lan wong-wong mau padha gumun marang Panjenengané.

Markus 12:13–17
Senèn minggu kaping 33.

Injil miturut Markus, wiwitan 55

Ing wektu kuwi, para Saduki—sing kandha manawa ora ana tangi saka pati—maju marang Gusti Yesus lan takon, "Gusti, Musa wis nulis kanggo kita: 'Yen ana wong mati lan ninggal bojo nanging ora nduwé anak, seduluré lanang kudu omah-omah karo janda kuwi lan nglairaké turunan kanggo seduluré.'" Ana pitu sedulur lanang: sing pisan nikah karo dheweke, nanging nalika seda, dheweke ora ninggalaké anak. Sing kapindho nikah karo dheweke lan seda, lan dheweke uga ora ninggalaké anak; sing katelu uga padha. Kabeh pitu nikah karo dheweke lan ora ana sing ninggalaké anak. Sawisé kabèh mau, wong wadon mau uga seda. Saiki, nalika kebangkitan, nalika padha tangi manèh, bojone sapa dheweke? Amarga ketujuh mau padha nduwé dhèwèké dadi garwané. Gusti Yesus mangsuli marang wong-wong mau, 'Apa kowe padha kesasar amarga ora ngerti Kitab Suci utawa kakuwatané Gusti Allah? Amarga nalika wong mati padha diuripaké manèh, padha ora bakal omah-omah utawa dipingitaké, nanging bakal kaya malaikat ing swarga.' Lan bab wong mati diuripake, apa kowe durung maca ing kitabé Musa, kepiye Gusti Allah ngandika marang dhèwèké ing semak kobong, 'Aku iki Gusti Allahé Abraham, Gusti Allahé Ishak, lan Gusti Allahé Yakub'? Gusti Allah iku dudu Gusti Allahé wong mati, nanging Gusti Allahé wong urip. Mula kowe pancèn salah gedhé.

Markus 12:18–27
Selasa minggu kaping 33.

Injil miturut Markus, Bab 56

Ing wektu kuwi, salah siji ahli kitab maju marang Gusti Yesus; sawisé krungu debaté para Saduki karo Panjenengané lan weruh yèn Gusti Yesus wis mangsuli kanthi becik, dhèwèké nyedhak lan takon, 'Pitutor endi sing paling utama saka kabèh?' Gusti Yesus mangsuli, 'Pitutor sing paling utama saka kabèh yaiku: "Rungokna, hai Israèl! 'Gusti Allah kita iku siji-sijine Gusti; lan kowe kudu tresna marang Gusti Allahmu kanthi sakabehing atimu, sakabehing nyawamu, sakabehing pikiranmu, lan sakabehing kekuwatanmu'—iki prentah sing sepisanan. Sing kapindho padha karo iku: 'Kowe kudu tresna marang sesamamu kaya kowe tresna marang awakmu.' Ora ana prentah sing luwih ageng tinimbang loro iku." Panulisé matur marang Panjenengané, 'Leres pangandika Panjenengané, Guru! Panjenengané sampurna ngandika: Ana siji Gusti Allah, lan ora ana liya kajaba Panjenengané; lan tresna marang Panjenengané kanthi sakabehing manah, sakabehing pikiran, sakabehing jiwa, lan sakabehing kekiyatan, lan tresna marang sesami kaya marang dhiri dhéwé, iku luwih agung tinimbang kabèh kurban bakar lan kurban liyané.' Yesus, ndeleng yèn dhèwèké mangsuli kanthi wicaksana, ngandika marang dhèwèké, 'Kowé ora adoh saka Kratoné Gusti Allah.' Sawisé kuwi, ora ana siji waé sing wani takon apa-apa marang Panjenengané manèh. Nalika nerusaké mulang ing candhi, Yesus

ngandika, 'Kepiyé kok para ahli kitab kandha yèn Sang Kristus iku Putrané Daud? Amarga Daud piyambak, lumantar Roh Suci, ngendika: 'Pangeran ngendika marang Gustiku: "Lungguh ing sisih tengenku nganti tak gawe mungsuhmu dadi alas sikilmu.'" Mangkono Daud piyambak nyebut Panjenengané 'Gusti'; mula kepiye bisa Panjenengané dadi putrané? Lan wong akèh padha ngrungokaké Panjenengané kanthi kabungahan.

Markus 12:28–37
Rebo minggu kaping 33.

Injil miturut Markus, wiwitan 57

Gusti ngandika marang para muridé: 'Ati-ati marang para ahli kitab, sing seneng mlaku-mlaku nganggo busana dawa lan dikurmati ing pasar-pasar, lungguh ing kursi ngarep ing sinagoga lan njupuk panggonan kehormatan ing jamuan-jamuan—wong-wong kuwi padha mangan omahé para janda lan pura-pura ndedonga suwe, bakal nampa paukuman sing paling abot.' Lan Yesus lungguh ngadhepi peti persembahan lan nyawang wong-wong padha nyelehake dhuwit ing peti persembahan. Akeh wong sugih padha nyelehake dhuwit akèh. Nanging ana sawijining janda mlarat teka lan nyelehake rong dhuwit cilik, sing regane padha karo siji kwadrans. Gusti Yesus nelpon para muridé marang Panjenengané, banjur ngendika, 'Satemene Aku kandha marang kowe kabèh, janda mlarat iki wis nyumbang luwih akèh tinimbang kabèh wong sing wis nyumbang ing peti persembahan; amarga kabèh mau padha nyumbang saka kelimpahané, nanging dhèwèké, saka kamlaratané, nyumbang kabèh sing diduwèni—kabèh sing dadi panguripan.'

Markus 12:38–44
Kemis ing minggu kaping 33.

Injil miturut Markus, bab 58

Ing wektu kuwi, nalika Yesus arep ninggalake candhi, salah siji saka para muridé kandha marang Panjenengané, 'Rabi, delengna watu-watu lan bangunan-bangunan iki!' Yesus mangsuli marang dheweke, 'Kowe weruh omah-omah gedhe iki? Kabèh iki bakal dirubuhake, nganti ora ana siji watu sing bakal tetep ana ing dhuwure watu liyane.' Lan nalika Panjenengané lenggah ana ing Gunung Zaitun ngadhepi candhi, Petrus, Yakobus, Yohanes lan Andreas padha takon marang Panjenengané kanthi rahasia, 'Critakna marang kita, kapan kabèh iki bakal kelakon, lan apa pratandha yèn kabèh iki bakal kelakon?' Wangsulane Gusti Yesus marang wong-wong mau: "Ati-ati, aja nganti ana sing mbuwang kowe; awit akèh wong bakal teka nganggo jenengku, kandha, 'Aku iki,' lan bakal mbuwang akèh wong. Nalika kowe krungu kabar prang lan kabar prang, aja kaget; amarga iki kudu kelakon, nanging durung pungkasané. Amarga bangsa bakal mungsuh bangsa, lan kraton mungsuh kraton; lan bakal ana gempa ing pirang-pirang panggonan, lan paceklik lan geger. Iki minangka wiwitan sangsara.

Markus 13:1–8
Jumat ing minggu kaping 33.

Injil miturut Markus, bab 59

Gusti ngandika marang para muridé: 'Ati-ati kowe kabèh, awit kowe bakal diserahaké marang pangadilan lan dicambuk ing sinagoga, lan kowe bakal digawa ngadhep para panguwasa lan raja amarga Aku, kanggo dadi saksi ing ngarepé. Lan Injil kudu diwartakaké dhisik marang kabèh bangsa. Nanging nalika kowe diserahake, aja kuwatir sadurunge apa sing arep kokomong, utawa mikir dhisik; nanging apa sing diwenehake marang kowe wektu iku, iku sing kokomong, awit dudu kowe sing ngomong, nanging Roh Suci. Sedulur bakal ngianati sedulure nganti pati, lan bapak bakal ngianati anak-anake; lan anak-anak bakal mbrontak marang wong tuwane lan mateni wong tuwane. Lan kowe bakal dibenci kabèh amarga jenengku; nanging sing tahan nganti pungkasan bakal slamet.

Markus 13:9–13
Senèn minggu kaping 34.

Injil miturut Markus, wiwitan 60

Gusti ngandika marang para muridé: 'Nalika kowé weruh kabejatan pambinasaan, sing wis diomongaké déning nabi Daniel, ngadeg ing panggonan sing ora pantes – muga sing maca mangerténi – banjur sing ana ing Yudéa padha mlayu menyang pagunungan; lan sapa sing ana ing loteng aja mudhun menyang omah utawa mlebu njupuk apa-apa saka omahé; lan sapa sing ana ing sawah aja bali njupuk jubahé. Celaka tumrap wong-wong sing meteng lan tumrap wong-wong sing nyusoni ing dina-dina kuwi. Ndonga supaya pangungsianmu aja kelakon ing mangsa adhem. Amarga ing dina-dina kuwi bakal ana sangsara gedhe sing durung tau ana wiwit Gusti Allah nyiptaake donya nganti saiki, lan ora bakal ana maneh. Lan yen Gusti ora nyepetake dina-dina kuwi, ora ana siji manungsa wae sing bakal slamet; nanging amarga para pilihané, sing wis dipilihé, Gusti wis nyepetake dina-dina kuwi. Banjur, yen ana wong kandha marang kowe, 'Delengen, Kristus ana ing kene,' utawa, 'Delengen, Panjenengané ana ing kana,' aja pracaya. Amarga bakal muncul Kristus-Kristus palsu lan nabi-nabi palsu sing bakal nindakake pratandha lan kaajaiban kanggo mbingungaké, yen bisa, malah wong-wong pilihan. Nanging kowe, awasna. Delengen, aku wis ngandhani kowe kabèh iki sadurungé.

Markus 13:14-23
Selasa minggu kaping 34.

Injil miturut Markus, wiwitan 61

Gusti ngandika marang para muridé: 'Ing dina-dina kuwi, sawisé sangsara kuwi, srengéngé bakal dadi peteng, lan rembulan ora bakal maringi padhange, lan lintang-lintang bakal tiba saka langit, lan kuwasa-kuwasa ing swarga bakal guncang. Banjur wong-wong bakal ndeleng Putrané Manungsa rawuh ing méga-méga kanthi kuwasa lan kamulyan gedhé. Lan banjur Panjenengané bakal ngutus malaikat-malaikaté lan nglumpukaké wong-wong pilihané saka papat angin, saka pucuking bumi nganti pucuking bumi. Gunakna wit ara minangka tuladha: nalika cabang-cabangé dadi alus lan metu godhong, kowé ngerti yèn mangsa panas wis cedhak. Mangkono uga, nalika kowe weruh kabeh iki kelakon, mangertèno yèn wis cedhak, wis ana ing lawang. Satemene aku kandha marang kowe, generasi iki ora bakal sirna nganti kabèh iki kelakon. Langit lan bumi bakal sirna, nanging tembungku ora bakal sirna.

Markus 13:24-31
Rebo minggu kaping 34.

Injil miturut Markus, wiwitan 62

Gusti ngandika marang para muridé: 'Langit lan bumi bakal sirna, nanging tembungku ora bakal sirna. Bab dina utawa jamé, ora ana siji waé sing ngerti—ora para malaékat ing swarga, ora uga Sang Putra—kajaba Rama.' Tansah waspada, tansah ngawasi, lan ndedonga, awit kowe ora ngerti kapan wektu iku bakal teka. Iku kaya wong sing arep lelungan adoh, ninggalake omahé, maringi wewenang marang para abdi dalem lan maringi tugas saben wong, lan dhawuh marang penjaga lawang supaya tansah ngawasi. Mula padha waspadaa, awit kowe ora ngerti kapan tuan omah bakal teka: ing sonten, ing tengah wengi, ing wayah kukuk, utawa ing enjang; supaya menawa teka dumadakan, dheweke ora nemokake kowe lagi turu. Lan apa sing tak kandhakake marang kowe, tak kandhakake marang kabeh wong: padha waspadaa. Sawisé rong dina bakal ana Paskah lan Roti Tanpa Ragi. Imam-imam kepala lan ahli-ahli kitab padha ngupaya carané nyekel Panjenengané kanthi tipu daya lan matèni Panjenengané; nanging padha kandha, 'Ora nalika pesta, supaya ora ana rusuh ing antarané wong akèh.'

Markus 13:31-14:2
Kemis ing minggu kaping 34.

Injil miturut Markus, bab 63

Ing wektu kuwi, nalika Yesus ana ing Betania, ing omahé Simon si kusta, lan lagi lungguh dhahar, ana sawijining wanita teka nggawa botol pualam marmer isi minyak narwastu murni sing larang regane, banjur nggebuk botol kuwi lan nyawurake minyak mau ing sirahé. Nanging ana sawatara wong nesu lan padha kandha marang siji lan sijiné, 'Ngapa mbuwang-mbuwang minyak wangi iki?'

Minyak wangi iki bisa didol luwih saka telung atus denari lan dhuwité diwènèhaké marang wong mlarat.' Lan padha nyalahké dhèwèké. Nanging Yésus kandha, 'Biyèna dhèwèké; ngapa kowé ngganggu dhèwèké? Dhèwèké wis nindakaké pakaryan sing becik kanggo Aku. Amarga kowe tansah nduwé wong mlarat, lan kapan waé kowe kersa, kowe bisa maringi marang wong-wong mau; nanging kowe ora tansah nduwé Aku. Dheweke wis nindakake apa sing bisa: dheweke wis ngusap awakku sadurungé dikubur. Satemene Aku kandha marang kowe, ing endi wae Injil iki diwartakaké ing saindenging donya, apa sing wis ditindakake déning dheweke uga bakal dicritakaké minangka pangeling-eling marang dheweke.

Markus 14:3–9
Jumat minggu kaping 34.

Injil miturut Markus, bab 64

Ing wektu kuwi, Yudas Iskariot, salah siji saka rolas murid, lunga marang para imam kepala kanggo ngiyanati Panjenengané marang wong-wong mau. Nalika padha krungu kabar iki, padha bungah banget lan janji bakal menehi dhuwit perak marang dhèwèké. Lan dhèwèké nggoleki kasempatan kanggo ngiyanati Panjenengané. Ing dina kapisan Paskah Roti Tanpa Ragi, nalika anak wedhus Paskah lagi disembelih, para muridé kandha marang Panjenengané, 'Ing endi Panjenengan kersa dhahar Paskah? Kita bakal lunga lan nyiapaké.' Banjur Panjenengané ngutus loro muridé lan kandha, 'Mlaku menyang kutha; kowé bakal ketemu wong sing nggawa kendi banyu; tututi, lan ing endi waé dhèwèké mlebu, kandhaa marang tuwané omah kuwi: "Guru iku takon: 'Ing endi ana kamar sing bisa tak gunakake kanggo mangan Paskah karo para muridé?' Lan dhèwèké bakal nuduhaké marang kowé kamar gedhé ing ndhuwur, wis diatur lan siap; siapna dhaharan kanggo kita ing kana.' Mula para muridé mangkat menyang kutha, lan padha nemokaké kaya sing wis dhèwèké kandhakaké; banjur padha nyiapaké Paskah. Nalika wayah bengi teka, dhèwèké teka karo rolas muridé. Lan nalika padha lungguh dhahar, Gusti Yesus ngandika, 'Satemene Aku ngandika marang kowe kabeh, ana salah siji saka kowe sing padha mangan karo Aku bakal ngiyanati Aku.' Padha banget sedhih lan wiwit matur marang Panjenengané siji-siji, 'Mesthi dudu aku?' lan liyane, 'Mesthi dudu aku?' Panjenengané mangsuli, 'Iku salah siji saka rolas, sing nyelupake roti ing piring bebarengan karo Aku.' Nanging, Putraning Manungsa bakal lunga, kaya sing wis katulis bab Panjenengané; nanging cilaka tumrap wong sing ngiyanati Putraning Manungsa: luwih becik yèn wong kuwi ora tau lair. Lan nalika padha mangan, Yésus njupuk roti, matur nuwun, mecah-mecah, maringi marang wong-wong mau lan ngandika, 'Jupuk, panganana; iki Awakku.' Lan Panjenengané njupuk cangkir, lan sawisé matur nuwun, Panjenengané maringi marang wong-wong mau; lan kabèh padha ngombe saka iku. Lan Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Iki getihku saka Prajanjian Anyar, kang ditumpahaké kanggo akèh wong. Satemené aku kandha marang kowé kabèh, aku ora bakal ngombe manèh woh anggur nganti dina nalika aku ngombe anggur anyar ing Kratoné Gusti Allah.' Lan sawisé padha nyanyi kidung, padha metu menyang Gunung Zaitun. Lan Gusti Yesus ngandika marang wong-wong mau, 'Kowe kabèh bakal padha kesasar merga Aku ing wengi iki; awit ana tulisan: "Aku bakal nyerang pangon, lan wedhus-wedhusé bakal padha nyebar." Nanging sawisé Aku tangi, Aku bakal mèlu dhisik menyang Galilea.' Petrus kandha marang Panjenengané, 'Sanajan kabèh padha kesasar, aku ora bakal kesasar.' Yesus kandha marang dheweke, 'Satemene Aku ngandika marang kowe, ing wengi iki, sadurunge jago krama kaping pindho, kowe bakal mbantah Aku kaping telu.' Nanging dheweke malah negesake, 'Sanajan aku kudu mati bareng kowe, aku ora bakal mbantah kowe.' Lan kabeh padha kandha kaya ngono uga. Padha tekan ing sawijining panggonan sing aran Gethsemane; banjur Panjenengané kandha marang para muridé, 'Lungguh kéné yèn aku ndedonga.' Panjenengané banjur nggawa Petrus, Yakobus, lan Yohanes bareng Panjenengané; banjur Panjenengané wiwit sangsara lan kuwatir banget. Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Rohku sangsara banget; padha tetep kéné lan jaga.' Lan sawisé lumaku sethithik, Panjenengané tiba ing lemah lan ndedonga supaya, menawa bisa, wektu iki kliwat saka Panjenengané; lan Panjenengané kandha, 'Abba, Bapa! Kabeh iku bisa tumrap Panjenengan; angkatlah cangkir iki saka Aku; nanging dudu kersaku, nanging kersa Panjenengan.' Panjenengané bali lan nemokake wong-wong mau turu manèh, lan kandha marang Petrus, 'Simon! Kowé turu? Kowé ora bisa jaga sak jam? 'Tetep tangi lan ndedonga, supaya

kowe ora tiba ing panggoda: roh kersa, nanging daging kuwi ringkih.' Lan sawisé lunga manèh, Panjenengané ndedonga, ngucapaké tembung sing padha. Lan nalika Panjenengané bali, Panjenengané nemokaké wong-wong mau turu manèh, amarga matané abot, lan padha ora ngerti apa sing arep diomongaké marang Panjenengané. Lan Panjenengané rawuh kaping telu lan ngandika marang wong-wong mau, 'Kowe isih turu lan ngaso? Wektu wis teka: delengen, Putrané Manungsa diserahaké menyang tangan wong-wong dosa. Ayo tangi, ayo padha lunga; delengen, sing ngianati Aku wis cedhak.'

Markus 14:10-42
Selasa Minggu Pra-Puasa Daging.

Injil miturut Markus, diwiwiti saka ayat 65

Nalika Yesus isih ngomong marang para muridé, Yudas, salah siji saka rolas murid, teka karo wong akèh sing nggawa pedhang lan pentungan, sing dikirim déning imam-imam kepala, para ahli kitab, lan para tuwa. Sing ngianati Panjenengané maringi pratandha marang wong-wong mau, kandha, 'Wong sing tak ciumi iku Panjenengané; tangkep Panjenengané lan gawa Panjenengané kanthi ati-ati.' Lan nalika dhèwèké teka, langsung nyedhak marang Panjenengané lan kandha, 'Rabi! Rabi!' banjur nyium Panjenengané. Banjur padha nyelehaké tangané marang Panjenengané lan nangkep Panjenengané. Nanging ana salah siji wong sing ngadeg ing kono nyabut pedhangé, nyabet abdi imam agung lan motong kupingé. Banjur Gusti Yesus ngandika marang wong-wong mau, 'Apa kowe padha teka nganggo pedhang lan pentungan kaya arep nangkep maling? Saben dina Aku ana ing candhi mulang, lan kowe ora nangkep Aku. Nanging supaya Kitab Suci kanyatan.' Banjur padha ninggalake Panjenengané kabèh lan mlayu. Ana sawijining priya enom sing mung nganggo kain linen ngetutake Panjenengané; banjur para prajurit nyekel priya iku. Nanging priya iku ninggalake kainé lan mlayu telanjang saka wong-wong mau. Banjur padha nggawa Yesus menyang pangadilan imam agung; kabèh imam agung, para tuwa, lan para ahli kitab padha nglumpuk ing kono. Petrus ngetutaké Panjenengané saka adoh, nganti mlebu ing pekarangan omahé imam agung; lan dhèwèké lungguh bareng para abdi, padha nglumpukaké awaké ing geni. Para imam agung lan kabèh anggota Sanhedrin padha golèk kasaksian nglawan Yésus supaya bisa matèni Panjenengané, nanging ora ana sing ditemokaké. Amarga akèh wong sing maringi kasaksian palsu nglawan Panjenengané, nanging kasaksiané ora cocog. Lan ana sawatara wong sing munggun, padha maringi kesaksian palsu marang Panjenengané, kandha, 'Kita krungu Panjenengané ngendika, "Aku bakal ngrusak gréja iki sing digawé déning manungsa, lan sajroning telung dina aku bakal ngedegaké liyané sing ora digawé déning manungsa."' Nanging kesaksiané kuwi uga ora cukup. Banjur imam agung ngadeg ing tengah-tengah lan takon marang Yesus, 'Ngapa kowe ora mangsuli? Apa iki paseksi sing padha diajukake marang kowe?' Nanging Panjenengané meneng bae lan ora mangsuli apa-apa. Imam agung mau maneh takon marang Panjenengané lan kandha, 'Apa kowe iku Kristus, Putrané Sing Kaurmatan?' Yesus ngandika, 'Aku iki; lan kowe bakal weruh Putraning Manungsa lenggah ing tengené Kakuwatan lan rawuh ing méga-méga ing langit.' Banjur imam agung mau nyabik-nyabik sandhangane, kandha, 'Apa isih perlu saksi manèh? Kowe wis krungu caci maki iki; kowe piye putusanmu?' Lan kabèh padha mutusaké yèn Panjenengané pantes paukuman pati. Lan ana sawatara wong sing wiwit ngidini marang Panjenengané, lan nutupi pasuryané, padha nyerang Panjenengané lan kandha, 'Coba ramal!' Lan para abdi padha nyerang Panjenengané ing pipiné. Nalika Petrus ana ing ngandhap ing pekarangan, salah siji abdi wadoné imam agung teka; lan nalika weruh Petrus lagi nglumpukaké awaké, dhèwèké mirsani kanthi teliti lan kandha, 'Kowe uga tau bebarengan karo Yesus saka Nazaret.' Nanging dhèwèké mbantah, 'Aku ora kenal lan ora ngerti apa sing kok omongaké.' Banjur dhèwèké metu menyang pekarangan njaba; lan ana pitik jantan sing muni. Abdi wadon kuwi, nalika ndelok dhèwèké manèh, banjur kandha marang wong-wong sing ana ing kono, 'Wong iki kalebu wong-wong mau.' Dhèwèké mbantah manèh. Sawisé sawatara wektu, wong-wong sing ngadeg ing kono wiwit kandha marang Petrus manèh, 'Mesthi kowé kuwi salah sijiné wong-wong mau; awit kowé wong Galilea, lan logatmu padha.' Nanging dhèwèké wiwit ngelak lan ngucapaké sumpah, 'Aku ora kenal marang wong sing kok omongaké iki.' Banjur manuk jantan kuwi muni kapindho. Lan Petrus kelingan marang tembungé Gusti Yesus sing wis diandharaké marang dhèwèké: 'Sadurungé

jago kuwat loro kaping, kowé bakal mbantah Aku telung kaping'; lan dhèwèké banjur nangis. Esuk banget, para imam kepala, bebarengan karo para tuwa, para ahli kitab, lan kabèh Majelis Sanhedrin, padha nganakake pasamuan; lan sawisé padha ngiket Gusti Yesus, padha nggawa lan nyerahaké dhèwèké marang Pilatus.

Markus 14:43–15:1
Rebo ing Minggu Prapaskita.

Injil miturut Markus, wiwitan 66

Ing wektu iku, imam-imam kepala, para tuwa, para ahli kitab, lan kabèh Majelis Sanhedrin padha nganakake pasamuan; lan sawisé ngiket Yesus, padha nggawa lan nyerahake Panjenengané marang Pilatus. Pilatus takon marang Panjenengané, 'Kowe iku Raja wong Yahudi?' Panjenengané mangsuli, 'Kowe ngomong mangkono.' Imam-imam kepala banjur ngajokake akèh tuduhan marang Panjenengané. Pilatus takon maneh marang Panjenengané, 'Apa Panjenengan ora mangsuli apa-apa? Apa Panjenengan ora weruh sepira akèh tuduhan sing diajukaké marang Panjenengan?' Nanging Gusti Yesus tetep meneng waé, nganti Pilatus gumun. Nanging saben pasamuwan gedhe, piyambakipun mesthi mbebasake siji narapidana marang wong-wong, manawa wae sing dipun jaluk. Ing wektu kuwi ana sawijining priya ing penjara jenenge Barabbas, bebarengan karo kanca-kancane, sing wis matèni wong nalika ana pemberontakan. Kerumunan mau banjur padha muni banter lan nyuwun marang Pilatus supaya nindakake kaya biyasané. Pilatus mangsuli, "Kowe kabeh kepéngin Aku mbebasake Raja Yahudi marang kowe?" Amarga dhèwèké ngerti yèn para imam kepala wis nyerahké Panjenengané amarga iri. Nanging para imam kepala nyurung wong akèh supaya njaluk Barabbas dibebasaké. Pilatus mangsuli, 'Dadi apa sing kowe péngin tak lakoni karo sing kowe sebut Raja Yahudi?' Wong-wong mau padha muni manèh, 'Salibké Panjenengané!' Pilatus kandha marang wong-wong mau, 'Apa ala sing wis ditindakake Panjenengané?' Nanging wong-wong mau malah padha njerit luwih banter, 'Salibna Panjenengané!' Banjur Pilatus, supaya disenengi wong akeh, ngeculake Barabbas marang wong-wong mau, nanging sawisé nggebugi Yesus, dhèwèké nyerahké Panjenengané supaya disalib.

Markus 15:1–15
Kemis ing Minggu Taura Daging.

Injil miturut Markus, maca 67A

Ing wektu kuwi, para prajurit nggawa Yesus mlebu ing alun-alun—yaiku praetorium—lan padha nglumpukake kabèh pasukan prajurit; banjur padha ngagemaké marang Panjenengané jubah werna abang, lan sawisé nganyam mahkota duri, dipasangaké ing sirahé; banjur padha nyapa Panjenengané: 'Hidup, Raja wong Yahudi!' Lan padha nyabet sirahé nganggo buluh, ngidisi Panjenengané, banjur sujud lan nyembah marang Panjenengané. Sawisé padha ngolok-olok Panjenengané, padha nyopot busana wungu mau, banjur nganggo manèh sandhangané dhéwé, lan nggawa Panjenengané menyang panggonan kanggo disalib. Padha meksa Simon saka Kirene, bapaké Alexander lan Rufus, sing lagi mulih saka sawah, supaya nggawa salibé. Banjur padha nggawa Panjenengané menyang panggonan sing dijenengi Golgota, tegesé 'Panggonan Balung Sirah'. Padha nawakaké anggur sing wis dicampur murri kanggo ngombe, nanging Panjenengané ora gelem nampa. Wong-wong sing nsalib Panjenengané padha mbagi sandhangané, padha undi-undi kanggo milih apa sing bakal dijupuk. Wektu iku jam telu, banjur padha nancepake Panjenengané ing kayu salib. Lan ana tulisan bab tuduhané: 'Raja wong Yahudi'. Ana loro maling disalib bareng Panjenengané, siji ing tengené lan sijiné ing kiwané. Lan lumantar tembung Kitab Suci kawujud: 'Panjenengané diétang kalebu para pelanggar'. Wong-wong sing liwat padha ngina Panjenengané, nggeleng sirah lan kandha, 'Ha! Kowé sing ngrusak candhi lan mbangun manèh sajrone telung dina! Selamatna awakmu dhéwé lan mudurna saka kayu salib.' Mangkono uga, para imam kepala lan ahli-ahli kitab, padha ngenyek Panjenengané, kandha marang siji lan sijiné, 'Dhèwèké wis nylametaké wong liya, nanging ora bisa nylametaké awaké dhéwé.' 'Mangkono Kristus, Raja Israel, mugi mudhun saiki saka salib, supaya kita bisa ndeleng lan pracaya.'

Injil miturut Markus, wiwitan 67B

Nalika semana para prajurit nggawa Yesus menyang pekarangan, yaiku menyang praetorium, lan padha nglumpukake kabèh pasukane; banjur padha nganggo busana wungu marang Panjenengané, lan sawisé nganyam mahkota duri, padha masang ing sirahé; banjur padha nyapa Panjenengané: 'Hidup, Raja wong Yahudi!' Lan padha nyabet sirahé nganggo buluh, banjur ngidini, lan sujud ing ngarsané. Sawisé padha ngina, padha nyopot busana wungu mau, banjur nganggo manèh sandhangané dhéwé, lan nggawa dhèwèké menyang panggonan kanggo disalib. Padha meksa Simon saka Kirene, bapaké Alexander lan Rufus, sing lagi teka saka sawah, supaya nggawa salibé. Banjur padha nggawa Panjenengané menyang panggonan sing diarani Golgota, tegesé 'Panggonan Tengkorak'. Padha nawakaké anggur sing wis dicampur murri kanggo ngombe, nanging Panjenengané ora gelem nampa. Wong-wong sing nsalib Panjenengané padha mbagi sandhangané, padha undi-undi kanggo milih sapa sing njupuk apa. Wektu iku jam telu, banjur padha nsalib Panjenengané. Lan tulisan tuduhané muni: 'Raja wong Yahudi'. Ana loro maling sing disalib bareng Panjenengané, siji ing tengené lan sijiné ing kiwané. Lan lumantaré Kitab Suci kanyata: 'Panjenengané diétung bebarengan karo wong-wong sing nglanggar'. Wong-wong sing liwat padha ngina Panjenengané, nggeleng sirah lan kandha, 'Ha! Kowé sing ngrusak candhi lan mbangun manèh sajrone telung dina! Slametna awakmu dhéwé lan mudurna saka kayu salib.' Mangkono uga, para imam kepala lan ahli-ahli kitab sing ngolok-olok Panjenengané padha kandha marang siji lan sijiné, 'Dhèwèké wis nylametaké wong liya, nanging ora bisa nylametaké awaké dhéwé.' 'Mangkono Kristus, Raja Israel, mugi mudhun saiki saka salib, supaya kita bisa weruh lan pracaya.' Lan wong-wong sing disalib bareng karo Panjenengané uga ngina Panjenengané. Ing jam enem, pepeteng nutupi kabèh tanah lan lumaku nganti jam sanga. Ing jam sanga, Yesus muni banter: 'Eloi! Eloi! Lamma sabachthani?' – kang tegesé: 'Gusti Allahku! Gusti Allahku! Napa Panjenengan ninggalaké aku?' Sawetara wong sing ana ing kono, nalika padha krungu kuwi, padha kandha, 'Delengen, dhèwèké nelpon Elijah.' Nanging ana salah sijine mlayu, ngisi busa nganggo cuka, nyelehake ing suluh, lan menehi Panjenengané ngombe, kandha, 'Tunggu, ayo padha deleng apa Elia bakal teka njupuk Panjenengané mudhun.' Nanging Yesus, sawise nguuh kanthi swara banter, nyerahake nyawane. Lan tirai ing candhi koyak dadi loro, saka ndhuwur tekan ngisor. Seratusan prajurit sing ngadeg ing ngarepe, nalika weruh Panjenengane nguuh lan nyerahake nyawane kaya ngono, kandha, 'Tenan, Manungsa iki Putraning Allah.' Ana uga sawetara wanita sing nyawang saka adoh; ing antarané ana Maria Magdalena, Maria ibu Yakobus Cilik lan Yose, lan Salome, sing wis ngetutké Panjenengané lan ngladèni Panjenengané nalika Panjenengané ana ing Galilea, lan akèh liyané sing wis teka karo Panjenengané menyang Yerusalem.

Injil miturut Markus, bab 68

Nalika semana para prajurit nuntun Yesus menyang panggonan sing diarani Golgota, tegesé 'Panggonan Kalangkung'. Ing jam telu, Panjenengané disalib. Ing jam enem, pepeteng nutupi kabèh bumi lan lumaku nganti jam sanga. Ing jam sanga, Yesus muni banter: 'Eloi! Eloi! Lamma sabachthani?' – kang artiné: 'Gusti Allahku! Gusti Allahku! Napa Panjenengan sampun ninggalaké kula?' Sawetara wong sing ana ing kono, nalika padha krungu kuwi, padha kandha, 'Delengen, Panjenengané nelpon Elia.' Nanging ana siji wong mlayu, ngisi busa nganggo cuka, dipasang ing buluh, banjur diwènèhaké marang Panjenengané supaya ngombe, kandha, 'Tunggu, ayo padha delok apa Elia bakal teka njupuk Panjenengané mudhun.' Nanging Yesus, sawisé nguuh kanthi swara banter, nyerahaké nyawa. Lan tirai ing candhi koyak dadi loro, saka ndhuwur tekan ngisor. Seratusan prajurit sing ngadeg ing ngarepé, nalika weruh Panjenengané wis nyerahaké nyawa sawisé nguuh kaya ngono, kandha, 'Tenan, Manungsa iki Putrané Gusti Allah.' Ana uga sawetara wanita sing nyawang saka adoh; ing antarané ana Maria Magdalena, Maria ibué Yakobus sing cilik lan Yose, lan

Salome, sing wis mèlu lan ngladèni Panjenengané nalika Panjenengané isih ana ing Galilea, lan akèh liyané sing wis teka karo Panjenengané menyang Yerusalem.

Markus 15:22, 25, 33–41
Jumat ing Minggu Taun Daging.

Injil miturut Markus, diwiwiti 69A

Ing wektu kuwi Yusuf saka Arimatea, salah siji anggota Majelis sing misuwur lan uga lagi nggenteni Kerajaané Gusti Allah, maju kanthi wani menyang Pilatus lan njaluk awaké Yesus. Pilatus kaget amarga Panjenengané wis seda, banjur nelpon seratusan lan takon suwéné wektu wiwit Panjenengané seda. Lan sawisé krungu kabar saka seratusan mau, dhèwèké nyerahaké awaké marang Yusuf. Yusuf tuku kain kafan, njupuk awaké mudhun, dibungkus nganggo kain kafan, banjur disimpen ing kuburan sing wis digali saka watu; banjur dhèwèké nggelar watu ing lawang kuburan. Maria Magdalena lan Maria ibu Yusuf padha nyekseni nalika Panjenengané disimpen ing kuburan.

Markus 15:43–47
Jum'at Agung, Injil kaping 10 ing Matins.

Injil miturut Markus, wiwitan 69B

Nalika semana Yusuf saka Arimatea, sawijining anggota Majelis sing pinunjul lan uga lagi nggenteni Kratoning Gusti Allah, maju lan wani menyang Pilatus njaluk badané Yesus. Pilatus kaget amarga Panjenengané wis seda, lan sawisé nimbali seratusan, dhèwèké takon suwéné wektu wiwit Panjenengané seda. Lan sawisé krungu kabar saka seratusan mau, dhèwèké nyerahaké awaké marang Yusuf. Yusuf tuku kain kafan, njupuk awaké, ngubengi nganggo kain kafan, lan nyelehaké ing kuburan sing wis digali saka watu; banjur dhèwèké ngglundhungaké watu ing lawang kuburan. Maria Magdalena lan Maria bojoné Yusuf padha nyawang nalika awaké diselehaké. Sawisé Sabat, Maria Magdalena, Maria bojoné Yusuf, lan Salome padha tuku rempah supaya bisa marani kanggo ngusapaké Minyak marang Panjenengané. Esuk banget ing dina kapisan minggu, nalika srengéngé munggah, padha teka ing kuburan lan padha kandha siji lan sijiné, 'Sapa sing bakal ngglundhungaké watu ing lawang kuburan kanggo kita?' Lan nalika padha ndeleng munggah, padha weruh yèn watu mau wis digulingaké; lan watu iku gedhé banget. Lan nalika mlebu ing kubur, padha weruh sawijining priya enom lungguh ing sisih tengen, nganggo busana putih; lan padha wedi banget. Nanging priya iku kandha marang wong-wong mau, 'Aja wedi. Kowé padha golèk Yésus saka Nazaret, sing disalib; Panjenengané wis tangi; Panjenengané ora ana ing kéné. Ing kéné panggonané Panjenengané dipundhampit. Nanging padha mangkat, kabari para muridé lan Petrus yèn Panjenengané wis mèlu mèlu ing ngarepmu menyang Galilea; ing kana kowé bakal ndeleng Panjenengané, kaya sing wis diandharaké marang kowé.' Banjur padha metu lan mlayu saka makam, amarga padha gemeter lan kaget banget, lan ora ngandhani sapa-sapa apa-apa, amarga padha wedi.

Markus 15:43–16:8
Minggu katelu sawisé Paskah, Wanita-wanita suci sing nggawa miyra, ing Liturgi.

Injil miturut Markus, maca 70

Ing wektu kuwi, sawisé dina Sabat kliwat, Maria Magdalena, Maria putriné Yakobus, lan Salome padha tuku rempah supaya bisa maringi wangi marang Yesus. Esuk banget ing dina kapisan minggu, nalika srengéngé munggah, padha teka ing kuburan lan padha kandha siji lan sijiné, 'Sapa sing bakal nggolekaké watu tutup lawang kuburan kanggo kita?' Lan nalika padha ndeleng munggah, padha weruh yèn watu mau wis digulingaké; lan watu iku gedhé banget. Lan nalika padha mlebu kuburan, padha weruh ana priya enom lungguh ing sisih tengen, nganggo sandhangan putih; lan padha wedi banget. Nanging priya iku kandha marang wong-wong mau, 'Aja wedi. Kowé padha golèk Yésus saka Nazaret, sing wis disalib; Panjenengané wis wungu; Panjenengané ora ana ing kéné. Ing kéné panggonan Panjenengané dipundhampit. Nanging padha mangkat, kabari para muridé lan Petrus yèn Panjenengané wis mèlu mèlu ing ngarepmu menyang Galilea; ing kono kowé bakal ndeleng Panjenengané, kaya déné Panjenengané wis kandha marang kowé.' Banjur padha metu lan mlayu saka kuburan, amarga padha gemeter lan kaget banget, lan ora ngandhani sapa-sapa apa-apa, amarga padha wedi.

Injil miturut Markus, wiwitan 71

Ing wektu iku, sawisé tangi esuk banget ing dina kapisan minggu, Yesus rawuh dhisik marang Maria Magdalena, sing wis dibebasake saka pitu setan. Dheweke banjur lunga lan ngandhani wong-wong sing wis bebarengan karo Panjenengané, sing padha nangis lan sedhih; nanging nalika padha krungu yèn Panjenengané wis urip lan yèn dheweke wis weruh Panjenengané, padha ora pracaya. Sawisé kuwi, Panjenengané katon ing wangun liya marang loro saka wong-wong mau nalika padha mlaku ana ing dalan menyang désa. Padha bali lan nyritakaké marang wong liya; nanging wong-wong mau uga ora pracaya. Pungkasané, Panjenengané rawuh marang sewelasé nalika padha lungguh dhahar bengi, lan ngébréhké marang wong-wong mau amarga ora pracaya lan atiné atos, awit padha ora pracaya marang wong-wong sing wis weruh Panjenengané sawisé Panjenengané wungu. Banjur Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Mlaku-lawané ing saindenging donya lan mberitakaké Injil marang kabèh makhluk.' Sapa waé sing pracaya lan dibaptis bakal slamet; nanging sapa waé sing ora pracaya bakal kena paukuman. Lan pratandha-pratandha iki bakal ngancani wong-wong sing pracaya: ing asmamu padha bakal ngusir setan; padha bakal ngomong ing basa-basa anyar; padha bakal nyekel ula; lan yèn padha ngombe apa waé sing mbebayani, kuwi ora bakal ngrusak awaké; padha bakal nempataké tangané marang wong lara, lan wong-wong mau bakal mari. Lan mangkono Gusti, sawisé maringi pitutur marang wong-wong mau, munggah menyang swarga lan lungguh ing sisih tengené Gusti Allah. Lan wong-wong mau lunga lan mberitakan Injil ing endi-endi, kanthi pitulungané Gusti lan sabda mau dikuwatké déning pratandha-pratandha sing mèlu. Amin.

Markus 16:9–20
Injil Minggu 3.

Pangunggahané Gusti, ing Matins.

Bali menyang dhaftar isi.

INJIL MITURUT LUKA

Injil miturut Lukas, wiwitan 1

Amarga akèh wong wis nyoba nyusun carita babagan kedadéan-kedadéan sing wis dipratélakaké kanthi cetha marang kita—kaya sing diwarisaké saka wong-wong sing wiwit wiwitan dadi saksi mata lan peladen Sabda—aku uga nganggep becik, sawisé nlinti kanthi teliti kabèh mau wiwit wiwitan, kanggo nyusun cathetan iki kanthi tertib kanggo panjenengan, Teofilus sing kinurmatan, supaya panjenengan mangertèni kanyatan ajaran sing wis diulangaké marang panjenengan. Ing jamané Herodes, Raja bangsa Yahudi, ana sawijining imam saka golongan Abijah, jenengé Zakharia, lan garwané, keturunané Harun, jenengé Elisabet. Keduanyane padha bener ing ngarsané Gusti Allah, lan lumaku tanpa cela miturut kabèh préntah lan paugerané Gusti. Padha ora duwe anak, amarga Elizabeth mandul, lan loro-lorone wis tuwa. Ing sawijining dina, nalika dhèwèké ngladèni ing ngarsané Gusti manut giliran bagéané, dhèwèké kapilih kanthi undian—kaya adaté para imam—supaya mlebu ing candhi Gusti kanggo nyuguhaké dupa, nalika akèh wong padha ndedonga ing njaba nalika dupa disuguhaké; ing wektu kuwi Malaikaté Gusti katon marang dhèwèké, ngadeg ing sisih tengené méja dupa. Nalika Zakaria ndeleng malaikat mau, dhèwèké kaget lan wedi banget. Nanging malaikat mau kandha marang dheweke, 'Aja wedi, Zakaria, awit pandongamu wis krungu, lan bojomu Elisabet bakal nglairake anak lanang, lan kowe kudu maringi jeneng Yohanes; lan kowe bakal nduwé kabungahan lan kabagyan, lan akèh wong bakal bungah nalika lairé, awit dheweke bakal gedhé ing ngarsané Gusti; Dheweke ora bakal ngombe anggur utawa omben-omben keras, lan dheweke bakal kebak Roh Suci wiwit ana ing kandungan ibune; lan dheweke bakal mbalekake akeh anak Israel marang Gusti Allahé; lan dheweke bakal mimpin ing ngarepé kanthi roh lan kakuwatané Elia, kanggo mbalèkaké manah para bapak marang anak-anak, lan wong-wong sing ora manut marang kawicaksanané wong sing bener, supaya nyiapake umat sing siap kanggo Gusti. Lan Zakaria kandha marang malaikat, 'Kepiye aku bakal ngerti iki? Amarga aku wis tuwa, lan garwaku uga wis sepuh.' Malaikat mau mangsuli, 'Aku iki Gabriel, sing ngadeg ing ngarsané Gusti Allah, lan aku dikutus kanggo ngandika marang kowe lan nggawa kabar kabungahan iki; lan wong iki, kowe bakal meneng lan ora bisa ngomong nganti dina iki kelakon, amarga kowe ora precaya marang tembungku, kang bakal kelakon ing wektu sing wis ditemtokake.' Ing wektu kuwi, wong-wong padha nggenteni Zakaria lan padha gumun kenapa dheweke suwe banget ing candhi. Nalika dheweke metu, dheweke ora bisa ngomong marang wong-wong mau; lan wong-wong padha ngerti yen dheweke wis weruh wahyu ing candhi; lan dheweke komunikasi karo wong-wong mau nganggo isyarat, sanajan tetep bisu. Lan nalika dina-dina pangabdiané wis rampung, dheweke mulih menyang omahé. Sawisé sawatara wektu, garwané Zakharia, Elisabet, ngandhut, lan dhèwèké ndhelik limang wulan, kandha, 'Iki sing wis ditindakake Gusti marang aku ing dina-dina iki, amarga Panjenengané wis mirsani aku supaya mbusak isinku ing antarané wong.' Nalika wayahe Elizabeth nglairake wis teka, dheweke nglairake anak lanang. Para tangga-tanggane lan sedulure padha krungu yen Gusti wis maringi rahmat gedhe marang dheweke, lan padha bungah bebarengan karo dheweke. Ing dina kaping wolu, wong-wong teka kanggo nyumat bocah mau lan kepengin maringi jeneng miturut bapake, Zakharia. Nanging ibuné kandha, 'Ora, dhèwèké kudu dijenengi Yohanes.' Lan wong-wong mau kandha marang ibuné, 'Ora ana siji-sijia ing kulawarga panjenengan sing nganggo jeneng kuwi.' Mula padha takon marang bapakné nganggo isyarat, jeneng apa sing arep diparingi. Dhèwèké nyuwun lempit cilik lan nulis, 'Jenengé Yohanes.' Lan kabèh padha gumun. Lan sakala iku cangkemé kabuka lan ilatné mèlu, banjur dhèwèké wiwit ngomong, muji Gusti Allah. Lan kabèh wong sing manggon ing sacedhaké padha ketakutan; lan kabèh mau padha nyiritakaké ing saindenging tlatah pagunungan Yudea. Kabèh wong sing krungu padha nggatekake bab-bab mau ing atine, lan padha kandha, 'Bocah iki bakal kaya apa?' Lan tangané Gusti Allah ana ing atiné. Lan Zakaria, bapaké, kebak Roh Suci lan ngandika ramalan, kandha: 'Pinunjul Gusti Allah, Allahé Israèl, awit Panjenengané wis mriksa umaté lan nggawa

panyelamatan. Lan kowe, bocah, bakal disebut nabi Sang Maha Luhur; awit kowe bakal mèlu ing ngarepé Gusti nyiapaké dalané. Bocah iku saya gedhé lan saya kuwat rohani, lan manggon ing arara samun nganti dina dhèwèké muncul marang Israel.

Lukas 1:1–25, 57–68, 76, 80
Kelahiran Yohanes Pembaptis, ing Liturgi.

Injil miturut Lukas, wiwitan 2

Ing jamané Herodes, raja bangsa Yahudi, ana sawijining imam saka golongan Abijah, jenengé Zakharia, lan garwané saka keturunan Aron; jenengé Elisabet. Keduanyane padha bener ing ngarsané Gusti Allah, lan lumaku tanpa cela miturut kabèh préntah lan paugerané Gusti. Padha ora duwe anak, amarga Elizabeth mandul, lan loro-lorone wis tuwa. Ing sawijining dina, nalika dhèwèké ngladèni ing ngarsané Gusti manut giliran bagéané, dhèwèké kapilih kanthi undian—kados adaté para imam—kanggo mlebu ing candhi Gusti Allah kanggo nyuguhaké kemenyan, nalika akèh wong padha ndedonga ing njaba nalika kemenyan disuguhaké; ing wektu kuwi Malaikaté Gusti Allah katon marang dhèwèké, ngadeg ing sisih tengené méja kemenyan. Nalika Zakaria weruh malaikat mau, panjenengané kaget lan wedi banget. Nanging malaikat mau kandha marang dheweke, 'Aja wedi, Zakaria, awit pandongamu wis krungu, lan bojomu Elisabet bakal nglairake anak lanang, lan kowe kudu maringi jeneng Yohanes; lan kowe bakal nduwé kabungahan lan kabagyan, lan akèh wong bakal bungah nalika lairé, awit dheweke bakal gedhé ing ngarsané Gusti; Dheweke ora bakal ngombe anggur utawa omben-omben keras, lan dheweke bakal kebak Roh Suci wiwit ana ing kandungan ibune; lan dheweke bakal mbalekake akeh anak Israel marang Gusti Allahé; lan dheweke bakal mimpin ing ngarepé kanthi roh lan kakuwatané Elia, kanggo mbalèkaké manah para bapak marang anak-anak, lan wong sing ora manut marang kawicaksanané wong sing bener, supaya nyiapake umat sing siap kanggo Gusti. Lan Zakaria kandha marang malaikat, 'Kepiye aku bakal ngerti iki? Amarga aku wis tuwa, lan garwaku uga wis sepuh.' Malaikat mau mangsuli, 'Aku iki Gabriel, sing ngadeg ing ngarsané Gusti Allah, lan aku dikutus kanggo ngandika marang kowe lan nggawa kabar kabungahan iki; lan waspadha, kowe bakal meneng lan ora bisa ngomong nganti dina iki kelakon, amarga kowe ora precaya marang tembungku, kang bakal kelakon ing wektu sing wis ditemtokake.' Ing wektu kuwi, wong-wong padha ngenteni Zakaria lan padha gumun kenapa dheweke suwe banget ing candhi. Nalika dheweke metu, dheweke ora bisa ngomong marang wong-wong mau; lan wong-wong padha ngerti yen dheweke wis weruh wahyu ing candhi; lan dheweke komunikasi karo wong-wong mau nganggo isyarat, sanajan tetep bisu. Lan nalika dina-dina pangabdiané wis rampung, dheweke mulih menyang omahé. Sawisé sawatara wektu, bojone Elizabeth ngandhut, lan dhèwèké ndhelik limang wulan, kandha, 'Iki sing wis ditindakake Gusti marang aku ing dina-dina iki, amarga Panjenengané wis mirsani aku kanggo mbusak isinku ing antarané wong.'

Lukas 1:5–25
23 September, Pangandhaping Yohanes Pembaptis, ing Liturgi.

Injil miturut Lukas, bacaan 3A

Ing dina-dina kuwi, Elizabeth, garwané Zakharia, ngandhut lan piyambaké tetep nyumput limang wulan, kandha, 'Iki sing wis ditindakake Gusti marang aku ing dina-dina iki, nalika Panjenengané mirsani aku supaya mbusak isinku ing ngarsané wong akèh.' Ing wulan kaping enem, malaikat Gabriel dikirim dening Gusti Allah menyang kutha ing Galilea sing diarani Nazaret, marang sawijining prawan sing wis tunangan karo wong sing jenenge Yusuf, saka keturunan Dawud; lan jeneng prawan iku Maria. Malaikat mau teka marang dheweke lan kandha, 'Salam, sing kebak sih! Gusti Allah ana ing kowe; begja kowe ing antarané para wanita.' Nanging nalika dheweke weruh malaikat, dheweke gumun lan bingung mikir apa tegese salam iku. Banjur malaikat kandha marang dheweke, 'Aja wedi, Maria, awit kowe wis oleh sih marang Gusti Allah; lan wawartos, kowe bakal ngandhut lan nglairake Putra, lan kowe bakal maringi jenengé Yesus. Panjenengané bakal gedhé lan bakal diarani Putrané Gusti Allah Kang Maha Luhur; lan Gusti Allah bakal maringi Panjenengané pangkuan karajané Dawud, bapakné; lan Panjenengané bakal mrentah ing griyané Yakub salawas-lawase, lan karajané ora bakal ana entéké. Nanging Maria mangsuli marang malaikat, 'Kados pundi punika saget kelakon, amargi kula dereng gadhah garwo?' Malaikat punika mangsuli, 'Roh Suci badhe rawuh ing sampeyan,

lan kuwasa Sang Maha Luhur badhe nyelimuti sampeyan; mulane anak ingkang badhe lair punika badhe kasebat suci, Putraning Allah. Lan wong wadon sedulurmu Elisabet, sing biyen dianggep mandul, saiki uga ngandhut anak lanang ing yuswa tuwa, lan saiki wis nem sasi; amarga tumrap Gusti Allah ora ana sing ora kelakon.' Banjur Maria kandha, 'Wah, aku iki abdi Sang Yehovah; kadosen kados pangandika panjenengan.' Banjur malaikat iku lunga saka dheweke.

Lukas 1:24-38
Pengumuman Sang Theotokos Paling Suci, ing Liturgi.

Injil miturut Lukas, bacaan 3B

Ing wektu kuwi Elizabeth, bojone Zakharia, ngandhut, lan dheweke ndhelik limang sasi, kandha, 'Mangkene Gusti wis nindakake kanggo aku ing dina-dina iki, nalika Panjenengané mirsani aku, supaya mbusak isinku ing antarané wong.' Nalika wayahe Elizabeth nglairaké, dhèwèké nglairaké anak lanang. Para tangga teparo lan sedulur padha krungu yèn Gusti wis paring rahmat gedhé marang dhèwèké, lan padha bungah bareng dhèwèké. Ing dina kaping wolu, wong-wong teka kanggo nyunat bocah lan arep maringi jeneng miturut bapaké, Zakaria. Nanging ibuné kandha, 'Ora, dhèwèké kudu dijenengi Yohanes.' Lan wong-wong padha kandha marang ibuné, 'Ora ana siji-sijia ing kulawarga panjenengan sing nganggo jeneng kuwi.' Mula padha takon marang bapakné nganggo isyarat, apa sing dikarepake dijenengi. Dhèwèké njaluk lempitak cilik lan nulis, 'Jenengé Yohanes.' Lan kabèh padha gumun. Lan sakwisé kuwi cangkemé langsung kabuka lan ilaté mèlu kèri, banjur dhèwèké wiwit ngomong lan muji Gusti Allah. Lan kabèh wong sing manggon ing sacedhaké padha ketakutan; lan kabèh mau padha disebarake ing saindenging tlatah pagunungan Yudéa. Kabèh wong sing krungu padha nggatekake bab-bab mau ing atine, lan padha kandha, 'Bocah iki bakal kaya apa?' Lan tangané Gusti Allah ana ing atiné. Lan Zakaria, bapakné, kebak Roh Suci lan ngandika ramalan, kandha: 'Pinunjul Gusti Allah, Allahé Israèl, awit Panjenengané wis mriksa umaté lan nggawa panyelamatan. Lan kowe, bocah, bakal disebut nabi Sang Maha Luhur; awit kowe bakal mèlu ing ngarepé Gusti nyiapaké dalané. Bocah iku saya gedhé lan saya kuwat rohé, lan manggon ing ara-ara samun nganti dina dhèwèké muncul marang Israel.

Lukas 1:24-25, 57-68, 76, 80
Kelahiran Yohanes Pembaptis, ing Matins.

Injil miturut Lukas, Bab 4

Ing dina-dina kuwi, Maria mangkat kanthi buru-buru menyang tlatah pagunungan, menyang sawijining kutha ing Yehuda, banjur mlebu ing omahé Zakharia lan nyapa Elisabet. Nalika Elizabeth krungu salam Maria, bocah ing kandhunge mumbul; lan Elizabeth kebak Roh Suci, banjur muni banter: 'Begja kowe ing antarané para wanita, lan begja wohing kandhunge kowe! Lan piye bisa Ibuné Gustiku teka marang aku?' Amarga nalika swara salammu tekan kupingku, bayi iki mlumpat-mlumpat seneng ing kandhungan. Lan begja dheweke sing pracaya, amarga apa sing diandharake Gusti marang dheweke bakal kelakon. Lan Maria ngendika: 'Rohku ngluhurake Gusti, lan atiku bungah ing Allah, Jurusuksma, awit Panjenengané mirsani asor abdi Nipun; awit wiwit saiki kabèh generasi bakal nyebut aku begja; awit Sing Maha Kuwasa wis nindakake bab-bab ageng tumrap aku, lan suci asmané. Maria manggon karo dheweke watara telung sasi, banjur bali menyang omahé dhéwé.

Lukas 1:39-49, 56
Kanggo Indhunging Gusti Allah ingkang Paling Suci, nalika Matins.

Injil miturut Lukas, Bab 5

Ing jaman semana metu dhawuh saka Kaisar Agustus supaya ana cacah jiwa ing saindenging donya. Iki cacah jiwa kapisan sing dilakoni nalika Quirinius dadi gubernur Siria. Lan saben wong padha lunga kanggo ndhaptar, saben menyang kutha asalé. Yusuf uga lunga saka Galilea, saka kutha Nazaret, menyang Yudea, menyang kutha Daud sing diarani Betlehem, amarga dhèwèké saka omah lan keturunan Daud, kanggo ndhaptar bareng Maria, tunangane sing lagi ngandhut. Nalika padha ana ing kono, wayahe wis teka kanggo dheweke nglairake; banjur dheweke nglairake Putrané pambabo, lan ngempit Putrané nganggo kain lampin, lan nempatake ing palungan, amarga ora ana panggonan

kanggo padha ing losmen. Ing wewengkon kuwi ana para penggembala sing ana ing lapangan, jaga keboné ing wayah bengi. Tiba-tiba malaikaté Gusti Allah rawuh marang wong-wong mau, lan kamulyané Gusti sumunar ngubengi wong-wong mau; banjur padha ketakutan banget. Nanging malaikat mau kandha marang wong-wong mau, 'Aja padha wedi; awit, aku nggawa kabar kabungahan gedhé sing bakal dadi kabungahané kabèh wong: awit dina iki ing kutha Daud wis lair Sang Juruwilujeng, yaiku Kristus, Gusti Allah; lan iki bakal dadi pratandha tumrap kowe: kowe bakal nemu bayi sing dibungkus nganggo kain kasa lan dibaringake ing palungan.' Lan dumadakan katon bebarengan karo malaikat mau pasukan swarga sing akèh banget, padha muji Gusti Allah lan muni: 'Kamulyan marang Gusti Allah ing panggonan paling dhuwur, lan ing bumi katentreman, karsa becik marang manungsa!' Sawisé malaékat-malaékat mau munggah menyang swarga, para penggembala padha kandha siji lan sijiné, 'Ayo padha menyang Betlehem lan ndeleng prakara iki sing wis kedadéyan, sing wis kabari marang kita déning Gusti.' Banjur padha buru-buru mangkat lan nemokaké Maria lan Yusuf, lan Sang Bayi sing lagi nggleleng ana ing palungan. Sawise padha weruh bocah iku, padha nyritakake apa sing wis diandharake marang wong-wong bab bocah mau. Lan kabeh sing krungu padha gumun marang apa sing dicritakake para penggembala. Nanging Maria nyimpen kabeh tembung mau lan merenung ing atine. Lan para penggembala padha bali, padha ngluhurake lan muji Gusti Allah amarga kabeh sing wis padha krungu lan weruh, cocog karo sing wis diandharake marang wong-wong.

Lukas 2:1-20
Ing Wengi Natal, ing jam katelu lan sajroné Liturgi.

Injil miturut Lukas, Bab 6

Ing wektu iku para penggembala bali, padha ngluhurake lan muji Gusti Allah amarga kabèh sing wis padha krungu lan weruh, cocog karo sing wis diandharake marang wong-wong mau. Wolung dina sawisé kuwi, nalika wayahe bocah iku disunat, wong-wong mau maringi jeneng Yesus, jeneng sing wis diwènèhake malaékat sadurungé piyambaké dadi kandhutan ing kandungan. Lan Anak mau tuwuh lan saya kuwat rohani, kebak kawicaksanan; lan sih rahmaté Gusti Allah ana ing Panjenengané. Saben taun, wong tuwané lunga menyang Yerusalem kanggo Paskah. Lan nalika Panjenengané yuswa rolas taun, padha munggah menyang Yerusalem kanggo paskah, kaya adaté. Nanging nalika dina-dina pasamuhan wis rampung lan padha mulih, bocah Yesus tetep ana ing Yerusalem; Yusuf lan ibune ora nyadari, nanging padha ngira yen Panjenengané ana ing antarané rombongan. Sawisé padha lumaku sedina dalan, padha wiwit nggoleki Panjenengané ing antarané sedulur lan kanca-kanca; lan nalika ora nemokake Panjenengané, padha bali menyang Yerusalem kanggo nggoleki. Sawisé telung dina, padha nemokaké Panjenengané ana ing candhi, lenggah ing antarané para ahli, ngrungokaké lan nanya-nanya marang wong-wong mau; lan kabèh sing krungu gumun marang pangerten lan wangsulané. Lan nalika padha weruh Panjenengané, padha kaget; lan Iboné kandha marang Panjenengané, 'Nak, kok kowe bisa nindakake iki marang kita? Delengen, bapakmu lan aku wis nggoleki kowe kanthi kuwatir banget.' Panjenengané ngendika marang wong-wong mau, 'Ngapa kowe padha nggoleki Aku? Apa kowe ora ngerti yèn Aku kudu ngurusi urusan Bapakku?' Nanging wong-wong mau ora mangertos apa sing dipunandikakaké. Banjur Panjenengané mudhun bareng karo wong-wong mau lan rawuh ing Nazaret, lan manut marang wong-wong mau. Lan ibuné nyimpen kabèh mau ing atiné. Lan Yesus saya mundhak ing kawicaksanan lan ing badhané, lan saya pinunjul ing sih marang Gusti Allah lan manungsa.

Lukas 2:20-21, 40-52
Sunaté Gusti, ing Liturgi.

Injil miturut Lukas, Bab 7

Ing wektu kuwi, para wong tuwa bayi Yesus nggawa Panjenengané menyang Yerusalem kanggo nyembah marang Gusti, miturut paugeran Hukumé Gusti, supaya saben anak lanang, anak sulung saka kandhungan, dikudhaké marang Gusti, lan kanggo dipersembhaké dadi kurban, kaya sing kacathet ing Hukumé Gusti, loro manuk merpati utawa loro anak manuk merpati. Ana sawijining priya ing Yerusalem sing jenenge Simeon. Dhèwèké wong sing bener lan taat, ngentèni panglipur Israèl; lan Roh Suci ana ing dhèwèké. Wis kaparingake marang dheweke dening Roh Suci yen

dheweke ora bakal mati sadurunge ndeleng Kristusé Gusti. Lan dheweke teka ing candhi, digawa dening Roh. Lan nalika para wong tuwa nggawa bayi Yesus kanggo nindakake upacara sing wis ditemtokake kanggo Panjenengané, dheweke nyekel Panjenengané ing pangkuan, memuji Gusti Allah lan kandha: 'Saiki, Gusti, kowe wis nglilani abdi panjenengan seda kanthi tentrem, miturut sabda panjenengan; amarga mripatku wis weruh kaslametan panjenengan, kang wis panjenengan siyapake ing ngarsane kabèh bangsa, minangka pepadhang kanggo pambuka marang bangsa-bangsa liya lan kamulyaning umat panjenengan Israel.' Yusuf lan Ibuné gumun marang apa sing diomongaké bab Panjenengané. Lan Simeon mberkahi wong-wong mau lan kandha marang Maria, Ibuné: 'Delengen, Anak iki ditemtokake kanggo kejatuhan lan kebangkitan akèh wong ing Israel, lan dadi pratandha sing bakal dipertentangaké—lan pedhang bakal nembus atimu—supaya pikirané akèh manungsa bisa kabuka.' Ana uga nabiyah ing kono, Anna, putri Fanuel, saka suku Asher; dhèwèké wis tuwa banget, sawisé urip karo bojone pitu taun wiwit isih dara, lan saiki janda umur wolung puluh papat taun, sing ora tau ninggalake candhi nanging ngabdi marang Gusti awan lan bengi kanthi puasa lan pandonga. Lan nalika semana dhèwèké maju lan muji Gusti Allah, lan nyritakaké bab Panjenengané marang kabèh sing padha ngentèni pambebasan ing Yerusalem. Lan sawisé kabèh syarat Préntahé Gusti Allah rampung, padha mulih menyang Galilea, menyang kutha dhéwé ing Nazaret. Lan bocah mau saya gedhé lan saya kuwat rohani, kebak kawicaksanan; lan sih-rahmaté Gusti Allah ana ing Panjenengané.

Lukas 2:22–40
Pangantepané Gusti, ing Liturgi.

Injil miturut Lukas, bacaan 8A

Ing wektu kuwi ana sawijining priya ing Yerusalem sing arane Simeon. Dhèwèké iku wong sing bener lan taat, sing ngentèni panglipur Israèl; lan Roh Suci ana ing dhèwèké. Roh Suci wis wahyukaké marang dhèwèké yèn dhèwèké ora bakal mati sadurungé ndeleng Kristusé Gusti. Lan dhèwèké teka ing candhi, digawa déning Roh. Lan nalika para wong tuwa nggawa bayi Yesus kanggo nindakake upacara sing wis ditemtokake, dhèwèké nyekel Panjenengané ing pangkuané, matur nuwun marang Gusti Allah, lan kandha: 'Saiki, Gusti, panjenengan sampun nglilani abdi panjenengan mangkat ing tentrem, miturut sabda panjenengan; awit mripat kawulo sampun mirsani kaslametan panjenengan, ingkang sampun panjenengan sediyakaken ing ngarsaning kabèh bangsa, minangka pepadhang tumrap pambuka marang bangsa-bangsa lan dados kamulyan tumrap bangsa Israel panjenengan.'

Lukas 2:25–32
Presentasi Sang Gusti, ing Matins.

Injil miturut Lukas, wiwit 8B

Ing wektu kuwi ana sawijining priya ing Yerusalem sing jenenge Simeon. Dhèwèké iku wong sing bener lan taat, sing ngentèni panglipur Israèl; lan Roh Suci ana ing dhèwèké. Wis diwahyuké marang dhèwèké déning Roh Suci yèn dhèwèké ora bakal mati sadurungé ndeleng Kristusé Gusti. Lan dhèwèké teka ing candhi, digawa déning Roh. Lan nalika para wong tuwa nggawa bayi Yesus kanggo nindakake upacara sing wis ditemtokake, piyambakipun nyekel Panjenengané ing pangkuan, matur nuwun marang Gusti Allah, lan ngendika: 'Saiki, Gusti, panjenengan sampun pareng abdi panjenengan punika angkat kanthi tentrem, miturut sabda panjenengan; awit mripat kawulo sampun mirsani kaslametan panjenengan, ingkang sampun panjenengan sediyakaken ing ngarsaning kabèh bangsa, minangka pepadhang tumrap panyingahan bangsa-bangsa lan minangka kamulyan tumrap bangsa panjenengan Israel.' Yusuf lan Ibuné gumun marang apa sing diomongaké bab Panjenengané. Lan Simeon mberkahi wong-wong mau lan kandha marang Maria, Ibuné: 'Delengen, Anak iki ditetepaké dadi sabab tiba lan tangi akèh wong ing Israel, lan dadi pratandha sing bakal dipertentangaké—lan pedhang bakal nembus atimu—supaya pikirané akèh manungsa bisa kabuka.' Ana uga nabiyah ing kono, Anna, putri Fanuel saka suku Asher; dhèwèké wis tuwa banget, sawisé urip karo bojone pitung taun wiwit isih dara, lan saiki janda umur wolung puluh papat taun, sing ora nate ninggalake candhi nanging ngabdi marang Gusti awan lan bengi kanthi puasa lan pandonga. Lan nalika semana dhèwèké maju lan muji Gusti Allah, sarta nyritakaké bab Panjenengané marang kabèh wong sing padha ngentèni pambebasan ing Yerusalem.

Injil miturut Lukas, Bab 9

Ing taun kaping limalas pamrentahan Kaisar Tiberius, nalika Pontius Pilatus dadi gubernur Yudea, Herodes dadi tetrark Galilea, Filipus, adhine, dadi tetrark saka Ituraya lan Trakonitis, lan Lisaniyas dadi tetrark saka Abilene, nalika Annas lan Kayafas dadi imam agung, sabda Gusti Allah rawuh marang Yohanes, putrané Zakharia, ing ara-ara samun. Lan dhèwèké ngubengi kabèh wewengkon Yordania, nginjili baptisan pangapura dosa, kaya sing katulis ing kitab nabi Yesaya, kang kandha: 'Swara wong sing muni ing ara-ara samun: "Nyawisna dalané Gusti; lurusna dalané; saben lembah bakal kebak, lan saben gunung lan bukit bakal direndhem; sing bengkok bakal dirata, lan dalan sing kasar bakal dilicini; lan kabèh manungsa bakal ndeleng kaslametané Gusti Allah.' Yohanes kandha marang wong-wong sing teka arep dibaptis: 'Kowe keturunan ula! Sapa sing ngelingake kowe supaya mlayu saka murka sing bakal teka? Mula, padha ngasilna woh-wohan sing pantes kanggo tobat, lan aja nganti padha kandha ing atimu, "Kita duwe Abraham minangka bapak kita"; amarga aku kandha marang kowe, Gusti Allah bisa nguripake turunan Abraham saka watu-watu iki. Saiki uga kapak wis disiapake ing oyot wit-witan: saben wit sing ora ngasilake woh sing apik bakal ditebas lan dibuwang menyang geni. Wong-wong padha takon marang dhèwèké, 'Dadi, apa sing kudu kita lakoni?' Dhèwèké mangsuli, 'Sapa sing nduwé loro klambi, kabagiana marang sing ora nduwé; lan sapa sing nduwé panganan, uga kabagiana.' Para panagih pajeg uga teka arep dibaptis lan padha takon marang dhèwèké, 'Guru, apa sing kudu kita lakoni?' Dhèwèké mangsuli, 'Aja nuntut luwih saka sing wis ditemtokake.' Para prajurit uga padha takon, 'Lan apa sing kudu kita lakoni?' Lan dhèwèké kandha marang wong-wong mau: 'Aja nindhes sapa waé, aja ngumpat sapa waé, lan cukupna karo upahmu.' Nalika wong-wong padha ngentèni, lan kabèh padha gumun ing atiné apa Yohanes iku Kristus, Yohanes mangsuli kabèh mau: 'Aku mbaptis kowe nganggo banyu, nanging ana siji sing luwih kuwasa tinimbang aku, sing tali sepatu-é aku ora pantes mbukak; Panjenengané bakal ngabaptis kowe nganggo Roh Suci lan geni. Cangkulé ana ing tangané, lan Panjenengané bakal ngresiki lantai lumbungé lan nglumpukaké gandum menyang lumbungé, nanging sekulé bakal kobongaké nganggo geni kang ora bisa padam. Panjenengané nginjilaké akèh bab liya marang wong-wong mau, mulangaké marang wong-wong mau.

Lukas 3:1–18
Ing wayah sadurunge Epifani, nalika Liturgi.

Injil miturut Lukas, diwiwiti saka ayat 10

Ing wektu kuwi, Herodes sang tetraarki, amarga wis dicela dening Yohanes babagan Herodias, bojone adhine, lan babagan kabèh pakaryan ala sing ditindakake Herodes, nambah maneh kabèh mau kanthi nyekel Yohanes lan ngurung dheweke ing panjara. Nalika kabèh wong padha dibaptis, lan sawisé Yésus dibaptis banjur ndedonga, langit kabuka, lan Roh Suci mudhun marang Panjenengané kanthi wujud badan kaya manuk merpati, lan ana swara saka swarga kandha: 'Kowé iki Putraku sing tak tresnani; marang kowé Aku seneng banget!'

Lukas 3:19–22
Senèn minggu kaping 18.

Injil miturut Lukas, wiwitan 11

Ing wektu kuwi, nalika Yesus miwiti pakaryanipun, umuré watara telung puluh taun, lan dianggep minangka putrané Yusuf, saka griya Eli, saka griya Matatias, saka suku Lewi, Melki, putrané Yanna, putrané Yusuf, putrané Mattatias, putrané Amos, putrané Naum, putrané Eslim, putrané Nagai, putrané Maaf, putrané Mattatias, putrané Semai, putrané Yusuf, putrané Yehuda, putrané Yohanes, putrané Risa, putrané Zabulon, putrané Salathiel, putrané Neri, putrané Melki, Addiev, Kosamov, Elmodamov, Irov, Iosiev, Eliezero, Iorimov, Matfarov, Leviin, Simeonov, Iudin, Iosifov, Ionanov, Eliakimov, Meleaev, Mainanov, Mattafae, Nanafov, Davidov, Iesseev, Ovidov, Voozov, Salmonov, Naassonov, Aminadavov, Aramov, Esromov, Faresov, Iudin, Iakovlev, Isaakov, Avraamov, Farrin, Nakhorov, Serukhov, Ragavov, Falekov, Everov, Salin, Kainanov, Arfaksadov,

Simov, Noev, Lamehov, Mafusalov, Enochov, Iaredov, Maleileilov, Kainanov, Enosov, Sifov, Adamov, Bozhiy. Yesus, kebak Roh Suci, bali saka Yordania lan digawa Roh menyang ara-ara gersang.

Lukas 3:23–4:1
Selasa minggu kaping 18.

Injil miturut Lukas, Bab 12

Ing wektu kuwi, Yesus, kebak Roh Suci, bali saka Yordania lan digawa Roh menyang ara-ara gersang. Ing kana, sajrone patang puluh dina, Panjenengané digodha déning setan lan ora mangan apa-apa ing dina-dina kuwi; lan sawisé kuwi Panjenengané krasa luwe. Banjur setan kandha marang Panjenengané, 'Yen kowé Putrané Gusti Allah, dhawuhna marang watu iki supaya dadi roti.' Yesus mangsuli, 'Kanggo iku katulis: "Manungsa ora urip mung saka roti, nanging saka saben tembung sing metu saka cangkeming Gusti Allah.'" Banjur setan nggawa Panjenengané menyang gunung sing dhuwur banget lan sajroning kedhip mripat, nampilaké kabèh kraton ing donya marang Panjenengané, lan kandha marang Panjenengané, 'Aku bakal maringi kowe panguwasa kabèh kraton iki lan kamulyane, amarga iku wis diserahkan marang aku, lan aku maringi marang sapa wae sing tak karepake; mula yen kowe nyembah aku, kabèh iki bakal dadi duweke kowe.' Gusti Yesus mangsuli, 'Pisah saka aku, Setan; amarga ana tulisan: "Nyembaha marang Gusti Allahmu, lan ngabdi marang Panjenengané piyambak.'" Lan iblis nggawa Panjenengané menyang Yerusalem, mapanaké Panjenengané ing pucuking candhi, lan kandha marang Panjenengané, 'Yen Panjenengan iku Putrané Gusti Allah, mbuwang awak Panjenengan saka kéné, awit ana tulisan: "Panjenengané bakal maréntahaké para malaikaté kanggo njaga Panjenengan; lan padha bakal nyangga Panjenengan ing tangané, supaya sikil Panjenengan ora nabrak watu.'" Yesus mangsuli marang iblis, 'Kanggo Gustimu Allah, aja nganti kowe nguji.' Sawise iblis ngrampungake kabèh godha iku, dheweke ninggalake Gusti Yesus nganti sawatara wektu. Banjur Gusti Yesus bali menyang Galilea kanthi kuwasa Roh, lan kabar babagan Panjenengané sumebar ing saindenging tlatah sakupenge. Panjenengané mulang ing sinagoga-sinagoga, lan dipuji dening kabèh wong.

Lukas 4:1–15
Rebo Minggu kaping 18.

Injil miturut Lukas, wiwitan 13

Ing wektu kuwi Yesus rawuh ing Nazaret, panggonané Panjenengané gedhé, lan kaya adaté Panjenengané mlebu ing sinagoga ing dina Sabat lan ngadeg kanggo maca. Gulungan kitab nabi Yesaya diwènèhaké marang Panjenengané; lan nalika Panjenengané mbukak gulungan iku, Panjenengané nemokaké ayat sing nyerat: 'Rohé Gusti ana ing aku; awit Panjenengané wis ngurapi aku kanggo nginjili kabar kabungahan marang wong mlarat; Panjenengané wis ngutus aku kanggo marasaké wong sing remuk atiné, kanggo ngumumaké kamardikan marang para tawanan, lan pamulihan pandelengan marang wong wuta, kanggo mbébasaké wong-wong sing ditindhes, kanggo ngumumaké taun rahmaté Gusti sing ditrima. Lan sawisé nutup gulungan kitab lan mbalèkaké marang juru jaga, Panjenengané lenggah; lan pandhangan kabèh wong ing sinagoga padha nyawang Panjenengané. Lan Panjenengané miwiti ngandika marang wong-wong mau: 'Dina iki Kitab Suci iki wis kawujud ing paningalmu.' Lan kabèh padha maringi kesaksian marang Panjenengané lan gumun marang tembung-tembung sih rahmat sing metu saka lambéné.

Lukas 4:16–22A
Kemis minggu kaping 18.
1 September, wiwitan mangsa panas.

Injil miturut Lukas, wiwitan 14

Nalika semana wong-wong padha gumun marang tembung-tembung sih rahmat sing metu saka cangkemé Yesus, lan padha kandha, 'Apa iki dudu putrané Yusuf?' Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Mesthiné kowé kabèh bakal ngucapaké paribasan iki marang aku: "Dhokter, warasna awakmu dhéwé; apa sing wis kita krungu kowé tindakaké ing Kapernaum, tindakna uga ing kutha asalmu dhéwé.'" Lan Panjenengané kandha, 'Satemene Aku kandha marang kowe kabèh, ora

ana nabi sing ditampa ing désa asalé dhéwé. Satemene Aku kandha, ana akèh janda ing Israèl ing jamané nabi Élia, nalika langit katutup telung taun nem sasi, nganti ana paceklik gedhé ing saindenging tanah, lan Élia ora dikirim marang siji-sijia, nanging mung marang janda ing Zarepat ing Sidon; lan ana uga akèh wong kusta ing Israèl nalika jaman nabi Elisha, nanging ora ana siji-sijia sing disucèkaké, kajaba Naaman saka Siria.' Nalika padha krungu kuwi, kabèh wong ing sinagoga kuwi padha nesu banget; banjur padha tangi, ngusir Panjenengané metu saka kutha lan nggawa Panjenengané menyang pucuking gunung ing ngendi kutha mau dibangun, arep mbuwang Panjenengané mudhun; nanging Panjenengané lumantar ing antarané wong-wong mau banjur lunga.

Lukas 4:22–30
Jumat minggu kaping 18.
20 Juli, Nabi Elia.

Injil miturut Lukas, wiwitan 15

Ing wektu kuwi, Yesus rawuh ing Kapernaum, sawijining kutha ing Galilea, lan mulang wong-wong ing dina Sabat. Lan padha gumun marang piwulangé, awit tembungé kebak wewenang. Ana sawijining wong ing sinagoga sing kesurupan roh najis, lan dhèwèké muni banter, 'Mundur kowe, Yesus saka Nazaret! Apa urusanmu karo kita? Apa kowe teka kanggo ngrusak kita? Aku ngerti sapa kowe—Sing Suci saka Gusti Allah.' Yesus ngélarang roh iku, kandha, 'Meneng lan metu saka wong iki.' Banjur roh setan kuwi nemplakaké wong iku ing tengahé sinagoga, metu saka wong iku tanpa nglarani wong iku sakpisan. Kabèh wong padha kaget banget, lan padha kandha marang siji lan sijiné, 'Apa iki? Dhèwèké maréntahaké roh najor nganggo wewenang lan kakuwatan, lan roh-roh kuwi metu!'

Lukas 4:31–36
Setu minggu kaping 18.

Injil miturut Lukas, diwiwiti saka ayat 16

Ing wektu iku, Yesus lumebu ing omahé Simon; lan kabar bab Panjenengané sumebar ing saindenging tlatah sakupengé. Ibu mertua Simon lagi kaserang demam abot, lan wong-wong nyuwun marang Gusti supaya nyelamtake dheweke. Gusti nyedhaki dheweke, ngomel marang demam mau, lan demam iku lunga. Dheweke langsung tangi lan miwiti ngladeni wong-wong mau. Nalika srengenge wis surup, kabèh wong sing nduweni sedulur sing nandhang macem-macem lara digawa marang Gusti, lan Gusti nyandhak saben wong mau lan nyembuhake. Setan uga metu saka akèh wong, padha njerit, 'Panjenengan iku Kristus, Putrané Gusti Allah.' Nanging Panjenengané nglarang supaya padha ora ngomong yèn padha ngerti yèn Panjenengané iku Kristus. Nalika wis esuk, Panjenengané metu saka omah menyang panggonan sepi, lan wong-wong padha nggoleki Panjenengané; lan nalika padha nemokaké Panjenengané, padha nyoba nyegah supaya Panjenengané ora lunga saka wong-wong mau. Nanging Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Aku kudu mratelakaké kabar kabungahan babagan Kratoné Gusti Allah marang kutha-kutha liya uga, awit mulané Aku dikirim.' Lan Panjenengané mratelakaké kabar kabungahan mau ing sinagoga-sinagoga ing Galilea.

Lukas 4:37–44
Senèn minggu kaping 19.

Injil miturut Lukas, wiwitan 17

Ing wektu kuwi, Yesus lagi ngadeg ing sacedhake Tlaga Genesaret. Panjenengané ndeleng loro prau sing labuh ing pinggir; para nelayan wis metu saka prau mau lan lagi ngumbah jaringé. Panjenengané munggah ing salah siji prau, sing kagungané Simon, lan nyuwun supaya prau kuwi disurung sithik adoh saka pinggir; banjur Panjenengané lenggah lan mulang wong-wong saka prau mau. Sawisé rampung mulang, Panjenengané kandha marang Simon, 'Layarna menyang banyu jero lan tebarna jaringmu kanggo nyekel iwak.' Simon mangsuli, 'Rabbuni, kita wis nyambut gawe sakwengi ora ana asilé; nanging miturut dhawuh Panjenengan, aku bakal tebar jaring.' Sawisé padha nindakake kuwi, padha nyekel iwak akèh banget nganti jaringé meh koyak. Padha ngirim pratandha marang kancane ing prau liyane supaya padha teka mbantu; banjur padha teka lan ngisi loro prau mau nganti kebak banget nganti meh tenggelam. Nalika Simon Petrus weruh kahanan iku, dhèwèké sujud

ing dhengkulé Yesus lan kandha, 'Mundur saka aku, Gusti, awit aku iki wong wédos.' Amarga dhèwèké lan kabèh kancané padha nggumun banget marang akèh iwak sing wis padha njupuk; mangkono uga Yakobus lan Yohanes, anaké Zebedéus, sing dadi kancané Simon. Lan Gusti Yesus ngandika marang Simon, 'Aja wedi; wiwit saiki kowe bakal nyekel manungsa.' Sawise narik loro prau mau menyang pinggir, padha ninggalake kabeh lan mèlu Panjenengané.

Lukas 5:1-11
Minggu kaping 18.
30 April, marang Rasul Yakobus, putrané Zebedé.

Injil miturut Lukas, Bab 18

Nalika Yesus ana ing sawijining kutha, ana wong kang katutupi kusta teka marang Panjenengané; lan nalika wong iku weruh Yesus, dhèwèké nyuwun ing ngarepé lan kandha, 'Gusti, yèn Panjenengan kersa, Panjenengan bisa marasaké aku.' Yesus nguluraké tangané, nyentuh wong iku lan kandha, 'Aku kersa; marasana.' Lan sakwisé kuwi kusta mau langsung ilang saka dhèwèké. Lan Panjenengané maréntahaké supaya dhèwèké aja ngandhani sapa-sapa, nanging supaya lunga lan nduduhaké awaké marang imam lan nyawisaké kurban kanggo panyuciané, kaya sing diprentahaké Musa, minangka pratandha tumrap wong-wong mau. Nanging kabar bab Panjenengané malah nyebar luwih cepet, lan akèh wong padha nglumpuk marang Panjenengané kanggo ngrungokaké lan mari saka lara-larané. Nanging Panjenengané kerep mundur menyang panggonan sepi lan ndedonga.

Lukas 5:12-16
Selasa minggu kaping 19.

Injil miturut Lukas, wiwitan Bab 19

Ing wektu kuwi, Yesus lagi mulang, lan ana wong-wong Farisi lan guru-guru Torat padha lungguh ing kono, sing padha teka saka saben pojok Galilea lan Yudea lan saka Yerusalem; lan kuwasa Gusti Allah makarya ing marasake wong-wong lara. Wala, ana sawetara wong nggawa wong lumpuh ing amben, lan padha nyoba nggawa mlebu omah lan nyelehake ing ngarepe Yesus; nanging, amarga ora ana dalan kanggo nggawa dheweke mlebu amarga akèh wong, padha munggah ing lotèng omah lan mbukak atapé, banjur nurunaké ranjané saka lotèng mau ing tengah-tengah wong akèh, ing ngarepé Yesus. Lan nalika Panjenengané weruh imané wong-wong mau, Panjenengané kandha marang wong sing lumpuh kuwi, 'Dosa kowe wis diapura.' Para ahli kitab lan wong Farisi padha rembugan ing atiné, kandha, 'Sapa iki sing ngucapké kacau? Sapa sing bisa ngapura dosa kajaba Gusti Allah piyambak?' Yesus, ngerti pikirané wong-wong mau, banjur mangsuli, 'Napa kowe padha mikir kaya ngono ing atimu? Endi sing luwih gampang diomongaké: "Dawamu wis diapura", utawa "Munggah lan mlaku"? Nanging supaya kowe padha ngerti yèn Putrané Manungsa nduwé wewenang ing bumi kanggo ngapura dosa,' Panjenengané kandha marang wong lumpuh mau, 'Aku ngandika marang kowe: tangi, angkat ambenmu lan mulih.' Lan sakwisé kuwi wong mau langsung tangi ing ngarepé wong-wong, njupuk amben sing digunakaké kanggo nggladrèh, banjur mulih, ngluhuraké Gusti Allah. Lan padha nggumun kabeh, banjur padha ngluhurake Gusti Allah; lan amarga padha wedi, padha kandha, 'Dina iki kita wis weruh bab-bab sing nggumunake.'

Lukas 5:17-26
Setu minggu kaping 19.

Injil miturut Lukas, wiwitan 20

Ing wektu kuwi, nalika Yesus lumaku liwat, Panjenengané weruh sawijining juru pajak sing jenengé Lewi lenggah ing kantor pajak, lan Panjenengané kandha marang dhèwèké, 'Mèlu Aku.' Lan dhèwèké, sawise ninggalaké kabèh, munggah lan mèlu Panjenengané. Lan Lewi nganakake jamuan agung kanggo Panjenengané ing omahé; lan ana akèh juru pajak lan wong liya padha lungguh bebarengan ing meja karo dhèwèké. Nanging para ahli kitab lan wong-wong Farisi padha nggerutu lan kandha marang para muridé, 'Ngapa kowe padha mangan lan ngombe bebarengan karo para panagih pajeg lan wong-wong dosa?' Gusti Yesus mangsuli, 'Dudu wong sing waras sing butuh dhokter, nanging wong sing lara; Aku ora teka kanggo nelok wong sing bener, nanging wong-wong dosa supaya padha tobat.'

Injil miturut Lukas, wiwitan 21

Ing wektu kuwi, para Farisi teka marang Yesus lan kandha, 'Ngapa muridé Yohanes asring puasa lan ndedonga, kaya para Farisi, déné muridé Panjenengan padha mangan lan ngombe?' Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Apa kowé bisa ngajak para undhangan manten puasa nalika manten lanang isih ana karo wong-wong mau? Nanging bakal teka dina-dina nalika panganten lanangé dijupuk saka wong-wong mau, banjur ing dina-dina kuwi padha bakal nglakoni puasa.' Banjur Panjenengané nyritakaké parabel iki marang wong-wong mau: 'Ora ana wong sing nyulam kain anyar marang sandhangan lawas; amarga kain anyar kuwi bakal mecah sandhangan lawas, lan tambalan saka kain anyar kuwi ora bakal cocog karo sing lawas. Uga ora ana wong sing ngisi anggur anyar menyang kantong anggur lawas; amarga anggur anyar bakal ngremuk kantongé, banjur angguré mili lan kantongé rusak. Nanging anggur anyar kudu diisi ing kantong anyar; banjur loro-loroné bakal lestari. Lan ora ana wong sing wis ngombe anggur lawas, langsung kepéngin ngombe sing anyar, amarga dhèwèké kandha, 'Sing lawas kuwi luwih enak.'

Lukas 5:33–39
Rebo minggu kaping 19.**Injil miturut Lukas, wiwit 22**

Ing wektu kuwi, Yesus lumaku liwat paseban gandum nalika dina Sabat, lan para muridé nyopot pucuk-pucuk gandum lan dipangan, digosok-gosok ing tangané. Nanging sawatara wong Farisi kandha marang wong-wong mau, 'Ngapa kowe padha nindakake sing ora sah ing dina Sabat?' Yesus mangsuli marang wong-wong mau, 'Apa kowe ora maca apa sing ditindakake Dawud nalika dhèwèké lan wong-wong sing mèlu padha luwe? Kepiye dhèwèké mlebu ing omahé Allah, njupuk roti Hadirat—sing ora ana sing oleh mangan kajaba para imam—lan mangan roti iku, lan maringi marang wong-wong sing mèlu?' Lan dhèwèké kandha marang wong-wong mau, 'Putrané Manungsa iku Gusti uga tumrap dina Sabat.' Ing sabtu liyane, Panjenengané mlebu ing sinagoga lan miwiti mulang. Ana wong ing kono sing tangan tengené layu. Para ahli kitab lan wong-wong Farisi padha merhatosi Gusti Yesus kanthi teliti, apa Panjenengané bakal marasaké wong ing dina Sabat, supaya padha éntuk alesan kanggo nyalahké Panjenengané. Nanging Panjenengané, mangertèni pikirané wong-wong mau, kandha marang wong sing tangané layu, 'Munggah lan maju menyang tengah.' Banjur wong kuwi munggah lan maju. Banjur Yesus kandha marang wong-wong mau, 'Aku takon marang kowe kabèh: apa sing sah ditindakake ing dina Sabat? Nglakoni kabecikan, utawa nindakake sing ala? Nylametake nyawa, utawa mateni?' Wong-wong mau meneng bae. Banjur Panjenengané ndelok kabèh wong mau, banjur kandha marang wong sing lara mau, 'Awakéna tanganmu.' Wong mau nindakake kuwi, lan tangane mari manèh, padha kaya tangané sing siji.

Lukas 6:1–10
Sabtu minggu kaping 21.**Injil miturut Lukas, wacan 23**

Ing wektu kuwi, Yesus munggah menyang gunung kanggo ndedonga, lan nglampahi kabèh wengi ndedonga marang Gusti Allah. Nalika esuk wis teka, Panjenengané nyaur para muridé lan milih rolas saka wong-wong mau, sing dijenengi Rasul: Simon, sing uga dijenengi Petrus, lan Andreas adhine, Yakobus lan Yohanes, Filipus lan Bartolomeus, Matius lan Tomas, Yakobus putrané Alfeus lan Simon sing dikenal minangka Zelot, Yudas putrané Yakobus, lan Yudas Iskariot, sing mengko dadi pengkhianat. Lan, nalika Panjenengané mudhun bebarengan karo wong-wong mau, Panjenengané ngadeg ing panggonan sing datar. Ing kono ana akèh murid Panjenengané, uga kumpulané wong akèh saka saindenging Yudéa lan Yerusalem, lan saka wilayah pesisir Tirus lan Sidon, sing padha teka kanggo ngrungokaké Panjenengané lan supaya mari saka lara-larané, uga wong-wong sing keserang roh najis; lan kabèh mau mari. Lan kabèh wong padha nyoba nyentuh Panjenengané, amarga ana kuwasa sing metu saka Panjenengané lan marasaké kabèh.

Lukas 6:12-19
Kemis ing minggu kaping 19.

Injil miturut Lukas, wiwitan 24

Ing wektu iku, Yesus ngadeg ing panggonan sing datar, lan akèh murid Panjenengané, lan akèh wong saka saindenging Yudéa lan Yerusalem, lan saka wilayah pesisir Tirus lan Sidon, sing teka kanggo ngrungokaké Panjenengané lan supaya mari saka lara-larané, uga wong-wong sing keserang roh najis; lan wong-wong mau padha mari. Lan kabèh wong padha nyoba nyentuh Panjenengané, awit ana kakuwatan sing metu saka Panjenengané lan marasaké kabèh. Lan Panjenengané, ngangkat pandelengané marang para muridé, kandha: 'Berkah kowe sing saiki luwe, awit kowe bakal wareg. Begja kowe nalika wong-wong sengit marang kowe, lan nalika padha ngucilake kowe, lan ngina kowe, lan mbuwang jenengmu dadi cacian amarga Putraning Manungsa. Padha bungah lan seneng ing dina iku, awit ganjaranmu ing swarga gedhe.

Lukas 6:17-23A
Jumat minggu kaping 19.
Kanggo para hierark suci lan para wong sing kinormatan ing Liturgi.

Injil miturut Lukas, bacaan kaping 25

Gusti ngendika marang wong Yahudi sing padha teka marang Panjenengané: 'Malih kasihan kowe sing sugih, awit kowe wis nampa panglipurmu. Malih kasihan kowe sing saiki wareg mangan, awit kowe bakal luwe. Malih kasihan kowe sing saiki ngguyu, awit kowe bakal nangis lan sedhih. Malih kasihan kowe nalika kabèh wong muji kowe, awit mangkono uga bapak-bapaké padha nambani nabi-nabi palsu. Nanging aku kandha marang kowe sing ngrungokake: tresnaa marang mungsuhmu, lakoni kabecikan marang sing sengit marang kowe, berkahna sing ngutuk kowe, lan ndedongaa kanggo sing nindhes kowe. Yen ana wong nyundhul kowe ing pipi siji, pasrahna pipi liyane uga; lan yen ana wong njupuk jubahmu, aja nolak kain jero-mu uga. Wenehana marang sapa waé sing nyuwun marang kowe, lan aja nuntut bali apa sing wis dijupuk saka kowe.

Lukas 6:24-30
Senèn minggu kaping 20.

Injil miturut Lukas, wiwit 26

Pangéran ngandika: 'Tumindakna marang wong liya kaya kowe kepéngin padha tumindak marang kowe. Lan yèn kowe tresna marang sing tresna marang kowe, apa paédahé kuwi tumrap kowe? Amarga wong dosané uga tresna marang sing tresna marang dhèwèké. Lan yèn kowe nindakké kabecikan marang sing nindakké kabecikan marang kowe, apa paédahé kuwi tumrap kowe? Amarga wong dosané uga nindakké kaya ngono. Lan yèn kowe mènèhi utangan marang wong sing kowe ngarep-arep nampa bali, apa ajiné kuwi tumrap kowe? Amarga sanajan wong dosa padha mènèhi utangan marang wong dosa liyané, supaya nampa bali sing padha. Nanging tresnaa marang mungsuhmu, tindakna kabecikan, lan utangna tanpa ngarep-arep baline; ganjaranmu bakal gedhe, lan kowe bakal dadi anaké Gusti kang Maha Luhur; amarga Panjenengané uga welas asih marang wong sing ora ngucapake matur nuwun lan wong sing ala. Mula saka iku, welas asihna kaya Rama-mu kang welas asih.

Lukas 6:31-36
Minggu kaping 19.

Injil miturut Lukas, diwiwiti saka ayat 27

Gusti Allah ngandika: 'Aja ngadili, supaya kowe ora diadili; aja ngukum, supaya kowe ora diukum; ngapura, lan kowe bakal diparingi pangapura; maringi, lan kowe bakal diparingi: ukuran sing apik, kang dipadati, digoyang-goyang lan nganti mili, bakal diwenehake ing pangkuanmu; amarga nganggo ukuran sing kowe gunakake, ukuran kuwi uga bakal diwenehake marang kowe.' Panjenengané uga nyritakaké parabel marang wong-wong mau: 'Apa wong wuta bisa nuntun wong wuta? Apa ora loro-loroné bakal tiba ing bolongan? Murid ora luwih dhuwur tinimbang guruné; nanging yèn wis rampung dilatih, dhèwèké bakal padha karo guruné. Napa kowe ndelok sela ing

mripat sedulurmu, nanging ora weruh balok ing mripatmu dhéwé? Utawa kepriye kowe bisa ngomong marang sedulurmu, 'Sedulur, ayo tak copot bledug saka mripatmu,' nalika kowe dhewe ora weruh balok ing mripatmu? Kowe munafik! Sepisanan copotna balok saka mripatmu dhewe, banjur kowe bakal weruh cetha kanggo ngilangi bledug saka mripat sedulurmu. Ora ana wit sing apik ngasilake woh sing ala, uga ora ana wit sing ala ngasilake woh sing apik; amarga saben wit dikenal saka wohé. Wong ora nglumpukaké ara saka semak duri, uga ora nglumpukaké anggur saka semak duri. Wong sing becik ngetokake kabecikan saka simpanan ati sing becik, lan wong sing ala ngetokake kakeala saka simpanan ati sing ala; amarga saka kakeubitaning ati, tutuk iku ngomong.

Lukas 6:37–45
Selasa minggu kaping 20.

Injil miturut Lukas, wiwit 28

Gusti Allah ngendika: 'Ngapa kowe nyebut Aku "Gusti, Gusti", nanging ora nindakake apa sing tak kandhakake?' Sapa waé sing teka marang Aku, krungu tembung-tembungku lan nglakoni iku—Aku bakal kandha marang kowe, dhèwèké kaya sapa. Dhèwèké kaya wong sing mbangun omah, sing nggali jero lan nyelehaké dhasar ing watu; nalika banjir teka lan banyu nabrak omah kuwi, omah kuwi ora goyah, amarga dhasaré ana ing watu. Nanging sing krungu nanging ora nglakoni iku kaya wong sing mbangun omah ing lemah tanpa dhasar; nalika banjir teka lan banyu nabrak omah kuwi, omah kuwi langsung ambruk, lan karusakané gedhé. Sawisé Panjenengané rampung ngandika kabèh marang wong-wong sing padha ngrungokaké, Panjenengané lunga menyang Kapernaum.

Lukas 6:46–7:1
Rebo minggu kaping 20.

Injil miturut Lukas, wiwitan 29

Ing wektu kuwi, Yesus mlebu ing Kapernaum. Abdi sawijining perwira, sing dipun tresnani sanget, lara lan meh seda. Sawisé krungu bab Yesus, dhèwèké ngutus sawatara tuwa-tuwa Yahudi marang Panjenengané supaya rawuh lan marasaké abdi-abdiné. Lan nalika wong-wong mau tekan ing ngarsané Yesus, padha nyuwun kanthi ngéla-éla marang Panjenengané, kandha, 'Dhèwèké pantes Panjenengan tumindakaké iki kanggo dhèwèké, awit dhèwèké tresna marang bangsaku lan wis mbangun sinagoga kanggo kita.' Yesus banjur tindak bareng karo wong-wong mau. Nalika Panjenengané durung adoh saka omahé, seratusan mau ngutus kanca-kancané marang Panjenengané kandha: 'Aja susah-susah, Gusti! Amarga aku ora pantes Panjenengan rawuh ing ngisoring atap omahku; mulané aku uga ora nganggep diriku pantes nyedhak marang Panjenengan; nanging mung kandha sabda, lan abdi kula bakal mari.' Amarga aku uga wong sing ana ing sangisoré panguwasa; nanging aku nduwé prajurit ing sangisoré panguwasaku, aku kandha marang siji, 'Maju,' lan dhèwèké maju; lan marang sijiné, 'Mèlu,' lan dhèwèké mèlu; lan marang abdi, 'Tindakna iki,' lan dhèwèké nindakaké. Nalika Yesus krungu kabar iki, Panjenengané gumun marang wong mau lan, muter marang wong akèh sing mèlu Panjenengané, ngendika, 'Aku kandha marang kowe kabèh, aku ora nemu iman kaya ngéné malah ing Israèl.' Nalika para utusan bali menyang omahé, padha nemu abdi sing lara wis mari.

Lukas 7:1b–10
Setu minggu kaping 22.

Injil miturut Lukas, wiwitan 30

Ing wektu kuwi, Yesus rawuh ing sawijining kutha sing aran Nain; akèh murid-muridé lan wong akèh padha mèlu. Nalika Panjenengané rawuh ing lawang kutha, ana wong mati sing digawa metu—putra siji-sijiné ibuné, sing janda; lan wong akèh padha mèlu ibuné metu saka kutha. Nalika Gusti ndelok ibuné, Panjenengané nresnani lan kandha marang ibuné, 'Aja nangis.' Lan Sang Pribadi maju, nyentuh usungan mau; wong-wong sing ngusung mandheg, lan Panjenengané kandha, 'Wong enom, Aku dhawuh marang kowe, tangi!' Wong mati kuwi lungguh lan wiwit ngomong; lan Gusti Yesus maringi dhèwèké marang ibuné. Lan kabèh padha wedi, banjur padha mulya-mulya marang Gusti Allah, kandha, 'Ana nabi agung wis muncul ing antarané kita, lan Gusti Allah wis rawuh marang umaté.'

Injil miturut Lukas, bab 31

Ing wektu kuwi, kabar bab Yesus nyebar ing saindenging Yudea lan wewengkon sakupenge. Para muridé nyritakaké kabèh mau marang Yohanes. Yohanes milih loro muridé lan ngutus mau menyang Yesus kanggo takon: 'Apa kowé sing bakal teka, utawa apa kita kudu ngentèni wong liya?' Nalika padha teka marang Gusti Yesus, padha kandha, 'Yohanes Pembaptis ngutus kita kanggo takon marang Panjenengan: Panjenengan apa sing bakal rawuh, utawa apa kita kudu ngentèni wong liya?' Ing wektu iku, Panjenengané lagi marasaké akèh wong saka manéka lara lan panyakité lan ngusir roh-roh jahat, lan maringi pandelengan marang akèh wong buta. Yesus mangsuli marang wong-wong mau, 'Mulangna marang Yohanes apa sing wis kowe deleng lan krungu: wong wuta padha weruh, wong lumpuh padha mlaku, wong kusta padha waras, wong budeg padha krungu, wong mati padha urip maneh, lan kabar kabungahan diwartakake marang wong mlarat; lan begja sapa sing ora kesinggung amarga aku!' Sawisé wong-wong sing dikirim déning Yohanes lunga, dhèwèké miwiti ngomong marang wong-wong bab Yohanes: 'Kowe padha lunga menyang ara-ara samun kanggo ndelok apa? Tandhuk sing digoyang angin? Banjur kowe lunga kanggo ndelok apa? Wong sing nganggo sandhangan alus? Nanging wong sing nganggo sandhangan mewah lan urip ing kamulyan ana ing kraton.' Apa sing kok arep deleng nalika kowe lunga menyang ara-ara samun? Tanduran sing digoyang-goyang angin? Dadi, apa sing kok arep deleng? Wong sing nganggo sandhangan alus? Nanging wong sing nganggo sandhangan mewah lan manggon ing kamulyan karajan ana ing kraton. Amarga aku kandha marang kowe: saka kabèh wong sing lair saka wanita ora ana siji-sijia sing luwih agung tinimbang Yohanes Pembaptis; nanging sing paling cilik ing Kratoné Gusti Allah luwih agung tinimbang dhèwèké. Lan kabèh wong sing ngrungokaké dhèwèké, kalebu para panagih pajeg, padha ngluhuraké Gusti Allah, amarga padha dibaptis nganggo baptisané Yohanes; nanging para Farisi lan para guru hukum nolak kersané Gusti Allah tumrap awaké dhéwé amarga ora dibaptis déning dhèwèké.

Lukas 7:17–30
Kemis ing Minggu kaping 20.
25 Mei, peringatan kaping telu pangpenggalan Yohanes Pembaptis, ing Matins.

Injil miturut Lukas, wiwit 32

Gusti Allah ngendika: 'Sapa sing bisa daktuladhakake wong-wong ing jaman iki? Lan padha kaya apa? Wong-wong mau kaya bocah-bocah sing lungguh ing dalan, padha nyuwun marang kancane lan kandha: "Kita main suling kanggo kowe, nanging kowe ora nari; kita nyanyi kidung duka kanggo kowe, nanging kowe ora nangis." Amarga Yohanes Pembaptis teka: dhèwèké ora mangan roti lan ora ngombe anggur; lan kowé padha kandha, 'Dhèwèké kesurupan setan.' Anak Manungsa teka: dhèwèké mangan lan ngombe; lan kowé padha kandha, 'Wong iki seneng mangan lan ngombe anggur, kancaé para panagih pajeg lan wong-wong dosa.' Lan kabijaksanaan kabeneraké déning kabèh anaké.

Lukas 7:31–35
Jumat ing minggu kaping 20.

Injil miturut Lukas, wiwit 33

Ing wektu kuwi, salah siji wong Farisi ngajak Gusti Yesus dhahar ing omahé; lan Gusti Yesus, sawisé mlebu ing omahé wong Farisi, banjur lenggah dhahar. Ana sawijining wanita saka kutha iku, sing wis dadi wong dosa, nalika krungu yèn Panjenengané lagi dhahar ing omahé wong Farisi kuwi, nggawa botol pucuk maremah gading; banjur ngadeg ing mburi Panjenengané ing sacedhak sikilé, nangis, banjur wiwit nyirami sikilé Panjenengané nganggo luhé lan ngusap sikilé nganggo rambute sirahé, banjur nyium sikilé Panjenengané lan ngolesi nganggo pucuk maremah kuwi. Ndeleng kahanan iki, wong Farisi sing ngundangé dhèwèké kandha ing atiné, 'Yèn wong iki nabi, mesthiné dhèwèké ngerti sapa lan jinis wanita sing nyentuhé, awit dhèwèké iku wong dosa.' Muter marang dhèwèké, Yésus kandha, 'Simon! Aku duwe prelu ngomong karo kowe.' Panjenengané mangsuli, 'Mangga, Bapak Guru.' Gusti Yesus ngendika, 'Ana sawijining wong sing nduwé utang loro: siji

utangé limang atus denari, lan sijiné limang puluh; nanging amarga padha ora duwe apa-apa kanggo mbayar, dhèwèké ngapura loro-loroné. 'Coba critakake, sapa sing bakal luwih tresna marang dheweke?' Simon mangsuli, 'Aku kira sing utange luwih akèh.' Gusti kandha marang dheweke, 'Kowe wis mènèhi paugeran sing bener.' Banjur Gusti ngadhep marang wong wadon mau lan kandha marang Simon, 'Kowe weruh wong wadon iki? Aku mlebu ing omahmu, kowe ora maringi Aku banyu kanggo sikilku, nanging dheweke wis ngumbah sikilku nganggo luhé lan ngusap nganggo rambute sirahé; kowe ora maringi Aku ciuman, nanging dheweke wiwit mlebu ora tau mandheg nyium sikilku; kowe ora ngolesi sirahku nganggo lenga, nanging dheweke wis ngolesi sikilku nganggo wewangen. Mulane Aku ngandika marang kowe: akèh dosané wis diapura, awit katresnané gedhé; nanging sing diapura sithik, tresnané uga sithik.' Banjur dhèwèké kandha marang wong wadon mau, 'Dosamu wis diapura.' Lan wong-wong sing padha dhahar bareng dhèwèké ing méja padha kandha ing atiné, 'Sapa iki, nganti bisa ngapura dosa?' Nanging dhèwèké kandha marang wong wadon mau, 'Imanmu wis nylametaké kowe; mlayu kanthi tentrem.'

Lukas 7:36–50
Senèn minggu kaping 21.
Kanggo Para Martir.

Injil miturut Lukas, ayat 34

Ing wektu kuwi, Yesus lelungan ngliwati kutha-kutha lan desa-desa, nginjili lan mratelakake Kabingaraning Allah, dipun iringi para Rolas lan sawatara wanita sing wis dipun warasake saking roh jahat lan maneka lara: Maria sing diarani Magdalena, sing wis dibebasake saka pitu setan; lan Yohana, bojone Khusus, pangurus istana Herodes; lan Susana; lan akèh liyané sing nyokong Panjenengané nganggo bandha dhéwé.

Lukas 8:1–3
Selasa minggu kaping 21.
22 Juli, Maria Magdalena.

Injil miturut Lukas, bab 35

Gusti nyritakaké parabel iki: 'Ana wong nanem wiji metu nyebar wijiné; nalika nyebar, ana sing tiba ing pinggir dalan banjur katindhik sikil lan dimangan manuk ing udara; ana uga sing tiba ing lemah watu, lan nalika tuwuh, layu amarga ora ana banyu; lan ana uga sing tiba ing antarané duri, duri mau tuwuh lan nyekek wiji mau; nanging ana uga sing tiba ing lemah subur, tuwuh lan ngasilaké woh patang puluh kaping. Sawisé ngendika mangkono, Panjenengané muni banter: 'Sapa waé sing duwé kuping kanggo krungu, padha krungu!' Para muridé banjur padha takon marang Panjenengané, 'Apa tegesé parabel iki?' Panjenengané mangsuli, 'Kowe kabèh wis diparingi kawruh babagan misteri Kratoné Gusti Allah, nanging wong liya mung diparingi parabel, supaya "sanajan ndelok ora weruh, lan sanajan krungu ora mangertèni".' Iki tegesing parabel mau: wiji iku sabda Gusti Allah; wiji sing tiba ing pinggir dalan iku wong-wong sing ngrungokake, banjur setan teka lan nyopot sabda mau saka atiné, supaya padha ora precaya lan ora kaslametake; lan sing tiba ing watu iku wong-wong sing nalika krungu sabda nampa kanthi kabungahan, nanging ora nduwé oyot; padha pracaya sawatara wektu, nanging nalika ana cobaan padha mundur; lan sing tiba ing antarané duri iku wong-wong sing krungu sabda, nanging nalika padha lumaku ing dalan padha kesedot dening kuwatir, bandha, lan nikmat urip, lan ora ngasilaké woh; lan wiji sing tiba ing lemah subur iku wong-wong sing wis ngrungokake sabda, nyimpen ing ati sing becik lan resik, lan ngasilake woh kanthi sabar. Sawisé ngendika mangkono, Panjenengané muni banter: 'Sapa waé sing nduwé kuping kanggo ngrungokake, rungokna!'

Lukas 8:5–15
Minggu kaping 21.

Injil miturut Lukas, Bab 36

Gusti Allah ngandika: 'Ora ana wong sing nyalakake lampu banjur nutupi nganggo pasu utawa nyelehake ing sangisore amben, nanging nyelehake ing panggenan lampu, supaya wong sing mlebu bisa ndeleng pepadhang. Amarga ora ana sing didhelikake sing ora bakal kabuka, lan ora ana sing

rahasia sing ora bakal dingertèni lan metu ing pepadhang.' 'Mula padha ngati-ati, caramu ngrungokake: awit marang sing wis duwe, bakal ditambahake maneh; nanging marang sing ora duwe, malah sing dianggep wis duwe bakal dicopot.' Ibune lan sedulure padha teka marang Panjenengané, nanging ora bisa nyedhak amarga akèh wong. Lan padha ngandhani Panjenengané: 'Ibu lan sedulur panjenengan ana ing njaba, padha kepéngin ndeleng panjenengan.' Panjenengané mangsuli: 'Ibuku lan sedulurku yaiku wong-wong sing ngrungokaké sabda Gusti Allah lan nglakoni.'

Lukas 8:16–21

Setu minggu kaping 23.

9 September, 9 Desember lan 25 Juli, Santa Anne.

Injil miturut Lukas, bacaan 37

Ing wektu kuwi, Yesus munggah ing prau karo para muridé lan kandha marang wong-wong mau, 'Ayo padha nyebrang menyang sebrang tlaga.' Banjur padha mangkat. Nalika padha nglayar, Panjenengané turu. Ana angin kenceng mumbul ing tlaga, ombaké nyabrang prau mau, lan padha ing bebaya. Mula padha nyedhak marang Panjenengané, mbangun Panjenengané lan kandha, 'Gusti! Gusti! Kita bakal mati.' Nanging Panjenengané tangi, banjur ngélarani marang angin lan ombak; banjur padha meneng lan sepi banget. Banjur Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Piyé imanmu?' Lan wong-wong mau padha ketakutan lan gumun, banjur padha kandha siji lan sijiné, 'Sapa ta iki, nganti angin lan banyu padha manut marang Panjenengané?'

Lukas 8:22–25

Rebo minggu kaping 21.

Injil miturut Lukas, wiwitan 38

Ing wektu kuwi, Yesus rawuh ing wewengkon Gadara, sing ana ing sebrang Galilea. Nalika Panjenengané mlebu ing daratan, ana wong siji saka kutha sing nyambut rawuh marang Panjenengané, wong kuwi wis suwé katempuhan setan; dhèwèké ora nganggo sandhangan lan manggon ora ing omah nanging ing kuburan. Nalika wong iku weruh Yesus, dhèwèké muni banter, sujud ing ngarsané lan kandha, 'Apa sangkutmu karo aku, Yesus, Putrané Allah Kang Maha Luhur? Aku nyuwun marang kowe, aja nyiksa aku.' Amarga Yesus wis paring dhawuh marang roh najor supaya metu saka wong iku, merga wis suwe nglarani dheweke; nganti dheweke dijaga, diiket nganggo rantai lan belenggu; nanging dheweke tansah bisa mecah belenggu lan digawa roh iku menyang ara-ara gersang. Yesus takon marang dheweke, 'Jenengmu sapa?' Dheweke mangsuli, 'Legion'—merga akèh roh najor sing wis mlebu ing dheweke. Lan padha nyuwun marang Gusti Yesus supaya aja paring dhawuh marang setan-setan mau supaya padha mlebu ing jurang. Ing wektu kuwi ana kethèk babi sing akèh padha nedha ing lereng gunung; lan setan-setan mau nyuwun marang Gusti supaya ngidini mlebu ing kethèk-kethèk babi mau. Gusti Yesus maringi idin. Setan-setan mau, sawisé metu saka wong kuwi, mlebu ing kethèk babi mau, lan kethèk babi mau padha mlayu mudhun saka lereng sing curam menyang tlaga lan padha klelep. Para panggembala babi, sawisé ndeleng apa sing kelakon, padha mlayu lan nyritakaké kabar mau ing kutha lan désa-désa sakupengé. Wong-wong padha metu arep ndeleng apa sing kelakon; lan nalika padha teka marang Yesus, padha weruh wong sing biyèn kesetanan kuwi lungguh ing sikilé Yesus, wis nganggo klambi lan waras pikirane; lan padha ngeri banget. Wong-wong sing nyekseni iku nyritakake marang wong-wong carane wong sing kesurupan iku mari. Lan kabèh wong ing wewengkon Gadara nyuwun marang Panjenengané supaya lunga saka kono, amarga padha ketakutan banget. Panjenengané munggah prau lan bali. Wong sing setan wis metu saka awaké nyuwun marang Gusti supaya diparingi tetep bareng Panjenengané. Nanging Gusti ngusir dhèwèké, kandha, 'Mulang bali menyang omahmu lan critakna apa sing wis ditindakake Gusti Allah kanggo kowe.' Dhèwèké lunga lan mratelakaké ing saindenging kutha apa sing wis ditindakake Gusti Yesus kanggo dhèwèké.

Lukas 8:26–39

Minggu kaping 23.

Injil miturut Lukas, pasal 39

Ing wektu kuwi ana sawijining wong sing jenenge Yairus, pimpinan sinagoga; dhèwèké nyuwun marang Gusti Yesus supaya rawuh ing omahé, awit dhèwèké nduwèni anak wadon watara rolas taun sing meh seda. Nalika Panjenengané arep menyang kana, wong akèh padha nyurung-nyurung Panjenengané. Ana sawijining wanita sing wis rolas taun ngalami pendarahan—sing wis ngentekake kabèh bandané kanggo para tabib, nanging ora ana siji-sijia sing bisa marasaké—maju saka mburiné lan nyentuh pinggir busana Panjenengané; lan langsung pendarahané mandheg. Yesus pitakon, 'Sapa sing nyentuh aku?' Nalika kabèh padha mbantah, Petrus lan kanca-kancané kandha, 'Rabi, wong akèh padha nyurung lan nyabrak Panjenengan – nanging Panjenengan takon, "Sapa sing nyentuh aku?"' Nanging Yesus mangsuli, 'Ana sing nyentuh aku, awit aku krasa ana kakuwatan metu saka aku.' Wadon iku, nyadari yèn dhèwèké ora bisa tetep ndhelik, maju karo gemeter lan sujud ing sikilé Gusti, nerangaké marang Panjenengané ing ngarep kabèh wong, kenapa dhèwèké nyentuh Panjenengané lan piye carané dhèwèké mari sakwise nyentuh. Gusti kandha marang dhèwèké, "Tenang atimu, anakku; imanmu wis nylametake kowe; lunga kanthi tentrem." Nalika Panjenengané isih ngandika, ana wong saka omahé pamimpin sinagoga teka lan kandha marang dhèwèké, 'Anakmu wis seda; aja ngganggu Guru manèh.' Nanging nalika Gusti Yesus krungu kabar iki, Panjenengané kandha marang wong kuwi, 'Aja wedi; mung pracaya, lan anakmu bakal slamet.' Nalika rawuh ing omah, Panjenengané ora ngidini sapa waé mlebu kejaba Petrus, Yohanes, Yakobus, lan bapak ibuné bocah wadon kuwi. Kabèh padha nangis lan meratapi. Nanging Panjenengané kandha, 'Aja nangis; dhèwèké ora mati, nanging lagi turu.' Lan padha ngguyu marang dheweke, amarga padha ngerti yèn dheweke wis mati. Nanging dheweke ngusir kabèh wong metu, nyekel tangane bocah wadon iku lan muni banter, 'Nek bocah, tangi!' Lan roh bocah wadon iku bali maneh; dheweke langsung tangi, lan Yesus ngandika marang wong-wong mau supaya padha maringi dheweke panganan. Wong tuwane padha gumun. Nanging dheweke paring dhawuh marang wong-wong mau supaya aja ngandhani sapa-sapa apa sing wis kelakon.

Lukas 8:41–56
Minggu kaping 24.

Injil miturut Lukas, Bab 40

Ing wektu kuwi, Yesus nglumpukaké rolas muridé lan maringi kuwasa lan wewenang marang kabèh setan lan kanggo marasaké lara, banjur ngutus mau kanggo mwartakaké Karajané Allah lan marasaké wong lara. Lan dhèwèké kandha marang wong-wong mau, 'Aja nggawa apa-apa kanggo lelampahan: ora tongkat, ora kantong, ora roti, ora dhuwit; lan aja nduwé loro klambi. Lan omah endi waé sing kok mlebu, manggonana ing kono lan budhalana saka kono.' Nanging yen ana panggonan sing ora nampani kowe, nalika kowe lunga saka kutha kuwi, gegetake bledug saka sikilmu minangka pratandha marang wong-wong mau.' Padha mangkat lan mlaku saka desa siji menyang desa liyane, ngumumake kabar kabungahan lan marasake wong-wong ing endi-endi.

Lukas 9:1–6
Setu minggu kaping 24.

Injil miturut Lukas, wiwit 41

Ing wektu kuwi, Herodes sang tetraarki krungu kabar bab kabèh sing ditindakake Yesus, lan dhèwèké bingung; amarga ana sing kandha yèn Yohanes wis tangi saka pati, ana uga sing kandha yèn Elia wis muncul, lan ana uga sing kandha yèn salah siji nabi jaman biyèn wis tangi saka pati. Lan Herodes kandha, 'Aku wis mateni Yohanes kanthi nyabut sirahé; dadi sapa iki sing tak rungokaké kabar kaya ngéné?' Lan dhèwèké kepéngin ndeleng Panjenengané. Nalika para rasul bali, padha nyritakaké marang Panjenengané apa sing wis padha ditindakake; banjur Panjenengané, nggawa wong-wong mau, mundur piyambakan menyang panggonan sepi cedhak kutha sing aran Betsaida. Nanging wong-wong, sawisé krungu bab iki, padha mèlu; lan Panjenengané, nampani wong-wong mau, padha diparingi pitutur bab Kratoné Allah lan marasaké wong-wong sing padha golèk panyembuhan.

Lukas 9:7–11
Kemis minggu kaping 21.

Injil miturut Lukas, wiwitan 42

Nalika semana, Para Murid Sing Rolas nyedhak marang Gusti Yesus lan matur, 'Kongkonana wong akèh mau lunga supaya padha mlebu ing kutha-kutha lan désa-désa sacedhaké kéné kanggo nginep lan golèk pangan; awit kita ana ing panggonan sepi.' Nanging Panjenengané kandha marang para murid, 'Kowe sing wenehi dhèwèké mangan.' Para murid mangsuli, 'Kita mung nduwé limang roti lan loro iwak; apa kita kudu lunga tuku pangan kanggo kabèh wong iki?' Amarga ana watara limang ewu priya. Nanging Panjenengané kandha marang para muridé, 'Paringana padha lungguh klompok-klompok limang puluh.' Lan padha nindakake kuwi, lan padha maringi kabèh wong mau lungguh. Banjur Panjenengané njupuk limang roti lan loro iwak, lan ndelok mungguh menyang swarga, Panjenengané mberkahi, mecah-mecah, lan maringi marang para muridé supaya padha mbagi marang wong-wong. Lan padha mangan nganti wareg kabèh; lan potongan sing sisa diklumpukaké, kebak rolas kranjang. Ing wektu kuwi, nalika Panjenengané ndedonga ing panggonan sepi, para muridé ana karo Panjenengané.

Lukas 9:12B–18A
Jumat minggu kaping 21.

Injil miturut Lukas, bacaan 43

Nalika Yesus lagi ndedonga ing panggonan sepi, lan para murid padha ana karo Panjenengané, Panjenengané takon marang wong-wong mau, 'Sapa aku iki miturut omongané wong akèh?' Wangsulane, 'Ana sing kandha Yohanes Pembaptis; ana uga sing kandha Elia; lan ana uga sing kandha yèn salah siji nabi jaman biyèn wis tangi saka pati.' Banjur Panjenengané takon manèh, 'Nanging kowé kabèh kandha sapa aku iki?' Petrus mangsuli, 'Kristusé Gusti Allah.' Nanging Panjenengané ngélingaké kanthi tegas supaya ora ngandhani sapa-sapa bab iki, kandha yèn Putrané Manungsa kudu nandhang sangsara akèh, ditolak déning para tuwa, imam-imam kepala lan ahli-ahli kitab, dipatèni, lan bakal tangi manèh ing dina katelu.

Lukas 9:18–22
Senèn minggu kaping 22.

Injil miturut Lukas, wiwitan 44

Gusti ngandika: 'Sapa waé sing kepéngin mèlu Aku, kudu mbantah dhiri, nggawa salibé, lan mèlu Aku. Amarga sapa waé sing kepéngin nylametaké uripé bakal kelangan, nanging sapa waé sing kelangan uripé kanggo Aku bakal nylametaké. Apa gunané manungsa yèn éntuk donya kabèh nanging kelangan utawa ngorbanaké dhiri dhéwé? Sapa waé kang isin marang Aku lan marang tembung-tembungku, Putrané Manungsa bakal isin marang wong iku nalika Panjenengané rawuh ing kamulyané, lan ing kamulyané Rama, sarta malaikat-malaikat sing suci. Satemene Aku ngandika marang kowe kabèh, ana sawatara wong sing ngadeg ing kéné sing ora bakal ngrasakaké pati sadurungé padha weruh Karajaning Allah.

Lukas 9:23–27
Selasa minggu kaping 22.

Injil miturut Lukas, ayat 45

Ing wektu kuwi, Yesus nggawa Petrus, Yohanes, lan Yakobus bareng karo Panjenengané lan mungguh menyang gunung kanggo ndedonga. Nalika Panjenengané ndedonga, raut pasuryané malih, lan sandhangané dadi padhang sumunar. Lan wong loro padha rembugan karo Panjenengané, yaiku Musa lan Elia; padha katon ing kamulyan, lan padha rembugan bab pangliyané Panjenengané sing bakal Panjenengané tindakaké ing Yerusalem. Nanging Petrus lan kanca-kancané krasa ngantuk banget; nanging nalika padha tangi, padha weruh kamulyané lan loro wong sing ngadeg karo Panjenengané. Lan nalika padha arep lunga saka Panjenengané, Petrus kandha marang Yesus, 'Gusti, saé tenan kita ana ing kéné; ayo padha gawé telung kémah: siji kanggo Panjenengan, siji kanggo Musa lan siji kanggo Elia'—tanpa nyadari apa sing diomongaké. Nalika dhèwèké isih ngomong, ana méga teka lan nutupi wong-wong mau; lan padha wedi nalika mlebu ing méga kuwi. Banjur ana swara saka ing méga kuwi kandha, 'Iki Putraku sing tak tresnani; rungokna dhèwèké.' Sawisé swara kuwi

muni, mung Yésus sing ana. Lan padha meneng, lan ora ngandhani sapa-sapa ing wektu kuwi apa sing wis padha deleng.

Lukas 9:28–36
Transfigurasi Gusti, ing Matins.

Injil miturut Lukas, bacaan 46

Ing wektu kuwi, nalika Yesus mudhun saka gunung, ana kumpulan wong akèh padha teka nyambut dhèwèké. Tiba-tiba ana sawijining wong saka kumpulan kuwi muni banter, 'Rabi, aku nyuwun marang Panjenengan supaya ndeleng anakku; dhèwèké anak siji-sijiku. Ana roh sing nyekel dhèwèké, banjur dhèwèké muni banter; roh kuwi nyiksa dhèwèké nganti ana busa ing cangkemé; lan roh kuwi meh ora ninggalaké dhèwèké sawise nyiksa dhèwèké.' Aku wis nyuwun marang muridé supaya padha ngusir, nanging padha ora bisa.' Gusti Yesus mangsuli, 'Wah, kowe iki generasi sing ora precaya lan bengkong! Nganti kapan aku kudu ana karo kowe lan sabar karo kowe? Gawa anakmu mrana.' Nalika bocah iku isih ana ing dalan, setan kuwi nimpuk dheweke menyang lemah lan wiwit nggebuki; nanging Yesus ngélingaké roh najis, marasaké bocah iku, lan mbalèkaké marang bapaké. Lan kabèh wong gumun marang kamulyané Gusti Allah.

Lukas 9:37–43
Setu minggu kaping 25.

Injil miturut Lukas, wiwitan 47

Gusti ngendika marang para muridé: 'Tampaa tembung-tembung iki ing atimu: Putrané Manungsa bakal diserahaké ing tangané manungsa.' Nanging padha ora mangertèni pitutur iki; tegesé didhelikaké marang wong-wong mau, saéngga padha ora bisa mangertèni, lan padha wedi takon marang Panjenengané. Banjur ana pikiran ing atiné: 'Sapa ing antarané kita sing paling agung?' Nanging Gusti Yesus, ngerti pikirané, banjur njupuk bocah cilik siji, diadegaké ing ngarepé, lan kandha marang wong-wong mau: 'Sapa waé sing nampa bocah iki ing asmané Aku, iku nampa Aku; lan sapa waé sing nampa Aku, iku nampa Panjenengané sing ngutus Aku; awit sapa waé sing paling cilik ing antarané kowé kabèh bakal dadi agung.' Nalika kuwi Yohanes kandha, 'Rabi, kita weruh ana wong sing ngusir setan nganggo jeneng Panjenengan, lan kita nyoba nyegah wong iku amarga dhèwèké ora mèlu kita.' Gusti Yesus ngandika marang dhèwèké, 'Aja nyegah wong iku, awit sapa waé sing ora mungsuh kowé, iku mèlu kowé.'

Lukas 9:44–50
Rebo minggu kaping 22.

Injil miturut Lukas, bacaan 48A

Ing wektu kuwi, salah siji saka para muridé nyedhak marang Gusti Yesus lan kandha marang Panjenengané, 'Gusti, kita weruh ana wong sing ngusir setan nganggo asmamu, lan kita nyoba nyegah dhèwèké merga dhèwèké ora mèlu kita.' Gusti Yesus kandha marang dhèwèké, 'Aja nyegah dhèwèké, merga sapa waé sing ora mungsuh kowé, iku mèlu kowé.' Nalika dina-dinane wis cedhak Panjenengané arep dijupuk saka donya, Panjenengané ngencengaké tekad arep menyang Yerusalem; banjur Panjenengané ngutus utusan-utusané ing ngarepé; lan wong-wong mau lunga lan mlebu ing sawijining désa Samaria kanggo nyiyapaké panggonan kanggo Panjenengané; nanging wong-wong ing kana ora nampa Panjenengané, amarga katon yèn Panjenengané arep menyang Yerusalem. Nalika murid-muridé, Yakobus lan Yohanes, ndeleng kahanan kuwi, padha kandha, 'Gusti, apa Panjenengan kersa supaya kita nelukaké geni saka swarga kanggo nglirwaké wong-wong mau, kaya sing ditindakké Elia?' Nanging Panjenengané mbalèk marang wong-wong mau lan ngélarang, kandha, 'Kowe ora ngerti roh apa sing kok duwé; awit Putrané Manungsa teka dudu kanggo ngrusak uripé manungsa, nanging kanggo nylametaké.' Banjur padha lunga menyang désa liya.

Lukas 9:49–56
Kemis ing minggu kaping 22.

Injil miturut Lukas, wiwitan 48B

Ing wektu kuwi, nalika dina-dina wis cedhak kanggo Gusti Yesus dijupuk saka donya, Panjenengané wis mutusaké arep menyang Yerusalem; lan Panjenengané ngutus utusan-utusané ing ngarepé; lan wong-wong kuwi lunga lan mlebu ing sawijining désa Samaria kanggo nyiapaké panggonan kanggo Panjenengané; nanging wong-wong ing kana ora nampa Panjenengané, amarga katon yèn Panjenengané arep menyang Yerusalem. Nalika para muridé, Yakobus lan Yohanes, ndeleng kahanan iki, padha kandha, 'Gusti, apa Panjenengan kersa supaya kita nelukaké geni saka swarga kanggo nglirwaké wong-wong mau, kaya sing ditindakake Elia?' Nanging Panjenengané mbalèk marang wong-wong mau lan ngélarang, kandha, 'Kowe ora ngerti roh apa sing kok duwé; awit Putraning Manungsa rawuh dudu kanggo ngrusak jiwa manungsa, nanging kanggo nylametake.' Banjur padha lunga menyang desa liyane. Lan Yesus ngandika, 'Kabeh wis diserahkan marang Aku dening Bapakku; lan ora ana sing ngerti sapa Putra iku kejaba Bapak, lan ora ana sing ngerti sapa Bapak iku kejaba Putra, lan kejaba marang wong-wong sing dipilih Putra kanggo mbukakake marang dheweke.' Lan nalika Panjenengané mbalèk marang para muridé, Panjenengané kandha marang wong-wong mau kanthi rahasia, 'Berkahlah mripat sing weruh apa sing kok weruh! Amarga aku kandha marang kowé kabèh, akèh nabi lan raja kepéngin weruh apa sing kok weruh, nanging ora weruh, lan kepéngin krungu apa sing kok krungu, nanging ora krungu.'

Lukas 9:51–56; 10:22–24

16 Agustus, marang Gambar Sang Juruwilujeng sing Ora Digawe dening Tangan Manungsa.

Injil miturut Lukas, bab 49

Nalika Yesus lagi ana ing dalan, ana wong kandha marang Panjenengané, 'Gusti, aku bakal mèlu Panjenengan menyang endi waé.' Yesus kandha marang wong mau, 'Serepé ana sarangé lan manuk-manuk ing langit ana sarangé, nanging Putrané Manungsa ora duwé panggonan kanggo nyandhak sirah.' Marang wong liya Panjenengané kandha, 'Mèlu Aku.' Nanging wong kuwi mangsuli, 'Gusti, ayo tak pamiit dhisik marang kulawargaku.' Gusti kandha marang wong kuwi, 'Sapa waé sing wis nyekel bajak lan ndelok mburine ora pantes kanggo Kratoné Gusti Allah.' Ana maneh siji kang kandha, 'Gusti, kula badhé ngetutaké Panjenengan ing pundi kemawon Panjenengan tindak.' Nanging Gusti Yesus paring wangsulan, 'Serepet nduwé bolongan lan manuk-manuk ing langit nduwé sarang, nanging Putraning Manungsa ora nduwé panggonan kanggo nyandhak sirah.' Kang sijiné dhèwèké kandha, 'Panjenengan, kula badhé ngetutaké Panjenengan.' Nanging Gusti Yesus kandha, 'Aja ana wong sing nyandhak bajak lan ndelok mburiné sing pantes kanggo Karajaning Allah.'

Lukas 9:57–62

Setu minggu kaping 26.

Injil miturut Lukas, maca 50A

Ing wektu kuwi Gusti maringi penunjukan marang pitung puluh muridé liyané lan ngutus mau loro-lorone sadurungé Panjenengané menyang saben kutha lan panggonan sing bakal dituju déning Panjenengané. Panjenengané ngandika marang wong-wong mau, 'Panèn akèh, nanging sing nyambut gawé sithik; mulané, ndedonga marang Gusti Panèn supaya ngutus para buruh nyambut gawé ing panèné. Mèlu! Aku ngutus kowe kaya wedhus ing antarané srigala. Aja nggawa kantong, utawa kantong lelungan, utawa sandal, lan aja nyapa sapa waé ing dalan. Omah apa waé sing kok mlebu, dhisik kandhaa, 'Tentrem kagem omah iki.' Yen ana wong tentrem ing kono, tentremmu bakal manggon ing wong iku; nanging yen ora, tentremmu bakal bali marang kowe. Tetep ing omah iku, mangan lan ngombe apa wae sing diwenhake, awit buruh pantes nampa upahé; aja pindhah saka omah siji menyang omah liyané. Lan yen kowe mlebu ing kutha apa wae lan ditampa, panganana apa sing disuguhake, warasna wong lara sing ana ing kono, lan kandhaa marang wong-wong mau, 'Pamaréntahané Gusti Allah wis cedhak marang kowe.' Nanging yen kowe mlebu ing kutha apa wae lan ora ditampa, metu ing dalan-dalané lan kandhaa: 'Malah bledug sing nempel ing sikil kita saka kuthamu iki, kita ngusap adoh saka kowe; nanging kudu ngerti iki: Karajané Gusti Allah wis cedhak karo kowe.' Aku kandha marang kowe, ing dina iku bakal luwih gampang kanggo Sodom tinimbang kutha iku. Celaka kowe, Korasin! Celaka kowe, Betseida! Amarga yèn mujijat-mujijat sing wis

kawangun ing kowe kuwi kawangun ing Tirus lan Sidon, mesthiné wong-wong mau wis suwé tobat, nganggo kain goni lan abu; nanging bakal luwih gampang kanggo Tirus lan Sidon ing dina paukuman tinimbang kowe. Lan kowe, Kapernaum, sing wis diunggahaké tekan swarga, bakal dibuwang mudhun menyang Hades.

Lukas 10:1-15
Jumat ing minggu kaping 22.

Injil miturut Lukas, maca 50B

Ing wektu kuwi Gusti Allah netepake pitung puluh muridé liyané lan ngutus mau loro-lorone sadurungé Panjenengané menyang saben kutha lan panggonan sing bakal dituju déning Panjenengané. Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Panèn akèh, nanging sing nyambut gawé sithik; mulané ndedonga marang Gusti Panèn supaya ngutus para buruh nyambut gawé ing panèné. Mlayu! Aku ngutus kowe kaya wedhus jantan ing antarané srigala. Aja nggawa kantong, utawa bekal lelungan, utawa sandal; lan aja nyapa sapa-sapa ing dalan. Ing omah apa waé sing kok mlebu, dhisik kandhaa, 'Tentrem kagem omah iki.' Lan yèn ana wong tentrem ing kono, tentremmu bakal manggon ing wong iku; nanging yèn ora, tentrem iku bakal bali marang kowe. Tetep ing omah kuwi, mangan lan ngombe apa wae sing diwenehake, awit buruh pantes nampa upahé; aja pindhah saka omah siji menyang omah liyané. Lan yen kowe mlebu ing kutha apa wae lan ditampa, mangan apa sing disuguhake, warasake wong lara sing ana ing kono, lan kandhaa marang wong-wong mau, 'Pamaréntahané Gusti Allah wis cedhak marang kowe.' Nanging yen kowe mlebu ing kutha apa wae lan ora ditampa, metu ing dalan-dalane lan kandhaa: 'Malah bledug sing nempel ing sikil kita saka kutha kowe, kita ngusap adoh saka kowe; nanging kudu ngerti iki: Karajané Gusti Allah wis cedhak karo kowe.' Aku kandha marang kowe, ing dina iku bakal luwih gampang kanggo Sodom tinimbang kutha kuwi. Celaka kowe, Korasin! Celaka kowe, Betseida! Amarga yèn mujijat-mujijat sing wis kawangun ing kowe kawangun ing Tirus lan Sidon, wong-wong mau mesthi wis suwe tobat, nganggo kain goni lan abu; nanging bakal luwih gampang kanggo Tirus lan Sidon ing dina penghakiman tinimbang kanggo kowe. Lan kowe, Kapernaum, sing wis diunggahaké tekan swarga, bakal diuncalaké tekan donya ngisor. Sapa waé sing ngrungokaké kowé, iku ngrungokaké Aku, lan sapa waé sing nolak kowé, iku nolak Aku; nanging sapa waé sing nolak Aku, iku nolak Sang Sing Ngutus Aku. Pitung puluh murid mau padha bali kanthi kabungahan lan kandha, 'Gusti, malah setan-setan padha manut marang kita ing asmamu.' Panjenengané kandha marang wong-wong mau, Aku weruh Setan tiba kaya kilat saka swarga. Delengen, Aku wis maringi kowe panguwasa nginjak ula lan kalajengking, lan ngluwihi kabeh kakuwatan mungsuh; lan ora ana apa-apa sing bakal nglarani kowe. Nanging, aja padha bungah amarga roh-roh mau manut marang kowe, nanging padha bungah amarga jeneng-jenengmu wis kacathet ing swarga.' Ing wektu iku Gusti Yesus krasa bungah ing Roh lan ngendika: 'Aku muji Panjenengan, Bapa, Gusti langit lan bumi, amarga Panjenengan sampun nyumputake bab-bab iki saka wong-wong pinter lan wicaksana, lan mbukakake marang bocah-bocah cilik. Inggih, Bapa! Amarga pancen kersaning Panjenengan.'

Lukas 10:1-21
Kanggo Para Rasul.

Injil miturut Lukas, wiwitan 51A

Gusti ngendika marang para muridé: 'Sapa waé sing ngrungokaké kowé, iku ngrungokaké Aku, lan sapa waé sing nolak kowé, iku nolak Aku; lan sapa waé sing nolak Aku, iku nolak Sang sing ngutus Aku.' Pitung puluh muridé padha bali kanthi kabungahan lan kandha, 'Gusti, malah setan-setan padha manut marang kita ing asmamu.' Panjenengané ngendika marang wong-wong mau: Aku weruh Setan tiba saka swarga kaya kilat; delengen, Aku wis maringi kowe kuwasa nginjak ula lan kalajengking lan ngluwihi kabeh daya mungsuh, lan ora ana sing bakal ngrusak kowe; nanging aja padha bungah amarga roh-roh mau manut marang kowe, nanging padha bungah amarga jeneng-jenengmu kacathet ing swarga.' Ing wektu kuwi Gusti Yesus krasa bungah ing Roh lan ngandika: 'Aku muji kowe, Bapa, Gusti langit lan bumi, amarga kowe wis ndhelikake bab-bab iki saka wong-wong pinter lan wicaksana, lan wis mbukak marang bocah-bocah cilik. Ya, Bapa! Amarga mangkono kersamu.'

Lukas 10:16–21
Kanggo para malaikat, ing Liturgi.

Injil miturut Lukas, bacaan 51B

Gusti ngandika marang para muridé: 'Delengen, Aku maringi kowe panguwasa kanggo nginjak ula lan kalajengking, lan ngluwihi kabèh kuwasa mungsuh, lan ora ana apa-apa sing bakal ngrusak kowe; nanging aja padha bungah yèn roh-roh mau manut marang kowe, nanging padha bungah amarga jenengmu wis kacathet ing swarga.' Ing wektu iku Gusti Yesus krasa bungah ing Roh lan ngandika: 'Aku muji Panjenengan, Bapa, Gusti langit lan bumi, amarga Panjenengan sampun nyumputake samubarang punika saking tiyang pinter lan tiyang kawruh, lan sampun mbukak dhateng bocah-bocah alit. Inggih, Bapa! Amarga punika karsa Panjenengan.'

Lukas 10:19–21
Setu minggu kaping 27.

Injil miturut Lukas, bacaan 52

Gusti ngandika marang para muridé: 'Kabèh wis dipasrahaké marang aku déning Rama; lan ora ana sing ngerti sapa Putrané kajaba Rama, lan ora ana sing ngerti sapa Ramane kajaba Putrané lan wong-wong sing dipilih Putrané kanggo mbukakaké dhèwèké. Lan ngadhep marang para muridé, piyambakipun kandha kanthi rahasia: 'Begja mripat kang weruh apa kang kowe weruh! Amarga aku kandha marang kowe, akèh nabi lan raja kepéngin weruh apa kang kowe weruh, nanging ora weruh, lan kepéngin krungu apa kang kowe krungu, nanging ora krungu.'

Lukas 10:22–24
Senèn minggu kaping 23.

Injil miturut Lukas, bacaan 53

Ing wektu kuwi ana sawijining ahli hukum sing nyedhaki Yesus kanggo nguji Panjenengané, lan kandha, 'Guru, apa sing kudu tak lakoni supaya waris urip langgeng?' Panjenengané mangsuli, 'Apa sing katulis ing Hukum? Kowe maca piye?' Dheweke mangsuli, "'Tresnaa marang Gusti Allahmu kanthi sakabehing atimu, sakabehing nyawamu, sakabehing kekuwatanmu, lan sakabehing pikiranmu,' lan 'tresnaa marang sesamamu kaya marang awakmu dhéwé.'" Yesus kandha marang dheweke, 'Kowe wis mangsuli kanthi bener; lakoni kuwi, lan kowe bakal urip.' Nanging dheweke, kepengin mbenerake awake dhewe, kandha marang Yesus, 'Lan sapa iku sesamaku?' Yesus mangsuli, 'Ana sawijining wong lanang sing lelungan saka Yerusalem menyang Yeriho nalika tiba ing tangan para perampok, sing nyopot sandhangane, nggebugi dheweke, banjur lunga, ninggalake dheweke meh mati. Kebeneran ana sawijining imam lelungan ing dalan kuwi; nalika ndeleng wong kuwi, dheweke liwat saka sisih liyane. Mangkono uga, ana sawijining Lewi sing teka ing panggonan kuwi, nyedhak, ndelok, banjur liwat saka sisih liyane. Nanging ana sawijining wong Samaria, nalika lelungan, teka marang wong kuwi; lan nalika ndeleng, dheweke ngrasakake welas asih; banjur nyedhak, ngiket tatu-tatune, ngolesi lenga lan anggur; lan, sawisé munggahaké dhèwèké ing keledhaé dhéwé, digawa menyang panginepan lan dirawat; lan esuké, nalika dhèwèké budhal, dhèwèké njupuk loro denari, diwènèhaké marang juru panginepan lan kandha, 'Rawat dhèwèké; lan yèn kowe mbutuhaké biaya liyané, aku bakal mbayar yèn aku bali.' Sapa saka telu iki, miturut panjenengan, sing dadi tanggane wong sing tiba ing tangan para perampok?' Wangsulane, 'Wong sing nresnani dheweke.' Banjur Gusti Yesus ngandika marang dheweke, 'Mangkono uga, tindakna.'

Lukas 10:25–37
Minggu kaping 25.

Injil miturut Lukas, bab 54

Ing wektu kuwi, Yesus rawuh ing sawijining desa; ana sawijining wanita sing jenenge Marta nampani Panjenengané ing omahé; dhèwèké nduwé sedulur wadon jenenge Maria, sing lungguh ing sikilé Yesus lan ngrungokaké pangandikané. Nanging Marta keganggu amarga akèh persiapan, lan marani Gusti, dhèwèké kandha, 'Gusti, apa Panjenengan boten kersa menawa adhiku ninggalaké aku nyambut gawe piyambakan? Dhawuhna marang dhèwèké supaya mbantu aku.' Gusti Yesus mangsuli

marang Marta, 'Marta, Marta, kowe sumelang lan keganggu bab akèh prakara, nanging mung siji sing perlu; Maryam wis milih bagéan sing luwih becik, sing ora bakal dijupuk saka dheweke.' Nalika Panjenengané isih ngandika, ana sawijining wanita saka wong akèh ngangkat swarané lan kandha marang Panjenengané, 'Berkahlah kandhungan sing ngandhut Panjenengané, lan susu sing nyusoni Panjenengané!' Nanging Panjenengané mangsuli, 'Berkah iku tumrap wong-wong sing ngrungokaké sabda Gusti Allah lan netepi.'

Lukas 10:38–42; 11:27–28

Kanggo Sang Ibumé Gusti Allah ingkang Paling Suci, ing Liturgi.

Injil miturut Lukas, bacaan 55

Ing wektu kuwi, nalika Yesus lagi ndedonga ing sawijining panggonan, lan wis rampung, salah siji saka para muridé kandha marang Panjenengané: 'Gusti, ajarana kita ndedonga, kaya Yohanes mulang para muridé.' Panjenengané kandha marang wong-wong mau: 'Nalika kowe ndedonga, kowe kudu ngomong: Rama kita sing ana ing swarga! Sucenana asma Paduka; rawuhna kraton Paduka; kelakonana kersaning Paduka ing donya kados ing swarga; paringa dhahar kita ing dinten punika; apuraana kalepatan kita, amargi kita ugi apuraani sapa kemawon ingkang nduwé utang dhumateng kita; lan aja nganti kita kaparingaken ing panggodha, nanging nyelametna kita saking ingkang jahat. Lan dhèwèké kandha marang wong-wong mau: 'Umpamane ana siji saka kowe nduwé kanca lan teka marang kancané ing tengah wengi lan kandha, "Kanca! 'Tulung utang telung roti, awit kancaku teka saka lelungan lan aku ora duwe apa-apa kanggo disuguhake'; banjur sing ana ing njero mangsuli, 'Aja ngganggu aku; lawang wis dikunci lan anak-anakku ana ing amben karo aku; aku ora bisa tangi lan menèhi apa-apa marang kowe.' Aku ngandhani kowe, sanajan dheweke ora tangi lan ora maringi apa-apa amarga pasedulurané, nanging amarga kekeuhané dheweke bakal tangi lan maringi apa waé sing dijuluké. Lan aku ngandhani kowe: nyuwun, lan kowe bakal diparingi; nggoleki, lan kowe bakal nemokake; ngetokake lawang, lan lawang bakal dibukak kanggo kowe; amarga saben wong sing nyuwun bakal nampa, lan sing nggoleki bakal nemokake, lan kanggo sing ngetokake lawang, lawang bakal dibukak.

Lukas 11:1–10

Selasa minggu kaping 23.

Injil miturut Lukas, wiwit 56

Gusti ngandika marang para muridé: 'Nyuwun, lan kowé bakal diparingi; golèk, lan kowé bakal nemokaké; ngetok, lan lawang bakal dibukak kanggo kowé; awit saben wong sing nyuwun bakal nampa, lan sing golèk bakal nemokaké, lan marang sing ngetok, lawang bakal dibukak.' Sapa ing antaramu para bapak, yèn anakmu nyuwun roti, bakal maringi watu? Utawa yen putramu njaluk iwak, apa kowe bakal maringi ula tinimbang iwak? Utawa yen dheweke njaluk endhog, apa kowe bakal maringi kalajengking? Mula, sanadyan kowe padha ala, kowe ngerti carane maringi kado apik marang anakmu, luwih-luwih Rama ing swarga bakal maringi Roh Suci marang sapa wae sing nyuwun marang Panjenengané!

Lukas 11:9–13

Rebo minggu kaping 23.

Injil miturut Lukas, bacaan 57

Ing wektu kuwi, Yesus ngusir setan saka wong bisu; lan sawisé setan kuwi metu, wong bisu kuwi bisa ngomong, lan wong-wong padha gumun. Nanging ana sawatara saka wong-wong mau sing kandha, 'Dheweke ngusir setan nganggo kuwasa Beelzebul, pangéran setan.' Liyané, nanging, sing kepéngin nyoba Dheweke, nuntut pratandha saka swarga. Nanging Panjenengané, ngerti pikirané wong-wong mau, kandha marang wong-wong mau: 'Saben kraton sing padha belah-belah marang dhéwé bakal rusak, lan saben omah sing padha belah-belah marang dhéwé bakal ambruk; lan yèn Setan padha belah-belah marang dhéwé, kepriyé kratoné bisa lestari? Nanging kowe padha kandha yèn aku ngusir setan kanthi kuwasa Beelzebul. Lan yèn aku ngusir setan kanthi kuwasa Beelzebul, anakmu padha ngusir setan kanthi kuwasa sapa? Mula saka iku, padha bakal dadi hakim tumrap kowe. Nanging yèn aku ngusir setan kanthi driji Allah, tegesé Kratoné Allah wis teka marang kowe.

Nalika wong kuwat sing wis nganggo busana perang njaga omahé, kabèh kagungané aman; nanging yèn ana sing luwih kuwat tinimbang dhèwèké nyerang lan ngalahaké dhèwèké, dhèwèké bakal njupuk kabèh busana perang sing dadi pangarep-arepé lan mbagi rampasan sing wis dijupuk saka dhèwèké. Sapa waé sing ora ana ing sisihku, iku mungsuhku; lan sapa waé sing ora nglumpukaké bebarengan karo aku, malah nyebar.

Lukas 11:14–23
Kemis minggu kaping 23.

Injil miturut Lukas, wiwitan 58

Gusti Allah ngandika: 'Sapa sing ora ana ing sisihku, iku mungsuhku; lan sapa sing ora nglumpukake bebarengan karo aku, malah nyebarake.' Nalika roh najis metu saka sawijining wong, roh iku ngumbara ing panggonan garing, nggoleki panggonan kanggo ngaso, lan amarga ora nemu, banjur kandha: 'Aku bakal bali menyang omahku sing tak tinggalake'; lan, nalika bali, nemokake omahé wis dibersihaké lan diatur rapi; banjur roh iku lunga lan nggawa pitu roh liya sing luwih jahat tinimbang awake dhéwé, banjur padha mlebu lan manggon ing kono – lan kahanané wong iku ing pungkasan dadi luwih parah tinimbang sadurungé.

Lukas 11:23–26
Jumat ing minggu kaping 23.

Injil miturut Lukas, wiwitan 59

Ing wektu kuwi, nalika wong akèh padha kumpul, Yesus miwiti ngandika: 'Generasi iki generasi sing bengkok; padha nggoleki pratandha, nanging ora bakal diwenahi pratandha kajaba pratandha nabi Yunus; amarga kaya Yunus dadi pratandha tumrap wong-wong Niniwe, mangkono uga Putraning Manungsa bakal dadi pratandha tumrap generasi iki.' Ratu saka Kidul bakal tangi ing dina paukuman bebarengan karo wong-wong generasi iki lan bakal ngukum wong-wong mau, amarga dheweke teka saka pucuking bumi kanggo ngrungokake kawicaksanané Salomo; lan delengen, ing kéné ana sing luwih agung tinimbang Salomo. Wong-wong Nineveh bakal tangi ing dina paukuman bebarengan karo generasi iki lan bakal ngukum generasi iki, amarga padha tobat nalika mèlu panginjané Yonah; lan delengen, ing kéné ana sing luwih agung tinimbang Yonah. Ora ana wong sing nyalakake lampu banjur nyelehake ing panggonan sing didhelikake utawa ing sangisore mangkuk, nanging ing kaki lampu, supaya wong sing mlebu bisa weruh padhange.

Lukas 11:29–33
Senèn minggu kaping 24.

Injil miturut Lukas, bacaan 60

Gusti Allah ngandika: 'Mripat iku lentera badan; mula yèn mripatmu resik, kabèh badanmu bakal kebak padhange; nanging yèn ala, badanmu bakal kebak pepeteng. Mula ati-ati: apa padhange ing jeronmu kuwi saktenané dudu pepeteng?' Nanging yèn kabèh awakmu kebak padhang, ora ana pérangané sing peteng, kabèh bakal padhang tenan, kaya obor sumunar marang kowe. Nalika Panjenengané lagi ngandika, ana wong Farisi ngajak Panjenengané dhahar ing omahé. Panjenengané mlebu lan lungguh ing méja. Wong Farisi kuwi gumun amarga weruh Panjenengané durung ngumbah tangan sadurungé dhahar. Nanging Gusti kandha marang dheweke: 'Kowe wong Farisi padha ngresiki njaba gelas lan piring, nanging atimu kebak keserakahan lan tipu daya. Kowe wong bodho! Apa ora sing gawe njaba uga sing gawe njero? Luwih becik kowe mènèhi sedekah saka apa sing kowe duwé; banjur kabèh sing kowe duwé bakal suci.'

Lukas 11:34–41
Selasa minggu kaping 24.

Injil miturut Lukas, diwiwiti 61

Gusti Allah ngandika marang wong-wong Yahudi sing padha teka marang Panjenengané: 'Malih kasihan kowe, wong Farisi, awit kowe padha mènèhi persepuluhan saka mènata, rue lan kabèh jinis tanduran, nanging kowe nglirwakaké kaadilan lan katresnan marang Gusti Allah; kabèh kuwi kuduné ditindakaké tanpa nglirwakaké sing liyané. Malih kasihan kowe, wong Farisi, awit kowe padha

seneng lungguh ing kursi utama ing sinagoga lan seneng disapa ing pasar.' Celaka kowe, para ahli kitab lan wong Farisi, kowe wong munafik, amarga kowe kaya kuburan sing ora katon, sing didhepi wong tanpa disadari. Ing wektu kuwi, salah siji ahli hukum kandha marang Panjenengané, 'Guru, kanthi ngomong kaya ngono, Panjenengan uga ngina kita.' Nanging Panjenengané kandha, 'Celaka uga kowe, para ahli hukum, amarga kowe masang beban sing abot banget marang wong liya sing ora bisa ditanggung, nanging kowe dhéwé ora gelem ngangkat driji kanggo mbantu.'

Lukas 11:42-46
Rebo minggu kaping 24.

Injil miturut Lukas, wiwitan 62

Gusti ngendika marang wong Yahudi sing padha teka marang Panjenengané: 'Celaka kowe, awit kowe padha mbangun makam para nabi sing dipatèni bapakmu; kanthi mangkono kowe padha nyekseni tumindak bapakmu lan sarujuk karo wong-wong mau, awit wong-wong mau matèni para nabi, lan kowe mbangun makam kanggo wong-wong mau. Mulane kawicaksananing Gusti Allah ngandika: 'Aku bakal ngutus para nabi lan para rasul marang wong-wong mau; sawenehe bakal dipatèni, lan liyane bakal diusir, supaya generasi iki bakal tanggung jawab tumrap getihé kabèh nabi sing wis ditumpahaké wiwit pambentukan donya, wiwit getihé Habel nganti getihé Zakharia, sing dipatèni ing antarané mezbah lan candhi. Satemene, Aku kandha marang kowe, iki bakal dituntut saka generasi iki. Celaka kowe, para ahli hukum, amarga kowe wis njupuk kunci kawruh: kowe dhewe ora mlebu, lan kowe nyegah wong-wong sing arep mlebu. Nalika Panjenengané ngandika bab-bab mau marang wong-wong mau, para ahli kitab lan wong Farisi padha nyurung-nyurung Panjenengané kanthi kasar, padha nuntut jawaban saka Panjenengané ing akèh bab, padha nginceng Panjenengané lan nyoba nyekel tembung saka lambéné Panjenengané kanggo nyalahké Panjenengané. Ing wektu kuwi, nalika ewonan wong padha kumpul nganti padha seser-seseran, Panjenengané miwiti ngandika dhisik marang para muridé: 'Ati-ati marang raginé wong Farisi, yaiku munafik.'

Lukas 11:47-12:1
Kemis minggu kaping 24.
17 Desember, Nabi Daniel.

Injil miturut Lukas, wiwitan 63

Gusti ngandika: 'Ora ana sing didhelikake sing ora bakal kabuka, lan ora ana sing rahasia sing ora bakal dingertèni. Mula, apa waé sing wis kok kandhakake ing pepeteng bakal krungu ing padhang; lan apa waé sing wis kok bisikake ing omahmu bakal diumumake saka pucuk omah.' Aku ngandika marang kowe, kanca-kancaku: aja wedi marang sing mateni badan, lan sawisé kuwi ora bisa nindakake apa-apa maneh; nanging Aku bakal ngandhani kowe sapa sing kudu kowe wedi: wedi marang Panjenengané sing sawisé mateni bisa mbuwang menyang Gehenna; ya, Aku ngandhani kowe, wedi marang Panjenengané. Apa ora ana limang manuk cilik sing didol regané loro assaria? Nanging siji waé ora dilalekake déning Gusti Allah. Nanging malah rambutmu ing sirahmu wis kabèh diitèngi. Mula aja wedi: kowe luwih ajiné tinimbang akèh manuk cilik. Aku kandha marang kowe: sapa waé ngakoni Aku ing ngarepé manungsa, Putrané Manungsa uga bakal ngakoni ing ngarepé malaikat-malaikaté Allah; nanging sapa waé mbantah Aku ing ngarepé manungsa, bakal dibantah ing ngarepé malaikat-malaikaté Allah. Lan sapa waé sing ngucapake tembung kang nyengkuyung Putraning Manungsa bakal diapura; nanging sapa waé sing ngucapake tembung kang nentang Roh Suci ora bakal diapura. Nalika kowe digawa ngadhep sinagoga, para panguwasa lan para pejabat, aja kuwatir babagan carane utawa apa sing kudu kowe wangsuli, utawa apa sing kudu kowe kandhakake; amarga Roh Suci bakal mulang kowe ing wektu kuwi apa sing kudu kowe kandhakake.

Lukas 12:2-12
Jumat minggu kaping 24.
24 April, St. George, ing Matins.

Injil miturut Lukas, bacaan 64

Pangéran ngandika: 'Sapa waé sing ngakoni Aku ing ngarsané manungsa, Putrané Manungsa bakal ngakoni uga ing ngarsané malaikat-malaikaté Allah; nanging sapa waé sing mbantah Aku ing ngarsané manungsa, bakal dibantah uga ing ngarsané malaikat-malaikaté Allah.' Lan sapa waé sing ngucapaké tembung kang nyengkuyung Putraning Manungsa bakal diapura; nanging sapa waé sing nglawan Roh Suci ora bakal diapura. Nalika kowe digawa ngadhep sinagoga, para panguwasa lan para pejabat, aja kuwatir babagan carané utawa apa sing arep kowe wangsuli, utawa apa sing kudu kowe kandhakake; awit Roh Suci bakal mulang kowe ing wektu kuwi apa sing kudu kowe kandhakake.

Lukas 12:8–12
6 November, St. Paulus Pengakuan Iman.

Injil miturut Lukas, wacan 65

Ing wektu kuwi, nalika Yesus lagi mulang, ana wong saka kerumunan kandha marang Panjenengané, 'Rabi, dhawuhna marang adhiné aku supaya mènèhi bagéan warisan marang aku.' Nanging Panjenengané kandha marang wong kuwi, 'Sapa sing ngangkat aku dadi hakim utawa sing mènèhi bagéan marang kowé loro?' Panjenengané banjur ngendika marang wong-wong mau: 'Ati-ati lan waspada marang kabèh keserakahan; amarga uripé manungsa ora dumunung ing akèh kagungané. Mula saka iku, Aku kandha marang kowé kabèh: aja kuwatir marang nyawamu babagan apa sing bakal kok dhahar, utawa marang badanmu babagan apa sing bakal kok sandhangan; amarga nyawa luwih mulya tinimbang panganan, lan badan luwih mulya tinimbang sandhangan.' Delengen manuk gagak: manuk iku ora nandur uga ora ngundhuh; ora duwe lumbung utawa gudang, nanging Gusti Allah tetep maringi pangan. Malah kowe luwih ajiné tinimbang manuk-manuk kuwi. Lan sapa ing antaramu sing kanthi kuwatir bisa nambah dhuwuré siji hasta? Mula, yèn kowe ora bisa nindakake bab sing paling cilik, ngapa kowe kuwatir bab liyané? Delengen kembang lili, carane tuwuh: ora nyambut gawe lan ora nggawé benang; nanging Aku kandha marang kowe, malah Salomo ing kabèh kamulyané ora nganggo busana kaya salah sijiné. Yen Gusti Allah nganggo tetanduran ing padang, sing dina iki ana lan sesuk dibuwang ing pawon, apa ora luwih nganggo kowe, kowe sing imanmu sithik! Mula, aja padha golèk apa kang arep padha dipangan utawa diombé, lan aja padha kuwatir, awit wong-wong ing donya iki padha golèk kabèh iku; nanging Rama sampeyan wis ngerti yèn sampeyan butuh kabèh iku; golèk dhisik Karajaning Allah, lan kabèh iku bakal diparingaké marang sampeyan.

Lukas 12:13–15; 22b–31
Senèn minggu kaping 25.

Injil miturut Lukas, diwiwiti 66

Gusti nyritakaké parabel iki: Ana wong sugih sing panènè akèh saka lampahé; banjur dhèwèké mikir ing atiné, 'Apa sing bakal tak lakoni? Aku ora nduwé panggonan kanggo nyimpen panènkun.' Banjur dhèwèké kandha, 'Iki sing bakal tak lakoni: aku bakal ngrubuhaké lumbung-lumbungku lan mbangun sing luwih gedhé, lan ing kono aku bakal nyimpen kabèh gandum lan kabèh barang-barangku, lan aku bakal kandha marang atiku: "Wah, atiku! Kowe wis nyimpen akèh kabecikan kanggo pirang-pirang taun; istirahat, mangan, ngombe, lan seneng-seneng.' Nanging Gusti Allah kandha marang dheweke, 'Wong bodho! Ing bengi iki nyawamu bakal dijupuk saka kowe; banjur sapa sing bakal nduwé barang-barang sing wis kowe siapake kuwi?' Mangkono kahanané saben wong sing nglumpukaké bandha kanggo awaké dhéwé nanging ora sugih marang Gusti Allah.

Lukas 12:16–21
Minggu kaping 26.

Injil miturut Lukas, bab 67

Gusti Allah ngandika: 'Aja wedi, kawanan cilik! Amarga Bapakmu kersa maringi Karajaning Allah marang kowe.' Adolna bandhamu lan wenehana sedekah. Gawéna kanggo awakmu gudang-gudang sing ora rusak, bandha ing swarga sing ora tau ilang, ing ngendi ora ana maling sing nyedhaki

lan ora ana ngengat sing ngrusak, amarga ing ngendi bandhamu ana, ing kono uga atimu bakal ana. Siapna pinggangmu lan nyalakna lampumu. Lan padha kaya wong-wong sing ngenteni tuwane bali saka manten, supaya nalika teka lan mengetok, padha mbukak lawang langsung. Begja para abdi sing ditemoni dening tuwane lagi waspada nalika rawuhe; saestu aku kandha marang kowe, tuwane bakal nganggo sandhangan, banjur ngajak para abdi iku lungguh kanggo mangan, lan tuwane bakal teka ngladeni. Lan yen tuwane teka ing jaga kapindho utawa ing jaga katelu lan nemoni kaya ngono, begja para abdi iku. Kowe padha ngerti, yèn tuan omahé wis ngerti jam pinten maling bakal teka, mesthiné dhèwèké bakal jaga lan ora bakal ngidini omahé dibobol. Kowe uga kudu siap, awit Putrané Manungsa bakal teka ing jam sing ora kowe sangka-sangka.

Lukas 12:32-40
Setu minggu kaping 28.

Injil miturut Lukas, bacaan 68

Pangéran ngandika: 'Sapa ta pangurus sing setya lan wicaksana, sing diparingi pakéngkuan déning tuwané kanggo ngatur para abdi lan maringi porsi pangané ing wektu sing pas? Begja abdi sing nalika tuwané rawuh ditemokaké lagi nindakake kuwi. Satemené Aku kandha marang kowé, tuwané bakal maringi pakéngkuan kabèh kagungané marang abdi kuwi.' Nanging yèn abdi kuwi kandha ing sajroning atiné, 'Tuané aku suwé teka,' banjur miwiti nggebuki para abdi lanang lan abdi wadon, lan mangan lan ngombé nganti mabuk, tuwané abdi kuwi bakal teka ing dina nalika dhèwèké ora nyana lan ing jam sing dhèwèké ora ngerti, banjur bakal ngiris-iris dhèwèké lan maringi panggonan bebarengan karo wong-wong sing ora setya. Nanging abdi sing wis mangertèni kersané tuwané nanging ora siyap lan ora nindakaké kersané, bakal dipukul abot; nanging sing ora mangertèni, nanging nindakaké tumindak sing pantes dihukum, bakal dipukul ora pati abot. Lan saka saben wong sing wis diparingi akèh, bakal dituntut akèh; lan saka sing wis dipercaya akèh, bakal dituntut luwih akèh.

Lukas 12:42-48
Selasa minggu kaping 25.

Injil miturut Lukas, wiwitan 69

Pangéran ngandika: 'Saka saben wong sing wis diparingi akèh, bakal dituntut akèh; lan saka wong sing wis dipercayai akèh, bakal dituntut luwih akèh manèh. Aku teka nggawa geni ing bumi, lan sepira kepénginé wis kobong! Aku isih kudu nampa baptisan; lan sepira kepénginé iku kelakon! Kowé padha mikir yèn aku teka nggawa tentrem ing bumi? Ora, aku kandha marang kowe, nanging pamisahan; awit wiwit saiki, lima ing sawijining omah bakal misah, telu nglawan loro, lan loro nglawan telu: bapak bakal nglawan anaké, lan anaké bakal nglawan bapaké; ibu bakal nglawan anaké wadon, lan anaké wadon bakal nglawan ibuné; ibu mertua bakal nglawan menantu wadon, lan menantu wadon bakal nglawan ibu mertua. Panjenengané uga ngendika marang wong-wong: 'Nalika kowe weruh méga munggah saka kulon, kowe langsung kandha, "Arep udan," lan pancèn udan; lan nalika angin kidul sumilir, kowe kandha, "Arep ana panas," lan pancèn ana panas. Kowe wong munafik! Kowe bisa mriksa rupa bumi lan langit, nanging kok ora bisa ngenali pratandha jaman iki? Napa kowe ora bisa mbedakaké dhéwé apa sing kuduné kelakon?' Nalika kowe arep menyang panguwasa bebarengan karo mungsuhmu, upayakna tenanan ing dalan supaya bisa damai karo dhèwèké, supaya dhèwèké ora nyeret kowe marang hakim, lan hakim ora nyerahaké kowe marang petugas, lan petugas ora mbuwang kowe menyang panjara. Aku kandha marang kowe, kowe ora bakal metu saka kono nganti kowe mbayar sak pungkasaning dhuwit.

Lukas 12:48b-59
Rebo minggu kaping 25.

Injil miturut Lukas, wiwitan 70

Nalika semana, ana sawatara wong teka lan ngandhani Gusti Yesus bab wong-wong Galilea sing getihé dicampur Pilatus karo getih kurbané. Gusti Yesus mangsuli marang wong-wong mau, 'Apa kowé padha mikir yèn wong-wong Galilea iki luwih wong dosa tinimbang kabèh wong Galilea liyané, amarga padha nandhang sangsara kaya ngéné iki? 'Ora,' pangandikaku marang kowe, 'nanging kajaba

kowe padha tobat, kowe kabeh uga bakal padha binasa.' Utawa apa kowe padha mikir wong wolulas sing menara Siloam tiba lan matèni mau luwih salah tinimbang wong liya sing manggon ing Yerusalem? Ora, pangandikaku marang kowe, nanging kajaba kowe padha tobat, kowe kabeh uga bakal padha binasa.' Lan Panjenengané nyritakaké parabel iki: Ana sawijining wong sing duwé wit ara ing keboné; dhèwèké teka nggoleki woh nanging ora nemu siji waé; banjur dhèwèké kandha marang tukangé kebon, 'Delengen, wis telung taun aku teka nggoleki woh ing wit ara iki lan ora ana siji waé; potong waé—ngapa isih mbuang-mbuang lemah?' Nanging penjaga kebon anggur mau mangsuli, 'Pak, ayo ditinggalaké dhisik setaun manèh, supaya aku bisa mbelah lemah sakubengé lan mènèhi pupuk; mbok menawa bakal ana wohé. Yèn ora ana wohé, ya wis, taun ngarep kowe bisa motong.'

Lukas 13:1–9
Kemis ing minggu kaping 25.

Injil miturut Lukas, diwiwiti 71

Wektu kuwi, Yesus lagi mulang ing salah siji sinagoga ing dina Sabat. Ana sawijining wanita ing kana sing wis wolulas taun kena roh kelemahan; dhèwèké mbungkuk lan ora bisa bangkit. Nalika Yesus ndeleng dhèwèké, Panjenengané nyaur lan kandha, 'Wadon, kowe wis bébas saka kelemahanmu.' Lan Panjenengané nempataké tangané marang wong wadon iku, lan sakwisé kuwi wong wadon iku langsung lurus lan wiwit muji Gusti Allah. Nanging pamimpin sinagoga, nesu amarga Yesus wis marasaké wong ing dina Sabat, kandha marang wong-wong: 'Ana enem dina sing kuduné kanggo makarya; teka lan mariya ing dina-dina kuwi, aja ing dina Sabat.' Gusti mangsuli marang dheweke, 'He wong munafik! Apa ora saben kowe ing dina Sabat mbukak tali sapi utawa keledaimu saka palungan lan mimpin metu supaya ngombe? Lan apa ora pantes yen putri Abraham iki, sing wis diiket dening Setan suwene wolulas taun, dibebasake saka ikatan iki ing dina Sabat?' Lan nalika Panjenengané ngendika tembung-tembung mau, kabèh sing mungsuhé isin; lan kabèh wong padha bungah amarga kabèh pakaryané sing mulya.

Lukas 13:10–17
Minggu kaping 27.

Injil miturut Lukas, Bab 72

Gusti nyritakaké parabel iki: 'Paring bandhingan apa marang Kratoné Gusti Allah? Utawa apa sing bakal tak bandhingaké? Iku kaya wijiné mustard, sing dijupuk wong lan ditandur ing keboné; banjur thukul lan dadi wit gedhé, lan manuk-manuk ing langit padha manggon ing ranting-rantingé.' Panjenengané uga ngendika: 'Karismaé Karajané Gusti Allah iki bakal tak bandhingaké karo apa? Iku kaya ragi sing dijupuk wong wadon lan dicampur ing telung ukuran glepung nganti kabèh ngembang.' Banjur Panjenengané ngliwati kutha-kutha lan désa-désa, mulang lan nerusaké lelampahané menyang Yerusalem. Ana wong takon marang Panjenengané, 'Gusti, apa sithik banget sing kaslametake?' Panjenengané mangsuli, 'Bèkikna mlebu lawang sing sempit, awit aku kandha marang kowe, akèh sing nyoba mlebu nanging ora bisa. Nalika sing nduwèni omah tangi lan ngunci lawang, kowe sing ana ing njaba bakal ngetok lawang lan kandha, "Gusti! Gusti, bukakna lawang kanggo kita"; nanging Panjenengané bakal mangsuli, "Aku ora kenal kowe; saka ngendi kowe teka?" Banjur kowe bakal kandha, "Kita wis mangan lan ngombe ing ngarsamu, lan Panjenengané mulang ing dalan-dalan kita." Nanging Panjenengané bakal kandha, "Aku kandha manèh, aku ora kenal kowe; saka ngendi kowe teka? Adohna saka aku, kowe kabèh sing nindakake piala." Ana tangis lan nggrenteng untu nalika kowe weruh Abraham, Ishak, lan Yakub, lan kabèh para nabi, ana ing Kratoné Gusti Allah, nanging kowe dhéwé diusir metu. Wong-wong bakal teka saka wetan lan kulon, saka lor lan kidul, lan padha njupuk panggonané ing pesta ing Kratoné Gusti Allah.

Lukas 13:18–29
Sabtu minggu kaping 29.
Sabtu sadurunge Natal Kristus.

Injil miturut Lukas, diwiwiti 73

Ing wektu kuwi sawatara wong Farisi teka lan kandha marang Panjenengané, 'Tinggalna panggonan iki lan lunga, awit Herodes kepéngin matèni Panjenengané.' Panjenengané banjur kandha marang wong-wong mau, 'Mlaku lan kandhaa marang bajing kuwi: "Delengen, aku ngusir setan lan nambani dina iki lan sesuk, lan ing dina katelu aku bakal rampung"; nanging sajrone wektu iki, Aku kudu nerusaké lelampahanku dina iki, sesuk lan sesuk manèh, awit ora mungkin nabi mati ing njaba Yerusalem. Yerusalem! Yerusalem! Kowé sing matèni nabi-nabi lan mbruntukaké wong-wong sing dikirim marang kowé! Pira kaping aku kepéngin nglumpukaké anak-anakmu bebarengan, kaya manuk dhandhang nglumpukaké anak-anaké ing sangisoring swiwiné, nanging kowé ora gelem! Delengen, omahmu ditinggalake kosong. Aku kandha marang kowe, kowe ora bakal ndeleng aku maneh nganti teka wektu nalika kowe kandha, 'Berkah sing teka ing jenengé Gusti!'

Lukas 13:31-35

Jumat ing minggu kaping 25.

Injil miturut Lukas, bacaan kaping 74

Ing wektu kuwi, Yesus mlebu ing omahé salah siji pamimpin wong Farisi nalika dina Sabat kanggo dhahar roti, lan wong-wong padha merhatiin Panjenengané kanthi teliti. Lan ana sawijining wong sing nandhang lara bengkak (dropsy) ngadeg ing ngarepé. Ing kéné, Yesus takon marang ahli-ahli kitab lan wong Farisi, 'Apa sah kanggo marasaké wong ing dina Sabat?' Nanging padha meneng bae. Lan sawisé nyentuh wong mau, Panjenengané marasaké lan ngusir wong mau. Banjur Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Yen ana ing antaramu sing duwé keledai utawa sapi sing tiba ing sumur, apa kowé ora langsung narik metu, sanajan ing dina Sabat?' Lan wong-wong mau ora bisa mangsuli Panjenengané. Nalika Panjenengané mirsani carané wong-wong sing diundang milih panggonan sing kinurmatan, Panjenengané maringi parabel marang wong-wong mau: 'Yen kowe diundang menyang pesta manten, aja milih panggonan sing paling kinurmatan, supaya ana wong sing luwih mulya tinimbang kowe diundang déning tuan rumah, lan tuan rumah, sawisé ngundang kowe lan wong mau, teka marang kowe lan kandha, "Kancaku, pindhah menyang panggonan sing luwih ngisor"; banjur, kanthi isin, kowe kudu njupuk panggonan sing paling ngisor.' Nanging nalika kowe diundang, mampirlah lan lungguh ing panggonan paling asor, supaya nalika tuan rumah teka marang kowe, dhèwèké kandha, 'Kanca, mungga menyang panggonan sing luwih dhuwur'; banjur kowe bakal pinunjul ing ngarsané wong-wong sing padha lungguh bareng kowe, awit saben wong sing ngluhuraké dhèwèké bakal direndhahaké, lan sing ngendhokaké dhèwèké bakal diunggahaké.

Lukas 14:1-11

Setu minggu kaping 30.

Injil miturut Lukas, bacaan 75

Ing wektu iku, Yesus lumaku ing dina Sabat menyang omahé salah siji pamimpin wong Farisi kanggo mangan roti, lan Panjenengané kandha marang wong sing ngundang Panjenengané: 'Nalika kowe nyedhiyakake dhaharan awan utawa nedha bengi, aja ngundang kanca-kancamu, utawa sedulurmu, utawa kulawargamu, utawa tangga teparo sing sugih, supaya padha ora ngundang kowe bali lan kowe ora nampa ganjaranmu. Nanging nalika kowe nganakake jamuan, undangna wong mlarat, wong cacad, wong lumpuh, lan wong wuta; lan kowe bakal begja, amarga padha ora bisa mbalekake marang kowe, awit kowe bakal nampa baline nalika tangi saka wong-wong sing bener.' Nalika salah siji sing lungguh ing meja karo Panjenengané krungu iki, dhèwèké kandha marang Panjenengané, 'Begja sapa waé sing bakal mangan roti ing Kratoné Gusti Allah!'

Lukas 14:12-15

Senèn minggu kaping 26.

Injil miturut Lukas, diwiwiti 76

Gusti nyritakaké parabel iki: Ana sawijining wong nyiyapaké dhaharan ageng lan ngundang akèh wong; nalika wayahe dhaharan wis teka, dhèwèké ngutus abdi-abdiné marang wong-wong sing

diundang mau, kandhané, 'Mèlu, awit kabèh wis siap.' Nanging kabèh mau, kaya wis ana kesepakatan dhisik, padha wiwit nglirik alesan. Sing kapisan kandha marang dhèwèké, 'Aku wis tuku sawijining lampah lan kudu mèlu ndelok; aku nyuwun pangapunten.' Sing siji maneh kandha, 'Aku wis tuku limang pasang lembu lan arep nyoba; nyuwun pangapunten.' Sing katelu kandha, 'Aku wis omah-omah mula ora bisa teka.' Lan nalika abdi iku bali, dhèwèké nyritakaké kabar iki marang tuwané. Banjur, kanthi nesu, tuan omah iku kandha marang abdié: 'Maju, lumaku cepet ing dalan-dalan lan lorong-lorong kutha lan ajak teka wong mlarat, wong cacad, wong lumpuh, lan wong wuta.' Lan abdi iku mangsuli: 'Pak, wis miturut dhawuh panjenengan, nanging isih ana papan.' Bosé kandha marang abdi, 'Metu ing dalan-dalan lan pinggir pager, lan ajak padha mlebu supaya omahku kebak. Amarga aku kandha marang kowe, ora ana siji waé saka wong-wong sing diundang sing bakal nyicipi nedha bengi iki; amarga akèh sing diundang, nanging sithik sing kapilih.'

Lukas 14:16-24
Minggu kaping 28.
Minggu Para Buyut Suci.

Injil miturut Lukas, bab 77

Ing wektu kuwi, akèh wong padha lelungan bareng karo Gusti Yesus; lan Panjenengané, muter marang wong-wong mau, ngandika: 'Yen ana wong teka marang Aku lan ora sengit marang bapaké lan ibuné, bojone lan anak-anaké, sedulur lanang lan wadon, malah uripé dhéwé, wong kuwi ora bisa dadi muridé Aku; lan sapa waé sing ora nggawa salibé lan ora mèlu Aku ora bisa dadi muridé Aku. Sapa saka kowe sing arep mbangun menara, ora luwih dhisik lungguh lan ngetung biayane, kanggo ndeleng apa duwé cukup dhuwit kanggo ngrampungake, supaya nalika wis masang dhasar lan ora bisa ngrampungake, kabèh sing ndeleng ora padha ngguyu lan kandha, 'Wong iki wiwit mbangun nanging ora bisa ngrampungake'? Utawa raja apa sing arep perang nglawan raja liya, ora bakal luwih dhisik lungguh lan mikir apa kanthi sepuluh ewu prajurit dhèwèké cukup kuwat kanggo ngadhepi sing teka karo rong puluh ewu prajurit? Yen ora, nalika liyané isih adoh, dhèwèké bakal ngutus utusan kanggo njaluk tentrem. Mula, sapa waé saka kowe sing ora nyelakaké kabèh kagungané ora bisa dadi muridéku. Uyah iku apik; nanging yèn uyah kelangan rasa, piye carané supaya dadi apik manèh? Iku ora pantes kanggo lemah utawa kanggo tumpukan pupuk; mula padha mbuwangé. Sapa waé sing nduwé kuping kanggo ngrungokaké, rungokna!

Lukas 14:25-35
Selasa minggu kaping 26.

Injil miturut Lukas, diwiwiti 78

Wektu kuwi, kabèh tukang pungut pajeg lan wong-wong dosané padha nyedhak marang Gusti Yesus kanggo ngrungokaké Panjenengané. Nanging para Farisi lan ahli-ahli kitab padha nggrundel, kandha, 'Panjenengané nampani wong-wong dosa lan mangan bebarengan karo wong-wong mau.' Nanging Panjenengané kandha parabel iki marang wong-wong mau: 'Sapa ing antaramu sing nduwé satus wedhus lan kelangan siji, ora bakal ninggalaké sangang puluh sanga ing ara-ara samun lan mlayu nggoleki sing ilang nganti ketemu? Lan sawise ditemokake, dheweke bakal nggawa kanthi kabungahan ing pundhake lan, sawise bali menyang omah, bakal nglumpukake kanca-kanca lan tangga-tanggake lan kandha marang wong-wong mau, 'Padha bungahna karo aku, awit aku wis nemokake wedhusku sing kesasar.' Aku ngandhani kowe, kaya mangkono ana kabungahan sing luwih gedhé ing swarga amarga siji wong dosa sing tobat tinimbang sangang puluh sanga wong sing bener sing ora perlu tobat. Utawa ana sawijining wanita sing nduwéni sepuluh drachma, yèn dhèwèké kelangan siji drachma, apa dhèwèké ora bakal nyalakaké lampu lan nyapu omahé lan nggoleki kanthi teliti nganti nemokaké? Lan sawisé nemokaké, dhèwèké bakal ngundang kanca-kancané lan tangga-tanggahé lan kandha: 'Mangga padha bungah karo aku, awit aku wis nemokaké drachma sing wis ilang.' Mangkono uga, aku kandha marang kowe, ana kabungahan ing antarané malaikat-malaikaté Gusti Allah amarga siji wong dosa sing mbalèk.

Lukas 15:1-10
Rebo minggu kaping 26.

Injil miturut Lukas, bacaan 79

Gusti nyritakaké parabel iki: Ana sawijining wong nduwé loro anak lanang; anak bungsu kandha marang bapaké, 'Pak, wènèhana aku bagéan warisan sing dadi hakku.' Mula bapaké mbagi warisané marang loro anaké. Sawisé sawetara dina, anak bungsu nglumpukaké kabèh barang-barangé banjur lunga menyang nagara adoh, ing kana dhèwèké mbuwang-mbuwang warisané kanthi urip mewah lan ora tanggung jawab. Sawisé kabèh duwité entèk, ana pacekitan parah ing nagara kuwi, lan dhèwèké wiwit kekurangan. Mula dhèwèké lunga nyewa awaké dhéwé marang salah siji warga nagara kuwi, sing banjur ngutus dhèwèké menyang lampah kanggo ngopeni babi. Dhèwèké kepéngin banget ngisi weteng nganggo polong sing dipangan babi, nanging ora ana siji waé sing maringi. Nalika wis eling, dhèwèké kandha: 'Pira-pira abdi dalem bapakku sing mangan roti nganti ketutupan, déné aku kéné mati luwe; aku bakal tangi, lunga marang bapakku lan kandha: "Bapak! Aku wis dosa marang swarga lan marang bapak, lan aku ora pantes diarani anakmu manèh; tampani aku kaya salah siji abdi dalemmu."' Banjur dheweke tangi lan mangkat menyang omahé bapaké. Nalika isih adoh, bapaké wis weruh lan ngrasakaké welas asih; bapaké mlayu nyedhak, ngrangkep gulu lan nyiumé. Putrané kandha, 'Bapak, aku wis dosa marang swarga lan marang bapak; aku ora pantes diarani anakmu manèh.' Nanging bapaké kandha marang para abdi dalemé, 'Tulung njupuk klambi paling apik lan pasangaké marang dhèwèké; pasangaké cincin ing drijiné lan sandal ing sikilé. Gawa sapi gemuk lan sembelih; ayo padha mangan lan padha bungah-bungah! Amarga anakku iki wis mati lan saiki urip manèh; dhèwèké ilang lan saiki ketemu.' Lan padha miwiti pesta. Nanging anaké sing tuwa lagi ana ing sawah; nalika bali, nalika wis cedhak omah, dhèwèké krungu swara musik lan jogedan; dhèwèké nelokké salah siji abdi lan takon, 'Apa iki kabèh?' Abdi mau mangsuli, 'Adhiné wis teka, lan bapakmu wis nyembelih sapi gemuk, merga dhèwèké wis bali kanthi slamet.' Dhèwèké nesu lan ora gelem mlebu. Nanging bapaké metu lan ngajak dhèwèké mlebu. Nanging dhèwèké mangsuli marang bapaké, 'Delengen, aku wis ngladèni kowé pirang-pirang taun lan ora tau mbangkang marang dhawuhmu, nanging kowé ora tau maringi aku anak wedhus cilik siji supaya aku bisa pesta karo kanca-kancaku; nanging nalika anakmu iki, sing mbuwang warisané karo pelacur, mulih, kowé nyembelih anak sapi gemuk kanggo dhèwèké.' Putraku, dhèwèké kandha marang dhèwèké, kowé tansah ana ing sacedhakku, lan kabèh sing tak duwé iku kagunganmu; nanging kita kudu ngrayakaké lan bungah, awit sedulurmu iki biyèn mati saiki urip, biyèn ilang saiki ketemu.

Lukas 15:11-32

Minggu kaping 34, babagan Putra Sing Mbuwang Warisan.

Injil miturut Lukas, diwiwiti 80

Gusti nyritakaké parabel iki: 'Ana sawijining wong sugih nduwé sawijining pangurus, lan ana kabar teka marang dhèwèké yèn pangurus kuwi nyia-nyia kagungané; mula dhèwèké ngundang pangurus mau lan kandha marang dhèwèké, "Apa iki sing tak krungu bab kowé? Wènèhana laporan bab pangurusanmu, awit kowé ora bakal isa dadi pangursku manèh."' Banjur pangurus iku kandha ing atiné: 'Apa sing bakal tak lakoni? Gustiku arep mbusak aku saka pangurus omahé; aku ora cukup kuwat kanggo nggarap lemah, lan isin nyuwun-nyuwun; aku wis ngerti apa sing kudu tak lakoni supaya wong-wong gelem nampani aku ing omahé nalika aku dipecat saka pangurus omahé.' Banjur dhèwèké nyaur wong-wong sing nduwé utang marang gustiné, siji-siji, lan kandha marang sing kapisan: 'Pira utangmu marang gustiku?' Dhèwèké mangsuli: 'Satus ukuran lenga.' Lan dhèwèké kandha marang dhèwèké, 'Jupuk kuitansimu lan lungguh enggal; tulis: limang puluh.' Banjur dhèwèké kandha marang sijiné, 'Lan kowe utangé pira?' Dhèwèké mangsuli, 'Satus ukuran gandum.' Lan dhèwèké kandha marang dhèwèké, 'Jupuk kuitansimu lan tulis: wolung puluh.' Lan juragané muji pelayan sing ora jujur kuwi amarga wis tumindak pinter; awit wong-wong ing jaman iki luwih pinter tumindak ing jamané dhéwé tinimbang wong-wong padhang. Lan aku kandha marang kowe: gawéna kanca-kanca kanggo awakmu nganggo bandha sing ora adil, supaya nalika kowe mlarat, kanca-kanca kuwi nampani kowe ing panggonan langgeng.

Lukas 16:1-9

Kemis ing minggu kaping 26.

Injil miturut Lukas, diwiwiti 81

Gusti Allah ngandika: 'Sapa sing setya ing bab cilik, iku uga setya ing bab gedhe; lan sapa sing ora setya ing bab cilik, iku uga ora setya ing bab gedhe. Mula, yèn kowé ora setya ngatur bandha sing ora adil, sapa sing bakal percaya marang kowé ngatur bandha sing sejati? Lan yèn kowé ora setya ngatur kagungané wong liya, sapa sing bakal maringi kowé kagunganmu dhéwé? Ora ana abdi sing bisa ngabdi marang loro tuan, awit dhèwèké bakal sengit marang siji lan tresna marang sijiné, utawa dhèwèké bakal setya marang siji lan ngremehké sijiné. Kowe ora bisa ngabdi marang Gusti Allah lan marang Mamon. Para Farisi, sing padha tresna marang dhuwit, krungu kabèh mau banjur ngolok-olok Panjenengané. Panjenengané kandha marang wong-wong mau: 'Kowe padha ngetokaké yèn kowe bener ing ngarepé manungsa, nanging Gusti Allah ngerti atimu; awit apa sing dianggep mulya ing antarané manungsa iku jijik ing ngarepé Gusti Allah.'

Lukas 16:10–15
Setu minggu kaping 31.

Injil miturut Lukas, bacaan 82

Gusti ngendika marang wong-wong Yahudi sing teka marang Panjenengané: 'Kowe padha ngetokake awakmu bener ing ngarepé manungsa, nanging Gusti ngerti atimu; awit apa sing diurmati déning manungsa iku jorok ing paningalé Gusti. Kitab Torèt lan para nabi ana nganti Yohanes; wiwit kuwi Karajané Gusti wis diwartakaké, lan saben wong padha ngupaya mlebu ing kono. Nanging luwih gampang langit lan bumi sirna tinimbang siji titikan huruf ing Kitab Torèt ora ana gunané. Sapa waé sing mecahaké garwané lan omah-omah karo wong liya, iku nindakake zinah, lan sapa waé sing omah-omah karo wong wadon sing wis diceraiké bojone, iku uga nindakake zinah. Yesus uga ngendika marang para muridé: 'Ora bisa ora ana wong sing digawa menyang panggoda, nanging cilaka tumrap wong sing nggawa wong-wong mau menyang panggoda; luwih becik yèn gilingan gandum digantung ing gulu lan dhèwèké dibuwang ing segara tinimbang dhèwèké nyasarake salah siji saka wong-wong cilik iki. Ati-ati kowe kabèh.' Yen sedulurmu dosa marang kowe, tegurana; lan yen dhèwèké tobat, apura; lan yen dhèwèké dosa marang kowe pitung kaping saben dina lan pitung kaping saben dina bali lan kandha, 'Aku tobat,' apura.

Lukas 16:15–18; 17:1–4
Jumat ing minggu kaping 26.

Injil miturut Lukas, wiwitan 83

Gusti nyritakaké parabel iki: 'Ana sawijining wong sugih sing nganggo busana ungu lan kain alus, lan saben dina mangan lan ngombe mewah. Ana uga sawijining wong mlarat jenenge Lazarus, sing ngglelgèk ing lawangé, kebak borok, kepéngin mangan remah-remah sing tiba saka méjané wong sugih kuwi; malah asu-asu teka nyeliki boroké. Pengemis iku mati lan digawa para malaikat menyang pangkuan Abraham. Wong sugih iku uga mati lan dikubur. Lan ing alam neraka, nalika nandhang sangsara, dhèwèké ngangkat mripaté lan weruh Abraham adoh, karo Lazarus ing pangkuané; lan dhèwèké muni banter: 'Bapak Abraham! Gusti, welasana aku, lan utusna Lazarus nyelupake pucuk driji ing banyu lan adhemake ilatku, awit aku nandhang sangsara ing geni iki.' Nanging Abraham mangsuli, 'Anakku, elinga, kowe wis nampa kabecikan nalika isih urip, dene Lazarus nampa kasangsaran; lan saiki dhèwèké nampa panglipur ing kéné, déné kowé nandhang sangsara; lan saliyané kabèh kuwi, ana jurang gedhé kang wis tetep ana ing antarané kita lan kowé, supaya wong-wong sing kepéngin nyabrang saka kéné menyang kowé ora bisa, lan uga ora ana siji-sijia sing bisa nyabrang saka kono menyang kita.' Banjur dhèwèké kandha, 'Aku nyuwun marang panjenengan, Bapa, utusna dhèwèké menyang omahé bapakku, awit aku nduwé lima sedulur lanang; mugé dhèwèké ngélingaké wong-wong mau, supaya padha ora teka ing panggonan sangsara iki.' Abraham kandha marang dheweke, 'Wong-wong iku nduwé Musa lan para Nabi; muga-muga padha ngrungokaké.' Nanging dheweke mangsuli, 'Ora, Bapa Abraham; nanging yèn ana wong sing tangi saka pati marani wong-wong mau, padha bakal tobat.' Banjur Abraham kandha marang dheweke, 'Yèn padha ora ngrungokaké Musa lan para Nabi, ora bakal pracaya sanajan ana wong sing tangi saka pati.'

Lukas 16:19–31
Minggu kaping 22.

Injil miturut Lukas, wiwitan 84

Gusti ngandika: 'Ati-ati kowe. Yen sedulurmu dosa marang kowe, tegurana; lan yen dhèwèké tobat, ngapuraa; lan yen dhèwèké dosa marang kowe pitu kaping sedina lan pitu kaping sedina dhèwèké bali lan kandha, "Aku tobat," ngapuraa.' Lan para Rasul kandha marang Gusti: 'Tambahna iman kita.' Gusti ngandika: 'Yen kowe nduwé iman sak gedhéné wiji sawi lan kandha marang wit ara iki, "Metu saka oyodmu lan tandur ing segara," mesthi manut marang kowe. Sapa ing antaramu sing duwe abdi sing ngolah lemah utawa ngopeni wedhus, banjur nalika abdi iku bali saka lapangan kowe kandha marang dheweke, 'Ayo cepet teka lan lungguh mangan'? Kosok baline, apa kowe ora bakal kandha marang dheweke, 'Siapna dhaharan bengi aku, lan sawise kowe nganggo sandhangan resik, layani aku nganti aku mangan lan ngombe; sawise kuwi kowe kena mangan lan ngombe'? Apa bapakmu bakal matur nuwun marang abdi iku amarga wis nindakake apa sing diprentahake? Aku kira ora. Mangkono uga kowe, nalika wis nindakake kabeh sing diprentahake, kowe kudu ngomong: 'Kita mung abdi sing ora ana gunane; kita mung nindakake apa sing kuduné kita lakoni.'

Lukas 17:3–10
Setu minggu kaping 32.

Injil miturut Lukas, pambacaan 85

Nalika Yesus arep mlebu ing sawijining desa, ana sepuluh wong kusta padha teka nyambut; padha mandheg saka adoh lan padha njerit banter, 'Yesus, Guru, welasana kita.' Nalika Panjenengané weruh wong-wong mau, Panjenengané kandha, 'Mèlu lan paringana awakmu marang para imam.' Lan nalika padha lunga, padha mari. Nanging salah sijine, nalika nyadari yèn dhèwèké wis mari, bali, muji Gusti Allah kanthi swara banter, lan nyuwun panuwun ing ngarsané Gusti Allah kanthi sujud ing sikilé; lan wong iki wong Samaria. Banjur Yesus kandha, "Apa ora sepuluh sing wis mari? Endi sangang liyané? Napa ora ana siji waé sing bali kanggo mènèhi kamulyan marang Gusti Allah, kajaba wong manca iki?" Lan Panjenengané kandha marang wong iku, 'Munggah lan lunga; pracayamu wis nylametaké kowe.'

Lukas 17:12–19
Minggu kaping 29.

Injil miturut Lukas, wiwitan 86

Ing wektu kuwi, nalika wong-wong Farisi padha takon marang Gusti Yesus kapan Kratoné Allah bakal teka, Panjenengané mangsuli marang wong-wong mau: 'Kratoné Allah ora bakal teka kanthi cara sing bisa dideleng, lan wong-wong ora bakal kandha, "Delengen, iki ana ing kéné," utawa "Delengen, iku ana ing kana." Awité, Kratoné Allah ana ing jerone kowe.' Panjenengané uga ngendika marang para muridé: 'Wektu bakal teka nalika kowé padha kangen banget péngin ndeleng sanadyan siji dina saka dina Putrané Manungsa, nanging kowé ora bakal ndeleng; lan wong-wong bakal kandha marang kowé, "Delengen, ana ing kéné," utawa "Delengen, ana ing kono"—aja lunga menyang kana utawa mèlu; awit kaya kilat sing sumunar saka ujung langit siji nganti ujung langit liyané, mangkono uga Putrané Manungsa bakal ana ing dina Panjenengané. Nanging dhèwèké kudu ngalami akèh sangsara dhisik lan ditolak déning generasi iki.'

Lukas 17:20–25
Senèn minggu kaping 27.

Injil miturut Lukas, diwiwiti 87

Gusti Allah ngandika: 'Kaya ing jamané Nuh, mangkono uga bakal kelakon ing jamané Putrané Manungsa: padha mangan, ngombe, omah-omah lan diwènèhi manten nganti dina Nuh mlebu ing prau, banjur banjir teka lan mbasmi kabèh.' Mangkono uga, kaya ing jamané Lot: padha mangan, ngombe, suku, adol, nandur, lan mbangun; nanging ing dina nalika Lot metu saka Sodom, ana udan geni lan belerang saka swarga sing mbasmi kabèh; mangkono uga bakal kelakon ing dina nalika Putrané Manungsa kawartos. Ing dina iku, sapa waé sing ana ing loténg, karo barang-barangé ana ing omah, aja mudhun njupuk; lan sapa waé sing ana ing sawah, aja mbalèk ndelok. Elinga marang garwané Lot. Sapa waé sing nyoba nylametaké nyawané bakal kelangan, lan sapa waé sing kelangan

nyawané bakal nylametaké. Aku ngandhani kowe: ing wengi iku, ana loro wong sing turu ing siji amben; siji bakal dijupuk lan sijine ditinggal; ana loro wong sing lagi ngumbul bebarengan; siji bakal dijupuk lan sijine ditinggal; ana loro wong sing ana ing sawah; siji bakal dijupuk lan sijine ditinggal. Wong-wong padha takon marang Gusti, 'Ing endi, Gusti?' Gusti mangsuli, 'Ing endi ana mayit, ing kono manuk alap-alap padha nglumpuk.'

Lukas 17:26–37
Selasa minggu kaping 27.

Injil miturut Lukas, diwiwiti 88

Gusti nyritakaké parabel iki: 'Ana ing sawijining kutha ana hakim sing ora wedi marang Gusti lan ora ngajeni manungsa. Ing kutha kuwi uga ana sawijining janda, lan dhèwèké terus-terusan teka marang hakim mau, kandha, "Belani aku marang mungsuhku." Nanging suwé hakim mau ora gelem. Banjur dhèwèké kandha ing atiné, 'Sanadyan aku ora wedi marang Gusti Allah lan ora ngajeni manungsa, nanging awit janda iki terus-terusan ngganggu aku, aku bakal mbela dhèwèké supaya dhèwèké ora bakal teka manèh ngganggu aku.' Lan Gusti kandha, 'Rungokna apa sing diomongaké hakim sing ora adil kuwi. Apa Gusti Allah ora bakal mberdayakaké wong-wong pilihané, sing padha njerit marang Panjenengané awan lan bengi, sanajan Panjenengané nundha-nundha mberdayakaké wong-wong mau? Aku kandha marang kowe, Panjenengané bakal mberdayakaké wong-wong mau kanthi cepet.'

Lukas 18:2–8
Setu minggu kaping 33.

Injil miturut Lukas, wiwitan 89

Gusti nyritakaké parabel iki: 'Ana loro wong padha munggah menyang candhi kanggo ndedonga: siji wong Farisi lan sijiné panagih pajeg. Imam Farisi, ngadeg ing kono, ndedonga ing atiné mangkéné: 'Gusti Allah, aku matur nuwun amarga aku ora kaya wong liya—pencuri, wong sing nindakake sing ala, pezina—utawa malah kaya panagih pajak iki: aku puasa kaping pindho saben minggu lan mènèhi sapérangan sepuluh saka kabèh pangasilanku.' Nanging panagih pajak kuwi, ngadeg adoh, malah ora wani ndeleng munggah menyang swarga; nanging, nggebuk dhadhane, kandha: 'Gusti Allah, welasana aku wong dosa iki!' Aku kandha marang kowe, wong iki mulih kanthi kabeneran luwih saka sing liyane; awit saben wong sing ngunggulake awake dhewe bakal direndhahake, lan sing ngendhokake awake dhewe bakal diunggulake.'

Lukas 18:10–14
Minggu kaping 33, babagan panagih pajeg lan wong Farisi.

Injil miturut Lukas, wiwit 90

Ing wektu kuwi, ana wong-wong sing nggawa bocah-bocah cilik marang Yesus supaya Panjenengané nempataké tangané ing bocah-bocah mau; nanging nalika para murid ndeleng kuwi, padha nyalahi wong-wong mau. Nanging Yesus nyauri, "Bocah-bocah cilik kuwi padha teka marang Aku, lan aja ngalangi, awit Karajané Gusti Allah iku kagungané wong-wong kaya ngono." Satemene Aku ngandika marang kowe, sapa wae sing ora nampa Kratoning Gusti kaya bocah cilik, ora bakal mlebu ing kono.' Wong-wong sing krungu kuwi padha takon, 'Dadi sapa sing bisa kaslametake?' Nanging Panjenengané ngandika, 'Apa sing mokal tumrap manungsa, bisa tumrap Gusti.' Petrus banjur kandha, 'Delengen, kita wis ninggalake kabèh lan mèlu Panjenengan.' Panjenengané banjur ngandika marang wong-wong mau, 'Satemene Aku kandha marang kowe kabèh, ora ana siji waé sing wis ninggalake omah utawa wong tuwa utawa sedulur lanang utawa sedulur wadon utawa bojo utawa anak-anak amarga Karajaning Allah, sing ora bakal nampa kaping pirang-pirang luwih akèh ing jaman saiki, lan ing jaman sing bakal teka urip langgeng.'

Lukas 18:15–17; 26–30
Rebo minggu kaping 27.

Injil miturut Lukas, wiwitan 91

Ing wektu kuwi ana sawijining wong teka marang Yesus, nguji Panjenengané, lan kandha, 'Guru sing apik, apa sing kudu tak lakoni supaya waris urip langgeng?' Yesus ngandika marang wong mau, 'Ngapa kowe nyebut Aku becik? Ora ana sing becik kajaba Gusti Allah piyambak; kowe wis ngerti paugeran: "Aja zinah, aja matèni, aja nyolong, aja maringi seksi palsu, ngajeni bapakmu lan ibumu." Wong mau mangsuli, 'Kabeh iku wis tak jaga wiwit enom.' Nalika Yesus krungu kuwi, Panjenengané kandha marang wong mau, 'Siji bab manèh sing isih kowe kurang: adol kabèh sing kok duwé lan wènèhna marang wong mlarat, lan kowe bakal nduwé bandha ing swarga; banjur teka lan mèlu aku.' Nanging nalika krungu kuwi, wong mau dadi sedhih, amarga dhèwèké sugih banget. Yesus, ndeleng yèn dhèwèké sedhih, ngandika, 'Sepira angelé wong sing nduwé bandha mlebu Karajaning Allah! Amarga luwih gampang unta lumantar ing pangkal jarum tinimbang wong sugih mlebu Karajaning Allah.' Wong-wong sing krungu kuwi padha kandha, 'Sapa ta sing bisa slamet?' Nanging Panjenengané ngandika, 'Sing mokal tumrap manungsa bisa kelakon tumrap Allah.'

Lukas 18:18-27
Minggu kaping 30.

Injil miturut Lukas, bacaan 92

Ing wektu kuwi, sawisé nimbali rolas muridé marang dhèwèké, dhèwèké kandha marang wong-wong mau: 'Lirung, kita bakal munggah menyang Yerusalem, lan kabèh sing ditulis para nabi babagan Putrané Manungsa bakal kelakon; amarga Panjenengané bakal diserahaké marang bangsa-bangsa liya, lan wong-wong mau bakal ngina, ngremeké, ngidoni, nggebugi, lan matèni Panjenengané; lan ing dina katelu Panjenengané bakal tangi manèh.' Nanging padha ora mangertos apa-apa saka kabèh mau; tembung-tembung mau didhelikaké marang wong-wong mau, lan padha ora paham apa sing diomongaké.

Lukas 18:31-34
Kemis minggu kaping 27.

Injil miturut Lukas, wiwitan 93

Wektu kuwi, nalika Yesus wis cedhak Yerikho, ana wong wuta lenggah ing pinggir dalan nyuwun; lan nalika krungu ana kumpulan wong liwat, dhèwèké takon, 'Apa kuwi?' Wong-wong mau kandha marang dhèwèké yèn Yesus saka Nazaret lagi liwat. Banjur dhèwèké muni banter, 'Yesus, Putrané Daud, welas asih marang aku!' Wong-wong sing mlaku ing ngarep nyoba menengake dheweke; nanging dheweke malah muni luwih banter, 'Putrané Daud, welas asih marang aku!' Yesus mandheg lan dhawuh supaya dheweke digawa marang Panjenengané; lan nalika wis cedhak, Yesus takon, 'Apa sing kowe karepake tak lakoni kanggo kowe?' Dheweke mangsuli, 'Gusti, aku kepengin weruh.' Yesus kandha marang dheweke, 'Nampa paningalmu; imanmu wis nylametaké kowe.' Sakwisé kuwi, paningalé langsung mari lan dheweke mèlu Gusti Yesus, ngluhuraké Allah; lan kabèh wong sing ndeleng kuwi padha muji Allah.

Lukas 18:35-43
Minggu kaping 31.

Injil miturut Lukas, diwiwiti 94

Ing wektu kuwi, Yesus rawuh ing Yerikho. Lan ana sawijining wong jenenge Zakheus, kepala tukang pungut pajak lan sugih, nyoba ndeleng sapa iku Yesus, nanging ora bisa amarga akèh wong, amarga dhèwèké cendhak; mula dhèwèké mlayu maju lan munggah wit ara supaya bisa ndeleng Panjenengané, amarga Panjenengané arep liwat ing dalan kuwi. Nalika Yesus rawuh ing panggonan iku, Panjenengané mandeng lan ndeleng Zacchaeus, banjur kandha marang Zacchaeus, 'Zacchaeus, mudhuna enggal, awit dina iki Aku kudu nginep ing omahmu.' Mula Zacchaeus langsung mudhun lan nampani Panjenengané kanthi kabungahan. Nanging nalika kabèh wong weruh kuwi, padha muni nggrundel, kandha yèn Panjenengané wis gelem nginep ing omahé wong dosané; Nanging Zakheus munggah lan kandha marang Gusti, 'Gusti, aku bakal menehi separo bandaku marang wong mlarat, lan yen aku wis nindhes sapa wae utawa njupuk apa wae saka wong, aku bakal mbalekake papat

kaping.' Gusti Yesus kandha marang dheweke, 'Dina iki kaslametan wis teka ing omah iki, amarga dheweke uga anaké Abraham; amarga Putrané Manungsa rawuh kanggo nggoleki lan nylametake sing kesasar.'

Lukas 19:1–10
Minggu kaping 32.

Injil miturut Lukas, wiwitan 95

Gusti nyritakaké parabel iki: 'Ana sawijining wong bangsawan lunga menyang nagara adoh kanggo nampa karajan kanggo dhèwèké lan banjur bali; lan sawisé nyaur sepuluh abdi, dhèwèké maringi sepuluh mina marang wong-wong mau lan kandha, "Gunakna iki nganti aku bali." Nanging wong-wong ing kutha padha sengit marang dheweke lan ngutus sawijining utusan mburine, kandha, 'Kita ora gelem dheweke mrentah ing kita.' Lan nalika Panjenengané wangsul sawisé nampa kraton, Panjenengané mréntahaké supaya para abdi sing wis diparingi pirak mau diparengaké rawuh, supaya Panjenengané mangertèni pinten sing wis dipikoleh saben-saben. Sing kapisan teka lan kandha, 'Kakandha, mina Panjenengané wis ngasilaké sepuluh mina.' Panjenengané kandha marang abdi mau, 'Apik tenan, abdi sing becik! Amarga kowe wis setya ing bab cilik, kowe bakal mimpin sepuluh kutha.' Sing kapindho teka lan kandha, 'Tuan, mina panjenengan wis ngasilake lima mina.' Panjenengané uga kandha, 'Kowe uga bakal mimpin lima kutha.' Sing katelu teka lan kandha, 'Tuan, iki mina panjenengan sing tak simpen ing andhuk, amarga aku wedi marang panjenengan, amarga panjenengan iku wong sing galak: panjenengan njupuk apa sing ora panjenengan simpen, lan ngundhuh apa sing ora panjenengan taben.' Banjur tuwane kandha marang abdi iku, 'Aku bakal ngadili kowe miturut tembungmu dhéwé, he abdi jahat! Kowe wis ngerti yèn aku iku wong sing galak, njupuk apa sing ora tak simpen lan ngundhuh apa sing ora tak taben; mula kenapa kowe ora nyimpen dhuwitku ing bank, supaya nalika aku bali aku bisa nampa bunga?' Banjur dhèwèké kandha marang wong-wong sing ana ing sacedhaké, 'Jupukna mina saka dhèwèké lan wènèhana marang sing nduwé sepuluh mina.' Lan padha mangsuli marang dhèwèké, 'Pak, dhèwèké wis nduwé sepuluh mina.' Aku kandha marang kowé, marang saben wong sing wis nduwé, bakal ditambahaké manèh; nanging marang wong sing ora nduwé, malah sing wis diduwèni bakal dijupuk; lan bab mungsuhku, sing ora péngin aku mréntahaké, gawa mrana lan patèni ing ngarepku.' Sawisé ngomong kuwi, dhèwèké nerusaké dalan, munggah menyang Yerusalem.

Lukas 19:12–28
Jumat ing minggu kaping 27.

Injil miturut Lukas, diwiwiti 96

Ing wektu kuwi, nalika Yesus wis cedhak Betfage lan Betania, ing sacedhake gunung sing dijenengi Gunung Zaitun, Panjenengané ngutus loro saka muridé, pangandikane: 'Mlaku menyang désa sing ana ing sebrang; lan nalika kowe mlebu ing kana, kowe bakal nemu keledai cilik sing diiket, sing durung ana sing nate numpak; ikat lan gawa mrana; lan yen ana sing takon marang kowe, 'Ngapa kowe ngiket keledai iki?', wangsulana, 'Gusti perlu.' Para wong sing dikirim mangkat lan nemokake kabeh kaya sing wis diandharake Gusti. Nalika padha mbukak tali keledai enom kuwi, para duwene padha takon, 'Ngapa kowe mbukak keledai iki?' Wangsulane, 'Gusti perlu.' Mula padha nggawa keledai mau marang Gusti Yesus, banjur nyebar busana marang keledai mau lan mbantu Gusti Yesus munggah. Lan nalika Panjenengané numpak, padha nyebar busanaé ing dalan. Nalika Panjenengané wis cedhak turunan saka Gunung Zaitun, kabèh murid padha wiwit kanthi kabungahan gedhé muji Gusti Allah kanthi banter amarga kabèh mujijat sing wis padha dideleng, kandha, 'Berkah Sang Raja sing rawuh ing asmané Gusti! Katentreman ing swarga lan kamulyan ing pucuking langit!' Lan sawatara wong Farisi saka wong-wong ing kono kandha marang Panjenengané, 'Gurubyayu, seubeni para muridé.' Nanging Panjenengané mangsuli, 'Aku kandha marang kowé kabèh, yèn wong-wong iki meneng, watu-watu bakal muni.' Wayah Dina Roti Ora Fermentasi wis teka, nalika domba Paskah kudu dipersembahake, lan Gusti Yesus ngutus Petrus lan Yohanes, pangandikane, 'Mangga padha lunga lan nyiapake Paskah kanggo kita dipangan.' Padha takon marang Panjenengané, 'Ing endi Panjenengan kersa kita nyiapake?' Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Nalika kowe mlebu kutha, kowe bakal ketemu wong lanang sing nggawa kendi banyu; tututi dhèwèké menyang

omah sing dituju, banjur kandhaa marang tuan omah, "Guru kandha: Ing endi kamar sing bisa tak gunakaké kanggo mangan Paskah karo murid-muridku?" Lan dhèwèké bakal nuduhaké marang kowe sawijining kamar gedhé ing ndhuwur sing wis diiapaké; ing kono kowe padha siapna.' Padha mangkat lan nemokake kaya kang wis diandharake marang wong-wong mau, banjur padha nyiyapake Paskah. Nalika wayahe wis teka, Panjenengané lungguh ing meja, lan rolas rasul padha ana ing kono, banjur Panjenengané kandha marang wong-wong mau: 'Aku pancen kepéngin banget mangan Paskah iki karo kowé-kowé sadurungé sangsaku; awit aku kandha marang kowé-kowé, aku ora bakal mangan manèh nganti kabèh iki kelakon ing Kratoné Gusti Allah.' Lan Panjenengané njupuk cangkir, lan sawisé matur nuwun, Panjenengané ngendika, 'Jupuk iki lan padha bagi-bagi; awit aku kandha marang kowé kabèh, aku ora bakal ngombe woh anggur nganti Kratoné Gusti Allah teka.' Lan Panjenengané njupuk roti, lan sawisé ngucapake panuwun, Panjenengané mecah roti mau lan maringi marang wong-wong mau, pangandikane, 'Iki badanKu, sing diserahake kanggo kowe; lakokna iki minangka pangeling-eling marang Aku.' Mangkono uga, sawisé dhahar bengi, Panjenengané njupuk cawan, pangandikane, 'Cawan iki prajanjian anyar ing getihKu, sing ditumpahkan kanggo kowe.' 'Delengen, tangané wong sing ngianati Aku ana ing meja karo Aku; nanging Putrané Manungsa bakal lunga kaya sing wis ditemtokaké, nanging cilaka wong sing ngianati Panjenengané.' Banjur padha miwiti takon siji lan sijiné, sapa ing antarané sing bakal nindakake kuwi. Ana uga pasulayan ing antarané wong-wong mau babagan sapa ing antarané wong-wong mau sing paling gedhé. Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Para raja mréntahaké bangsa-bangsa, lan sing nduwé kuwasa dianggep minangka panyukur; nanging kowé kabèh aja kaya mangkono. Nanging, sapa waé sing paling gedhé ing antarané kowé kabèh kudu kaya sing paling cilik, lan sing mimpin kudu kaya abdi. Amarga sapa sing luwih gedhé: sing lungguh ing méja utawa sing ngladèni? Mesthiné sing lungguh ing méja, ta? Lan aku ana ing antaramu kaya wong sing ngladeni. Nanging kowe wis tetep ana ing sisihku ing pangujianku, lan aku maringi marang kowe, kaya Rama maringi marang aku, Karajan, supaya kowe bisa mangan lan ngombe ing mejaku ing Karajanku, lan lungguh ing tahta kanggo ngadili rolas suku Israel. Lan Gusti kandha: 'Simon! Simon! Delengen, Setan wis nyuwun supaya nyaring kowe kaya gandum, nanging Aku wis ndedonga kanggo kowe supaya imanmu ora gagal; lan kowe, sawise mbalik, kuwatna sedulur-sedulurmu.' Panjenengané mangsuli, 'Gusti, aku siap lunga karo Panjenengan nganti menyang penjara lan pati.' Nanging Panjenengané kandha, 'Aku kandha marang kowe, Petrus, manuk jantan ora bakal muni dina iki sadurungé kowe kaping telu mbantah yèn kowe kenal marang Aku.' Lan Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Nalika Aku ngutus kowe metu tanpa kantong, utawa kantong lelungan, utawa sandal, apa kowe kekurangan apa-apa?' Padha mangsuli, 'Ora ana apa-apa.' Banjur Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Nanging saiki, sapa sing nduwé kantong dhuwit, muga nggawa; uga sing nduwé kantong cilik; lan sapa sing durung nduwé, muga adol jubahé lan tuku pedhang; awit Aku kandha marang kowé kabèh, sing katulis bab Aku iki kudu kawujud: "Lan Panjenengané diétung bareng karo wong-wong sing nindakake dosa." Amarga apa sing katulis bab Aku iki bakal tekan pungkasané.' Wong-wong mau mangsuli, 'Gusti, iki ana loro pedhang.' Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Wis cukup.' Banjur Panjenengané metu, lumaku kaya biasané menyang Gunung Zaitun, lan para muridé mèlu.

Lukas 19:29–40; 22:7–39
Senèn Minggu Keju.

Injil miturut Lukas, bacaan 97

Nalika Yesus nyedhak ing kaki Gunung Zaitun, kabèh murid padha bungah muji Gusti Allah kanthi swara banter amarga kabèh mujijat sing wis padha dideleng, kandha: 'Berkah raja sing teka ing asmané Gusti! Katentreman ing swarga lan kamulyan ing pucuking langit!' Lan sawatara wong Farisi ing antarané wong-wong mau kandha marang Panjenengané: 'Guru! Paringana murid-muridmu supaya padha meneng.' Nanging Panjenengané mangsuli, 'Aku kandha marang kowe, yèn padha meneng, watu-watu bakal muni.' Lan nalika Panjenengané wis cedhak kutha, Panjenengané ndelok kutha mau lan nangis, kandha, 'Oh, yèn kowe, sanadyan dina iki, wis ngerti bab-bab sing nuntun marang tentrem! Nanging saiki kabèh mau didhelikaké saka mripatmu; awit bakal teka dina-dinamu nalika mungsuhmu bakal mbangun tembok ngubengi kowe, ngurilingi kowe, lan mepet kowe saka

kabèh sisih; padha bakal ngrusak kowe lan matèni anak-anakmu ing antaramu, lan ora bakal ninggalaké watu siji uga ing sisihmu, amarga kowe ora ngenali wektu rawuhé.

Lukas 19:37-44
Senèn minggu kaping 28.

Injil miturut Lukas, wiwitan 98

Ing wektu iku, Yesus mlebu ing candhi lan miwiti ngusir wong-wong sing padha tuku lan adol ing kono, pangandikane, 'Ana tulisan: "Omahku bakal dadi omah pandonga," nanging kowe kabèh wis nggawe dadi saréngé maling.' Lan Panjenengané mulang saben dina ing candhi. Nanging para imam kepala, para ahli kitab, lan para tuwa bangsa padha ngupaya mateni Panjenengané, nanging ora bisa nemokake dalan, amarga kabèh wong padha ngrungokaké Panjenengané kanthi tliti.

Lukas 19:45-48
Selasa minggu kaping 28.

Injil miturut Lukas, wiwitan 99

Ing wektu kuwi, nalika Yesus mulang wong-wong ing candhi lan nginjili kabar kabungahan, para imam kepala, para ahli kitab, lan para tuwa bangsa padha nyedhaki Panjenengané lan kandha, 'Coba critakna, kanthi wewenang apa Panjenengan nindakake kabèh iki, utawa sapa sing maringi wewenang mau?' Panjenengané mangsuli, 'Aku uga bakal takon kowé siji pitakon; kandhaa marang aku: baptisané Yohanes saka swarga apa saka manungsa?' Padha rembugan ing antarané dhéwé-dhéwé, kandha, 'Yen kita kandha, "Saka swarga", dhèwèké bakal kandha, "Ngapa kowé ora pracaya marang dhèwèké?" Nanging yen kita mangsuli, "Saka manungsa," kabèh wong bakal mbandhang watu marang kita, amarga padha yakin yèn Yohanes iku nabi.' Mula padha mangsuli, 'Kita ora ngerti saka ngendi asalé.' Gusti Yesus banjur ngandika marang wong-wong mau, 'Aku uga ora bakal ngandhani kowe kabèh kanthi wewenang apa Aku nindakake kabèh iki.'

Lukas 20:1-8
Rebo minggu kaping 28.

Injil miturut Lukas, wiwitan 100

Gusti nyritakaké parabel iki: Ana wong nandur kebon anggur, disewakaké marang para tukang kebon, banjur lunga suwé; nalika wayahe teka, dhèwèké ngutus abdi supaya nampa sawatara woh saka kebon anggur mau; nanging para tukang kebon mau nggebugi abdi mau lan ngusir tanpa nggawa apa-apa. Panjenengané ngutus abdi liyané; nanging wong-wong mau uga nggebuki, ngina, lan ngusir tanpa nggawa apa-apa. Banjur Panjenengané ngutus abdi katelu; nanging wong-wong mau uga nglarani lan ngusir metu. Banjur sing duwé kebon anggur kandha: 'Apa sing arep tak lakoni? Aku bakal ngutus anakku siji-sijiné sing tak tresnani; mbok menawa nalika padha weruh anakku, padha bakal ngajèni.' Nanging nalika para tukang kebon anggur weruh dheweke, padha rembugan ing antarané, kandha, 'Iki ahli waris; ayo padha matèni dheweke, supaya warisané dadi duwèké kita.' Banjur padha njupuk dheweke metu saka kebon anggur lan matèni dheweke. Dadi, apa sing bakal ditindakake déning sing duwé kebon anggur marang wong-wong mau? Dheweke bakal teka lan mbasmi para tukang kebon anggur mau, banjur maringi kebon anggur mau marang wong liya. Wong-wong sing krungu kuwi kandha, 'Muga-muga ora nganti kelakon!' Nanging Panjenengané ndelok wong-wong mau lan ngendika, 'Apa tegesé ayat iki: "Batu sing ditolak déning tukang bangunan wis dadi watu pojok"? Sapa waé sing tiba ing watu kuwi bakal remuk, lan sapa waé sing kena watu kuwi bakal digencet.'

Lukas 20:9-18
Kemis ing minggu kaping 28.

Injil miturut Lukas, wiwitan 101

Ing wektu kuwi para imam kepala lan ahli-ahli kitab padha nggoleki cara kanggo nyekel Yesus, nanging padha wedi marang rakyat, amarga padha nyadari manawa Panjenengané wis nyritakaké parabel iki babagan wong-wong mau. Lan, kanthi ngawasi Panjenengané kanthi teliti, padha ngutus sawatara wong licik sing pura-pura saleh kanggo nyekel Panjenengané ing sawijining pangandikan,

supaya bisa nyerahaké Panjenengané marang panguwasa lan gubernur. Lan padha takon marang Panjenengané: 'Gusti, kita mangertèni yèn Panjenengané ngandika lan mulang kanthi jujur, lan ora pilih kasih, nanging mulang dalané Gusti Allah kanthi sejati; apa sah kanggo kita mbayar pajeg marang Kaisar, utawa ora?' Nanging Panjenengané, mangertèni kelicikané, kandha marang wong-wong mau: 'Ngapa kowe padha nguji Aku? Tuduhna marang Aku siji denarius: gambar saha tulisan apa sing ana ing kono?' Wangsulane, 'Gambar Kaisar.' Panjenengané ngendika, 'Mula wenehana marang Kaisar apa sing kagungan Kaisar, lan marang Gusti apa sing kagungan Gusti.' Lan padha ora bisa nyekel tembungé ing ngarepé wong akèh; lan padha gumun marang wangsulané, banjur meneng.

Lukas 20:19–26
Jumat ing minggu kaping 28.

Injil miturut Lukas, bacaan 102

Ing wektu kuwi, sawatara wong Saduki, sing mbantah ana tangi saka pati, teka marang Gusti Yesus lan padha takon: 'Gusti, Musa wis nulis kanggo kita manawa yen ana wong lanang mati, ninggal bojo nanging durung nduwe anak, adhine kudu omah-omah karo janda kuwi lan nglairake turunan kanggo adhine. Ana pitu sedulur lanang; sing pisan nikah nanging seda tanpa ninggalaké anak; sing kapindho nikah karo janda mau, lan dhèwèké uga seda tanpa ninggalaké anak; sing katelu nikah karo janda mau; lan sapituruté, kabèh pitu mau, lan kabèh padha seda tanpa ninggalaké anak; sawisé kabèh mau, janda mau uga seda. Dadi, ing panguripan manèh, bojoné sapa janda mau, awit kabèh pitu mau wis tau nduwé dhèwèké dadi bojoné?' Yesus mangsuli marang wong-wong mau: 'Bocah-bocah jaman iki padha omah-omah lan dipingit; nanging wong-wong sing dianggep pantes nggayuh jaman iku lan kebangkitan saka pati ora omah-omah lan ora dipingit, lan uga ora bisa mati maneh, awit padha kaya malaikat lan dadi putraning Allah, amarga iku putraning kebangkitan.' Lan manawa wong mati bakal tangi, Musa wis nuduhake ing semak kobong, nalika dhèwèké nyebut Gusti Allahé Abraham, Allahé Ishak, lan Allahé Yakub. Amarga Gusti Allah dudu Allahé wong mati, nanging Allahé wong urip; amarga kabèh urip ing ngarsané.' Krungu kuwi, sawatara ahli kitab kandha, 'Rabi, panjenengan wis ngandika becik.' Lan padha ora wani manèh takon apa-apa marang dhèwèké. Dheweke kandha marang wong-wong mau, 'Kepiye carane padha kandha yèn Sang Kristus iku Putrané Dawud, padahal Dawud dhéwé kandha ing Kitab Mazmur: "Pangéran kandha marang Pangéran: 'Lungguhna ing sisih tengenku nganti tak gawé mungsuhmu dadi tumpuan sikilmu'"? Mula Dawud nyebut Panjenengané 'Pangéran'; kepiye carané Panjenengané bisa dadi putrané?'

Lukas 20:27–44
Senèn minggu kaping 29.

Injil miturut Lukas, wiwitan 103

Gusti ngandika marang para muridé: 'Ati-ati marang para ahli kitab, sing seneng mlaku-mlaku nganggo busana dawa lan seneng disapa kanthi hormat ing pasar-pasar, duwé kursi utama ing sinagoga lan panggonan kehormatan ing pesta-pesta; sing ngrebut omahé para janda lan kanthi pura-pura ndedonga suwe; wong-wong kuwi bakal nampa paukuman sing luwih abot.' Nalika Panjenengané ndeleng munggah, Panjenengané weruh wong sugih padha nyelehaké kurbané ing peti persembahan; lan Panjenengané uga weruh sawijining janda mlarat sing nyelehaké loro koin cilik, lan Panjenengané kandha: 'Satemene Aku kandha marang kowe, janda mlarat iki wis nyelehaké luwih akèh tinimbang kabèh wong liya; amarga kabèh mau padha nyumbang saka kelimpahané, nanging dhèwèké, saka kamlaratané, nyelehaké kabèh sing diduwèni kanggo urip.'

Lukas 20:45–21:4
Setu minggu kaping 34.

Injil miturut Lukas, bacaan 104

Nalika sawatara wong padha rembugan bab candhi, kandha yèn candhi kuwi dihias nganggo watu-watu larang lan sesajen, Yesus ngendika: 'Wektu bakal teka nalika ora ana siji watu sing bakal tetep ana ing dhuwuré watu liyané saka apa sing kok delok kéné; kabèh bakal rusak.' Lan padha takon marang Panjenengané, 'Gusti, kapan kabèh iki bakal kelakon? Lan apa pratandha yèn kabèh iki bakal kelakon?' Banjur Panjenengané ngandika marang wong-wong mau, 'Bangsa bakal mungsuh bangsa,

lan kraton bakal mungsuh kraton; bakal ana gempa gedhé ing pirang-pirang panggonan, uga pacekelangan, wabah, lan prastawa medeni, sarta pratandha ageng saka swarga.' Nanging nalika kowe weruh Yerusalem dikepung déning pasukan, mangka mangertèni yèn karusakané wis cedhak: nalika kuwi, sing ana ing Yudea padha mlayu menyang gunung-gunung; sing ana ing kutha padha metu saka kutha; lan sing ana ing désa-désa aja mlebu ing kutha, amarga iki dina-dina paukuman, supaya kabèh sing wis katulis bisa kelakon. Celaka wong-wong sing meteng lan sing nyusoni bayi ing jaman kuwi; awit bakal ana sangsara gedhe ing donya lan murka marang bangsa iki: lan padha bakal tiba ing pinggir pedhang lan bakal dadi tawanan ing antarané kabèh bangsa; lan Yerusalem bakal diinjak-injak déning bangsa-bangsa liya nganti wektu bangsa-bangsa kuwi rampung.

Lukas 21:5-7; 10-11; 20-24
Rebo minggu kaping 29.

Injil miturut Lukas, diwiwiti saka ayat 105

Gusti ngandika: 'Ati-ati supaya kowe ora kesasar, awit akèh wong bakal teka nganggo jenengku, kandha, "Aku iki"; lan wektuné wis cedhak: aja ngetutaké wong-wong mau.' Nalika kowe krungu kabar babagan perang lan pemberontakan, aja kaget, awit kabeh iku kudu kelakon dhisik; nanging pungkasané ora bakal langsung teka. Bakal ana pratandha ing srengéngé, rembulan, lan lintang-lintang, lan ing bumi manungsa bakal kélangan pangarep-arep lan bingung; segara bakal nggerem lan ngamuk; wong-wong bakal pingsan amarga wedi lan amarga ngarep-arep bencana sing bakal teka ing donya, amarga kuwasa ing langit bakal goyang; lan banjur padha bakal weruh Putraning Manungsa rawuh ing mega kanthi kuwasa lan kamulyan ageng. Langit lan bumi bakal sirna, nanging tembungku ora bakal sirna. Mula, awasna supaya atimu ora kabehan dening kesrakan mangan, mabuk-mabukan, lan kuwatir urip donya iki, supaya dina iku ora teka dumadakan tumrap kowe; amarga dina iku bakal teka tumrap kabeh sing manggon ing lumahing bumi kaya jerat; mulané, tansah waspada lan ndedonga, supaya kowe padha pantes luput saka kabèh prahara sing bakal teka lan bisa ngadeg ing ngarsané Putrané Manungsa.

Lukas 21:8-9, 25-27, 33-36
Setu Pangan Daging.

Injil miturut Lukas, bacaan 106

Gusti ngandika marang para muridé: 'Ati-ati marang manungsa, awit dhèwèké bakal nyekel kowé dhisik lan nganiaya kowé, nyerahaké kowé menyang sinagoga lan panjara, lan nggawa kowé ngadhep raja-raja lan panguwasa amarga jenengku; lan iki bakal dadi paseksi kanggo kowé.' Mulane, aja padha nyiapake apa sing arep kokomong, awit Aku bakal maringi kowe tutuk lan kawicaksanan sing ora bakal bisa dibantah utawa ditahan dening sapa wae sing mungsuh kowe. Kowe uga bakal dikhianati dening wong tuwa, sedulur, kerabat, lan kanca-kanca, lan ana ing antaramu sing bakal dipatèni; lan kowe bakal dibenci kabèh amarga jenengku, nanging ora ana siji rambute sirahmu sing bakal ilang – kanthi kasabaranmu kowe bakal nylametaké nyawamu.

Lukas 21:12-19
Selasa minggu kaping 29.
Kanggo para Martir.

Injil miturut Lukas, bacaan 107

Gusti ngandika marang para muridé: 'Aja padha sedhih, nanging angungkna sirahmu, awit pambebasanmu wis cedhak.' Banjur Panjenengané nyritakaké parabel marang wong-wong mau: 'Delengen wit ara lan kabèh wit liya: nalika wiwit metu pucuké, kowé dhéwé wis ngerti yèn mangsa panas wis cedhak. Mangkono, nalika kowe padha weruh kabeh iki kelakon, mangertèna yèn Kratoné Gusti Allah wis cedhak. Satemene Aku kandha marang kowe: generasi iki ora bakal sirna nganti kabèh iki kelakon; langit lan bumi bakal sirna, nanging tembung-tembungku ora bakal sirna.

Lukas 21:28-33
Kemis ing minggu kaping 29.

Injil miturut Lukas, bacaan 108A

Ing wektu kuwi, ing wayah awan, Yesus mulang ing candhi, lan ing wayah bengi Panjenengané metu lan nginep ing gunung sing diarani Gunung Zaitun. Lan kabèh wong padha teka marang Panjenengané ing candhi wiwit esuk banget kanggo ngrungokaké Panjenengané. Paskah Roti Tanpa Ragi, sing dikenal minangka Paskah, wis cedhak, lan para imam kepala lan ahli kitab padha nggoleki cara kanggo matèni Panjenengané, amarga padha wedi marang wong-wong. Saiki Setan mlebu ing Yudas, sing dijenengi Iskariot, salah siji saka Rolas; banjur dheweke lunga lan rembugan karo imam-imam kepala lan para panguwasa babagan carane dheweke bisa ngiyanti Gusti marang wong-wong mau. Wong-wong mau bungah lan sarujuk menehi dhuwit marang dheweke; banjur dheweke janji lan ngenteni wektu sing pas kanggo ngiyanti Gusti tanpa ana wong akeh sing nyekseni. Wayah Dina Roti Tanpa Ragi wis teka, nalika domba Paskah kudu dipersembahake, lan Gusti Yesus ngutus Petrus lan Yohanes, pangandikane, 'Mlaku lan siapna Paskah kanggo kita dipangan.'

Lukas 21:37–22:8
Jumat ing minggu kaping 29.

Injil miturut Lukas, wiwitan 108B

Ing wektu kuwi Pesta Roti Tanpa Fermentasi, sing dikenal minangka Paskah, wis cedhak, lan para imam kepala lan para ahli kitab padha nggoleki cara kanggo matèni Panjenengané, amarga padha wedi marang rakyat. Nanging Setan mlebu ing Yudas, sing dijenengi Iskariot, salah siji saka rolas murid, lan dhèwèké lunga lan rembugan karo imam-imam kepala lan para panguwasa babagan carané ngiyanti Panjenengané marang wong-wong mau. Padha bungah lan sarujuk maringi dhuwit marang dhèwèké; lan dhèwèké janji, lan nggoleki wektu sing pas kanggo ngiyanti Panjenengané marang wong-wong mau tanpa ana wong akeh sing nyekseni. Saiki teka Dina Roti Tanpa Ragi, nalika domba Paskah kudu disembelih, lan Yesus ngutus Petrus lan Yohanes, kandha, 'Lunga lan siapna Paskah kanggo kita dipangan.' Padha takon marang Panjenengané, 'Ing endi Panjenengan kersa kita nyiapaké?' Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Nalika kowe mlebu kutha, kowe bakal ketemu wong lanang sing nggawa kendi banyu; tututi dhèwèké menyang omah sing dituju, banjur kandhaa marang sing duwé omah, "Guru kandha marang kowe: Ing endi kamar sing bisa tak gunakaké kanggo mangan Paskah karo murid-muridku?"' Lan dhèwèké bakal nuduhaké marang kowe sawijining kamar gedhé ing ndhuwur sing wis diiapaké; ing kono kowe siapna.' Padha mangkat lan nemokake kaya kang wis diandharake marang wong-wong mau, banjur padha nyiyapake Paskah. Nalika wayahe wis teka, Panjenengané lungguh ing meja, lan rolas rasul padha ana ing kono, banjur Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Aku pancen kepéngin banget mangan Paskah iki karo kowe kabèh sadurungé sangsara; awit aku kandha marang kowe kabèh, aku ora bakal mangan manèh nganti kabèh iku kelakon ing Kratoné Gusti Allah.' Lan Panjenengané njupuk cangkir, lan sawisé matur nuwun, Panjenengané ngendika, 'Jupuk iki lan padha bareng-bareng ngombe; awit aku kandha marang kowe kabèh, aku ora bakal ngombe woh anggur manèh nganti Kratoné Gusti Allah teka.' Lan Panjenengané njupuk roti, lan sawisé ngucapake panuwun, Panjenengané mecah roti mau lan maringi marang wong-wong mau, pangandikane, 'Iki badanKu, sing diserahake kanggo kowe; lakokna iki minangka pangeling marang Aku.' Mangkono uga, sawisé dhahar bengi, Panjenengané njupuk cawan, pangandikane, 'Cawan iki Prajanjian Anyar ing getihKu, sing ditumpahkan kanggo kowe.' 'Delengen, tangané wong sing ngiyanti Aku ana ing meja karo Aku; nanging Putrané Manungsa bakal lunga kaya sing wis ditemtokaké, nanging cilaka wong sing ngiyanti Panjenengané.' Banjur padha miwiti takon siji lan sijiné, sapa ing antarané sing bakal nindakake kuwi. Ana uga pasulayan ing antarané wong-wong mau babagan sapa ing antarané wong-wong mau sing paling gedhé. Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Para raja mréntahaké bangsa-bangsa, lan sing nduwé kuwasa dianggep minangka panyuwun; nanging kowé kabèh aja kaya ngono. Nanging, sapa waé sing paling gedhé ing antarané kowé kabèh kudu kaya sing paling cilik, lan sing mimpin kudu kaya abdi. Soalé sapa sing luwih gedhé: sing lungguh ing méja, utawa sing ngladèni? Mesthiné sing lungguh ing méja, ta? Lan aku ana ing antaramu kaya wong sing ngladèni. Nanging kowe wis tetep ana ing sisihku nalika aku ngalami cobaan, lan aku maringi marang kowe, kaya Rama maringi marang aku, Karajan, supaya kowe bisa mangan lan ngombe ing mejaku ing Karajanku, lan lungguh ing tahta

kanggo ngadili rolas suku Israel. Lan Gusti kandha: 'Simon! Simon! Delengen, Setan wis nyuwun supaya nyaring kowe kaya gandum, nanging Aku wis ndedonga supaya imanmu ora gagal; lan kowe, sawise mbalik, kuwatna sedulurmu.' Panjenengané mangsuli, 'Gusti, aku siap lunga karo Panjenengan nganti menyang penjara lan pati.' Nanging Panjenengané kandha, 'Aku kandha marang kowe, Petrus, manuk jantan ora bakal muni dina iki sadurungé kowe kaping telu mbantah yèn kowe ngerti Aku.' Lan Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Nalika Aku ngutus kowe metu tanpa kantong, utawa kantong lelungan, utawa sandal, apa kowe kekurangan apa-apa?' Padha mangsuli, 'Ora ana apa-apa.' Banjur Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Nanging saiki, sapa sing nduwé kantong dhuwit, muga njupuk; mangkono uga kantong; lan sapa sing durung nduwé, muga adol jubahé lan tuku pedhang; awit Aku kandha marang kowé, sing katulis bab Aku iki kudu kawujud: "Lan Panjenengané diétung bareng karo wong-wong sing nindakake kaluputan." Amarga apa sing katulis bab Aku iki bakal tekan pungkasané.' Wong-wong mau mangsuli, 'Gusti, iki ana loro pedhang.' Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Wis cukup.' Banjur Panjenengané metu, lumaku kaya biyasané menyang Gunung Zaitun, lan para muridé mèlu.

Lukas 22:1-39
Kemis Suci, ing Matins.

Injil miturut Lukas, Bab 109

Ing wektu kuwi, Yesus lunga, kaya biasané, menyang Gunung Zaitun, lan para muridé mèlu. Nalika Panjenengané tekan panggonan kuwi, Panjenengané kandha marang para muridé, 'Ndonga supaya kowé ora tiba ing panggodaan.' Banjur Panjenengané mundur saka kono sejauh lontaran watu, sujud lan ndonga, kandha, 'Bapa! Oh, yèn kersa Panjenengan nglilani cangkir iki lumampah saka kula! Nanging, sanadyan mangkono, dudu karsa kula, nanging karsa Panjenengan kedadéyan.' Lan nalika Panjenengané rawuh marang para muridé, Panjenengané nemoni wong-wong mau padha turu amarga sedhih, lan Panjenengané ngendika marang wong-wong mau, "Ngapa kowe padha turu? Bangun lan ndedonga, supaya kowe ora tiba ing panggodha." Nalika Panjenengané isih ngandika, teka sawijining kumpulan wong, dipimpin déning salah siji saka rolas murid, sing jenengé Yudas, sing nyedhak marang Gusti Yesus arep nyium Panjenengané. Amarga Panjenengané wis maringi pratandha marang para murid: 'Sing tak ciumi iku dhèwèké.' Gusti Yesus kandha marang Yudas, 'Yudas! Kowé ngianati Putrané Manungsa nganggo ciuman?' Para murid sing ana ing kono, nalika weruh apa sing arep kelakon, padha kandha marang Gusti, 'Gusti, apa kita kudu nyabet nganggo pedhang?' Lan salah sijine nyabet abdi imam agung lan motong kuping tengene. Banjur Gusti Yesus kandha, 'Cukup! Mandheg.' Lan Panjenengané nyentuh kupingé lan marasaké. Nanging marang para imam kepala, para panguwasa candhi, lan para sepuh sing padha kumpul nglawan Panjenengané, Gusti Yesus ngandika, 'Apa kowe padha teka nganggo pedhang lan pentungan kaya arep nangkep aku? Saben dina aku ana ing candhi karo kowe, lan kowe ora nate nyentuh aku; nanging saiki wayahe kowe, lan kakuwatan pepeteng.' Padha nyekel Panjenengané, nggawa Panjenengané lunga, lan nggawa Panjenengané menyang omahé imam agung. Nanging Petrus mèlu saka adoh. Nalika padha nyalaké geni ing tengah pekarangan lan padha lungguh bebarengan, Petrus lungguh ing antarané wong-wong mau. Ana sawijining abdi wadon, nalika weruh Panjenengané lungguh ing sacedhak geni lan ndelok Panjenengané kanthi teliti, kandha, 'Wong iki uga bebarengan karo Panjenengané.' Nanging Panjenengané mbantah, kandha marang abdi wadon mau, 'Aku ora kenal Panjenengané.' Ora suwe sawisé kuwi, ana wong liya sing ndelok dhèwèké banjur kandha, 'Kowé uga salah sijiné wong-wong mau.' Nanging Petrus kandha marang wong kuwi, 'Ora!' Watara sakjam sawisé kuwi, ana manèh wong liya sing negesaké, 'Mesthiné wong iki uga bebarengan karo Panjenengané, merga dhèwèké wong Galilea.' Nanging Petrus kandha marang wong kuwi, 'Aku ora ngerti apa sing kok omong.' Lan sanalika, nalika dhèwèké isih ngomong, manuk jantan muni. Banjur Gusti mbalèk lan ndelok Petrus, lan Petrus kelingan marang pangandikane Gusti, yèn Panjenengané wis kandha marang dhèwèké, 'Sadurungé manuk jantan muni, kowé bakal mbantah Aku telung kaping.' Lan metu, dhèwèké nangis kenceng. Para priya sing nyekel Yesus ngina lan nggebuk Panjenengané; lan sawisé matèni mripaté, padha nggebuk pasuryané lan takon, 'Kira-kira sapa sing nggebuk Panjenengané?' Lan padha ngucapake akèh cacian liya marang Panjenengané. Nalika awan wis teka, para tuwa

bangsa, para imam kepala lan para ahli kitab padha kumpul, lan padha nggawa Panjenengané ing ngarepé Sanhedrin lan kandha, 'Apa Kowé iku Kristus? Coba kandha marang kita.' Panjenengané mangsuli, 'Yen tak kandha marang kowé, kowé ora bakal pracaya; lan yen tak takon marang kowé, kowé ora bakal mangsuli Aku, lan ora bakal ngeculaké Aku; wiwit saiki Putraning Manungsa bakal lungguh ing sisih tengening kakuwasaning Gusti Allah.' Lan kabèh padha kandha, 'Dadi kowe iku Putraning Allah?' Panjenengané mangsuli, 'Kowe padha kandha yèn aku.' Padha kandha, 'Apa isih perlu saksi manèh? Amarga kita wis krungu dhéwé saka cangkémé.' Lan kabèh wong padha mungghah lan nggawa Panjenengané marang Pilatus.

Lukas 22:39–42; 45b–23:1
Selasa Minggu Keju.

Injil miturut Lukas, maca 110

Ing wektu kuwi para imam kepala, para ahli kitab, lan para sepuh bangsa nggawa Yesus marang Pilatus lan wiwit nuduh Panjenengané, kandha: 'Kita wis nemokake yèn Panjenengané ngrusak bangsa kita lan nglarang kita mbayar pajeg marang Kaisar, lan ngakoni yèn Panjenengané iku Kristus, Sang Raja.' Pilatus takon marang Panjenengané: 'Dadi Panjenengan iku Raja wong Yahudi?' Panjenengané mangsuli: 'Kowe ngomong kaya ngono.' Pilatus kandha marang para imam kepala lan wong-wong, 'Aku ora nemokake alesan kanggo nyalahake wong iki.' Nanging padha tetep kandha yèn Dhèwèké ngganggu wong-wong, mulang ing saindenging Yudèa, wiwit saka Galilea nganti ing kéné. Nalika Pilatus krungu bab Galilea, dhèwèké takon, 'Apa Panjenengané wong Galilea?' Lan sawisé mangertèni yèn Panjenengané asalé saka wewengkoné Herodes, dhèwèké ngutus Panjenengané marang Herodes, sing uga ana ing Yerusalem wektu kuwi. Nalika Herodes ndeleng Gusti Yesus, panjenengané bungah banget, awit wis suwe kepéngin ndeleng Panjenengané, merga wis krungu akèh bab Panjenengané; lan panjenengané ngarep-arep ndeleng mujijat saka Panjenengané, banjur takon akèh pitakon marang Panjenengané, nanging Panjenengané ora mangsuli. Ing wektu kuwi, para imam kepala lan para ahli kitab padha ngadeg ing kono, kanthi getol nuduh Panjenengané. Nanging Herodes, bebarengan karo prajurité, sawisé ngremehake lan ngolok-olok Panjenengané, banjur nganggo busana sing mewah lan ngirim Panjenengané bali marang Pilatus. Ing dina iku Pilatus lan Herodes dadi kanca, amarga sadurungé padha mungsuh siji lan sijiné. Pilatus, sawisé ngundang para imam kepala, para panguwasa, lan wong akèh, kandha marang wong-wong mau: 'Kowe padha nggawa wong iki marang aku kaya wong sing nyurung rakyat mbrontak; lan delengen, aku wis mriksa dheweke ing ngarepmu lan ora nemokake wong iki salah ing salah siji tuduhan sing kowe ajokake marang dheweke; uga Herodes ora, amarga aku wis ngutus dheweke marang dheweke; lan ora ana apa-apa sing pantes paukuman pati sing ditemokake ing dheweke; mula, sawisé ngukum dheweke, aku bakal mbebasake dheweke.' Lan lumrahé piyambaké nalika pesta iku mbébasaké siji narapidana marang wong-wong. Nanging kabèh wong padha muni banter, 'Salibna dhèwèké! Bebasna Barabbas marang kita.' Barabbas wis dipenjara amarga nyebabaké pemberontakan ing kutha lan amarga matèni wong. Pilatus ngangkat swarané manèh, kepéngin mbébasaké Yésus. Nanging wong-wong mau padha muni banter, 'Salibna! Salibna!' Kanggo kaping telu Pilatus kandha marang wong-wong mau, 'Apa salahé? Aku ora nemokaké alesan apa-apa kanggo paukuman pati ing dhèwèké; mula sawisé dakukum, bakal tak bebasaké.' Nanging wong-wong mau terus nuntut kanthi banter banget supaya dhèwèké disalib; lan swarané, bebarengan karo para imam kepala, menang. Mula Pilatus mutusaké nuruti panjaluké, banjur mbebasaké narapidana sing wis dipenjara amarga pambangkangan lan pembunuhan, yaiku wong sing padha jaluk; nanging Pilatus nyerahaké Yésus marang kersané wong-wong mau. Lan nalika padha nggawa Panjenengané, padha nyekel Simon saka Kirene sing lagi teka saka désa, banjur masrahaké salib mau marang dhèwèké supaya nggawa ing mburiné Yesus. Akèh wong padha mèlu, kalebu para wadon sing padha nangis lan meratapi Panjenengané. Nanging Yesus mbalèk marang wong-wong mau lan kandha: 'Bocah wadon-bocah Yerusalem! aja nangisi Aku, nanging nangisna awakmu lan anak-anakmu; amarga bakal teka dina-dina nalika wong bakal kandha, 'Begja wong sing mandul, lan kandhutan sing ora tau nglairake, lan dhadha sing ora tau nyusoni!' Banjur padha bakal miwiti kandha marang gunung-gunung, 'Rubuhna marang kita!' lan marang bukit-bukit, 'Tutupna kita!' Amarga yèn wong nindakake iki marang wit ijo,

apa sing bakal kelakon marang wit garing? Ana loro penjahat digawa bareng karo Panjenengané kanggo dipatèni. Lan nalika padha tekan panggonan sing diarani Kalvari, ing kono padha nancepake salib Panjenengané lan para penjahat mau, siji ing sisih tengen lan sijiné ing sisih kiwa. Nanging Yésus kandha, 'Bapa, apuraen wong-wong mau, amarga padha ora ngerti apa sing padha tindakake.' Wayah kira-kira jam enem awan, banjur peteng nyebar ing saindenging tanah nganti jam sanga; srengéngé dadi peteng, lan tirai ing candhi koyak dadi loro. Yesus muni banter, 'Bapa, ing tangan Panjenengan kula pasrahake nyawa kula.' Sawisé ngendika mangkono, Panjenengané séda. Nalika serdadu Roma sing mimpin pasukan iku weruh apa sing kelakon, dhèwèké muji Gusti Allah lan kandha, 'Tenan, wong iki wong sing bener.' Lan kabèh wong sing padha kumpul ndelok kedadéan iki, sawisé weruh apa sing kelakon, padha bali, padha nggebuk-nggebuk dhadhane. Nanging kabèh wong sing padha kenal karo dhèwèké, lan para wong wadon sing wis mèlu dhèwèké saka Galilea, padha ngadeg adoh-adoh lan ndelok kedadéan-kedadéan iki. Banjur ana sawijining wong aran Yusuf, anggota Majelis, wong sing becik lan bener sing ora melu rembugan utawa putusan Majelis; saka Arimatea, sawijining kutha ing Yudea, lan uga ngenteni Kratoning Gusti Allah, menyang Pilatus lan njaluk awaké Yesus; lan sawisé njupuk mayit mau, dhèwèké ngubengi nganggo kain linen lan nyelehaké ing kuburan sing digali saka watu, sing durung tau ana sing dikubur ing kono. Dina iku dina Jumat, lan Sabat arep diwiwiti. Para wanita sing wis teka karo Yesus saka Galilea uga mèlu lan mirsani kuburan lan kepiye awaké disandhang; lan sawisé padha bali, padha nyiyapaké rempah-rempah lan minyak wangi; lan ing dina Sabat padha ngaso, manut paugeran.

Lukas 23:1B-34A; 44-56
Kemis ing Minggu Keju.

Injil miturut Lukas, diwiwiti 111

Ing wektu kuwi, ana loro penjahat uga digawa metu kanggo diukum pati bareng karo Yesus. Nalika padha tekan panggonan sing diarani Kalvari, padha nsalib Panjenengané ing kono, bebarengan karo para penjahat mau, siji ing tengené lan sijiné ing kiwané. Nanging Yesus kandha, 'Bapa, apuraen wong-wong mau, amarga padha ora ngerti apa sing padha tindakake.' Lan para prajurit padha mbagi-mbagi sandhangan Panjenengané, lan undhian kanggo iku. Wong-wong padha ngadeg lan nyawang. Para panguwasa uga ngolok-olok Panjenengané, kandha, 'Dhèwèké wis nylametaké wong liya; nylametaké awaké dhéwé yèn dhèwèké iku Kristus, Pilihané Gusti Allah.' Para prajurit uga ngolok-olok Panjenengané, padha maju nyawisaké cuka marang Panjenengané lan kandha, 'Yèn kowé iku Raja wong Yahudi, nylametaké awakmu dhéwé.' Lan ana tulisan ing ndhuwuré, sing ditulis nganggo basa Yunani, Latin, lan Ibrani: 'Iki Raja wong Yahudi.' Salah siji penjahat sing disalib ngina Panjenengané, kandha, 'Yèn Kowe iku Kristus, nylametaké awakmu dhéwé lan kita.' Nanging siji liyane nyerang kancane lan kandha, 'Apa kowe ora wedi marang Gusti Allah, amarga kowe uga kena paukuman sing padha? Kita pantes nampa paukuman amarga kita nampa akibat saka apa sing wis kita tindakake, nanging wong iki ora nindakake apa-apa sing salah.' Banjur dhèwèké kandha marang Yésus, 'Gusti, élinga aku menawa Panjenengan rawuh ing kraton Panjenengan!' Lan Yesus ngandika marang dheweke, 'Satemene Aku ngandika marang kowe, dina iki kowe bakal ana karo Aku ing swarga.' Wayah kira-kira jam enem, pepeteng nutupi saindenging bumi nganti jam sanga; srengéngé dadi peteng, lan tirai ing candhi koyak dadi loro. Yesus muni banter, 'Bapa, ing tangan Panjenengan kula pasrahake nyawa kula.' Sawisé ngendika mangkono, Panjenengané nyerah nyawa. Nalika serdadu Roma sing mimpin pasukan iku weruh apa sing kelakon, dhèwèké muji Gusti Allah lan kandha, 'Tenan, wong iki bener.' Lan kabèh wong sing padha kumpul ndelok, sawisé weruh apa sing kelakon, padha bali, padha nggebuk-nggebuk dhadhane. Nanging kabèh wong sing padha kenal marang Panjenengané, lan para wong wadon sing wis mèlu Panjenengané saka Galilea, padha ngadeg adoh-adoh lan ndelok kabèh mau.

Lukas 23:32-49
Jum'at Agung, Injil kaping wolu ing Matins.
Jumat Agung, ing jam enem.

Injil miturut Lukas, wiwitan 112

Ing wektu kuwi, ing dina kapisan minggu, esuk banget, para wanita teka ing kuburan, nggawa rempah-rempah sing wis disiapake, lan ana uga wong liya bareng karo dheweke; nanging padha weruh watu tutup kuburan wis digulingake. Lan nalika padha mlebu, padha ora nemokake badané Gusti Yesus. Nalika padha gumun bab iki, dumadakan ana loro priya nganggo sandhangan padhang ngadeg ing ngarepé. Lan amarga padha wedi lan nyungkém pasuryané marang lemah, priya-priya mau kandha marang wong-wong wadon, 'Ngapa kowe padha nggoleki sing urip ing antarané wong mati?' Panjenengané ora ana ing kéné; Panjenengané wis wungu. Elinga marang pangandikané nalika Panjenengané isih ana ing Galilea, ngandhani kowé yèn Putrané Manungsa kudu diserahkan ing tangané wong-wong sing dosa, disalib, lan bakal wungu manèh ing dina katelu. Lan padha kelingan marang pangandikane; banjur padha mulih saka kuburan, lan nyritakake kabèh mau marang sewelas murid lan marang kabèh wong liya. Wong-wong mau yaiku Maria Magdalena, Yohana, Maria ibu Yakobus, lan liyané sing padha bebarengan, sing nyritakake kabar iki marang para Rasul. Nanging tembung-tembung mau katon mung omong kosong, lan padha ora pracaya. Nanging Petrus tangi, mlayu menyang kuburan; banjur nundhuk, lan weruh mung kain linen sing ana ing kono, banjur bali, gumun ing atiné apa sing wis kelakon.

Lukas 24:1-12
Injil Minggu 4.

Injil miturut Lukas, wiwitan 113

Nalika semana Petrus tangi, mlayu menyang kuburan, lan nundhuk ndeleng mung kain linen sing ana ing kono; banjur bali, gumun ing atiné marang apa sing wis kelakon. Ing dina iku, loro wong mau padha mlaku menyang sawijining desa sing diarani Emmaus, watara enem puluh stadia saka Yerusalem; lan padha rembugan babagan kabèh prastawa mau. Lan nalika padha rembugan lan ngrembug bab-bab mau, Gusti Yesus piyambak nyedhak lan mlaku bareng karo wong-wong mau. Nanging mripaté ora bisa ngenali Panjenengané. Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Apa sing kok rembugan bareng-bareng nalika mlaku, lan kenapa kowe katon sedhik?' Salah sijiné, jenengé Kleopas, mangsuli, 'Apa kowe siji-sijiné wong sing teka ing Yerusalem nanging ora ngerti apa sing wis kelakon ing kéné ing dina-dina iki?' Lan Panjenengané takon marang wong-wong mau, 'Apa sing kok rembugan bareng-bareng nalika mlaku?' Wong-wong mau mangsuli, 'Bab Yesus saka Nazaret, sing dadi nabi, kuwasa ing pakaryan lan tembung ing ngarepé Gusti Allah lan kabèh wong; kepiye para imam kepala lan panguwasa kita nyerahké Panjenengané supaya diukum pati lan disalib. Lan kita padha ngarep-arep yèn Panjenengané iku sing bakal mbebasaké Israel; nanging saiki wis telung dina wiwit kedadéyan iki. Nanging sawatara wong wadon saka kita ngagetké kita: dhèwèké menyang kuburan esuk tenan lan ora nemokaké awaké; lan nalika padha bali, padha nyritakaké yèn wis weruh peparang saka malaékat, sing kandha yèn Panjenengané wis urip. Mula sawatara saka kita lunga menyang kuburan lan nemokake kaya sing diomongake para wanita, nanging kita ora weruh Panjenengané. Banjur Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Heh kowe wong bodho lan atimu alon pracaya marang kabèh sing wis diomongaké para nabi! Apa ora perlu Sang Kristus nandhang sangsara kaya ngéné lan banjur mlebu ing kamulyané?' Lan wiwit saka Musa lan kabèh para Nabi, Panjenengané nerangaké marang wong-wong mau kabèh sing wis kacathet bab Panjenengané ing kabèh Kitab Suci. Nalika padha wis cedhak karo désa panggonané, Panjenengané tumindak kaya arep nerusaké lelampahan. Nanging wong-wong mau nyakinaké Panjenengané, "Mangga, mampirilah lan nginep karo kita, awit wis meh sonten." Mula Panjenengané mlebu lan nginep karo wong-wong mau. Lan nalika Panjenengané dhahar bebarengan karo wong-wong mau, Panjenengané njupuk roti, matur nuwun, mecah, banjur maringi marang wong-wong mau. Banjur mripaté padha kabuka, lan padha ngenali Panjenengané. Nanging Panjenengané sirna saka pandelengané. Lan padha kandha siji lan sijiné, 'Apa atiné kita ora kobong sajrone Panjenengané ngandika marang kita ing dalan lan nerangaké Kitab Suci marang kita?' Lan padha mangkat nalika semana lan bali menyang Yerusalem, ing kono padha nemoni sewelas rasul lan kanca-kancane padha kumpul, kang padha kandha yèn Gusti pancèn wis tangi lan wis ngetokake dhiru marang Simon. Lan

padha nyritakake apa sing kelakon ing dalan, lan kepiyé Panjenengané dingerteni déning wong-wong mau nalika Panjenengané mecah roti.

Lukas 24:12–35
Injil Minggu Kaping Lima.
Selasa ing Minggu Padhang.

Injil miturut Lukas, wiwitan 114

Ing wektu iku, Yesus tangi saka pati, ngadeg ing tengah-tengah para muridé lan kandha marang wong-wong mau, 'Tentrem kowé kabèh.' Padha kaget lan wedi, awit padha nyangka yèn padha weruh roh. Nanging Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Ngapa kowé kabèh kaget, lan ngapa pikiran kaya ngono muncul ing atimu? Delengen tangan lan sikilku; iki aku dhewe; nyentuh aku lan delengen; roh ora duwe daging lan balung, kaya sing kowe deleng aku duwe.' Lan sawise ngomong kaya ngono, Panjenengané nuduhake tangan lan sikilé marang wong-wong mau. Nanging nalika wong-wong mau isih ora percaya merga kabungahan lan padha gumun, Panjenengané kandha, 'Apa kowe duwe panganan ing kéné?' Padha maringi Gusti sepotong iwak panggang lan sawetara sarang madu. Gusti njupuk lan mangan ing ngarepé wong-wong mau. Banjur Gusti kandha marang wong-wong mau, 'Iki sing wis tak kandhakake marang kowe nalika aku isih ana karo kowe: kabèh sing ditulis babagan aku ing Kitab Torèté Musa, para Nabi lan Mazmur kudu kelakon.' Banjur Gusti mbukak pikirané supaya padha mangertèni Kitab Suci. Lan Panjenengané kandha marang wong-wong mau, 'Mangkono kang wis katulis, lan mangkono uga perlu Sang Kristus nandhang sangsara lan tangi saka pati ing dina katelu, lan supaya pangapura lan pangapura dosa diwartakaké ing asmané marang kabèh bangsa, diwiwiti saka Yerusalem.' Kowe kabèh iku saksi bab-bab iki. Lan Aku bakal ngutus janji Sang Rama marang kowe kabèh; nanging kowe kabèh kudu tetep ana ing kutha Yerusalem nganti kowe kabèh diparingi kuwasa saka dhuwur. Lan Panjenengané ngeteraké wong-wong mau tekan Betania, banjur ngunggulaké tangané lan mberkahi wong-wong mau. Lan nalika Panjenengané mberkahi wong-wong mau, Panjenengané miwiti pamitan saka wong-wong mau lan kabawa munggah menyang swarga. Wong-wong mau nyembah Panjenengané lan bali menyang Yerusalem kanthi kabungahan gedhé. Lan wong-wong mau tansah ana ing candhi, muji lan mberkahi Gusti Allah. Amin.

Lukas 24:36–53
Injil Minggu Kaping Enem.
Pangunggahané Gusti, ing Liturgi.

[Mbalèk menyang dhaptar isi.](#)

INJIL MITURUT YOHANES

Injil miturut Yohanes, wiwitan 1

Ing wiwitan ana Sabda, lan Sabda iku ana ing ngarsané Gusti Allah, lan Sabda iku Gusti Allah. Dheweke ana ing ngarsané Gusti Allah wiwit wiwitan. Lumantaré dheweke kabèh mau kawangun; tanpa dheweke ora ana siji barang sing kawangun. Ing dheweke ana urip, lan urip iku dadi pepadhangé manungsa. Pepadhang iku sumunar ing pepeteng, lan pepeteng ora ngungkuli pepadhang iku. Ana sawijining wong sing dikirim saka Gusti Allah; jenenge Yohanes. Dheweke teka minangka saksi, kanggo nyekseni Cahya, supaya kabeh wong pracaya lumantar dheweke. Dheweke dudu Cahya, nanging dikirim kanggo nyekseni Cahya. Ana Cahya sejati, kang padhang marang saben wong sing teka ing donya. Panjenengané ana ing donya, lan donya iki dumadi lumantar Panjenengané, nanging donya ora ngenali Panjenengané. Panjenengané rawuh menyang panggonané dhéwé, nanging wong-wongé dhéwé ora nampa Panjenengané. Nanging marang kabèh sing nampa Panjenengané, sing pracaya marang asmané, Panjenengané maringi hak dadi anak-anaké Gusti Allah—anak-anak sing lair ora saka getih, ora saka kersané daging, ora saka kersané manungsa, nanging saka Gusti Allah. Lan Sabda iku wis dadi daging lan manggon ing antarané kita, kebak sih lan kabeneran; lan kita wis nyumurupi kamulyané, kamulyané minangka Putra tunggal saka Rama. Yohanes maringi kesaksian bab Panjenengané lan muni: 'Iki wong sing tak kandhakake, "Sing teka sawisé aku malah wis ana ing ngarepku, amarga Panjenengané wis ana sadurungé aku."' Lan saka kamulyané kita kabèh nampa sih-rahmat demi sih-rahmat; awit Torèt diwènèhaké lumantar Musa, nanging sih-rahmat lan kabeneran teka lumantar Yesus Kristus.

Yohanes 1:1–17
Ing Sasi Paskah Suci Agung, nalika Liturgi.

Injil miturut Yohanes, wiwitan 2

Ora ana siji wae sing tau weruh Gusti Allah; siji-sijine Putra, kang ana ing pangkuan Rama, Panjenengané wis ngetokaké Panjenengané. Lan iki seksi Yohanes, nalika wong Yahudi ngutus imam-imam lan orang Lewi saka Yerusalem kanggo takon marang dhèwèké, 'Sapa kowé?' Dhèwèké ngakoni lan ora mbantah; dhèwèké ngakoni, 'Aku dudu Kristus.' Lan padha takon marang dhèwèké, 'Dadi kowé kuwi Elia?' Dhèwèké mangsuli, 'Ora.' 'Pangandikane Nabi?' Dhèwèké mangsuli, 'Ora.' Wong-wong mau kandha marang dhèwèké, 'Sapa kowé, supaya kita bisa maringi wangsulan marang wong-wong sing ngutus kita: kowé kandha apa bab awakmu dhéwé?' Dhèwèké mangsuli, 'Aku iki swara wong sing muni ing ara-ara samun: "Rampungna dalané Gusti", kaya sing diomongaké nabi Yesaya.' Wong-wong sing diutus mau saka wong Farisi; Lan padha takon marang dhèwèké, 'Napa kowé mbaptis, yèn kowé dudu Kristus, dudu Elia, lan dudu nabi?' Yohanes mangsuli, 'Aku mbaptis nganggo banyu; nanging ana ing antaramu Siji sing kowé ora kenal. Dhèwèké sing bakal teka sawisé aku, nanging wis luwih dhisik tinimbang aku.' Aku ora pantes mbukak tali sandalé. Kedadéan iki ana ing Betabara ing sisih Yordania, ing ngendi Yohanes mbaptis.

Yohanes 1:18–28
Senèn ing Minggu Padhang.

Injil miturut Yohanes, Bab 3

Ing wektu kuwi, Yohanes ndeleng Gusti Yesus rawuh marang dheweke lan kandha: 'Lirika, Anak Domba Allah sing mbusak dosa donya. Iki wong sing tak omongake: "Ana wong sing bakal teka sawisé aku, nanging dheweke luwih dhisik tinimbang aku, amarga dheweke wis ana sadurunge aku."' Aku ora ngerti Panjenengané; nanging aku teka kanggo mbaptis nganggo banyu supaya Panjenengané katon marang Israel. Lan Yohanes nyekseni, kandha, 'Aku weruh Roh mudhun saka swarga kaya manuk dara lan manggon ing Panjenengané.' Aku ora ngerti Panjenengané; nanging Panjenengané

sing ngutus aku kanggo mbabtis nganggo banyu kandha marang aku, 'Sing kowe deleng Roh mudhun lan manggon ing Panjenengané—Panjenengané iku sing bakal mbabtis nganggo Roh Suci.' Lan aku wis weruh lan maringi kesaksian yèn Panjenengané iki Putrané Allah.

Yohanes 1:29–34
7 Januari, St Yohanes Pembaptis.

Injil miturut Yohanes, bab 4

Nalika semana, Yohanes lagi ana ing kono karo loro muridé. Nalika dhèwèké weruh Yésus rawuh marang dhèwèké, dhèwèké kandha, 'Wongé, Anak Dombaé Allah.' Sawisé krungu tembung-tembung mau saka dhèwèké, loro muridé kuwi mèlu Yésus. Yésus muter lan ndeleng wong-wong mau mèlu, banjur kandha marang wong-wong mau, 'Kowe padha nggoleki apa?' Wong-wong mau mangsuli, 'Rabi' – tegesé 'Guru' – 'ngendi panjenengan manggon?' Yésus kandha marang wong-wong mau, 'Mèlu lan delengen.' Mula padha mèlu lan ndeleng ing ngendi Panjenengané manggon, lan padha manggon karo Panjenengané dina iku. Wektu iku watara jam sepuluh. Salah siji saka loro sing wis krungu Yohanes ngomong bab Gusti Yesus lan banjur mèlu Panjenengané yaiku Andhreas, adhine Simon Petrus. Dhèwèké sing pisanan nemokaké adhine Simon lan kandha marang dhèwèké, 'Kita wis nemokaké Mesias' – sing tegesé 'Kristus' – lan dhèwèké nggawa dhèwèké marang Gusti Yesus. Yesus mandeng marang dheweke lan ngendika, 'Kowe Simon, putrané Yohanes; kowe bakal dijenengi Kefas,' sing tegesé 'Batu Karang' (Petrus). Ing dina sabanjuré, Yesus mutusaké lunga menyang Galilea; Panjenengané nemokaké Filipus lan ngendika marang dheweke, 'Mèlu aku.' Saiki Filipus iku saka Betsaida, kutha sing padha karo Andhreas lan Petrus. Filipus nemoni Natanael lan kandha marang dheweke, 'Kita wis nemokake Panjenengané sing ditulisaké Musa ing Kitab Torèt lan para Nabi—Yésus, putrané Yusuf, saka Nazaret.' Nanging Natanael kandha marang dheweke, 'Apa ana barang apik sing bisa metu saka Nazaret?' Filipus kandha marang dheweke, 'Ayo teka lan delengen.' Nalika Yesus ndeleng Natanael nyedhaki Panjenengané, Panjenengané kandha bab dheweke, 'Lha iki wong Israel sing sejati, ing ngendi ora ana tipuan.' Nathanael kandha marang Panjenengané, 'Kowe ngerti aku piye?' Gusti Yesus mangsuli, 'Sadurunge Filipus nelok kowe, nalika kowe ana ing sangisore wit ara, aku wis weruh kowe.' Nathanael mangsuli, 'Rabi, Panjenengan Putraning Allah; Panjenengan Raja Israel.' Yesus mangsuli marang dheweke, 'Kowe pracaya amarga Aku kandha marang kowe, "Aku weruh kowe ana ing sangisore wit ara"; kowe bakal weruh bab-bab sing luwih ageng tinimbang iki.' Lan Panjenengané kandha marang dheweke, 'Satemene, temene Aku kandha marang kowe, wiwit saiki kowe bakal weruh swarga kabukak lan malaikat-malaikaté Gusti Allah padha munggah lan mudhun marang Putrané Manungsa.'

Yohanes 1:35–51
Rebo Minggu Padhang.
30 November, Rayané Santo Andreas Rasul.

Injil miturut Yohanes, Bab 5

Ing wektu kuwi, Yesus mutusaké lunga menyang Galilea; lan nalika nemoni Filipus, Panjenengané kandha marang dhèwèké, 'Mèlu Aku.' Filipus kuwi wong Betani, kutha sing padha karo Andhreas lan Petrus. Filipus nemoni Natanael lan kandha marang dheweke, 'Kita wis nemokake Panjenengané sing ditulisaké Musa ing Kitab Torèt lan para Nabi, yaiku Yesus, putrané Yusuf saka Nazaret.' Nanging Natanael kandha marang Filipus, 'Apa bisa metu sing becik saka Nazaret?' Filipus kandha, 'Ayo teka lan delengen.' Nalika Yesus mirsani Natanael nyedhak marang Panjenengané, Panjenengané kandha bab dhèwèké, 'Lha iki wong Israel sejati, ing ngendi ora ana tipu daya.' Natanael kandha marang Panjenengané, 'Kok Panjenengan ngerti aku?' Yesus mangsuli, 'Sadurungé Filipus nelok kowe, nalika kowe ana ing sangisoring wit ara, Aku wis weruh kowe.' Nathanael mangsuli marang Panjenengané, 'Rabi! Panjenengan Putraning Allah; Panjenengan Raja Israel.' Yesus mangsuli marang dheweke, 'Kowe pracaya amarga Aku ngandhani marang kowe, "Aku weruh kowe ana ing sangisore wit ara"; kowe bakal weruh bab-bab sing luwih ageng tinimbang iki.' Lan Panjenengané kandha marang dheweke, 'Satemene, temene Aku kandha marang kowe, wiwit saiki kowe bakal weruh swarga kabuka lan malaikat-malaikaté Gusti Allah padha munggah lan mudhun marang Putrané Manungsa.'

Injil miturut Yohanes, bab 6

Ing wektu kuwi ana pesta manten ing Kana, Galilea, lan ibu Yesus ana ing kono. Yesus lan para muridé uga diundang menyang pesta manten kuwi. Nalika angguré entèk, ibu Yesus kandha marang Panjenengané, 'Wong-wong kuwi ora duwé anggur manèh.' Yesus ngandika marang ibuné, 'Wah, apa sing ana gandhèngané iki antarané aku karo kowé? Wektu aku durung teka.' Ibuné banjur kandha marang para abdi, 'Tindakna apa waé sing dhèwèké dhawuhaké.' Ana ing kono ana enem kendi watu, disiapake manut adat pangresikan Yahudi, saben isi rong utawa telung ukuran. Gusti Yesus ngandika marang para abdi, 'Isia kendi-kendi mau karo banyu.' Mula padha ngisi nganti kebak. Banjur Panjenengané ngandika, 'Saiki, cokot sawetara lan gawa marang pangarsa pesta.' Mula padha njupuk banyu iku. Nalika panguwasa pesta nyicipi banyu sing wis dadi anggur – lan dhèwèké ora ngerti saka ngendi anggur iki asalé, sanadyan para abdi sing nyedot banyu mau padha ngerti – dhèwèké nyaur panganten lan kandha marang dhèwèké, 'Saben wong nyuguhaké anggur sing enak dhisik, lan sawisé wong padha mabuk, banjur sing kurang enak; nanging kowé nyimpen anggur sing enak nganti saiki.' Mangkono Gusti Yesus nindakake mujijat kapisan ing Kana, Galilea, lan ngetokake kamulyanipun; lan para muridé pracaya marang Panjenengané.

Yohanes 2:1–11
Senèn minggu kapindho sawisé Paskah.
Ing pesta Sakramen Perkawinan.**Injil miturut Yohanes, pasal 7**

Nalika semana, Yesus rawuh ing Kapernaum, piyambakipun, ibunipun, sedulur-seduluripun lan para muridé; lan padha manggon ing kono sawetara dina. Paskah Yahudi wis cedhak, lan Yesus munggah menyang Yerusalem lan nemokake ing candhi padha adol sapi, wedhus lan manuk dara, lan tukang tuku-tuku dhuwit padha lungguh ing kono. Mula Panjenengané nggawe cambuk saka tali lan ngusir kabèh saka candhi, kalebu wedhus lan sapi; lan Panjenengané nyebar dhuwit para tukang tukar lan mbalikké mejané. Banjur Panjenengané kandha marang sing adol manuk dreda, 'Mangkatna barang-barang iki; aja nggawe omahé Bapakku dadi omah dagang.' Nalika iku para muridé kelingan ana ing Kitab: 'Semangat kanggo omahé Panjenengan nganti ngrebut aku.' Banjur wong-wong Yahudi kandha marang Panjenengané: 'Tandha apa sing bisa Panjenengan tunjukaké marang kita supaya kita pracaya yèn Panjenengan nduwé wewenang nindakake kabèh iki?' Gusti Yesus mangsuli: 'Rombakna gréja iki, lan ing telung dina Aku bakal nguripaké manèh.' Wong-wong Yahudi mangsuli, 'Pundhaké candhi iki wis 46 taun dibangun, lan kowé arep mbangun manèh ing telung dina?' Nanging Panjenengané lagi nyritakaké candhi awaké dhéwé. Sawisé Panjenengané wungu saka pati, para muridé kelingan yèn Panjenengané wis kandha kuwi, lan padha pracaya marang Kitab Suci lan tembungé Gusti Yesus.

Yohanes 2:12–22
Jumat ing Minggu Padhang.**Injil miturut Yohanes, Bab 8**

Ing wektu kuwi ana sawijining wong saka golongan Farisi, jenenge Nikodemus, salah siji pamimpin wong Yahudi. Dhèwèké teka marang Yésus ing wayah bengi lan kandha marang Panjenengané, 'Rabi, kita ngerti yèn Panjenengan iku guru sing teka saka Gusti Allah; awit ora ana siji waé sing bisa nindakake pratandha-pratandha sing Panjenengan tindakaké kajaba Gusti Allah ana ing panjenengan.' Yesus mangsuli, 'Satemene, temene, Aku kandha marang kowe, menawa ana wong ora lair saka banyu lan Roh, dheweke ora bisa mlebu Karajaning Allah.' Nikodemus kandha marang Panjenengané, 'Kepiye carane wong bisa lair manèh nalika wis tuwa? Apa dheweke bisa mlebu kandungan ibuné kaping pindho lan lair?' Yesus mangsuli, 'Satemene, temene, Aku kandha marang kowe, menawa ana wong sing ora lair saka banyu lan Roh, dheweke ora bisa mlebu Karajaning Allah. Sing lair saka daging iku daging, lan sing lair saka Roh iku roh. Aja kaget menawa Aku kandha marang kowe, "Kowe kudu lair saka dhuwur." Angin sumilir ing ngendi kersane, kowe krungu

swarane, nanging kowe ora ngerti saka ngendi asale utawa menyang ngendi: mangkono uga saben wong sing lair saka Roh.' Nikodemus mangsuli, 'Kepiye bisa mangkono?' Yesus mangsuli marang dheweke, 'Kowe guru bangsa Israel, lan apa kowe ora ngerti bab-bab iki? Satemene, satemene, aku kandha marang kowe: Kita ngomong bab sing kita ngerti, lan nyekseni bab sing wis kita deleng, nanging kowe ora nampa kesaksian kita. Yen aku wis ngandhani kowe bab-bab donya lan kowe ora pracaya, kepiye kowe bakal pracaya yen aku ngandhani kowe bab-bab swarga? Ora ana siji waé sing wis munggah menyang swarga kajaba Putraning Manungsa, sing wis mudhun saka swarga lan saiki ana ing swarga. Kaya Musa ngunggahake ula ing ara-ara samun, mangkono uga Putraning Manungsa kudu diunggahake, supaya saben wong sing pracaya marang Panjenengané ora binasa nanging nduwé urip langgeng.

Yohanes 3:1–15
Kemis ing Minggu Padhang.

Injil miturut Yohanes, Bab 9

Gusti ngendika: 'Ora ana siji-sijia sing wis munggah menyang swarga kajaba Putraning Manungsa, sing wis mudhun saka swarga lan saiki ana ing swarga. Kaya Musa ngunggahake ula ing ara-ara samun, mangkono uga Putraning Manungsa kudu diunggahake, supaya saben wong sing pracaya marang Panjenengané ora binasa nanging nduwé urip langgeng. Amarga Gusti Allah ngasihi donya iki banget, nganti Panjenengané maringi Putrané siji-sijiné, supaya saben wong sing pracaya marang Panjenengané ora bakal binasa nanging nduwé urip langgeng. Gusti Allah ora ngutus Putrané menyang donya iki kanggo ngadili donya, nanging supaya donya bisa kaslametaké lumantar Panjenengané.

Yohanes 3:13–17
Minggu sadurunge Pengangkatan.

Injil miturut Yohanes, diwiwiti saka ayat 10

Gusti Allah ngendika: 'Sabab Gusti Allah ngasihi donya nganti maringi Putrané sing tunggal, supaya saben wong sing pracaya marang Panjenengané ora bakal binasa nanging nduwé urip langgeng. Sabab Gusti Allah ora ngutus Putrané menyang donya kanggo ngadili donya, nanging supaya donya bisa slamet lumantar Panjenengané.' Sapa waé sing pracaya marang Panjenengané ora bakal diukum, nanging sapa waé sing ora pracaya wis diukum, amarga ora pracaya marang asmané Putra Tunggalé Gusti Allah. Lan paukumané yaiku: pepadhang wis rawuh ing donya, nanging manungsa luwih tresna marang pepeteng tinimbang pepadhang, amarga pakaryané ala; awit saben wong sing nindakake sing ala sengit marang pepadhang lan ora teka marang pepadhang, supaya pakaryane ora kabukak, amarga pakaryane ala; nanging sapa wae sing nindakake sing bener teka marang pepadhang, supaya pakaryane katon manawa ditindakake ing Gusti Allah.

Yohanes 3:16–21
Selasa minggu kapindho sawisé Paskah.

Injil miturut Yohanes, diwiwiti saka ayat 11

Ing wektu kuwi, Yesus rawuh karo para muridé menyang tanah Yudéa, lan Panjenengané manggon karo wong-wong mau lan mbaptis. Yohanes uga lagi ngabaptis ing Aenon, cedhak Salim, amarga ana akèh banyu ing kana; lan wong-wong padha teka lan dibaptis, amarga Yohanes durung dipenjara. Banjur ana perselisihan antarané murid-murid Yohanes lan wong-wong Yahudi babagan pangresikan. Wong-wong mau padha teka marang Yohanes lan kandha, 'Rabi! 'Sing ana karo kowe ing Yordania, lan sing kowe kasekseni—delengen, Panjenengané lagi ngabaptis, lan kabèh wong padha menyang Panjenengané.' Yohanes mangsuli, 'Ora ana siji waé sing bisa nampa apa-apa kajaba diwènèhaké saka swarga. Kowe kabèh iku seksi aku, yèn aku wis kandha, 'Aku iki dudu Sang Kristus, nanging aku dikirém sadurungé Panjenengané.' Sing nduwé pangantèn wadon iku pangantèn lanang; nanging kancané pangantèn lanang, sing ngadeg lan ngrungokaké, kabungahané nalika krungu swarané pangantèn lanang. Kabungahané atiku saiki wis kasampurnakaké. Panjenengané kudu saya munggah, nanging aku kudu saya suda. Sing asalé saka dhuwur iku luwih unggul tinimbang kabèh; nanging sing asalé saka donya iki iku manungsa donya, lan ngandika kaya wong donya. Sing asalé

saka swarga iku luwih unggul tinimbang kabèh, lan Panjenengané maringi kesaksian bab apa sing wis dideleng lan dirungokaké; nanging ora ana siji wae sing nampa kesaksiané. Sapa wae sing wis nampa kesaksiané, iku wis maringi cap manawa Gusti Allah iku setya.

Yohanes 3:22–33
Setu Minggu Padhang.

Injil miturut Yohanes, diwiwiti saka ayat 12

Ing wektu kuwi, Yesus rawuh ing sawijining kutha ing Samaria sing aran Sikar, cedhak lahan sing diparingake Yakub marang putrane Yusuf. Ana sumur Yakub ing kono. Yesus, kesel amarga lelampahané, lungguh ing sacedhake sumur. Wektu kuwi watara jam enem. Ana sawijining wanita saka Samaria teka ngisi banyu. Gusti Yesus ngendika marang dheweke, 'Maringana aku ngombe.' Amarga para muridé wis mlebu kutha kanggo tuku panganan. Wanita Samaria kuwi kandha marang Gusti Yesus, 'Kok kowe, wong Yahudi, nyuwun aku, wong Samaria, supaya aku ngombe? Amarga wong Yahudi ora gelem bebarengan karo wong Samaria.' Yesus mangsuli marang dheweke, 'Yen kowe ngerti sih-rahmaté Gusti Allah lan sapa sing kandha marang kowe, "Wenehana aku ngombe", mesthi kowe dhéwé bakal nyuwun marang Panjenengané, lan Panjenengané bakal maringi kowe banyu urip.' Wanita iku kandha marang Panjenengané, 'Pak, panjenengan ora nduwé apa-apa kanggo narik banyu, lan sumur iki jero; saka ngendi panjenengan entuk banyu urip iki? Apa kowe luwih gedhe tinimbang bapak kita Yakub, sing wis maringi kita sumur iki lan dheweke dhewe ngombe saka kene, uga anak-anake lan ternake?' Gusti Yesus mangsuli marang dheweke, 'Sapa wae sing ngombe banyu iki bakal krasa ngelak maneh, nanging sapa wae sing ngombe banyu sing tak paringake ora bakal krasa ngelak maneh; nanging banyu sing bakal tak paringake marang dheweke bakal dadi mata banyu ing jeroné sing mili nganti urip langgeng.' Wadon iku kandha marang Panjenengané, 'Pak, paringi aku banyu iki, supaya aku ora nganti krasa ngelak lan ora perlu manèh teka mriki kanggo njupuk banyu.' Yesus ngandhani dhèwèké, 'Mlaku, jemput bojonmu, banjur bali mrana.' Wadon mau mangsuli, 'Aku ora nduwé bojo.' Yesus ngandhani dhèwèké, 'Bener kowe ngomong, "Aku ora nduwé bojo"; merga kowe wis nduwé limang bojo, lan priya sing saiki kowe duwé kuwi dudu bojomu; apa sing kowe omongké kuwi bener.' Wadon iku kandha marang Panjenengané, 'Pak, aku weruh yèn Panjenengan nabi. Para leluhur kita sembah ing gunung iki, nanging Panjenengan kandha yèn panggonan sing bener kanggo sembah ana ing Yerusalem.' Gusti Yesus kandha marang dhèwèké, 'Percayaa marang aku, bakal ana wektu nalika kowé ora bakal sembah marang Rama ing gunung iki utawa ing Yerusalem. Kowe ora ngerti apa sing kok sembah, nanging kita ngerti apa sing kita sembah, amarga kaslametan asalé saka wong Yahudi. Nanging wektu bakal teka—lan saiki wis teka—nalika para penyembah sing sejati bakal nyembah Rama kanthi roh lan kabeneran, amarga Rama nggoleki penyembah kaya ngono. Gusti iku roh, lan wong-wong sing nyembah marang Gusti kudu nyembah ing roh lan kabeneran.' Wadon iku kandha marang Panjenengané, 'Aku ngerti yèn Sang Mesiya bakal teka—ya iku Kristus; nalika Panjenengané teka, Panjenengané bakal nerangaké kabèh marang kita.' Yesus kandha marang dheweke, 'Aku iki sing ngomong karo kowe.' Ing wektu kuwi murid-muridé teka, lan padha gumun ndeleng Panjenengané lagi ngomong karo sawijining wanita; nanging ora ana siji-sijia sing takon, 'Apa sing kok karepake?' utawa, 'Apa sing kok omongake karo dheweke?' Banjur wong wadon iku ninggalaké kendi banyune lan mulih menyang kutha, lan kandha marang wong-wong, 'Ayo padha teka lan ndeleng wong lanang sing wis nyritakké kabèh sing tau tak tindakaké; apa iki Sang Kristus?' Wong-wong mau metu saka kutha lan padha teka marang Gusti Yesus. Ing wektu kuwi para muridé ngendika marang Gusti Yesus, 'Rabi, dhahar.' Nanging Panjenengané kandha marang para muridé, 'Aku nduwé panganan sing kowé kabèh ora ngerti.' Mula para muridé padha kandha siji lan sijiné, 'Apa ana wong sing wis nggawa panganan marang Panjenengané?' Gusti Yesus kandha marang wong-wong mau, 'Pangananaku yaiku nindakaké kersané sing ngutus aku lan ngrampungaké pakaryané. Kowé kabèh apa ora kandha, "Isih ana patang wulan manèh sadurungé panèn"? Nanging Aku kandha marang kowe: angungna paningalmu lan delengen padang, kepiye wis putih lan siap dipanen. Sing ngundhuh nampa upah lan nglumpukake woh kanggo urip langgeng, supaya sing nanem lan sing ngundhuh padha bungah bebarengan; amarga ing kéné ana prajanjian sing bener: siji nanem lan sijiné ngundhuh. Aku wis ngutus kowe kanggo ngundhuh apa sing ora kowe

garap: wong liya wis nggarap abot, lan kowe nampa paedah saka gaweyané. Lan akèh wong Samaria saka kutha kuwi pracaya marang Panjenengané amarga paseksi wadon kuwi sing kandha yèn Panjenengané wis nyritakaké kabèh sing wis ditindakake. Mula nalika wong Samaria teka marang Panjenengané, padha nyuwun supaya Panjenengané manggon karo wong-wong mau; lan Panjenengané manggon ing kono rong dina. Lan luwih akèh manèh sing pracaya amarga tembungé. Padha kandha marang wong wadon mau, 'Kita saiki ora pracaya maneh merga apa sing kok kandhakake; amarga kita wis krungu dhéwé, lan kita wis ngerti yèn dhèwèké pancèn Juruwilaha donya, Sang Kristus.'

Yohanes 4:5–42

Minggu kaping lima sawisé Paskah, bab wanita Samaria.

Injil miturut Yohanes, diwiwiti saka ayat 13

Ing wektu kuwi ana sawijining pejabat kraton ing Kapernaum sing putrané lagi lara. Nalika dhèwèké krungu yèn Yésus wis teka saka Yudéa menyang Galilea, dhèwèké marani Yésus lan nyuwun supaya Yésus teka lan marasaké putrané sing wis meh mati. Yésus kandha marang dhèwèké, 'Yèn kowé ora weruh pratandha lan kaajaiban, kowé ora bakal pracaya.' Pejabat kraton iku matur marang Gusti, 'Gusti, rawuh dhisik sadurunge anakku seda.' Gusti Yesus paring wangsulan, 'Mlaku; anakmu waras.' Dheweke pracaya marang tembung sing diucapake Gusti Yesus lan banjur mangkat. Ing dalan, para abdi dalem kepethuk lan kandha, 'Anak panjenengan saiki waras.' Dheweke takon, 'Jam pira wiwit waras?' Para abdi dalem mau mangsuli, 'Wingi jam pitu demamé ilang.' Saka kéné bapaké mangertèni yèn wektu kuwi pas karo wektu nalika Gusti Yesus kandha marang dhèwèké, 'Anakmu waras,' lan dhèwèké karo kabèh wargané padha pracaya. Iki pratandha kapindho sing ditindakake Gusti Yesus sawisé bali saka Yudéa menyang Galilea.

Yohanes 4:46b–54

Senèn minggu katelu sawisé Paskah.

Injil miturut Yohanes, wiwitan 14A

Ing wektu kuwi, Yesus rawuh ing Yerusalem. Saiki ana kolam ing Yerusalem, cedhak Gerbang Kamel, sing dijenengi Bethesda ing basa Ibrani, kang duwé limang serambi sing ditutup. Ing kana ana akèh wong lara, wong wuta, wong lumpuh lan wong kang kaku, kabèh padha ngentèni banyu kuwi digerakké; amarga saka wektu ke wektu malaékaté Gusti Allah mudhun menyang kolam lan ngaduk banyu, lan sapa waé sing pisanan mlebu sawisé banyu digerakké bakal mari, apa waé larané. Ana sawijining wong ing kono sing wis lara telung puluh wolu taun. Nalika Yesus ndeleng wong iku nggleleng lan mangertos yèn wis suwe nggleleng ing kono, Panjenengané kandha marang wong iku, 'Kowe péngin waras?' Wong lara kuwi mangsuli marang Gusti Yesus, 'Inggih, Gusti; nanging kula boten gadhah tiyang ingkang badhé nglebokaké kula ing kolam nalika toyané kagolak; lan nalika kula badhé lumebet, tiyang sanès sampun rumiyin lumebet.' Gusti Yesus ngandika marang wong kuwi, 'Mangat, angkat ambenmu lan mlaku.' Lan sakwisé kuwi wong kuwi mari langsung, banjur ngangkat ambené lan mlaku. Kedadéyan iki kelakon pas dina Sabat. Mula wong-wong Yahudi kandha marang wong sing wis mari kuwi, 'Dina iki dina Sabat; kowe ora kena nggawa ambenmu.' Dhèwèké mangsuli, 'Sing marasaké aku kandha marang aku, "Angkat ambenmu lan mlaku."' Wong-wong kuwi takon, 'Sapa wong sing kandha marang kowe, "Angkat ambenmu lan mlaku"?' Nanging wong sing wis mari kuwi ora ngerti sapa kuwi, amarga Yesus wis nyelip mlebu ing kerumunan wong sing ana ing kono. Sawisé kuwi, Yesus nemoni wong mau ing candhi lan kandha, 'Delengen, kowe wis mari; aja nganti dosa maneh, supaya ora ana sing luwih parah kelakon marang kowe.' Wong mau lunga lan ngandhani wong-wong Yahudi yèn sing wis marasaké dhèwèké yaiku Yesus.

Yohanes 5:1–15

Minggu kaping papat sawisé Paskah, bab wong lumpuh.

Injil miturut Yohanes, wiwit 14B

Ing wektu kuwi Yesus rawuh ing Yerusalem. Ing Yerusalem ana kolam ing sacedhake Pintu Kambing, sing dijenengi Bethesda ing basa Ibrani, kang duwé lima serambi sing ketutup. Ing kono ana akèh wong lara: wong wuta, wong lumpuh, lan wong kang kena lumpuh, padha ngenteni banyu kuwi

kageger. Amarga saben wektu ana malaikaté Gusti Allah mudhun menyang kolam lan ngaduk banyu, lan sapa waé sing pisanan mlebu sawisé banyu kuwi kageger bakal mari saka sakpira larané.

Yohanes 5:1–4
Ing Pangberkah Cilik Air.

Injil miturut Yohanes, bab 15

Gusti Allah ngendika marang wong Yahudi sing padha teka marang Panjenengané: 'Bapakku isih makarya, lan aku uga makarya.' Lan wong Yahudi malah luwih kepengin matèni Panjenengané, amarga Panjenengané ora mung nglanggar Sabat, nanging uga nyebut Gusti Allah minangka Bapaké, saéngga Panjenengané padha karo Gusti Allah. Kanggo iki, Yésus mangsuli: 'Satemene, temene, aku kandha marang kowé: Putra ora bisa nindakake apa-apa saka karsa dhéwé, kajaba Panjenengané ndeleng Rama nindakake; amarga apa waé sing ditindakake Rama, Putra uga nindakake kaya mangkono. Amarga Rama tresna marang Putra lan paring weruh kabèh sing Panjenengané tindakaké dhéwé; lan Panjenengané bakal paring weruh tumindak sing luwih ageng tinimbang iki, supaya kowé padha gumun. Amarga kaya Rama nguripaké wong mati lan maringi urip, mangkono uga Putra maringi urip marang sapa waé sing dikarepaké. Rama ora ngadili sapa waé, nanging wis nyerahaké kabèh pangadilan marang Putra, supaya kabèh padha ngajèni Putra kaya padha ngajèni Rama. Sapa waé sing ora ngajèni Putra, ora ngajèni Rama sing ngutus Panjenengané. Saestu, saestu, aku ngandika marang kowe: sapa waé sing ngrungokaké tembungku lan pracaya marang sing ngutus aku, nduwé urip langgeng, lan ora bakal mlebu pangadilan, nanging wis pindhah saka pati menyang urip.

Yohanes 5:17b–24
Rebo minggu kapindho sawisé Paskah.
Kanggo pangasoan para almarhum ing dina Senin.

Injil miturut Yohanes, wiwit 16

Gusti ngendika marang wong Yahudi sing padha teka marang Panjenengané: 'Satemene, temene, Aku kandha marang kowe: sapa waé sing ngrungokaké sabda-Ku lan pracaya marang sing ngutus Aku, iku nduwé urip langgeng, lan ora bakal mlebu pangadilan, nanging wis pindhah saka pati menyang urip.' "Satemene, temene Aku ngandika marang kowe: wektu bakal teka, lan saiki wis teka, nalika wong mati bakal krungu swara Putraning Allah, lan sing padha krungu bakal urip. Amarga kaya Rama duwe urip ing sajroning Panjenengané, mangkono uga Panjenengané wis maringi marang Putra supaya duwe urip ing sajroning Panjenengané. Lan Panjenengané wis maringi marang Putra panguwasa kanggo nglakoni paukuman, amarga Panjenengané iku Putraning Manungsa. Aja padha gumun marang iki; awit bakal ana wektu nalika kabèh sing ana ing kuburan bakal krungu swarané Putrané Allah; lan sing wis nindakake kabecikan bakal tangi kanggo urip, nanging sing wis nindakake ala bakal tangi kanggo paukuman. Aku ora bisa nindakake apa-apa saka kersaku dhéwé. Kaya aku krungu, mangkono aku ngadili, lan paukamanku adil; amarga aku ora ngupaya kersaku dhéwé, nanging kersané Rama sing ngutus aku.

Yohanes 5:24–30
Kemis minggu kapindho sawisé Paskah.
Kanggo panglipur arwah ing dina Selasa lan Setu.

Injil miturut Yohanes, wiwitan 17

Gusti ngandika marang wong Yahudi sing padha teka marang Panjenengané: 'Aku ngadili miturut apa sing tak rungokaké, lan paukamanku adil; amarga aku ora ngupaya kersaku dhéwé, nanging kersané Rama sing ngutus aku. Yèn aku maringi paseksi bab awakku dhéwé, paseksi kuwi ora bener.' Ana siji maneh kang nyekseni marang aku; lan aku ngerti yèn paseksi kang diparingaké marang aku iku bener. Kowe padha ngutus utusan marang Yohanes, lan dhèwèké nyekseni kabeneran. Nanging aku ora nampa paseksi saka manungsa, nanging aku kandha iki supaya kowe padha slamet. Panjenengané iku lentera sing murub lan maringi pepadhang; nanging kowé kersa bungah sawatara wektu ing pepadhangé. Nanging aku duwé kesaksian sing luwih ageng tinimbang Yohanes: amarga pakaryan-pakaryan sing wis diparingaké Rama marang aku kanggo ditindakaké—pakaryan-pakaryan sing saiki tak lakoni iki—kabeh mau dadi kesaksian yèn Rama wis ngutus aku. Lan Rama sing ngutus

aku wis piyambak maringi kesaksian bab aku. Nanging kowe durung tau krungu swarane utawa weruh pasuryane; uga ora ana tembungé kang manggon ing kowe, amarga kowe ora pracaya marang Sing diutusé. Telusurana Kitab Suci, awit kowe mikir yèn lumantar kuwi kowe nduwé urip langgeng; lan kuwi padha nyekseni marang aku. Nanging kowe ora gelem teka marang aku supaya nduwé urip. Aku ora ngupaya kamulyan saka manungsa, nanging Aku ngerti kowe: kowe ora duwe katresnané Gusti Allah ing batinmu. Aku teka ing asmané Rama, lan kowe ora nampa Aku; nanging yèn ana wong liya teka ing asmané dhéwé, kowe bakal nampa wong iku. Kepiye kowe bisa pracaya, yèn kowe padha ngupaya kamulyan saka siji lan sijiné nanging ora ngupaya kamulyan sing asalé saka Gusti Allah siji? Aja padha nyangka yèn Aku bakal nyalahké kowé marang Rama: kowé wis nduwé juru tuduh, yaiku Musa, kang kowé ngandelaké. Amarga yèn kowé pracaya marang Musa, mesthiné kowé bakal pracaya marang Aku uga, merga dhèwèké nulis bab Aku. Nanging yèn kowé ora pracaya marang tulisané, piye kowé bakal pracaya marang tembung-tembungku? Sawisé kuwi, Yesus lunga menyang sebrang Segara Galilea, ing wilayah Tiberias. Akèh wong padha ngetutaké Panjenengané, amarga padha weruh mujijat-mujijat sing ditindakake marang wong-wong lara.

Yohanes 5:30b-6:2
Jumat ing minggu kapindho sawisé Paskah.

Injil miturut Yohanes, diwiwiti saka ayat 18

Nalika semana, Yesus ngangkat pandangé lan ndeleng yèn ana kumpulan wong akèh padha teka marang Panjenengané, banjur dhèwèké kandha marang Filipus, 'Ing endi kita tuku roti kanggo maringi mangan wong-wong mau?' Dhèwèké kandha kuwi kanggo nguji Filipus, awit Panjenengané dhéwé wis ngerti apa sing bakal ditindakake. Filipus mangsuli marang Panjenengané, 'Roti regané rong atus dénéri ora bakal cukup kanggo padha entuk sanadyan sethithik.' Salah siji saka murid-muridé, Andhreas, adhining Simon Petrus, kandha marang Panjenengané, 'Ana bocah lanang ing kéné sing nduwé limang roti jelai lan loro iwak; nanging apa kuwi cukup kanggo wong akèh kaya ngéné?' Yesus kandha, 'Dhawuhna supaya padha lungguh.' Ana suket akèh ing panggonan kuwi. Mula watara limang ewu priya padha nglempèk. Gusti Yesus njupuk roti-roti mau, matur panuwun, banjur maringi marang para murid; para murid banjur maringi marang wong-wong sing padha lungguh, uga iwaké, sakpéngin saben wong. Sawisé padha wareg, Panjenengané kandha marang para muridé, 'Kumpulna potongan-potongan sing isih kèri, supaya ora ana sing mubadzir.' Mula padha nglumpukake lan ngisi rolas kranjang karo potongan saka limang roti jelai sing isih ketinggalan saka sing wis padha mangan. Banjur wong-wong sing wis weruh pratandha sing ditindakake Yesus padha kandha, 'Iki pancen Nabi sing bakal teka ing donya.'

Yohanes 6:5-14
Rebo minggu kaping lima sawisé Paskah.

Injil miturut Yohanes, bab 19

Ing wektu kuwi, wong-wong sing wis nyekseni mujijat sing ditindakake Yesus kandha, 'Iki pancen Nabi sing bakal teka ing donya.' Nanging Yesus, nalika mangertèni yèn padha arep teka lan nyekel Panjenengané kanthi paksa lan ngangkat Panjenengané dadi raja, manèh mundur piyambak menyang gunung. Nalika sonten, para muridé mudhun menyang segara lan mlebu prau, banjur mangkat menyang sisih liya segara, menyang Kapernaum. Wus peteng, nanging Yesus durung mèlu. Ana angin kenceng sumilir lan segara dadi gedhe ombake. Sawisé padha nglayar watara rong puluh lima utawa telung puluh stadia, padha weruh Gusti Yesus mlaku ing segara lan nyedhak prau, banjur padha wedi. Nanging Panjenengané kandha, "Aku iki; aja wedi." Padha kepéngin njupuk Panjenengané mlebu prau; lan sakwisé kuwi prau mau langsung tekan dharatan sing arep dituju. Esuké, wong-wong sing padha ngadeg ing sisih liya segara weruh yèn ora ana prau liya kajaba prau sing ditumpaki para muridé, lan yèn Gusti Yesus ora numpak prau bebarengan karo para muridé, nanging para muridé wis mangkat dhéwé. Ing wektu sing padha, ana prau-prau liyane saka Tiberias teka cedhak panggonan ing ngendi wong-wong padha mangan roti sawisé Gusti maringi berkah. Mula nalika wong-wong ndeleng yèn Gusti Yesus lan murid-muridé ora ana ing kono, padha numpak prau lan layar menyang Kapernaum kanggo nggoleki Gusti Yesus. Lan nalika padha nemoni Panjenengané ing sabrang segara, padha kandha marang Panjenengané, 'Rabi, kapan Panjenengan rawuh ing kéné?'

Gusti Yesus mangsuli, 'Satemene, temene Aku kandha marang kowe, kowe padha nggolèki Aku, dudu amarga kowe padha weruh mujijat, nanging amarga kowe padha mangan roti lan wareg.' Aja ngupaya panganan sing bakal bosok, nanging panganan sing langgeng nganti urip langgeng, sing bakal diwènèhake Putraning Manungsa marang kowe, amarga Panjenengané iku kang wis disegel déning Rama, Gusti Allah.

Yohanes 6:14-27
Setu minggu kapindho sawisé Paskah.

Injil miturut Yohanes, diwiwiti saka ayat 20

Gusti kandha marang wong-wong Yahudi sing padha teka marang Panjenengané: 'Aja padha nyambut gawe kanggo panganan sing rusak, nanging kanggo panganan sing langgeng nganti urip langgeng, sing bakal diwènèhake Putraning Manungsa marang kowé, awit Rama, Gusti Allah, wis masang capé marang Panjenengané.' Banjur padha kandha marang Panjenengané, 'Apa sing kudu kita lakoni supaya bisa nindakake pakaryané Gusti Allah?' Yésus mangsuli marang wong-wong mau, 'Iki pakaryané Gusti Allah, yèn kowé pracaya marang Sang Sing Wis Gusti Allah utus.' Banjur wong-wong mau kandha marang Panjenengané, 'Tandha apa sing bakal Panjenengan paringaké supaya kita bisa ndeleng lan pracaya marang Panjenengan? Apa sing Panjenengan tindakaké? Para leluhur kita wis mangan manna ing ara-ara samun, kaya sing katulis: "Panjenengané maringi roti saka swarga kanggo dipangan." Yesus ngandika marang wong-wong mau, "Satemene, temene Aku kandha marang kowe kabeh, dudu Musa sing maringi kowe roti saka swarga, nanging Rama-Ku sing maringi kowe roti sejati saka swarga. Amarga rotié Gusti Allah iku sing mudhun saka swarga lan maringi urip marang donya."

Yohanes 6:27-33
Selasa minggu katelu sawisé Paskah.

Injil miturut Yohanes, diwiwiti saka ayat 21

Gusti ngandika marang wong-wong Yahudi sing wis teka marang Panjenengané: "Aku iku roti urip; sapa waé sing teka marang Aku ora bakal luwe manèh, lan sapa waé sing pracaya marang Aku ora bakal krasa ngelak manèh. Nanging Aku wis ngandhani kowe, kowe wis weruh Aku nanging isih ora pracaya. Sapa waé sing diparingaké Rama marang Aku bakal teka marang Aku; lan Aku ora bakal nolak sapa waé sing teka marang Aku, amarga Aku wis mudhun saka swarga ora kanggo nindakaké kersaku dhéwé, nanging kersané Rama sing ngutus Aku. Saiki kersané Rama sing ngutus aku yaiku supaya aku ora bakal ngilangi siji waé saka wong-wong sing wis diparingaké marang aku, nanging bakal mbangkitaké kabèh mau ing dina pungkasan.

Yohanes 6:35-39
Rebo minggu katelu sawisé Paskah.
Kanggo pangasoan para almarhum ing Rebo.

Injil miturut Yohanes, wiwit 22

Gusti ngandika marang wong Yahudi sing padha teka marang Panjenengané: 'Karepé sing ngutus Aku iku supaya saben wong sing ndeleng Sang Putra lan pracaya marang Panjenengané oleh urip langgeng; lan Aku bakal nguripaké manèh ing dina pungkasan.' Wong Yahudi padha mbribik marang Panjenengané amarga Panjenengané wis kandha, 'Aku iku roti sing mudhun saka swarga.' Lan padha kandha, 'Bukankah iki Yésus, putrané Yusuf, sing kita kenal bapakné lan ibuné? Kadospundi dhèwèké bisa kandha, "Aku wis mudhun saka swarga"?' Yésus mangsuli marang wong-wong mau, 'Aja padha nggrundel ing antarané kowé kabèh. Ora ana siji waé sing bisa teka marang aku kajaba Bapak sing ngutus aku narik dhèwèké; lan aku bakal mbangkitaké dhèwèké ing dina pungkasan.'

Yohanes 6:40-44
Kemis ing minggu katelu sawisé Paskah.

Injil miturut Yohanes, diwiwiti saka ayat 23

Gusti ngandika **marang** wong Yahudi sing teka marang Panjenengané: 'Aku iki roti urip. Bapak-bapakmu padha mangan manna ing ara-ara samun lan padha mati; nanging roti sing mudhun saka

swarga iku supaya sapa waé mangané ora bakal mati. Aku iki roti urip sing wis mudhun saka swarga; sapa waé mangan roti iki bakal urip langgeng; lan roti sing bakal tak paringaké yaiku dagingku, sing bakal tak paringaké kanggo uripé donya.' Banjur wong-wong Yahudi padha rembugan ing antarané dhéwé-dhéwé, kandha, 'Kepiye bisa Panjenengané maringi dagingé marang kita kanggo dipangan?' Yesus kandha marang wong-wong mau, "Satemene, temene, Aku ngandika marang kowe, yen kowe ora mangan daging Putraning Manungsa lan ora ngombe getihé, kowe ora duwe urip ing jeronmu. Sapa waé sing mangan dagingku lan ngombe getihku nduwé urip langgeng, lan Aku bakal nguripake maneh ing dina pungkasan.

Yohanes 6:48–54
Jumat ing minggu katelu sawisé Paskah.

Injil miturut Yohanes, diwiwiti saka ayat 24

Gusti ngandika marang wong Yahudi sing padha teka marang Panjenengané: 'Sapa waé sing mangan dagingku lan ngombe getihku, iku manggon ana ing kula, lan aku ana ing wong iku. Kaya Rama sing urip ngutus aku, lan aku urip amarga Rama, mangkono sapa waé sing mangan aku bakal urip amarga aku. Iki roti sing mudhun saka swarga. Ora kaya leluhurmu padha mangan manna banjur mati: sapa waé mangan roti iki bakal urip langgeng. Panjenengané ngendika iki nalika mulang ing sinagoga ing Kapernaum. Akeh saka para muridé, sawisé krungu kuwi, padha kandha, 'Ukara iki aneh tenan! Sapa sing bisa nampa piwulang kaya ngono?' Nanging Gusti Yesus, amarga ngerti ing sajroning atiné yèn para muridé padha mbelèk bab kuwi, banjur kandha marang wong-wong mau, 'Apa iki ndadèkaké kowé padha kesandhung? Mangka piye yèn kowé padha weruh Manungsa Putra munggah menyang panggonané sing biyèn? Roh sing maringi urip; daging ora ana gunané. Tembung-tembung sing tak kandhakake marang kowe iku roh lan urip. Nanging ana sawatara saka kowe sing ora pracaya.' Amarga Yesus wis ngerti wiwit saka wiwitan sapa wae sing ora pracaya, lan sapa sing bakal ngianati Panjenengané. Lan Panjenengané kandha, 'Mulané aku wis kandha marang kowe, ora ana siji wae sing bisa teka marang aku kajaba diparingi dening Rama-ku.' Wiwit wektu kuwi akèh saka murid-muridé padha bali lan ora mèlu manèh. Banjur Yésus kandha marang Para Rolas, 'Kowe kabèh uga péngin lunga?' Simon Petrus mangsuli, 'Gusti, dhumateng sinten malih kita badhé mèlu? Panjenengan gadhah tembung-tembung gesang langgeng; lan kita sampun pracaya lan mangertos menawi Panjenengan punika Kristus, Putraning Allah ingkang gesang.'

Yohanes 6:56–69
Senèn minggu kaping papat sawisé Paskah.

Injil miturut Yohanes, diwiwiti saka ayat 25

Ing wektu kuwi Yesus lelungan ing Galilea, amarga Panjenengané ora kersa lelungan ing Yudea, merga wong-wong Yahudi padha golèk dalan kanggo matèni Panjenengané. Riyaya Yahudi—Riyaya Pondok Daun—wis cedhak. Banjur para sedulur Panjenengané kandha marang Panjenengané, 'Meninggalna kéné lan lunga menyang Yudea, supaya para muridé bisa ndeleng pakaryan sing Panjenengané tindakaké. Amarga ora ana sing nindakake apa-apa kanthi rahasia nalika kepengin kondhang. Yen kowe nindakake pakaryan kaya ngono, tunjukna awakmu marang donya.' Amarga sanajan sedulure dhewe ora pracaya marang dheweke. Gusti Yesus mangsuli marang wong-wong mau, 'Wektu Aku durung teka, nanging kanggo kowe wektu iku tansah pas. 'Donya ora bisa mbenci kowe, nanging aku dibenciné, awit aku nyeksèkaké marang donya yèn pakaryané kuwi ala. Kowe munggah menyang pesta iki; nanging aku durung munggah menyang pesta iki, awit wektu aku durung teka.' Sawisé ngendika marang wong-wong mau, Panjenengané tetep ana ing Galilea. Nanging sawisé para seduluré teka, dhèwèké uga munggah menyang pesta, nanging ora kanthi terang-terangan, mung kaya ndhelik. Wong-wong Yahudi padha nggolèki dhèwèké ing pesta lan padha kandha, 'Ngendi dhèwèké?' Lan ana akèh omongan bab dhèwèké ing antarané wong-wong: ana sing kandha, 'Dhèwèké iku wong sing apik'; liyané kandha, 'Ora, dhèwèké ngapusi wong-wong.' Nanging ora ana siji waé sing ngomong bab dhèwèké kanthi terang-terangan, amarga padha wedi marang wong-wong Yahudi.

Yohanes 7:1–13
Selasa minggu kaping papat sawisé Paskah.

Injil miturut Yohanes, Bab 26

Ing tengahing Pesta Pentakosta, Yesus mlebu ing candhi lan miwiti mulang. Wong-wong Yahudi padha gumun lan kandha, 'Kepiye dhèwèké bisa mangertèni Kitab Suci, padahal durung tau sinau?' Yesus mangsuli marang wong-wong mau, 'Piwulangku iki dudu piwulangku dhéwé, nanging piwulangé Sing ngutus aku; Sapa waé sing kersa nindakake kersané, bakal mangertèni apa piwulang iki asalé saka Gusti Allah utawa aku ngomong kanthi kuwasa dhéwé. Sing ngomong kanggo kapentingané dhéwé ngupaya kamulyané dhéwé; nanging sing ngupaya kamulyané sing ngutus Panjenengané iku satya, lan ing Panjenengané ora ana kaluputan. Apa Musa ora maringi marang kowe Katuratan? Nanging ora ana siji wae saka kowe sing netepi Katuratan. Napa kowe padha kepengin matèni aku?' Wong-wong mau mangsuli, 'Apa kowe ora kesurupan setan? Sapa sing kepengin matèni kowe?' Yesus nerusaké, kandha marang wong-wong mau, 'Aku wis nindakake siji pakaryan, lan kowe kabèh padha gumun. Musa wis maringi sunat marang kowe (sanadyan iku ora saka Musa nanging saka para leluhur), lan kowe padha nyunat wong ing dina Sabat. Yen ana wong nampa sunat ing dina Sabat supaya Toret Musa ora dilanggar, kok kowe padha nesu marang Aku amarga Aku wis marasaké wong iku sakabèhé ing dina Sabat? Aja ngadili miturut penampilan, nanging ngadilna kanthi adil. Sawetara wong ing Yerusalem kandha, 'Apa iki dudu wong sing padha kepengin patèni? Nanging iki ana, ngomong kanthi terang-terangan, lan padha ora ngomong apa-apa marang Panjenengané: apa para panguwasa durung mangertèni manawa Panjenengané pancen Kristus?' Nanging kita padha ngerti saka ngendi Panjenengané asalé; nanging nalika Sang Kristus rawuh, ora ana siji waé sing bakal ngerti saka ngendi Panjenengané asalé.' Banjur Yesus muni banter ing candhi, mulang lan kandha, 'Kowe padha ngerti Aku, lan kowe padha ngerti saka ngendi Aku asalé; lan Aku ora rawuh kanthi kuwasa Aku dhéwé, nanging Panjenengané sing ngutus Aku iku sejati, sing kowe ora ngerti. Aku ngerti Panjenengané, amarga Aku saka Panjenengané, lan Panjenengané sing ngutus Aku.' Padha nyoba nangkep Panjenengané, nanging ora ana siji waé sing nyentuh Panjenengané, amarga wayahe durung teka.

Yohanes 7:14–30

Rebo Minggu kaping 4 sawisé Paskah, Tengah-Pentakosta.

Injil miturut Yohanes, diwiwiti saka ayat 27

Ing dina pungkasan lan paling agung saka pesta, Yesus ngadeg lan muni banter, 'Yen ana sing ngelak, padha teka marang Aku lan ngombe. Sapa waé sing pracaya marang Aku, kaya sing wis kacathet ing Kitab Suci, kali-kali banyu urip bakal mili saka jeroné.' Panjenengané ngendika bab Roh, sing bakal ditampa déning wong-wong sing pracaya marang Panjenengané; awit Roh Suci durung diparingaké, merga Yesus durung kamulyakaké. Akeh wong, sawisé krungu tembung-tembung mau, kandha, 'Dheweke pancèn nabi.' Liyané kandha, 'Iki Kristus.' Ana uga sing kandha, 'Apa Kristus bisa teka saka Galilea? Apa ora ana ing Kitab Suci sing kandha yèn Kristus bakal metu saka keturunan Daud lan saka Betlehem, kutha asalé Daud?' Mula ana prabédan ing antarané wong-wong bab dhèwèké. Sawetara ana sing péngin nangkep dhèwèké, nanging ora ana siji waé sing nyentuh dhèwèké. Para pangawal candhi banjur mbalèk marang para imam kepala lan wong Farisi, lan padha takon, 'Ngapa kowé ora nggawa dhèwèké?' Para pangawal candhi mangsuli, 'Durung ana tau ana wong sing ngomong kaya wong iki.' Para Farisi kandha marang wong-wong mau, 'Kowe-kowe uga kena tipu? Apa ana satunggaling panguwasa utawa Farisi sing pracaya marang Panjenengané? Nanging wong akèh iki ora ngerti apa-apa babagan Torèt; wong-wong mau terkutuk.' Nikodemus, sing teka marang Panjenengané ing wayah bengi lan kalebu salah sijiné, kandha marang wong-wong mau, 'Apa Torèt kita ngadili wong tanpa dhisik ngrungokaké lan ngerti apa sing dilakoni?' Wong-wong mau mangsuli, 'Kowe uga saka Galilea? Coba telusuri lan kowe bakal weruh manawa ora ana nabi sing muncul saka Galilea.' Gusti Yesus maneh ngandika marang wong-wong mau, 'Aku iku pepadhang donya; sapa waé sing mèlu Aku ora bakal mlaku ing pepeteng, nanging bakal nduwé pepadhang urip.'

Yohanes 7:37–52; 8:12

Minggu Pentakosta, ing Liturgi.

Injil miturut Yohanes, diwiwiti saka ayat 28

Ing wektu kuwi, para ahli kitab lan wong Farisi nggawa sawijining wong wadon sing ketangkep lagi nglakoni zinah marang Gusti Yesus; banjur padha nyelehake wong wadon mau ing tengah-tengah lan kandha marang Panjenengané: 'Rabi, wong wadon iki ketangkep lagi nglakoni zinah; lan Musa, ing Kitab Toret, wis maringi prentah supaya wong wadon kaya ngene dipatèni nganggo watu: Panjenengané kandha apa?' Wong-wong mau ngomong kaya ngono kanggo nguji Panjenengané, kanthi pangarep-arep bisa nemokake alesan kanggo nyalahké Panjenengané. Nanging Gusti Yesus, nglengkungkaké awaké sangisore, nulis ing lemah nganggo drijiné, tanpa merhatosaké wong-wong mau. Nalika wong-wong mau terus-terusan takon marang Panjenengané, Panjenengané ndelok munggah lan kandha marang wong-wong mau, 'Sapa waé ing antaramu sing ora nduwé dosa, dhèwèké sing pisan mbuwang watu marang wong wadon iki.' Lan malih Panjenengané nundhuk manèh lan nulis ing lemah. Nalika padha krungu kuwi, lan nuraniné nyiksa, padha lunga siji-siji, diwiwiti saka para tuwa nganti sing pungkasan; lan mung ana Yesus lan wong wadon iku sing isih ana, sing ngadeg ing tengah. Yesus ngadeg lan, nalika ora ana siji-sijine kejaba wong wadon mau, Panjenengané kandha marang wong wadon mau, 'Wadon, ing ngendi para panuduhmu? Apa ora ana siji-sijie sing ngukum kowe?' Wadon mau mangsuli, 'Ora ana, Gusti.' Yesus kandha marang wong wadon mau, 'Aku uga ora ngukum kowe; mlayu lan aja dosa maneh.'

Yohanes 8:3–11
Kanggo para wanita suci.

Injil miturut Yohanes, bab 29

Gusti Allah ngendika marang wong-wong Yahudi sing teka marang Panjenengané: 'Aku iku pepadhanging donya; sapa waé sing mèlu Aku ora bakal mlaku ing pepeteng, nanging bakal nduwèni pepadhanging urip.' Banjur wong Farisi kandha marang Panjenengané: 'Sampeyan nyekseni kanggo awakmu dhéwé; kesaksianmu ora bener.' Yésus mangsuli marang wong-wong mau: 'Sanajan Aku maringi kasaksian tumrap awaké dhéwé, kasaksiané iku bener; awit Aku ngerti saka ngendi Aku teka lan ngendi Aku bakal lunga; nanging kowé ora ngerti saka ngendi Aku teka utawa ngendi Aku bakal lunga. Kowé padha ngadili manut daging; Aku ora ngadili sapa-sapa. Lan sanadyan Aku ngadili, paukuman-Ku bener, awit Aku ora piyambakan, nanging ana Aku lan Rama kang ngutus Aku. Lan ana ing Kitab-Kitab-mu katulis, yèn paseksi loro wong iku bener. Aku maringi paseksi marang Aku dhéwé, lan Rama kang ngutus Aku uga maringi paseksi marang Aku.' Banjur padha kandha marang Panjenengané, 'Ramané Panjenengan ana ing ngendi?' Yésus mangsuli, 'Kowe ora kenal marang Aku lan uga ora kenal marang Bapakku; yèn kowe kenal marang Aku, mesthiné kowe uga kenal marang Bapakku.' Yésus ngendika tembung-tembung iki ing kamar simpenan, nalika Panjenengané mulang ing candhi; lan ora ana siji waé sing nahan Panjenengané, amarga wektuné durung teka.

Yohanes 8:12–20
Kemis ing minggu kaping papat sawisé Paskah.

Injil miturut Yohanes, diwiwiti saka ayat 30

Gusti kandha marang wong Yahudi sing padha teka marang Panjenengané: 'Aku bakal lunga, lan kowé bakal nggolèki aku, lan kowé bakal mati ing dosamu. Ing panggonanku, kowé ora bisa teka.' Banjur wong Yahudi padha kandha, 'Apa dhèwèké arep mateni awaké dhéwé, merga dhèwèké kandha, "Ing panggonanku, kowé ora bisa teka"?' Dheweke kandha marang wong-wong mau, 'Kowe saka ngisor; Aku saka ndhuwur. Kowe saka donya iki; Aku ora saka donya iki. Mulané Aku wis kandha marang kowe yèn kowe bakal mati ing sajroning dosamu; awit yèn kowe ora pracaya yèn Aku iku Panjenengané, kowe bakal mati ing sajroning dosamu.' Banjur padha takon marang Panjenengané, 'Dadi Panjenengané sapa?' Yésus kandha marang wong-wong mau, 'Aku iku Panjenengané sing wis ana wiwit wiwitan, kaya sing wis tak kandhakake marang kowe. Aku duwé akèh sing kudu tak kandhakake lan tak penghakimane babagan kowe; nanging Panjenengané sing ngutus Aku iku setya, lan apa sing tak rungokaké saka Panjenengané, iku sing tak kandhakake marang donya.' Wong-wong mau ora mangertèni yèn Panjenengané lagi nyariosaké marang wong-wong mau babagan Rama. Mula Yesus ngandika marang wong-wong mau, 'Nalika kowe wis ngunggahaké Anak

Manungsa, wektu kuwi kowe bakal ngerti yèn Aku iku Panjenengané, lan yèn Aku ora nindakaké apa-apa miturut karsaku dhéwé, nanging Aku ngandika kaya sing wis diwulangaké Rama marang Aku.' Sing ngutus Aku ana karo Aku; Rama ora ninggalake Aku piyambak, amarga Aku tansah nindakake apa sing nyenengake Panjenengané. Nalika Panjenengané ngendika iki, akèh wong pracaya marang Panjenengané.

Yohanes 8:21-30
Jumat ing minggu kaping papat sawisé Paskah.
Setu sawisé Pangluhuré Salib Suci.

Injil miturut Yohanes, diwiwiti saka ayat 31

Gusti ngendika marang wong Yahudi sing wis pracaya marang Panjenengané: 'Yen kowe tetep ing pangandikaku, kowe pancen muridéku, lan kowe bakal mangertèni kabeneran, lan kabeneran bakal maringi kamardikan.' Wong-wong mau mangsuli marang Panjenengané: 'Kita keturunan Abraham lan ora tau dadi budhaké sapa-sapa; kepriye kowe bisa ngomong, "Kowe bakal dibebasaké"?' Yésus mangsuli marang wong-wong mau, "Satemene, temene Aku kandha marang kowe: saben wong sing nindakake dosa iku budhaké dosa. Nanging budak ora manggon ing omah salawas-lawase; anak iku manggon salawas-lawase. Mula, yèn Putra maringi kamardikan marang kowe, kowe bakal bener-bener merdéka." Aku ngerti yèn kowé turunané Abraham; nanging kowé padha golèk matèni Aku amarga tembungku ora ana panggonané ing kowé. Aku ngomong apa sing wis Aku delok karo Rama; lan kowé padha nindakake apa sing wis kowé delok karo bapakmu. Wong-wong mau mangsuli, 'Bapak kita yaiku Abraham.' Gusti Yesus kandha marang wong-wong mau, 'Yen kowe pancen anaké Abraham, mesthiné kowe bakal nindakake pakaryané Abraham. Nanging saiki kowe padha kepéngin matèni aku, wong sing wis kandha marang kowe kabeneran sing tak rungokaké saka Gusti Allah; Abraham ora nindakake iki. Kowe padha nindakake pakaryané bapakmu.' Wangsulane, 'Kita ora lair saka zinah; kita mung nduwé siji Bapak, yaiku Gusti Allah.' Gusti Yesus kandha marang wong-wong mau, 'Yen Gusti Allah pancèn Bapakmu, mesthiné kowe bakal tresna marang Aku, awit Aku teka saka Gusti Allah lan saiki ana ing kéné.'

Yohanes 8:31-42A
Setu minggu kaping papat sawisé Paskah.

Injil miturut Yohanes, diwiwiti saka ayat 32

Gusti ngendika marang wong Yahudi sing wis padha teka marang Panjenengané: 'Yen Gusti Allah iku Bapakmu, mesthiné kowe bakal tresna marang Aku, amarga Aku teka saka Gusti Allah lan teka ing kéné; Aku ora teka saka kersaku dhéwé, nanging Panjenengané ngutus Aku. Napa kowe ora mangertos apa sing tak kandhakake? Amarga kowe ora bisa ngrungokaké tembungku. Bapakmu iku setan; lan kowe kabeh kepengin nindakake karsa bapakmu. Dheweke iku pembunuh wiwit biyen lan ora tau ngadeg ing kabeneran, amarga ing dheweke ora ana kabeneran. Nalika dheweke ngomong goroh, dheweke ngomong saka sipate dhewe, amarga dheweke iku tukang goroh lan bapake goroh. Nanging amarga Aku ngomong kabeneran, kowe kabeh ora pracaya marang Aku. Sapa ing antaramu sing bisa mbuktekake yèn Aku salah? Yèn Aku ngandika kabeneran, kenapa kowé ora pracaya marang Aku? Sapa wae sing saka Gusti Allah bakal ngrungokaké sabda Gusti Allah. Kowé ora ngrungokaké amarga kowé ora saka Gusti Allah. Para Yahudi mangsuli lan kandha marang Panjenengané, 'Apa kita ora bener ngomong yèn Panjenengan iku wong Samaria lan Panjenengan kagungan setan?' Yesus mangsuli, 'Aku ora duwe setan; nanging Aku ngajeni Bapakku, dene kowe malah ngremehake Aku. Nanging Aku ora ngupaya kamulyan kanggo diriku; ana siji kang ngupaya lan kang ngadili. Satemene, satemene Aku kandha marang kowe: sapa wae sing netepi tembungku ora bakal nate weruh pati.'

Yohanes 8:42-51
Senèn minggu kaping lima sawisé Paskah.

Injil miturut Yohanes, wacan 33

Gusti kandha marang wong-wong Yahudi sing teka marang Panjenengané: 'Satemene, temene, Aku kandha marang kowe, sapa wae sing netepi sabda-Ku ora bakal nate weruh pati.' Wong-wong

Yahudi kandha marang Panjenengané: 'Saiki kita ngerti yèn kowé kagungan setan. Abraham wis seda, lan para nabi uga, nanging kowé kandha, "Sapa waé sing netepi sabda-Ku ora bakal nate ngrasakké pati.' Apa kowe luwih agung tinimbang bapak kita Abraham, sing wis seda? Para nabi uga seda: kowe ngaku dadi sapa? Gusti Yesus mangsuli, 'Yèn aku mulangake kamulyaku dhéwé, kamulyaku ora ana gunané. Nanging Bapakku sing mulangake kamulyaku, Panjenengané sing kowe padha kandha, "Panjenengané iku Gustimu." Kowe ora ngerti Panjenengané, nanging Aku ngerti Panjenengané; lan yèn Aku ngomong yèn Aku ora ngerti Panjenengané, Aku bakal dadi tukang goroh kaya kowe. Nanging Aku pancèn ngerti Panjenengané lan netepi sabda Panjenengané. Abraham, bapakmu, kabungahan banget arep ndeleng dina-Ku; dhèwèké weruh lan bungah.' Para Yahudi banjur kandha marang Panjenengané: 'Kowe durung yuswa limang puluh taun, apa kowe wis weruh Abraham?' Gusti Yesus kandha marang wong-wong mau, 'Satemene, temene, Aku kandha marang kowe, sadurunge Abraham ana, Aku wis ana.' Banjur padha njupuk watu arep mbuwang marang Panjenengané; nanging Gusti Yesus nyumput lan metu saka candhi, lumaku liwat antarané wong-wong mau, banjur nerusaké dalan.

Yohanes 8:51-59
Selasa minggu kaping lima sawisé Paskah.

Injil miturut Yohanes, wiwitan 34

Nalika semana, nalika Yesus lumampah, Panjenengané ndeleng sawijining wong sing wuta lair. Para muridé padha takon marang Panjenengané, 'Rabi, sapa sing dosa, wong iki utawa wong tuwané, nganti dhèwèké lair wuta?' Yesus mangsuli, 'Ora wong iki sing dosa, uga ora wong tuwané, nanging iki kelakon supaya pakaryané Gusti Allah katon ing dhèwèké. Aku kudu nindakake pakaryané sing ngutus Aku sajrone awan; bengi bakal teka, nalika ora ana sing bisa makarya. Sajrone Aku isih ana ing donya, Aku iku pepadhang ing donya.' Sawisé ngendika mangkono, Panjenengané ngluwari ludah ing lemah, banjur ngaduk ludah mau nganti dadi lendir, banjur ngolesi lendir mau ing mripaté wong wuta, lan kandha marang wong mau, 'Mlaku, adus ing kolam Siloam,' sing tegesé 'Sing Diutus'. Dheweke banjur adus lan bali lan bisa ndeleng. Banjur tangga-tanggone lan wong-wong sing biyen weruh dheweke buta padha kandha, 'Apa iki dudu wong sing biyen lungguh lan nyuwun?' Ana sing kandha, 'Iki wongé'; liyané kandha, 'Ora, nanging rupané kaya dhèwèké.' Wongé dhéwé kandha, 'Aku iki.' Banjur padha takon, 'Kepiye carané matamu bisa kabuka?' Dhèwèké mangsuli, 'Ana wong sing jenengé Yésus nggawe lendir, ngolesi mataku, lan kandha marang aku, "Mlaku menyang kolam Siloam lan adus." Aku lunga, adus, lan weruh pandanganku. Banjur padha takon, 'Ana ing endi Panjenengané?' Wangsulane, 'Aku ora ngerti.' Wong-wong mau nggawa wong sing biyèn wuta kuwi marang para Farisi. Nalika semana dina Sabat, nalika Yesus nggawe lendhut lan mbukak mripaté. Para Farisi uga takon marang dheweke kepiye carane dheweke bisa ndeleng. Dheweke kandha marang wong-wong mau, 'Dheweke masang lendhut ing mataku, banjur aku adus, lan saiki aku bisa ndeleng.' Banjur sawetara saka para Farisi kandha, 'Wong iki ora saka Gusti Allah, amarga dheweke ora netepi dina Sabat.' Liyane kandha, 'Kepiye bisa wong sing dosa nindakake mujijat kaya ngono?' Lan ana pamisahan ing antarané wong-wong mau. Manèh padha takon marang wong buta mau, 'Kowe piye panemumu bab wong kuwi, amarga dhèwèké wis mbukak mripatmu?' Wangsulane, 'Dhèwèké kuwi nabi.' Wong Yahudi ora pracaya yèn dhèwèké biyèn buta lan saiki bisa ndeleng, nganti padha ngundang wong tuwané wong sing wis bisa ndeleng mau lan takon, 'Apa iki anakmu sing kok kandha lairé buta? Piye kok saiki dhèwèké bisa ndeleng?' Wong tuwane mangsuli, 'Kita ngerti yèn iki anak kita lan yèn dhèwèké lair buta; nanging piye dhèwèké saiki bisa ndeleng, kita ora ngerti, lan sapa sing mbukak mripaté uga kita ora ngerti. Dhèwèké wis diwasa; takon marang dhèwèké; supaya dhèwèké bisa ngomong dhéwé.' Iki wangsulané wong tuwané, amarga padha wedi marang wong Yahudi; awit wong Yahudi wis sarujuk yèn sapa waé sing ngakoni yèn dhèwèké iku Kristus bakal diusir saka sinagoga. Mulané wong tuwané kandha, 'Dhèwèké wis diwasa; takon dhèwèké dhéwé.' Banjur padha nelpon manèh wong sing biyèn wuta kuwi lan kandha marang dhèwèké, 'Mulyakaké Gusti Allah; kita padha ngerti yèn wong iki wong dosa.' Dhèwèké mangsuli, 'Apa dhèwèké wong dosa, aku ora ngerti; siji sing tak ngerti, biyèn aku wuta lan saiki aku weruh.' Wong-wong mau takon manèh, 'Apa sing ditindakake marang kowé? Kepiyé carané dhèwèké mbukak mripatmu?' Dhèwèké mangsuli, 'Aku

wis tau kandha marang kowé, nanging kowé ora gelem ngrungokaké; ngapa kowé péngin krungu manèh? Kowé uga péngin dadi muridé?' Wong-wong mau nyerang lan kandha, 'Kowe iku muridé dhèwèké, nanging kita iki muridé Musa. Kita padha ngerti yèn Gusti Allah wis ngandika marang Musa; nanging bab wong iki, kita ora ngerti saka ngendi asalé.' Wong sing wis weruh mau mangsuli, 'Aneh tenan kowe ora ngerti saka ngendi asalé, nanging dhèwèké wis mbukak mripatku.' Nanging kita padha ngerti, Gusti Allah ora ngrungokake wong-wong sing dosa; nanging Gusti Allah ngrungokake sapa wae sing ngajeni Gusti Allah lan nindakake kersane. Wiwit donya iki durung tau ana krungu ana wong sing mbukak mripat wong sing lair wuta. Yen Panjenengané ora saka Gusti Allah, Panjenengané ora bakal bisa nindakake apa-apa.' Wong-wong mau mangsuli marang dhèwèké, 'Kowe lair ing sajroning dosa kabèh; kok kowe sing arep mulang kita?' Banjur padha ngusir dhèwèké metu. Nalika Yesus krungu manawa wong-wong mau wis ngusir dheweke, banjur Panjenengané nemoni dheweke lan kandha, 'Kowe pracaya marang Putraning Allah?' Dheweke mangsuli, 'Sapa Panjenengané, Gusti, supaya aku pracaya marang Panjenengané?' Yesus kandha marang dheweke, 'Kowe wis weruh Panjenengané, lan Panjenengané sing saiki ngomong karo kowe.' Dheweke kandha, 'Aku pracaya, Gusti!' lan dheweke nyembah Panjenengané.

Yohanes 9:1–38

Minggu kaping enem sawisé Paskah, bab wong wuta.

Injil miturut Yohanes, diwiwiti saka 35A

Gusti Allah ngandika marang wong Yahudi sing padha teka marang Panjenengané: 'Aku teka ing donya iki kanggo ngadili, supaya sing ora weruh dadi weruh, lan sing weruh dadi wuta.' Nalika sawatara wong Farisi sing ana karo Panjenengané krungu kuwi, padha kandha marang Panjenengané, 'Apa kita uga wuta?' Yesus ngandika marang wong-wong mau: 'Yen kowe wuta, kowe ora nduwé dosa; nanging amarga kowe kandha, "Aku weruh", dosamu isih ana. Satemené, satemené Aku kandha marang kowe: sapa waé sing ora mlebu kandhang wedhus liwat gapura, nanging munggah saka panggonan liya, iku maling lan rampog; nanging sing mlebu liwat gapura iku panggembala wedhus. Penjaga lawang mbukak lawang kanggo dheweke, lan wedhus padha ngrungokake swarane; dheweke nelpon wedhusé dhéwé manut jeneng lan nuntun metu. Sawise dheweke ngetokake kabèh wedhusé dhéwé, dheweke mèlu ing ngarepé, lan wedhus padha mèlu amarga padha ngerti swarane. Nanging padha ora bakal ngetutake wong liya; malah padha bakal mlayu saka wong kuwi, amarga padha ora ngenali swarane wong liya.' Gusti Yesus nyritakake parabel iki marang wong-wong mau, nanging padha ora mangertos apa sing diomongake. Mula Gusti Yesus ngendika maneh marang wong-wong mau, 'Satemene, temene, Aku ngandika marang kowe, Aku iku lawang kanggo wedhus. Kabèh sing teka sadurunge aku iku maling lan perampok; nanging wedhus ora ngrungokake wong-wong mau. Aku iku lawang: sapa wae mlebu lumantar aku bakal slamet; dheweke bakal mlebu lan metu, lan nemokake panggonan panggembalaan.

Yohanes 9:39–10:9

Kemis ing minggu kaping lima sawisé Paskah.

Injil miturut Yohanes, wiwit 35B

Gusti ngendika marang wong Yahudi sing padha teka marang Panjenengané: 'Satemene, temene Aku kandha marang kowe: sapa waé sing ora mlebu kandhang wedhus lumantar gapura, nanging munggah saka panggonan liya, iku maling lan rampog; nanging sing mlebu lumantar gapura iku pangreksa wedhus. Penjaga lawang mbukak lawang kanggo dheweke, lan wedhus padha ngrungokake swarane; dheweke nelpon wedhus-wedhusé dhéwé manut jenengé lan mimpin metu. Sawise dheweke wis ngetokake kabèh wedhusé dhéwé, dheweke mlaku ing ngarepé, lan wedhus padha ngetutaké amarga padha kenal swarane. Nanging padha ora bakal ngetutake wong liya; malah padha bakal mlayu saka wong kuwi, amarga padha ora ngenali swarane wong liya.' Gusti Yesus nyritakake parabel iki marang wong-wong mau, nanging padha ora mangertos apa sing diomongake. Mula Gusti Yesus ngendika maneh marang wong-wong mau, 'Satemene, temene, Aku kandha marang kowe, Aku iku lawang kanggo wedhus. Kabèh sing teka sadurunge aku iku maling lan perampok; nanging wedhus ora ngrungokake wong-wong mau. Aku iku lawang: sapa wae sing mlebu lumantar aku bakal slamet; dheweke bakal mlebu lan metu, lan nemokake panggonan panggembalaan.

Injil miturut Yohanes, bab 36

Gusti ngendika marang wong Yahudi sing wis teka marang Panjenengané: 'Aku iku lawang; sapa waé sing mlebu lumantar aku bakal slamet, lan bakal mlebu lan metu, lan nemu panggonan panggemballan. Maling teka mung kanggo nyolong, matèni, lan ngrusak. Aku teka supaya padha nduwé urip, lan nduwé urip kanthi kelimpahan.' Aku iki gembala sing apik; gembala sing apik nyawisake nyawane kanggo wedhus. Nanging tukang upahan, sing dudu gembala lan wedhus-wedhus iku dudu duweke, ndeleng srigala teka, ninggalake wedhus lan mlayu; banjur srigala nyekel lan nyebarake wedhus-wedhus mau. Tukang upahan mlayu amarga dheweke mung tukang upahan lan ora peduli marang wedhus. Aku iki gembala sing apik; Aku ngerti wedhusku lan wedhusku padha ngerti Aku. Kaya Rama ngerti Aku, Aku uga ngerti Rama; lan Aku nyawisake nyawaku kanggo wedhus. Aku uga duwe wedhus liyane sing ora kalebu ing kandhang iki; Aku uga kudu nggawa wedhus-wedhus mau, lan padha bakal ngrungokake swaraku, lan bakal dadi siji kandhang lan siji Gembala.

Yohanes 10:9–16
Kanggo Para Bapa Suci ing Liturgi.**Injil miturut Yohanes, wiwitan 37A**

Gusti ngendika marang wong Yahudi sing padha teka marang Panjenengané: 'Bapak tresna marang Aku amarga Aku nyawisake nyawaku, mung kanggo mbalèkaké manèh. Ora ana siji waé sing njupuk saka Aku, nanging Aku nyawisake manut kersaku dhéwé. Aku duwé kuwasa kanggo nyawisaké, lan Aku duwé kuwasa kanggo mbalèkaké manèh. Pituduh iki Aku tampa saka Rama-Ku.' Sekali manèh, tembung-tembung iki nyebabaké prabédan ing antarané wong Yahudi. Akèh sing kandha, 'Dhèwèké kesurupan setan lan ora waras; kok kowé padha ngrungokaké Dhèwèké?' Liyané kandha, 'Iki dudu tembungé wong kesurupan setan; apa setan bisa mbukak mripaté wong wuta?' Wektu kuwi ana Rayane Dhedhikasi ing Yerusalem, lan mangsa adhem. Yesus mlaku-mlaku ing candhi, ing Serambi Salomo. Ing kono wong-wong Yahudi padha ngubengi Panjenengané lan kandha, 'Sampeyan arep suwé nganti kapan nganti nggawe kita bingung? Yen pancèn Panjenengané Kristus, kandhaa marang kita kanthi cetha.' Yesus mangsuli marang wong-wong mau, 'Aku wis ngandhani kowe, nanging kowe ora pracaya. Karya-karya sing tak tindakake ing asmané Rama maringi paseksi marang aku. Nanging kowe ora pracaya, amarga kowe ora kalebu wedhusku, kaya sing wis tak kandhakake. Wedhusku ngrungokake swaraku; aku kenal marang wedhusku, lan wedhusku ngetutake aku. Lan aku maringi urip langgeng marang wedhusku.

Yohanes 10:17–28A
Jumat ing minggu kaping lima sawisé Paskah.**Injil miturut Yohanes, wiwit 37B**

Ing wektu kuwi ana Rayem Dhedhikasi ing Yerusalem, lan mangsa adhem. Gusti Yesus lumaku-lumaku ana ing candhi, ing Serambi Salomo. Ing kono wong-wong Yahudi padha ngubengi Panjenengané lan kandha marang Panjenengané, 'Nganti kapan kowe arep nggawe kita gumun? Yèn kowe iku Kristus, kandhaa marang kita kanthi cetha.' Yesus mangsuli marang wong-wong mau, 'Aku wis ngandhani kowe, nanging kowe ora pracaya. Karya-karya sing tak tindakake ing asmané Rama maringi kesaksian bab aku. Nanging kowe ora pracaya, amarga kowe ora kalebu wedhusku, kaya sing wis tak kandhakake. Wedhusku ngrungokake swaraku, lan aku ngerti wedhusku, lan wedhusku ngetutake aku. Lan aku maringi urip langgeng marang wedhusku.

Yohanes 10:22–28A
Bab Didhaharmèkaké Gréja.**Injil miturut Yohanes, diwiwiti saka ayat 38**

Gusti ngandika marang wong Yahudi sing teka marang Panjenengané: 'Bebekku ngrungokaké swaraku; Aku ngerti padha, lan padha ngetutaké Aku. Lan aku maringi urip langgeng marang wong-

wong mau, lan wong-wong mau ora bakal binasakake; lan ora ana siji wae sing bisa nyopot saka tanganku. Bapakku, sing wis maringi wong-wong mau marang aku, luwih agung tinimbang kabeh; lan ora ana siji wae sing bisa nyopot saka tangan Bapakku. Aku lan Bapak iku siji. Krungu kuwi, wong-wong Yahudi maneh padha njupuk watu kanggo mbandhang dhèwèké. Yesus mangsuli marang wong-wong mau, 'Aku wis paring pratandha marang kowe kabèh akèh pakaryan apik saka Rama; saka pakaryan-pakaryan mau, pakaryan endi sing kowe péngin dakukum pati?' Wong-wong Yahudi mangsuli, 'Kita ora péngin ngukum pati kowe amarga pakaryan apik, nanging amarga kowe ngina Gusti, lan amarga sanadyan kowe manungsa, kowe ngaku dadi Gusti.' Yesus mangsuli marang wong-wong mau, 'Apa ora kacathet ing Kitab Tauratmu, "Aku wis kandha, kowe-kowe iku dewa"? Yen Gusti Allah nyebut wong-wong sing nampa sabda Gusti Allah iku "dewa"—lan Kitab Suci ora bisa dibatalake—kok kowe-kowe malah ngomong marang Panjenengané sing wis disucèkaké Rama lan diutus menyang donya, "Kowe ngina," merga aku kandha, "Aku iki Putrané Gusti Allah"? Yen Aku ora nindakake pakaryan Bapakku, aja pracaya marang Aku; nanging yen Aku nindakake, sanajan kowe ora pracaya marang Aku, pracetyalah marang pakaryan mau, supaya kowe padha ngerti lan pracaya manawa Bapak ana ing Aku lan Aku ana ing Bapak.

Yohanes 10:27-38
Setu minggu kaping lima sawisé Paskah.

Injil miturut Yohanes, diwiwiti saka ayat 39

Ing wektu kuwi ana sawijining wong sing jenenge Lazarus saka Betania, désa panggonané Maria lan adhine Marta, lagi lara. Maria, sing adhiné Lazarus lagi lara, iku sing wis ngusap Gusti nganggo minyak wangi lan ngusap sikilé nganggo rambute. Para sedulur wadon mau ngutus warta marang Gusti: 'Gusti, sing Panjenengan tresnani lagi lara.' Nalika Gusti Yesus krungu kabar iku, Panjenengané ngendika, 'Lara iki ora nganti pati, nanging kanggo kamulyaning Allah, supaya Putrané Allah kamulyakaké lumantar iki.' Saiki Gusti Yesus tresna marang Marta, adhine, lan Lazarus. Nalika Panjenengané krungu yèn Lazarus lara, Panjenengané tetep ana ing panggonané rong dina. Sawisé kuwi Panjenengané kandha marang para muridé, 'Ayo padha bali menyang Yudéa.' Para muridé kandha marang Panjenengané, 'Rabi, durung suwe para wong Yahudi padha kepéngin mateni Panjenengan nganggo watu, lan saiki Panjenengan arep bali manèh menyang kana?' Yesus mangsuli, 'Apa ing dina ora ana rolas jam? Sapa wae mlaku ing wayah awan ora kesandhung, merga padha weruh pepadhang donya iki; nanging sapa wae mlaku ing wayah bengi bakal kesandhung, merga pepadhang ora ana bareng karo dheweke.' Sawise ngendika mangkono, Panjenengané banjur kandha marang wong-wong mau, 'Kanca kita Lazarus wis turu; nanging Aku bakal mbangun dheweke.' Para muridé kandha, 'Gusti, yèn dhèwèké mung turu, mesthi bakal mari.' Yésus kandha bab pati, nanging wong-wong kuwi nyangka yèn dhèwèké mung ngomong bab turu biyasa. Banjur Yésus kandha marang wong-wong kuwi kanthi cetha, 'Lazaro wis mati; lan aku seneng kanggo kowé kabèh amarga aku durung teka, supaya kowé kabèh pracaya; nanging ayo padha menyang kono.' Banjur Tomas, sing uga dikenal minangka Kembar, kandha marang para murid, 'Ayo padha lunga, supaya kita padha mati bareng karo dheweke.' Nalika Yesus teka, Panjenengané weruh yèn Lazarus wis patang dina ana ing kuburan. Betania cedhak Yerusalem, watara limalas stadia adohé; lan akèh wong Yahudi wis teka marang Marta lan Maria kanggo nglipur nalika padha sedhih amarga seduluré. Nalika Marta krungu yèn Yésus arep teka, dhèwèké metu arep nyambut; nanging Maria tetep lungguh ing omah. Banjur Marta kandha marang Yésus, 'Gusti, yèn Panjenengan ana ing kéné, sedulurku mesthi ora bakal mati. Nanging saiki uga aku ngerti, apa waé sing Panjenengan panyadoni marang Gusti Allah, Gusti Allah bakal maringi.' Yesus ngandika marang dhèwèké, 'Adhimu bakal tangi.' Marta mangsuli marang Panjenengané, 'Aku ngerti yèn dhèwèké bakal tangi manèh ing panguripan manèh ing dina pungkasan.' Yesus ngandika marang dhèwèké, 'Aku iki panguripan manèh lan urip; sapa waé pracaya marang Aku, sanadyan mati, bakal urip. Lan saben wong sing urip lan pracaya marang Aku ora bakal mati langgeng. 'Apa kowe pracaya iki?' Dhèwèké matur marang Panjenengané, 'Inggihi, Gusti! Kula pracaya yèn Panjenengan iku Kristus, Putraning Allah, kang badhé rawuh ing donya.' Sawisé ngendika mangkono, dhèwèké lunga lan nyelip marang adhiné Maria, kandha, 'Gurune wis rawuh lan nelok kowe.' Krungu mangkono, Maria enggal tangi lan mlaku menyang Panjenengané. Yesus durung

mlebu ing desa, nanging isih ana ing panggonan nalika Marta ketemu Panjenengané. Wong-wong Yahudi sing ana ing omah bebarengan karo dhèwèké, sing nglipur Marta, weruh yèn Marta wis tangi cepet lan metu; mula padha mèlu, kira-kira dhèwèké arep menyang kuburan kanggo nangis ing kono. Nanging Maria, sawisé tekan panggonané Gusti Yesus lan ndeleng Panjenengané, tiba ing sikilé lan kandha marang Panjenengané, 'Gusti, yèn Panjenengan ana ing kéné, adhiku mesthi ora bakal seda.' Nalika Gusti Yesus ndeleng dhèwèké nangis, lan wong-wong Yahudi sing teka bareng dhèwèké uga nangis, Panjenengané dhéwé krasa sedhih banget lan gumregah, banjur kandha, 'Kowé kabèh wis ngubur dhèwèké ing ngendi?' Wong-wong mau kandha marang Panjenengané, 'Rabbuni, rawuh lan mirsani.' Gusti Yesus nangis. Banjur wong Yahudi mau kandha, 'Delengen, piyambaké tresna banget marang wong iki.' Lan ana sawatara sing kandha, 'Apa ora bisa Panjenengané sing mbukak mripat wong wuta iku uga nylametaké wong iki saka pati?' Gusti Yesus, manèh krasa sedhih banget, rawuh ing kuburan. Kuwi guwa, lan ana watu sing nutupi lawangé. Gusti Yesus kandha, 'Singkirna watu kuwi.' Marta, adhine wong mati kuwi, kandha marang Panjenengané, 'Gusti, saiki wis mambu; awit wis patang dina ana ing kuburan.' Gusti Yesus kandha marang dhèwèké, 'Apa Aku ora wis ngandhani kowe, yèn kowe pracaya, kowe bakal weruh kamulyané Allah?' Mula padha mbusak watu saka guwa panggonané wong mati kuwi. Banjur Yesus nglèndèhaké pandangé menyang swarga lan ngandika, 'Bapa, aku matur nuwun marang Panjenengan amarga Panjenengan wis ngrungokaké aku. Aku wis ngerti yèn Panjenengan mesthi ngrungokaké aku; nanging aku ngomong iki kanggo wong-wong sing ana ing kéné, supaya padha pracaya yèn Panjenengan sing ngutus aku.' Sawisé ngandika mangkono, Panjenengané muni banter, 'Lazarus! Metu kéné!' Banjur wong sing wis mati kuwi metu, tangane lan sikilé isih diiket kain kuburan, lan pasuryané dibalut kain. Yesus ngandika marang wong-wong mau, 'Lebokna taliné lan ayo lunga.' Banjur akèh wong Yahudi sing teka marang Maria lan wis weruh apa sing ditindakake Yesus padha pracaya marang Panjenengané.

Yohanes 11:1-45
Setu Lazarus.

Injil miturut Yohanes, wiwitan 40

Ing wektu kuwi, para imam kepala lan wong-wong Farisi padha kumpul nglawan Gusti Yesus lan kandha, 'Apa sing kudu kita lakoni? Wong iki nindakake akèh mujijat. Yen kita nglilani dheweke kaya ngene, kabèh wong bakal pracaya marang dheweke, lan wong Romawi bakal teka lan njupuk papan kita lan bangsane kita.' Nanging salah sijine, wong sing jenenge Kayafas, sing dadi imam agung taun iku, kandha marang wong-wong mau, 'Kowe kabèh ora ngerti apa-apa; lan kowe kabèh uga ora nyadari yen luwih becik siji wong mati kanggo wong akeh tinimbang sakabehe bangsa iki padha binasa.' Dheweke ora ngomong iki miturut pikirane dhéwé, nanging amarga dadi imam agung ing taun iku, dheweke ngandhani ramalan yèn Gusti Yesus bakal mati kanggo bangsa—lan ora mung kanggo bangsa, nanging uga kanggo nglumpukaké dadi siji kabèh anak-anaké Gusti Allah sing sumebar. Wiwit dina kuwi, padha mutusaké matèni Panjenengané. Mulane, Yesus ora mlaku-mlaku maneh kanthi terang-terangan ing antarané wong Yahudi, nanging lunga saka kono menyang sawijining wilayah cedhak ara-ara samun, menyang kutha sing aran Efraim, lan manggon ing kono karo para muridé. Paskah wong Yahudi wis cedhak, lan akèh wong saka saindenging nagara teka menyang Yerusalem sadurungé Paskah kanggo ngresiki awaké dhéwé. Wong-wong mau padha nggoleki Yesus, lan nalika padha ngadeg ing candhi, padha kandha siji lan sijine, 'Kowe piye? Apa Panjenengané ora bakal teka ing pesta?' Imam-imam kepala lan wong-wong Farisi wis maringi prentah manawa yen ana sing weruh ing ngendi Panjenengané, kudu nglapor supaya bisa nangkep Panjenengané.

Yohanes 11:47-57
Senèn minggu kaping enem sawisé Paskah.

Injil miturut Yohanes, bacaan 41A

Enem dina sadurunge Paskah, Yesus rawuh ing Betania, ing ngendi Lazarus, sing wis dibangkitake saka pati, manggon. Ing kono padha nyiapake dhaharan bengi kanggo Panjenengané, lan Marta ngladeni, déné Lazarus kalebu salah siji sing lungguh ing meja karo Panjenengané. Nanging Maria njupuk siji pon ointment nard murni sing larang regane, ngolesi sikilé Yesus, lan ngusap sikilé

nganggo rambute; lan omahé kebak ambuné ointment kuwi. Banjur salah siji muridé, Yudas anak Simon Iskariot, sing bakal ngianati Panjenengané, kandha: 'Ngapa minyak wangi iki ora didol telung atus denari lan dhuwité diwènèhaké marang wong mlarat?' Dhèwèké ngomong kuwi dudu amarga peduli marang wong mlarat, nanging amarga dhèwèké iku maling. Dhèwèké sing ngurusi kothak dhuwit lan biyasané njupuk apa waé sing dilebokaké ing kono. Gusti Yesus ngendika, 'Biyèna dhèwèké; dhèwèké wis nyimpen iki kanggo dina panguburanku. Kowe tansah nduwé wong mlarat, nanging kowe ora tansah nduwé aku.' Akeh wong Yahudi sing krungu yèn dhèwèké ana ing kono, banjur teka ora mung merga Yesus, nanging uga arep ndelok Lazarus sing wis dibangkitaké saka pati. Mula para imam kepala banjur mutusaké matèni Lazarus uga, amarga merga dhèwèké akèh wong Yahudi padha teka lan pracaya marang Yesus. Esuké, wong akèh sing teka kanggo pesta, nalika padha krungu yèn Gusti Yesus arep menyang Yerusalem, padha njupuk ranting-ranting palem lan padha metu arep nyambut Panjenengané, karo padha muni: 'Hosana! Begja Panjenengané sing rawuh ing asmané Gusti, Raja Israèl!' Nanging, Yesus nemokake seekor keledai enom banjur lenggah ing pucuké, kaya sing katulis: 'Aja wedi, he putri Sion! Delengen, rajamu rawuh, lenggah ing pucuké keledai enom.' Para muridé ing wiwitan ora mangertos bab iki; nanging nalika Yesus wis kamulyakaké, padha kelingan yèn iki wis katulis bab Panjenengané, lan yèn padha wis nindakake iki kanggo Panjenengané. Wong-wong sing biyen ana karo Panjenengané maringi kesaksian yèn Panjenengané wis nelokaké Lazarus metu saka kuburan lan nguripaké saka pati. Mulané wong-wong mau padha metu arep nyambut Panjenengané, amarga padha krungu yèn Panjenengané wis nindakake mujijat iki.

Yohanes 12:1–18
Minggu Vay, ing Liturgi.

Injil miturut Yohanes, pambacaan 41B

Ing wektu kuwi, wong-wong sing wis ana karo Gusti Yesus padha nyekseni yèn Panjenengané wis nelokaké Lazarus metu saka kuburan lan nguripaké manèh saka pati. Mulané wong-wong padha metu arep nyambut Panjenengané, amarga padha krungu yèn Panjenengané wis nindakake mujijat iki. Nanging para Farisi padha kandha siji lan sijiné, 'Kowe weruh yèn kowe ora entuk apa-apa? Kabèh donya padha mèlu Panjenengané.' Antarane wong-wong sing teka menyang pesta ana sawetara wong Yunani. Wong-wong mau nyedhaki Filipus, sing asalé saka Betsaida ing Galilea, lan padha kandha, 'Pak, kula kepéngin ndeleng Gusti Yesus.' Filipus lunga lan ngandhani Andreas bab kuwi; banjur Andreas lan Filipus padha ngandhani Gusti Yesus. Yesus mangsuli marang wong-wong mau, 'Wayahé wis teka supaya Putrané Manungsa dimulyakaké. Satemené, satemené Aku kandha marang kowé: yèn wiji gandum ora tiba ing lemah lan mati, wiji mau isih tetep siji; nanging yèn mati, wiji mau bakal ngasilaké akèh woh. Sapa waé sing nresnani uripé bakal kelangan uripé, lan sapa waé sing sengit marang uripé ing donya iki bakal njaga uripé kanggo urip langgeng. Sapa waé sing ngladèni aku kudu ngetutaké aku; lan ing ngendi aku ana, ing kono uga bakal ana abdi-abdiku. Lan sapa waé sing ngladèni aku, bakal diurmati Rama. Saiki atiku kaco; lan apa sing bakal tak kandhakake? 'Rama, nylametaké aku saka jam iki!' Nanging pancen kanggo maksud iki Aku teka. Bapa, mulyakna namanmu.' Banjur ana swara saka swarga: 'Aku wis mulyaake, lan Aku bakal mulyaake maneh.' Wong-wong sing padha ngadeg ing kono lan krungu kuwi padha kandha, 'Kuwi gumregah'; liyane kandha, 'Ana malaikat sing ngomong karo dheweke.' Gusti Yesus mangsuli, 'Swara iki ora kanggo Aku, nanging kanggo wong akeh. 'Saiki wektu pangadilan donya iki; saiki panguwasa donya iki bakal diusir. Lan nalika aku diunggahaké saka bumi, aku bakal narik kabèh wong marang aku.' Panjenengané ngendika iki kanggo nuduhaké jinis pati sing bakal panjenengané alami. Wong-wong mau mangsuli, 'Kita wis krungu saka Kitab Torèt yèn Sang Kristus bakal ana salawas-lawase; mula kepriye kowe bisa ngomong yèn Anak Manungsa kudu diunggahaké? Sapa iku Anak Manungsa?' Banjur Yésus kandha marang wong-wong mau, 'Cahya isih ana karo kowe sawatara wektu manèh; lumampaha nalika kowe isih nduwèni cahya, supaya kowe ora kacemplung ing pepeteng; awit sapa waé lumampah ing pepeteng ora ngerti ngendi panggonané. Nalika padha duwé pepadhang, pracayaa marang pepadhang, supaya padha dadi anak pepadhang.' Sawisé ngendika mangkono, Yesus lunga lan ndhelik saka wong-wong mau. Panjenengané wis nindakake akèh pratandha ing ngarepé wong-

wong mau, nanging wong-wong mau ora pracaya marang Panjenengané, supaya kabeneran tembungé nabi Yesaya: 'Gusti, sapa sing pracaya marang kabar sing wis kita krungu? Lan marang sapa tangané Gusti wis kawangwangaké?' Mulané padha ora bisa pracaya, awit, kaya sing uga diandikakaké Yesaya, 'Bangsa iki wis mbutaké mripaté lan ngerasaké atiné, supaya padha ora bisa ndeleng nganggo mripaté, ora bisa mangertèni nganggo atiné, lan ora bisa mbalèk—lan Aku bakal marasaké.' Yesaya ngandika iki nalika dhèwèké ndeleng kamulyané Panjenengané lan nyritakaké bab Panjenengané. Nanging akèh saka para pamimpin pracaya marang Panjenengané; nanging amarga para Farisi padha ora ngakoni pracayané, supaya ora diusir saka sinagoga, amarga padha luwih tresna marang kamulyan manungsa tinimbang kamulyan Gusti Allah. Banjur Yesus muni, 'Sapa waé sing pracaya marang Aku, ora pracaya marang Aku piyambak, nanging pracaya marang Sing ngutus Aku. Lan sapa waé sing weruh Aku, weruh uga Sing ngutus Aku.' Aku wis teka ing donya minangka pepadhang, supaya saben wong sing pracaya marang Aku ora manggon ing pepeteng. Lan yen ana sing krungu tembung-tembungku nanging ora pracaya, Aku ora ngadili dheweke; amarga Aku ora teka kanggo ngadili donya, nanging kanggo nylametake donya. Sapa wae sing nolak Aku lan ora nampa tembung-tembungku, wis ana sing bakal ngadili: tembung sing wis Aku ucapake bakal ngadili dheweke ing dina pungkasan. Amarga aku ora ngomong miturut karsaku dhéwé; nanging Rama sing ngutus aku—panjenengané wis maringi dhawuh marang aku apa sing kudu diomongaké lan kepiyé carané ngomong. Lan aku ngerti yèn dhawuhé iku urip langgeng. Mula saka iku, apa sing tak omongaké, tak omongaké persis kaya sing diparingaké Rama marang aku.

Yohanes 12:17–50
Rabu Agung ing Matins.

Injil miturut Yohanes, bacaan 42A

Ing wektu kuwi para Farisi nganakake pasamuhan nglawan Yesus lan padha kandha marang siji lan sijine, 'Apa kowe weruh yèn kowe ora entuk apa-apa? Kabèh donya padha ngetutaké Panjenengané.' Ing antarané wong-wong sing teka nyembah ing pesta ana sawatara wong Yunani. Wong-wong mau nyedhak marang Filipus, sing asalé saka Betsaida ing Galilea, lan padha kandha marang dhèwèké, 'Pak, kula kepéngin ndeleng Gusti Yesus.' Filipus lunga lan ngandhani Andhreas bab iki; banjur Andhreas lan Filipus ngandhani Yesus bab iku. Yesus mangsuli marang wong-wong mau, 'Wayahé wis teka supaya Putraning Manungsa dimulyakaké. Satemene, temene Aku ngandika marang kowe: menawa biji gandum ora tiba ing lemah lan mati, biji mau tetep mung siji; nanging menawa mati, biji mau bakal ngasilake woh sing akèh. Sapa waé sing nresnani uripé bakal kelangan uripé, lan sapa waé sing sengit marang uripé ing donya iki bakal njaga uripé kanggo urip langgeng. 'Sapa waé sing ngladèni Aku, kudu mèlu Aku; lan ing ngendi Aku ana, ing kono uga bakal ana abdi-Ku. Lan sapa waé sing ngladèni Aku, bakal dipumulyakaké Rama. Saiki atiku kaco; lan apa sing bakal tak kandhakake? "Rama, nylametaké aku saka jam iki!" Nanging merga saka iku Aku teka. Rama, mulyakna namanmu.' Banjur ana swara saka swarga: 'Aku wis ngluhurake, lan Aku bakal ngluhurake maneh.' Wong-wong sing padha ana ing kono lan krungu kuwi kandha, 'Kuwi gumregah'; nanging ana liyane sing kandha, 'Ana malaikat sing ngomong marang Panjenengané.' Gusti Yesus mangsuli, 'Swara iki ora kanggo Aku, nanging kanggo wong-wong akeh. Saiki wis wayahe pangadilan donya iki; saiki panguwasa donya iki bakal diusir metu.' Lan nalika Aku diangkat saka bumi, Aku bakal narik kabèh manungsa marang Aku.' Panjenengané ngendika iki kanggo nuduhaké jinis pati sing bakal Panjenengané alami. Wong-wong mau mangsuli Panjenengané, 'Kita wis krungu saka Kitab Torèt yèn Sang Kristus bakal ana langgeng; mula piye kowé bisa ngomong yèn Putrané Manungsa kudu diangkat? Sapa kuwi Putrané Manungsa?' Banjur Yesus kandha marang wong-wong mau: 'Cahya isih ana karo kowe sawatara wektu maneh; lumampaha nalika isih ana cahya, supaya pepeteng ora nyerang kowe; amarga sapa waé lumampah ing pepeteng ora ngerti ngendi panggonané. Nalika isih ana cahya, pracayaa marang cahya, supaya kowe dadi anak-anaké cahya.'

Yohanes 12:19–36A
Selasa minggu kaping enem sawisé Paskah.

Injil miturut Yohanes, wiwitan 42B

Gusti ngandika, 'Bapa, mulyakna asma Panjenengan.' Banjur ana swara saka swarga: 'Aku wis memulyakake, lan Aku bakal memulyakake maneh.' Wong-wong sing padha ngadeg ing kono lan krungu kuwi padha kandha, 'Kuwi gumregah'; liyane kandha, 'Ana malaikat sing ngomong karo dheweke.' Gusti Yesus mangsuli, 'Swara iki ora kanggo Aku, nanging kanggo wong-wong akeh.' 'Saiki wektu pangadilan donya iki; saiki panguwasa donya iki bakal diusir. Lan nalika aku diangkat saka bumi, aku bakal narik kabèh wong marang aku.' Panjenengané ngendika iki kanggo nuduhaké jinis pati sing bakal panjenengané alami. Wong-wong mau mangsuli, 'Kita wis krungu saka Kitab Torèt yèn Sang Kristus bakal tetep ana salawas-lawase; kok kowe kandha yèn Putrané Manungsa kudu diunggahaké? Sapa kuwi Putrané Manungsa?' Banjur Yésus kandha marang wong-wong mau, 'Cahya isih ana karo kowe sawatara suwéné; lumampaha sakdurungé pepeteng teka, awit sapa waé lumampah ing pepeteng ora ngerti ngendi panggonané. Sakdurungé cahya isih ana, pracayaa marang cahya, supaya kowe dadi anaké cahya.'

Yohanes 12:28–36A
Pangluhuré Salib Suci, ing Matins.

Injil miturut Yohanes, diwiwiti saka ayat 43

Gusti ngandika marang wong Yahudi sing padha teka marang Panjenengané: 'Nalika kowe isih nduwé pepadhang, pracayaa marang pepadhang, supaya kowe dadi anak pepadhang.' Sawisé ngandika mangkono, Gusti Yesus lunga lan ndhelik saka wong-wong mau. Panjenengané wis nindakake akèh pratandha ing ngarepé wong-wong mau, nanging wong-wong mau ora percaya marang Panjenengané, supaya tembungé nabi Yesaya kanyata: 'Gusti, Sapa sing percaya marang apa sing wis kita krungu? Lan marang sapa tangané Gusti wis kawangwangaké?' Mulané padha ora bisa percaya, awit, kaya sing uga diandikakaké nabi Yesaya, "Bangsa iki wis mbutaaké mripaté lan ngerasaké atiné, supaya padha ora bisa ndeleng nganggo mripaté, lan ora bisa mangertèni nganggo atiné, lan ora bisa mbalèk—lan Aku bakal marasaké." Ibrani ngendika iki nalika panjenengané mirsani kamulyané lan nyritakaké bab Panjenengané. Nanging akèh saka para panguwasa uga percaya marang Panjenengané; nanging amarga para Farisi, padha ora ngakoni pracayané, supaya ora diusir saka sinagoga, amarga padha luwih tresna marang kamulyané manungsa tinimbang kamulyané Gusti Allah. Banjur Yesus ngangkat swarane lan ngendika, 'Sapa waé sing percaya marang aku, ora percaya marang aku piyambak, nanging percaya marang sing ngutus aku. Lan sapa waé sing weruh aku, weruh uga sing ngutus aku. Aku wis teka ing donya minangka pepadhang, supaya saben wong sing percaya marang Aku ora manggon ing pepeteng. Lan sapa waé sing ngrungokaké tembungku nanging ora percaya, Aku ora ngadili dhèwèké, awit Aku ora teka kanggo ngadili donya, nanging kanggo nylametaké donya.'

Yohanes 12:36–47
Rebo minggu kaping enem sawisé Paskah.

Injil miturut Yohanes, diwiwiti saka ayat 44

Ing wektu kuwi, sadurunge Paskah, Yesus, ngerti yèn wayahe wis teka supaya Panjenengané pindhah saka donya iki menyang Rama, paring pratandha lumantar pakaryané yèn, sawise nresnani para muridé sing ana ing donya, Panjenengané nresnani wong-wong mau nganti tekan pungkasan. Lan nalika dhahar bengi, nalika setan wis nyurung atiné Yudas anak Simon Iskariot kanggo ngianati Panjenengané, Gusti Yesus, ngerti yèn Rama wis maringi kabèh mau ing tangané, lan yèn Panjenengané rawuh saka Gusti Allah lan mulih marang Gusti Allah, banjur tangi saka dhahar bengi, nyopot sandhangan njaba, lan njupuk andhuk, banjur ngiket awaké. Banjur Panjenengané ngucuraké banyu ing baskom lan miwiti ngumbah sikil para murid lan gelap sikil mau nganggo andhuk sing digawé iket ing pinggang. Panjenengané rawuh marang Simon Petrus, lan Petrus kandha marang Panjenengané, 'Gusti! Apa kowe arep ngumbah sikilku?' Gusti mangsuli, 'Apa sing tak tindakake iki kowe durung paham saiki, nanging mengko kowe bakal mangertèni.' Petrus kandha, 'Panjenengan ora bakal ngumbah sikil abdi.' Gusti mangsuli, 'Yen aku ora ngumbah kowe, kowe ora duwe bagéan karo aku.' Simon Petrus kandha, 'Gusti! Ora mung sikil abdi, nanging uga tangan lan sirah abdi.'

Yesus mangsuli, 'Wong sing wis adus mung perlu ngumbah sikilé, awit wis resik kabèh; lan kowé kabèh wis resik, nanging ora kabèh.' Amarga Panjenengané ngerti sapa sing bakal ngianati Panjenengané; mulané Panjenengané kandha, 'Ora kabèh kowé kabèh resik.'

Yohanes 13:1-11
Kemis Suci, Injil Kapisan nalika Ngumbah Sikil.

Injil miturut Yohanes, diwiwiti saka ayat 45

Ing wektu kuwi, sawisé Yésus wis ngumbah sikil para murid lan wis nganggo busana-Nya manèh, Panjenengané lungguh manèh lan kandha marang wong-wong mau: 'Apa kowé padha ngerti apa sing wis tak lakoni kanggo kowé? Kowé padha nyebut Aku Guru lan Gusti, lan kowé bener nindakaké kuwi, amarga pancèn Aku kaya ngono. 'Mula yen Aku, Gustimu lan Gurumu, wis ngumbah sikilmu, kowe kabeh uga kudu ngumbah sikil siji lan sijine. Amarga Aku wis maringi tuladha marang kowe kabeh, supaya kowe kabeh uga nindakake kaya sing wis tak tindakake marang kowe kabeh. Satemene, satemene Aku kandha marang kowe: abdi ora luwih luhur tinimbang tuwane, lan utusan ora luwih luhur tinimbang sing ngutus. Yen kowe kabeh ngerti bab-bab iki, begja kowe kabeh yen kowe kabeh nindakake.'

Yohanes 13:12-17
Kemis Agung, Injil Kapindho nalika Ngumbah Sikut.

Injil miturut Yohanes, diwiwiti saka ayat 46

Gusti Allah ngendika marang para muridé: 'Saiki Putraning Manungsa wis kamulyakaké, lan Gusti Allah uga wis kamulyakaké ing Panjenengané. Yèn Gusti Allah wis kamulyakaké ing Panjenengané, Gusti Allah uga bakal kamulyakaké Panjenengané ing dhiri Panjenengané dhéwé, lan bakal kamulyakaké Panjenengané sanalika. Anak-anakku, Aku ora bakal suwé manèh karo kowé kabèh.' Kowe bakal nggoleki Aku, lan kaya sing tak kandhakake marang wong Yahudi, 'Ngenani panggonanku, kowe ora bisa teka,' mangkono uga saiki tak kandhakake marang kowe. Aku maringi kowe pranatan anyar: tresnaa siji lan sijine; kaya Aku wis tresna marang kowe, kowe uga kudu tresna siji lan sijine. Kanthi mangkono saben wong bakal ngerti yèn kowe murid-muridku, yèn kowe padha tresna siji lan sijine. Simon Petrus kandha marang Panjenengané, 'Gusti, Panjenengan arep menyang ngendi?' Gusti mangsuli, 'Ngenani panggonanku, kowe durung bisa mèlu saiki, nanging mengko kowe bakal mèlu.' Petrus kandha marang Panjenengané, 'Gusti, kenapa aku ora bisa mèlu saiki? Aku bakal nyawisake nyawaku kanggo Panjenengan.' Yesus mangsuli marang dheweke, 'Kowe gelem mati kanggo Aku? Satemené, satemené Aku kandha marang kowe, manuk jantan ora bakal muni sadurungé kowe mbantah Aku telung kaping. Aja nganti atimu keganggu; pracayaa marang Gusti Allah, pracayaa uga marang Aku. Ing omahé Bapakku akèh panggonan. Yen ora mangkono, apa Aku ora bakal ngandhani kowe? Aku lunga nyawisake panggonan kanggo kowe. Lan nalika Aku lunga nyawisake panggonan kanggo kowe, Aku bakal bali lan njupuk kowe menyang ngarsaning Aku, supaya ing ngendi Aku ana, kowe uga ana. Kowe ngerti ing ngendi Aku lunga, lan kowe ngerti dalane.' Tomas kandha marang Panjenengané, 'Gusti, kita ora ngerti ing ngendi Panjenengan lunga; kepiye carane kita bisa ngerti dalane?' Yesus kandha marang dheweke, 'Aku iku dalan, kabeneran, lan gesang; ora ana siji wae sing teka marang Rama kajaba lumantar Aku. Yen kowe wis ngerti Aku, mesthi kowe uga wis ngerti Rama-Ku. Wiwit saiki kowe wis ngerti Panjenengané lan wis weruh Panjenengané.' Filipus kandha marang Panjenengané, 'Gusti, paringana kita ndeleng Rama, lan kuwi wis cukup kanggo kita.' Yesus ngandika marang Filipus, 'Wis suwe Aku ana karo kowe, Filipus, nanging kowe durung ngerti Aku? Sapa waé sing wis weruh Aku, iku wis weruh Rama; mula kok kowe bisa kandha, "Tuduhna Rama marang kami"? Apa kowe ora percaya yèn Aku ana ing Rama lan Rama ana ing Aku? Tembung-tembung sing tak kandhakake marang kowe, Aku ora ngomong saka karsa dhéwé; Bapak sing manggon ing kula sing nindakake pakaryané. Percayanana marang aku yèn aku ana ing Bapak lan Bapak ana ing aku; nanging yèn ora, percayanana marang aku amarga pakaryané dhéwé. Satemené, satemené aku kandha marang kowe: sapa waé sing percaya marang aku bakal nindakake pakaryan sing tak tindakaké, lan bakal nindakake pakaryan sing luwih agung tinimbang iki, amarga aku bakal lunga menyang Bapakku. Lan yen kowe njaluk apa-apa marang Rama ing jenengku, Aku bakal nindakake, supaya Rama kamulyakake ing Putrané. Yen kowe njaluk

apa-apa ing jenengku, Aku bakal nindakake. Yen kowe tresna marang Aku, netepi paugeran-paugeranku. Lan Aku bakal nyuwun marang Rama, lan Panjenengané bakal maringi Panglipur liyané marang kowe, supaya Panjenengané manggon karo kowe salawas-lawase—yaiku Roh kabeneran, sing donya ora bisa nampa, amarga donya ora ndeleng Panjenengané lan ora ngerti Panjenengané; nanging kowe padha ngerti Panjenengané, amarga Panjenengané manggon karo kowe lan bakal ana ing kowe. Aku ora bakal ninggalake kowe kaya anak piatu; Aku bakal teka marang kowe. Sawisé sawetara wektu manèh, donya ora bakal ndeleng Aku manèh; nanging kowe bakal weruh Aku, amarga Aku urip lan kowe bakal urip. Ing dina iku kowe bakal mangertèni yèn Aku ana ing Rama, lan kowe ana ing Aku, lan Aku ana ing kowe. Sapa waé sing nduwèni paugeran-paugeran-Ku lan netepi kuwi, iku tresna marang Aku; lan sapa waé sing tresna marang Aku bakal ditresnani Rama, lan Aku bakal tresna marang wong kuwi lan bakal ngetokaké dhiri-Ku marang wong kuwi. Yudas—dudu Iskariot—ngandika marang Panjenengané, 'Gusti, kok Panjenengan kersa ngetokaké dhiri marang kita, nanging ora marang donya?' Gusti Yesus mangsuli, 'Sapa waé sing tresna marang Aku bakal netepi sabda-Ku; Rama-Ku bakal tresna marang dhèwèké, lan Aku karo Rama-Ku bakal teka marang dhèwèké lan manggon bebarengan karo dhèwèké.' Sapa waé sing ora tresna marang Aku ora netepi tembung-tembungku; lan tembung sing kowe krungu iku dudu saka Aku, nanging saka Rama sing ngutus Aku. Aku wis ngandhani kowe kabèh bab iki nalika Aku isih ana karo kowe. Nanging Panglipur, Roh Suci, sing bakal dikirim Rama ing jenengku, bakal mulang kowe kabèh lan ngélingaké kowe marang kabèh sing wis tak kandhakake. Katentreman tak tinggalké marang kowé; katentremané Aku maringi marang kowé. Aku ora maringi marang kowé kaya donya maringi. Aja nganti atimu keganggu, lan aja wedi. Kowé wis krungu Aku kandha marang kowé, 'Aku lunga saka kowé, lan Aku bakal teka marang kowé.' Yèn kowé tresna marang Aku, mesthiné kowé bakal bungah amarga Aku kandha, 'Aku bakal menyang Rama'; amarga Rama Aku luwih agung tinimbang Aku. Lan saiki Aku wis ngandhani kowe bab iki sadurunge kelakon, supaya nalika kelakon kowe pracaya. Aku isih duwe sithik maneh sing kudu diomongake marang kowe; amarga panguwasa donya iki bakal teka, lan dheweke ora duwe daya marang Aku. Nanging supaya donya ngerti yen Aku tresna marang Rama, lan Aku nindakake persis kaya sing diparingi dhawuh Rama marang Aku: tangi, ayo padha lunga saka kene. Aku iki wit anggur sing sejati, lan Bapakku iku sing ngopeni. Kabeh cabang sing ana ing Aku lan ora ngasilake woh, bakal dipotong; lan kabeh cabang sing ngasilake woh, bakal dipangkas supaya luwih akeh woh. Kowe wis resik amarga tembung sing wis tak kandhakake marang kowe. Tetepna ing aku, lan aku ing kowe. Kaya cabang ora bisa ngasilake woh dhewe kajaba tetep nyambung karo pokok anggur, mangkono uga kowe ora bisa kajaba tetep ing aku. Aku iki pokok anggur, lan kowe cabang-cabange; sapa wae sing tetep ing aku, lan aku ing dheweke, bakal ngasilake woh sing akeh; amarga tanpa aku kowe ora bisa apa-apa. Sapa waé sing ora tetep ana ing Aku bakal dibuwang kaya ranting lan dadi layu; ranting-ranting kaya ngono dikumpulaké lan dibuwang menyang geni, banjur kobong. Yèn kowé tetep ana ing Aku lan tembung-tembungku tetep ana ing kowé, panyuwunan apa waé sing kowé jaluk bakal tak wenehaké marang kowé. Mangkéné Bapakku kamulyakaké: kowé padha ngasilaké woh sing akèh lan dadi muridéku. Kaya Bapakku wis nresnani aku, mangkono uga aku wis nresnani kowé; tetepna ing katresnanéku. Yen kowe netepi dhawuhku, kowe bakal tetep ana ing katresnanku, kaya aku wis netepi dhawuhe Bapakku lan tetep ana ing katresnané. Aku wis kandha iki marang kowe supaya kabungahané ana ing kowe lan kabungahanmu dadi sampurna. Iki dhawuhku: tresnaa marang siji lan sijiné kaya aku wis tresna marang kowe. Ora ana katresnan sing luwih gedhe tinimbang iki: ana wong sing nyawisake nyawane kanggo kancane. Kowe kabeh dadi kancaku yen kowe nindakake apa sing tak paringake marang kowe. Aku ora nyebut kowe abdi maneh, amarga abdi ora ngerti apa sing ditindakake tuwane; nanging aku wis nyebut kowe kanca, amarga aku wis nyritakake marang kowe kabeh sing tak rungokake saka Rama. Kowe-kowe ora milih Aku, nanging Aku sing milih kowe lan Aku wis netepake kowe supaya kowe bisa lunga lan ngasilake woh—woh sing langgeng—supaya apa wae sing kowe jaluk marang Rama ing jenengku, Panjenengané maringi kowe. Iki sing tak paringaké marang kowe kabèh: tresnaa marang siji lan sijiné. Yèn donya sengit marang kowe, kowe kudu ngerti yèn donya wis luwih dhisik sengit marang Aku sadurungé sengit marang kowe. Yèn kowe padha karo donya, mesthiné donya bakal tresna marang kowe; nanging amarga kowe ora saka donya, malah Aku wis milih kowe metu saka donya,

mulané donya sengit marang kowe. Elinga pangandikaku marang kowe: 'Abdi ora luwih agung tinimbang tuwane.' Yen padha nganiaya Aku, mesthi uga bakal nganiaya kowe; yen padha netepi pangandikaku, mesthi uga bakal netepi pangandikamu. Nanging kabèh kuwi bakal ditindakake marang kowe amarga jenengku, amarga padha ora kenal marang sing ngutus Aku. Yen Aku ora teka lan ora ngandika marang wong-wong mau, mesthi padha ora bakal nduwé dosa; nanging saiki padha ora nduwé alesan kanggo dosané. Sapa waé sing sengit marang Aku, uga sengit marang Rama-Ku. Yèn Aku durung nindakake pakaryan ing antarané wong-wong sing durung tau ana sing nindakake, padha ora bakal nduwé dosa; nanging saiki wis padha weruh lan wis padha sengit marang Aku lan Rama-Ku. Nanging kabèh iki kelakon kanggo nepaki tembung sing katulis ing Kitabé: 'Padha sengit marang Aku tanpa sabab.' Nalika Panglipur rawuh, kang bakal tak utus marang kowe saka Rama, yaiku Roh kabeneran kang metu saka Rama, Panjenengané bakal maringi kasaksian bab Aku; lan kowe uga bakal maringi kasaksian, amarga kowe wis ana karo Aku wiwit wiwitan. Aku wis ngandhani kowe kabèh iki supaya kowe ora kesasar. Wong-wong bakal ngusir kowe saka sinagoga; tenan, wektu bakal teka nalika sapa waé sing matèni kowé bakal nganggep yèn dhèwèké nindakaké pangabdian marang Gusti Allah. Dhèwèké nindakaké kuwi amarga dhèwèké durung ngenal Rama utawa Aku. Nanging Aku wis ngandhani kowé bab iki supaya nalika wektu kuwi teka kowé éling yèn Aku wis ngandhani bab iki; Aku ora ngandhani kowé bab iki ing wiwitan amarga Aku isih karo kowé. Lan saiki Aku lunga menyang sing ngutus Aku, lan ora ana siji-sijia saka kowe sing takon, 'Kowe lunga menyang ngendi?' Nanging amarga Aku wis ngandhani kowe iki, atimu kebak sedhih. Nanging Aku ngandhani kowe kabeneran: luwih becik Aku lunga; amarga yèn Aku ora lunga, Penghibur ora bakal teka marang kowe; nanging yen Aku lunga, Aku bakal ngutus Panjenengané marang kowe, lan nalika Panjenengané teka, Panjenengané bakal mratelakaké marang donya bab dosa, bab kabeneran, lan bab paukuman: bab dosa, amarga padha ora pracaya marang Aku; bab kabeneran, amarga Aku bakal lunga menyang Rama, lan kowe ora bakal weruh Aku manèh; lan bab paukuman, amarga panguwasa donya iki wis dipaukuman. Aku isih akèh sing arep tak kandhakake marang kowe, nanging kowe durung kuwat nampa saiki. Nalika Roh bebener teka, Panjenengané bakal nuntun kowe menyang kabèh bebener: amarga Panjenengané ora bakal ngomong saka kekuwatané dhéwé, nanging apa waé sing dirungokaké bakal diomongaké, lan bakal mratélakaké marang kowe bab-bab sing bakal kelakon. Panjenengané bakal ngluhuraké aku, amarga Panjenengané bakal njupuk saka apa sing dadi duwaku lan mratélakaké marang kowe. Kabèh sing diduweni Rama iku kagungan Kula; mulane Kula kandha yèn Panjenengané bakal njupuk apa sing kagungan Kula lan mratelakaké marang kowe. Sawisé sawatara wektu kowe ora bakal ndeleng Aku manèh, nanging sawisé sawatara wektu manèh kowe bakal ndeleng Aku, amarga Aku bakal lunga menyang Rama. Banjur sawatara muridipun sami rembugan, 'Apa tegesipun nalika Panjenenganipun ngendika dhumateng kita, "Sampeyan sedhela boten mirsani kula, lajeng badhe mirsani malih," lan, "Kula badhe dhateng ingkang Rama"?' Mula padha pitakon ing antawisipun piyambak, 'Apa tegesipun "sedhela" punika? Kita boten mangertos punapa ingkang dipun wicara.' Yésus, mangertèni yèn padha kepéngin takon marang Panjenengané, kandha marang wong-wong mau, 'Apa iki sing kok takon-takon marang siji lan sijiné—yèn Aku kandha, "Sampeyan ora bakal ndelok Aku sawatara wektu, banjur bakal ndelok Aku manèh"?' Satemené, satemené Aku kandha marang kowé kabèh: kowé kabèh bakal nangis lan sedhih, nanging donya bakal bungah; kowé kabèh bakal sedhih, nanging sedhihmu bakal malih dadi kabungahan. Wong wadon sing lagi nglairake ngrasakake lara amarga wayahe wis teka; nanging sawise dheweke nglairake bayi, dheweke ora kelingan lara kuwi merga kabungahan, amarga ana manungsa sing wis lair menyang donya. Mangkono uga kowe saiki lagi sedhih; nanging Aku bakal ndeleng kowe maneh, lan atimu bakal bungah, lan ora ana siji wae sing bakal nyopot kabungahanmu; lan ing dina iku kowe ora bakal takon apa-apa marang Aku. Satemené, satemené, Aku kandha marang kowe: apa waé sing kowe panyengi marang Rama ing jenengku, Panjenengané bakal maringi marang kowe. Nganti saiki kowe durung tau nyuwun apa-apa ing jenengku; nyuwuna, lan kowe bakal nampa, supaya kabungahanmu sampurna. Nganti saiki Aku wis ngomong marang kowe nganggo parabel; nanging bakal teka wektu nalika Aku ora bakal maneh ngomong marang kowe nganggo parabel, nanging bakal nerangake kanthi cetha babagan Rama. Ing dina iku kowe bakal nyuwun ing asmamu, lan Aku ora ngomong marang kowe manawa Aku bakal nyuwun marang Rama kanggo kowe: amarga Rama

dhéwé nresnani kowe, amarga kowe wis nresnani Aku lan pracaya manawa Aku teka saka Gusti Allah. Aku metu saka Rama lan teka ing donya; lan saiki Aku ninggalake donya lan bali marang Rama.' Para muridé kandha marang Panjenengané, 'Saiki Panjenengané ngomong cetha lan ora nganggo parabel manèh. Saiki kita weruh yèn Panjenengané ngerti kabèh lan ora perlu ana sing takon apa-apa marang Panjenengané. Mula saka iku kita pracaya yèn Panjenengané metu saka Gusti Allah.' Yesus mangsuli marang wong-wong mau, 'Saiki kowe padha pracaya? Delengen, wayahe bakal teka—lan saestu wis teka—nalika kowe bakal padha sumebar, saben wong menyang omahé dhéwé-dhéwé, lan kowe bakal ninggalaké Aku piyambakan; nanging Aku ora piyambakan, amarga Rama ana karo Aku. Aku wis ngandhani kowe kabèh iki supaya kowe padha nduwé tentrem ing Aku. Ing donya kowe bakal nandhang sangsara; nanging padha kendel: Aku wis ngalahaké donya.' Sawisé ngendika kuwi, Yesus ngangkat pandangé menyang swarga lan ngandika: 'Bapa, wayahe wis teka; mulihaké Putamamu, supaya Putamamu mulihaké kowe, awit Kowe wis maringi Panjenengané panguwasa lumantar kabèh manungsa, supaya Panjenengané bisa maringi urip langgeng marang kabèh sing wis Kowe paringaké marang Panjenengané. Lan iki urip langgeng, supaya padha mangertèni Panjenengan, siji-sijiné Gusti Allah sing sejati, lan Yésus Kristus sing sampun Panjenengan kintèni. Kula sampun ngluhuraké Panjenengan ing bumi, sampun rampung pakaryan ingkang Panjenengan paringaké dhumateng kula. Lan sapunika, Bapa, ngluhuraké kula ing ngarsan Panjenengan kanthi kamulyan ingkang kula gadhahi kaliyan Panjenengan sadèrènging donya ana. Aku wis maringi kawruh bab asmamu marang wong-wong sing kowe paringake marang aku saka donya; padha kagunganmu, lan kowe wis maringi wong-wong mau marang aku, lan padha netepi sabdaamu. Saiki padha wis mangertèni manawa kabèh sing wis kowe paringake marang aku iku asalé saka kowe, amarga tembung-tembung sing wis kowe paringake marang aku, Aku wis maringi marang wong-wong mau, lan wong-wong mau wis nampa, lan wong-wong mau wis tenan mangertèni yèn Aku metu saka Panjenengan, lan wong-wong mau wis pracaya yèn Panjenengan ngutus Aku. Aku ndedonga kanggo wong-wong mau: Aku ora ndedonga kanggo sak donya, nanging kanggo wong-wong sing wis Panjenengan paringaké marang Aku, awit wong-wong mau kagungan Panjenengan. Lan kabèh sing kagungan Aku iku kagungan Panjenengan, lan sing kagungan Panjenengan iku kagungan Aku; lan Aku wis dimulyakaké ing wong-wong mau. Aku ora ana maneh ing donya, nanging padha isih ana ing donya, lan Aku bakal teka marang Panjenengan. Bapa sing Suci! Jaga padha ing asmané Panjenengan, yaiku wong-wong sing wis Panjenengan paringaké marang Aku, supaya padha dadi siji, kaya Kita siji. Nalika Aku isih ana ing donya, Aku wis njaga padha ing asmané Panjenengan; mereka sing wis Panjenengan paringake marang kula wis kula jaga, lan ora ana siji-sijia sing ilang, kejaba anak kebinasaan, supaya Kitab Suci kanyata. Saiki kula rawuh marang Panjenengan, lan kula ngendika bab-bab punika ing donya, supaya padha nduwé kabungahan kula sing sampurna ana ing sajroning atiné. Kula sampun paring tembung Panjenengan marang padha; lan donya sengit marang padha, amarga padha dudu saka donya, kados kula uga dudu saka donya. Aku ora njaluk supaya Panjenengan njupuk metu saka donya, nanging supaya Panjenengan njaga saka sing jahat. Padha ora saka donya, kaya aku uga ora saka donya. Panjenengan mulyakake padha lumantar kabeneran Panjenengan; sabda Panjenengan iku kabeneran. Kados Panjenengan ngutus aku menyang donya, mangkono uga aku wis ngutus padha menyang donya. Lan kanggo padha, aku nyuceni awakku, supaya padha uga disuceni lumantar kabeneran. Aku ora mung ndedonga kanggo wong-wong mau, nanging uga kanggo wong-wong sing bakal pracaya marang aku lumantar pangandikane, supaya kabeh padha dadi siji, kaya Bapa ana ing aku lan aku ana ing Bapa, supaya wong-wong mau uga padha dadi siji ing kita—supaya donya pracaya manawa Bapa wis ngutus aku. Lan kamulyan sing wis Kowe paringake marang Aku wis tak paringake marang wong-wong mau: supaya padha dadi siji, kaya Kita padha dadi siji. Aku ana ing wong-wong mau, lan Kowe ana ing Aku; muga-muga wong-wong mau dadi sampurna ing kasatuan, lan muga-muga donya ngerti manawa Kowe wis ngutus Aku lan wis tresna marang wong-wong mau, kaya Kowe wis tresna marang Aku. Bapa! Wong-wong sing wis kowe paringake marang aku, aku kepengin supaya ing panggonanku padha ana bareng aku, supaya padha weruh kamulyanku sing wis kowe paringake marang aku, amarga kowe wis tresna marang aku sadurunge donya diadegake. Bapa sing bener! Donya ora kenal marang kowe; nanging aku wis kenal marang kowe, lan wong-wong iki wis padha

ngerti yen kowe sing ngutus aku. Lan Aku wis maringi pangerten marang wong-wong mau bab Asmamu, lan bakal terus maringi pangerten supaya katresnan sing kowe tresnani Aku ana ing wong-wong mau, lan Aku ana ing wong-wong mau. Sawise ngendika mangkono, Yesus metu karo para muridé nyabrang Lembah Kidron, ing kana ana kebon, sing banjur mlebu karo para muridé.

Yohanes 13:31b–18:1
Jumat Agung, Injil kapisan ing Matins.

Injil miturut Yohanes, diwiwiti saka ayat 47

Gusti ngandika marang para muridé: 'Aja nganti atimu keganggu; pracayaa marang Gusti Allah, pracayaa uga marang Aku. Ing omahé Rama ana akèh panggonan. Yèn ora mangkono, Aku mesthi wis kandha marang kowé: Aku arep nyawisaké panggonan kanggo kowé. Lan nalika Aku lunga lan nyiyapake panggonan kanggo kowe, Aku bakal bali lan njupuk kowe menyang Aku, supaya kowe bisa ana ing panggonanku. Lan kowe wis ngerti ing ngendi Aku lunga, lan kowe wis ngerti dalane.' Tomas kandha marang Panjenengané, 'Gusti, kita ora ngerti ing ngendi Panjenengan lunga; kepiye kita bisa ngerti dalane?' Gusti Yesus kandha marang dhèwèké, 'Aku iku dalan, kabeneran lan urip; ora ana siji wae sing teka marang Rama kajaba lumantar Aku. Yen kowe wis ngerti Aku, mesthi kowe uga wis ngerti RamaKu. Wiwit saiki kowe wis ngerti Panjenengané lan wis weruh Panjenengané.' Filipus kandha marang Panjenengané, 'Gusti, paringana kita weruh Rama, lan iku wis cukup kanggo kita.' Gusti kandha marang Filipus, 'Aku wis suwe ana karo kowe, Filipus, nanging kowe durung ngerti Aku? Sapa waé sing wis weruh aku, wis weruh Rama; mula kok kowé bisa ngomong, 'Tuduhna Rama marang kita'? Kowé ora percaya yèn aku ana ing Rama lan Rama ana ing aku? Tembung-tembung sing tak kandhakake marang kowé, aku ora ngomong saka kekuwatanku dhéwé; Rama sing manggon ing aku sing nindakake pakaryané. Percayanana aku nalika aku kandha yèn aku ana ing Rama lan Rama ana ing aku.'

Yohanes 14:1–11A
Jumat ing minggu kaping enem sawisé Paskah.

Injil miturut Yohanes, wiwitan 48A

Gusti ngendika marang para muridé: 'Tembung-tembung sing tak kandhakake marang kowé, aku ora ngomong saka diriku dhéwé; nanging Rama sing manggon ing aku, Panjenengané sing nindakake pakaryané. Percayanana aku yèn aku ana ing Rama lan Rama ana ing aku; nanging yèn ora, percayanana aku merga pakaryan-pakaryané dhéwé. Satemene, temene Aku ngandika marang kowe: sapa wae percaya marang Aku bakal nindakake pakaryan sing Aku tindakake, lan bakal nindakake pakaryan sing luwih ageng tinimbang iki, amarga Aku lunga menyang Rama. Lan apa wae sing kowe panyengi marang Rama ing jenengku, Aku bakal nindakake, supaya Rama kamulyan ing Putra. Yen kowe nyuwun apa wae ing jenengku, Aku bakal nindakake. Yen kowe padha tresna marang Aku, tansah netepi prentah-prentahku. Lan Aku bakal nyuwun marang Rama, lan Panjenengané bakal maringi Panglipur liyané marang kowe, supaya Panjenengané manggon karo kowe salawas-lawase—yaiku Roh kabeneran, sing donya ora bisa nampa, amarga donya ora ndeleng lan ora ngerti Panjenengané; nanging kowe padha ngerti Panjenengané, amarga Panjenengané manggon karo kowe lan bakal ana ing kowe. Aku ora bakal ninggalake kowe kaya anak piatu; Aku bakal teka marang kowe. Sethithik maneh, lan donya ora bakal ndeleng Aku maneh; nanging kowe bakal ndeleng Aku, amarga Aku urip lan kowe bakal urip. Ing dina iku kowe bakal mangertèni yèn Aku ana ing Rama, lan kowe ana ing Aku, lan Aku ana ing kowe. Sapa waé sing nduwéni paugeranKu lan netepi kuwi, iku tresna marang Aku; lan sapa waé sing tresna marang Aku bakal ditresnani RamaKu, lan Aku bakal tresna marang dhèwèké lan bakal ngetokaké dhiri marang dhèwèké.'

Yohanes 14:10b–21
Setu minggu kaping enem sawisé Paskah.

Injil miturut Yohanes, wiwit 48B

Gusti ngendika marang para muridé: 'Sapa waé sing nduwéni lan netepi paugeranKu, dhèwèké tresna marang Aku; lan sapa waé sing tresna marang Aku bakal ditresnani Rama; lan Aku bakal tresna marang dhèwèké lan ngetokaké dhiri marang dhèwèké.' Yudas – dudu Iskariot – kandha marang

Panjenengané: 'Gusti! Apa iki, kowe kersa ngetokake dhiri marang kita nanging ora marang donya?' Gusti Yesus mangsuli, 'Sapa waé sing tresna marang Aku bakal netepi sabda-Ku; lan Rama bakal tresna marang dhèwèké, lan Aku bakal teka marang dhèwèké lan manggon bebarengan karo dhèwèké. Sapa waé sing ora tresna marang Aku ora netepi tembung-tembungku; lan tembung sing kowe krungu iku dudu saka Aku, nanging saka Rama sing ngutus Aku.

Yohanes 14:21–24
19 Juni, marang Rasul Yudas.

Injil miturut Yohanes, wiwitan 49

Gusti ngandika marang para muridé: 'Aja nganti atimu kuwatir, lan aja nganti wedi. Kowé wis krungu Aku kandha marang kowé, "Aku bakal lunga saka kowé, lan Aku bakal teka marang kowé." Yèn kowé tresna marang Aku, kowé mesthi bakal bungah Aku kandha, "Aku bakal menyang Rama"; awit Ramaku luwih agung tinimbang Aku. Lan saiki Aku wis ngandhani kowe bab iki sadurunge kelakon, supaya nalika kelakon kowe pracaya. Aku isih duwe sithik maneh sing kudu diomongake marang kowe; amarga panguwasa donya iki bakal teka, lan dheweke ora duwe panguwasa apa-apa marang Aku. Nanging supaya donya ngerti yèn Aku tresna marang Rama, lan yèn Aku nindakake persis kaya sing diprentahake Rama marang Aku: tangia, ayo padha lunga saka kéné. Aku iki pokok anggur sing sejati, lan Bapakku iku petani anggur. Kabeh cabang ing Aku sing ora ngasilake woh, bakal dipotong dening Bapakku, lan kabeh cabang sing ngasilake woh, bakal dipangkas supaya luwih akeh woh. Kowe wis resik amarga tembung sing wis tak kandhakake marang kowe. Tetepna ing aku, lan aku ing kowe. Kaya cabang ora bisa ngasilake woh dhewe kajaba tetep nyambung karo pokok anggur, mangkono uga kowe ora bisa kajaba tetep ing aku. Aku iki pokok anggur, lan kowe cabang-cabange; sapa wae sing tetep ing aku, lan aku ing dheweke, bakal ngasilake woh sing akeh; amarga tanpa aku kowe ora bisa nindakake apa-apa. Sapa waé sing ora tetep ana ing Aku bakal dibuwang kaya cabang lan layu; cabang-cabang kaya ngono dikumpulaké lan dibuwang ing geni, banjur kobong. Yèn kowé tetep ana ing Aku lan tembung-tembungku tetep ana ing kowé, panyuwunan apa waé sing kowé jaluk bakal tak wenehaké.

Yohanes 14:27b–15:7
Senèn minggu kapitu sawisé Paskah.

Injil miturut Yohanes, diwiwiti saka ayat 50

Gusti Allah ngandika marang para muridé: 'Aku iki wit anggur sing sejati, lan Rama iku sing ngopeni keboné. Kabeh cabang ing Aku sing ora ngasilaké woh, bakal dipotong; lan kabeh cabang sing ngasilaké woh, bakal dipangkas supaya luwih akeh wohé. Kowe wis resik amarga tembung sing wis tak kandhakake marang kowe. Tetepna ing aku, lan aku ing kowe. Kaya cabang ora bisa ngasilake woh dhewe kajaba tetep nyambung karo pokok anggur, mangkono uga kowe ora bisa kajaba tetep ing aku. Aku iki pokok anggur, lan kowe cabang-cabange; sapa wae sing tetep ing aku, lan aku ing dheweke, bakal ngasilake woh akeh; amarga tanpa aku kowe ora bisa nindakake apa-apa. Sapa waé sing ora tetep ana ing Aku bakal dibuwang kaya cabang lan layu; cabang-cabang kaya ngono dikumpulaké lan dibuwang menyang geni, banjur kobong. Yèn kowé tetep ana ing Aku lan tembung-tembungku tetep ana ing kowé, panyuwunan apa waé sing kowé jaluk bakal tak wenehaké marang kowé.

Yohanes 15:1–7
2 September, martir Mamant.

Injil miturut Yohanes, Bab 51

Gusti ngandika marang para muridé: 'Kaya Rama wis nresnani Aku, mangkono uga Aku wis nresnani kowé; tetepna ing katresnané Aku. Yèn kowé netepi paugeran-paugerané Aku, kowé bakal tetep ing katresnané Aku, kaya Aku wis netepi paugeran-paugerané Rama lan tetep ing katresnané Panjenengané. Aku wis kandha kabèh iki marang kowé supaya kabungahané Aku ana ing kowé lan kabungahanmu dadi sampurna.' Iki paugeranku: kowe padha tresna marang siji lan sijine kaya aku wis tresna marang kowe. Ora ana katresnan sing luwih gedhe tinimbang iki: nyawani nyawane dhewe kanggo kanca-kancane. Kowe bakal dadi kancaku yen kowe nindakake apa sing tak paringake. Aku

ora nyebut kowe abdi maneh, amarga abdi ora ngerti apa sing ditindakake tuwane; nanging Aku wis nyebut kowe kanca, amarga Aku wis nyritakake marang kowe kabèh sing Aku rungokake saka Rama. Kowe-kowe ora milih Aku, nanging Aku sing milih kowe lan Aku wis netepake kowe supaya kowe bisa lunga lan ngasilake woh-wohan—woh-wohan sing langgeng—supaya apa wae sing kowe panyengi marang Rama ing jenengku, Panjenengané maringi marang kowe.

Yohanes 15:9–16
11 Mei, kanggo martir suci Mokius.

Injil miturut Yohanes, bab 52

Gusti ngendika marang para muridé: 'Iki paugeranKu marang kowe, supaya kowe padha tresna siji lan sijiné. Yen donya sengit marang kowe, kowe kudu ngerti yèn dhèwèké wis luwih dhisik sengit marang Aku sadurungé sengit marang kowe. Yen kowe saka donya, mesthiné donya bakal tresna marang kowe; nanging amarga kowe ora saka donya, malah Aku wis milih kowe metu saka donya, mulané donya sengit marang kowe.' Elinga pangandikaku marang kowe: 'Abdi ora luwih agung tinimbang Gustine.' Yen padha nganiaya Aku, mesthi uga bakal nganiaya kowe; yen padha netepi pangandikaku, mesthi uga bakal netepi pangandikamu. Nanging kabèh mau bakal ditindakake marang kowe amarga jenengku, amarga padha ora kenal marang sing ngutus Aku. Yen Aku ora teka lan ora ngandika marang wong-wong mau, mesthi padha ora bakal nduwé dosa; nanging saiki padha ora nduwé alesan kanggo dosané. Sapa wae sing sengit marang Aku, sengit uga marang Bapakku. Yèn Aku ora nindakake ing antarané wong-wong mau pakaryan sing durung tau ditindakké déning wong liya, padha ora bakal nduwé dosa; nanging saiki wis padha weruh lan wis padha sengit marang Aku lan Bapakku. Nanging kabèh iki kelakon kanggo nepaki tembung sing katulis ing Kitabé: 'Padha sengit marang Aku tanpa sabab.' Nanging nalika Panolong rawuh, kang bakal tak utus marang kowe saka Rama, yaiku Roh kabeneran kang metu saka Rama, Panjenengané bakal maringi kasaksian bab Aku; lan kowe uga bakal maringi kasaksian, amarga kowe wis ana karo Aku wiwit wiwitan. Aku wis kandha kabèh iki marang kowe supaya kowe ora kesusar. Wong-wong mau bakal ngusir kowe saka sinagoga; tenan, wayahe bakal teka nalika sapa wae sing matèni kowe bakal nganggep yèn dhèwèké lagi nindakaké pangabdian marang Gusti Allah.

Yohanes 15:17–16:2
Sabtu minggu katelu sawisé Paskah.
Kanggo para Martir.

Injil miturut Yohanes, Bab 53

Gusti ngendika marang para muridé: 'Wektu bakal teka nalika sapa wae sing matèni kowé bakal nganggep yèn dhèwèké lagi nindakaké pangabdian marang Gusti Allah. Dhèwèké nindakaké kuwi amarga durung kenal marang Rama utawa marang aku. Nanging aku wis ngandhani kowé bab iki supaya nalika wektu kuwi teka kowé éling yèn aku wis ngandhani bab iki; Aku durung ngandhani kowe bab iki ing wiwitan, amarga aku isih ana karo kowe. Saiki aku bakal lunga menyang Sing ngutus aku, lan ora ana siji wae saka kowe sing takon, 'Kowe arep menyang ngendi?' Nanging amarga aku wis ngandhani kowe bab iki, atimu kebak sedhih. Nanging aku ngandhani kowe kabeneran: luwih becik aku lunga; amarga yen aku ora lunga, Penghibur ora bakal teka marang kowe; nanging yen Aku lunga, Aku bakal ngutus Panjenengané marang kowe, lan nalika Panjenengané rawuh, Panjenengané bakal mbuktekake marang donya bab dosa, bab kabeneran, lan bab paukuman: bab dosa, amarga padha ora pracaya marang Aku; bab kabeneran, amarga Aku bakal lunga menyang Rama, lan kowe ora bakal weruh Aku maneh; lan bab paukuman, amarga panguwasa donya iki wis dipaukuman. Aku isih akèh sing kudu tak kandhakake marang kowe, nanging kowe saiki durung kuwat nampa. Nalika Roh bebener teka, Panjenengané bakal nuntun kowe menyang kabèh bebener.

Yohanes 16:2B–13A
Selasa minggu kapitu sawisé Paskah.

Injil miturut Yohanes, diwiwiti saka ayat 54

Gusti ngandika marang para muridé: 'Kabèh sing diduwèni Rama iku kagungané Aku; mulané Aku kandha yèn Panjenengané bakal njupuk apa sing kagungané Aku lan mratélakaké marang kowé

kabèh. Sawisé sawatara wektu kowé kabèh ora bakal ndeleng Aku manèh, lan sawisé sawatara wektu manèh kowé kabèh bakal ndeleng Aku, amarga Aku lunga menyang Rama.' Banjur sawatara murid padha kandha siji lan sijine, 'Apa maksude Panjenengané nalika ngendika marang kita, "Sampeyan ora bakal weruh Aku sawatara wektu, banjur bakal weruh Aku maneh," lan, "Aku bakal menyang Rama"?' Mula padha takon siji lan sijine, 'Apa maksude Panjenengané nganggo tembung "sawise sawatara wektu"? Kita ora ngerti apa sing diomongake.' Yésus, mangertèni yèn padha kepéngin takon marang Panjenengané, kandha marang wong-wong mau, 'Apa iki kang kok padha rembugan—bab kandhaku, "Sawisé sawatara wektu kowé ora bakal ndeleng Aku, banjur bakal ndeleng Aku manèh"?' Satemené, satemené Aku kandha marang kowé kabèh: Kowé kabèh bakal nangis lan sedhih, nanging donya bakal bungah; kowé bakal sedhih, nanging sedhihmu bakal malih dadi kabungahan. Wadon sing lagi nglairake ngrasakake lara amarga wayahe wis teka; nanging sawise nglairake bayi, dheweke ora eling lara kuwi merga kabungahané, awit wis ana manungsa lair ing donya. Mangkono uga kowe saiki nandhang sedhih; nanging Aku bakal ndeleng kowe maneh, lan atimu bakal bungah, lan ora ana siji wae sing bakal nyopot kabungahanmu; lan ing dina iku kowe ora bakal takon apa-apa marang Aku. Satemene, satemene Aku kandha marang kowe: apa wae sing kowe panyengi marang Rama ing jenengku, Panjenengané bakal maringi kowe.

Yohanes 16:15–23
Rebo minggu kapitu sawisé Paskah.

Injil miturut Yohanes, diwiwiti saka ayat 55

Gusti ngandika marang para muridé: 'Satemene, temene, Aku ngandika marang kowe: apa wae sing kok jaluk marang Rama ing asmamu, Panjenengané bakal maringi kowe. Nganti saiki kowe durung nate njaluk apa-apa ing asmamu; jalukana, lan kowe bakal nampa, supaya kabungahanmu sampurna. Nganti saiki Aku wis ngomong marang kowe kabèh nganggo parabel; nanging bakal teka wektu nalika Aku ora bakal manèh ngomong marang kowe kabèh nganggo parabel, nanging bakal nerangaké kanthi cetha bab Rama. Ing dina iku kowe bakal nyuwun ing asmamu, lan Aku ora kandha yèn Aku bakal nyuwun marang Rama kanggo kowe kabèh: amarga Rama dhéwé nresnani kowe kabèh, merga kowe wis nresnani Aku lan pracaya yèn Aku teka saka Gusti Allah. Aku metu saka Rama lan teka ing donya; lan saiki Aku ninggalake donya lan lunga menyang Rama.' Para muridé kandha marang Panjenengané, 'Saiki Panjenengané ngomong cetha lan ora nganggo parabel manèh. Saiki kita weruh yèn Panjenengané ngerti kabèh lan ora perlu ana sing takon apa-apa marang Panjenengané. Mula saka iku kita pracaya yèn Panjenengané metu saka Gusti Allah.' Yesus mangsuli marang wong-wong mau, 'Saiki kowe padha pracaya? Delengen, wayahe bakal teka—lan saestu wis teka—nalika kowe kabèh bakal padha sumebar, saben wong menyang omahé dhéwé-dhéwé, lan kowe bakal ninggalake Aku piyambakan; nanging Aku ora piyambakan, amarga Rama ana karo Aku. Aku wis ngandhani kowe bab iki supaya kowe padha nduwé tentrem ing Aku.'

Yohanes 16:23B–33A
Kemis ing minggu kapitu sawisé Paskah.

Injil miturut Yohanes, diwiwiti saka ayat 56

Ing wektu iku, Yesus nglèngèhaké pandangane menyang swarga lan ngandika: 'Bapa, wayahe wis teka; mulyakna Putamamu, supaya Putamamu mulyaké Panjenengan, awit Panjenengan wis maringi Panjenengané panguwasa lumantar kabèh manungsa, supaya Panjenengané bisa maringi urip langgeng marang kabèh sing wis Panjenengan paringaké marang Panjenengané. Lan iki urip langgeng, supaya padha mangertèni Panjenengan, siji-sijiné Gusti Allah sing sejati, lan Yésus Kristus sing Panjenengan kintèni. Kula sampurna wis ngluhuraké Panjenengan ing bumi, sawisé ngrampungaké pakaryan sing Panjenengan paringaké dhumateng kula. Lan saiki, Bapa, ngluhuraké kula ing ngarsané Panjenengan kanthi kamulyan sing kula duwé bebarengan Panjenengan sadurungé donya ana. Aku wis maringi kawruh marang wong-wong sing kowe paringake marang aku saka donya; padha kagunganmu, lan kowe wis maringi wong-wong mau marang aku, lan padha netepi sabdamu. Saiki padha wis mangertèni yèn kabèh sing wis kowe paringake marang aku iku asalé saka kowe, amarga tembung-tembung sing wis kowe paringake marang aku, Aku wis maringi marang wong-wong mau, lan wong-wong mau wis nampa, lan wong-wong mau pancen mangertos manawa

Aku metu saka Panjenengan, lan wong-wong mau pracaya manawa Panjenengan ngutus Aku. Aku ndedonga kanggo wong-wong mau: Aku ora ndedonga kanggo donya sakabehe, nanging kanggo wong-wong sing wis Panjenengan paringake marang Aku, amarga wong-wong mau kagungan Panjenengan. Lan kabeh sing kagungan Aku iku kagungan Panjenengan, lan sing kagungan Panjenengan iku kagungan Aku; lan Aku wis dimulyakake ing wong-wong mau. Aku ora ana maneh ing donya, nanging padha ana ing donya, lan Aku bakal teka marang Panjenengan. Bapa Agung! Jaga padha ing asmanipun Panjenengan, wong-wong sing sampun Panjenengan paringi dhumateng Aku, supaya padha dadi siji, kados Kita siji. Nalika Aku isih ana ing donya, Aku wis njaga wong-wong mau ing Asmamu; wong-wong sing wis kowe paringake marang Aku wis tak jaga, lan ora ana siji-sijia sing ilang, kejaba anak kebinasaan, supaya Kitab Suci nyata. Saiki Aku teka marang Kowe, lan Aku ngendika bab-bab iki ing donya, supaya wong-wong mau nduwé kabungahan sing sampurna saka Aku ing sajroning atiné.

Yohanes 17:1–13

Minggu kapitu sawisé Paskah, minangka pangurmatan marang Para Bapa Suci saka Konsili Ekumenis Kapisan.

Injil miturut Yohanes, diwiwiti saka ayat 57

Ing wektu iku, Yesus nglèngèhaké pandangé menyang swarga lan ngandika: 'Kaya Kowe wis ngutus Aku menyang donya, mangkono uga Aku wis ngutus wong-wong mau menyang donya. Lan kanggo wong-wong mau Aku ngudaraké awaké dhéwé, supaya wong-wong mau uga disucèkaké lumantar kabeneran. Aku ora mung ndedonga kanggo wong-wong mau, nanging uga kanggo wong-wong sing bakal pracaya marang Aku lumantar pangandikane, supaya kabeh padha dadi siji, kaya Panjenengan, Rama, ana ing Aku lan Aku ana ing Panjenengan, supaya wong-wong mau uga padha dadi siji ing Kita—supaya donya pracaya manawa Panjenengan wis ngutus Aku. Lan kamulyan sing wis Kowe paringake marang Aku wis tak paringake marang wong-wong mau, supaya padha dadi siji, kaya Kita padha dadi siji. Aku ana ing wong-wong mau, lan Kowe ana ing Aku; muga-muga wong-wong mau dadi sampurna ing kesatuan, lan muga-muga donya mangerténi yèn Kowe wis ngutus Aku lan wis tresna marang wong-wong mau, kaya Kowe wis tresna marang Aku. Bapa, wong-wong sing wis kowe paringake marang aku—aku kepengin supaya padha ana bareng aku ing panggonanku, supaya padha weruh kamulyanku sing wis kowe paringake marang aku, amarga kowe wis tresna marang aku sadurunge donya digawe. Bapa sing Maha Adil! Donya durung kenal marang Panjenengan; nanging aku wis kenal marang Panjenengan, lan wong-wong iki wis padha ngerti manawa Panjenengan ngutus aku. Lan aku wis ngandhani jeneng Panjenengan marang wong-wong mau, lan bakal terus ngandhani, supaya katresnan sing Panjenengan tresnani marang aku ana ing wong-wong mau, lan aku ana ing wong-wong mau.

Yohanes 17:18–26

Jumat ing minggu kapitu sawisé Paskah.

Injil miturut Yohanes, diwiwiti saka ayat 58

Ing wektu kuwi, Yesus lunga bebarengan karo para muridé nyebrang Lembah Kidron, ing kana ana kebon, banjur Panjenengané lan para muridé mlebu ing kana. Yudas, sing ngianati Panjenengané, uga ngerti panggonan kuwi, amarga Yesus asring ketemu karo para muridé ing kana. Mula Yudas, sawisé njupuk pasukan prajurit lan abdi saka imam-imam kepala lan wong-wong Farisi, teka ing kana karo obor, lentera, lan senjata. Nanging Yesus, sing wis ngerti kabèh sing bakal kelakon marang Panjenengané, maju lan kandha marang wong-wong mau, 'Sapa sing kok goleki?' Padha mangsuli, 'Yesus saka Nazaret.' Yesus kandha marang wong-wong mau, 'Aku iku.' Yudas, sing bakal ngianati Panjenengané, uga ana ing kono karo wong-wong mau. Lan nalika Panjenengané kandha, 'Aku iku,' wong-wong mau mundur lan padha tiba ing lemah. Panjenengané takon manèh marang wong-wong mau, 'Sapa sing kok goleki?' Padha mangsuli, 'Yesus saka Nazaret.' Yesus mangsuli, 'Aku iki.' Yudas, sing bakal ngianati Panjenengané, lagi ana ing kono bebarengan karo wong-wong mau. Lan nalika Panjenengané kandha, 'Aku iki,' wong-wong mau mundur lan padha tiba ing lemah. Simon Petrus, sing nggawa pedhang, nyabut pedhangé lan nyerang abdi imam agung, motong kuping tengené. Asmané abdi mau Malchus. Nanging Yesus kandha marang Petrus, 'Slempitna pedhangmu manèh.' Nanging Simon Petrus, sing nduwé pedhang, nyabut pedhangé lan nyabet abdi imam agung, motong

kuping tengené. Asmané abdi kuwi Malchus. Nanging Gusti Yesus ngandhani Petrus, 'Lebokna pedhangmu manèh ing sarungé; apa Aku ora bakal ngombe piala sing wis diparingaké Rama marang Aku?' Banjur para prajurit, panglima, lan para pejabat Yahudi nyekel Yesus, ngiket Panjenengané, lan nggawa dhisik menyang Anas, amarga dhèwèké mertua Caiaphas, sing dadi imam agung ing taun kuwi. Caiaphas kuwi sing wis maringi pitutur marang wong Yahudi yèn luwih becik siji wong mati kanggo bangsa. Simon Petrus lan sawijining murid liyane ngetutake Yesus; murid iki wis dikenal karo imam agung, mula dhèwèké mlebu bareng Yesus menyang pekarangan imam agung. Nanging Petrus ngadeg ing njaba lawang. Banjur murid liyane sing wis dikenal karo imam agung kuwi metu, ngomong karo penjaga lawang, lan nggawa Petrus mlebu. Banjur abdi wadon ing gapura kandha marang Petrus, 'Apa kowe ora uga salah siji saka muridé Pria iki?' Dheweke mangsuli, 'Ora.' Ing wektu kuwi para abdi lan pangawale wis nyalaké geni amarga adhem, padha ngadeg ing kana padha nglumpukaké anget. Petrus uga ngadeg bareng karo wong-wong mau, padha nglumpukaké anget. Imam Agung banjur takon marang Yesus bab muridé lan piwulangé. Yesus mangsuli marang wong mau, 'Aku wis ngomong marang donya kanthi terbuka; Aku tansah mulang ing sinagoga lan ing candhi, ing ngendi kabèh wong Yahudi padha kumpul, lan Aku ora tau ngomong apa-apa kanthi rahasia. Napa kowe takon marang Aku? Takonana marang wong-wong sing wis krungu apa sing tak kandhakake; padha ngerti apa sing tak kandhakake.' Sawisé Panjenengané ngendika mangkono, salah siji prajurit kraton sing ngadeg ing kono nyerang pasuryané Gusti Yesus, kandha, 'Apa mangkono kowé mangsuli Imam Agung?' Gusti Yesus mangsuli, 'Yen aku ngomong sing salah, tunjukna ing ngendi sing salah; nanging yen aku ngomong sing bener, kenapa kowé nyerang aku?' Anas banjur ngutus Panjenengané, sing diiket, menyang imam agung Kayafas. Ing wektu kuwi, Simon Petrus lagi ngadeg ing kana nglumpukaké anget. Banjur wong-wong padha kandha marang dhèwèké, 'Apa kowé ora kalebu salah siji muridé uga?' Dhèwèké mbantah lan kandha, 'Ora.' Salah siji abdi imam agung, seduluré wong sing kupingé dipotong Petrus, kandha, 'Apa aku ora weruh kowé karo Panjenengané ing kebon?' Petrus mbantah maneh; lan sanalika kuwi jalu muni. Saka Caiaphas, wong-wong mau nggawa Yesus menyang praetorium. Esuk wektu kuwi; lan wong-wong mau ora mlebu praetorium supaya ora dadi najis miturut upacara, nanging supaya bisa mangan Paskah.

Yohanes 18:1–28
Jum'at Agung, Injil kapindho ing Matins.

Injil miturut Yohanes, wiwitan 59A

Ing wektu iku, Yesus digawa saka Kayafas menyang prajuritan. Esuk wektu kuwi; lan wong-wong mau ora mlebu prajuritan, supaya ora dadi najis, nanging supaya padha bisa mangan Paskah. Pilatus metu marang wong-wong mau lan kandha, 'Tuduhan apa sing kowe ajokake marang Manungsa iki?' Wangsulane, 'Yen Dheweke ora wong jahat, kita ora bakal nyerahake Dheweke marang kowe.' Pilatus kandha marang wong-wong mau, 'Jupuk dheweke lan hukum miturut paugeranmu.' Wong-wong Yahudi mangsuli, 'Kita ora diparingi idin matèni sapa waé'—supaya tembung sing diucapaké Yésus kelakon, sing maringi pratandha babagan jinis pati sing bakal ditampa. Banjur Pilatus mulih menyang prajuritan, nimbali Yesus, lan kandha marang Panjenengané, 'Kowe iku Raja wong Yahudi?' Yesus mangsuli, 'Apa kowe ngomong kuwi saka karsamu dhéwé, utawa ana wong liya sing wis kandha marang kowe bab aku?' Pilatus mangsuli, 'Aku iki wong Yahudi? Bangsamé dhéwé lan para imam kepala wis nyerahaké kowe marang aku; apa sing wis kowe tindakaké?' Yesus mangsuli, 'Pamaréntahku ora saka donya iki; yèn pamaréntahku saka donya iki, para abdi-abdiku mesthi wis perang kanggo aku, supaya aku ora diserahkan marang wong Yahudi; nanging saiki pamaréntahku ora saka kéné.' Pilatus kandha marang Panjenengané, 'Dadi kowé iku raja?' Yesus mangsuli, 'Kowe ngomong yèn Aku iki Raja. Aku wis lair kanggo iki, lan kanggo iki Aku teka ing donya, supaya Aku maringi kasaksian bab kabeneran; saben wong sing ana ing kabeneran padha ngrungokaké swaraku.' Pilatus kandha marang Panjenengané, 'Apa iku kabeneran?' Sawisé kandha mangkono, dhèwèké metu manèh marang wong-wong Yahudi lan kandha, 'Aku ora nemokaké alesan kanggo nyalahaké dhèwèké.' Saiki ana adatmu supaya aku ngeculaké siji wong marang kowe nalika Paskah; apa kowe péngin aku ngeculaké Raja wong Yahudi marang kowe?' Banjur kabèh padha muni manèh, kandha, 'Ora dhèwèké, nanging Barabbas.' Barabbas kuwi maling.

Banjur Pilatus njupuk Yesus lan mréntah supaya dhèwèké dicambuk. Lan para prajurit, sawisé nganyam mahkota saka duri, masang ing sirahé, lan nganggoaké kain wungu marang dhèwèké, lan padha kandha, 'Hidup, Raja wong Yahudi!' lan padha nyerang pipiné. Pilatus metu manèh lan kandha marang wong-wong mau, 'Delengen, aku ngetokaké dhèwèké marang kowé kabèh, supaya kowé kabèh ngerti yèn aku ora nemokaké kaluputan apa-apa ing dhèwèké.' Banjur Yesus metu nganggo makuta duri lan jubah wungu. Pilatus kandha marang wong-wong, 'Delengen, Manungsa iki!' Nanging nalika imam-imam kepala lan para prajurit ndeleng Panjenengané, padha njerit, 'Salibna! Salibna!' Pilatus kandha marang wong-wong mau, 'Jupukna piyambak lan salibna, awit aku ora nemokake salahé.' Wong Yahudi mangsuli, 'Kita nduwé paugeran, lan miturut paugeran kita Panjenengané kudu mati, amarga Panjenengané ngaku dadi Putrané Allah.' Nalika Pilatus krungu kuwi, dhèwèké malah luwih wedi. Dheweke bali menyang praetorium lan kandha marang Yesus, 'Saka endi kowe?' Nanging Yesus ora mangsuli. Pilatus kandha marang Panjenengané, 'Kowe ora gelem mangsuli aku? Apa kowe ora ngerti yèn aku nduwé kuwasa kanggo nsalib kowe lan nduwé kuwasa kanggo mbebasaké kowe?' Wangsulane Gusti Yesus, 'Sampeyan ora nduwé kawenangan apa-apa marang Aku menawa iku ora diparingi marang sampeyan saka dhuwur; mulané, wong sing nyerahake Aku marang sampeyan kuwi nduwé dosa sing luwih gedhé.' Wiwit wektu kuwi, Pilatus nyoba mbébasake Panjenengané. Nanging wong-wong Yahudi padha muni banter, 'Yen sampeyan mbébasake Panjenengané, sampeyan dudu kanca Kaisar; sapa waé sing ngaku dadi raja iku mungsuh Kaisar.' Nalika Pilatus krungu tembung-tembung mau, dhèwèké nggawa Yesus metu lan lenggah ing kursi hakim, ing panggonan sing diarani Pavement, lan ing basa Ibrani, Gabbatha. Wektu kuwi dina Jumuah sadurungé Paskah, lan wis jam enem awan. Pilatus kandha marang wong Yahudi, 'Iki rajamu!' Nanging wong-wong mau padha muni, 'Buwang dhèwèké! Buwang dhèwèké! Salibké!' Pilatus kandha marang wong-wong mau, 'Apa aku bakal nyalibké rajamu?' Imam-imam kepala mangsuli, 'Kita ora nduwé raja kajaba Kaisar.' Mula dhèwèké nyerahké dhèwèké marang wong-wong mau supaya disalibké.

Yohanes 18:28–19:16A
Jumat Agung, Injil kaping papat ing Matins.

Injil Yohanes, wiwitan 59B

Nalika semana, Yesus digawa saka Kayafas menyang priyayi. Esuk kuwi; lan wong-wong mau ora mlebu priyayi, supaya ora dadi najis, nanging supaya padha mangan Paskah. Pilatus metu marang wong-wong mau lan kandha, 'Apa tuduhanmu marang Manungsa iki?' Wong-wong mau mangsuli, 'Yen Panjenengané ora wong jahat, kita ora bakal nyerahaké Panjenengané marang kowe.' Pilatus kandha marang wong-wong mau, 'Jupuk dheweke lan pengadilan miturut paugeranmu.' Wong-wong Yahudi mangsuli, 'Kita ora diparingi idin matèni sapa waé'—supaya tembung sing diucapaké Yésus bakal kelakon, kang kanthi kuwi Panjenengané maringi pratandha babagan jinis pati sing bakal Panjenengané alami. Banjur Pilatus mulih menyang praetorium, nimbali Yesus, lan kandha marang Panjenengané, 'Kowe apa raja wong Yahudi?' Yesus mangsuli, 'Apa kowe ngomong kuwi saka kersamu dhéwé, utawa wong liya wis ngandhani kowe bab aku?' Pilatus mangsuli, 'Aku iki wong Yahudi? Bangsamé dhéwé lan para imam kepala wis nyerahaké kowe marang aku; apa sing wis kowe tindakaké?' Yesus mangsuli, 'Pamaréntahku ora saka donya iki; yèn pamaréntahku saka donya iki, para abdi-abdiku mesthi padha perang kanggo aku, supaya aku ora diserahaké marang wong Yahudi; nanging saiki pamaréntahku ora saka kéné.' Pilatus kandha marang Panjenengané, 'Dadi kowé iku raja?' Yesus mangsuli, 'Kowe ngomong aku iki Raja. Aku wis lair kanggo iki, lan kanggo iki aku teka ing donya, supaya aku maringi kesaksian bab kasunyatan; saben wong sing ana ing sajroning kasunyatan padha ngrungokake swaraku.' Pilatus kandha marang Panjenengané, 'Apa iku kasunyatan?' Sawisé kandha mangkono, dhèwèké metu manèh marang wong-wong Yahudi lan kandha, 'Aku ora nemokaké dhasar tuduhan apa-apa marang dhèwèké.' Saiki ana adatmu supaya aku ngeculaké siji wong marang kowé nalika Paskah; apa kowé péngin aku ngeculaké Raja wong Yahudi marang kowé?' Banjur kabèh padha muni manèh, kandha, 'Ora dhèwèké, nanging Barabbas.' Barabbas kuwi maling. Banjur Pilatus njupuk Yesus lan mréntah supaya dhèwèké dipukul. Lan para prajurit, sawisé nganyam mahkota saka duri, masang ing sirahé, lan nganggo busana wungu marang

dhèwèké, lan kandha, 'Hidup, Raja wong Yahudi!' lan nyerang pipiné. Pilatus metu manèh lan kandha marang wong-wong mau, 'Delengen, aku ngetokaké dhèwèké marang kowé kabèh, supaya kowé kabèh ngerti yèn aku ora nemokaké kaluputan apa-apa ing dhèwèké.' Banjur Yesus metu nganggo makutha duri lan jubah wungu. Pilatus kandha marang wong-wong mau, 'Delengen, Manungsa iki!' Nanging nalika para imam kepala lan para prajurit ndeleng Panjenengané, padha muni banter, 'Salibna! Salibna!' Pilatus kandha marang wong-wong mau, 'Kowe sing njupuk dhèwèké lan salibna; amarga aku ora nemokaké kaluputan ing dhèwèké.' Wong-wong Yahudi mangsuli, 'Kita nduwé paugeran, lan miturut paugeran kita Panjenengané kudu mati, amarga Panjenengané ngaku dadi Putrané Allah.' Nalika Pilatus krungu tembung-tembung mau, dhèwèké malah luwih wedi. Dhèwèké bali menyang praetorium lan kandha marang Yesus, 'Sampeyan saka ngendi?' Nanging Yesus ora mangsuli apa-apa. Pilatus kandha marang Panjenengané, 'Kowe ora gelem mangsuli aku? Kowe ora ngerti yèn aku nduwé kuwasa kanggo nsalib kowe lan nduwé kuwasa kanggo ngeculaké kowe?' Gusti Yesus mangsuli, 'Sampeyan ora nduwé kuwasa apa-apa marang aku kajaba yèn kuwasa kuwi diparingaké marang sampeyan saka dhuwur; mulané, wong sing nyerahaké aku marang sampeyan kuwi sing luwih dosa.' Wiwit wektu kuwi, Pilatus nyoba mbebasake Panjenengané. Nanging wong Yahudi padha muni, 'Yen kowé mbebasake Panjenengané, kowé dudu kanca Kaisar; sapa waé sing ngaku dadi raja iku mungsuh Kaisar.' Nalika Pilatus krungu tembung-tembung kuwi, dhèwèké nggawa Yesus metu lan lenggah ing kursi hakim, ing panggonan sing diarani Pavement, lan ing basa Ibrani, Gabbatha. Wektu kuwi dina Jumuah sadurunge Paskah, lan jam enem awan. Pilatus kandha marang wong Yahudi, 'Delengen, iki Rajamu!' Nanging padha muni, 'Buwang dhèwèké, buwang dhèwèké, salibna!' Pilatus kandha marang wong-wong mau, 'Apa aku bakal nyalibaké Rajamu?' Imam-imam kepala mangsuli, 'Kita ora nduwé raja kajaba Kaisar.' Mula pungkasané piyambaké diserahaké marang wong-wong mau supaya disalib. Wong-wong mau njupuk Yesus lan nggawa piyambaké metu. Nggawa salibé dhéwé, piyambaké lunga menyang panggonan sing diarani Kalvari, ing basa Ibrani Golgota; ing kono wong-wong mau nyalib piyambaké, bareng karo loro wong liya, siji ing sisih tengen, siji ing sisih kiwa, lan Yesus ana ing tengah. Pilatus uga nulis sawijining tulisan lan dipasang ing kayu salib. Tulisan mau kandha: 'Yesus saka Nazaret, Raja wong Yahudi.' Akeh wong Yahudi maca tulisan iki, amarga panggonan ing ngendi Yesus disalibake ora adoh saka kutha, lan tulisan mau ditulis nganggo basa Ibrani, Yunani, lan Latin. Imam-imam kepala Yahudi banjur kandha marang Pilatus, 'Aja nulis "Raja wong Yahudi", nanging tulisen apa sing diucapake: "Aku iki Raja wong Yahudi".' Pilatus mangsuli, 'Apa sing wis tak tulis, wis tak tulis.' Sawise para prajurit nancepake Yesus ing kayu salib, padha njupuk sandhangane lan mbageake dadi papat bagean, siji kanggo saben prajurit, lan jubahé; tuniké, nanging tanpa jahitan, ditunun sakpotongan saka ndhuwur. Mula padha kandha siji lan sijiné, 'Aja padha nyobek-nyobek, nanging undhianana supaya dingerteni sapa sing nduwé'—supaya tembung Kitab Suci kelakon: 'Padha mbagi sandhanganku, lan kanggo bajuku padha undhian.' Kuwi sing ditindakake para prajurit. Ing sacedhake salibé Yesus ana Ibuné, adhine Ibuné, Maria putriné Klopas, lan Maria Magdalena. Nalika Yesus weruh Ibuné lan murid sing dikasihi déwèké sing padha ngadeg ing kono, dhèwèké kandha marang Ibuné, 'Wah, iki anakmu.' Banjur dhèwèké kandha marang murid mau, 'Iki Ibuné!' Lan wiwit wektu kuwi murid kuwi nggawa dhèwèké menyang omahé dhéwé. Sawisé kuwi, Yésus, nalika ngerti yèn kabèh wis rampung, supaya Kitab Suci kanyata, ngendika, 'Aku kangen ngombe.' Ing kono ana kendi kang kebak cuka. Para prajurit sawisé nyemplungaké busa ing cuka lan ngiket ing tangkai hisop, banjur nyedhakaké ing lambéné. Sawisé Gusti Yesus ngrasakaké cuka kuwi, Panjenengané kandha, 'Wus rampung!' Banjur ngundhukaké sirahé, Panjenengané nyerahaké nyawané. Nanging awit dina iku dina Jumuah, wong Yahudi nyuwun marang Pilatus supaya sikilé wong-wong mau dipecah lan badané diturunaké, supaya badané ora tetep ana ing kayu salib nalika dina Sabat—awit dina Sabat iku dina raya. Mula para prajurit teka lan mecah sikil wong sing kapisan lan wong liya sing disalib bareng karo Panjenengané. Nanging nalika padha teka marang Gusti Yesus lan weruh yèn Panjenengané wis seda, sikilé ora dipecah; nanging salah siji prajurit nancepake tombak ing sisihé, lan sakwisé kuwi langsung metu getih lan banyu. Sing nyekseni iki wis maringi kesaksian, lan kesaksiane iku bener; dhèwèké ngerti yèn dhèwèké kandha kabeneran, supaya kowé pracaya. Amarga iki kelakon supaya Kitab Suci

kanyata: 'Ora ana balungé sing bakal patah.' Lan manèh, Kitab Suci ana panggonan liya kandha: 'Wong-wong bakal ndelok Panjenengané sing wis ditusuk.'

Yohanes 18:28–19:37
Jum'at Agung, ing jam sanga.

Injil miturut Yohanes, bab 60

Ing wektu kuwi, kabèh imam kepala lan para tuwa ngrancang rapat babagan Yesus, arep matèni Panjenengané; banjur padha nggawa Panjenengané marang Pontius Pilatus, padha njerit, 'Tangkap dhèwèké, tangkap dhèwèké, salibké!' Pilatus kandha marang wong-wong mau, 'Jupuk dheweke lan salibna; aku ora nemokake salah ing dheweke.' Wong Yahudi mangsuli, 'Kita duwe undang-undang, lan miturut undang-undang kita dheweke kudu mati, amarga dheweke ngaku dadi Putraning Allah.' Nalika Pilatus krungu tembung-tembung mau, dheweke malah luwih wedi. Dheweke bali menyang praetorium lan kandha marang Yesus, 'Sampeyan saka ngendi?' Nanging Yesus ora mangsuli. Pilatus kandha marang Panjenengané, 'Sampeyan ora gelem mangsuli aku? Apa sampeyan ora ngerti yèn aku nduwé kuwasa kanggo nsalib sampeyan lan nduwé kuwasa kanggo mbebasaké sampeyan?' Yesus mangsuli, 'Sampeyan ora bakal duwe kawenangan apa-apa marang Aku menawa iku ora diparingi saka dhuwur.' Nalika Pilatus krungu iki, dhèwèké nggawa Yesus metu lan lenggah ing kursi hakim, ing panggonan sing diarani Pavement, lan ing basa Ibrani, Gabbatha. Iku dina sadurungé Paskah, jam enem awan. Pilatus kandha marang wong Yahudi, 'Iki rajamu!' Nanging padha muni banter, 'Buwang dhèwèké! Buwang dhèwèké! Salibna!' Pilatus takon, 'Apa aku bakal nyalibaké rajamu?' Imam-imam kepala mangsuli, 'Kita ora nduwé raja kajaba Kaisar.' Mula dhèwèké diserahaké marang wong-wong mau supaya disalib. Wong-wong mau njupuk Yesus lan nggawa dhèwèké. Lan nggawa salibé dhéwé, Panjenengané lunga menyang panggonan sing diarani Kalvari, ing basa Ibrani Golgota; ing kono Panjenengané disalib bareng karo loro wong liya, siji ing sisih kiwa, siji ing sisih tengen, karo Yesus ana ing tengah. Pilatus uga nulis sawijining tulisan lan dipasang ing salib. Tulisané: 'Yesus saka Nazaret, Raja wong Yahudi'. Akeh wong Yahudi maca tulisan iki, amarga panggonan ing ngendi Yesus disalib ora adoh saka kutha, lan tulisan iku ditulis nganggo basa Ibrani, Yunani, lan Latin. Ing jejere salib Yesus ana ibune, adhine ibune, Maria putri Klopas, lan Maria Magdalena. Yesus, nalika ndeleng Ibuné lan murid sing dipun tresnani meneng ing kono, ngendika marang Ibuné, 'Wahai Ibu! Delengen anakmu.' Banjur dhèwèké ngendika marang murid mau, 'Delengen Ibuné!' Lan wiwit wektu kuwi murid mau nggawa Ibuné menyang omahé. Sawisé kuwi, Yesus, nalika wis mangertèni yèn kabèh wis rampung, ngendhokaké sirahé lan nyerahaké nyawané. Nanging awit dina iku dina Jumuah, wong-wong Yahudi, supaya awaké ora ketinggalan ana ing kayu salib nalika dina Sabat—awit dina Sabat iku dina raya—nyuwun marang Pilatus supaya sikilé dipecah lan awaké diturunaké. Mula prajurit-prajurit teka lan mecah sikilé wong sing kapisan lan sikilé wong liya sing disalib bareng karo dhèwèké. Nanging nalika padha teka marang Yesus lan weruh yèn Panjenengané wis seda, padha ora mecah sikilé; nanging salah siji prajurit nancepake tombak ing sisihé, lan langsung metu getih lan banyu. Sing weruh iki wis maringi kesaksian, lan kesaksiané iku bener.

Matéus 27:1–2; Yohanes 19:6B–11A, 13–20, 25–28A, 30B–35A
1 Agustus lan 14 September, Peninggian Salib Suci, ing Liturgi.

Injil miturut Yohanes, maca 61A

Nalika semana, ing sacedhaké salibé Gusti Yesus ana Ibuné lan ibuné Ibuné, Maria putriné Klopas, lan Maria Magdalena. Gusti Yesus, nalika mirsani Ibuné lan murid kang dipun tresnani, ingkang ngadeg ing kono, ngandika marang Ibuné: 'Wah, wong wadon! Mirsani, anakmu.' Banjur Panjenengané ngandika marang murid mau: 'Mirsani, ibumu!' Lan wiwit wektu iku murid mau nggawa dhèwèké menyang omahé dhéwé. Sawisé kuwi, Yésus, ngerti yèn kabèh wis rampung, supaya Kitab Suci katekan, ngendika, 'Aku kangen ngombe.' Ana ing kono ana kendi kang kebak cuka. Para prajurit, sawisé nyemplungaké busa ing cuka lan ngiket ing tangkai hisop, nyedhakaké menyang lambéné. Sawisé Gusti Yesus nyicipi cuka, Panjenengané kandha, 'Wus rampung!' Banjur ngundhukaké sirahé, Panjenengané nyerahaké nyawané. Nanging awit iku dina Jumuah, wong Yahudi nyuwun marang Pilatus supaya sikilé wong-wong mau dipecah lan badané diturunaké, supaya badané ora tetep ana ing kayu salib nalika dina Sabat—awit dina Sabat iku dina raya. Mula para

prajurit teka lan nggebuki sikilé wong sing kapisan lan wong liya sing disalib bareng karo Panjenengané. Nanging nalika padha teka marang Gusti Yesus lan weruh yèn Panjenengané wis seda, sikilé ora dipatahaké; nanging salah siji prajurit nancepake tombak ing sisihé, lan sakwisé kuwi langsung metu getih lan banyu. Sing nyekseni iki wis maringi kasaksian, lan kasaksiane iku bener; dhèwèké ngerti yèn dhèwèké kandha kabeneran, supaya kowé pracaya. Amarga iki kelakon kanggo nepaki Kitab Suci: 'Ora ana balungé sing bakal patah.' Lan manèh, Kitab Suci ana ing panggonan liya kandha: 'Wong-wong bakal ndelok marang Panjenengané sing wis ditusuk.'

Yohanes 19:25–37
Jum'at Agung, Injil kaping 9 ing Matins.

Injil miturut Yohanes, wiwitan 61B

Nalika semana, ing sacedhake salibé Gusti Yesus ana Ibuné lan bibi Ibuné, Maria putriné Klopas, lan Maria Magdalena. Nalika Gusti Yesus ndeleng Ibuné lan murid kang dipun tresnani menika, Panjenengané ngendika marang Ibuné, 'Wah, anakmu iki!' Banjur Panjenengané ngendika marang murid menika, 'Wah, ibumu iki!' Lan wiwit wektu kuwi murid kuwi ngrawuhi dhèwèké ing omahé dhéwé. Murid kuwi sing nyekseni bab-bab iki lan sing nulis cathetan iki; lan kita padha ngerti yèn kesaksiané iku bener. Yesus uga nindakake akèh bab liya; nanging yèn kabèh mau ditulis siji-siji, aku kira malah donya iki ora bakal muat nampung buku-buku sing bakal ditulis. Amin.

Yohanes 19:25–27; 21:24–25
26 September lan 8 Mei, marang Yohanes Teolog, ing Liturgi.

Injil miturut Yohanes, wiwitan 62

Ing wektu kuwi, Yusuf saka Arimatea—salah siji murid Yesus, nanging ndhelik amarga wedi marang wong-wong Yahudi—nyuwun idin marang Pilatus supaya bisa njupuk awak Yesus; lan Pilatus maringi idin. Dheweke banjur teka lan njupuk awak Yesus. Nikodemus, sing biyen teka marang Gusti Yesus ing wayah bengi, uga teka, nggawa campuran mur lan aloes watara satus litèr. Mula padha njupuk badané Gusti Yesus lan mbungkus nganggo kain linen karo rempah-rempah mau, miturut kabiasaan Yahudi nalika ngubur. Ing panggonan ing ngendi Panjenengané disalib ana kebon, lan ing kebon kuwi ana makam anyar sing durung tau dienggo. Wong-wong mau nglebokaké Gusti Yesus ing kono amarga dina persiapan wong Yahudi, awit makam kuwi ana ing sacedhaké.

Yohanes 19:38–42
Jumat Agung, Injil kaping 11 ing Matins.

Injil miturut Yohanes, wiwitan 63

Ing wektu kuwi, ing dina kapisan minggu, Maria Magdalena teka ing kuburan esuk banget, nalika isih peteng, lan weruh yèn watu tutup kuburan wis digulingaké. Mula dhèwèké mlayu lan marani Simon Petrus lan murid liyané sing ditresnani Yésus, lan kandha marang wong-wong mau, 'Wong-wong wis njupuk Gusti metu saka kuburan, lan kita ora ngerti ngendi panggonané.' Sawisé kuwi Petrus lan murid liyané padha mangkat menyang kuburan. Keduanyane padha mlayu bebarengan; nanging murid liyané luwih cepet tinimbang Petrus lan tekan kuburan luwih dhisik. Dheweke nundhuk lan weruh kain linen sing ngglelgès ana ing kono; nanging dheweke ora mlebu ing kubur. Simon Petrus banjur teka, mèlu mèlu, lan mlebu ing kubur. Dheweke weruh kain linen sing ngglelgès ana ing kono, lan kain sing biyèn nutupi sirahé, ora ngglelgès bareng karo kain linen mau, nanging digulung piyambak ing panggonan liya. Banjur murid liyane, sing luwih dhisik tekan kuburan, uga mlebu, lan dheweke weruh lan pracaya. Amarga padha durung mangertos saka Kitab Suci manawa Panjenengané kudu tangi saka pati. Mula para murid padha bali menyang omahé.

Yohanes 20:1–10
Injil Minggu Kapitu.

Injil miturut Yohanes, Bab 64

Ing wektu kuwi, Maria lagi ngadeg ing sacedhake kuburan, nangis. Nalika dheweke nangis, dheweke nundhuk ing kuburan lan weruh loro malaikat nganggo busana putih, siji ana ing sirah lan sijine ana ing sikil panggonan sing biyen dadi panggonan awaké Yesus. Para malaikat mau kandha

marang dheweke, "Wadon, kenapa kowe nangis?" Dheweke kandha marang wong-wong mau, 'Wong-wong wis njupuk Gustiku, lan aku ora ngerti ing endi padha ngubur Panjenengané.' Sawisé ngomong kuwi, dheweke muter lan weruh Yesus ngadeg ing kono; nanging dheweke ora nyadari yèn kuwi Yesus. Yesus kandha marang dheweke, 'Wadon, kenapa kowe nangis? Sapa sing kok goleki?' Amarga dheweke nyangka yèn dhèwèké tukang kebon, dheweke kandha marang dhèwèké, 'Pak, yèn panjenengan sing nggawa dhèwèké, tulung kandha ing endi panjenengan nyimpen dhèwèké, lan aku bakal njupuk dhèwèké.' Yesus kandha marang dheweke, 'Maria.' Dheweke muter marang dhèwèké lan kandha, 'Rabboni!' – tegesé 'Guru!' Yesus kandha marang dheweke, 'Aja nyekel aku, awit aku durung munggah marang Rama; nanging tindakna marang para sadulurku lan kandhaa marang wong-wong mau, "Aku munggah marang Rama lan Rama panjenengan, marang Gustiku lan Gustimu." Maria Magdalena banjur lunga lan kandha marang para murid yèn dhèwèké wis weruh Gusti lan yèn Gusti wis kandha kabèh mau marang dhèwèké.

Yohanes 20:11–18
Injil Minggu Wolu.

Injil miturut Yohanes, wiwitan 65A

Ing sontening dina kapisan ing minggu iku, nalika lawang omah panggon para muridé padha kumpul dikunci amarga padha wedi marang wong Yahudi, Gusti Yesus rawuh lan ngadeg ana ing antarané wong-wong mau lan ngandika, "Tentrem kowé kabèh!" Sawisé ngandika mangkono, Panjenengané nampilaké tangan lan sikilé, uga sisihé. Para muridé padha bungah nalika padha weruh Gusti. Yesus ngandika kaping pindho marang wong-wong mau, 'Tentrem kramen karo kowe kabèh! Kaya Rama wis ngutus Aku, mangkono uga Aku ngutus kowe.' Sawise ngandika mangkono, Panjenengané ngambegan marang wong-wong mau lan ngandika, 'Tampa Roh Suci. Sapa waé sing kowe apura dosané, dosané iku kaapura; sapa waé sing kowe tetepké dosané, dosané iku tetep ana.' Tomas, salah siji saka Roa, sing dikenal minangka Kembar, ora ana bareng nalika Yesus rawuh. Para murid liyane kandha marang dheweke, 'Kita wis weruh Gusti.' Nanging dheweke kandha, 'Yen aku ora weruh tapak paku ing tangané lan nyeleh driji ing tapak paku mau, lan nyeleh tangan ing sisihé, aku ora bakal pracaya.' Wolu dina sawisé kuwi, para muridé manèh ana ing omah, lan Tomas ana bareng karo wong-wong mau. Yésus teka, sanadyan lawang-lawangé dikunci, ngadeg ing tengah-tengahé wong-wong mau lan kandha, 'Tentremna kowe kabèh!' Banjur dhèwèké kandha marang Tomas, 'Lebokna jarimu ing kéné lan delengen tanganku; ulurana tanganmu lan lebokna ing sisihku; lan aja dadi wong sing ora precaya, nanging precayaa.' Tomas mangsuli marang dhèwèké, 'Gusti lan Gustaku!' Gusti Yesus kandha marang dhèwèké, 'Kowe precaya amarga wis weruh aku; begja wong-wong sing ora weruh nanging precaya.' Yesus nindakake akèh pratandha liya ing ngarsané para muridé, sing ora kacathet ing buku iki. Nanging, iki kacathet supaya kowé pracaya yèn Yesus iku Kristus, Putrané Allah, lan supaya lumantar pracaya kowé nduwé urip ing asmané.

Yohanes 20:19–31
Injil Minggu 9.
Minggu Antipascha, ing Liturgi.
6 Oktober, marang Rasul Tomas.

Injil miturut Yohanes, wiwitan 65B

Ing sontening dina kapisan ing minggu iku, nalika lawang omah panggon para muridé padha kumpul wis dikunci amarga padha wedi marang wong Yahudi, Gusti Yesus rawuh lan ngadeg ing antarané wong-wong mau lan ngandika, 'Tentrem kowé kabèh!' Sawisé ngandika mangkono, Panjenengané nampilaké tangan lan sikilé, uga sisihé. Para muridé padha bungah nalika padha weruh Gusti. Yesus ngandika kaping pindho marang wong-wong mau, 'Tentrem kramtane kowe! Kados Bapa ngutus Aku, mangkono uga Aku ngutus kowe.' Sawisé ngandika mangkono, Panjenengané ngambegan marang wong-wong mau lan ngandika, 'Tampa Roh Suci. Sapa waé sing kowe apura dosané, dosané iku kaapura; sapa waé sing kowe tetepké dosané, dosané iku tetep.' Tomas, salah siji saka Rolas, sing dikenal minangka Kembar, ora ana bareng karo wong-wong mau nalika Yesus rawuh. Para muridé liyané kandha marang dhèwèké, 'Kita wis weruh Gusti.' Nanging dhèwèké

mangsuli, 'Yen aku ora weruh tapak paku ing tangané lan ora nyelupaké drijiku menyang tapak paku mau, lan ora nyelupaké tanganku menyang sisihé, aku ora bakal pracaya.'

Yohanes 20:19–25
Minggu Paskah, ing Vesper.

Injil miturut Yohanes, wiwitan 65B

Ing sontening dina kapisan ing minggu iku, nalika lawang omah panggon para muridé padha kumpul dikunci amarga padha wedi marang wong-wong Yahudi, Gusti Yesus rawuh lan ngadeg ana ing antarané wong-wong mau lan ngandika, 'Tentrem kowé kabèh!' Sawisé ngandika mangkono, Panjenengané nampilaké tangan lan sikilé, uga sisihé. Para muridé padha bungah nalika padha weruh Gusti. Yesus ngandika kaping pindho marang wong-wong mau, 'Tentrem kramtane kowe kabeh! Kaya Rama wis ngutus Aku, mangkono uga Aku ngutus kowe kabeh.' Sawise ngandika mangkono, Panjenengané ngambegan marang wong-wong mau lan ngandika, 'Tampa Roh Suci. Sapa waé sing kowe apura dosané, dosané mau bakal kaapura; sapa waé sing kowe tetepké dosané, dosané mau bakal tetep.'

Yohanes 20:19–23
Minggu Pentakosta, ing Matins.

Injil miturut Yohanes, diwiwiti saka ayat 66

Ing wektu kuwi, Yesus rawuh marang para muridé ing Segara Tiberias. Panjenengané rawuh marang wong-wong mau kaya ngéné: Simon Petrus, Tomas (sing diarani Kembar), Natanael saka Kana ing Galilea, para putrané Zebedeus, lan loro muridé liyané padha bebarengan. Simon Petrus kandha marang wong-wong mau, 'Aku arep mancing.' Wong-wong mau padha kandha marang Panjenengané, 'Awaké dhéwé arep mèlu.' Mula padha metu lan munggah ing prau, nanging bengi kuwi padha ora éntuk apa-apa. Nalika esuk wis teka, Yésus ngadeg ing pinggir pasisir; nanging para murid ora ngerti yèn kuwi Yésus. Yesus kandha marang wong-wong mau, 'Para anak, apa kowe padha entuk panganan?' Wangsulane, 'Ora ana.' Panjenengané kandha, 'Pasangna jaringmu ing sisih tengen prau, lan kowe bakal éntuk.' Mula padha masang jaring mau, lan ora bisa narik amarga akèh banget iwake. Banjur murid sing dikasihi Yesus kandha marang Petrus, 'Iku Gusti.' Nalika Simon Petrus krungu yèn iku Gusti, dhèwèké nganggo klambiné – amarga dhèwèké telanjang – banjur mlumat menyang segara. Para murid liyané teka nganggo prau, narik jaring sing kebak iwak, amarga padha ora adoh saka pinggir, watara rong atus hasta. Nalika padha tekan ing pesisir, padha weruh geni kobong, karo iwak lan roti disiapake ing dhuwure. Gusti Yesus ngandika marang wong-wong mau, 'Bawani sawetara iwak sing barusan kokekel.' Simon Petrus banjur lunga lan narik jaring mau mlebu ing pesisir, kebak iwak gedhe, cacahé satus lima puluh telu; lan sanadyan panangkepan mau akèh banget, jaringé ora koyak. Yesus kandha marang wong-wong mau, 'Ayo padha sarapan.' Ora ana siji waé saka para murid sing wani takon marang Panjenengané, 'Sapa kowe?', amarga padha ngerti yèn iku Gusti. Yesus banjur teka, njupuk roti lan maringi marang wong-wong mau, lan uga iwaké. Iki wis kaping telu Yesus muncul marang para muridé sawisé tangi saka pati.

Yohanes 21:1–14
Injil Minggu kaping 10.

Injil miturut Yohanes, wiwitan 67

Ing wektu kuwi, Yesus muncul marang para muridé sawisé tangi saka pati, lan ngandika marang Simon Petrus: 'Simon anaké Yohanes, kowe tresna marang Aku luwih saka wong-wong iki?' Petrus mangsuli: 'Ya, Gusti!' 'Kowe wis ngerti yèn aku tresna marang kowe.' Gusti kandha marang dhèwèké, 'Paringana pakan wedhus cilikku.' Panjenengané takon manèh kaping pindho, 'Simon anaké Yohanes, apa kowe tresna marang aku?' Petrus kandha marang Panjenengané, 'Inggih, Gusti! Panjenengan wis ngerti yèn aku tresna marang Panjenengan.' Gusti kandha marang dhèwèké, 'Ngopeni wedhusku.' Panjenengané nanya kaping telu marang Simon anaké Yohanes, 'Kowe tresna marang Aku?' Petrus krasa sedhih amarga ditakoni kaping telu, 'Kowe tresna marang Aku?' lan kandha marang Panjenengané, 'Gusti, Panjenengan ngerti kabèh; Panjenengan ngerti yèn aku tresna marang Panjenengan.' Gusti Yesus kandha marang dhèwèké, 'Pangonna wedhusku.' "Satemene, temene Aku

ngandika marang kowe: nalika kowe isih enom, kowe biyen nganggo sandhanganmu dhéwé lan mlaku menyang endi wae sing kowe karepake; nanging nalika kowe wis tuwa, kowe bakal ngulurake tanganmu, banjur ana wong liya sing bakal ngiket kowe lan nuntun kowe menyang panggonan sing ora kowe karepake." Panjenengané ngendika iki kanggo nuduhake kados pundi Peter bakal ngluhurake Gusti Allah lumantar pati. Sawisé ngendika mangkono, Panjenengané kandha marang Peter, "Tuturana Aku." Petrus muter, ndeleng murid sing ditresnani Yesus lagi mèlu ing mburiné—murid sing nalika dhahar bengi nyandhak ing dhadhané lan kandha, 'Gusti, sapa sing bakal ngianati Panjenengan?' Nalika Petrus ndeleng murid kuwi, dhèwèké kandha marang Yesus, 'Gusti, piye karo dhèwèké?' Yesus ngandika marang dhèwèké, 'Yèn Aku karsa dhèwèké tetep nganti Aku rawuh, apa urusanmu? Kowe mèlu Aku.' Lan kabar iku nyebar ing antarané para sedulur manawa murid iki ora bakal mati. Nanging Yesus ora ngandika marang dhèwèké manawa dhèwèké ora bakal mati, nanging: 'Yèn Aku karsa dhèwèké tetep nganti Aku rawuh, apa urusanmu?' – Murid iki iku sing nyekseni bab-bab iki lan wis nulis kabeh mau; lan kita padha ngerti yen kesaksiane iku bener. Yesus uga nindakake akèh bab liya; nanging yen saben-saben ditulis, aku kira malah donya iki ora bakal muat kanggo nampung buku-buku sing bakal ditulis. Amin.

Yohanes 21:14–25

Injil Minggu 11.

Setu kapitu sawisé Paskah, ing Liturgi.

Kanggo Yohanes Teolog lan para Rasul liyane, nalika Matins.

16 Januari, marang Rasul Petrus, nalika Liturgi.

[Mbalèk menyang dhaptar isi.](#)

URUTAN MAOS INJIL KANGGO KABEH MINGGU

Minggu Paskah

Ing Liturgi Ilahi: saka Yohanes, wiwitan 1. **Ing Vesper:** saka Yohanes, wiwitan 65B.
Senèn: saka Yohanes, pambacaan 2.
Selasa: saka Lukas, bacaan 113.
Rebo: saka Yohanes, bacaan 4.
Kemis: saka Yohanes, bacaan 8.
Jumat: saka Yohanes, bacaan 7, **lan marang Ibune Gusti Allah:** saka Lukas, bacaan 54.
Setu: saka Yohanes, pasal 11.

Minggu kapindho sawisé Paskah, saka Tomas

Ing Matins: saka Matius, bacaan 116. **Ing Liturgi:** saka Yohanes, bacaan 65A.
Senèn: saka Yohanes, bacaan 6.
Selasa: saka Yohanes, bacaan 10.
Rebo: saka Yohanes, bacaan 15.
Kemis: saka Yohanes, wiwitan 16.
Jumat: saka Yohanes, bacaan 17.
Setu: saka Yohanes, bab 19.

Minggu Katelu sawisé Paskah, bab para pembawa mur.

Ing Matins: saka Markus, bacaan 71. **Ing Liturgi:** saka Markus, bacaan 69B.
Senèn: saka Yohanes, wacan 13.
Selasa: saka Yohanes, diwiwiti ing ayat 20.
Rebo: saka Yohanes, wiwitan 21.
Kemis: saka Yohanes, pasal 22.
Jumat: saka Yohanes, bacaan kaping 23.
Setu: dina kaping 52 wiwit Injil Yohanes.

Minggu kaping papat sawisé Paskah, bab wong lumpuh

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 112. **Ing Liturgi:** saka Yohanes, bacaan 14A.
Senèn: saka Yohanes, bacaan 24.
Selasa: saka Yohanes, bacaan 25.
Rebo Tengah Prapaskah: saka Yohanes, bacaan 26.
Kemis: saka Yohanes, bacaan 29.
Jumat: saka Yohanes, bacaan 30.
Setu: saka Yohanes, bab 31.

Minggu kaping lima sawisé Paskah, babagan wanita Samaria

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 63. **Ing Liturgi:** saka Yohanes, bacaan 12.

Senèn: saka Yohanes, bacaan 32.
Selasa: saka Yohanes, bacaan 33.
Rebo: saka Yohanes, bab 18.
Kemis: saka Yohanes, pasal 35A.
Jumat: saka Yohanes, bacaan 37A.
Setu: saka Yohanes, bab 38.

Minggu kaping enem sawisé Paskah, bab wong wuta

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 64. **Ing Liturgi:** saka Yohanes, bacaan 34.
Senèn: saka Yohanes, bacaan 40.
Selasa: saka Yohanes, bacaan 42A.
Rebo: saka Yohanes, pasal 43.

Kemis, Ngeboté Gusti

Ing Matins: saka Markus, bacaan 71. **Ing Liturgi:** saka Lukas, bacaan 114.
Jumat: saka Yohanes, bacaan 47.
Setu: saka Yohanes, bacaan 48A.

Minggu kapitu sawisé Paskah, Para Bapa Suci saka Konsili Ekumenis Kapisan

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 66. **Ing Liturgi:** saka Yohanes, bacaan 56.
Senèn: saka Yohanes, bacaan 49.
Selasa: saka Yohanes, bacaan 53.
Rebo: saka Yohanes, bacaan 54.
Kemis: saka Yohanes, pasal 55.
Jumat: saka Yohanes, bab 57.
Setu: saka Yohanes, wiwitan 67, **lan kanggo pangasoing para almarhum:** saka Yohanes, wiwitan 16.

Minggu Pentekosta

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 65B. **Ing Liturgi:** saka Yohanes, bacaan 27.
Senèn Putih: saka Matius, wacan 75.
Selasa: saka Matius, bacaan 10B.
Rebo: saka Matius, bacaan 12.
Kemis: saka Matius, bacaan 13.
Jumat: saka Matius, wiwitan 14.
Setu: saka Matius, bacaan 15.

Minggu kapisan sawisé Pentakosta, Kabeh Para Wali (Nada 8)

Ing Matins: saka Matius, bacaan 116. **Ing Liturgi:** saka Matius, bacaan 38A.

Minggu kapindho

Senèn: saka Matius, bacaan 19.
Selasa: saka Matius, bacaan 22.
Rebo: saka Matius, bacaan 23.
Kemis: saka Matius, bab 27.
Jumat: Matius, wiwit ayat 31.

Setu: saka Matius, bacaan 20A.

Minggu Kapindho sawisé Pentakosta, minangka pangurmatan tumrap kabèh para wali sing sumunar ing tanah Rusia, Nada 1

Ing Matins: saka Markus, bacaan 70. **Ing Liturgi:** saka Matius, bacaan 9
lan marang para wali: saka Matius, bacaan 10A.

Minggu 3

Senèn: saka Matius, bacaan 34A.

Selasa: saka Matius, wiwitan bab 35.

Rebo: saka Matius, bab 36.

Kemis: saka Matius, wiwitan 37.

Jumat: Matius, wiwitan 38B.

Setu: saka Matius, bacaan 24.

Minggu kaping 3, Nada 2

Ing Matins: saka Markus, bacaan 71. **Ing Liturgi:** saka Matius, bacaan 18.

Minggu kaping 4

Senèn: saka Matius, wiwitan 40.

Selasa: saka Matius, wiwitan bab 41.

Rebo: saka Matius, wiwitan bab 42.

Kemis: saka Matius, diwiwiti saka ayat 43.

Jumat: Matius, bab 44.

Setu: Matius, bab 26.

Minggu kaping 4, Nada 3

Ing Matins: saka Lukas, wiwitan 112. **Ing Liturgi:** saka Matius, wiwitan 25.

Minggu kaping 5

Senèn: saka Matius, diwiwiti saka ayat 45.

Selasa: saka Matius, wiwit 46A.

Rebo: saka Matius, wiwit 48.

Kemis: saka Matius, bab 49.

Jumat: Matius, bab 50.

Setu: saka Matius, bacaan 30.

Minggu kaping 5, Nada 4

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 113. **Ing Liturgi:** saka Matius, bacaan 28.

Minggu 6

Senèn: saka Matius, diwiwiti saka ayat 51.

Selasa: saka Matius, bacaan 52A.

Rebo: saka Matius, wiwitan 53.

Kemis: saka Matius, wiwitan 54.

Jumat: Matius, bab 55.

Setu: saka Matius, bacaan 32.

Minggu kaping 6, Nada 5

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 114. **Ing Liturgi:** saka Matius, bacaan 29.

Minggu 7

Senèn: saka Matius, diwiwiti saka ayat 56.

Selasa: saka Matius, wiwitan bab 57.

Rebo: saka Matius, wiwit 60.

Kemis: saka Matius, bab 61.

Jumat: Matius, bab 63.

Setu: saka Matius, bacaan 39.

Minggu kaping 7, Nada 6

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 63. **Ing Liturgi:** saka Matius, bacaan 33.

Minggu 8

Senèn: saka Matius, wiwitan 65.

Selasa: saka Matius, wiwitan 66.

Rebo: saka Matius, bacaan 68.

Kemis: saka Matius, diwiwiti ing ayat 69.

Jumat: Matius, bab 71.

Setu: saka Matius, bab 47.

Minggu kaping 8, Nada kaping 7

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 64. **Ing Liturgi:** saka Matius, bacaan 58.

Minggu 9

Senèn: saka Matius, wiwitan 74.

Selasa: saka Matius, wiwitan 76.

Rebo: saka Matius, wiwit bab 80.

Kemis: saka Matius, wiwitan 81.

Jumat: saka Matius, wiwitan 83B.

Setu: saka Matius, bacaan 64.

Minggu kaping 9, Nada 8

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 65A. **Ing Liturgi:** saka Matius, bacaan 59.

Minggu kaping 10

Senèn: saka Matius, bacaan 84A.

Selasa: saka Matius, bacaan 85.

Rebo: saka Matius, bacaan 86.

Kemis: saka Matius, bacaan 88.

Jumat: saka Matius, wiwitan 91.

Setu: saka Matius, bacaan 73.

Minggu kaping 10, Nada 1

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 66. **Ing Liturgi:** saka Matius, bacaan 72.

Minggu 11

Senèn: saka Matius, bacaan 94.
Selasa: saka Matius, wiwitan 95.
Rebo: saka Matius, wiwitan 96.
Kemis: saka Matius, diwiwiti ing ayat 99.
Jumat: Matius, bab 100.
Setu: saka Matius, bacaan 78.

Minggu kaping 11, Nada 2

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 67. **Ing Liturgi:** saka Matius, bacaan 77.

Minggu 12

Senèn: saka Markus, wiwitan 2A.
Selasa: saka Markus, bacaan 3.
Rebo: saka Markus, bacaan 4.
Kemis: saka Markus, bacaan 5.
Jumat: Markus, bab 9.
Setu: saka Matius, bacaan 82.

Minggu kaping 12, Nada 3

Ing Matins: saka Matius, bacaan 116. **Ing Liturgi:** saka Matius, bacaan 79.

Minggu 13

Senèn: saka Markus, maca 11.
Selasa: saka Markus, bacaan 12.
Rebo: saka Markus, bab 13.
Kemis: saka Markus, wiwitan bab 14.
Jumat: saka Markus, wiwitan 15.
Setu: saka Matius, wiwit 90A.

Minggu kaping 13, Nada 4

Ing Matins: saka Markus, bacaan 70. **Ing Liturgi:** saka Matius, bacaan 87.

Minggu 14

Senèn: saka Markus, diwiwiti ing ayat 16.
Selasa: saka Markus, bacaan 17.
Rebo: saka Markus, diwiwiti 18.
Kemis: saka Markus, diwiwiti saka ayat 19.
Jumat: Markus, bab 20.
Setu: saka Matius, wacan 93.

Minggu kaping 14, Nada 5

Ing Matins: saka Markus, bacaan 71. **Ing Liturgi:** saka Matius, bacaan 89.

Minggu 15

Senèn: saka Markus, diwiwiti saka ayat 21.

Selasa: saka Markus, wiwitan 22.

Rebo: saka Markus, wiwitan 23.

Kemis: saka Markus, wiwitan 25.

Jumat: Markus, bab 26.

Setu: saka Matius, bacaan 97.

Minggu kaping 15, Nada 6

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 112. **Ing Liturgi:** saka Matius, bacaan 92.

Minggu kaping 16

Senèn: saka Markus, diwiwiti saka ayat 27.

Selasa: saka Markus, wiwitan 28.

Rebo: saka Markus, bab 29.

Kemis: saka Markus, wiwitan 30.

Jumat: Markus, bab 32.

Setu: saka Matius, bacaan 101.

Minggu kaping 16, Nada kaping 7

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 113. **Ing Liturgi:** saka Matius, bacaan 105.

Minggu 17

Senèn: saka Markus, wacan 48.

Selasa: saka Markus, bacaan 50.

Rebo: saka Markus, pasal 51.

Kemis: saka Markus, bab 52.

Jumat: Markus, bab 53.

Setu: saka Matius, wacan 104.

Minggu kaping 17, Nada 8

Ing Matins: Lukas, bab 114. **Ing Liturgi:** Matius, bab 62.

Minggu kaping 18

Senèn: Lukas, bab 10.

Selasa: saka Lukas, wiwitan 11.

Rebo: Lukas, bab 12.

Kemis: Lukas, bab 13.

Jumat: Lukas, bab 14.

Setu: Lukas, bab 15.

Minggu kaping 18, Nada 1

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 63. **Ing Liturgi:** saka Lukas, bacaan 17.

Minggu 19

Senèn: Lukas, bab 16.

Selasa: Lukas, bab 18.

Rebo: saka Lukas, bab 21.

Kemis: Lukas, bab 23.

Jumat: Lukas, bab 24.

Setu: Lukas, bab 19.

Minggu kaping 19, nada 2

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 64. **Ing Liturgi:** saka Lukas, bacaan 26.

Minggu kaping 20

Senèn: Lukas, bab 25.

Selasa: Lukas, wiwitan 27.

Rebo: saka Lukas, bacaan 28.

Kemis: Lukas, bab 31.

Jumat: Lukas, bab 32.

Setu: Lukas, bab 20.

Minggu kaping 20, Nada 3

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 65A. **Ing Liturgi:** saka Lukas, bacaan 30.

Minggu 21

Senèn: Lukas, bacaan 33.

Selasa: saka Lukas, wiwitan bab 34.

Rebo: saka Lukas, bacaan 37.

Kemis: saka Lukas, bacaan 41.

Jumat: Lukas, bab 42.

Setu: Lukas, bab 22.

Minggu kaping 21, Nada 4

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 66. **Ing Liturgi:** saka Lukas, bacaan 35.

Minggu kaping 22

Senèn: Lukas, diwiwiti saka ayat 43.

Selasa: saka Lukas, wiwitan 44.

Rebo: saka Lukas, bab 47.

Kemis: saka Lukas, bab 48A.

Jumat: Lukas, bab 50A.

Setu: Lukas, bab 29.

Minggu kaping 22, Nada 5

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 67. **Ing Liturgi:** saka Lukas, bacaan 83.

Minggu 23

Senèn: saka Lukas, bacaan 52.

Selasa: saka Lukas, wiwitan 55.

Rebo: saka Lukas, wiwitan 56.

Kemis: saka Lukas, wiwitan 57.

Jumat: Lukas, bab 58.

Setu: Lukas, bab 36.

Minggu kaping 23, Nada 6

Ing Matins: saka Matius, bacaan 116. **Ing Liturgi:** saka Lukas, bacaan 38.

Minggu kaping 24

Senèn: Lukas, diwiwiti saka ayat 59.

Selasa: saka Lukas, wiwitan bab 60.

Rebo: saka Lukas, wiwitan 61.

Kemis: saka Lukas, wiwitan 62.

Jumat: Lukas 63.

Setu: Lukas, bab 40.

Minggu kaping 24, Nada kaping 7

Ing Matins: saka Markus, bacaan 70. **Ing Liturgi:** saka Lukas, bacaan 39.

Minggu kaping 25

Senèn: Lukas, bab 65.

Selasa: saka Lukas, wiwitan bab 68.

Rebo: saka Lukas, wiwitan bab 69.

Kemis: Lukas, bab 70.

Jumat: saka Lukas, bab 73.

Setu: Lukas, bacaan 46.

Minggu kaping 25, Nada 8

Ing Matins: saka Markus, bacaan 71. **Ing Liturgi:** saka Lukas, bacaan 53.

Minggu 26

Senèn: saka Lukas, diwiwiti saka ayat 75.

Selasa: Lukas, wiwit ayat 77.

Rebo: saka Lukas, wiwitan 78.

Kemis: Lukas, bab 80.

Jumat: saka Lukas, bab 82.

Setu: saka Lukas, bab 49.

Minggu kaping 26, Nada 1

Ing Matins: saka Lukas, wiwitan 112. **Ing Liturgi:** saka Lukas, wiwitan 66.

Minggu 27

Senèn: Lukas, bab 86.

Selasa: saka Lukas, bab 87.

Rebo: Lukas, bab 90.

Kemis: Lukas, bab 92.

Jumat: Lukas 95.

Setu: saka Lukas, bacaan 51B.

Minggu kaping 27, nada kaping 2

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 113. **Ing Liturgi:** saka Lukas, bacaan 71.

Minggu kaping 28

Senèn: Lukas, bacaan 97.

Selasa: saka Lukas, wiwitan 98.

Rebo: Lukas, bab 99.

Kemis: Lukas, bab 100.

Jumat: Lukas, bab 101.

Setu: Lukas, bab 67.

Minggu kaping 28, Nada 3

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 114. **Ing Liturgi:** saka Lukas, bacaan 76.

Minggu kaping 29

Senèn: Lukas, bacaan 102.

Selasa: saka Lukas, wiwitan 106.

Rebo: saka Lukas, bab 104.

Kemis: saka Lukas, wiwitan 107.

Jumat: saka Lukas, BAB 108A.

Setu: Lukas, bacaan 72.

Minggu kaping 29, Nada 4

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 63. **Ing Liturgi:** saka Lukas, bacaan 85.

Minggu kaping 30

Senèn: saka Markus, bacaan 33.

Selasa: saka Markus, bacaan 34.

Rebo: saka Markus, bacaan 36.

Kemis: saka Markus, wiwitan 39.

Jumat: Markus, bab 41.

Setu: Lukas, bab 74.

Minggu kaping 30, Nada 5

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 64. **Ing Liturgi:** saka Lukas, bacaan 91.

Minggu 31

Senèn: saka Markus, bacaan 42.

Selasa: saka Markus, ayat 43.

Rebo: Injil Markus, bab 44.

Kemis: Markus 45.

Jumat: Markus, bab 46.

Setu: Lukas, wiwitan 81.

Minggu kaping 31, nada 6

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 65A. **Ing Liturgi:** saka Lukas, bacaan 93.

Minggu 32

Senèn: saka Markus, maca 48.

Selasa: saka Markus, bacaan 50.

Rebo: saka Markus, bacaan 51.

Kemis: saka Markus, bacaan 52.

Jumat: Markus, bab 53.

Setu: Lukas, bab 84.

Minggu kaping 32, Nada 7

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 66. **Ing Liturgi:** saka Lukas, bacaan 94.

Minggu 33

Senèn: saka Markus, diwiwiti ing ayat 54.

Selasa: saka Markus, wiwitan 55.

Rebo: saka Markus, bacaan 56.

Kemis: saka Markus, wiwitan 57.

Jumat: Markus, pasal 58.

Setu: Lukas, bab 88.

Minggu kaping 33, babagan panagih pajeg lan wong Farisi

Ing Matins: Injil Minggu. **Ing Liturgi:** Lukas, bacaan 89.

Minggu 34

Senèn: saka Markus, bacaan 59.

Selasa: saka Markus, bacaan 60.

Rebo: saka Markus, diwiwiti ing ayat 61.

Kemis: saka Markus, diwiwiti ing ayat 62.

Jumat: Markus, bab 63.

Setu: Lukas, bab 103.

Minggu kaping 34, babagan Putra Sing Mbalèk

Ing Matins: Injil Minggu. **Ing Liturgi:** Lukas, bacaan 79.

Minggu kaping 35

Senèn: saka Markus, diwiwiti saka ayat 49.

Selasa: saka Markus, diwiwiti saka ayat 64.

Rebo: saka Markus, diwiwiti saka ayat 65.

Kemis: saka Markus, wiwitan 66.

Jumat: saka Markus, bab 68.

Minggu Pesta Daging: saka Lukas, wiwitan 105, **lan kanggo pangasoing sing wis seda:** saka Yohanes, wiwitan 16.

Minggu kaping 35, Minggu Pra-Puasa Daging

Ing Matins: Injil Minggu. **Ing Liturgi:** saka Matius, wiwitan 106.

Minggu Pra-Puasa Keju

Senèn: saka Lukas, bacaan 96.

Selasa: saka Lukas, bacaan 109.

Rebo: ora ana Liturgi Ilahi.

Kemis: Lukas, bacaan 110.

Jumat: ora ana Liturgi.

Setu Syropustna: saka Matius, bacaan 16, **lan kanggo para wali:** saka Matius, bacaan 43.

Minggu Syropustna

Ing Matins: Injil Minggu. **Ing Liturgi:** saka Matius, bacaan 17 .

Bali menyang tabel isi.

URUTAN MAOS INJIL

Sajrone Prapaskah Agung

Setu 1 ing Prapaskita Agung

Ing Liturgi Ilahi: saka Markus, wiwit bab 10, **lan kanggo santo:** saka Yohanes, wiwit bab 52.

Minggu 1 saka Prapaskah Agung

Ing Matins: Injil Minggu. **Ing Liturgi Ilahi:** saka Yohanes, bab 5. **Ing ibadah pandonga:** saka Matius, bab 75.

Setu Minggu Kapindho Prapaskah Agung

Ing Liturgi Ilahi: saka Markus, bacaan 6; **lan kanggo pangasoing arwah sing wis seda:** saka Yohanes, bacaan 16.

Minggu kapindho saka Puasa Agung

Ing Matins: Injil Minggu. **Ing Liturgi Ilahi:** saka Markus, bacaan 7; **lan kanggo santo:** saka Yohanes, bacaan 36.

Setu Minggu Katelu Prapaskah Agung

Ing Liturgi Ilahi: saka Markus, bacaan 8; **lan kanggo pangasoing arwah:** saka Yohanes, bacaan 16.

Minggu kaping 3 saka Puasa Agung

Ing Matins: Injil Minggu. **Ing Liturgi Ilahi:** saka Markus, bacaan 37.

Setu Minggu Kaping 4 Prapaskah Agung

Ing Liturgi Ilahi: saka Markus, bacaan 31; **lan kanggo pangasoing arwah sing wis seda:** saka Yohanes, bacaan 16.

Minggu kaping 4 saka Prapaskah Agung

Ing Matins: Injil Minggu. **Ing Liturgi Ilahi:** saka Markus, bacaan 40, **lan kanggo santo:** saka Matius, bacaan 10A.

Setu, tanggal 5 Paskah Agung

Ing Liturgi: saka Markus, wiwitan 35; **lan kanggo Ibune Gusti Allah:** saka Lukas, wiwitan 54.

Minggu kaping lima saka Puasa Agung

Ing Matins: Injil Minggu. **Ing Liturgi Ilahi:** saka Markus, diwiwiti saka ayat 47, **lan** saka Lukas, diwiwiti saka ayat 33.

Setu, Minggu kaping 6 Prapaskah Agung, Setu Lazarus

Ing Liturgi Ilahi: saka Yohanes, bacaan 39.

Minggu Palem

Ing Matins: saka Matius, bacaan 83A. **Ing Liturgi Ilahi:** saka Yohanes, bacaan 41A.

Senèn Agung

Ing Matins: saka Matius, bacaan 84B. **Ing Liturgi Ilahi:** saka Matius, bacaan 98.

Selasa Agung

Ing Matins: saka Matius, bacaan 90B. **Ing Liturgi Ilahi:** saka Matius, bacaan 102.

Rebo Suci

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 41B. **Ing Liturgi Ilahi:** saka Matius, bacaan 108.

Kemis Suci

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 108B.

Ing Liturgi Ilahi: saka Matius, bacaan 107.

Nalika Ngumbah Sikil: saka Yohanes, bacaan 44.

Sawisé Ngumbah Sikil: saka Yohanes, bacaan 45.

12 Injil Kasangsaran Suci sang Gusti Allah lan Juruslamet kita Yesus Kristus

1. Saka Yohanes, bab 46.
2. Saka Yohanes, bab 58.
3. Saka Matius, bab 109.
4. Saka Yohanes, bab 59A.
5. Saka Matius, bab 111.
6. Saka Markus, bab 67A.
7. Saka Matius, bab 113.
8. Saka Lukas, bab 111.
9. Saka Yohanes, wiwitan 61A.
10. Saka Markus, bab 69A.
11. Saka Yohanes, wiwitan 62.
12. Saka Matius, bab 114.

Jumat Agung

Ing jam kapisan: saka Matius, wiwitan 110A.

Ing jam katelu: saka Markus, wiwitan 67B.

Ing jam kaping enem: saka Lukas, wiwitan 111.

Ing jam sanga: saka Yohanes, wiwitan 59B.

Ing Wespers: saka Matius, wiwitan 110B.

Saptu Suci

Ing Matins, sawisé Doxology: saka Matius, bacaan 114.

Ing Liturgi: saka Matius, bacaan 115.

[Mbalèk menyang dhaptar isi.](#)

INJIL-INJIL PAGI SONTOK

1. Saka Matius, diwiwiti saka ayat 116.
2. Saka Markus, pasal 70.
3. Saka Markus, bab 71.
4. Saka Lukas, diwiwiti saka ayat 112.
5. Saka Lukas, wiwitan 113.
6. Saka Lukas, bab 114.
7. Wiwitan Yohanes 63.
8. Saka Yohanes, bab 64.
9. Saka Yohanes, bab 65A.
10. Saka Yohanes, bab 66.
11. Saka Yohanes, bab 67 .

Bali menyang daftar isi.

INJIL-INJIL KANGGO PERAYAAN SING ORA TUMENDA ING DINANING MINGGU LAN

SEPTEMBER

1. St Simeon Stylite lan Taun Gréja Anyar

Ing Liturgi kanggo Taun Anyar: saka Lukas, bab 13.

Lan kanggo Sing Kinurmatan: saka Matius, diwiwiti saka ayat 43.

4. Santo Joasaph, Uskup Belgorod

Ing Matins lan Liturgi: saka Yohanes, bab 36.

5. Para Kudus Zakaria Sang Nabi lan Elisabet sing Bener

Ing Liturgi: saka Matius, bacaan 96.

6. Pangeling-eling mujijaté Malaikat Agung Mikael ing Kolosae (Chonae)

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 51A.

7. Martir Sozont

Ing Liturgi: saka Yohanes, bacaan 52.

8. Kelahiran Gusti Putri Kita Sing Paling Suci, Ibune Gusti Allah lan Perawan Maria sing tansah suci

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 4.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 54.

9. Para Kudus lan Wali Pembaptis Joachim lan Anne

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 36.

11. Singa Suci Silouan saka Athos

Ing Matins: saka Matius, bacaan 43.

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan 24.

12. Rangkaian Lairé Ibuné Gusti Allah

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan 54.

Setu sadurunge Peninggian

Ing Liturgi: saka Matius, bacaan 39.

Minggu sadurunge Peninggian

Ing Liturgi: saka Yohanes, bacaan 9.

13. Pamulihan Gréja Makam Suci ing Yerusalem

Ing Liturgi: saka Matius, bacaan 67B.

14. Pangluhuré Salib Suci lan Panguripé Gusti

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 42B.

Ing Liturgi: saka Yohanes, bacaan 60.

Setu sawisé Pangluhur

Ing Liturgi: saka Yohanes, bacaan kaping 30.

Minggu sawisé Pangluhuré

Ing Liturgi Ilahi: saka Markus, bacaan kaping 37.

16. Martir Agung Eufimia sing Pantes Dipuji

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan 33.

20. Martir Agung Eustathius Plakidas

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan 106.

**21. Rangkaian Pesta Pangluhuré Salib Suci.
Santa Demetrius, Metropolitan Rostov**

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 35B.

Ing Liturgi: saka Yohanes, bacaan 36.

23. Pangandhaping Santo Yohanes Pembaptis

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 2.

25. Pangasoé Sang Wibawa Sergius saka Radonezh

Ing Matins: saka Matius, bacaan 43.

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan 24.

26. Santo Yohanes Sang Rasul lan Penginjil, Sang Teolog

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 67.

Ing Liturgi Ilahi: saka Yohanes, bacaan 61B.

28. Sing Kinurmatan Chariton, Pangakun Iman

Ing Matins: saka Matius, bacaan 10A.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 24.

**30. Santo Mikael,
Metropolitan pisanané Kyiv lan kabèh Rusia, Pangripta Mùjjat**

Ing Liturgi Ilahi: saka Yohanes, bacaan 36.

OKTOBER**1. Perlindungan Sang Ibu Allah Paling Suci. Rasul Ananias**

Ing Matins: saka Lukas, bacaan kaping 4.

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan 54.

Lan kanggo Rasul: saka Lukas, bacaan 51A.

3. Sang Martir Suci Dionysius Areopagita

Ing Liturgi: saka Matius, bab 55.

5. Para Kudus Petrus, Alexius, Yona, Filipus lan Hermogenes saka Moskow

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 36.

Ing Liturgi Ilahi: saka Matius, bacaan 11.

6. Santo Tomas Rasul

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 67.

Ing Liturgi Ilahi: saka Yohanes, bacaan 65A.

9. Santo Yakobus putrané Alfeus, Rasul

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 67.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 51A.

10. Sang Ambrosius sing kinurmatan saka Optina

Ing Matins: saka Matius, bacaan 43.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 24.

11. Rasul Filipus, salah siji saka pitu diaken

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan 50B.

**Minggu sing paling cedhak karo 11 Oktober.
Peringatan Konsili Ekumenis Kapitu**

Ing Liturgi: saka Yohanes, bacaan 56.

13. Ikon Iveron Sang Putri Allah ingkang Paling Suci

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 4.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 54.

16. Martir Longinus Sang Sersan

Ing Liturgi: saka Matius, bacaan 113.

18. Santo Lukas Sang Rasul lan Penginjil

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 67.

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan 51A.

22. Ikon Kazan Sang Ibune Gusti Allah sing Paling Suci

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 4.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 54.

23. Santo Yakobus Sang Rasul, seduluré Gusti

Ing Liturgi: saka Matius, bacaan 56.

24. Ikon Sang Ibu Gusti 'Kabungahané Kabéh Sing Sedhih'

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 4.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 54.

**26. Santo Demetrius, Martir Agung
lan pangeling gempa bumi
sing kelakon ing Konstantinopel ing taun 740**

Ing Matins: saka Matius, bacaan 36.

Ing Liturgi: saka Matius, bacaan 27.

Lan kanggo sang wali: saka Yohanes, bacaan 52.

28. Santo Demetrius, Metropolitan Rostov

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 35B.

Ing Liturgi Ilahi: saka Yohanes, bacaan 36.

29. Singa Suci Abraham, Archimandrit Rostov

Ing Liturgi: saka Injil Matius, bacaan kaping 43.

NOPÉMBER**1. Para Tabib Tanpa Bayaran lan Pambangun Kaajaiban Kosmas lan Damian saka Asia**

Ing Liturgi: saka Injil Matius, bacaan 34B.

5. Santo Yona, Uskup Agung Novgorod

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 36.

Ing Liturgi: saka Yohanes, bacaan 36.

6. Sing Kinurmatan Barlaam saka Khutyn, Pangripta Mucjizat saka Novgorod

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan 24.

8. Sinaksis Malaikat Agung Mikael lan kabèh pasukan swarga

Ing Matins: saka Matius, bacaan 52B.

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan 51A.

13. Santo Yohanes Krisostomus

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 35B.

Ing Liturgi Ilahi: saka Yohanes, bacaan 36.

14. Santo Filipus Rasul

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 67.

Ing Liturgi Ilahi: saka Yohanes, bacaan 5.

15. Sing Mulya Paissius saka Velichkovsky

Ing Matins: saka Matius, bacaan 43.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 24.

16. Santo Matius, Rasul lan Penginjil

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 67.

Ing Liturgi Ilahi: saka Matius, bacaan 30.

19. Santo Filaret, Metropolitan Moskow lan Kolomna

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 35B.

Ing Liturgi Ilahi: saka Matius, bacaan 11.

21. Persembahan Sang Ibu Allah Paling Suci

Ing Matins: saka Lukas, bacaan kaping 4.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 54.

22. Para Rasul Filemon lan Arkhipus

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 50A.

23. Pangaso Sang Pangeran Agung Suci lan Adil Alexander Nevsky

Ing Matins lan ing Liturgi Ilahi: saka Matius, bacaan 43.

24. Martir Agung Katarina

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 106.

25. Rangkaian Pesta Pangajeng-ajeng Sang Theotokos Paling Suci ing Gréja.

Para Martir Suci Klemens, Paus Roma

lan Petrus, Uskup Agung Alexandria

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan 54.

Lan marang para martir suci: saka Injil miturut Matius, bab 11.

27. Tandha Sang Ibune Gusti Allah sing paling suci sing katon ing Novgorod.

Kanggo Martir Agung Yakobus saka Persia

Ing Matins: saka Lukas, bacaan kaping 4.

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan 54.

Lan marang Martir Agung: saka Yohanes, bacaan 50.

30. Santo Andreas Rasul Sepisanan

Ing Matins: saka Matius, bacaan 9.

Ing Liturgi Ilahi: saka Yohanes, bacaan 4.

DESEMBER**3. Savva sing Kinurmatan saka Storozhevsk lan Zvenigorod**

Ing Liturgi Ilahi: saka Matius, bacaan 10A.

4. Santa Barbara, Martir Agung

Ing Matins: saka Matius, bacaan 104.

Ing Liturgi: saka Markus, bacaan 21.

5. Sing Kinurmatan Savva sing Disucèkaké

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 24.

Ing Liturgi Ilahi: saka Matius, bacaan kaping 43.

6. Santo Nikolaus, Uskup Agung Myra ing Licia, Pangripta Mucjizat

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 36.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 24.

9. Pangandhaping Sang Putri Allah Paling Suci déning Sang Anah sing Bener

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan 36.

10. Para Martir Mina, Hermogenes lan Evgraphus

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 106.

12. Santo Spyridon, Uskup Trimythous

Ing Liturgi: saka Lukas, wacan kaping 24.

13. Para Martir Suci Eustratius, Auxentius, Eugenius, Mardarius lan Orestes

Ing Matins: saka Matius, bacaan 36.

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan 106.

17. Nabi Daniel lan telung para mudha: Ananias, Azarias lan Misael

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, wacan 62.

Minggu Para Buyut Suci

Ing Liturgi Ilahi: Lukas, bab 76.

Setu sadurunge Kelahiran Kristus

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan 72.

Minggu sadurunge Kelahiran Kristus – Para Bapa Suci

Ing Liturgi: saka Matius, bacaan 1.

**20. Yohanes sing Bener saka Kronstadt
lan Sang Martir Suci Ignatius sing nggawa Gusti**

Kanggo Sing Lurus: saka Matius, bacaan 11.

Kanggo Martir Suci: saka Markus, bacaan 41.

21. Pangaso Metropolitan Petrus, Wali saka Moskow

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 35B.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 24.

22. Martir Agung Anastasia, Panyelamet saka Perbudakan

Ing Liturgi: saka Lukas, bab 33.

24. Wengi Natal

Ing jam kapisan: saka Matius, bab 2.

Ing jam katelu: saka Lukas, bab 5.

Ing jam kaping enem: saka Matius, bab 3.

Ing jam sangang: saka Matius, bab 4.

Ing Liturgi: Lukas, bab 5.

(Ing Setu utawa Minggu: saka Matius, bab 53).

25. Kelahiran Kristus

Ing Matins: saka Matius, bacaan 2.

Ing Liturgi: saka Matius, bacaan 3.

26. Sinaksis Sang Theotokos Agung

Ing Liturgi Ilahi: saka Matius, bacaan 4.

Setu sawisé Kelahirané Kristus

Ing Liturgi Ilahi: saka Matius, bacaan 46B.

Minggu sawisé Kelahiran Kristus

Ing Liturgi: saka Matius, bacaan 4.

27. Santo Stefanus, Rasul Suci, Martir Sepisan lan Diaken Agung

Ing Liturgi: saka Matius, bacaan 87.

28. 20.000 Martir saka Nikomedia

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan 51B.

29. Para Wali Tak Berdosa sing dipatèni déning Herodes

Ing Liturgi: saka Matius, bacaan 4.

31. Rangkaian Pesta Presentasi Sang Gusti

Ing Liturgi: pamacaan Injil sing lumrah.

JANUARI**1. Sunaté Gusti. St. Basil Agung**

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 36.

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan 6.

Lan kanggo Sang Wali: Lukas, bacaan 24.

Setu sadurunge Epifani

Ing Liturgi Ilahi: saka Matius, bacaan 5.

Minggu sadurunge Epifani

Ing Liturgi: saka Markus, bacaan 1.

2. Pangasoé Sang Seraphim Sarov ingkang Kinurmatan

Ing Matins: saka Matius, bacaan 43.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 24.

4. Sinaksis Pitung Dasawarsa Rasul Suci

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan 50A.

5. Wengi Epifani

Ing jam kapisan: saka Matius, wiwitan 5.

Ing jam katelu: saka Markus, bacaan 1.

Ing jam kaping enem: saka Markus, wiwitan 2A.

Ing jam sanga: saka Matius, bacaan 6.

Ing wayah sadurunge Liturgi (ing dina Setu utawa Minggu nalika Vespers): Lukas, bacaan kaping sanga.

Ing Pangblessing banyu: saka Markus, bacaan 2B.

6. Pesta Epifani

Ing Matins: saka Markus, bacaan 2B.

Ing Liturgi Ilahi: saka Matius, bacaan 6.

Ing Pangblessing banyu: saka Markus, bacaan 2B.

7. Rangkaian Rayané Yohanes Pembaptis

Ing Liturgi Ilahi: saka Yohanes, bacaan 3.

Setu sawisé Epifani

Ing Liturgi: saka Matius, bacaan 7.

Minggu sawisé Epifani

Ing Liturgi: saka Matius, wacan 8.

9. Santo Filipus, Metropolitan Moskow

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 24.

Ing Liturgi Ilahi: saka Yohanes, bacaan 36.

10. Santo Theophan sing nyendiri saka Vyshensk

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 35B.

Ing Liturgi Ilahi: saka Yohanes, bacaan 36.

Ing dina sing padha Santa Gregorius, Uskup Nyssa

Ing Liturgi Ilahi: saka Matius, bacaan 34B.

11. Sing Mulya Theodosius, kepala komunitas biara

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 24.

Ing Liturgi Ilahi: saka Matius, bacaan 43.

14. Rangkaian Epifani. Santa Nina, Sing Padha karo Para Rasul, Penerang Georgia

Ing Matins: saka Matius, bacaan 34B.

Ing Liturgi Ilahi: saka Matius, bacaan 104.

16. Pangurmatan marang rantéé Rasul Petrus

Ing Liturgi Ilahi: saka Yohanes, bacaan 67.

17. Santo Antonius Agung

Ing Matins: saka Matius, bacaan 43.

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan 24.

20. Sang Euthymius Agung sing Kinurmatan

Ing Matins: saka Matius, bacaan 43.

Ing Liturgi Ilahi: Lukas, bacaan 24.

Minggu antarané tanggal 23 lan 31 Januari. Para Martir Anyar lan Pengakuan Iman saka Russia

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 105–106.

24. Sing Begja Xenia saka St Petersburg

Ing Matins: saka Matius, bab 43.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, wiwitan 54.

25. Santo Gregorius Teologos

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 35B.

Ing Liturgi Ilahi: saka Yohanes, bacaan 36.

27. Pamindahan Relik Santo Yohanes Krisostomus

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 35B.

Ing Liturgi Ilahi: saka Yohanes, bacaan 36.

30. Sinaksis para Kudus
Basil Agung, Gregorius Teolog lan Yohanes Krisostom

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 36.

Ing Liturgi Ilahi: saka Matius, bacaan 11.

FEBRUARI

2. Persembahan Sang Gusti

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 8.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan kaping 7.

3. Simeon sing bener, sing nampani Gusti Allah, lan Anna sang nabiyah

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 8B.

5. Santo Teodosius, Uskup Agung Chernihiv

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 36.

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan 24.

8. Pahlawan Agung Theodore Stratelates

Ing Liturgi: saka Matius, bacaan 36.

9. Panutuping Pesta Persembahan Gusti

Ing Liturgi Ilahi: pambacaan Injil sing lumrah.

12. Ikon Ibune Gusti saka Iveron.
Santa Alexius, Pangripta Mucjizat saka Moskow

Ing Matins: saka Lukas, bacaan kaping 4.

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan 54.

Kanggo Sang Wali: saka Lukas, bacaan 24.

17. Pangeran Agung Theodore Tyron

Ing Liturgi Ilahi: saka Yohanes, bacaan 52.

24. Panemuan Kapisan lan Kapindho Sirahé Santo Yohanes Pembaptis

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 31.

Ing Liturgi: saka Matius, bacaan kaping 40.

MARET

9. 40 Martir Suci saka Sebaste

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 106.

Ing Liturgi Ilahi: saka Matius, bacaan 80.

25. Kabar Kabungahan Sang Theotokos Paling Suci

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 4.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 3A.

APRIL**23. Santo Yohanes Sang Martir Agung lan Pemenang**

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 63.

Ing Liturgi Ilahi: saka Yohanes, bacaan 52.

25. Santo Markus Rasul lan Penginjil

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 50A.

Ing Liturgi Ilahi: saka Markus, bacaan 23.

**27. Rasul lan Martir Suci Simeon,
Uskup Yerusalem, sedulur Gusti miturut daging**

Ing Liturgi Ilahi: saka Matius, bacaan 56.

30. Santo Yakobus Rasul, putrané Zebedé

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 67.

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan 17.

MUGI**1. Nabi Yeremia**

Ing Liturgi Ilahi: Lukas, bacaan 14.

2. Pangalihan relik para pangeran sing sholeh Boris lan Gleb

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 106.

Ing Liturgi Ilahi: saka Yohanes, bacaan 52.

3. Pangasoé Sang Wibawa Theodosius saka Gua

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 24.

Ing Liturgi Ilahi: saka Matius, bacaan 43.

7. Pangeling-eling penampakan Salib Gusti ing langit ing Yerusalem ing taun 351

Ing Liturgi Ilahi: saka Yohanes, bacaan 60.

8. Santo Yohanes Sang Rasul lan Penginjil, Sang Teolog

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 67.

Ing Liturgi: saka Yohanes, bacaan kaping 61B.

9. Pamindahan Relik Santo Nikolaus, Pengrajin Mucjizat

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 35B.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 24.

10. Santo Simon Sang Semangat, Rasul

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 67.

Ing Liturgi Ilahi: saka Matius, bacaan 56.

11. Cyril lan Methodius, Seting karo Para Rasul, Guru Bangsa Slavia

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 36.

Ing Liturgi Ilahi: saka Matius, bacaan 11.

12. Martir Suci Hermogenes, Patriark Moskow

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 35B.

Ing Liturgi Ilahi: saka Yohanes, bacaan 36.

15. Pangeran Sing Lurus Dimitri saka Uglich

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 106.

Ing Liturgi Ilahi: saka Yohanes, bacaan 52.

19. Pangeran Agung Sing Bener Dimitri saka Don

Ing Matins: saka Matius, bacaan 43.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 24.

20. Panemuan relik Santo Alexius, Panyipta Mrekahe Moskow

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 35B.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 24.

21. Para Kudus Konstantinus lan Helena, Raja lan Seting karo Para Rasul

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 36.

Ing Liturgi Ilahi: saka Yohanes, bacaan 35B.

**Ing dina sing padha,
Ikon Vladimir saka Sang Ibu Allah sing Paling Suci**

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 4.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 54.

23. Santo Leontius, Uskup Rostov

Ing Liturgi Ilahi: saka Matius, bacaan 11.

25. Panemuan Kaping Telu Sirahé Santo Yohanes Pembaptis

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 31.

Ing Liturgi Ilahi: saka Matius, bacaan kaping 40.

27. Yohanes sing Adil saka Rusia, Pengakuan

Ing Matins: saka Matius, bacaan 43.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 64.

JUNI

8. Martir Agung Teodorus Stratilates

Ing Liturgi Ilahi: saka Matius, bacaan 36.

9. Santo Siril, Uskup Agung Alexandria

Ing Liturgi: saka Matius, bacaan kaping 11.

Ing dina sing padha, Sing Kinurmatan Sirilus, Abas saka Beloozero

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan 24.

10. Santo Yohanes, Metropolitan Tobolsk

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 35B.

Ing Liturgi: saka Yohanes, bacaan 36.

11. Para Rasul Bartolomeus lan Barnabas

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 67.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 51A.

14. Elisha, Nabi Allah

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan 14.

15. Santo Yona, Metropolitan Moskow

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 35B.

Ing Liturgi: saka Yohanes, bacaan 36.

18. Ikon Bogolyubsk Sang Ibu Gusti lan martir Leontius

Ing Matins: saka Lukas, bab 4.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 54.

Kanggo Martir: saka Yohanes, bacaan 52.

19. Santo Yudas Sang Rasul, seduluré Gusti

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 67.

Ing Liturgi Ilahi: saka Yohanes, bacaan 48B.

Ing dina sing padha, Santa Ayub, Patriark Moskow lan Kabeh Rusia

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 35B.

Ing Liturgi Ilahi: saka Yohanes, bacaan 36.

23. Ikon Vladimir saka Sang Ibu Allah sing Paling Suci

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 4.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 54.

24. Kelahiran Santo Yohanes Pembaptis

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 3B.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 1.

**25. Pangeran Sing Berkah Petrus lan Putri Fevronia,
Para Panggawé Mucjizat saka Murom**

Ing Liturgi Ilahi: saka Matius, bacaan kaping 10.

26. Penampakan Ikon Tikhvin Sang Putri Ibu Allah Paling Suci

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 4.

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan 54.

28. Ikon Sang Ibu Allah Paling Suci, sing dikenal minangka 'Sing Telung Tangan'

Ing Matins: saka Lukas, bacaan kaping 4.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 54.

**Ing dina sing padha,
Sing Kinurmatan Sergius lan Herman, para mujijat saka Valaam**

Ing Matins: saka Matius, bacaan 43.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 24.

29. Para Kudus Petrus lan Paulus, Para Rasul

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 67.

Ing Liturgi Ilahi: saka Matius, bacaan 67A.

30. Sinaksis Rolas Rasul

Ing Liturgi: saka Markus, bacaan 12.

JULI**1. Para Tabib Tanpa Bayaran lan Pambangun Ajaib Kosmas lan Damian,
sing nandhang sangsara ing Roma**

Ing Liturgi: saka Matius, bacaan 34B.

2. Pangletakan jubah Sang Indhungé Gusti Allah sing Paling Suci ing Blachernae

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan 54.

3. Pamindahan reliké Santo Filipus, Metropolitan Moskow

Ing Matins: saka Yohanes, wacan 35B.

Ing Liturgi: saka Yohanes, wacan 36.

**4. Para Pangeran lan Putri Suci sing Nandhang Kasangsaran:
Kaisar Nicholas II, Kaisari Alexandra,
Putera Mahkota Alexei, Putri Agung Olga, Tatiana, Maria lan Anastasia,
dibunuh déning panguwasa sing ora pracaya marang Gusti.**

Ing Matins: saka Matius, bacaan 36.

Ing Liturgi Ilahi: saka Yohanes, bacaan 52.

**Ing dina sing padha,
Sing Kinurmatan Andri Rublev, pelukis ikon.**

Ing Matins: saka Matius, bacaan 43.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, wiwitan bab 24.

**5. Sing Kinurmatan Athanasius saka Gunung Athos. Panemuan relik Sing Kinurmatan
Sergius saka Radonezh**

Ing Matins: saka Matius, bacaan 43.

Ing Liturgi Ilahi: Lukas, bacaan 24.

8. Ikon Kazan Sang Ibune Gusti

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 4.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 54.

Santa Prokopius, Martir Agung

Ing Liturgi Ilahi: saka Matius, bacaan 39.

10. Pangraosane Jubahé Gusti Allah lan Juruwilaha kita, Yesus Kristus

Ing Matins: saka Matius, bacaan 112.

Ing Liturgi Ilahi: saka Markus, bacaan 67A.

11. Panggilan Agung Euphemia sing Pantes Dipuji

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 33.

12. Ikon Sang Putri Allah Paling Suci, kang dikenal minangka 'Sing Telung Tangan'

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 4.

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan 54.

13. Rangkaian Pesta Malaikat Agung Gabriel

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan 51.

15. Santo Vladimir, Pangeran Agung lan Setinga Para Rasul

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 36.

Ing Liturgi: saka Yohanes, bacaan 35B.

**Minggu sing paling cedhak karo tanggal 16 Juli.
Peringatan para Bapa Suci saka enem Konsili Ekumenis**

Ing Liturgi Ilahi: saka Yohanes, bacaan 56.

19. Panemuan reliké Sang Seraphim Sarov sing kinurmatan

Ing Matins: saka Matius, bacaan 43.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 24.

20. Nabi Elia

Ing Matins lan ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 14.

22. Maria Magdalena, Seting karo Para Rasul

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 34.

23. Ikon Počaiv Sang Putri Allah sing Paling Suci

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 4.

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan kaping 54.

24. Para Pangeran Martir Suci Boris lan Gleb

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 106.

Ing Liturgi: saka Yohanes, bacaan 52.

25. Pangaso Pungkasané Sang Suci Anna

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan 36.

27. Pangeran Martir Agung lan Tabib Panteleimon

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 106.

Ing Liturgi: saka Yohanes, bacaan 52.

28. Ikon Smolensk Sang Putri Allah Agung

Ing Matins: saka Lukas, bacaan kaping 4.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 54.

30. Santo Yohanes Pejuang, Martir

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 51.

Ing Liturgi Ilahi: saka Matius, bacaan 69.

AGUSTUS**1. Asal-usul (Pengagungan)**

saka Salib Panguripaning Gusti ing jaman kuna.

Pitu sedulur lanang martir saka Maccabees,

ibuné Solomonia lan guruné Eleazar

Ing Liturgi: saka Yohanes, wiwitan 60.

Lan marang para wali: saka Matius, bacaan 38B.

Ing Pangblessing Banyu: saka Yohanes, bacaan 14B.

2. Pangalihan Relik Pahlawan Sepi Yustinus

Ing Liturgi: saka Matius, bacaan kaping 87.

6. Pangowahaning Sang Gusti

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 45.

Ing Liturgi Ilahi: saka Matius, bacaan kaping 70.

7. Santo Mitrophan, Uskup Voronezh

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 35B.

Ing Liturgi Ilahi: saka Yohanes, bacaan 36.

9. Santo Matius Sang Rasul

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 67.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 40.

**13. Rayane Pangowahan Wujud.
Santa Tikhon, Uskup Voronezh**

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 36.

Ing Liturgi Ilahi: Injil sing biasa lan Injil Miturut Matius, diwiwiti saka ayat 11.

15. Pangantuké Ibuné Gusti Allah sing Paling Suci

Ing Matins: saka Lukas, bacaan kaping 4.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 54.

16. Pamindahan Ikon Gusti Yesus Kristus sing Ora Dijipaké

Ing Matins lan ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 48B.

23. Penutuping Pesta Panggenengan Sang Ibu Allah Paling Suci

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 54.

24. Pamindahan Relik Santo Petrus, Metropolitan Moskow

Ing Liturgi: saka Yohanes, wacan 36.

25. Pamindahan reliké Rasul Bartolomeus. Rasul Titus

Ing Liturgi: saka Matius, bacaan kaping 11.

26. Pambawane Ikon Vladimir Sang Ibu Allah Paling Suci

Ing Matins: saka Lukas, bacaan kaping 4.

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 54.

29. Pangpenggalan Sirahé Santo Yohanes Pembaptis

Ing Matins: saka Matius, bacaan 57.

Ing Liturgi Ilahi: saka Markus, bacaan 24.

30. Pamindahan Relik Sang Pangeran Agung Alexander Nevsky

Ing Matins lan ing Liturgi Ilahi: saka Matius, bacaan 43.

31. Pangletakan Sabuk Sang Ibu Allah Paling Suci

Ing Liturgi Ilahi: saka Lukas, bacaan 54.

Bali menyang dhaptar isi.

INJIL-INJIL SING BERSAMA KANGGO KABEH WALI

Pelayanan marang Indungé Gusti Allah sing Paling Suci

Ing Matins: saka Lukas, bacaan 4.

Ing Liturgi: saka Lukas, bacaan 54, **utawa** saka Yohanes, bacaan 6, **utawa** saka Yohanes, bacaan 61B.

Pangibadah marang Kakuwatan Surgawi Ghaib

Ing Matins: saka Matius, bacaan 52B. **Ing Liturgi:** saka Lukas, bacaan 51A.

Pamujaan marang para Nabi

Saka Matius, bacaan 96, **utawa** saka Lukas, bacaan 62.

Pamujaan marang Para Rasul

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 67.

Ing Liturgi kanggo siji Rasul: saka Matius, bacaan 34B.

Kanggo loro utawa luwih Rasul: saka Lukas, bacaan 50B **utawa** bacaan 51A.

Pelayanan marang Para Bapa Suci

Ing Matins: saka Yohanes, bacaan 35B.

Ing Liturgi kanggo siji Bapa Suci: saka Yohanes, bacaan 36, **utawa** saka Lukas, bacaan 24.

Kanggo loro utawa luwih wali: saka Matius, wiwitan 11.

Pelayanan kanggo Para Sing Kinurmatan lan Para Bodho Suci demi Kristus

Ing Matins: saka Matius, bacaan 43.

Ing Liturgi: saka Matius, bacaan 10A, **utawa** saka Lukas, bacaan 24.

Layanan kanggo martir

Ing Matins: Lukas, bab 63. **Ing Liturgi:** Yohanes, bab 52.

Upacara kanggo para Martir

Ing Matins: saka Matius, bacaan 36. **Ing Liturgi:** saka Lukas, bacaan 106.

Upacara kanggo Martir Suci

Saka Lukas, bab 67.

Layanan kanggo Para Martir Suci

Saka Lukas, wiwitan 24, **utawa** 52, **utawa** 77.

Upacara Kanggo Para Martir Sing Kinurmatan

Kanggo siji Martir Mulya: saka Markus, bab 37.

Kanggo Para Martir Sing Kinurmatan: saka Matius, wiwitan 38B, **utawa** saka Lukas, wiwitan 64.

Layanan kanggo para martir wanita

Saka Matius, wiwitan 62, **utawa** saka Markus, wiwitan 21.

Liturgi kanggo Para Wanita Suci

Saka Matius, bacaan 104, **utawa** saka Lukas, bacaan 33, **utawa** saka Yohanes, bacaan 28.

Layanan kanggo Para Pengakuan Iman

Saka Lukas, bab 64.

Layanan kanggo para sing ora nampa upah

Saka Matius, bab 34B.

Upacara kanggo panglipur jiwa

Senèn: saka Yohanes, bab 15.

Selasa: saka Yohanes, bab 16.

Rebo: saka Yohanes, bab 21.

Kemis: saka Yohanes, pasal 22.

Jumat: saka Yohanes, diwiwiti tanggal 23.

Setu: saka Yohanes, bab 16.

Bali menyang isi.

INJIL-INJIL KANGGO MACEM-MACEM KALODHANGAN LAN

1. Nalika maringi Sakramèn Baptisan

Saka Matius, bab 116.

2. Nalika ngrayakake Sakramen Perkawinan

Saka Injil Yohanes, pasal 6.

3. Nalika maringi Sakramèn Panyirahan Wong Lara

1. Saka Lukas, bab 53.
2. Lukas, bab 94.
3. Saka Matius, bab 34B.
4. Saka Matius, bab 26.
5. Saka Matius, bab 10.
6. Saka Matius, bab 62.
7. Saka Matius, bab 30.

4. Nalika maringi Sakramèn Tobat

Matius, bab 30, **utawa** Lukas, bab 78.

5. Nalika pangakuan dosa wanita

Saka Yohanes, bab 28.

6. Bab pangcukuran sirah para biksu

Saka Matius, pasal 39.

7. Bab panguburan wong awam

Saka Yohanes, bab 16.

8. Kanggo panguburan biksu

Saka Yohanes, bab 16.

9. Kanggo panguburan imam

1. Saka Yohanes, bab 16.
2. Saka Yohanes, pasal 15.
3. Saka Yohanes, pasal 21.
4. Saka Yohanes, bab 22.
5. Saka Yohanes, bab 23.

10. Kanggo panguburan bayi

Saka Yohanes, Bab 21.

11. Kanggo berkah cilik banyu

Saka Yohanes, bab 14B.

12. Bab pangsuciyan gréja

Saka Yohanes, wiwit 37B, **utawa** saka Matius 67B.

13. Ing dhasar kutha

Saka Matius, diwiwiti saka 67B.

14. Kanggo upacara tentrem lan persatuan ing iman Ortodoks

Saka Matius, diwiwiti 20B.

15. Ing upacara rekonsiliasi lan persatuan Gréja

Saka Markus, pasal 51.

16. Ing pangibadah kanggo tentrem

Saka Injil Yohanes, bacaan 48B.

17. Ing upacara kanggo kemenangan ing perang

Saka Markus, bab 51.

18. Ing pangabdian nalika serangan mungsuh

Saka Lukas, bab 70.

19. Kanggo layanan nalika bencana umum

Markus 51.

20. Nalika tugas ing wektu wabah

Lukas bab 16.

21. Pelayanan nalika gempa bumi

Matius, pasal 27.

22. Tugas nalika ana geni

Lukas, pasal 69.

23. Ing ibadah nalika kekeringan

Matius, pasal 65.

24. Ing upacara nalika udan dawa

Saka Matius, wiwit 20B.

25. Ing pangabdian kanggo wong lara

Kaping pisan: saka Matius, pasal 26.

Kapindho: saka Markus, bab 21.

Katelu: saka Yohanes, bab 13.

26. Kanggo wong sing kesurupan roh jahat

Saka Matius, bab 28 **utawa** 72; **utawa** saka Markus, bab 19 **utawa** 40; **utawa** saka Lukas, bab 46.

27. Babagan layanan wong-wong sing nindakake sedekah

Saka Matius, pasal 20B.

28. Bab saben panyuwunan

Saka Matius, bab 20B; **utawa** saka Markus, bab 51; **utawa** saka Lukas, bab 88.

Bali menyang daftar isi.